Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ខុទ្ទកនិកាយេ

មហានិទ្ទេសបាឡិ

១។ អដ្ឋកវគ្គោ

១។ កាមសុត្តនិទ្ទេសោ

១។

កាមំ កាមយមានស្ស, តស្ស ចេ តំ សមិជ្ឈតិ;

អទ្ធា បីតិមនោ ហោតិ, លទ្ធា មច្ចោ យទិច្ឆតិ។

កាមំ កាមយមានស្សាតិ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច។ កតមេ វត្ថុកាមា? មនាបិកា រូបា មនាបិកា សទ្ទា មនាបិកា គន្ធា មនាបិកា រសា មនាបិកា ផោដ្ឋព្ពា; អត្ថរណា បាវុរណា [បាបុរណា (សី។ ស្យា។)] ទាសិទាសា អជេឡកា កុក្កុដសូករា ហត្ថិគវាស្សវឡវា ខេត្តំ វត្ថុ ហិរញ្ញំ សុវណ្ណំ គាមនិគមរាជធានិយោ រដ្ឋញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច, យំ កិញ្ចិ រជនីយំ វត្ថុ – វត្ថុកាមា។

អបិ ច អតីតា កាមា អនាគតា កាមា បច្ចុប្បន្នា កាមា; អជ្ឈត្តា កាមា ពហិទ្ធា កាមា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា កាមា; ហីនា កាមា មជ្ឈិមា កាមា បណីតា កាមា; អាបាយិកា កាមា មានុសិកា កាមា ទិព្ពា កាមា បច្ចុបដ្ឋិតា កាមា; និម្មិតា កាមា អនិម្មិតា កាមា បរនិម្មិតា កាមា; បរិគ្គហិតា កាមា, អបរិគ្គហិតា កាមា, មមាយិតា កាមា, អមមាយិតា កាមា; សព្ពេបិ កាមាវចរា ធម្មា, សព្ពេបិ រូបាវចរា ធម្មា, សព្ពេបិ អរូបាវចរា ធម្មា, តណ្ហាវត្ថុកា តណ្ហារម្មណា កាមនីយដ្ឋេន រជនីយដ្ឋេន មទនីយដ្ឋេន កាមា – ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា។

កតមេ កិលេសកាមា? ឆន្ទោ កាមោ រាគោ កាមោ ឆន្ទរាគោ កាមោ; សង្កប្បោ កាមោ រាគោ កាមោ សង្កប្បរាគោ កាមោ; យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមតណ្ហា កាមស្នេហោ កាមបរិឡាហោ កាមមុច្ឆា កាមជ្ឈោសានំ កាមោឃោ

កាមយោគោ កាមុបាទានំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ។

“អទ្ទសំ កាម តេ មូលំ, សង្កប្បា កាម ជាយសិ;

ន តំ សង្កប្បយិស្សាមិ, ឯវំ កាម ន ហោហិសី”តិ [ន ហេហិសីតិ (ស្យា។)] –

ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ កាមយមានស្សាតិ កាមយមានស្ស ឥច្ឆមានស្ស សាទិយមានស្ស បត្ថយមានស្ស បិហយមានស្ស អភិជប្បមានស្សាតិ – កាមំ កាមយមានស្ស។

តស្ស ចេ តំ សមិជ្ឈតីតិ។ តស្ស ចេតិ តស្ស ខត្តិយស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា វេស្សស្ស វា សុទ្ទស្ស វា គហដ្ឋស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា ទេវស្ស វា មនុស្សស្ស វា។ តន្តិ វត្ថុកាមា វុច្ចន្តិ – មនាបិកា រូបា មនាបិកា សទ្ទា មនាបិកា គន្ធា មនាបិកា រសា មនាបិកា ផោដ្ឋព្ពា។ សមិជ្ឈតីតិ ឥជ្ឈតិ សមិជ្ឈតិ លភតិ បដិលភតិ អធិគច្ឆតិ វិន្ទតីតិ – តស្ស ចេ តំ សមិជ្ឈតិ។

អទ្ធាបីតិមនោ ហោតីតិ។ អទ្ធាតិ ឯកំសវចនំ និស្សំសយវចនំ និក្កង្ខាវចនំ អទ្វេជ្ឈវចនំ អទ្វេឡ្ហកវចនំ និយោគវចនំ អបណ្ណកវចនំ អវត្ថាបនវចនមេតំ – អទ្ធាតិ។ បីតីតិ យា បញ្ចកាមគុណបដិសញ្ញុត្តា បីតិ បាមុជ្ជំ អាមោទនា បមោទនា ហាសោ បហាសោ វិត្តិ តុដ្ឋិ ឱទគ្យំ អត្តមនតា អភិផរណតា ចិត្តស្ស។ មនោតិ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ, អយំ វុច្ចតិ មនោ។ អយំ មនោ ឥមាយ បីតិយា សហគតោ ហោតិ សហជាតោ សំសដ្ឋោ សម្បយុត្តោ ឯកុប្បាទោ ឯកនិរោធោ ឯកវត្ថុកោ ឯការម្មណោ។ បីតិមនោ ហោតីតិ បីតិមនោ ហោតិ តុដ្ឋមនោ ហដ្ឋមនោ បហដ្ឋមនោ អត្តមនោ ឧទគ្គមនោ មុទិតមនោ បមោទិតមនោ ហោតីតិ – អទ្ធា បីតិមនោ ហោតិ។

លទ្ធា មច្ចោ យទិច្ឆតីតិ។ លទ្ធាតិ លភិត្វា បដិលភិត្វា អធិគន្ត្វា វិន្ទិត្វា។ មច្ចោតិ សត្តោ នរោ មានវោ បោសោ បុគ្គលោ ជីវោ ជាគុ [ជាតុ (ស្យា។), ជគុ (ក។)] ជន្តុ ឥន្ទគុ [ហិន្ទគុ (សី។ ស្យា។)] មនុជោ។ យទិច្ឆតីតិ យំ ឥច្ឆតិ យំ សាទិយតិ យំ បត្ថេតិ យំ បិហេតិ យំ អភិជប្បតិ, រូបំ វា សទ្ទំ វា គន្ធំ វា រសំ វា ផោដ្ឋព្ពំ វាតិ, លទ្ធា មច្ចោ យទិច្ឆតិ។

តេនាហ ភគវា –

“កាមំ កាមយមានស្ស, តស្ស ចេ តំ សមិជ្ឈតិ;

អទ្ធា បីតិមនោ ហោតិ, លទ្ធា មច្ចោ យទិច្ឆតី”តិ។

១.

តស្ស ចេ កាមយានស្ស, ឆន្ទជាតស្ស ជន្តុនោ;

តេ កាមា បរិហាយន្តិ, សល្លវិទ្ធោវ រុប្បតិ.

តស្ស ចេ កាមយានស្សាតិ. តស្ស ចេតិ តស្ស ខត្តិយស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា វេស្សស្ស វា សុទ្ទស្ស វា គហដ្ឋស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា ទេវស្ស វា មនុស្សស្ស វា. កាមយានស្សាតិ កាមេ ឥច្ឆមានស្ស សាទិយមានស្ស បត្ថយមានស្ស បិហយមានស្ស អភិជប្បមានស្ស. អថ វា កាមតណ្ហាយ យាយតិ និយ្យតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតិ. យថា ហត្ថិយានេន វា អស្សយានេន វា គោយានេន វា អជយានេន វា មេណ្ឌយានេន វា ឱដ្ឋយានេន វា ខរយានេន វា យាយតិ និយ្យតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតិ; ឯវមេវំ កាមតណ្ហាយ យាយតិ និយ្យតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតីតិ – តស្ស ចេ កាមយានស្ស.

ឆន្ទជាតស្ស ជន្តុនោតិ. ឆន្ទោតិ យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមតណ្ហា កាមស្នេហោ កាមបរិឡាហោ កាមមុច្ឆា កាមជ្ឈោសានំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមុបាទានំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ, តស្ស សោ កាមច្ឆន្ទោ ជាតោ ហោតិ សញ្ជាតោ និព្ពត្តោ អភិនិព្ពត្តោ បាតុភូតោ. ជន្តុនោតិ សត្តស្ស នរស្ស មាណវស្ស បោសស្ស បុគ្គលស្ស ជីវស្ស ជាគុស្ស ជន្តុស្ស ឥន្ទគុស្ស មនុជស្សាតិ – ឆន្ទជាតស្ស ជន្តុនោ.

តេកាមា បរិហាយន្តីតិ – តេ វា កាមា បរិហាយន្តិ, សោ វា កាមេហិ បរិហាយតិ. កថំ តេ កាមា បរិហាយន្តិ? តស្ស តិដ្ឋន្តស្សេវ តេ ភោគេ រាជានោ វា ហរន្តិ, ចោរា វា ហរន្តិ, អគ្គិ វា ឌហតិ, ឧទកំ វា វហតិ, អប្បិយា វា ទាយាទា ហរន្តិ, និហិតំ វា នាធិគច្ឆតិ, ទុប្បយុត្តា វា កម្មន្តា ភិជ្ជន្តិ, កុលេ វា កុលង្គារោ ឧប្បជ្ជតិ, យោ តេ ភោគេ វិកិរតិ វិធមតិ [វិធមេតិ (ស្យា.)] វិទ្ធំសេតិ អនិច្ចតាយេវ អដ្ឋមី. ឯវំ តេ កាមា ហាយន្តិ បរិហាយន្តិ បរិធំសេន្តិ បរិបតន្តិ អន្តរធាយន្តិ វិប្បលុជ្ជន្តិ. កថំ សោ កាមេហិ បរិហាយតិ? តិដ្ឋន្តេវ តេ ភោគេ សោ ចវតិ មរតិ វិប្បលុជ្ជតិ. ឯវំ សោ កាមេហិ ហាយតិ បរិហាយតិ បរិធំសតិ បរិបតតិ អន្តរធាយតិ វិប្បលុជ្ជតិ.

ចោរា ហរន្តិ រាជានោ, អគ្គិ ឌហតិ នស្សតិ;

អថ អន្តេន ជហតិ [អថោ អន្តេន ហេតិ (ស្យា.), អសហន្តេន ឌហតិ (ក.)], សរីរំ សបរិគ្គហំ;

ឯតទញ្ញាយ មេធាវី, ភុញ្ជេថ ច ទទេថ ច។

ទត្វា ច ភុត្វា ច យថានុភាវំ, អនិន្ទិតោ សគ្គមុបេតិ ឋានន្តិ, តេ កាមា បរិហាយន្តិ។

សល្លវិទ្ធោវ រុប្បតីតិ។ យថា អយោមយេន វា សល្លេន វិទ្ធោ, អដ្ឋិមយេន វា សល្លេន ទន្តមយេន វា សល្លេន វិសាណមយេន វា សល្លេន កដ្ឋមយេន វា សល្លេន វិទ្ធោ រុប្បតិ កុប្បតិ ឃដ្ដីយតិ បីឡីយតិ, ព្យាធិតោ ទោមនស្សិតោ ហោតិ, ឯវមេវ វត្ថុកាមានំ វិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ សោ កាមសល្លេន ច សោកសល្លេន ច វិទ្ធោ, រុប្បតិ កុប្បតិ ឃដ្ដីយតិ បីឡីយតិ ព្យាធិតោ ទោមនស្សិតោ ហោតីតិ – សល្លវិទ្ធោវ រុប្បតិ។

តេនាហ ភគវា –

“តស្ស ចេ កាមយានស្ស, ឆន្ទជាតស្ស ជន្តុនោ;

តេ កាមា បរិហាយន្តិ, សល្លវិទ្ធោវ រុប្បតី”តិ។

២។

យោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ, សប្បស្សេវ បទា សិរោ;

សោមំ វិសត្តិកំ លោកេ, សតោ សមតិវត្តតិ។

យោ កាមេ បរិវជ្ជេតីតិ។ យោតិ យោ យាទិសោ យថាយុត្តោ យថាវិហិតោ យថាបការោ យំឋានប្បត្តោ យំធម្មសមន្នាគតោ ខត្តិយោ វា ព្រាហ្មណោ វា វេស្សោ វា សុទ្ទោ វា គហដ្ឋោ វា បព្ពជិតោ វា ទេវោ វា មនុស្សោ វា។ កាមេ បរិវជ្ជេតីតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ កាមេ បរិវជ្ជេតីតិ ទ្វីហិ ការណេហិ កាមេ បរិវជ្ជេតិ – វិក្ខម្ភនតោ វា សមុច្ឆេទតោ វា។ កថំ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ? “អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា អប្បស្សាទដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ, “មំសបេសូបមា កាមា ពហុសាធារណដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ, “តិណុក្កូបមា កាមា អនុទហនដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ, “អង្គារកាសូបមា កាមា មហាបរិឡាហដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ, “សុបិនកូបមា កាមា ឥត្តរបច្ចុបដ្ឋានដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ, “យាចិតកូបមា កាមា តាវកាលិកដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ

ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, “ຈຸກ຺ຂຜລຸປຍາ ກາຍາ ສຍ຺ຸຍຸຊາຕປຣິກຊາເຕເງ຺ຕາ”ຕິ ປຢ຺ຢເຕ຺ຕາ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, “ອມິສຸຖຸປຍາ ກາຍາ ອຄິກຸງ຺ຕເງ຺ຕາ”ຕິ [ອຄິກຕ຺ຕເງ຺ຕາຕິ (ສຢາ˜)] ປຢ຺ຢເຕ຺ຕາ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, “ສຕ຺ຕິສຸລຸປຍາ ກາຍາ ຈິຕິຈິຍ຺ຍເຕເງ຺ຕາ”ຕິ ປຢ຺ຢເຕ຺ຕາ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, “ສປຢສິຈຸປຍາ ກາຍາ ສປຢຸຈິກຍເງ຺ຕາ”ຕິ ປຢ຺ຢເຕ຺ຕາ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, “ອກິ຺ກລ຺ຖຸປຍາ ກາຍາ ຍທາກິຕາປເຕເງ຺ຕາ”ຕິ ປຢ຺ຢເຕ຺ຕາ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ˜

ຫຸທ຺ທາຖຸຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, ຊຍ຺ຍາຖຸຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ...ເປ... ສຍ຺ຍາຖຸຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ສີລິຖຸຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ຈາກາຖຸຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ເຂຈຕາຖຸຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ອາຕາປິຕຢ຺ຢຕິ຺ [ອາຕາປິຕສຕິ຺ (ສີ˜)] ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ຍເຣຫຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ກາຍກຕາສຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ງ຺ປສຍາຖຸຢ຺ຢຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ˜

ປຄຍໍ ຍສາຕໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, ຖຸຕິຍໍ ຍສາຕໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ...ເປ... ຕຕິຍໍ ຍສາຕໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ຈຕ຺ຸຕ຺ຖໍ ຍສາຕໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ອາກາສາຕຍ຺ຈາຍຕຕສຍາປຕ຺ຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ຈິຍ຺ຍາຫຍ຺ຈາຍຕຕສຍາປຕ຺ຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ... ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕຕສຍາປຕ຺ຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ... ເຕຈສຍ຺ຍາຕາສຍ຺ຍາຍຕຕສຍາປຕ຺ຕິ຺ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ˜ ໑ຈໍ ຈິກ຺ຂຍຸເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ˜

ກຄໍ ສຍຸເຈ຺ຖເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ? ເສາຕາປຕ຺ຕິຍຄ຺ຄໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ອປາຍກຍຕີເຍ ກາເຍ ສຍຸເຈ຺ຖເຕເຕາ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, ສກຖາກາຍິຍຄ຺ຄໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ຍູຖຸອາຣິເກ ກາເຍ ສຍຸເຈ຺ຖເຕເຕາ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, ອຕາກາຍິຍຄ຺ຄໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ອຖຸສທກເຕ ກາເຍ ສຍຸເຈ຺ຖເຕເຕາ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ, ອເຣທຕ຺ຕຍຄ຺ຄໍ ກາເຈເຕ຺ຕາປິ ສເຕ຺ຕຕ ສຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຕຄາ ສຕ຺ຕໍ ອເສສໍ ຕິເສ຺ສໍ ສຍຸເຈ຺ຖເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ˜ ໑ຈໍ ສຍຸເຈ຺ຖເຕເຕາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕີຕິ – ເຍາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ˜

ສປຢເສ຺ຢຈ ປຖາ ສິເຣາຕິ˜ ສເປຢາ ຈຸຈ຺ຈຕິ ອທິ˜ ເກຕເງ຺ຕ ສເປຢາ? ສໍສປຢເຕ຺ຕາ ກຈ຺ຖຕີຕິ ສເປຢາ; ຖຸຊເຕ຺ຕາ ກຈ຺ຖຕີຕິ ຖຸຊເກາ; ງ຺ເຣຕ ກຈ຺ຖຕີຕິ ງ຺ເຣກາ; ປຕ຺ຕສິເຣາ ກຈ຺ຖຕີຕິ ປຕ຺ຕເກາ; ສິເຣຕ ສຸປຕີຕິ [ສປຢຕີຕິ (ກ˜)] ສຣີສເປິ [ສິຣີສເປິ (ສີ˜)]; ຍິເລ ສຍຕີຕິ ຍິລິສເຍາ; ຄຸທາຍໍ ສຍຕີຕິ ຄຸທາສເຍາ; ຖາຖາ ຕຢ຺ຢ ອາຖຸເຖາຕິ ຖາຖາຖຸເຖາ; ຈິສໍ ຕຢ຺ຢ ເຍາເຣຕ຺ຕິ ເຍາເຣຈິເສາ; ຊິຈ຺ຫາ ຕຢ຺ຢ ຖຸຈິຖາຕິ ຖ຺ວິຊິເຈ຺ຫາ; ຖ຺ວີທິ ຊິຈ຺ຫາທິ ເຣສໍ ສາຍຕີຕິ ຖ຺ວິເຣສຍ຺ຍາ˜ ຍຄາ ປຸຣິເສາ ຊີຈິຕຸກາເຍາ ອຍຣິຕຸກາເຍາ ສຸຂກາເຍາ ຖຸກ຺ຂປຕິກ຺ກູເລິ ປິເຖຕ ສປຢສິເຣ ຈເຊ຺ຊຢ຺ຢ ຈິຈເຊ຺ຊຢ຺ຢ ປຣິຈເຊ຺ຊຢ຺ຢ ອກິຕິຈເຊ຺ຊຢ຺ຢ; ໑ຈເຍຈ ສຸຂກາເຍາ ຖຸກ຺ຂປຕິກ຺ກູເລິ ກາເຍ ຈເຊ຺ຊຢ຺ຢ ຈິຈເຊ຺ຊຢ຺ຢ ປຣິຈເຊ຺ຊຢ຺ຢ ອກິຕິຈເຊ຺ຊຢ຺ຢາຕິ – ສປຢເສ຺ຢຈ ປຖາ ສິເຣາ˜

ເສາຍໍ ຈິສຕ຺ຕິກໍ ເລິເກ, ສເຕາ ສຍຕິຈຕ຺ຕຕີຕິ˜ ເສາຕິ ເຍາ ກາເຍ ປຣິຈເຊ຺ຊຕິ˜ ຈິສຕ຺ຕິກາ ຈຸຈ຺ຈຕິ ຕຫ຺ຫາ˜ ເຍາ ຣາເກາ ສາຣາເກາ ອຖຸຕເຍາ ອຖຸເຣາເຖາ ຕຖ຺ຖີ ຕຖ຺ຖິຣາເກາ, ຈິຕ຺ຕຢ຺ຢ ສາຣາເກາ ຍຸຖ຺ຖາ ຍຸຖ຺ຖາ ອເຍ຺ຍາສາຕໍ ເກເຖາ ປລິເກເຖາ [ປຍຸຍ຺ຍເກເຖາ (ສີ˜)] ສເຖ຺ຄາ ປເຖ຺ຄາ, ໑ຊາ ຍາຍາ ຊຕິກາ ສຍ຺ຍາຕຕີ ສິຍ຺ຍີຕີ ຊາລິຕີ ສຣິຕາ ຈິສຕ຺ຕິກາ, ສຸຕ຺ຕໍ ຈິສຕາ ອາຍູທິຕີ [ອາຍູທຕີ (ສີ˜ ສຢາ˜)] ຖຸຕິຍາ ປຫິຖິ ກເຈເຕ຺ຕິ, ຈຕິ ຈຕເຖາ ສຖ຺ຄເຈາ ເສ຺ຖເທາ ອເປກ຺ລາ ປຕິຍຖ຺ຖ, ອາສາ ອາສີສຕາ ອາສີສິຕຕ຺ຕໍ, ຈຸປິສາ ສຖ຺ຄາສາ ກຖ຺ຄາສາ ເຣສາສາ

ផោដ្ឋព្ពាសា, លាភាសា ធនាសា បុត្តាសា ជីវិតាសា, ជប្បា បជប្បា អភិជប្បា ជប្បនា ជប្បិតត្តំ លោលុប្បំ លោលុប្បាយនា លោលុប្បាយិតត្តំ បុច្ឆញ្ជិកតា សាធុកម្យតា, អធម្មរាគោ វិសមលោភោ និកន្តិ និកាមនា បត្ថនា បិហនា សម្បត្ថនា, កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា, រូបតណ្ហា អរូបតណ្ហា និរោធតណ្ហា, រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា ធម្មតណ្ហា , ឱឃោ យោគោ គន្ថោ ឧបាទានំ អាវរណំ នីវរណំ ឆទនំ ពន្ធនំ, ឧបក្កិលេសោ អនុសយោ បរិយុដ្ឋានំ លតា វេវិច្ឆំ, ទុក្ខមូលំ ទុក្ខនិទានំ ទុក្ខប្បភវោ មារបាសោ មារពឡិសំ មារវិសយោ, តណ្ហានទី តណ្ហាជាលំ តណ្ហាគទ្ទុលំ តណ្ហាសមុទ្ទោ អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។

វិសត្តិកាតិ កេនដ្ឋេន វិសត្តិកា? វិសតាតិ វិសត្តិកា; វិសាលាតិ វិសត្តិកា; វិសដាតិ វិសត្តិកា; វិសក្កតីតិ វិសត្តិកា; វិសំហរតីតិ វិសត្តិកា; វិសំវាទិកាតិ វិសត្តិកា; វិសមូលាតិ វិសត្តិកា; វិសផលាតិ វិសត្តិកា; វិសបរិភោគាតិ វិសត្តិកា; វិសាលា វា បន សា តណ្ហា រូបេ សទ្ទេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្ពេ, កុលេ គណេ អាវាសេ លាភេ យសេ, បសំសាយ សុខេ ចីវរេ បិណ្ឌបាតេ សេនាសនេ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ, កាមធាតុយា រូបធាតុយា អរូបធាតុយា, កាមភវេ រូបភវេ អរូបភវេ, សញ្ញាភវេ អសញ្ញាភវេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ, ឯកវោការភវេ ចតុវោការភវេ បញ្ចវោការភវេ, អតីតេ អនាគតេ បច្ចុប្បន្នេ, ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ វិសដា វិត្ថតាតិ វិសត្តិកា។

លោកេតិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ, ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ។

អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – អសតិបរិវជ្ជនាយ សតោ, សតិករណីយានំ ធម្មានំ កតត្តា សតោ, សតិបរិពន្ធានំ ធម្មានំ ហតត្តា សតោ, សតិនិមិត្តានំ ធម្មានំ អសម្មុដ្ឋត្តា សតោ។

អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – សតិយា សមន្នាគតត្តា សតោ, សតិយា វសិតត្តា សតោ, សតិយា បាគុញ្ញតាយ សតោ, សតិយា អបច្ចោរោហណតាយ [អបច្ចោរោបនតាយ (សី.)] សតោ។

អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – សត្តត្តា សតោ, សន្តត្តា សតោ, សមិតត្តា សតោ, សន្តធម្មសមន្នាគតត្តា សតោ។ ពុទ្ធានុស្សតិយា សតោ, ធម្មានុស្សតិយា សតោ, សង្ឃានុស្សតិយា សតោ, សីលានុស្សតិយា សតោ, ចាគានុស្សតិយា សតោ, ទេវតានុស្សតិយា សតោ, អានាបានស្សតិយា សតោ, មរណស្សតិយា សតោ, កាយគតាសតិយា សតោ, ឧបសមានុស្សតិយា សតោ។ យា សតិ អនុស្សតិ បដិស្សតិ សតិ សរណតា ធារណតា អបិលាបនតា អសម្មុស្សនតា សតិ សតិន្ទ្រិយំ សតិពលំ សម្មាសតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឯកាយនមគ្គោ, អយំ វុច្ចតិ សតិ។ ឥមាយ សតិយា ឧបេតោ ហោតិ សមុបេតោ ឧបគតោ សមុបគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ, សោ វុច្ចតិ សតោ។

សោយំ វិសត្តិកំ លោកេ, សតោ សមតិវត្តតីតិ។ លោកេ វា សា វិសត្តិកា, លោកេ វា តំ វិសត្តិកំ សតោ តរតិ ឧត្តរតិ បតរតិ

សមតិក្កមតិ វីតិវត្តតីតិ – សោមំ វិសត្តិកំ លោកេ, សតោ សមតិវត្តតិ។

តេនាហ ភគវា –

“យោ កាមេ បរិវជ្ជេតិ, សប្បស្សេវ បទា សិរោ;

សោមំ វិសត្តិកំ លោកេ, សតោ សមតិវត្តតី”តិ។

៤។

ខេត្តំ វត្ថុំ ហិរញ្ញំ វា, គវាស្សំ ទាសបោរិសំ;

ថិយោ ពន្ធូ បុថូ កាមេ, យោ នរោ អនុគិជ្ឈតិ។

ខេត្តំ វត្ថុំ ហិរញ្ញំ វាតិ។ ខេត្តន្តិ សាលិខេត្តំ វីហិខេត្តំ មុគ្គខេត្តំ មាសខេត្តំ យវខេត្តំ គោធុមខេត្តំ តិលខេត្តំ។ វត្ថុន្តិ ឃរវត្ថុំ កោដ្ឋកវត្ថុំ បុរេវត្ថុំ បច្ឆាវត្ថុំ អារាមវត្ថុំ វិហារវត្ថុំ។ ហិរញ្ញន្តិ ហិរញ្ញំ វុច្ចតិ កហាបណោតិ – ខេត្តំ វត្ថុំ ហិរញ្ញំ វា។

គវាស្សំ ទាសបោរិសន្តិ។ គវន្តិ គវា [គាវោ (ក។)] វុច្ចន្តិ។ អស្សាតិ បសុកាទយោ វុច្ចន្តិ។ ទាសាតិ ចត្តារោ ទាសា – អន្តោជាតកោ ទាសោ, ធនក្កីតកោ ទាសោ, សាមំ វា ទាសព្យំ ឧបេតិ, អកាមកោ វា ទាសវិសយំ ឧបេតិ។

“អាមាយ ទាសាបិ ភវន្តិ ហេកេ, ធនេន កីតាបិ ភវន្តិ ទាសា;

សាមញ្ច ឯកេ ឧបយន្តិ ទាស្យំ, ភយាបណុន្នាបិ ភវន្តិ ទាសា”តិ។

បុរិសាតិ តយោ បុរិសា – ភតកា, កម្មករា, ឧបជីវិនោតិ – គវាស្សំ ទាសបោរិសំ។

ថិយោ ពន្ធូ បុថូ កាមេតិ។ ថិយោតិ ឥត្ថិបរិគ្គហោ វុច្ចតិ។ ពន្ធូតិ ចត្តារោ ពន្ធូ – ញាតិពន្ធវាបិ ពន្ធុ, គោត្តពន្ធវាបិ ពន្ធុ, មន្តពន្ធវាបិ ពន្ធុ, សិប្បពន្ធវាបិ ពន្ធុ។ បុថូ កាមេតិ ពហូ កាមេ។ ឯតេ បុថូ កាមា មនាបិកា រូបា…បេ… មនាបិកា ផោដ្ឋព្ពាតិ – ថិយោ ពន្ធូ បុថូ កាមេ។

ເຍາ ນເຣາ ອນຸຄິຊ຺ຊຕີຕິ. ເຍາຕິ ເຍາ ຍາທິເສາ ຍຖາຍຸຕ຺ເຕາ ຍຖາວິຫິເຕາ ຍຖາປກາເຣາ ຍໍຐານປ຺ປເຕ຺ຕາ ຍໍທມ຺ມສມນ຺ນາຄເຕາ ຂຕ຺ຕິເຍາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ວາ ເວສ຺ເສາ ວາ ສຸທ຺ເທາ ວາ ຄຫຏ຺ເຐາ ວາ ປພ຺ພຊິເຕາ ວາ ເທເວາ ວາ ມນຸສ຺ເສາ ວາ. ນເຣາຕິ ສຕ຺ເຕາ ນເຣາ ມາຓເວາ ເປາເສາ ປຸຄ຺ຄເລາ ຊີເວາ ຊາຄູ ຊນ຺ຕຸ ອິນ຺ທຄູ ມນຸເຊາ. ອນຸຄິຊ຺ຊຕີຕິ ກິເລສກາເມນ ເອເຕສຸ ກາເມສຸ ຄິຊ຺ຊຕິ ອນຸຄິຊ຺ຊຕິ ປລິຄິຊ຺ຊຕິ ປລິພຊ຺ຌຕີຕິ – ເຍາ ນເຣາ ອນຸຄິຊ຺ຊຕີ.

ເຕນາຫ ພຄວາ –

"ເຂຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ຫິຣຎ຺ຎໍ ວາ, ຄວາສ຺ສໍ ທາສເປາຣິສໍ;

ຖິເຍາ ພນ຺ທູ ປຸຖູ ກາເມ, ເຍາ ນເຣາ ອນຸຄິຊ຺ຊຕີ"ຕິ.

໕.

ອພລາ ນໍ ພລີຍນ຺ຕິ, ມທ຺ທນ຺ເຕ ນໍ ປຣິສ຺ສຍາ;

ຕເຕາ ນໍ ທຸກ຺ຂມນ຺ເວຕິ, ນາວໍ ພິນ຺ນມິເວາທກໍ.

ອພລາ ນໍ ພລີຍນ຺ຕີຕິ. ອພລາຕິ ອພລາ ກິເລສາ ທຸພ຺ພລາ ອປ຺ປພລາ ອປ຺ປຖາມກາ ຫີນາ ນິຫີນາ ( ) [(ປຣິຫີນາ) (ສີ. ສ຺ຍາ.)] ເອາມກາ ລາມກາ ຊຕຸກ຺ກາ ປຣິຕ຺ຕາ. ເຕ ກິເລສາ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ສຫນ຺ຕິ ປຣິສຫນ຺ຕິ ອພິພວນ຺ຕິ ອຊ຺ເຌາຕ຺ຖຣນ຺ຕິ ປຣິຍາທິຍນ຺ຕິ ມທ຺ທນ຺ຕີຕິ, ເອວມ຺ປິ ອພລາ ນໍ ພລີຍນ຺ຕິ. ອຖ ວາ, ອພລໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ທຸພ຺ພລໍ ອປ຺ປພລໍ ອປ຺ປຖາມກໍ ຫີນໍ ນິຫີນໍ ເອາມກໍ ລາມກໍ ຊຕຸກ຺ກໍ ປຣິຕ຺ຕໍ, ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ສທ຺ທາພລໍ ວີຣິຍພລໍ ສຕິພລໍ ສມາທິພລໍ ປຎ຺ຎາພລໍ ຫິຣິພລໍ ເອາຕ຺ຕປ຺ປພລໍ. ເຕ ກິເລສາ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ສຫນ຺ຕິ ປຣິສຫນ຺ຕິ ອພິພວນ຺ຕິ ອຊ຺ເຌາຕ຺ຖຣນ຺ຕິ ປຣິຍາທິຍນ຺ຕິ ມທ຺ທນ຺ຕີຕິ – ເອວມ຺ປິ ອພລາ ນໍ ພລີຍນ຺ຕີຕິ.

ມທ຺ທນ຺ເຕ ນໍ ປຣິສ຺ສຍາຕິ. ເທ຺ວ ປຣິສ຺ສຍາ – ປາກຏປຣິສ຺ສຍາ ຈ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນປຣິສ຺ສຍາ ຈ. ກຕເມ ປາກຏປຣິສ຺ສຍາ? ສີຫາ ພ຺ຍຄ຺ຆາ ທີປີ ອຈ຺ຉາ ຕຣຈ຺ຉາ ເກາກາ ມຫິສາ [ມຫິໍສາ (ສີ. ສ຺ຍາ.)] ຫຕ຺ຖີ ອຫິວິຈ຺ຉິກາ ສຕປທີ, ເຈາຣາ ວາ ອສ຺ສຸ ມາຓວາ ວາ ກຕກມ຺ມາ ວາ ອກຕກມ຺ມາ ວາ, ຈກ຺ຂຸເຣາເຄາ ເສາຕເຣາເຄາ ຆານເຣາເຄາ ຊິວ຺ຫາເຣາເຄາ ກາຍເຣາເຄາ ສີສເຣາເຄາ ກຓ຺ຓເຣາເຄາ ມຸຂເຣາເຄາ ທນ຺ຕເຣາເຄາ, ກາເສາ ສາເສາ ປິນາເສາ ຑາເຫາ ຊເຣາ, ກຸຈ຺ຉິເຣາເຄາ ມຸຈ຺ຉາ ປກ຺ຂນ຺ທິກາ ສູລາ ວິສູຈິກາ, ກຸຏ຺ຐໍ ຄເຓ຺ຑາ ກິລາເສາ ເສາເສາ ອປມາເຣາ, ທທ຺ທຸ ກຓ຺ຑຸ ກຈ຺ຉຸ ຣຂສາ [ຣກ຺ຂສາ (ກ.)] ວິຕຈ຺ຉິກາ ເລາຫິຕປິຕ຺ຕໍ, ມທຸເມເຫາ ອໍສາ ປິຬກາ ພຄນ຺ທລາ, ປິຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານາ ອາພາທາ ເສມ຺ຫສມຸຏ຺ຐານາ

អាទាសិកា ចាតរេយ្យាកា អាទាសិកា រត្តិបិតិកា អាទាសិកា ឧទុបរិណាយដា អាទាសិកា ចិររយបរិហារដា អាទាសិកា, ឧបក្កមិកា អាទាសិកា កមុចិបិកដា អាទាសិកា, ឃិតំ ខ្លំរីឈ្ឆា បិបិរវា ខ្ឆ្ជាទទា បរស្សាទចា ឆំរយកមចាតាតបរឃឹរបរយ្យស្សា ព្ហតិ ចា – ព្ហទេយ ចុច្ចតិ បិកដបរិស្សយា៑

ពតទេយ បដិច្ឆត្តបរិស្សយា? កាយទុច្ចរិតំ ចចីទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ, កាយច្ឆត្តតីចទណំ ញ្ញាបិកតីចទណំ ចិតយិត្តតីចទណំ ខ្ឆ្ឆកុក្កុច្ចតីចទណំ ចិចិកិច្ឆាតីចទណំ, ទាទេកា ទោទេរា ទេមទេហា ទេកាទេឆា ឧបនាទេហា មទេក្ខា បឡាអាទេរា ព្ហស្សា មច្ឆរិយំ, មាយា រាទេឈ្យំ ថម្ភោ រារម្ភោ មានោ អតិមានោ មទោ បមាទោ, រទេព្ហា កិទេលរា រទេព្ហា ទុច្ចរិតា រទេព្ហា ឌរថា រទេព្ហា បរិឡាអាហា រទេព្ហា រន្តាបា រព្ហាកុរលាភិរង្ខារា – ព្ហទេយ ចុច្ចតិ បដិច្ឆត្តបរិស្សយា៑

បរិស្សយាតិ ទេកតដ្ឋេត បរិស្សយា? បរិរហត្តីតិ បរិស្សយា, បរិហានាយ រំចត្តត្តីតិ បរិស្សយា, តព្រាររយាតិ បរិស្សយា៑ កថំ បរិរហត្តីតិ បរិស្សយា? ទេត បរិស្សយា តំ បុគ្គលំ រហត្តិ បរិរហត្តិ អភិភចត្តិ អជ្ឈោត្ថទត្តិ បរិយាតិយត្តិ មទ្ទត្តិ៑ ឯចំ បរិរហត្តីតិ បរិស្សយា៑ កថំ បរិហានាយ រំចត្តត្តីតិ បរិស្សយា? ទេត បរិស្សយា កុរលានំ ធម្មានំ អន្តរាយាយ បរិហានាយ រំចត្តត្តិ៑ ពតទេយរំ កុរលានំ ធម្មានំ? រម្មាបដិបទាយ អនុទេលាមបដិបទាយ អបច្ចតីកបដិបទាយ អចិទុទ្ធបដិបទាយ អន្វត្ថបដិបទាយ ធម្មានុធម្មបដិបទាយ, ឃីទេលសុ បរិបូរិការិតាយ ព្ហន្ទ្រិទេយសុ គុត្តទ្វារតាយ ទេភាជទេន មត្តញ្ញុតាយ, ជាគរិយានុទេយាគស្ស រតិរម្បជញ្ញស្ស, ចតុន្នំ រតិបដ្ឋានានំ ភាចនានុទេយាគស្ស ចតុន្នំ រម្មប្បធានានំ ភាចនានុទេយាគស្ស ចតុន្នំ ព្ហទ្ធិបាទានំ ភាចនានុទេយាគស្ស, បញ្ចន្នំ ព្ហន្ទ្រិយានំ ភាចនានុទេយាគស្ស បញ្ចន្នំ ពាលានំ ភាចនានុទេយាគស្ស, រត្តន្នំ ទេពាជ្ឈង្គានំ ភាចនានុទេយាគស្ស អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ភាចនានុទេយាគស្ស – ព្ហទេយរំ កុរលានំ ធម្មានំ អន្តរាយាយ បរិហានាយ រំចត្តត្តិ៑ ឯចំ បរិហានាយ រំចត្តត្តីតិ – បរិស្សយា៑

កថំ តព្រាររយាតិ បរិស្សយា? តទេត្ថទេត បិបកា អកុរលា ធម្មា ឧប្បជ្ជត្តិ អត្តភាចរន្និស្សយា៑ យថា ពិទេល ពិលារយា បិណា រយត្តិ, ឌទេក ឌការរយា បិណា រយត្តិ, ចទេត ចតាររយា បិណា រយត្តិ, ទុទេក្ខ ទុក្ខាររយា បិណា រយត្តិ, ឯចទេមច តទេត្ថទេត បិបកា អកុរលា ធម្មា ឧប្បជ្ជត្តិ អត្តភាចរន្និស្សយា៑ ឯចម្បិ តព្រាររយាតិ – បរិស្សយា៑

ចុត្តទេញ្ហតំ ភគចតា –

“រាទេន្តចាសិទេកា, ភិក្ខទេច, ភិក្ខុ រាចរិយទេកា ទុក្ខំ ន ផាសុ ចិហទតិ៑ កតទ្ឋោ, ភិក្ខទេច, ភិក្ខុ រាទេន្តចាសិទេកា រាចរិយទេកា ទុក្ខំ ន ផាសុ ចិហទតិ? ព្ហធ, ភិក្ខទេច, ភិក្ខុទេនា ចក្ខុនា ទូបំ ទិស្វា ឧប្បជ្ជត្តិ ទេយ បិបកា អកុរលា ធម្មា រទរង្កប្បា រទេញ្ញាជនិយា, ត្យស្ស អទេន្តា ចរត្តិ អន្វារចត្តិ បិបកា អកុរលា ធម្មាតិ – តស្មា រាទេន្តចាសិទេកាតិ ចុច្ចតិ៑ ទេត តំ រមុទាចទត្តិ៑ រមុទាចទត្តិ តំ បិបកា អកុរលា ធម្មាតិ – តស្មា រាចរិយទេកាតិ ចុច្ចតិ៑

“បុន ចបរំ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា, ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា, ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា, កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា, មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ឧប្បជ្ជន្តិ យេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សរសង្កប្បា សញ្ញោជនិយា, ត្យាស្ស អន្តោ វសន្តិ អន្វាសវន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ – តស្មា សន្តេវាសិកោតិ វុច្ចតិ។ តេ នំ សមុទាចរន្តិ។ សមុទាចរន្តិ នំ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ – តស្មា សាចរិយកោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សន្តេវាសិកោ សាចរិយកោ ទុក្ខំ ន ផាសុ វិហរតី”តិ។ ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“តយោមេ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលា – អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា។ កតមេ តយោ? លោភោ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលំ [អន្តរាមលោ (ស្យា។)] អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ។ ទោសោ...បេ... មោហោ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលំ អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ អន្តរាមលា – អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា។

“អនត្ថជននោ លោភោ, លោភោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“លុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, លុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធន្តមំ [អន្ធតមំ (ស្យា។ ក។)] តទា ហោតិ, យំ លោភោ សហតេ នរំ។

“អនត្ថជននោ ទោសោ, ទោសោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“កុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, កុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធន្តមំ តទា ហោតិ, យំ ទោសោ សហតេ នរំ។

“អនត្ថជននោ ទោសោ, ទោសោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“ទុដ្ឋោ អត្ថំ ន ជានាតិ, ទុដ្ឋោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធតមំ តទា ហោតិ, យំ ទោសោ សហតេ នរ”ន្តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា – “តយោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ, អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ កតមេ តយោ? លោភោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ, អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ ទោសោ ខោ, មហារាជ...បេ... មោហោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ, អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ ឥមេ ខោ, មហារាជ, តយោ បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ, អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។

“លោភោ ទោសោ ច មោហោ ច, បុរិសំ បាបចេតសំ;

ហិំសន្តិ អត្តសម្ភូតា, តចសារំវ សម្ផល”ន្តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា –

“រាគោ ច ទោសោ ច ឥតោនិទានា, អរតិ រតិ លោមហំសោ ឥតោជា;

ឥតោ សមុដ្ឋាយ មនោវិតក្កា, កុមារកា ធង្កមិវោស្សជន្តី”តិ [ធង្កមិវោស្សជ្ជន្តិ (ស្យា។)]។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។ មទ្ទន្តេ តំ បរិស្សយាតិ។ តេ បរិស្សយា តំ បុគ្គលំ សហន្តិ បរិសហន្តិ អភិភវន្តិ អជ្ឈោត្ថរន្តិ បរិយាទិយន្តិ មទ្ទន្តីតិ – មទ្ទន្តេ តំ បរិស្សយា។

តតោនំ ទុក្ខមន្វេតីតិ៍ តតោតិ តតោ តតោ បរិស្សយតោ តំ បុគ្គលំ ទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, ជាតិទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, ជរាទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, ព្យាធិទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, មរណទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, នេរយិកំ ទុក្ខំ, តិរច្ឆានយោនិកំ ទុក្ខំ, បេត្តិវិសយិកំ ទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, មានុសិកំ ទុក្ខំ... គព្ភោក្កន្តិមូលកំ ទុក្ខំ... គព្ភេ ឋិតិមូលកំ ទុក្ខំ... គព្ភា វុដ្ឋានមូលកំ ទុក្ខំ... ជាតស្សូបនិពន្ធកំ ទុក្ខំ... ជាតស្ស បរាធេយ្យកំ ទុក្ខំ... អត្តូបក្កមំ ទុក្ខំ... បរូបក្កមំ ទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, ទុក្ខទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, សង្ខារទុក្ខំ... វិបរិណាមទុក្ខំ ... ចក្ខុរោគោ សោតរោគោ ឃានរោគោ ជិវ្ហារោគោ កាយរោគោ សីសរោគោ កណ្ណរោគោ មុខរោគោ ទន្តរោគោ, កាសោ សាសោ បិនាសោ ឌាហោ ជរោ, កុច្ឆិរោគោ មុច្ឆា បក្ខន្ទិកា សូលា វិសូចិកា, កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ, ទទ្ទុ កណ្ឌុ កច្ឆុ រខសា វិតច្ឆិកា លោហិតបិត្តំ, មធុមេហោ អំសា បិឡកា ភគន្ទលា បិត្តសមុដ្ឋានា អាពាធា សេម្ហសមុដ្ឋានា អាពាធា វាតសមុដ្ឋានា អាពាធា សន្និបាតិកា អាពាធា ឧតុបរិណាមជា អាពាធា វិសមបរិហារជា អាពាធា, ឱបក្កមិកា អាពាធា កម្មវិបាកជា អាពាធា, សីតំ ឧណ្ហំ ជិឃច្ឆា បិបាសា ឧច្ចារោ បស្សាវោ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សទុក្ខំ... មាតុមរណំ ទុក្ខំ... បិតុមរណំ ទុក្ខំ... ភាតុមរណំ ទុក្ខំ... ភគិនីមរណំ ទុក្ខំ... បុត្តមរណំ ទុក្ខំ... ធីតុមរណំ ទុក្ខំ ... ញាតិព្យសនំ ទុក្ខំ... ភោគព្យសនំ ទុក្ខំ... រោគព្យសនំ ទុក្ខំ... សីលព្យសនំ ទុក្ខំ... ទិដ្ឋិព្យសនំ ទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតីតិ – តតោ នំ ទុក្ខមន្វេតិ៍

នាវំ ភិន្នមិវោទកន្តិ៍ យថា ភិន្នំ នាវំ ទកមេសិ [ឧទករាសិតោ (សី៍), ឧទកំ អន្វាយិកំ (ស្យា៍)] តតោ តតោ ឧទកំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, បុរតោបិ ឧទកំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, បច្ឆតោបិ... ហេដ្ឋតោបិ... បស្សតោបិ ឧទកំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ; ឯវមេវ តតោ តតោ បរិស្សយតោ តំ បុគ្គលំ ទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ, ជាតិទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតិ...បេ... ទិដ្ឋិព្យសនំ ទុក្ខំ អន្វេតិ អនុគច្ឆតិ អន្វាយិកំ ហោតីតិ – នាវំ ភិន្នមិវោទកំ៍

តេនាហ ភគវា –

“អពលា នំ ពលីយន្តិ, មទ្ទន្តេនំ បរិស្សយា;

តតោ នំ ទុក្ខមន្វេតិ, នាវំ ភិន្នមិវោទក”ន្តិ៍

៦៍

តស្មា ជន្តុ សទា សតោ, កាមានិ បរិវជ្ជយេ;

តេ បហាយ តរេ ឱឃំ, នាវំ សិត្វាវ បារគូ។

តស្មា ជន្តុ សទា សតោតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា ឯតំ អាទីនវំ សម្បស្សមានោ កាមេសូតិ – តស្មា។ ជន្តូតិ សត្តោ នរោ មានវោ បោសោ បុគ្គលោ ជីវោ ជាគុ ជន្តុ ឥន្ទគុ មនុជោ។ សទាតិ សទា សព្ពទា សព្ពកាលំ និច្ចកាលំ ធុវកាលំ សតតំ សមិតំ អព្ពោកិណ្ណំ បោង្ខានុបោង្ខំ ឧទកូមិកជាតំ អវីចិ សន្តតិ សហិតំ ផស្សិតំ [ផុសិតំ (សី· ស្យា·)], បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តំ បុរិមំ យាមំ មជ្ឈិមំ យាមំ បច្ឆិមំ យាមំ, កាឡេ ជុណ្ហេ វស្សេ ហេមន្តេ គិម្ហេ បុរិមេ វយោខន្ធេ មជ្ឈិមេ វយោខន្ធេ បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, វេទនាសុ... ចិត្តេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ។ អបរេហិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោតិ – តស្មា ជន្តុ សទា សតោ។

កាមានិ បរិវជ្ជយេតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ កាមានិ បរិវជ្ជយេតិ ទ្វីហិ ការណេហិ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យ – វិក្ខម្ភនតោ វា សមុច្ឆេទតោ វា។ កថំ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យ? “អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា អប្បស្សាទដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យ, “មំសបេសូបមា កាមា ពហុសាធារណដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យ, “តិណុក្កូបមា កាមា អនុទហនដ្ឋេនា”តិ បស្សន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិំ ភាវេន្តោ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យ។ ឯវំ វិក្ខម្ភនតោ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យ...បេ... ឯវំ សមុច្ឆេទតោ កាមេ បរិវជ្ជេយ្យាតិ – កាមានិ បរិវជ្ជយេ។

តេ បហាយ តរេ ឱឃន្តិ។ តេតិ វត្ថុកាមេ បរិជានិត្វា កិលេសកាមេ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា; កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា; ព្យាបាទនីវរណំ...បេ... ថិនមិទ្ធនីវរណំ... ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ... វិចិកិច្ឆានីវរណំ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា កាមោឃំ ភវោឃំ ទិដ្ឋោឃំ អវិជ្ជោឃំ តរេយ្យ ឧត្តរេយ្យ បតរេយ្យ សមតិក្កមេយ្យ វីតិវត្តេយ្យាតិ – តេ បហាយ តរេ ឱឃំ។

នាវំ សិត្វាវ បារគូតិ។ យថា គរុកំ នាវំ ភារិកំ ឧទកំ សិត្វា [សិញ្ចិត្វា (សី· ស្យា·)] ឱសិញ្ចិត្វា ឆឌ្ឌេត្វា លហុកាយ នាវាយ ខិប្បំ លហុំ អប្បកសិរេនេវ បារំ គច្ឆេយ្យ; ឯវមេវ វត្ថុកាមេ បរិជានិត្វា កិលេសកាមេ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា; កាមច្ឆន្ទនីវរណំ... ព្យាបាទនីវរណំ... ថិនមិទ្ធនីវរណំ... ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ... វិចិកិច្ឆានីវរណំ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា ខិប្បំ លហុំ អប្បកសិរេនេវ បារំ គច្ឆេយ្យ។ បារំ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ ។ បារំ គច្ឆេយ្យាតិ – បារំ អធិគច្ឆេយ្យ, បារំ ផុសេយ្យ, បារំ សច្ឆិករេយ្យ។ បារគូតិ យោបិ បារំ គន្តុកាមោ សោបិ បារគូ; យោបិ បារំ គច្ឆតិ សោបិ បារគូ; យោបិ បារំ គតោ, សោបិ បារគូ។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា –

តិណ្ណោ បារង្គតោ ថលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោតិ។ ព្រាហ្មណោតិ ខោ, ភិក្ខវេ, អរហតោ ឯតំ អធិវចនំ។ សោ អភិញ្ញាបារគូ បរិញ្ញាបារគូ បហានបារគូ ភាវនាបារគូ សច្ឆិកិរិយាបារគូ សមាបត្តិបារគូ។ អភិញ្ញាបារគូ សព្វធម្មានំ, បរិញ្ញាបារគូ សព្វទុក្ខានំ, បហានបារគូ សព្វកិលេសានំ, ភាវនាបារគូ ចតុន្នំ អរិយមគ្គានំ, សច្ឆិកិរិយាបារគូ និរោធស្ស, សមាបត្តិបារគូ សព្វសមាបត្តីនំ។ សោ វសិប្បត្តោ បារមិប្បត្តោ អរិយស្មិំ សីលស្មិំ, វសិប្បត្តោ បារមិប្បត្តោ អរិយស្មិំ សមាធិស្មិំ, វសិប្បត្តោ បារមិប្បត្តោ អរិយាយ បញ្ញាយ, វសិប្បត្តោ បារមិប្បត្តោ អរិយាយ វិមុត្តិយា។ សោ បារំ គតោ បារប្បត្តោ អន្តគតោ អន្តប្បត្តោ កោដិគតោ កោដិប្បត្តោ បរិយន្តគតោ បរិយន្តប្បត្តោ វោសានគតោ វោសានប្បត្តោ តាណគតោ តាណប្បត្តោ លេណគតោ លេណប្បត្តោ សរណគតោ សរណប្បត្តោ អភយគតោ អភយប្បត្តោ អច្ចុតគតោ អច្ចុតប្បត្តោ អមតគតោ អមតប្បត្តោ និព្ពានគតោ និព្ពានប្បត្តោ។ សោ វុដ្ឋវាសោ ចិណ្ណចរណោ គតទ្ធោ គតទិសោ គតកោដិកោ បាលិតព្រហ្មចរិយោ ឧត្តមទិដ្ឋិប្បត្តោ ភាវិតមគ្គោ បហីនកិលេសោ បដិវិទ្ធាកុប្បោ សច្ឆិកតនិរោធោ, ទុក្ខំ តស្ស បរិញ្ញាតំ, សមុទយោ បហីនោ, មគ្គោ ភាវិតោ, និរោធោ សច្ឆិកតោ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិញ្ញាតំ, បហាតព្វំ បហីនំ, ភាវេតព្វំ ភាវិតំ, សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ។

សោ ឧក្ខិត្តបលិឃោ សំកិណ្ណបរិក្ខោ អព្ពូឡ្ហេសិកោ និរគ្គឡោ អរិយោ បន្នទ្ធជោ បន្នភារោ វិសញ្ញុត្តោ បញ្ចង្គវិប្បហីនោ ឆឡង្គសមន្នាគតោ ឯការក្ខោ ចតុរាបស្សេនោ បនុណ្ណបច្ចេកសច្ចោ សមវយសដ្ឋេសនោ អនាវិលសង្កប្បោ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ សុវិមុត្តចិត្តោ សុវិមុត្តបញ្ញោ កេវលី វុសិតវា ឧត្តមបុរិសោ បរមបុរិសោ បរមបត្តិប្បត្តោ។ សោ នេវាចិនតិ [នេវ អាចិនាតិ (សី. ស្យា.)] នាបចិនតិ , អបចិនិត្វា ឋិតោ។ នេវ បជហតិ ន ឧបាទិយតិ, បជហិត្វា ឋិតោ។ នេវ សំសិព្វតិ [នេវ សិនេតិ (សី.), នេវ វិសិនេតិ (ស្យា.)] ន ឧស្សិនេតិ, វិសិនិត្វា ឋិតោ។ នេវ វិធូបេតិ ន សន្ធូបេតិ, វិធូបេត្វា ឋិតោ។ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតត្តា ឋិតោ។ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន... អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន... អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន... អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតត្តា ឋិតោ។ សច្ចំ សម្បដិបាទិយិត្វា ឋិតោ។ ឯជំ សមតិក្កមិត្វា ឋិតោ។ កិលេសគ្គិំ បរិយាទិយិត្វា ឋិតោ, អបរិគមនតាយ ឋិតោ, កដំ សមាទាយ ឋិតោ, មុត្តិបដិសេវនតាយ ឋិតោ, មេត្តាយ បារិសុទ្ធិយា ឋិតោ, ករុណាយ... មុទិតាយ... ឧបេក្ខាយ បារិសុទ្ធិយា ឋិតោ, អច្ចន្តបារិសុទ្ធិយា ឋិតោ, អតម្មយតាយ [អកម្មយតាយ (សី.), អកម្មញ្ញតាយ (ស្យា.)] បារិសុទ្ធិយា ឋិតោ, វិមុត្តត្តា ឋិតោ, សន្តុស្សិតត្តា ឋិតោ, ខន្ធបរិយន្តេ ឋិតោ, ធាតុបរិយន្តេ ឋិតោ, អាយតនបរិយន្តេ ឋិតោ, គតិបរិយន្តេ ឋិតោ, ឧបបត្តិបរិយន្តេ ឋិតោ, បដិសន្ធិបរិយន្តេ ឋិតោ, (ភវបរិយន្តេ ឋិតោ, សំសារបរិយន្តេ ឋិតោ វដ្ដបរិយន្តេ ឋិតោ, អន្តិមេ ភវេ ឋិតោ,) [( ) នត្ថិ សីហឡបោត្ថកេ] អន្តិមេ សមុស្សយេ ឋិតោ, អន្តិមទេហធរោ អរហា។

“តស្សាយំ បច្ឆិមកោ ភវោ, ចរិមោយំ សមុស្សយោ;

ជាតិមរណសំសារោ, នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោ”តិ។

ភាចំ ឋិត្វាច បារក្ខតិ៍ តេភាហ ករចា –

“តស្មា ឯត្ថ សទា សតោ, កាយាទិ បរិវជ្ជយេ;

តេ បហាយ តេន ខ្លឈំ, ភាចំ ឋិត្វាច បារក្ខ”តិ៍

កាយសុត្តតិកេ្ខសោ បឋមោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២។ គុហដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ គុហដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

៧។

សត្តោគុហាយំ ពហុនាភិច្ឆន្នោ, តិដ្ឋំ នរោ មោហនស្មិំ បគាឡ្ហោ;

ទូរេ វិវេកា ហិ តថាវិធោ សោ, កាមា ហិ លោកេ ន ហិ សុប្បហាយា។

សត្តោ គុហាយំ ពហុនាភិច្ឆន្នោតិ។ សត្តោតិ ហិ ខោ វុត្តំ, អបិ ច គុហា តាវ វត្តព្ពា។ គុហា វុច្ចតិ កាយោ។ កាយោតិ វា គុហាតិ វា ទេហោតិ វា សន្ទេហោតិ វា នាវាតិ វា រថោតិ វា ធជោតិ វា វម្មិកោតិ វា នគរន្តិ វា នីឡន្តិ វា កុដីតិ វា គណ្ឌោតិ វា កុម្ភោតិ វា នាគោតិ វា កាយស្សេតំ អធិវចនំ។ សត្តោ គុហាយន្តិ គុហាយំ សត្តោ វិសត្តោ អាសត្តោ លគ្គោ លគ្គិតោ បលិពុទ្ធោ។ យថា ភិត្តិខិលេ វា នាគទន្តេ វា ភណ្ឌំ សត្តំ វិសត្តំ អាសត្តំ លគ្គំ លគ្គិតំ បលិពុទ្ធំ; ឯវមេវ គុហាយំ សត្តោ វិសត្តោ អាសត្តោ លគ្គោ លគ្គិតោ បលិពុទ្ធោ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

‘‘រូបេ ខោ, រាធ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តត្រ សត្តោ តត្រ វិសត្តោ; តស្មា សត្តោតិ វុច្ចតិ។ វេទនាយ ខោ, រាធ...បេ... សញ្ញាយ ខោ, រាធ... សង្ខារេសុ ខោ, រាធ... វិញ្ញាណេ ខោ, រាធ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តត្រ សត្តោ តត្រ វិសត្តោ; តស្មា សត្តោតិ វុច្ចតិ។ សត្តោតិ លគ្គនាធិវចន’’ន្តិ – សត្តោ គុហាយំ។ ពហុនាភិច្ឆន្នោតិ ពហុកេហិ កិលេសេហិ ឆន្នោ, រាគេន ឆន្នោ ទោសេន ឆន្នោ មោហេន ឆន្នោ កោធេន ឆន្នោ ឧបនាហេន ឆន្នោ មក្ខេន ឆន្នោ បឡាសេន ឆន្នោ ឥស្សាយ ឆន្នោ មច្ឆរិយេន ឆន្នោ មាយាយ ឆន្នោ សាឋេយ្យេន ឆន្នោ ថម្ភេន ឆន្នោ សារម្ភេន ឆន្នោ មានេន ឆន្នោ អតិមានេន ឆន្នោ មទេន ឆន្នោ បមាទេន ឆន្នោ។ សព្ពកិលេសេហិ សព្ពទុច្ចរិតេហិ សព្ពទរថេហិ សព្ពបរិឡាហេហិ សព្ពសន្តាបេហិ សព្ពាកុសលាភិសង្ខារេហិ ឆន្នោ ឧច្ឆន្នោ អាវុតោ និវុតោ ឱវុតោ [ឱផុតោ (ស្យា។)] បិហិតោ បដិច្ឆន្នោ បដិកុជ្ជិតោតិ – សត្តោ គុហាយំ ពហុនាភិច្ឆន្នោ។

តិដ្ឋំ នរោ មោហនស្មិំ បគាឡ្ហោតិ តិដ្ឋន្តោ នរោ រត្តោ រាគវសេន តិដ្ឋតិ, ទុដ្ឋោ ទោសវសេន តិដ្ឋតិ, មូឡ្ហោ មោហវសេន តិដ្ឋតិ, វិនិពទ្ធោ មានវសេន តិដ្ឋតិ, បរាមដ្ឋោ ទិដ្ឋិវសេន តិដ្ឋតិ, វិក្ខេបគតោ ឧទ្ធច្ចវសេន តិដ្ឋតិ, អនិដ្ឋង្គតោ វិចិកិច្ឆាវសេន តិដ្ឋតិ,

ទាយកតោ អត្បយឃចឃេត ពិដ្ឋតិ៍ ឲចយ្បិ ពិដ្ឋំ តនោ៍

ទុត្តញ្ញោលំ ភកចតា – “ឃន្តិ, ភិក្ខចេ, ចក្ខុចិញ្ញោយ្យា ទ្វបិ ពួដ្ឋា កត្តា យតាបិ បិឃទ្វបិ កាមូបឃំហិតា រឌេតឹយា, តញ្ចោ ភិក្ខុ អភិតត្តតិ អភិចឌតិ អឌ្ឍោឃាយ ពិដ្ឋតិ៍ ឃន្តិ, ភិក្ខចេ, ឃោតចិញ្ញោយ្យា ឃទ្ទា…បេ… ឈាតចិញ្ញោយ្យា កន្ធា… ឌិច្ហាចិញ្ញោយ្យា រឃោ… កាយចិញ្ញោយ្យា ឆោដ្ឋព្វា… យតោចិញ្ញោយ្យា ឆម្មា ពួដ្ឋា កត្តា យតាបិ បិឃទ្វបិ កាមូបឃំហិតា រឌេតឹយា, តញ្ចោ ភិក្ខុ អភិតត្តតិ អភិចឌតិ អឌ្ឍោឃាយ ពិដ្ឋតី”តិ៍ ឲចយ្បិ ពិដ្ឋំ តនោ៍

ទុត្តញ្ញោលំ ភកចតា – “ទ្វប្បបឃំ ចា, ភិក្ខចេ, ចិញ្ញាណំ ពិដ្ឋមាគំ ពិដ្ឋតិ, ទ្វបារម្មណំ ទ្វបបពិដ្ឋំ តត្ថបចេឃគំ ចុឌ្ឍិ ចិទូឡ្ហិ ចបុល្លំ អាបឌ្ឈតិ៍ ចេឌត្នបឃំ ចា, ភិក្ខចេ…បេ… ឃញ្ញាបឃំ… ឃង្ខារទ្វបឃំ ចា, ភិក្ខចេ, ចិញ្ញាណំ ពិដ្ឋមាគំ ពិដ្ឋតិ, ឃង្ខាររារម្មណំ ឃង្ខារបពិដ្ឋំ តត្ថបចេឃគំ ចុឌ្ឍិ ចិទូឡ្ហិ ចបុល្លំ អាបឌ្ឈតី”តិ៍ ឲចយ្បិ ពិដ្ឋំ តនោ៍

ទុត្តយ្បិ ហេតំ ភកចតា – “កពឡ្ឍីការេ ចេ, ភិក្ខចេ, អាហារេ អត្ថិ រាកោ អត្ថិ តត្ទី អត្ថិ ពណ្ហា, បពិដ្ឋិតំ តត្ថ ចិញ្ញាណំ ចិទូឡ្ហំ៍ យត្ថ បពិដ្ឋិតំ ចិញ្ញាណំ ចិទូឡ្ហំ, អត្ថិ តត្ថ តាមទ្វបឃ្សាចក្កត្តិ៍ យត្ថ អត្ថិ តាមទ្វបឃ្សាចក្កត្តិ, អត្ថិ តត្ថ ឃង្ខារាគំ ចុឌ្ឍិ៍ យត្ថ អត្ថិ ឃង្ខារាគំ ចុឌ្ឍិ, អត្ថិ តត្ថ អាឃតិំ បុតព្ភចាភិតិព្វត្តិ៍ យត្ថ អត្ថិ អាឃតិំ បុតព្ភចាភិតិព្វត្តិ, អត្ថិ តត្ថ អាឃតិំ ឌាតិឌរាមរណំ៍ យត្ថ អត្ថិ អាឃតិំ ឌាតិឌរាមរណំ, ឃឃោកំ តំ, ភិក្ខចេ, ឃរឌំ ទឹឃាបិឃាឃត្តិ ចតាមី”តិ៍ ឲចយ្បិ ពិដ្ឋំ តនោ៍

“ឋឃ្សេ ចេ, ភិក្ខចេ, អាហារេ…បេ… មតោឃញ្ចោតតាយ ចេ, ភិក្ខចេ, អាហារេ… ចិញ្ញាណេ ចេ, ភិក្ខចេ, អាហារេ អត្ថិ រាកោ អត្ថិ តត្ទី អត្ថិ ពណ្ហា , បពិដ្ឋិតំ តត្ថ ចិញ្ញាណំ ចិទូឡ្ហំ៍ យត្ថ បពិដ្ឋិតំ ចិញ្ញាណំ ចិទូឡ្ហំ, អត្ថិ តត្ថ តាមទ្វបឃ្សាចក្កត្តិ៍ យត្ថ អត្ថិ តាមទ្វបឃ្សាចក្កត្តិ, អត្ថិ តត្ថ ឃង្ខារាគំ ចុឌ្ឍិ៍ យត្ថ អត្ថិ ឃង្ខារាគំ ចុឌ្ឍិ, អត្ថិ តត្ថ អាឃតិំ បុតព្ភចាភិតិព្វត្តិ៍ យត្ថ អត្ថិ អាឃតិំ បុតព្ភចាភិតិព្វត្តិ , អត្ថិ តត្ថ អាឃតិំ ឌាតិឌរាមរណំ៍ យត្ថ អត្ថិ អាឃតិំ ឌាតិឌរាមរណំ, ឃឃោកំ តំ, ភិក្ខចេ, ឃរឌំ ទឹឃាបិឃាឃត្តិ ចតាមី”តិ៍ ឲចយ្បិ ពិដ្ឋំ តនោ៍

យោហតស្មិំ បកាឡ្ហហោតិ៍ យោហតា ចុដ្ឋត្តិ បញ្ចា កាមកុណា៍ ចក្ខុចិញ្ញោយ្យា ទ្វបិ ពួដ្ឋា កត្តា យតាបិ បិឃទ្វបិ កាមូបឃំហិតា រឌេតឹយា; ឃោតចិញ្ញោយ្យា ឃទ្ទា… ឈាតចិញ្ញោយ្យា កន្ធា… ឌិច្ហាចិញ្ញោយ្យា រឃោ… កាយចិញ្ញោយ្យា ឆោដ្ឋព្វា ពួដ្ឋា កត្តា យតាបិ បិឃទ្វបិ កាមូបឃំហិតា រឌេតឹយា៍ កិំ ការណា យោហតា ចុដ្ឋត្តិ បញ្ចា កាមកុណា? ឃេកុឃ្យេត ឌេចមត្សុ្សា បញ្ចាសុ កាមកុណេសុ មុឃ្សត្តិ ឃម្មុឃ្សត្តិ ឃម្បុឃ្សត្តិ, មុឡ្ហហា ឃម្មុឡ្ហហា ឃម្បមុឡ្ហហា អចិឌ្ឈាយ អត្ថិកតា អាចុតា តិចុតា ឡចុតា បិហិតា បដិច្ឆត្តា បដិកុឌ្ឈិតា, តំ ការណា យោហតា ចុដ្ឋត្តិ បញ្ចា កាមកុណា៍ យោហតស្មិំ បកាឡ្ហហោតិ យោហតស្មិំ បកាឡ្ហហោ ឡកាឡ្ហហោ អញ្ញោកាឡ្ហហោ តិមុក្កោតិ – ពិដ្ឋំ តនោ យោហតស្មិំ បកាឡ្ហហោ៍

ត្វេទ ចិវេចកា ហិ តទាចិវេសា វេរាតិ៑ ចិវេចកាតិ តវេឃា ចិវេចកា – កាឃចិវេចវេកា, ចិត្តចិវេចវេកា, ូបធិចិវេចវេកា៑ កតវេយា កាឃចិវេចវេកា? ឥ្ចធ ភិក្ខុ ចិចិត្តំ វេសតាសតំ ភជតិ អវេញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្វតំ កន្ទរំ គិរិគុហំ សុសានំ ចតបត្ថំ អព្ភោកាសំ បលាលបុញ្ជំ៑ កាវេឃត ចិចិវេត្តា ចិហរតិ៑ វេសា ឯវេកា គច្ឆតិ, ឯវេកា តិដ្ឋតិ, ឯវេកា តិសីទតិ, ឯវេកា វេសយ្យំ កវេប្បតិ, ឯវេកា កាមំ បិណ្ឌាឃ បចិសតិ, ឯវេកា បដិក្កមតិ, ឯវេកា រវេហា តិសីទតិ, ឯវេកា ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ, ឯវេកា ចរតិ ចិហរតិ ឥរិឃតិ ចត្តតិ បាវេលតិ ឃវេបតិ ឃាវេបតិ៑ អឃំ កាឃចិវេចវេកា៑

កតវេយា ចិត្តចិវេចវេកា? បធមំ ឈាតំ សមាបន្នស្ស តីចរវេណហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ ទុតិឃំ ឈាតំ សមាបន្នស្ស ចិតក្កចិចាវេរហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ តតិឃំ ឈាតំ សមាបន្នស្ស បីតិឃា ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ ចតុត្ថំ ឈាតំ សមាបន្នស្ស សុខទុវេក្ខហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ អាកាសាតញ្ចាឃតតំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញាឃ បដិឃសញ្ញាឃ តាតត្តសញ្ញាឃ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ ចិញ្ញាណញ្ចាឃតតំ សមាបន្នស្ស អាកាសាតញ្ចាឃតតសញ្ញាឃ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ អាកិញ្ចញ្ញាឃតតំ សមាបន្នស្ស ចិញ្ញាណញ្ចាឃតតសញ្ញាឃ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ វេតចសញ្ញាតាសញ្ញាឃតតំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាឃតតសញ្ញាឃ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ វេសាតាបន្នស្ស សក្កាឃទិដ្ឋិឃា ចិចិកិច្ឆាឃ សីលព្វតបរាមាសា ទិដ្ឋាតុសឃា ចិចិកិច្ឆាតុសឃា, តវេទកដ្ឋេហិ ច កិវេលវេសហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ សកទាកាមិស្ស ឱឡារិកា កាមរាគសវេញ្ញាជតា បដិឃសវេញ្ញាជតា ឱឡារិកា កាមរាគាតុសឃា បដិឃាតុសឃា, តវេទកដ្ឋេហិ ច កិវេលវេសហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ អតាកាមិស្ស អតុសហគតា កាមរាគសវេញ្ញាជតា បដិឃសវេញ្ញាជតា អតុសហគតា កាមរាគាតុសឃា បដិឃាតុសឃា, តវេទកដ្ឋេហិ ច កិវេលវេសហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ អវេហវេតា រូបរាគា អរូបរាគា មាតា ឧទ្ធច្ចា អចិជ្ជាឃ មាតាតុសឃា ភចរាគាតុសឃា អចិជ្ជាតុសឃា , តវេទកដ្ឋេហិ ច កិវេលវេសហិ ពាហិទ្ធា ច សព្ពតិមិវេត្តហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ វេហាតិ៑ អឃំ ចិត្តចិវេចវេកា៑

កតវេយា ូបធិចិវេចវេកា? ូបធិ ទុច្ចន្តិ កិវេលសា ច ខន្ធា ច អភិសង្ខារា ច៑ ូបធិចិវេចវេកា ទុច្ចតិ អមតំ តិព្ពាតំ៑ វេឃា សព្ពសង្ខារសមវេថា សព្ពូបធិបដិតិស្សវេគ្គា តណ្ហក្ខវេឃា ចិរាវេគា តិវេរាវេធា តិព្ពាតំ៑ អឃំ ូបធិចិវេចវេកា៑ កាឃចិវេចវេកា ច ចិវេចកដ្ឋកាឃាតំ [ទូបកដ្ឋកាឃាតំ (ស្យា៑)] វេតក្ខម្មាភិរតាតំ, ចិត្តចិវេចវេកា ច បរិសុទ្ធចិត្តាតំ បរមវេចាទាតប្បត្តាតំ, ូបធិចិវេចវេកា ច តិរូបធីតំ បុគ្គលាតំ ចិសង្ខារគតាតំ៑

ត្វេទចិវេចកា ហីតិ៑ វេឃា វេសា ឯចំ គុហាឃំ សវេត្តា, ឯចំ ពាហុវេកហិ កិវេលវេសហិ ឈវេន្នា, ឯចំ វេមាហតស្មឹ បកាឡ្ហវេហា, វេសា កាឃចិវេចកាបិ ត្វេទ, ចិត្តចិវេចកាបិ ត្វេទ, ូបធិចិវេចកាបិ ត្វេទ ចិត្វេទ សុចិត្វេទ ត សន្តិវេក ត សាមន្តា អតាសវេត្ត ចិវេចកដ្ឋេ [ចចកដ្ឋេ (សី៑), អតុបកដ្ឋេ (ស្យា៑)]៑ តទាចិវេសាតិ តាឌិវេសា តស្សណ្ឋិវេតា តប្បការវេរា តប្បដិភាវេគា វេឃា វេសា វេមាហតស្មឹ បកាឡ្ហវេហាតិ – ត្វេទ ចិវេចកា ហិ តទាចិវេសា វេសា៑

កាមា ហិ វេលាវេក ត ហិ សុប្បហាឃាតិ៑ កាមាតិ ឧទ្ទាតវេតា វេទ្វ កាមា – ចត្ថុកាមា ច កិវេលសកាមា ច៑ កតវេម ចត្ថុកាមា? មតាបិកា រូបា មតាបិកា សទ្ទា មតាបិកា គន្ធា មតាបិកា រសា មតាបិកា វេផាដ្ឋព្ពា, អត្ថរណា បាពុរណា ទាសិទាសា អវេជឡកា កុក្កុដសូករា

ຫຕ຺ຖິໂຈາຍ຺ຍຈຍ຺ອຈາ, ເຍຕ຺ຖິ ຈຕ຺ຕຸ ທິເຣ຺ຍາ ຍຸຈຸຌ຺ຌິ, ກາຍຄິກຍຣາຂຌາຄິເຍາ ຣເຂ຺ຍ຺ຍາ ຂຄປເຄາ ຈ ເກາເຍາ ຈ ເກາຂ຺ຍາການເຍ຺ຍາ, ຍໍ ກິເຍ຺ຍິ

ຣເຂຄືຍໍ ຈຕ຺ຕຸ – ຈຕ຺ຕຸກາຍາ˘ ອປິ ຈ ອຕີຕາ ກາຍາ ອຄາກຕາ ກາຍາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ກາຍາ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕາ ກາຍາ ພຫິທ຺ທາ ກາຍາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ທາ ກາຍາ,

ຫີຄາ ກາຍາ ຍຊ຺ຌິຍາ ກາຍາ ປຌີຕາ ກາຍາ, ອາປາຍິກາ ກາຍາ ຍາຄຸສິກາ ກາຍາ ທິພ຺ພາ ກາຍາ ປຈ຺ຈຸປຂ຺ຂິຕາ ກາຍາ, ຄິຍ຺ຍິຕາ ກາຍາ ອຄິຍ຺ຍິຕາ

ກາຍາ ປຣຄິຍ຺ຍິຕາ ກາຍາ, ປຣິກ຺ກຫິຕາ ກາຍາ ອປຣິກ຺ກຫິຕາ ກາຍາ, ຍຍາຍິຕາ ກາຍາ ອຍຍາຍິຕາ ກາຍາ, ສເພ຺ພປິ ກາຍາຈຈຣາ ຌຍຸາ,

ສເພ຺ພປິ ຣູປາຈຈຣາ ຌຍຸາ, ສເພ຺ພປິ ອຣູປາຈຈຣາ ຌຍຸາ, ຕຌ຺ຫາຈຕ຺ຕຸກາ ຕຌ຺ຫາເຍຸລາ ກາຍຄືຍເຂ຺ຄ ຣເຂຄືຍເຂ຺ຄ ຍຌຄືຍເຂ຺ຄ ກາຍາ˘ ພ຺ລເຍ

ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕຸກາຍາ˘

ກຕເຍ ກິເລສກາຍາ? ຌເຄ຺ຂາ ກາເຍາ ຣາເກາ ກາເຍາ ຌຄ຺ຂຣາເກາ ກາເຍາ, ສກ຺ກເປ຺ປາ ກາເຍາ ຣາເກາ ກາເຍາ ສກ຺ກປ຺ປຣາເກາ ກາເຍາ,

ເຍາ ກາເຍສຸ ກາຍຄ຺ຂເຄ຺ຂາ ກາຍຣາເກາ ກາຍຄຄ຺ຂີ ກາຍຕຌ຺ຫາ ກາຍເສ຺ຄເຫາ ກາຍປຣິຍ຺ອາເຫາ ກາຍຍຸຈ຺ຈາ ກາຍເຍ຺ຍາສາຄໍ ກາເຍາເຍາ

ກາຍເຍາເກາ ກາຍຸປາຄາຄໍ ກາຍຄ຺ຂຄີຈເຣາ˘

“ອຂ຺ສໍ ກາຍ ເຕ ຍູລໍ, ສກ຺ກປ຺ປາ ກາຍ ຂາຍສິ;

ຄ ຕໍ ສກ຺ກປ຺ປຍິສ຺ສາຍິ, ຉຈ ກາຍ ຄ ເຫາຫິສີ”ຕິ˘ –

ພ຺ລເຍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິເລສກາຍາ˘ ເລາເກຕິ ອປາຍເລາເກ ຍຄຸສ຺ສເລາເກ ເຂຈເລາເກ, ຌຄ຺ທເລາເກ ຌາຕຸເລາເກ ອາຍຕຄເລາເກ˘ ກາຍາ ຫິ

ເລາເກ ຄຫິ ສຸປ຺ປຫາຍາຕິ˘ ກາຍາ ຫິ ເລາເກ ວຸປ຺ປຫາຍາ ວຸຈ຺ຈຊ຺ຊາ ວຸປ຺ປຣິຈ຺ຈຊ຺ຊາ ວຸຄ຺ຄິຍູຄຍາ ວຸຄ຺ຄິເຈຌຍາ ວຸພ຺ພິຄິເຈຌຍາ ວຸຕ຺ຕຣາ ວຸປ຺ປຕຣາ

ວຸສ຺ສຍຕິກ຺ກຍາ ວຸພ຺ພິຄິຈຕ຺ຕາຕິ – ກາຍາ ຫິ ເລາເກ ຄ ຫິ ສຸປ຺ປຫາຍາ˘

ເຕຄາຫ ຄກຈາ –

“ສເຕ຺ຕາ ກຸຫາຍໍ ພຫຸຄາຍິຌເຄ຺ຂາ, ຕິຂ຺ຂໍ ຄເຣາ ເຍາຫຄສ຺ສິ ປກາຍ຺ເຫາ;

ວຸເຣ ວິເວກາ ຫິ ຕຈາວິເຌາ ເສາ, ກາຍາ ຫິ ເລາເກ ຄ ຫິ ສຸປ຺ປຫາຍາ”ຕິ˘

ປັ˘

ພ຺ລຈ຺ຈາຄິຄາຄາ ຄຈສາຕພຂ຺ຂາ, ເຕ ວຸປ຺ປຍຸຈ຺ຈາ ຄ ຫິ ອຂ຺ຂາເຍາກ຺ກາ;

បន្ធា បុរេ ចាបិ អសេបក្លយាតា, ពុទេយ ច កាេយ បុរិេយ ច ឌប្យំ៉

ពុទ្ធាតិទាតា កចឞាតពន្ធាតិ៉ ពុទ្ធា ទុទ្ធិតិ តណ្យា៉ េឃា រាេកា ឞារាេកា អតុតេឃា អតុេរាេឆា តត្ថិ តត្ថិរាេកា, ចិត្តឞ្សុ ឞារាេកា ពុទ្ធា យុទ្ធា អេជ្ឈាឞាត់ េកេឆា បលិេកេឆា ឞេង្កា បេង្កា, ឲជា យាឃា ឌតិកា ឞញ្ញតតិ និព្ពិតិ ឌាលិតិ ឞរិតា ចិឞត្តិកា, ឞុត្តំ ចិឞដាំ អាឃូហិតិ ទុតិយា បណិធិ កចេតត្តិ, ចត់ ចតេថា ឞន្ថេចា េឞ្នហា អេបក្ខា បដិពន្ធុ, អាឞា អាឞីឞតា អាឞីឞិតត្តំ, រូបាឞា ឞទ្ទាឞា គន្ធាឞា រឞាឞា េផាដ្ឋព្វាឞា, លាភាឞា ធតាឞា បុត្តាឞា ជីចិតាឞា , ឌប្យា បឌប្យា អភិឌប្យា ឌប្យតា ឌប្យិតត្តំ េលាលុប្បំ េលាលុប្បាយតា េលាលុប្បាយិតត្តំ បុច្ឆញ្ជិកតា ឞាធុកម្យតា, អធម្មរាេកា ចិឞមេលាេភា តិកន្តិ តិកាមតា បត្ថតា បិហតា ឞម្បត្ថតា, កាមតណ្យា កចតណ្យា ចិកចតណ្យា, រូបតណ្យា អរូបតណ្យា តិេរាធតណ្យា, រូបតណ្យា ឞទ្ទតណ្យា គន្ធតណ្យា រឞតណ្យា េផាដ្ឋព្វតណ្យា ធម្មតណ្យា, ឱេឃា េឃាេកា គេន្ថា ឧបាទាតំ អាចរណំ តីចរណំ ឆទតំ ពន្ធតំ, ឧបក្កិេលេឞា អតុឞេឃា បរិយុដ្ឋាតំ លតា េចចិច្ឆំ , ទុក្ខមូលំ ទុក្ខតិទាតំ ទុក្ខប្បភេចា មារបាេឞា មារពឡិឞំ មារចិឞេឃា, តណ្យាតទី តណ្យាជាលំ តណ្យាគទ្ទុលំ តណ្យាឞមុេទ្ទា អភិជ្ឈា េលាេភា អកុឞលមូលំ៉ ពុទ្ធាតិទាតាតិ ពុទ្ធាតិទាតកា ពុទ្ធាេហតុកា ពុទ្ធាបច្ចយា ពុទ្ធាការណា ពុទ្ធាបកចាតិ – ពុទ្ធាតិទាតា៉

កចឞាតពន្ធាតិ៉ ឲកំ កចឞាតំ – ឞុលា េចទតា៉ េទ្វ កចឞាតាតិ – ឞុលា ច េចទតា ពុឌ្ឍា ចត្តុ៉ តីណិ កចឞាតាតិ – េឃាត្តញ្ញា, អាេរាគ្យំ, ជីចិតំ៉ ចត្តារិ កចឞាតាតិ – លិេកា, ឃេឞា, បឞំឞា, ឞុខំ៉ បញ្ច កចឞាតាតិ – យតាបិកា រូបា, យតាបិកា ឞទ្ទា, យតាបិកា គន្ធា, យតាបិកា រឞា, យតាបិកា េផាដ្ឋព្វា៉ ឆ កចឞាតាតិ – ចក្ខុឞម្បទា, េឞាតឞម្បទា, ឃាតឞម្បទា, ជិច្ហាឞម្បទា, កាឃឞម្បទា, មេតាឞម្បទា៉ កចឞាតពន្ធា, ឞុលាឃ េចទតាឃ ឞាតពន្ធា, ពុឌ្ឍិឞ្ស៊ី ចត្តុឞ្ស៊ី ពន្ធា, េឃាត្តេញ្ញ ពន្ធា, អាេរាេគ្យ ពន្ធា, ជីចិេត ពន្ធា, លិេក ពន្ធា, ឃេឞ ពន្ធា, បឞំឞាឃំ ពន្ធា, ឞុេខ ពន្ធា , យតាបិេកឞុ រូេបឞុ ពន្ធា, ឞេទ្ទឞុ... គេន្ធឞុ... រេឞឞុ... យតាបិេកឞុ េផាដ្ឋេព្វឞុ ពន្ធា, ចក្ខុឞម្បទាឃ ពន្ធា, េឞាតឃាតជិច្ហាកាឃមេតាឞម្បទាឃ ពន្ធា, ចិពន្ធា អាពន្ធា លគ្គា លគ្គិតា បលិពន្ធាតិ – ពុទ្ធាតិទាតា កចឞាតពន្ធា៉

េតទុប្បយុត្តា ត ហិ អញ្ញេយាក្លតិ េត ចា កចឞាតចត្ថុ ទុប្បយុត្តា, ឞត្តា ចា ឲេត្តា ទុេយ្យាចឃា៉ កាធំ េត កចឞាតចត្ថុ ទុប្បយុត្តា? ឞុលា េចទតា ទុប្បយុត្តា, ពុឌ្ឍិ ចត្តុ ទុប្បយុត្តំ, េឃាត្តញ្ញំ ទុប្បយុត្តំ, អាេរាគ្យំ ទុប្បយុត្តំ, ជីចិតំ ទុប្បយុត្តំ, លិេកា ទុប្បយុេត្តា, ឃេឞា ទុប្បយុេត្តា, បឞំឞា ទុប្បយុត្តា, ឞុខំ ទុប្បយុត្តំ, យតាបិកា រូបា ទុប្បយុត្តា, យតាបិកា ឞទ្ទា... គន្ធា... រឞា... េផាដ្ឋព្វា ទុប្បយុត្តា, ចក្ខុឞម្បទា ទុប្បយុត្តា, េឞាតឃាតជិច្ហាកាឃមេតាឞម្បទា ទុប្បយុត្តា ទុេយ្យាចឃា ទុប្បេយាចឃា ទុត្តិេចផឃា ទុព្ពិតិេចផឃា , ទុត្តរា ទុប្បតរា ទុឞ្សុយតិក្កមា ទុព្ពិតិចត្តា៉ ឲចំ េត កចឞាតចត្ថុ ទុប្បយុត្តា៉

កាធំ ឞត្តា ឲេត្តា ទុេយ្យាចឃា? ឞុលាឃ េចទតាឃ ឞត្តា ទុេយ្យាចឃា, ពុឌ្ឍិឞ្សា ចត្តុឞ្សា ទុេយ្យាចឃា, េឃាត្តញ្ញា ទុេយ្យាចឃា, អាេរាគ្យា ទុេយ្យាចឃា, ជីចិតា ទុេយ្យាចឃា, លិកា ទុេយ្យាចឃា, ឃឞា ទុេយ្យាចឃា, បឞំឞាឃ ទុេយ្យាចឃា, ឞុលា ទុេយ្យាចឃា , យតាបិេកហិ រូេបហិ ទុេយ្យាចឃា, យតាបិេកហិ ឞេទ្ទហិ... គេន្ធហិ... រេឞហិ... េផាដ្ឋេព្វហិ ទុេយ្យាចឃា, ចក្ខុឞម្បទាឃ ទុេយ្យាចឃា,

សោតឃានជិវ្ហាកាយមនោវិញ្ញាណាយ ទុម្មោចយា ទុរុទ្ធរា [ទុទ្ធរា (ក។)], ទុស្សមុទ្ធរា ទុព្ភេជ្ជាបយា ទុស្សមភេជ្ជាបយា ទុន្និវេឋយា ទុន្និព្ពេឋយា ទុត្តរា ទុប្បតរា ទុស្សមតិក្កមា ទុន្និព្ពត្តា។ ឯវំ សត្តា ឯវត្តា ទុម្មោចយាតិ – តេ ទុប្បមុញ្ចា។

នហិ អញ្ញយោគ្គាតិ តេ អត្តនា បលិបបលិបន្នា ន សក្កោន្តិ បរំ បលិបបលិបន្នំ ឧទ្ធរិតុំ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “សោ វត, ចុន្ទ, អត្តនា បលិបបលិបន្នោ បរំ បលិបបលិបន្នំ ឧទ្ធរិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ សោ វត, ចុន្ទ, អត្តនា អទន្តោ អវិនីតោ អបរិនិព្វុតោ បរំ ទមេស្សតិ វិនេស្សតិ បរិនិព្វាបេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី”តិ។ ឯវម្បិ ន ហិ អញ្ញយោគ្គា។

អថ វា នត្ថញ្ញោ កោចិ មោចេតា។ តេ យទិ មុញ្ចេយ្យុំ, សកេន ថាមេន សកេន ពលេន សកេន វីរិយេន សកេន បរក្កមេន សកេន បុរិសថាមេន សកេន បុរិសពលេន សកេន បុរិសវីរិយេន សកេន បុរិសបរក្កមេន អត្តនា សម្មាបដិបទំ អនុលោមបដិបទំ អបច្ចនីកបដិបទំ អន្វត្ថបដិបទំ ធម្មានុធម្មបដិបទំ បដិបជ្ជមានា មុញ្ចេយ្យុន្តិ។ ឯវម្បិ ន ហិ អញ្ញយោគ្គា។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា –

“នាហំ សហិស្សាមិ បមោចនាយ, កថំកថិំ ធោតក កញ្ចិ លោកេ;

ធម្មញ្ច សេដ្ឋំ អភិជានមានោ, ឯវំ តុវំ ឱឃមិមំ តរេសី”តិ។

ឯវម្បិ ន ហិ អញ្ញយោគ្គា។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា –

“អត្តនាវ កតំ បាបំ, អត្តនា សំកិលិស្សតិ;

អត្តនា អកតំ បាបំ, អត្តនាវ វិសុជ្ឈតិ;

សុទ្ធី អសុទ្ធិ បច្ចត្តំ, នាញ្ញោ អញ្ញំ វិសោធយេ”តិ។

ឯវម្បិ ន ហិ អញ្ញយោគ្គា។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា – “ឯវមេវ ខោ, ព្រាហ្មណ, តិដ្ឋតេវ និព្ពានំ, តិដ្ឋតិ និព្ពានគាមិមគ្គោ, តិដ្ឋាមហំ សមាទបេតា។ អថ ច បន មម សាវកា មយា ឯវំ ឱវទិយមានា ឯវំ អនុសាសិយមានា អប្បេកច្ចេ អច្ចន្តនិដ្ឋំ និព្ពានំ អារាធេន្តិ, ឯកច្ចេ នារាធេន្តិ។ ឯត្ថ ក្យាហំ, ព្រាហ្មណ, ករោមិ? មគ្គក្ខាយី, ព្រាហ្មណ, តថាគតោ។ មគ្គំ ពុទ្ធោ អាចិក្ខតិ។ អត្តនា បដិបជ្ជមានា មុច្ចេយ្យុ”ន្តិ។ ឯវម្បិ ន ហិ អញ្ញមោក្ខាតិ – តេ ទុប្បមុញ្ចា ន ហិ អញ្ញមោក្ខា។

បច្ឆា បុរេ ចាបិ អបេក្ខមានាតិ។ បច្ឆា វុច្ចតិ អនាគតំ, បុរេ វុច្ចតិ អតីតំ។ អបិ ច អតីតំ ឧបាទាយ អនាគតញ្ច បច្ចុប្បន្នញ្ច បច្ឆា, អនាគតំ ឧបាទាយ អតីតញ្ច បច្ចុប្បន្នញ្ច បុរេ។ កថំ បុរេ អបេក្ខំ ករោតិ? “ឯវំរូបោ អហោសិំ អតីតមទ្ធាន”ន្តិ តត្ថ នន្ទិំ សមន្នានេតិ។ “ឯវំវេទនោ អហោសិំ... ឯវំសញ្ញោ អហោសិំ... ឯវំសង្ខារោ អហោសិំ... ឯវំវិញ្ញាណោ អហោសិំ អតីតមទ្ធាន”ន្តិ តត្ថ នន្ទិំ សមន្នានេតិ។ ឯវម្បិ បុរេ អបេក្ខំ ករោតិ។

អថ វា “ឥតិ មេ ចក្ខុ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ, ឥតិ រូបា”តិ – តត្ថ ឆន្ទរាគបដិពទ្ធំ ហោតិ វិញ្ញាណំ។ ឆន្ទរាគបដិពទ្ធត្តា វិញ្ញាណស្ស តទភិនន្ទតិ។ តទភិនន្ទន្តោ ឯវម្បិ បុរេ អបេក្ខំ ករោតិ។ “ឥតិ មេ សោតំ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ, ឥតិ សទ្ទា”តិ...បេ... “ឥតិ មេ ឃានំ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ, ឥតិ គន្ធា”តិ... “ឥតិ មេ ជិវ្ហា អហោសិ អតីតមទ្ធានំ, ឥតិ រសា”តិ... “ឥតិ មេ កាយោ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ, ឥតិ ផោដ្ឋព្ពា”តិ... “ឥតិ មេ មនោ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ, ឥតិ ធម្មា”តិ – តត្ថ ឆន្ទរាគបដិពទ្ធំ ហោតិ វិញ្ញាណំ។ ឆន្ទរាគបដិពទ្ធត្តា វិញ្ញាណស្ស តទភិនន្ទតិ។ តទភិនន្ទន្តោ ឯវម្បិ បុរេ អបេក្ខំ ករោតិ។

អថ វា យានិស្ស តានិ បុព្ពេ មាតុគាមេន សទ្ធិំ ហសិតលបិតកីឡិតានិ តទស្សាទេតិ តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ បុរេ អបេក្ខំ ករោតិ។

កថំ បច្ឆា អបេក្ខំ ករោតិ? “ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន”ន្តិ តត្ថ នន្ទិំ សមន្នានេតិ។ “ឯវំវេទនោ សិយំ... ឯវំសញ្ញោ សិយំ... ឯវំសង្ខារោ សិយំ... ឯវំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន”ន្តិ តត្ថ នន្ទិំ សមន្នានេតិ។ ឯវម្បិ បច្ឆា អបេក្ខំ ករោតិ។

អថ វា “ឥតិ មេ ចក្ខុ សិយា អនាគតមទ្ធានំ, ឥតិ រូបា”តិ – អប្បដិលទ្ធស្ស បដិលាភាយ ចិត្តំ បណិទហតិ។ ចេតសោ បណិធានបច្ចយា តទភិនន្ទតិ។ តទភិនន្ទន្តោ ឯវម្បិ បច្ឆា អបេក្ខំ ករោតិ។ “ឥតិ មេ សោតំ សិយា អនាគតមទ្ធានំ, ឥតិ សទ្ទា”តិ... “ឥតិ មេ ឃានំ សិយា អនាគតមទ្ធានំ, ឥតិ គន្ធា”តិ... “ឥតិ មេ ជិវ្ហា សិយា អនាគតមទ្ធានំ, ឥតិ រសា”តិ... “ឥតិ មេ កាយោ សិយា អនាគតមទ្ធានំ, ឥតិ ផោដ្ឋព្ពា”តិ... “ឥតិ មេ មនោ សិយា អនាគតមទ្ធានំ, ឥតិ ធម្មា”តិ – អប្បដិលទ្ធស្ស បដិលាភាយ ចិត្តំ បណិទហតិ។ ចេតសោ បណិធានបច្ចយា តទភិនន្ទតិ។ តទភិនន្ទន្តោ ឯវម្បិ បច្ឆា អបេក្ខំ ករោតិ។

អថ វា “ឥមិនាហំ សីលេន វា វតេន វា តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវោ វា ភវិស្សាមិ ទេវញ្ញតរោ វា”តិ – អប្បដិលទ្ធស្ស

បដិលាភាយ ចិត្តំ បណិទហតិ។ ចេតសោ បណិធានប្បច្ចយា តទភិនន្ទតិ។ តទភិនន្ទន្តោ ឯវម្បិ បច្ឆា អបេក្ខំ ករោតីតិ – បច្ឆា បុរេ ចាបិ អបេក្ខមានា។

ឥមេ ច កាមេ បុរិមេ ច ជប្បន្តិ។ ឥមេ ច កាមេតិ បច្ចុប្បន្នេ បញ្ច កាមគុណេ ឥច្ឆន្តា សាទិយន្តា បត្ថយន្តា បិហយន្តា អភិជប្បន្តា។ បុរិមេ ច ជប្បន្តិ អតីតេ បញ្ច កាមគុណេ ជប្បន្តា បជប្បន្តា អភិជប្បន្តាតិ – ឥមេ ច កាមេ បុរិមេ ច ជប្បំ។

តេនាហ ភគវា –

“ឥច្ឆានិទានា ភវសាតពទ្ធា, តេ ទុប្បមុញ្ចា ន ហិ អញ្ញមោក្ខា;

បច្ឆា បុរេ ចាបិ អបេក្ខមានា, ឥមេ ច កាមេ បុរិមេ ច ជប្ប”ន្តិ។

៣។

កាមេសុ គិទ្ធា បសុតា បមូឡ្ហា, អវទានិយា តេ វិសមេ និវិដ្ឋា;

ទុក្ខូបនីតា បរិទេវយន្តិ, កិំសុ ភវិស្សាម ឥតោ ចុតាសេ។

កាមេសុ គិទ្ធា បសុតា បមូឡ្ហាតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ កិលេសកាមេន វត្ថុកាមេសុ រត្តា គិទ្ធា គធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា [អជ្ឈោបន្នា (សី. ស្យា.)] លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធាតិ – កាមេសុ គិទ្ធា។

បសុតាតិ យេបិ កាមេ ឯសន្តិ គវេសន្តិ បរិយេសន្តិ, តច្ចរិតា តព្ពហុលា តគ្គរុកា, តន្និន្នា តប្បោណា តប្បព្ភារា តទធិមុត្តា តទធិបតេយ្យា, តេបិ កាមបសុតា។ យេបិ តណ្ហាវសេន រូបេ ឯសន្តិ គវេសន្តិ បរិយេសន្តិ… សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ…បេ… បរិយេសន្តិ តច្ចរិតា តព្ពហុលា តគ្គរុកា, តន្និន្នា តប្បោណា តប្បព្ភារា តទធិមុត្តា តទធិបតេយ្យា, តេបិ កាមបសុតា ។ យេបិ តណ្ហាវសេន រូបេ បដិលភន្តិ… សទ្ទេ… គន្ធេ … រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ បដិលភន្តិ តច្ចរិតា តព្ពហុលា តគ្គរុកា, តន្និន្នា តប្បោណា តប្បព្ភារា តទធិមុត្តា តទធិបតេយ្យា, តេបិ កាមបសុតា។ យេបិ តណ្ហាវសេន រូបេ បរិភុញ្ជន្តិ … សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ បរិភុញ្ជន្តិ តច្ចរិតា តព្ពហុលា តគ្គរុកា, តន្និន្នា តប្បោណា តប្បព្ភារា តទធិមុត្តា តទធិបតេយ្យា, តេបិ កាមបសុតា។ យថា កលហការកោ កលហបសុតោ, កម្មការកោ កម្មបសុតោ, គោចរេ ចរន្តោ គោចរបសុតោ, ឈាយី ឈានបសុតោ; ឯវមេវ យេបិ កាមេ ឯសន្តិ

ຄເວສຕິ ປຣິເຍສນ຺ຕິ, ຕຈ຺ຈຣິຕາ ຕພ຺ພຫຸລາ ຕຄ຺ຄຣຸກາ ຕນ຺ນິນ຺ນາ ຕປ຺ໂປຓາ ຕປ຺ປ຺ຠາຣາ ຕທຘິມຸຕ຺ຕາ ຕທຘິປເຕຍ຺ຍາ, ເຕປິ ກາມປສຸຕາ· ເຍປິ ຕຓ຺ຫາວເສນ ຣູເປ ເອສນ຺ຕິ ຄເວສນ຺ຕິ ປຣິເຍສນ຺ຕິ... ສເທ຺ທ... ຄເນ຺ຘ... ຣເສ... ໂຜຏ຺ຐເພ...ເປ... ປຣິເຍສນ຺ຕິ ຕຈ຺ຈຣິຕາ ຕພ຺ພຫຸລາ ຕຄ຺ຄຣຸກາ ຕນ຺ນິນ຺ນາ ຕປ຺ໂປຓາ ຕປ຺ປ຺ຠາຣາ ຕທຘິມຸຕ຺ຕາ ຕທຘິປເຕຍ຺ຍາ, ເຕປິ ກາມປສຸຕາ· ເຍປິ ຕຓ຺ຫາວເສນ ຣູເປ ປຏິລຠນ຺ຕິ... ສເທ຺ທ... ຄເນ຺ຘ... ຣເສ... ໂຜຏ຺ຐເພ ປຏິລຠນ຺ຕິ ຕຈ຺ຈຣິຕາ ຕພ຺ພຫຸລາ ຕຄ຺ຄຣຸກາ, ຕນ຺ນິນ຺ນາ ຕປ຺ໂປຓາ ຕປ຺ປ຺ຠາຣາ ຕທຘິມຸຕ຺ຕາ ຕທຘິປເຕຍ຺ຍາ, ເຕປິ ກາມປສຸຕາ· ເຍປິ ຕຓ຺ຫາວເສນ ຣູເປ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ... ສເທ຺ທ... ຄເນ຺ຘ... ຣເສ... ໂຜຏ຺ຐເພ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ ຕຈ຺ຈຣິຕາ ຕພ຺ພຫຸລາ ຕຄ຺ຄຣຸກາ, ຕນ຺ນິນ຺ນາ ຕປ຺ໂປຓາ ຕປ຺ປ຺ຠາຣາ ຕທຘິມຸຕ຺ຕາ ຕທຘິປເຕຍ຺ຍາ, ເຕປິ ກາມປສຸຕາ·

ປມູຬ຺ຫາຕິ ເຍຠຸເຍ຺ຍນ ເທວມນຸສ຺ສາ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ສມ຺ປມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ມູຬ຺ຫາ ສມ຺ມູຬ຺ຫາ ສມ຺ປມູຬ຺ຫາ ອວິຊ຺ຊາຍ ອນ຺ຘີກຕາ ອາວຸຕາ ນິວຸຕາ ໂອຜຸຕາ ປິຫິຕາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ປຏິກຸຊ຺ຊິຕາຕິ – ກາເມສຸ ຄິທ຺ຘາ ປສຸຕາ ປມູຬ຺ຫາ·

ອວທານິຍາ ເຕ ວິສເມ ນິວິຏ຺ຐາຕິ· ອວທານິຍາຕິ ອວຄ຺ຈຉນ຺ຕີຕິປິ ອວທານິຍາ, ມຈ຺ຉຣິໂນປິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອວທານິຍາ, ພຸທ຺ຘານໍ ສາວການໍ ວຈນໍ ພ຺ຍປ຺ປຖໍ ເທສນໍ ອນຸສນ຺ຘິໍ ນາທິຍນ຺ຕີຕິ – ອວທານິຍາ· ກຖໍ ອວຄ຺ຈຉນ຺ຕີຕິປິ ອວທານິຍາ? ນິຣຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ, ເອວໍ ອວຄ຺ຈຉນ຺ຕີຕິ – ອວທານິຍາ· ກຖໍ ມຈ຺ຉຣິໂນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອວທານິຍາ? ປຎ຺ຈ ມຈ຺ຉຣິຍານິ – ອາວາສມຈ຺ຉຣິຍໍ, ກຸລມຈ຺ຉຣິຍໍ, ລາຠມຈ຺ຉຣິຍໍ, ວຓ຺ຓມຈ຺ຉຣິຍໍ, ຘມ຺ມມຈ຺ຉຣິຍໍ· ຍໍ ເອວຣູປໍ ມຈ຺ຉຣິຍໍ ມຈ຺ຉຣາຍນາ ມຈ຺ຉຣາຍິຕຕ຺ຕໍ ເວວິຈ຺ຉໍ ກທຣິຍໍ ກຏຸກຎ຺ຈຸກຕາ ອຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ· ອປິ ຈ, ຂນ຺ຘມຈ຺ຉຣິຍມ຺ປິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ, ຘາຕຸມຈ຺ຉຣິຍມ຺ປິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ, ອາຍຕນມຈ຺ຉຣິຍມ຺ປິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ ຄາໂຫ· ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ· ອິມິນາ ມຈ຺ຉຣິເຍນ ອວທຎ຺ຎຸຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ຊນາ ປມຕ຺ຕາ· ເອວໍ ມຈ຺ຉຣິໂນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອວທານິຍາ· ກຖໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາວການໍ ວຈນໍ ພ຺ຍປ຺ປຖໍ ເທສນໍ ອນຸສນ຺ຘິໍ ນາທິຍນ຺ຕີຕິ – ອວທານິຍາ? ພຸທ຺ຘານໍ ສາວການໍ ວຈນໍ ພ຺ຍປ຺ປຖໍ ເທສນໍ ອນຸສນ຺ຘິໍ ນ ອາທິຍນ຺ຕິ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ, ອນສ຺ສວາ ອວຈນກຣາ ປຏິໂລມວຸຕ຺ຕິໂນ, ອຎ຺ເຎເນວ ມຸຂໍ ກໂຣນ຺ຕິ· ເອວໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາວການໍ [ພຸທ຺ຘານໍ ພຸທ຺ຘສາວການໍ (ສີ· ສ຺ຍາ·)] ວຈນໍ ພ຺ຍປ຺ປຖໍ ເທສນໍ ອນຸສນ຺ຘິໍ ນາທິຍນ຺ຕີຕິ ອວທານິຍາຕິ – ອວທານິຍາ·

ເຕ ວິສເມ ນິວິຏ຺ຐາຕິ ວິສເມ ກາຍກມ຺ເມ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມ ວຈີກມ຺ເມ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມ ມໂນກມ຺ເມ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມ ປາຓາຕິປາເຕ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມ ອທິນ຺ນາທາເນ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາເຣ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມ ມຸສາວາເທ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສມາຍ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສມາຍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ... ວິສເມ ສມ຺ຜປ຺ປລາເປ... ວິສມາຍ ອຠິຊ຺ຌາຍ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມ ພ຺ຍາປາເທ... ວິສມາຍ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ນິວິຏ຺ຐາ, ວິສເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ນີວຣເຓສຸ ນິວິຏ຺ຐາ ວິນິວິຏ຺ຐາ ປຕິຏ຺ຐິຕາ ອລ຺ລີນາ ອຸປຄຕາ ອຊ຺ໂຌສິຕາ ອຘິມຸຕ຺ຕາ ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ປລິພຸທ຺ຘາຕິ – ອວທານິຍາ ເຕ ວິສເມ ນິວິຏ຺ຐາ·

ທຸກ຺ຂູປນີຕາ ປຣິເທວຍນ຺ຕີຕິ· ທຸກ຺ຂູປນີຕາຕິ ທຸກ຺ຂປ຺ປຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂສມ຺ປຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂູປຄຕາ, ມາຣປ຺ປຕ຺ຕາ ມາຣສມ຺ປຕ຺ຕາ ມາຣູປຄຕາ, ມຣຓປ຺ປຕ຺ຕາ ມຣຓສມ຺ປຕ຺ຕາ ມຣຓູປຄຕາ· ປຣິເທວຍນ຺ຕີຕິ ລປນ຺ຕິ ລາລປນ຺ຕິ [ສລ຺ລປນ຺ຕິ (ສີ·)], ໂສຈນ຺ຕິ ກິລມນ຺ຕິ ປຣິເທວນ຺ຕິ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທນ຺ຕິ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ – ທຸກ຺ຂູປນີຕາ ປຣິເທວຍນ຺ຕິ·

កិស្មកចិស្សាយ ឰ្លេតា ក្រតាសេតិ ឰ្លេតា ក្រតា កិ កចិស្សាយ? ទេតទឃិកា កចិស្សាយ, តិទច្ឆាតឃោតិកា កចិស្សាយ, ទេបត្តិចិសឃិកា កចិស្សាយ, យត្សុា កចិស្សាយ, ទេចា កចិស្សាយ, ទ្ធឹ កចិស្សាយ, អទ្ធឹ កចិស្សាយ, សញ្ញឹ កចិស្សាយ, អសញ្ញឹ កចិស្សាយ, ទេតចសញ្ញឹតាសញ្ញឹ កចិស្សាយ, “កចិស្សាយ ត្ ទេលា យឃំ អតាកាតាយឌ្ឋាត់, តត្ ទេលា កចិស្សាយ អតាកាតាយឌ្ឋាត់, កិ ត្ ទេលា កចិស្សាយ អតាកាតាយឌ្ឋាត់, កថំ ត្ ទេលា កចិស្សាយ អតាកាតាយឌ្ឋាត់, កិ ហុត្វា កិ កចិស្សាយ ត្ ទេលា យឃំ អតាកាតាយឌ្ឋាត”ត្តិ សំសឃបក្លត្វា ចិយតិបក្លត្វា ទេ្វញ្ហកឌាតា លបត្តិ លិលបត្តិ, ទេសាចត្តិ កិលយត្តិ បទិទេចត្តិ ្កូទត្តាញ្ចា្ត កត្ត្តិ សទេ្ខាហំ អាបឌ្ឌត្តិតិ – កិស្ម កចិស្សាយ ឰ្លេតា ក្រតាសេ៎

ទេតភាហ កកចា –

“កាទេយស្ កិឌ្ឋា បស្តា បឡ្យាហា, អចតាតិឃា ទេត ចិសទេយ តិចិដ្ឋា;

ក្រព្វុបតិតា បទិទេចឃត្តិ, កិស្ម កចិស្សាយ ឰ្លេតា ក្រតាសេ”តិ៎

១០៎

តស្ខាហិ សិទេក្លឆ ឰ្លេឆេច ឌត្ត្វ,ឃំ កិត្ថិ ឌញ្ញា ចិសយត្តិ ទេលិទេក;

ត តស្ស្ ទេហត្វ ចិសយំ ចទេឃ្យ, អប្យតិត្យ ឌិចិតយាហ្ ឈិទា៎

តស្ខា ហិ សិទេក្លឆ ឰ្លេឆេច ឌត្ត្វតិ៎ តស្ខាតិ តំកាទណា តំទេហត្ តប្យច្ចយា តត្តិដាតា, ឲតយាឌិតចំ សយ្យស្សយាទេតា កាទេយស្មតិ – តស្ខា៎ សិទេក្លឆាតិ តិទេស្សា សិក្លា – អឆិសិលសិក្លា, អឆិចិត្តសិក្លា, អឆិបញ្ញាសិក្លា៎

កតយា អឆិសិលសិក្លា? ឰ្លឆ កិក្ល្វ សិលចា ទេហាតិ, ឋាតិទេយាក្លសំចទសំក្ទេតា ចិហទតិ អាចារទេកាចទសយ្យទេត្ត, អណ្យទេត្តស្ ចទេឌ្ឋស្ កឃទស្សាចិ, សយាគាឃ សិក្លតិ សិក្លាបទេស្៎ ឲ្យឌ្ឋទេកា សិលក្លទេឌ្ឋ, យហទេត្តា សិលក្លទេឌ្ឋ, សិលំ បតិដ្ឋា អាឌិ ចទណំ សំឃទេយា សំចទេរា ទេយាក្ល ឋិទេយាក្ល ក្សលិត់ ឆខ្វាត់ សយាបត្តិឃា – អឃំ អឆិសិលសិក្លា៎

កតយា អឆិចិត្តសិក្លា? ឰ្លឆ កិក្ល្វ ចិចិទេច្ចច កាទេយហិ ចិចិច្ច អក្សទេលហិ ឆទេខ្វហិ សចិតក្កំ សចិចាទំ ចិទេចកឌំ បិតិស្ខំ បឆឃំ ឈាត់ ្កូបសយ្យឌ្ឋ ចិហទតិ៎ ចិតក្កចិចារាត់ ក្ទូបសយា អឌ្ឈត្តំ សយ្យសាគត់ ទេចតទេសា ឲទេកាឌិកាចំ អចិតក្កំ អចិចាទំ សយាឆិឌំ បិតិស្ខំ ក្រតិឃំ ឈាត់ ្កូបសយ្យឌ្ឋ ចិហទតិ៎ បិតិឃា ច ចិរាកា ្កូទេបក្លទេកា ច ចិហទតិ សទេតា ច សយ្យឌាទេតា ស្ខញ្ច កាទេឃត បដិសំទេចទេតិ, ឃំ តំ

អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ – អយំ អធិចិត្តសិក្ខា។

កតមា អធិបញ្ញាសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ, អរិយាយ និព្វេធិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ សោ “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “អយំ ទុក្ខនិរោធោ”តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ “ឥមេ អាសវា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “អយំ អាសវសមុទយោ”តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “អយំ អាសវនិរោធោ”តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ – អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។

ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខេយ្យ, ជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បស្សន្តោ សិក្ខេយ្យ , បច្ចវេក្ខន្តោ សិក្ខេយ្យ, ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តោ សិក្ខេយ្យ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តោ សិក្ខេយ្យ, វីរិយំ បគ្គណ្ហន្តោ សិក្ខេយ្យ, សតិំ ឧបដ្ឋបេន្តោ សិក្ខេយ្យ, ចិត្តំ សមាទហន្តោ សិក្ខេយ្យ, បញ្ញាយ បជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បហាតព្វំ បជហន្តោ សិក្ខេយ្យ, ភាវេតព្វំ ភាវេន្តោ សិក្ខេយ្យ , សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យ។

ឥធាតិ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា ឥមិស្សា ខន្តិយា ឥមិស្សា រុចិយា ឥមស្មិំ អាទាយេ ឥមស្មិំ ធម្មេ ឥមស្មិំ វិនយេ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ ឥមស្មិំ បាវចនេ ឥមស្មិំ ព្រហ្មចរិយេ ឥមស្មិំ សត្ថុសាសនេ ឥមស្មិំ អត្តភាវេ ឥមស្មិំ មនុស្សលោកេ – តេន វុច្ចតិ ឥធាតិ។ ជន្តូតិ សត្តោ នរោ...បេ... មនុជោតិ – តស្មា ហិ សិក្ខេថ ឥធេវ ជន្តុ។

យំ កិញ្ចិ ជញ្ញា វិសមន្តិ លោកេតិ។ យំ កិញ្ចីតិ សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ [បរិយាទាយវចនមេតំ (ស្យា។)] – យំ កិញ្ចីតិ។ វិសមន្តិ ជញ្ញាតិ វិសមំ កាយកម្មំ វិសមន្តិ ជានេយ្យ, វិសមំ វចីកម្មំ វិសមន្តិ ជានេយ្យ, វិសមំ មនោកម្មំ វិសមន្តិ ជានេយ្យ, វិសមំ បាណាតិបាតំ វិសមោតិ ជានេយ្យ, វិសមំ អទិន្នាទានំ វិសមន្តិ ជានេយ្យ, វិសមំ កាមេសុមិច្ឆាចារំ វិសមោតិ ជានេយ្យ, វិសមំ មុសាវាទំ វិសមោតិ ជានេយ្យ, វិសមំ បិសុណំ វាចំ វិសមាតិ ជានេយ្យ, វិសមំ ផរុសំ វាចំ វិសមាតិ ជានេយ្យ, វិសមំ សម្ផប្បលាបំ វិសមោតិ ជានេយ្យ, វិសមំ អភិជ្ឈំ វិសមាតិ ជានេយ្យ, វិសមំ ព្យាបាទំ វិសមោតិ ជានេយ្យ, វិសមំ មិច្ឆាទិដ្ឋិំ វិសមាតិ ជានេយ្យ, វិសមេ សង្ខារេ វិសមាតិ ជានេយ្យ, វិសមេ បញ្ច កាមគុណេ វិសមាតិ ជានេយ្យ, វិសមេ បញ្ច នីវរណេ វិសមាតិ ជានេយ្យ អាជានេយ្យ វិជានេយ្យ បដិវិជានេយ្យ បដិវិជ្ឈេយ្យ។ លោកេតិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេតិ – យំ កិញ្ចិ ជញ្ញា វិសមន្តិ លោកេ។

ន តស្ស ហេតុ វិសមំ ចរេយ្យាតិ។ វិសមស្ស កាយកម្មស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមស្ស វចីកម្មស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមស្ស មនោកម្មស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមស្ស បាណាតិបាតស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមស្ស អទិន្នាទានស្ស ហេតុ វិសមំ ន

ចរេយ្យ, វិសមស្ស កាមេសុមិច្ឆាចារស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមស្ស មុសាវាទស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមាយ បិសុណាយ វាចាយ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមាយ ផរុសាយ វាចាយ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមស្ស សម្ផប្បលាបស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមាយ អភិជ្ឈាយ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមស្ស ព្យាបាទស្ស ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមាយ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមានំ សង្ខារានំ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមានំ បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមានំ បញ្ចន្នំ នីវរណានំ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមាយ ចេតនាយ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមាយ បត្ថនាយ ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ, វិសមាយ បណិធិយា ហេតុ វិសមំ ន ចរេយ្យ ន អាចរេយ្យ ន សមាចរេយ្យ ន សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – ន តស្ស ហេតុ វិសមំ ចរេយ្យ។

អប្បញ្ហិ តំ ជីវិតមាហុ ធីរាតិ។ ជីវិតន្តិ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនា ជីវិតំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ។ អបិ ច, ទ្វីហិ ការណេហិ អប្បកំ ជីវិតំ – ឋិតិបរិត្តតាយ វា អប្បកំ ជីវិតំ, សរសបរិត្តតាយ វា អប្បកំ ជីវិតំ។ កថំ ឋិតិបរិត្តតាយ អប្បកំ ជីវិតំ? អតីតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិត្ថ, ន ជីវតិ ន ជីវិស្សតិ; អនាគតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិស្សតិ, ន ជីវតិ ន ជីវិត្ថ; បច្ចុប្បន្នេ ចិត្តក្ខណេ ជីវតិ, ន ជីវិត្ថ ន ជីវិស្សតិ។

“ជីវិតំ អត្តភាវោ ច, សុខទុក្ខា ច កេវលា;

ឯកចិត្តសមាយុត្តា, លហុសោ វត្តតេ ខណោ។

“ចុល្លាសីតិសហស្សានិ, កប្បា តិដ្ឋន្តិ យេ មរូ;

នត្វេវ តេបិ ជីវន្តិ, ទ្វីហិ ចិត្តេហិ សំយុតា។

“យេ និរុទ្ធា មរន្តស្ស, តិដ្ឋមានស្ស វា ឥធ;

សព្ពេបិ សទិសា ខន្ធា, គតា អប្បដិសន្ធិកា។

“អនន្តរា ច យេ ភគ្គា [ភង្គា (សី។ ស្យា។)], យេ ច ភគ្គា អនាគតា;

តទន្តរេ និរុទ្ធានំ, វេសមំ នត្ថិ លក្ខណេ។

“អនិព្ពត្តេន ន ជាតោ, បច្ចុប្បន្នេន ជីវតិ;

ចិត្តភង្គា មតោ លោកោ, បញ្ញត្តិ បរមត្ថិយា។

“យថា និន្នា បវត្តន្តិ, ឆន្ទេន បរិណាមិតា;

អច្ឆិន្នធារា វត្តន្តិ, សឡាយតនបច្ចយា។

“អនិធានគតា ភគ្គា, បុញ្ជោ នត្ថិ អនាគតេ;

និព្ពត្តា យេ ច [និព្ពត្តាយេវ (សព្ពត្ថ)] តិដ្ឋន្តិ, អារគ្គេ សាសបូបមា។

“និព្ពត្តានញ្ច ធម្មានំ, ភង្គោ នេសំ បុរក្ខតោ;

បលោកធម្មា តិដ្ឋន្តិ, បុរាណេហិ អមិស្សិតា។

“អទស្សនតោ អាយន្តិ, ភង្គា គច្ឆន្តិ ទស្សនំ;

វិជ្ជុប្បាទោវ អាកាសេ, ឧប្បជ្ជន្តិ វយន្តិ ចា”តិ។

ឯវំ ឋិតិបរិត្តតាយ អប្បកំ ជីវិតំ។

កថំ សរសបរិត្តតាយ អប្បកំ ជីវិតំ? អស្សាសូបនិពទ្ធំ ជីវិតំ, បស្សាសូបនិពទ្ធំ ជីវិតំ, អស្សាសបស្សាសូបនិពទ្ធំ ជីវិតំ, មហាភូតូបនិពទ្ធំ ជីវិតំ, កពឡីការាហារូបនិពទ្ធំ ជីវិតំ, ឧស្មូបនិពទ្ធំ ជីវិតំ, វិញ្ញាណូបនិពទ្ធំ ជីវិតំ។ មូលម្បិ ឥមេសំ ទុព្ពលំ, បុព្ពហេតូបិ ឥមេសំ ទុព្ពលា។ យេ បច្ចយា តេបិ ទុព្ពលា, យេបិ បភាវិកា តេបិ ទុព្ពលា។ សហភូបិ ឥមេសំ ទុព្ពលា, សម្បយោគាបិ ឥមេសំ ទុព្ពលា, សហជាបិ ឥមេសំ ទុព្ពលា, យាបិ បយោជិកា សាបិ ទុព្ពលា, អញ្ញមញ្ញំ ឥមេ និច្ចទុព្ពលា, អញ្ញមញ្ញំ អនវដ្ឋិតា ឥមេ។ អញ្ញមញ្ញំ បរិបាតយន្តិ ឥមេ, អញ្ញមញ្ញស្ស ហិ នត្ថិ តាយិតា, ន ចាបិ ឋបេន្តិ អញ្ញមញ្ញំ ឥមេ។ យោបិ និព្ពត្តកោ សោ ន វិជ្ជតិ។

“ន ច កេនចិ កោចិ ហាយតិ, គន្ធព្ពា ច ឥមេ ហិ សព្ពសោ;

ປຸຣິເມຫິ ປກາວິກາ ຓເມ, ເມປິ ປກາວິກາ ເຕ ປຸເນ ມຕາ;

ປຸຣິມາປິ ຈ ປຈ຺ຉິມາປິ ຈ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ນ ກທາຈິ ມິສ຺ສິຕາ"ຕິ.

ເອວໍ ສຣສປຣິຕ຺ຕຕາຍ ອປ຺ປກໍ ຊີວິຕໍ.

ອປິ ຈ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ຊີວິຕໍ ອຸປາທາຍ ມນຸສ຺ສານໍ ອປ຺ປກໍ ຊີວິຕໍ ປຣິຕ຺ຕກໍ ຊີວິຕໍ ໂຖກໍ [ໂຖກກໍ (ກ.)] ຊີວິຕໍ ຂຓິກໍ ຊີວິຕໍ ລຫຸກໍ ຊີວິຕໍ ອິຕ຺ຕຣໍ ຊີວິຕໍ ອນທ຺ຘນີຍໍ ຊີວິຕໍ ນຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ຊີວິຕໍ. ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ...ເປ... ຍາມານໍ ເທວານໍ... ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ... ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ... ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ... ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິການໍ ເທວານໍ ຊີວິຕໍ ອຸປາທາຍ ມນຸສ຺ສານໍ ອປ຺ປກໍ ຊີວິຕໍ ປຣິຕ຺ຕກໍ ຊີວິຕໍ ໂຖກໍ ຊີວິຕໍ ຂຓິກໍ ຊີວິຕໍ ລຫຸກໍ ຊີວິຕໍ ອິຕ຺ຕຣໍ ຊີວິຕໍ ອນທ຺ຘນີຍໍ ຊີວິຕໍ ນຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ຊີວິຕໍ.

ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ພຄວຕາ –

"ອປ຺ປມິທໍ , ພິກ຺ຂເວ, ມນຸສ຺ສານໍ ອາຍຸ. ຄມນີໂຍ ສມ຺ປຣາໂຍ ມນ຺ຕາຍ ໂພທ຺ຘພ຺ພໍ, ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຸສລໍ, ຈຣິຕພ຺ພໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ນຕ຺ຖິ ຊາຕສ຺ສ ອມຣຓໍ. ໂຍ, ພິກ຺ຂເວ, ຈິຣໍ ຊີວຕິ ໂສ ວສ຺ສສຕໍ ອປ຺ປໍ ວາ ພິໂຍ຺ຍ"ຕິ.

"ອປ຺ປມາຍຸ ມນຸສ຺ສານໍ, ຫີໂຬ຺ຍ຺ຍ ນໍ ສຸໂປຣິໂສ;

ຈເຣຍ຺ຍາທິຕ຺ຕສີໂສວ ນຕ຺ຖິ ມຈ຺ຈຸສ຺ສນາຄໂມ.

"ອຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອໂຫຣຕ຺ຕາ, ຊີວິຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕິ;

ອາຍຸ ຂີຍຕິ ມຈ຺ຈານໍ, ກຸນ຺ນທີນໍວ ໂອທກ"ນ຺ຕິ.

ອປ຺ປຎ຺ຫິທໍ ຊີວິຕມາຫຸ ຘີຣາຕິ. ຘີຣາຕິ ຘີຣາ, ຘິຕິມາຕິ ຘີຣາ, ຘິຕິສມ຺ປນ຺ນາຕິ ຘີຣາ, ຘີກຕປາປາຕິ ຘີຣາ. ຘີ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຎ຺ຎາ. ຍາ ປຎ຺ຎາ ປຊານນາ ວິຈໂຍ ປວິຈໂຍ ຘມ຺ມວິຈໂຍ ສລ຺ລກ຺ຂຓາ ອຸປລກ຺ຂຓາ ປຈ຺ຈຸປລກ຺ຂຓາ ປຓ຺ຑິຈ຺ຈໍ ໂກສລ຺ລໍ ເນປຸຎ຺ຎໍ ເວພ຺ພ຺ຍາ ຈິນ຺ຕາ ອຸປປຣິກ຺ຂາ ພູຣີ ເມຘາ ປຣິຓາຍິກາ ວິປສ຺ສນາ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ປໂຕໂທ ປຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປຎ຺ຎາພລໍ ປຎ຺ຎາສຕ຺ຖໍ ປຎ຺ຎາປາສາໂທ ປຎ຺ຎາອາໂລໂກ ປຎ຺ຎາໂອພາໂສ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊໂຕ ປຎ຺ຎາຣຕນໍ ອໂມໂຫ ຘມ຺ມວິຈໂຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຘີຣາ. ອປິ ຈ ຂນ຺ຘຘີຣາ ຘາຕຸຘີຣາ ອາຍຕນຘີຣາ, ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທຘີຣາ ສຕິປຏ຺ຐານຘີຣາ ສມ຺ມປ຺ປຘານຘີຣາ ອິທ຺ຘິປາທຘີຣາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍຘີຣາ ພລຘີຣາ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄຘີຣາ

ມຄ຺ຄຘີຣາ ຜລຘີຣາ ນິພ຺ພານຘີຣາ. ເຕ ຘີຣາ ເອວມາຫໍສຸ – “ມນຸສ຺ສານໍ ອປ຺ປກໍ ຊີວິຕໍ, ປຣິຕ຺ຕກໍ ຊີວິຕໍ , ໂຖກໍ ຊີວິຕໍ, ຂຓິກໍ ຊີວິຕໍ, ລຫຸກໍ ຊີວິຕໍ, ອິຕ຺ຕຣໍ ຊີວິຕໍ, ອນທ຺ຘນີຍໍ ຊີວິຕໍ, ນຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ຊີວິຕນ຺”ຕິ. ເອວມາຫໍສຸ ເອວໍ ກເຘນ຺ຕິ ເອວໍ ຠຓນ຺ຕິ ເອວໍ ທີປຍນ຺ຕິ ເອວໍ ໂວຫຣນ຺ຕີຕິ – ອປ຺ປຎ຺ຫິ ເອຕໍ ຊີວິຕມາຫຸ ຘີຣາ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ຕສ຺ມາ ຫິ ສິກ຺ເຂຖ ອິເຘວ ຊນ຺ຕຸ, ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຊຎ຺ຎາ ວິສມນ຺ຕິ ໂລເກ;

ນ ຕສ຺ສ ເຫຕູ ວິສມໍ ຈເຣຍ຺ຍ, ອປ຺ປຎ຺ຫິທໍ ຊີວິຕມາຫຸ ຘີຣາ”ຕິ.

໑໑.

ປສ຺ສາມິ ໂລເກ ປຣິຜນ຺ທມານໍ, ປຊໍ ອິມໍ ຕຓ຺ຫາຄຕໍ ຠເວສຸ;

ຫີນາ ນຣາ ມຈ຺ຈຸມຸເຂ ລປນ຺ຕິ, ອວີຕຕຓ຺ຫາເສ ຠວາຠເວສຸ.

ປສ຺ສາມິ ໂລເກ ປຣິຜນ຺ທມານນ຺ຕິ. ປສ຺ສາມີຕິ ມໍສຈກ຺ຂຸນາປິ ປສ຺ສາມິ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາປິ ປສ຺ສາມິ, ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸນາປິ ປສ຺ສາມິ, ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາປິ ປສ຺ສາມິ, ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸນາປິ ປສ຺ສາມິ ທກ຺ຂາມິ ໂອໂລເກມິ ນິຊ຺ຌາຍາມິ ອຸປປຣິກ຺ຂາມິ. ໂລເກຕິ ອປາຍໂລເກ ມນຸສ຺ສໂລເກ ເທວໂລເກ ຂນ຺ຘໂລເກ ຘາຕຸໂລເກ ອາຍຕນໂລເກ.

ປຣິຜນ຺ທມານນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາຜນ຺ທນາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ທິຏ຺ຐິຜນ຺ທນາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ກິເລສຜນ຺ທນາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ປໂຍຄຜນ຺ທນາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ວິປາກຜນ຺ທນາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ທຸຈ຺ຈຣິຕຜນ຺ທນາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ຣຕ຺ຕໍ ຣາເຄນ ຜນ຺ທມານໍ, ທຸຏ຺ຐໍ ໂທເສນ ຜນ຺ທມານໍ, ມູຬ຺ຫໍ ໂມເຫນ ຜນ຺ທມານໍ, ວິນິພທ຺ຘໍ ມາເນນ ຜນ຺ທມານໍ, ປຣາມຏ຺ຐໍ ທິຏ຺ຐິຍາ ຜນ຺ທມານໍ, ວິກ຺ເຂປຄຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈນ ຜນ຺ທມານໍ, ອນິຏ຺ຐງ຺ຄຕໍ ວິຈິກິຉ຺ຉາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ຖາມຄຕໍ ອນຸສເຍຫິ ຜນ຺ທມານໍ, ລາເຠນ ຜນ຺ທມານໍ, ອລາເຠນ ຜນ຺ທມານໍ, ຍເສນ ຜນ຺ທມານໍ, ອຍເສນ ຜນ຺ທມານໍ, ປສໍສາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ນິນ຺ທາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ສຸເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ຊາຕິຍາ ຜນ຺ທມານໍ, ຊຣາຍ ຜນ຺ທມານໍ, ພ຺ຍາຘິນາ ຜນ຺ທມານໍ, ມຣເຓນ ຜນ຺ທມານໍ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາເສຫິ ຜນ຺ທມານໍ, ເນຣຍິເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ເປຕ຺ຕິວິສຍິເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ມານຸສິເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ຄພ຺ໂຠກ຺ກນ຺ຕິມູລເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ຄພ຺ເຠ ຐິຕິມູລເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ຄພ຺ຠາ ວຸຏ຺ຐານມູລເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ຊາຕສ຺ສູປນິພນ຺ຘເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ຊາຕສ຺ສ ປຣາເຘຍ຺ຍເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ອຕ຺ຕູປກ຺ກເມນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ປຣູປກ຺ກເມນ ທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ທຸກ຺ຂທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ, ວິປຣິຓາມທຸກ຺ເຂນ ຜນ຺ທມານໍ,

ចក្ខុទ្វារេន ទុច្ចរិត ចរិស្សតិ, សោតទ្វារេន ទុច្ចរិត ចរិស្សតិ, ឃានទ្វារេន ទុច្ចរិត...បេ... ជិវ្ហាទ្វារេន... កាយទ្វារេន... មនោទ្វារេន... ពហុទ្វារេន... មុខទ្វារេន... ឥន្ទ្រិយទ្វារេន... ការេន... វាចេន... បិតាវេន... មាតេហ... ជេរេ... ញាតិទ្វារេន...

មុត្តាយ... បល្លង្កកាយ... ឃុសិយ ... ចិរបុចិកាយ... ញុនេត្ត... ហេណ្ឌ... កិលិនេន... សោនេន... អបយាទេន... ឥត្ថិយា... ពហុយា...

កណ្ហយា... វាលសាយ... ចិត្តតិកាយ... លោហិតេត... បិទេ្ឋត... មឃុមេហេត... អំសាយ... បិត្វអកាយ... ភកត្តលេត [ភកត្តលិយ (ស្យា)] ...

បិត្តសមុដ្ឋានេតត អាពាធេត... សេម្ហសមុដ្ឋានេតត អាពាធេត... វាតសមុដ្ឋានេតត អាពាធេត... សន្និបាតិកេន អាពាធេត...

ឧតុបរិណាមជេន អាពាធេត... វិសមបរិហារជេន អាពាធេត... ឱបក្កមិកេន អាពាធេត ... កម្មវិបាកជេន អាពាធេត... សីតេត...

ឧណ្ហេត... ជិឃច្ឆាយ... បិបាសាយ ... ឧច្ចារេត... បស្សាវេត... ដំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេត ទុច្ចរិត... មាតុមរណេត ទុច្ចរិត...

បិតុមរណេត ទុច្ចរិត... ភាតុមរណេត ទុច្ចរិត... ភគិនិមរណេត ទុច្ចរិត... បុត្តមរណេត ទុច្ចរិត... ធីតុមរណេត ទុច្ចរិត... ញាតិព្យសនេត...

ភោគព្យសនេត... រោគព្យសនេត... សីលព្យសនេត... ទិដ្ឋិព្យសនេត ទុច្ចរិត ចរិស្សតិ សមុប្បជ្ជិស្សតិ ចិរដ្ឋិតិកំ ភវិស្សតិ បភវិស្សតិ

សមុភវិស្សតិ បស្សាមិ ឥច្ចាមិ ឱលោកេមិ តិជ្ឈាយាមិ ឧបបរិក្ខាមីតិ – បស្សាមិ លោកេ បរិផន្ទមានំ។

បជំ ឥមំ តណ្ហាគតំ ភវេសូតិ។ បជាតិ សត្តាធិវចនំ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា, សទ្ទតណ្ហា, គន្ធតណ្ហា, រសតណ្ហា, ផោដ្ឋព្វតណ្ហា, ធម្មតណ្ហា។

តណ្ហាគតាតិ តណ្ហាគតំ តណ្ហានុគតំ តណ្ហាយានុសដំ តណ្ហាយាសន្នំ តណ្ហាយ បាតិតំ អភិភូតំ បរិយាទិន្នចិត្តំ។ ភវេសូតិ កាមភវេ រូបភវេ

អរូបភវេតិ – បជំ ឥមំ តណ្ហាគតំ ភវេសុ។

ហីនា នរា មច្ចុមុខេ លបន្តីតិ។ ហីនា នរាតិ ហីនា នរា ហីនេន កាយកម្មេន សមន្នាគតាតិ ហីនា នរា, ហីនេន វចីកម្មេន សមន្នាគតាតិ

ហីនា នរា, ហីនេន មនោកម្មេន សមន្នាគតាតិ ហីនា នរា, ហីនេន បាណាតិបាតេន សមន្នាគតាតិ ហីនា នរា, ហីនេន អទិន្នាទានេន...

បេ... ហីនេន កាមេសុមិច្ឆាចារេន... ហីនេន មុសាវាទេន... ហីនាយ បិសុណាយ វាចាយ... ហីនាយ ផរុសាយ វាចាយ... ហីនេន

សម្ផប្បលាបេន... ហីនាយ អភិជ្ឈាយ... ហីនេន ព្យាបាទេន... ហីនាយ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា... ហីនេហិ សង្ខារេហិ... ហីនេហិ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ

នីវរណេហិ... ហីនាយ ចេតនាយ... ហីនាយ បត្ថនាយ... ហីនាយ បណិធិយា សមន្នាគតាតិ ហីនា នរា ហីនា និហីនា ឱមកា លាមកា

ឆតុក្កា បរិត្តាតិ – ហីនា នរា។ មច្ចុមុខេ លបន្តីតិ។ មច្ចុមុខេតិ មារមុខេ មរណមុខេ, មច្ចុបត្តា មច្ចុសមុបត្តា មច្ចុបាគតា,

មារបត្តា មារសមុបត្តា មារូបាគតា, មរណបត្តា មរណសមុបត្តា មរណូបាគតា លបន្តិ លាលបន្តិ សោចន្តិ កិលមន្តិ បរិទេវន្តិ ឧរត្តាឡិំ

កន្ទន្តិ សម្មោហំ អាបជ្ជន្តីតិ – ហីនា នរា មច្ចុមុខេ លបន្តិ។

អវីតតណ្ហាសេ ភវាភវេសូតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា។ ភវាភវេសូតិ ភវាភវេ កម្មភវេ បុនព្ភវេ កាមភវេ , កម្មភវេ

កាមភវេ បុនព្ភវេ រូបភវេ, កម្មភវេ រូបភវេ បុនព្ភវេ អរូបភវេ, កម្មភវេ អរូបភវេ បុនព្ភវេ បុនប្បុនព្ភវេ, បុនប្បុនគតិយា

បុនប្បុនឧបបត្តិយា បុនប្បុនបដិសន្ធិយា បុនប្បុនអត្តភាវាភិនិព្វត្តិយា, អវីតតណ្ហា អវិគតតណ្ហា អចត្តតណ្ហា អវន្តតណ្ហា អមុត្តតណ្ហា

អប្បហីនតណ្ហា អប្បដិនិស្សដ្ឋតណ្ហាតិ – អវីតតណ្ហាសេ ភវាភវេសុ។

តេនាហ ភគវា –

“បស្សាមិ លោកេ បរិផន្ទមានំ, បជំ ឥមំ តណ្ហាគតំ ភវេសុ;

ហីនា នរា មច្ចុមុខេ លបន្តិ, អវីតតណ្ហាសេ ភវាភវេសូ”តិ។

១១។

មមាយិតេ បស្សថ ផន្ទមានេ,មច្ឆេវ[មច្ឆោវ (សី)]អប្បោទកេ ខីណសោតេ;

ឯតម្បិ ទិស្វា អមមោ ចរេយ្យ, ភវេសុ អាសត្តិមកុព្ពមានោ។

មមាយិតេ បស្សថ ផន្ទមានេតិ។ មមត្តាតិ ទ្វេ មមត្តា – តណ្ហាមមត្តញ្ច ទិដ្ឋិមមត្តញ្ច។ កតមំ តណ្ហាមមត្តំ? យាវតា តណ្ហាសង្ខាតេន សីមកតំ មរិយាទិកតំ ឱធិកតំ បរិយន្តកតំ បរិគ្គហិតំ មមាយិតំ។ ឥទំ មមំ, ឯតំ មមំ, ឯត្តកំ មមំ, ឯត្តាវតា មមំ, មម រូបា សទ្ទា គន្ធា រសា ផោដ្ឋព្ពា, អត្ថរណា បាវុរណា ទាសិទាសា អជេឡកា កុក្កុដសូករា ហត្ថិគវាស្សវឡវា ខេត្តំ វត្ថុ ហិរញ្ញំ សុវណ្ណំ គាមនិគមរាជធានិយោ រដ្ឋញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច, កេវលម្បិ មហាបថវឹ តណ្ហាវសេន មមាយតិ។ យាវតា អដ្ឋសតំ តណ្ហាវិចរិតំ, ឥទំ តណ្ហាមមត្តំ។

កតមំ ទិដ្ឋិមមត្តំ? វីសតិវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា មិច្ឆាទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ; យា ឯវរូបា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតំ ទិដ្ឋិគហនំ ទិដ្ឋិកន្តារោ ទិដ្ឋិវិសូកាយិកំ ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ គាហោ បតិគ្គាហោ អភិនិវេសោ បរាមាសោ កុម្មគ្គោ មិច្ឆាបថោ មិច្ឆត្តំ តិត្ថាយតនំ វិបរិយេសគ្គាហោ វិបរីតគ្គាហោ វិបល្លាសគ្គាហោ មិច្ឆាគាហោ “អយាថាវកស្មិំ យាថាវក”ន្តិ គាហោ។ យាវតា ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិគតានិ, ឥទំ ទិដ្ឋិមមត្តំ។ មមាយិតេ បស្សថ ផន្ទមានេតិ មមាយិតំ វត្ថុ អច្ឆេទសង្កិនោបិ ផន្ទន្តិ, អច្ឆិន្ទន្តេបិ ផន្ទន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ ផន្ទន្តិ, មមាយិតំ វត្ថុ វិបរិណាមសង្កិនោបិ ផន្ទន្តិ, វិបរិណាមន្តេបិ ផន្ទន្តិ, វិបរិណតេបិ ផន្ទន្តិ បផន្ទន្តិ សម្ផន្ទន្តិ វិប្ផន្ទន្តិ វេធន្តិ [វេធេន្តិ (ស្យា)] បវេធន្តិ សម្បវេធន្តិ។ ឯវំ ផន្ទមានេ បផន្ទមានេ សម្ផន្ទមានេ វិប្ផន្ទមានេ វេធមានេ បវេធមានេ សម្បវេធមានេ បស្សថ ទក្ខថ ឱលោកេថ និជ្ឈាយថ ឧបបរិក្ខថាតិ – មមាយិតេ បស្សថ ផន្ទមានេ។

មច្ឆេវអប្បោទកេ ខីណសោតេតិ។ យថា មច្ឆា អប្បោទកេ បរិត្តោទកេ ឧទកបរិយាទានេ កាកេហិ វា កុលលេហិ វា ពលាកាហិ វា បរិបាតិយមានា ឧក្ខិបិយមានា ខជ្ជមានា ផន្ទន្តិ បផន្ទន្តិ សម្ផន្ទន្តិ វិប្ផន្ទន្តិ វេធន្តិ បវេធន្តិ សម្បវេធន្តិ; ឯវមេវ បជា មមាយិតំ វត្ថុ អច្ឆេទសង្កិនោបិ ផន្ទន្តិ, អច្ឆិន្ទន្តេបិ ផន្ទន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ ផន្ទន្តិ, មមាយិតំ វត្ថុ វិបរិណាមសង្កិនោបិ ផន្ទន្តិ, វិបរិណាមន្តេបិ ផន្ទន្តិ,

ᩏᨷᩁᩥᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥ ᨹᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨹᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨹᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩅᩮᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩅᩮᨵᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩅ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩣᨴᨠᩮ ᨡᩦᨱᩈᩮᩣᨲᩮ᩺

ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨾᨾᩮᩣ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᩺ ᩑᨲᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ [ᨲᩥᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᨠ᩺)] ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾᨲ᩠ᨲᩮᩈᩪᨲᩥ – ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᩺ ᩋᨾᨾᩮᩣ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨾᨾᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᨾᨲ᩠ᨲᩣ – ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ…ᨷᩮ… ᩍᨴᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ…ᨷᩮ… ᩍᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩋᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨥᩣᨶᩴ ᩋᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩴ ᩋᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨶᩴ ᩋᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᩮ… ᩈᨴ᩠ᨴᩮ… ᨣᨶ᩠ᨵᩮ… ᩁᩈᩮ… ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮ… ᨠᩩᩃᩴ… ᨣᨱᩴ… ᩋᩣᩅᩣᩈᩴ… ᩃᩣᨽᩴ… ᨿᩈᩴ… ᨷᩈᩴᩈᩴ… ᩈᩩᨡᩴ… ᨧᩦᩅᩁᩴ… ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩴ… ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ… ᨣᩥᩃᩣᨶᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ… ᨠᩣᨾᨵᩣᨲᩩᩴ… ᩁᩪᨷᨵᩣᨲᩩᩴ… ᩋᩁᩪᨷᨵᩣᨲᩩᩴ… ᨠᩣᨾᨽᩅᩴ… ᩁᩪᨷᨽᩅᩴ… ᩋᩁᩪᨷᨽᩅᩴ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨽᩅᩴ… ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩣᨽᩅᩴ… ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨽᩅᩴ… ᩑᨠᩅᩮᩣᨠᩤᩁᨽᩅᩴ… ᨧᨲᩩᩅᩮᩣᨠᩤᩁᨽᩅᩴ… ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩮᩣᨠᩤᩁᨽᩅᩴ… ᩋᨲᩦᨲᩴ… ᩋᨶᩣᨣᨲᩴ… ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ… ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᨾᩩᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩁᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩍᩁᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩣᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨾᨾᩮᩣ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ᩺

ᨽᩅᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨽᩅᩮᩈᩪᨲᩥ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮ ᩁᩪᨷᨽᩅᩮ ᩋᩁᩪᨷᨽᩅᩮ᩺ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ᩺ ᨿᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨣᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩴ᩺ ᨽᩅᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨽᩅᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨷᩮᨾᩴ ᩁᩣᨣᩴ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨩᨶᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩈᨬ᩠ᨩᨶᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨶᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ – ᨽᩅᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣ᩺

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩮ ᨷᩔᨳ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩮ, ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩅ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩣᨴᨠᩮ ᨡᩦᨱᩈᩮᩣᨲᩮ;

ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨾᨾᩮᩣ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨽᩅᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᩺

᪑᪖᩺

ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ, ᨹᩔᩴ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨶᩣᨶᩩᨣᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ;

ᨿᨴᨲ᩠ᨲᨣᩁᩉᩦ ᨲᨴᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣ, ᨶ ᩃᩥᨻ᩠ᨷᨲᩦ [ᨶ ᩃᩥᨾ᩠ᨷᨲᩥ (ᩈᩦ᩺)] ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᩦᩁᩮᩣ᩺

ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᨨᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩣ – ᨹᩔᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨲᩦᨲᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶᩣᨾᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨨ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩥ

អាយតនានិ ឯកោ អន្តោ ឆ ពាហិរានិ អាយតនានិ ទុតិយោ អន្តោ, សក្កាយោ ឯកោ អន្តោ សក្កាយសមុទយោ ទុតិយោ អន្តោ។ ឆន្ទោតិ យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមតណ្ហា កាមស្នេហោ កាមបរិឡាហោ កាមមុច្ឆា កាមជ្ឈោសានំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមុបាទានំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ។ ឧភោសុ អន្តេសុ វិនេយ្យ ឆន្ទន្តិ ឧភោសុ អន្តេសុ ឆន្ទំ វិនេយ្យ បដិវិនេយ្យ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ – ឧភោសុ អន្តេសុ វិនេយ្យ ឆន្ទំ។

ផស្សំ បរិញ្ញាយ អនានុគិទ្ធោតិ។ ផស្សោតិ ចក្ខុសម្ផស្សោ សោតសម្ផស្សោ ឃានសម្ផស្សោ ជិវ្ហាសម្ផស្សោ កាយសម្ផស្សោ មនោសម្ផស្សោ, អធិវចនសម្ផស្សោ, បដិឃសម្ផស្សោ, សុខវេទនីយោ សម្ផស្សោ ទុក្ខវេទនីយោ សម្ផស្សោ អទុក្ខមសុខវេទនីយោ សម្ផស្សោ, កុសលោ ផស្សោ អកុសលោ ផស្សោ អព្យាកតោ ផស្សោ, កាមាវចរោ ផស្សោ រូបាវចរោ ផស្សោ អរូបាវចរោ ផស្សោ, សុញ្ញតោ ផស្សោ អនិមិត្តោ ផស្សោ អប្បណិហិតោ ផស្សោ, លោកិយោ ផស្សោ លោកុត្តរោ ផស្សោ, អតីតោ ផស្សោ អនាគតោ ផស្សោ បច្ចុប្បន្នោ ផស្សោ, យោ ឯវរូបោ ផស្សោ ផុសនា សម្ផុសនា សម្ផុសិតត្តំ – អយំ វុច្ចតិ ផស្សោ។

ផស្សំ បរិញ្ញាយាតិ ផស្សំ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា – ញាតបរិញ្ញាយ, តីរណបរិញ្ញាយ [តិរណបរិញ្ញាយ (ស្យា.)], បហានបរិញ្ញាយ។ កតមា ញាតបរិញ្ញា? ផស្សំ ជានាតិ – អយំ ចក្ខុសម្ផស្សោ, អយំ សោតសម្ផស្សោ, អយំ ឃានសម្ផស្សោ, អយំ ជិវ្ហាសម្ផស្សោ, អយំ កាយសម្ផស្សោ, អយំ មនោសម្ផស្សោ, អយំ អធិវចនសម្ផស្សោ, អយំ បដិឃសម្ផស្សោ, អយំ សុខវេទនីយោ ផស្សោ, អយំ ទុក្ខវេទនីយោ ផស្សោ, អយំ អទុក្ខមសុខវេទនីយោ ផស្សោ, អយំ កុសលោ ផស្សោ, អយំ អកុសលោ ផស្សោ, អយំ អព្យាកតោ ផស្សោ, អយំ កាមាវចរោ ផស្សោ, អយំ រូបាវចរោ ផស្សោ, អយំ អរូបាវចរោ ផស្សោ, អយំ សុញ្ញតោ ផស្សោ, អយំ អនិមិត្តោ ផស្សោ, អយំ អប្បណិហិតោ ផស្សោ, អយំ លោកិយោ ផស្សោ, អយំ លោកុត្តរោ ផស្សោ , អយំ អតីតោ ផស្សោ, អយំ អនាគតោ ផស្សោ, អយំ បច្ចុប្បន្នោ ផស្សោតិ ជានាតិ បស្សតិ – អយំ ញាតបរិញ្ញា។

កតមា តីរណបរិញ្ញា? ឯវំ ញាតំ កត្វា ផស្សំ តីរេតិ។ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ ឦតិតោ ឧបទ្ទវតោ ភយតោ ឧបសគ្គតោ ចលតោ បភង្គុតោ អទ្ធុវតោ អតាណតោ អលេណតោ អសរណតោ រិត្តតោ តុច្ឆតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ អាទីនវតោ វិបរិណាមធម្មតោ អសារកតោ អឃមូលតោ វធកតោ វិភវតោ សាសវតោ សង្ខតតោ មារាមិសតោ ជាតិជរាព្យាធិមរណធម្មតោ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មតោ សំកិលេសធម្មតោ សមុទយតោ អត្ថង្គមតោ អស្សាទតោ អាទីនវតោ និស្សរណតោ តីរេតិ – អយំ តីរណបរិញ្ញា។

កតមា បហានបរិញ្ញា? ឯវំ តីរយិត្វា ផស្សេ ឆន្ទរាគំ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិំ ករោតិ អនភាវំ គមេតិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា – "យោ, ភិក្ខវេ, ផស្សេសុ ឆន្ទរាគោ តំ បជហថ។ ឯវំ សោ ផស្សោ បហីនោ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំ កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ"តិ – អយំ បហានបរិញ្ញា។ ផស្សំ បរិញ្ញាយាតិ។ ផស្សំ ឥមាហិ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា។ អនានុគិទ្ធោតិ។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ យស្សេសោ គេធោ បហីនោ សមុច្ឆិន្នោ វូបសន្តោ

បដិបស្សទ្ធា អភព្វុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ អគិទ្ធោ។ សោ រូបេ អគិទ្ធោ សទ្ទេ អគិទ្ធោ គន្ធេ អគិទ្ធោ រសេ អគិទ្ធោ ផោដ្ឋព្វេ អគិទ្ធោ កុលេ... គណេ... អាវាសេ... លាភេ... យសេ... បសំសាយ... សុខេ... ចីវរេ... បិណ្ឌបាតេ... សេនាសនេ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ អគិទ្ធោ កាមធាតុយា... រូបធាតុយា... អរូបធាតុយា... កាមភវេ... រូបភវេ... អរូបភវេ... សញ្ញាភវេ... អសញ្ញាភវេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ... ឯកវោការភវេ... ចតុវោការភវេ... បញ្ចវោការភវេ... អតីតេ... អនាគតេ... បច្ចុប្បន្នេ... ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្វេសុ ធម្មេសុ អគិទ្ធោ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈោបន្នោ វីតគេធោ វិគតគេធោ ចត្តគេធោ វន្តគេធោ មុត្តគេធោ បហីនគេធោ បដិនិស្សដ្ឋគេធោ វីតរាគោ វិគតរាគោ ចត្តរាគោ វន្តរាគោ មុត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតិភូតោ សុខបដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតីតិ – ផស្សំ បរិញ្ញាយ អនានុគិទ្ធោ។

យទត្តគរហី តទកុព្ពមានោតិ។ យទត្តិ យំ។ អត្តគរហីតិ ទ្វីហិ ការណេហិ អត្តានំ គរហតិ – កតត្តា ច អកតត្តា ច។ កថំ កតត្តា ច អកតត្តា ច អត្តានំ គរហតិ? កតំ មេ កាយទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ កាយសុចរិតន្តិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតំ មេ វចីទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ វចីសុចរិតន្តិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតំ មេ មនោទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ មនោសុចរិតន្តិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតោ មេ បាណាតិបាតោ, អកតា មេ បាណាតិបាតា វេរមណីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតំ មេ អទិន្នាទានំ, អកតា មេ អទិន្នាទានា វេរមណីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតោ មេ កាមេសុមិច្ឆាចារោ, អកតា មេ កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតោ មេ មុសាវាទោ, អកតា មេ មុសាវាទា វេរមណីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតា មេ បិសុណា វាចា, អកតា មេ បិសុណាយ វាចាយ វេរមណីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតា មេ ផរុសា វាចា, អកតា មេ ផរុសាយ វាចាយ វេរមណីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតោ មេ សម្ផប្បលាបោ, អកតា មេ សម្ផប្បលាបា វេរមណីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតា មេ អភិជ្ឈា, អកតា មេ អនភិជ្ឈាតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតោ មេ ព្យាបាទោ, អកតោ មេ អព្យាបាទោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ កតា មេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ, អកតា មេ សម្មាទិដ្ឋីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ ឯវំ កតត្តា ច អកតត្តា ច អត្តានំ គរហតិ។ អថ វា, សីលេសុម្ហិ ន បរិបូរការីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ ឥន្ទ្រិយេសុម្ហិ អគុត្តទ្វារោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ ភោជនេម្ហិ [ភោជនេ (ស្យា.)] អមត្តញ្ញូតិ – អត្តានំ គរហតិ។ ជាគរិយំ អននុយុត្តោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ សតិសម្បជញ្ញេន អសមន្នាគតោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ អភាវិតា មេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានាតិ – អត្តានំ គរហតិ។ អភាវិតា មេ ចត្តារោ សម្មប្បធានាតិ – អត្តានំ គរហតិ។ អភាវិតា មេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទាតិ – អត្តានំ គរហតិ។ អភាវិតានិ មេ បញ្ចិន្ទ្រិយានីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ អភាវិតានិ មេ បញ្ច ពលានីតិ – អត្តានំ គរហតិ។ អភាវិតា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គាតិ – អត្តានំ គរហតិ។ អភាវិតោ មេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ ទុក្ខំ មេ អបរិញ្ញាតន្តិ – អត្តានំ គរហតិ។ សមុទយោ មេ អប្បហីនោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ មគ្គោ មេ អភាវិតោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ និរោធោ មេ អសច្ឆិកតោតិ – អត្តានំ គរហតិ។ ឯវំ កតត្តា ច អកតត្តា ច អត្តានំ គរហតិ។ ឯវំ អត្តគរហិតំ កម្មំ អកុព្ពមានោ អជនយមានោ អសញ្ជនយមានោ អនិព្ពត្តយមានោ អនភិនិព្ពត្តយមានោតិ – យទត្តគរហី តទកុព្ពមានោ។ ន លិម្បតី ទិដ្ឋសុតេសុ ធីរោតិ។ លេបាតិ ទ្វេ លេបា – តណ្ហាលេបោ ច ទិដ្ឋិលេបោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាលេបោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិលេបោ។ ធីរោតិ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ ធីរោ តណ្ហាលេបំ បហាយ ទិដ្ឋិលេបំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា ទិដ្ឋេ ន លិម្បតិ, សុតេ ន លិម្បតិ, មុតេ ន លិម្បតិ, វិញ្ញាតេ ន លិម្បតិ, ន បលិម្បតិ [ន សំលិម្បតិ (ស្យា.)], ន ឧបលិម្បតិ។ អលិត្តោ អបលិត្តោ [អសំលិត្តោ (ស្យា.)] អនុបលិត្តោ

និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – ន លិម្បតី ទិដ្ឋសុតេសុ ធីរោតិ។

តេនាហ ភគវា –

“ឧភោសុ អន្តេសុ វិនេយ្យ ឆន្ទំ, ផស្សំ បរិញ្ញាយ អនានុគិទ្ធោ;

យទត្តគរហី តទកុព្ពមានោ, ន លិម្បតី ទិដ្ឋសុតេសុ ធីរោ”តិ។

១៣.

សញ្ញំ បរិញ្ញា វិតរេយ្យ ឱឃំ, បរិគ្គហេសុ មុនិ នោបលិត្តោ;

អព្ពូឡ្ហសល្លោ ចរមប្បមត្តោ, នាសីសតី លោកមិមំ បរញ្ច។

សញ្ញំ បរិញ្ញា វិតរេយ្យ ឱឃន្តិ។ សញ្ញាតិ កាមសញ្ញា ព្យាបាទសញ្ញា វិហិំសាសញ្ញា នេក្ខម្មសញ្ញា អព្យាបាទសញ្ញា អវិហិំសាសញ្ញា រូបសញ្ញា សទ្ទសញ្ញា គន្ធសញ្ញា រសសញ្ញា ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា ធម្មសញ្ញា – យា ឯវរូបា សញ្ញា សញ្ជាននា សញ្ជានិតត្តំ – អយំ វុច្ចតិ សញ្ញា។ សញ្ញំ បរិញ្ញាតិ សញ្ញំ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា – ញាតបរិញ្ញាយ, តីរណបរិញ្ញាយ, បហានបរិញ្ញាយ។

កតមា ញាតបរិញ្ញា? សញ្ញំ ជានាតិ – អយំ កាមសញ្ញា, អយំ ព្យាបាទសញ្ញា, អយំ វិហិំសាសញ្ញា, អយំ នេក្ខម្មសញ្ញា, អយំ អព្យាបាទសញ្ញា, អយំ អវិហិំសាសញ្ញា, អយំ រូបសញ្ញា, អយំ សទ្ទសញ្ញា, អយំ គន្ធសញ្ញា, អយំ រសសញ្ញា, អយំ ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា, អយំ ធម្មសញ្ញាតិ ជានាតិ បស្សតិ – អយំ ញាតបរិញ្ញា។

កតមា តីរណបរិញ្ញា? ឯវំ ញាតំ កត្វា សញ្ញំ តីរេតិ។ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ ឦតិតោ ឧបទ្ទវតោ ភយតោ ឧបសគ្គតោ ចលតោ បភង្គុតោ…បេ… សមុទយតោ អត្ថង្គមតោ អស្សាទតោ អាទីនវតោ និស្សរណតោ តីរេតិ – អយំ តីរណបរិញ្ញា។

កតមា បហានបរិញ្ញា? ឯវំ តីរយិត្វា សញ្ញាយ ឆន្ទរាគំ បជហតិ វិនោទេតិ អនភាវំ គមេតិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា – “យោ, ភិក្ខវេ, សញ្ញាយ ឆន្ទរាគោ, តំ បជហថ។ ឯវំ សា សញ្ញា បហីនា ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំ កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា”តិ – អយំ បហានបរិញ្ញា។ សញ្ញំ បរិញ្ញាតិ សញ្ញំ ឥមាហិ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា។ វិតរេយ្យឱឃន្តិ កាមោឃំ

ភវោឃំ ទិដ្ឋោឃំ អវិជ្ជោឃំ តរេយ្យ ឧត្តរេយ្យ បតរេយ្យ សមតិក្កមេយ្យ វីតិវត្តេយ្យាតិ – សញ្ញំ បរិញ្ញា វិតរេយ្យ ឱឃំ។

បរិគ្គហេសុ មុនិ នោបលិត្តោតិ។ បរិគ្គហាតិ ទ្វេ បរិគ្គហា – តណ្ហាបរិគ្គហោ ច ទិដ្ឋិបរិគ្គហោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាបរិគ្គហោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិបរិគ្គហោ។ មុនីតិ។ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ។ យា បញ្ញា បជាននា…បេ… អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ, តេន ញាណេន សមន្នាគតោ មុនិ មោនប្បត្តោតិ។ តីណិ មោនេយ្យានិ – កាយមោនេយ្យំ, វចីមោនេយ្យំ, មនោមោនេយ្យំ។

កតមំ កាយមោនេយ្យំ? តិវិធានំ កាយទុច្ចរិតានំ បហានំ កាយមោនេយ្យំ, តិវិធំ កាយសុចរិតំ កាយមោនេយ្យំ, កាយារម្មណេ ញាណំ កាយមោនេយ្យំ, កាយបរិញ្ញា កាយមោនេយ្យំ, បរិញ្ញាសហគតោ មគ្គោ កាយមោនេយ្យំ, កាយេ ឆន្ទរាគស្ស បហានំ កាយមោនេយ្យំ, កាយសង្ខារនិរោធា ចតុត្ថជ្ឈានសមាបត្តិ កាយមោនេយ្យំ – ឥទំ កាយមោនេយ្យំ។

កតមំ វចីមោនេយ្យំ? ចតុព្ពិធានំ វចីទុច្ចរិតានំ បហានំ វចីមោនេយ្យំ, ចតុព្ពិធំ វចីសុចរិតំ វចីមោនេយ្យំ, វាចារម្មណេ ញាណំ វចីមោនេយ្យំ, វាចាបរិញ្ញា វចីមោនេយ្យំ, បរិញ្ញាសហគតោ មគ្គោ វចីមោនេយ្យំ, វាចាយ ឆន្ទរាគស្ស បហានំ វចីមោនេយ្យំ, វចីសង្ខារនិរោធា ទុតិយជ្ឈានសមាបត្តិ វចីមោនេយ្យំ – ឥទំ វចីមោនេយ្យំ។

កតមំ មនោមោនេយ្យំ? តិវិធានំ មនោទុច្ចរិតានំ បហានំ មនោមោនេយ្យំ, តិវិធំ មនោសុចរិតំ មនោមោនេយ្យំ, ចិត្តារម្មណេ ញាណំ មនោមោនេយ្យំ, ចិត្តបរិញ្ញា មនោមោនេយ្យំ, បរិញ្ញាសហគតោ មគ្គោ មនោមោនេយ្យំ, ចិត្តេ ឆន្ទរាគស្ស បហានំ មនោមោនេយ្យំ, ចិត្តសង្ខារនិរោធា សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ មនោមោនេយ្យំ – ឥទំ មនោមោនេយ្យំ។

“កាយមុនឹ វាចាមុនឹ, មនោមុនិមនាសវំ;

មុនឹ មោនេយ្យសម្បន្នំ, អាហុ សព្ពប្បហាយិនំ។

“កាយមុនឹ វាចាមុនឹ, មនោមុនិមនាសវំ;

មុនឹ មោនេយ្យសម្បន្នំ, អាហុ និន្ហាតបាបក”ន្តិ [និន្ហាតបាបកន្តិ (ស្យា។)]។

ឥមេហិ តីហិ មោនេយ្យេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតា ឆ មុនិនោ [ឆ មុនយោ (ស្យា។)] – អគារមុនិនោ, អនគារមុនិនោ, សេខមុនិនោ, អសេខមុនិនោ, បច្ចេកមុនិនោ, មុនិមុនិនោតិ។ កតមេ អគារមុនិនោ? យេ តេ អគារិកា ទិដ្ឋបទា វិញ្ញាតសាសនា – ឥមេ អគារមុនិនោ។ កតមេ អនគារមុនិនោ? យេ តេ បព្ពជិតា ទិដ្ឋបទា វិញ្ញាតសាសនា – ឥមេ អនគារមុនិនោ។ សត្ត សេខា

ເສລຍຸຕິເກາˋ ອເຣຫເຕ຺ວາ ອເສລຍຸຕິເກາˋ ປເຈ຺ຈກພຸທ຺ທາ ປເຈ຺ຈກຍຸຕິເກາˋ ຍຸຕິຍຸຕິເກາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕທາຄຕາ ອເຣຫເຕ຺ວາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທາˋ

“ນ ເຍາເຄນ ຍຸຕິ ເຫາຕິ, ຍຸທ຺ທຫເນປິ ອຈິຕ຺ຕສຸ;

ເຍາ ຈ ຕຸລ຺ຈ ປກ຺ຂຍ຺ຫາ ຈເຣຍາຄາຍ ປຕິ຺ເຕາˋ

“ປິປາສິ ປຣິຈເຊ຺ຕິ, ສ ຍຸຕິ ເຕນ ເສາ ຍຸຕິ;

ເຍາ ຍຸຕາຕິ ວຸເຄາ ເລາເກ, ຍຸຕິ ເຕນ ປວຸຈ຺ຈຕິˋ

“ອສຕຍ຺ຍາ ສຕຍ຺ຍາ ຍາຕ຺ວາ ຣຍໍ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພາຫິທ຺ທາ ຈ ສພ຺ພເລາເກ;

ເຕເຈຍນຸເສ຺ສຫິ ປຸຊິເຕາ ເຍາ, ສກ຺ຄາລຍຕິຈ຺ຈ ເສາ ຍຸຕີ”ຕິˋ

ເລປາຕິ ເທ຺ວ ເລປາ – ຕຓ຺ຫາເລເປາ ຈ ທິຏ຺ຐິເລເປາ ຈ…ເປ… ອຍໍ ຕຓ຺ຫາເລເປາ…ເປ… ອຍໍ ທິຏ຺ຐິເລເປາˋ ຍຸຕິ ຕຓ຺ຫາເລປໍ ປຫາຍ ທິຏ຺ຐິເລປໍ ປຕິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຣິຄ຺ຄເຫສຸ ນ ລິມ຺ປຕິ ນ ປລິມ຺ປຕິ ນ ອຸປລິມ຺ປຕິˋ ອລິເຕ຺ຕາ ອປລິເຕ຺ຕາ ອນຸປລິເຕ຺ຕາ ນິກ຺ຂເນ຺ຕາ ນິສ຺ສເຕາ ວິປ຺ປມຸເຕ຺ຕາ ວິສຍ຺ຍຸເຕ຺ຕາ ວິມຣິຍາທິກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີຕິ – ປຣິຄ຺ຄເຫສຸ ຍຸຕິ ເນາປລິເຕ຺ຕາˋ

ອພ຺ພູຬ຺ຫສເລ຺ລາ ຈເຣອປ຺ປເມ຺ຕາຕິˋ ສລ຺ລນ຺ຕິ ສຕ຺ຕ ສລ຺ລານິ – ຣາຄສລ຺ລໍ, ເທາສສລ຺ລໍ, ເມາຫສລ຺ລໍ, ມານສລ຺ລໍ, ທິຏ຺ຐິສລ຺ລໍ, ເສາກສລ຺ລໍ, ກຖໍກຖາສລ຺ລໍ [ທຸຈ຺ຈຣິຕສລ຺ລໍ (ສີˋ)]ˋ ຍເສ຺ສເຕ ສລ຺ລາ ປຫີນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ວູປສນ຺ຕາ ປຕິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາ ອພພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທທ຺ຘາ, ເສາ ວຸຈ຺ຈຕິ ອພ຺ພູຬ຺ຫສເລ຺ລາ ອພ຺ພຫິຕສເລ຺ລາ ອຸທ຺ທຕສເລ຺ລາ ສມຸທ຺ທຕສເລ຺ລາ ອຸປ຺ປາຕິຕສເລ຺ລາ ສມຸປ຺ປາຕິຕສເລ຺ລາ ຈຕ຺ຕສເລ຺ລາ ວນ຺ຕສເລ຺ລາ ມຸຕ຺ຕສເລ຺ລາ ປຫີນສເລ຺ລາ ປຕິນິສ຺ສຏ຺ຐສເລ຺ລາ ນິຈ຺ຉາເຕາ ນິພ຺ພຸເຕາ ສີຕິພູເຕາ ສຸຂປ຺ປຕິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມພູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕີຕິ – ອພ຺ພູຬ຺ຫສເລ຺ລາˋ

ຈຣນ຺ຕິ ຈຣນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕາ ອິຣິຍນ຺ຕາ ວຕ຺ເຕນ຺ຕາ ປາເລນ຺ຕາ ຍເປນ຺ຕາ ຍາເປນ຺ຕາˋ ອປ຺ປມເຕ຺ຕາຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈກາຣີ ສາຕຈ຺ຈກາຣີ ອຏ຺ຐິຕກາຣີ ອເນາລີນວຸຕ຺ຕິເກາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉເນ຺ທາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕທຸເຣາ ກຸສເລສຸ ທເມ຺ມສຸˋ “ກຖາຫໍ ອປຣິປູຣໍ ວາ ສີລກ຺ຂນ຺ທໍ ປຣິປູເຣຍ຺ຍໍ, ປຣິປູຣໍ ວາ ສີລກ຺ຂນ຺ທໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຍ຺ຍາຍ ອນຸຄ຺ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ເຍາ ຕຕ຺ຖ ຉເນ຺ທາ ຈ ວາຍາເມາ ຈ ອຸສ຺ສາເຫາ ຈ ອຸສ຺ເສາຬ຺ຫີ ຈ ອປ຺ປຕິວານີ ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊ຺ຍຍ຺ຈ ອາຕປ຺ປໍ ປທານໍ ອທິຏ຺ຐານໍ ອນຸເຍາເຄາ ອປ຺ປມາເທາ ກຸສເລສຸ ທເມ຺ມສຸˋ “ກຖາຫໍ ອປຣິປູຣໍ ວາ ສມາທິກ຺ຂນ຺ທໍ ປຣິປູເຣຍ຺ຍໍ, ປຣິປູຣໍ ວາ ສມາທິກ຺ຂນ຺ທໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຍ຺ຍາຍ ອນຸຄ຺ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ…ເປ… ກຸສເລສຸ ທເມ຺ມສຸˋ “ກຖາຫໍ ອປຣິປູຣໍ ວາ ປຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ທໍ ປຣິປູເຣຍ຺ຍໍ… ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ທໍ… ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ທໍ ປຣິປູເຣຍ຺ຍໍ, ປຣິປູຣໍ ວາ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ທໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຍ຺ຍາຍ ອນຸຄ຺ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ເຍາ ຕຕ຺ຖ ຉເນ຺ທາ ຈ

ວາຍາເມາ ຈ ອຸສ຺ສາເຫາ ຈ ອຸເສ຺ສາຬ຺ຫີ ຈ ອປ຺ປຏິວານີ ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ອາຕປ຺ປໍ ປຘານໍ ອຘິຏ຺ຐານໍ ອນຸເຍາເຄາ ອປ຺ປມາເທາ ກຸສເລສຸ ຘເມ຺ມສຸຯ “ກທາຫໍ ອປຣິຎ຺ຎາຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ປຣິຊາເນຍ຺ຍໍ, ອປ຺ປຫີເນ ວາ ກິເລເສ ປຊເຫຍ຺ຍໍ, ອຠາວິຕໍ ວາ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວຍ຺ຍໍ, ອສຈ຺ຉິກຕໍ ວາ ນິເຣາຘໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ເຍາ ຕຕ຺ຖ ຉເນ຺ທາ ຈ ວາຍາເມາ ຈ ອຸສ຺ສາເຫາ ຈ ອຸເສ຺ສາຬ຺ຫີ ຈ ອປ຺ປຏິວານີ ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ອາຕປ຺ປໍ ປຘານໍ ອຘິຏ຺ຐານໍ ອນຸເຍາເຄາ ອປ຺ປມາເທາ ກຸສເລສຸ ຘເມ຺ມສູຕິ – ອພ຺ພູຬ຺ຫສເລ຺ລາ ຈຣມປ຺ປມເຕ຺ຕາຯ

ນາສີສຕີ ເລາກມິມໍ ປຣຎ຺ຈາຕິ ອິມໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ສກຕ຺ຕຠາວໍ, ປຣເລາກໍ ນາສີສຕິ ປຣຕ຺ຕຠາວໍ; ອິມໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ສກຣູປເວທນາສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓໍ, ປຣໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ປຣຣູປເວທນາສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓໍ; ອິມໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ, ປຣໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ຉ ພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ; ອິມໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ມນຸສ຺ສເລາກໍ, ປຣໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ເທວເລາກໍຯ ອິມໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ກາມຘາຕຸໍ, ປຣໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ຣູປຘາຕຸໍ ອຣູປຘາຕຸໍ; ອິມໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ກາມຘາຕຸໍ ຣູປຘາຕຸໍ, ປຣໍ ເລາກໍ ນາສີສຕິ ອຣູປຘາຕຸໍຯ ປຸນ ຄຕິໍ ວາ ອຸປປຕ຺ຕິໍ ວາ ປຏິສນ຺ຘິໍ ວາ ຠວໍ ວາ ສໍສາຣໍ ວາ ວຏ຺ຏໍ ວາ ນາສີສຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ ນ ສາທິຍຕິ ນ ປເຕ຺ຖຕິ ນ ປິເຫຕິ ນາຠິຊປ຺ປຕີຕິ – ນາສີສຕີ ເລາກມິມໍ ປຣຎ຺ຈາຕິຯ

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ສຎ຺ຎໍ ປຣິຎ຺ຎາ ວິຕເຣຍ຺ຍ ເອາຆໍ, ປຣິຄ຺ຄເຫສຸ ມຸນິ ເນາປລິເຕ຺ຕາ;

ອພ຺ພູຬ຺ຫສເລ຺ລາ ຈຣມປ຺ປມເຕ຺ຕາ, ນາສີສຕີ ເລາກມິມໍ ປຣຎ຺ຈາ”ຕິຯ

ຄຸຫຏ຺ຐກສຸຕ຺ຕນິເທ຺ທເສາ ທຸຕິເຍາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឲ្. ទុដ្ឋកបុគ្គលិកខ្ទេសា

អថ ទុដ្ឋកបុគ្គលិកខ្ទំ ចក្ខុតិ –

៧៩.

ចគត្តិខេច ទុដ្ឋយតាបិ ឲុេក,អេធាបិ[អេថ្នាបិ េត (ស៊ី.), អេថ្នាបិ (ស្យា.)]េច សដ្ឋយតា ចគត្តិ;

ចាគដ្ឋា ឌាតំ យុតិ េតា ុ្ខេបតិ, តប្ចា យុតី តត្តិ លិេលិ ក្យហិដ្ឋិ.

ចគត្តិ េច ទុដ្ឋយតាបិ ឲុេកតិ េត តិត្តិឃា ទុដ្ឋយតា ចិរុទ្ធយតា បដិចិរុទ្ធយតា អាហតយតា បដ្ឋាហតយតា អាឃាតិតយតា បដ្ឋាឃាតិតយតា ចគត្តិ ុ្ខបចគត្តិ កកចត្តដ្ឋា កិក្កុសឈ្ឈា អក្យេតតាតិ – ចគត្តិ េច ទុដ្ឋយតាបិ ឲុេក.

អេធាបិ េច សដ្ឋយតា ចគត្តិតិ េឃ េតសំ តិត្តិឃាត់ សទ្ធហត្តា ឌ្ឋកេបត្តា អឆិយុដ្ឋត្តា សដ្ឋយតា សដ្ឋសត្ថិេតា ក្យតយតា ក្យតសត្ថិេតា តធយតា តធសត្ថិេតា ឃាធាចយតា ឃាធាចសត្ថិេតា អចិបរឹតយតា អចិបរឹតសត្ថិេតា ចគត្តិ ុ្ខបចគត្តិ កកចត្តដ្ឋា កិក្កុសឈ្ឈា អក្យេតតាតិ – អេធាបិ េច សដ្ឋយតា ចគត្តិ.

ចាគដ្ឋា ឌាតំ យុតិ េតា ុ្ខេបតីតិ. េសា ចាេគា ឌាេតា េហាតិ សដ្ឋាេតា តិដ្ឋេត្តា អកិតិដ្ឋេត្តា បិតុក្យេតា បេេតាេឃាេសា អេក្កាេសា ុ្ខបចាេគា កកចេតា ច កិក្កុសឈ្ឈ ច អក្យេតតាតិ – ចាគដ្ឋា ឌាតំ. យុតិ េតា ុ្ខេបតីតិ. យុតីតិ. េយាត់ ចុដ្ឋតិ ខាលាំ. ឃា បត្ថា បឌាតតា អេយាេហា ឆយុចិធេឃា សយុខិដ្ឋិ, េតត ខាេលត សយត្តាកេតា យុតិ េយាតប្យេត្តា...េប... សក្កឌាលយតិដ្ឋ េសា យុតិ. េឃា ចាឆំ ុ្ខេបតិ េសា ខ្ទិហិ កាេលហិ ចាឆំ ុ្ខេបតិ – កាេកា កាេកតាឃ ចាឆំ ុ្ខេបតិ, អធ ចា ចុដ្ឋយាេតា ុ្ខបចខិឃយាេតា ក្យប្យតិ ឮ្យបឌ្ឋតិ បតិដ្ឋិឃតិ េកាបដ្ឋា េឆាសដ្ឋា អប្យដ្ឋឃដ្ឋា បិតុកេរាតិ. អកាេកាយឹត្តិ េឃា ចាឆំ ុ្ខេបតិ េសា ត្ឋេយហិ ខ្ទិហិ កាេលហិ ចាឆំ ុ្ខេបតិ. យុតិ ខ្ទិហិ កាេលហិ ចាឆំ ត ុ្ខេបតិ – អកាេកា យុតិ អកាេកតាឃ ចាឆំ ត ុ្ខេបតិ, អធ ចា ចុដ្ឋយាេតា ុ្ខបចខិឃយាេតា ត ក្យប្យតិ ត ឮ្យបឌ្ឋតិ ត បតិដ្ឋិឃតិ ត េកាបដ្ឋា េឆាសដ្ឋា អប្យដ្ឋឃដ្ឋា បិតុកេរាតិ. អកាេកាយឹត្តិ យុតិ ត្ឋេយហិ ខ្ទិហិ កាេលហិ ចាឆំ ត ុ្ខេបតិ ត ុ្ខបកដ្ឋតិ ត កល្យាតិ ត បរាយសតិ ត អកិតិចិសតីតិ – ចាគដ្ឋា ឌាតំ យុតិ េតា ុ្ខេបតិ.

តប្ចា យុតី តត្តិ លិេលិ ក្យហិដ្ឋីតិ. តប្ចាតិ តប្ចា តំកាេលា តំេហតុ តប្យដ្ឋឃា តំតិទាត់ យុតិេតា អាហតចិត្តតា លិលឌាតតាបិ តត្តិ. បដ្ឋាបិ េធេតាលិេលិ តត្តិ, តេឃាបិ លិលិ តត្តិ. រាកលិេលិ េឆាសលិេលិ េយាហលិេលិ តត្តិ ត សត្តិ ត សំចិឌ្ឋតិ ត្យបលឌ្ឋតិ, បហឹេតា

សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា។ កុហិញ្ចីតិ កុហិញ្ចិ កិម្ហិ កត្ថចិ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វាតិ – តស្មា មុនី នត្ថិ ខិលោ កុហិញ្ចីតិ។

តេនាហ ភគវា –

“វទន្តិ វេ ទុដ្ឋមនាបិ ឯកេ, អថោបិ វេ សច្ចមនា វទន្តិ;

វាទញ្ច ជាតំ មុនិ នោ ឧបេតិ, តស្មា មុនី នត្ថិ ខិលោ កុហិញ្ចី”តិ។

១៩។

សកញ្ហិទិដ្ឋិំ កថមច្ចយេយ្យ, ឆន្ទានុនីតោ រុចិយា និវិដ្ឋោ;

សយំ សមត្តានិ បកុព្ពមានោ, យថា ហិ ជានេយ្យ តថា វទេយ្យ។

សកញ្ហិទិដ្ឋិំ កថមច្ចយេយ្យាតិ។ យំ តេ តិត្ថិយា សុន្ទរិបរិព្វាជិកំ ហន្ត្វា សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ អវណ្ណំ បកាសយិត្វា “ឯវំ ឯតំ លាភំ យសសក្ការំ សម្មានំ បច្ចាហរិស្សាមា”តិ តេ ឯវំទិដ្ឋិកា ឯវំខន្តិកា ឯវំរុចិកា ឯវំលទ្ធិកា ឯវំអជ្ឈាសយា ឯវំអធិប្បាយា, តេ នាសក្ខិំសុ សកំ ទិដ្ឋិំ សកំ ខន្តិំ សកំ រុចិំ សកំ លទ្ធិំ សកំ អជ្ឈាសយំ សកំ អធិប្បាយំ អតិក្កមិតុំ; អថ ខោ ស្វេវ អយសោ តេ បច្ចាគតោតិ, ឯវម្បិ – សកញ្ហិទិដ្ឋិំ កថមច្ចយេយ្យ។ អថ វា “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ យោ សោ ឯវំវាទោ, សោ សកំ ទិដ្ឋិំ សកំ ខន្តិំ សកំ រុចិំ សកំ លទ្ធិំ សកំ អជ្ឈាសយំ សកំ អធិប្បាយំ កថំ អច្ចយេយ្យ អតិក្កមេយ្យ សមតិក្កមេយ្យ វីតិវត្តេយ្យ? តំ កិស្ស ហេតុ? តស្ស សា ទិដ្ឋិ តថា សមត្តា សមាទិន្នា គហិតា បរាមដ្ឋា អភិនិវិដ្ឋា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ។ ឯវម្បិ – សកញ្ហិទិដ្ឋិំ កថមច្ចយេយ្យ? “អសស្សតោ លោកោ…បេ… អន្តវា លោកោ… អនន្តវា លោកោ… តំ ជីវំ តំ សរីរំ… អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរំ… ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា… ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា… ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ យោ សោ ឯវំ វាទោ, សោ សកំ ទិដ្ឋិំ សកំ ខន្តិំ សកំ រុចិំ សកំ លទ្ធិំ សកំ អជ្ឈាសយំ សកំ អធិប្បាយំ កថំ អច្ចយេយ្យ អតិក្កមេយ្យ សមតិក្កមេយ្យ វីតិវត្តេយ្យ? តំ កិស្ស ហេតុ? តស្ស សា ទិដ្ឋិ តថា សមត្តា សមាទិន្នា គហិតា បរាមដ្ឋា អភិនិវិដ្ឋា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ។ ឯវម្បិ – សកញ្ហិទិដ្ឋិំ កថមច្ចយេយ្យ។

ឆន្ទានុនីតោ រុចិយា និវិដ្ឋោតិ។ ឆន្ទានុនីតោតិ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា យាយតិ និយ្យតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតិ។ យថា ហត្ថិយានេន វា អស្សយានេន វា រថយានេន វា គោយានេន វា អជយានេន វា មេណ្ឌយានេន វា

ໂອຏ຺ຐຍາເນນ ວາ ຂຣຍາເນນ ວາ ຍາຍຕິ ນິຍ຺ຍຕິ ວຸຍ຺ຫຕິ ສໍຫຣິຍຕິ, ເອວເມວ ສກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສກາຍ ຂນ຺ຕິຍາ ສກາຍ ຣຸຈິຍາ ສກາຍ ລທ຺ຘິຍາ ຍາຍຕິ ນິຍ຺ຍຕິ ວຸຍ຺ຫຕິ ສໍຫຣິຍຕີຕິ – ຉນ຺ທານຸນີໂຕ. ຣຸຈິຍາ ນິວິໂຏ຺ຐຕິ ສກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສກາຍ ຣຸຈິຍາ ສກາຍ ລທ຺ຘິຍາ ນິວິໂຏ຺ຐ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ອລ຺ລີໂນ ອຸປຄໂຕ ອໂຊ຺ຌສິໂຕ ອຘິມຸໂຕ຺ຕຕິ – ຉນ຺ທານຸນີໂຕ ຣຸຈິຍາ ນິວິໂຏ຺ຐ.

ສຍໍ ສມຕ຺ຕານິ ປກຸພ຺ພມາໂນຕິ ສຍໍ ສມຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ກໂຣຕິ ອໂນມໍ ກໂຣຕິ ອຄ຺ຄໍ ເສຏ຺ຐໍ ວິສິຏ຺ຐໍ ປາໂມກ຺ຂຸຕ຺ຕມໍ ປວຣໍ ກໂຣຕິ. “ອຍໍ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ພຎ຺ຎູ”ຕິ ສຍໍ ສມຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ກໂຣຕິ ອໂນມໍ ກໂຣຕິ ອຄ຺ຄໍ ເສຏ຺ຐໍ ວິສິຏ຺ຐໍ ປາໂມກ຺ຂຸຕ຺ຕມໍ ປວຣໍ ກໂຣຕິ. “ອຍໍ ຘໂມ຺ມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ...ເປ... ອຍໍ ຄໂຓ ສຸປຏິປໂນ຺ນ... ອຍໍ ທິຏ຺ຐິ ຠທ຺ທິກາ... ອຍໍ ປຏິປທາ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ຕາ... ອຍໍ ມໂຄ຺ຄ ນິຍ຺ຍານິໂກ”ຕິ ສຍໍ ສມຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ກໂຣຕິ ອໂນມໍ ກໂຣຕິ ອຄ຺ຄໍ ເສຏ຺ຐໍ ວິສິຏ຺ຐໍ ປາໂມກ຺ຂຸຕ຺ຕມໍ ປວຣໍ ກໂຣຕິ ຊເນຕິ ສຎ຺ຊເນຕິ ນິພ຺ພເຕ຺ຕຕິ ອຠິນິພ຺ພເຕ຺ຕຕີຕິ – ສຍໍ ສມຕ຺ຕານິ ປກຸພ຺ພມາໂນ.

ຍຖາ ຫິ ຊາເນຍ຺ຍ ຕຖາ ວເທຍ຺ຍາຕິ ຍຖາ ຊາເນຍ຺ຍ, ຕຖາ ວເທຍ຺ຍ ກເຖຍ຺ຍ ຠເຓຍ຺ຍ ທີປເຍຍ຺ຍ ໂວຫເຣຍ຺ຍ. “ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຄມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ຍຖາ ຊາເນຍ຺ຍ, ຕຖາ ວເທຍ຺ຍ ກເຖຍ຺ຍ ຠເຓຍ຺ຍ ທີປເຍຍ຺ຍ ໂວຫເຣຍ຺ຍ. “ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ...ເປ... ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຄມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ຍຖາ ຊາເນຍ຺ຍ, ຕຖາ ວເທຍ຺ຍ ກເຖຍ຺ຍ ຠເຓຍ຺ຍ ທີປເຍຍ຺ຍ ໂວຫເຣຍ຺ຍາຕິ – ຍຖາ ຫິ ຊາເນຍ຺ຍ ຕຖາ ວເທຍ຺ຍ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ສກຎ຺ຫິ ທິຏ຺ຐິໍ ກຖມຈ຺ຈເຍຍ຺ຍ, ຉນ຺ທານຸນີໂຕ ຣຸຈິຍາ ນິວິໂຏ຺ຐ;

ສຍໍ ສມຕ຺ຕານິ ປກຸພ຺ພມາໂນ, ຍຖາ ຫິ ຊາເນຍ຺ຍ ຕຖາ ວເທຍ຺ຍາ”ຕິ.

໑໖.

ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສີລວຕານິ ຊນ຺ຕຸ, ອນານຸປຸໂຏ຺ຐວ[ອນານຸປຸໂຏ຺ຐ ຈ (ສ຺ຍາ.)]ປເຣສ ປາວ ປາວາ (ສີ. ສ຺ຍາ.) ;

ອນຣິຍຘມ຺ມໍ ກຸສລາ ຕມາຫຸ, ໂຍ ອາຕຸມານໍ ສຍເມວ ປາວ[ປາວາ (ສີ. ສ຺ຍາ.)].

ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສີລວຕານິ ຊນ຺ຕູຕິ. ໂຍຕິ ໂຍ ຍາທິໂສ ຍຖາຍຸໂຕ຺ຕ ຍຖາວິຫິໂຕ ຍຖາປກາໂຣ ຍໍຐານປ຺ປໂຕ຺ຕ ຍໍຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕ ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເວໂສ຺ສ ວາ ສຸໂທ຺ທ ວາ ຄຫໂຏ຺ຐ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ເທໂວ ວາ ມນຸໂສ຺ສ ວາ.

ສີລວຕານີຕິ ອຕ຺ຖິ ສີລຎ຺ເຈວ ວຕຎ຺ຈ [ວຕ຺ຕຎ຺ຈ (ສ຺ຍາ.), ເອວມຸປຣິປິ], ອຕ຺ຖິ ວຕໍ ນ ສີລໍ. ກຕມໍ ສີລຎ຺ເຈວ ວຕຎ຺ຈ? ອິທ ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂຍ ຕຕ຺ຖ ສໍຍໂມ ສໍວໂຣ ອວີຕິກ຺ກໂມ, ອິທໍ ສີລໍ. ຍໍ ສມາທານໍ ຕໍ ວຕໍ. ສໍວຣຏ຺ເຐນ ສີລໍ; ສມາທານຏ຺ເຐນ ວຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສີລຎ຺ເຈວ ວຕຎ຺ຈ. ກຕມໍ ວຕໍ ນ ສີລໍ? ອຏ຺ຐ ຘຸຕງ຺ຄານິ – ອາຣຎ຺ຎິກງ຺ຄໍ, ປິຓ຺ຑປາຕິກງ຺ຄໍ, ປໍສຸກູລິກງ຺ຄໍ, ເຕຈີວຣິກງ຺ຄໍ, ສປທານຈາຣິກງ຺ຄໍ, ຂລຸປຉ຺ຉາຠຕ຺ຕິກງ຺ຄໍ, ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄໍ, ຍຖາສນ຺ຖຕິກງ຺ຄໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ. ວີຣິຍສມາທານມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ. "ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ [ນຫາຣຸ (ສີ. ສ຺ຍາ.)] ຈ ອຏ຺ຐິ ຈ ອວສິສ຺ສຕຸ [ອວສຸສ຺ສຕຸ (ສ຺ຍາ.)], ສຣີເຣ ອຸປສ຺ສຸສ຺ສຕຸ ມໍສໂລຫິຕໍ ຍໍ ຕໍ ປຸຣິສຖາເມນ ປຸຣິສພເລນ ປຸຣິສວີຣິເຍນ ປຸຣິສປຣກ຺ກເມນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ , ນ ຕໍ ອປາປຸຓິຕ຺ວາ ວີຣິຍສ຺ສ ສຓ຺ຐານໍ ຠວິສ຺ສຕີ"ຕິ – ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວຣູປໍ ວີຣິຍສມາທານໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ.

"ນາສິສ຺ສໍ ນ ປິວິສ຺ສາມິ, ວິຫາຣໂຕ ນ ນິກ຺ຂເມ;

ນປິ ປສ຺ສໍ ນິປາເຕສ຺ສໍ, ຕຓ຺ຫາສລ຺ເລ ອນູຫເຕ"ຕິ.

ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວຣູປມ຺ປິ ວີຣິຍສມາທານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ. "ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ປລ຺ລງ຺ກໍ ຠິນ຺ທິສ຺ສາມິ ຍາວ ເມ ນ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕີ"ຕິ – ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວຣູປມ຺ປິ ວີຣິຍສມາທານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ. "ນ ຕາວາຫໍ ອິມມ຺ຫາ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐຫິສ຺ສາມິ, ຈງ຺ກມາ ໂອໂຣຫິສ຺ສາມິ, ວິຫາຣາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ອຑ຺ຒໂຍຄາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ປາສາທາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ຫມ຺ມິຍາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ຄຸຫາຍ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ເລຓາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ກຸຏິຍາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ກູຏາຄາຣາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ອຏ຺ຏາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ມາຬາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ອຸທ຺ທຓ຺ຑາ [ອຸທ຺ຘຓ຺ຑາ (ກ.)] ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ ອຸປຏ຺ຐານສາລາຍ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ ມຓ຺ຑປາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ, ຣຸກ຺ຂມູລາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ ຍາວ ເມ ນ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕີ"ຕິ – ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວຣູປມ຺ປິ ວີຣິຍສມາທານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ. "ອິມສ຺ມິຎ຺ເຎວ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ອຣິຍຘມ຺ມໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ສມາຫຣິສ຺ສາມິ ອຘິຄຉ຺ຉິສ຺ສາມິ ຜສ຺ສຍິສ຺ສາມິ ສຉ຺ຉິກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ – ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວຣູປມ຺ປິ ວີຣິຍສມາທານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ. "ອິມສ຺ມິຎ຺ເຎວ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ, ສາຍນ຺ຫສມຍໍ, ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ, ປຉ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ, ປຸຣິມໍ ຍາມໍ, ມຊ຺ຌິມໍ ຍາມໍ, ປຉ຺ຉິມໍ ຍາມໍ, ກາເຬ, ຊຸຓ຺ເຫ, ວສ຺ເສ, ເຫມນ຺ເຕ, ຄິມ຺ເຫ, ປຸຣິເມ ວໂຍຂນ຺ເຘ, ມຊ຺ຌິເມ ວໂຍຂນ຺ເຘ, ປຉ຺ຉິເມ ວໂຍຂນ຺ເຘ ອຣິຍຘມ຺ມໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ສມາຫຣິສ຺ສາມິ ອຘິຄຉ຺ຉິສ຺ສາມິ ຜສ຺ສຍິສ຺ສາມິ ສຉ຺ຉິກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ – ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວຣູປມ຺ປິ ວີຣິຍສມາທານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕໍ, ນ ສີລໍ. ຊນ຺ຕູຕິ ສຕ຺ໂຕ ນໂຣ ມາຓໂວ [ມານໂວ (ກ.)] ໂປໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ຊີໂວ ຊາຄຸ ຊນ຺ຕຸ ອິນ຺ທຄຸ ມນຸໂຊຕິ – ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສີລວຕານິ ຊນ຺ຕູ.

ອນານຸປຸຏ຺ໂຐວ ປເຣສ ປາວາຕິ. ປເຣສນ຺ຕິ ປເຣສໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເວສ຺ສານໍ ສຸທ຺ທານໍ ຄຫຏ຺ຐານໍ ປພ຺ພຊິຕານໍ ເທວານໍ ມນຸສ຺ສານໍ. ອນານຸປຸຏ຺ໂຐຕິ ອປຸຏ຺ໂຐ ອປຸຉ຺ຉິໂຕ ອຍາຈິໂຕ ອນຊ຺ເຌສິໂຕ ອປສາທິໂຕ. ປາວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລໍ ວາ ວຕໍ ວາ ສີລພ຺ພຕໍ ວາ ປວທຕິ. ອຫມສ຺ມິ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ວາ, ວຕສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ວາ, ສີລພ຺ພຕສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ວາ ຊາຕິຍາ ວາ ໂຄຕ຺ເຕນ ວາ ໂກລປຸຕ຺ຕິເຍນ ວາ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ວາ ຘເນນ ວາ ອຊ຺ເຌເນນ ວາ ກມ຺ມາຍຕເນນ ວາ ສິປ຺ປາຍຕເນນ ວາ ວິຊ຺ຊາຏ຺ຐາເນນ [ວິຊ຺ຊຏ຺ຐາເນນ (ສ຺ຍາ.)] ວາ ສຸເຕນ

វា បដិភានេន [បដិភាណេន (សី. ស្យា. ក.)] វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា, ឧច្ចា កុលា បព្ពជិតោតិ វា, មហាកុលា បព្ពជិតោតិ វា, មហាភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា, ឧឡារភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា, ញាតោ យសស្សី គហដ្ឋបព្ពជិតានន្តិ វា, លាភិម្ហិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាន”ន្តិ វា, សុត្តន្តិកោតិ វា, វិនយធរោតិ វា, ធម្មកថិកោតិ វា, អារញ្ញិកោតិ វា, បិណ្ឌបាតិកោតិ វា, បំសុកូលិកោតិ វា, តេចីវរិកោតិ វា, សបទានចារិកោតិ វា, ខលុបច្ឆាភត្តិកោតិ វា, នេសជ្ជិកោតិ វា, យថាសន្ថតិកោតិ វា, បឋមស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, ទុតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, តតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា, អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា បាវទតិ កថេតិ ភណតិ ទីបយតិ វោហរតីតិ – អនានុបុដ្ឋោវ បរេសំ បាវ.

អនរិយធម្មំកុសលា តមាហូតិ. កុសលាតិ យេ តេ ខន្ធកុសលា ធាតុកុសលា អាយតនកុសលា បដិច្ចសមុប្បាទកុសលា សតិបដ្ឋានកុសលា សម្មប្បធានកុសលា ឥទ្ធិបាទកុសលា ឥន្ទ្រិយកុសលា ពលកុសលា ពោជ្ឈង្គកុសលា មគ្គកុសលា ផលកុសលា និព្ពានកុសលា, តេ កុសលា ឯវមាហំសុ – “អនរិយានំ ឯសោ ធម្មោ, នេសោ ធម្មោ អរិយានំ; ពាលានំ ឯសោ ធម្មោ, នេសោ ធម្មោ បណ្ឌិតានំ; អសប្បុរិសានំ ឯសោ ធម្មោ, នេសោ ធម្មោ សប្បុរិសាន”ន្តិ. ឯវមាហំសុ ឯវំ កថេន្តិ ឯវំ ភណន្តិ ឯវំ ទីបយន្តិ ឯវំ វោហរន្តីតិ – អនរិយធម្មំ កុសលា តមាហុ.

យោអាតុមានំ សយមេវ បាវាតិ. អាតុមា វុច្ចតិ អត្តា. សយមេវ បាវាតិ សយមេវ អត្តានំ បាវទតិ – “អហមស្មិ សីលសម្បន្នោតិ វា, វតសម្បន្នោតិ វា, សីលព្ពតសម្បន្នោតិ វា, ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា ធនេន វា អជ្ឈេនេន វា កម្មាយតនេន វា សិប្បាយតនេន វា វិជ្ជាដ្ឋានេន វា សុតេន វា បដិភានេន វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា, ឧច្ចា កុលា បព្ពជិតោតិ វា, មហាកុលា បព្ពជិតោតិ វា, មហាភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា, ឧឡារភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា, ញាតោ យសស្សី គហដ្ឋបព្ពជិតានន្តិ វា, លាភិម្ហិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានន្តិ វា, សុត្តន្តិកោតិ វា, វិនយធរោតិ វា, ធម្មកថិកោតិ វា, អារញ្ញិកោតិ វា, បិណ្ឌបាតិកោតិ វា, បំសុកូលិកោតិ វា, តេចីវរិកោតិ វា, សបទានចារិកោតិ វា, ខលុបច្ឆាភត្តិកោតិ វា, នេសជ្ជិកោតិ វា, យថាសន្ថតិកោតិ វា, បឋមស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, ទុតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, តតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា,

វិភវញ្ច ភវញ្ច វិប្បហាយ, វុសិតវា ខីណបុនព្ភវោ ស ភិក្ខុ”តិ.

អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា” បាវទតិ កថេតិ ភណតិ ទីបយតិ វោហរតីតិ – យោ អាតុមានំ សយមេវ បាវ.

តេនាហ ភគវា –

“យោ អត្តនោ សីលវតានិ ជន្តុ, អនានុបុដ្ឋោ ច បរេស បាវ;

អនរិយធម្មំ កុសលា តមាហុ, យោ អាតុមានំ សយមេវ បាវា”តិ។

១ប៉។

សន្តោ ច ភិក្ខុ អភិនិព្វុតត្តោ,ឥតិហន្តិ សីលេសុ អកត្ថមានោ;

តមរិយធម្មំ កុសលា វទន្តិ, យស្សុស្សទា នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ។

សន្តោច ភិក្ខុ អភិនិព្វុតត្តោតិ។ សន្តោតិ រាគស្ស សមិតត្តា សន្តោ, ទោសស្ស សមិតត្តា សន្តោ, មោហស្ស សមិតត្តា សន្តោ, កោធស្ស... បេ... ឧបនាហស្ស... មក្ខស្ស... បឡាសស្ស [បលាសស្ស (សី. ក.)] ... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយស្ស... មាយាយ... សាឋេយ្យស្ស... ថម្ភស្ស... សារម្ភស្ស... មានស្ស... អតិមានស្ស... មទស្ស... បមាទស្ស... សព្វកិលេសានំ... សព្វទុច្ចរិតានំ... សព្វទរថានំ... សព្វបរិឡាហានំ... សព្វសន្តាបានំ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា និព្វុតត្តា វិគតត្តា បដិបស្សទ្ធត្តា សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្វុតោ បដិបស្សទ្ធោតិ – សន្តោ។ ភិក្ខូតិ សត្តន្នំ ធម្មានំ ភិន្នត្តា ភិក្ខុ – សក្កាយទិដ្ឋិ ភិន្នា ហោតិ, វិចិកិច្ឆា ភិន្នា ហោតិ, សីលព្វតបរាមាសោ ភិន្នោ ហោតិ, រាគោ ភិន្នោ ហោតិ, ទោសោ ភិន្នោ ហោតិ, មោហោ ភិន្នោ ហោតិ, មានោ ភិន្នោ ហោតិ។ ភិន្នាស្ស ហោន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មា សំកិលេសិកា បោនោភវិកា [បោនោព្ភវិកា (ស្យា. ក.)] សទរា ទុក្ខវិបាកា អាយតិំ ជាតិជរាមរណិយា។

“បជ្ជេន កតេន អត្តនា, [សភិយាតិ ភគវា]

បរិនិព្ពានគតោ វិតិណ្ណកង្ខោ;

វិភវញ្ច [វិភវំ (សី. ក.) សុ. និ. ៥១៩] ភវញ្ច វិប្បហាយ,

វុសិតវា ខីណបុនព្ភវោ ស ភិក្ខូ”តិ។

សន្តោ ច ភិក្ខុ អភិនិព្ពុតត្តោតិ រាគស្ស និព្ពាបិតត្តា អភិនិព្ពុតត្តោ, ទោសស្ស និព្ពាបិតត្តា អភិនិព្ពុតត្តោ, មោហស្ស និព្ពាបិតត្តា អភិនិព្ពុតត្តោ, កោធស្ស…បេ… ឧបនាហស្ស… មក្ខស្ស… បឡាសស្ស… ឥស្សាយ… មច្ឆរិយស្ស… មាយាយ… សាឋេយ្យស្ស… ថម្ភស្ស… សារម្ភស្ស… មានស្ស… អតិមានស្ស… មទស្ស… បមាទស្ស… សព្ពកិលេសានំ… សព្ពទុច្ចរិតានំ… សព្ពទរថានំ… សព្ពបរិឡាហានំ… សព្ពសន្តាបានំ… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ និព្ពាបិតត្តា អភិនិព្ពុតត្តោតិ – សន្តោ ច ភិក្ខុ អភិនិព្ពុតត្តោ។

ឥតិហន្តិ សីលេសុ អកត្ថមានោតិ។ ឥតិហន្តិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាបេតំ [បទានុបុព្ពតា បេតំ (ស្យា។ ក។)] – ឥតិហន្តិ។ សីលេសុ អកត្ថមានោតិ។ ឥធេកច្ចោ កត្ថី ហោតិ វិកត្ថី។ សោ កត្ថតិ វិកត្ថតិ។ អហមស្មិ សីលសម្បន្នោតិ វា, វតសម្បន្នោតិ វា, សីលព្ពតសម្បន្នោតិ វា, ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា…បេ… នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា កត្ថតិ វិកត្ថតិ។ ឯវំ ន កត្ថតិ ន វិកត្ថតិ។ កត្ថនា អារតោ វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទីកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – ឥតិហន្តិ សីលេសុ អកត្ថមានោ។

តមរិយធម្មំ កុសលា វទន្តីតិ។ កុសលាតិ យេ តេ ខន្ធកុសលា ធាតុកុសលា អាយតនកុសលា បដិច្ចសមុប្បាទកុសលា សតិបដ្ឋានកុសលា សម្មប្បធានកុសលា ឥទ្ធិបាទកុសលា ឥន្ទ្រិយកុសលា ពលកុសលា ពោជ្ឈង្គកុសលា មគ្គកុសលា ផលកុសលា និព្ពានកុសលា, តេ កុសលា ឯវំ វទន្តិ – “អរិយានំ ឯសោ ធម្មោ, នេសោ ធម្មោ អនរិយានំ; បណ្ឌិតានំ ឯសោ ធម្មោ, នេសោ ធម្មោ ពាលានំ; សប្បុរិសានំ ឯសោ ធម្មោ, នេសោ ធម្មោ អសប្បុរិសាន”ន្តិ។ ឯវំ វទន្តិ, អរិយានំ ឯវំ កថេន្តិ ឯវំ ភណន្តិ ឯវំ ទីបយន្តិ ឯវំ វោហរន្តីតិ – តមរិយធម្មំ កុសលា វទន្តិ។

យស្សុស្សទា នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេតិ។ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ ឧស្សទាតិ សត្តុស្សទា – រាគុស្សទោ, ទោសុស្សទោ, មោហុស្សទោ, មានុស្សទោ, ទិដ្ឋុស្សទោ, កិលេសុស្សទោ, កម្មុស្សទោ។ យស្សិមេ [តស្សិមេ (សី។ ស្យា។)] ឧស្សទា នត្ថិ ន សន្តិ ន វិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា។ កុហិញ្ចីតិ កុហិញ្ចិ កិម្ហិចិ កត្ថចិ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា។ លោកេតិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេតិ – យស្សុស្សទា នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ។

តេនាហ ភគវា –

“សន្តោ ច ភិក្ខុ អភិនិព្ពុតត្តោ, ឥតិហន្តិ សីលេសុ អកត្ថមានោ;

តមរិយធម្មំ កុសលា វទន្តិ, យស្សុស្សទា នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ”តិ។

ປກປ຺ປິຕາ ສງ຺ຂຕາ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມາ,ປຸຣກ຺ຂຕາ[ປຸເຣກ຺ຂຕາ (ສີ໌ ກ໌)]ສນ຺ຕິ ອວີວທາຕາ;

ຍທຕ຺ຕນິ ປສ຺ສຕິ ອານິສໍສໍ, ຕໍ ນິສ຺ສິເຕາ ກຸປ຺ປປຏິຈ຺ຈສນ຺ຕິ໌

ປກປ຺ປິຕາ ສງ຺ຂຕາ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມາຕິ໌ ປກປ຺ປນາຕິ ເທ຺ວ ປກປ຺ປນາ – ຕຓ຺ຫາປກປ຺ປນາ ຈ ທິຏ຺ຐິປກປ຺ປນາ ຈ...ເປ... ອຍໍ ຕຓ຺ຫາປກປ຺ປນາ...ເປ... ອຍໍ ທິຏ຺ຐິປກປ຺ປນາ໌ ສງ຺ຂຕາຕິ ສງ຺ຂຕາ ອຠິສງ຺ຂຕາ ສຓ຺ຐປິຕາຕິປິ – ສງ຺ຂຕາ໌ ອຖ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍຘມ຺ມາ ວຍຘມ຺ມາ ວິຣາຄຘມ຺ມາ ນິເຣາຘຘມ຺ມາຕິປິ – ສງ຺ຂຕາ ໌ ຍສ຺ສາຕິ ທິຏ຺ຐິຄຕິກສ຺ສ໌ ຘມ຺ມາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ທ຺ວາສຏ຺ຐິ ທິຏ຺ຐິຄຕານີຕິ – ປກປ຺ປິຕາ ສງ຺ຂຕາ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມາ໌

ປຸຣກ຺ຂຕາ ສນ຺ຕິ ອວີວທາຕາຕິ໌ ປຸຣກ຺ຂຕາຕິ ເທ຺ວ ປຸເຣກ຺ຂາຣາ – ຕຓ຺ຫາປຸເຣກ຺ຂາເຣາ ຈ ທິຏ຺ຐິປຸເຣກ຺ຂາເຣາ ຈ...ເປ... ອຍໍ ຕຓ຺ຫາປຸເຣກ຺ຂາເຣາ...ເປ... ອຍໍ ທິຏ຺ຐິປຸເຣກ຺ຂາເຣາ໌ ຕສ຺ສ ຕຓ຺ຫາປຸເຣກ຺ຂາເຣາ ອປ຺ປຫີເນາ, ທິຏ຺ຐິປຸເຣກ຺ຂາເຣາ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສເຏ຺ຐາ໌ ຕສ຺ສ ຕຓ຺ຫາປຸເຣກ຺ຂາຣສ຺ສ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ, ທິຏ຺ຐິປຸເຣກ຺ຂາຣສ຺ສ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐຕ຺ຕາ ເສາ ຕຓ຺ຫໍ ວາ ທິຏ຺ຐິໍ ວາ ປຸຣເຕາ ກຕ຺ວາ ຈຣຕິ ຕຓ຺ຫາຘເຊາ ຕຓ຺ຫາເກຕຸ ຕຓ຺ຫາຘິປເຕຍ຺ເຍາ, ທິຏ຺ຐິຘເຊາ ທິຏ຺ຐິເກຕຸ ທິຏ຺ຐາຘິປເຕຍ຺ເຍາ, ຕຓ຺ຫາຍ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ວາ ປຣິວາຣິເຕາ ຈຣຕີຕິ – ປຸຣກ຺ຂຕາ໌ ສນ຺ຕີຕິ ສນ຺ຕິ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ ອຸປລພ຺ຠນ຺ຕິ໌ ອວີວທາຕາຕິ ອເວາທາຕາ ອສຸທ຺ຘາ ອປຣິສຸທ຺ຘາ ສໍກິລິຏ຺ຐາ ສໍກິເລສິກາຕິ – ປຸຣກ຺ຂຕາ ສນ຺ຕິ ອວີວທາຕາ໌

ຍທຕ຺ຕນິ ປສ຺ສຕິ ອານິສໍສນ຺ຕິ໌ ຍທຕ຺ຕນີຕິ ຍໍ ອຕ຺ຕນິ໌ ອຕ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ໌ ອຕ຺ຕເນາ ທິຏ຺ຐິຍາ ເທ຺ວ ອານິສໍເສ ປສ຺ສຕິ – ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກຎ຺ຈ ອານິສໍສໍ, ສມ຺ປຣາຍິກຎ຺ຈ ອານິສໍສໍ໌ ກຕເມາ ທິຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິເກາ ອານິສໍເສາ? ຍໍທິຏ຺ຐິເກາ ສຕ຺ຖາ ເຫາຕິ, ຕໍທິຏ຺ຐິກາ ສາວກາ ເຫານ຺ຕິ໌ ຕໍທິຏ຺ຐິກໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ສາວກາ ສກ຺ກເຣານ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກເຣານ຺ຕິ [ຄຣຸກເຣານ຺ຕິ (ສີ໌ ສ຺ຍາ໌)] ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ ອປຈິຕິໍ ກເຣານ຺ຕິ໌ ລຠຕິ ຈ ຕເຕານິທານໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣໍ – ອຍໍ ທິຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິເກາ ອານິສໍເສາ໌ ກຕເມາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມ຺ປຣາຍິເກາ ອານິສໍເສາ? ອຍໍ ທິຏ຺ຐິ ອລໍ ນາຄຕ຺ຕາຍ ວາ ສຸປຓ຺ຓຕ຺ຕາຍ ວາ ຍກ຺ຂຕ຺ຕາຍ ວາ ອສຸຣຕ຺ຕາຍ ວາ ຄນ຺ຘພ຺ພຕ຺ຕາຍ ວາ ມຫາຣາຊຕ຺ຕາຍ ວາ ອິນ຺ທຕ຺ຕາຍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕາຍ ວາ ເທວຕ຺ຕາຍ ວາ໌ ອຍໍ ທິຏ຺ຐິ ສຸທ຺ຘິຍາ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ປຣິສຸທ຺ຘິຍາ, ມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ປຣິມຸຕ຺ຕິຍາ໌ ອິມາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ປຣິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຣິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ໌ ອິມາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸຊ຺ຌິສ຺ສາມິ ວິສຸຊ຺ຌິສ຺ສາມິ ປຣິສຸຊ຺ຌິສ຺ສາມິ, ມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມິ ວິມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມິ ປຣິມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມີຕິ ອາຍຕິໍ ຜລປາຏິກງ຺ຂີ ເຫາຕິ – ອຍໍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມ຺ປຣາຍິເກາ ອານິສໍເສາ໌ ອຕ຺ຕເນາ ທິຏ຺ຐິຍາ ອິເມ ເທ຺ວ ອານິສໍເສ ປສ຺ສຕິ ທກ຺ຂຕິ ເອາເລາເກຕິ ນິຊ຺ຌາຍຕິ ອຸປປຣິກ຺ຂຕີຕິ – ຍທຕ຺ຕນິ ປສ຺ສຕິ ອານິສໍສໍ໌

ຕໍ ນິສ຺ສິເຕາ ກຸປ຺ປປຏິຈ຺ຈສນ຺ຕີຕິ໌ ຕິສ຺ເສາ ສນ຺ຕິເຍາ – ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິ, ຕທງ຺ຄສນ຺ຕິ, ສມ຺ມຸຕິສນ຺ຕິ໌ ກຕມາ ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິ? ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ໌ ເຍາ ເສາ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມເຖາ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ເຄາ ຕຓ຺ຫກ຺ຂເຍາ ວິຣາເຄາ ນິເຣາເຘາ ນິພ຺ພານໍ໌ ອຍໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິ໌ ກຕມາ ຕທງ຺ຄສນ຺ຕິ? ປຐມໍ ຌານໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ນີວຣຓາ ສນ຺ຕາ ເຫານ຺ຕິ; ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ ສນ຺ຕາ ເຫານ຺ຕິ; ຕຕິຍໍ ຌານໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ປີຕິ ສນ຺ຕາ

ហោតិ; ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស សុខសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ; អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញា បដិឃសញ្ញា នានត្តសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ; វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ; អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ; នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ។ អយំ វង្កសន្តិ។

កតមា សម្មុតិសន្តិ? សម្មុតិសន្តិយោ វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ ទិដ្ឋិសន្តិយោ។ អបិ ច សម្មុតិសន្តិ ឥមស្មិំ អត្ថេ អធិប្បេតា សន្តីតិ។ តំនិស្សិតោ កុប្បបដិច្ចសន្តីតិ។ កុប្បសន្តិ បកុប្បសន្តិ ឯរិតសន្តិ សមេរិតសន្តិ ចលិតសន្តិ ឃដ្ដិតសន្តិ កប្បិតសន្តិ បកប្បិតសន្តិ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ វយធម្មំ ខយធម្មំ វិរាគធម្មំ និរោធធម្មំ, សន្តិំ និស្សិតោ អសិតោ អល្លីនោ ឧបគតោ អជ្ឈោសិតោ អធិមុត្តោតិ – តំ និស្សិតោ កុប្បបដិច្ចសន្តិំ។

តេនាហ ភគវា –

“បកប្បិតា សង្ខតា យស្ស ធម្មា, បុរក្ខតា សន្តិ អវីវទាតា;

យទត្តនិ បស្សតិ អានិសំសំ, តំ និស្សិតោ កុប្បបដិច្ចសន្តិ”ន្តិ។

១០។

ទិដ្ឋីនិវេសា ន ហិ ស្វាតិវត្តា, ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតំ;

តស្មា នរោ តេសុ និវេសនេសុ, និរស្សតី អាទិយតី ច ធម្មំ។

ទិដ្ឋីនិវេសា ន ហិ ស្វាតិវត្តាតិ។ ទិដ្ឋិនិវេសាតិ “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិនិវេសនំ។ “អសស្សតោ លោកោ...បេ... អន្តវា លោកោ... អនន្តវា លោកោ ... តំ ជីវំ តំ សរីរំ... អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរំ... ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា... ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា... ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិនិវេសនន្តិ។ ទិដ្ឋីនិវេសា ន ហិ ស្វាតិវត្តាតិ ទិដ្ឋិនិវេសា ន ហិ ស្វាតិវត្តា ទុរតិវត្តា ទុត្តរា ទុប្បតរា ទុស្សមតិក្កមា ទុព្ពីតិវត្តាតិ – [ទុវ្វីតិវត្តាតិ (សី។ ស្យា។ ក។)] ទិដ្ឋីនិវេសា ន ហិ ស្វាតិវត្តា។

ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតន្តិ។ ធម្មេសូតិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតេសុ។ និច្ឆេយ្យាតិ និច្ឆិនិត្វា វិនិច្ឆិនិត្វា វិចិនិត្វា បវិចិនិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ សមុគ្គហីតន្តិ និវេសនេសុ ឱធិគ្គាហោ ពិលគ្គាហោ វរគ្គាហោ កោដ្ឋាសគ្គាហោ ឧច្ចយគ្គាហោ សមុច្ចយគ្គាហោ។ ឥទំ សច្ចំ តច្ឆំ តថំ ភូតំ យាថាវំ អវិបរីតំ គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តន្តិ – ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ

សមុគ្គហីតំ។

តស្មា នរោ តេសុ និវេសនេសូតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានំ។ នរោតិ សត្តោ នរោ មានវោ បោសោ បុគ្គលោ ជីវោ ជាគុ ជន្តុ ឥន្ទគុ មនុជោ។ តេសុ និវេសនេសូតិ តេសុ ទិដ្ឋិនិវេសនេសូតិ – តស្មា នរោ តេសុ និវេសនេសុ។

និរស្សតី អាទិយតី ច ធម្មន្តិ។ និរស្សតីតិ ទ្វីហិ ការណេហិ និរស្សតិ – បរវិច្ឆិន្ទនាយ វា និរស្សតិ, អនភិសម្ភុណន្តោ វា និរស្សតិ។ កថំ បរវិច្ឆិន្ទនាយ និរស្សតិ? បរោ វិច្ឆិន្ទេតិ – សោ សត្ថា ន សព្ពញ្ញូ, ធម្មោ ន ស្វាក្ខាតោ, គណោ ន សុប្បដិបន្នោ, ទិដ្ឋិ ន ភទ្ទិកា, បដិបទា ន សុបញ្ញត្តា, មគ្គោ ន និយ្យានិកោ, នត្ថេត្ថ សុទ្ធិ វា វិសុទ្ធិ វា បរិសុទ្ធិ វា មុត្តិ វា វិមុត្តិ វា បរិមុត្តិ វា, នត្ថេត្ថ សុជ្ឈន្តិ វា វិសុជ្ឈន្តិ វា បរិសុជ្ឈន្តិ វា មុច្ចន្តិ វា វិមុច្ចន្តិ វា បរិមុច្ចន្តិ វា, ហីនា និហីនា ឱមកា លាមកា ឆតុក្កា [ជតុក្កា (សី។ ស្យា។)] បរិត្តាតិ – ឯវំ បរោ វិច្ឆិន្ទេតិ។ ឯវំ វិច្ឆិន្ទិយមានោ សត្ថារំ និរស្សតិ , ធម្មក្ខានំ និរស្សតិ, គណំ និរស្សតិ, ទិដ្ឋិំ និរស្សតិ, បដិបទំ និរស្សតិ, មគ្គំ និរស្សតិ។ ឯវំ បរវិច្ឆិន្ទនាយ និរស្សតិ។ កថំ អនភិសម្ភុណន្តោ និរស្សតិ? សីលំ អនភិសម្ភុណន្តោ សីលំ និរស្សតិ, វតំ អនភិសម្ភុណន្តោ វតំ និរស្សតិ, សីលព្ពតំ អនភិសម្ភុណន្តោ សីលព្ពតំ និរស្សតិ។ ឯវំ អនភិសម្ភុណន្តោ និរស្សតិ។ អាទិយតី ច ធម្មន្តិ។ សត្ថារំ គណ្ហាតិ, ធម្មក្ខានំ គណ្ហាតិ, គណំ គណ្ហាតិ, ទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ, បដិបទំ គណ្ហាតិ, មគ្គំ គណ្ហាតិ បរាមសតិ អភិនិវិសតីតិ – និរស្សតី អាទិយតី ច ធម្មំ។

តេនាហ ភគវា –

“ទិដ្ឋីនិវេសា ន ហិ ស្វាតិវត្តា, ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតំ;

តស្មា នរោ តេសុ និវេសនេសុ, និរស្សតី អាទិយតី ច ធម្ម”ន្តិ។

១៧។

ធោនស្ស ហិ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ,បកប្បិតា ទិដ្ឋិ ភវាភវេសុ;

មាយញ្ចមានញ្ច បហាយ ធោនោ, ស កេន គច្ឆេយ្យ អនូបយោ សោ។

ធោនស្ស ហិ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ បកប្បិតា ទិដ្ឋិ ភវាភវេសូតិ។ ធោនោតិ។ ធោនា វុច្ចតិ បញ្ញា – យា បញ្ញា បជាននា វិចយោ បវិចយោ ធម្មវិចយោ សល្លក្ខណា ឧបលក្ខណា បច្ចុបលក្ខណា បណ្ឌិច្ចំ កោសល្លំ នេបុញ្ញំ វេភព្យា ចិន្តា ឧបបរិក្ខា ភូរិ មេធា បរិណាយិកា វិបស្សនា សម្បជញ្ញំ បតោទោ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ បញ្ញាសត្ថំ បញ្ញាបាសាទោ បញ្ញាអាលោកោ

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩁᨲᨶᩴ ᩋᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᨵᩮᩣᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ? ᨲᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨵᩩᨲᨬ᩠ᨧ ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ; ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ... ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨵᩩᨲᨬ᩠ᨧ ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ; ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ; ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ... ᨠᩮᩣᨵᩮᩣ... ᩏᨸᨶᩣᩉᩮᩣ... ᨾᨠ᩠ᨡᩮᩣ... ᨸᩊᩣᩈᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ; ᩍᩔᩣ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ; ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᨵᩩᨲᨬ᩠ᨧ ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ; ᨾᩣᨿᩣ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ; ᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨵᩩᨲᨬ᩠ᨧ ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ; ᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ; ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣ... ᨾᩣᨶᩮᩣ... ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩮᩣ... ᨾᨴᩮᩣ... ᨸᨾᩣᨴᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ; ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩁᨳᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ᪨ ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᨵᩮᩣᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ; ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ; ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣᨿ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩣᨧᩣ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥᨿᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨲᩥ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᩣᨵᩥ ᨵᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ; ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨬᩣᨱᩮᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨬᩣᨱᩴ ᨵᩩᨲᩴ ᨧ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩁᨳᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨵᩩᨲᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣ ᨧ᪨ ᩋᩁᩉᩣ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨵᩮᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩏᨸᩮᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨸᩮᨲᩮᩣ ᩏᨸᨣᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨸᨣᨲᩮᩣ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾᩩᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩁᩉᩣ ᨵᩮᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨵᩩᨲᩁᩣᨣᩮᩣ ᨵᩩᨲᨸᩣᨸᩮᩣ ᨵᩩᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ ᨵᩩᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩮᩣᨲᩥ – ᨵᩮᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥᨧᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᩋᨸᩣᨿᩃᩮᩣᨠᩮ... ᨸᩮ... ᩋᩣᨿᨲᨶᩃᩮᩣᨠᩮ᪨

ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣ – ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨸᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣ ᨧ...ᨸᩮ... ᩋᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨸᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣ...ᨸᩮ... ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣ᪨ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᩈᩪᨲᩥ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨽᩅᩮ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᨽᩅᩮ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮ ᩁᩪᨸᨽᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᨽᩅᩮ ᩁᩪᨸᨽᩅᩮ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮ ᩋᩁᩪᨸᨽᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᨽᩅᩮ ᩋᩁᩪᨸᨽᩅᩮ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᨽᩅᩮ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᨣᨲᩥᨿᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᨵᩮᩣᨶᩔ ᩉᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᩈᩪᨲᩥ ᨵᩮᩣᨶᩔ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᩈᩩ ᨧ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩥᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶᩩᨸᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨴᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ – ᨵᩮᩣᨶᩔ ᩉᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᩈᩩ᪨

ᨾᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨾᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᩉᩣᨿ ᨵᩮᩣᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩣᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩅᨬ᩠ᨧᨶᩥᨠᩣ ᨧᩁᩥᨿᩣ᪨ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ,

មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា តស្ស បដិច្ឆាទនហេតុ បាបិកំ ឥច្ឆំ បណិទហតិ – “មា មំ ជញ្ញា”តិ ឥច្ឆតិ, “មា មំ ជញ្ញា”តិ សង្កប្បេតិ, “មា មំ ជញ្ញា”តិ វាចំ ភាសតិ, “មា មំ ជញ្ញា”តិ កាយេន បរក្កមតិ។ យា ឯវរូបា មាយា មាយាវិតា អច្ចសរា វញ្ចនា និកតិ និកិរណា បរិហរណា គូហនា បរិគូហនា ឆាទនា បដិច្ឆាទនា អនុត្តានីកម្មំ អនាវិកម្មំ វោច្ឆាទនា បាបកិរិយា, អយំ វុច្ចតិ មាយា។

មានោតិ ឯកវិធេន មានោ – យា ចិត្តស្ស ឧន្នតិ [ឧណ្ណតិ (ស្យា។ ក។)]។ ទុវិធេន មានោ – អត្តុក្កំសនមានោ, បរវម្ភនមានោ។ តិវិធេន មានោ – “សេយ្យោហមស្មី”តិ មានោ, “សទិសោហមស្មី”តិ មានោ, “ហីនោហមស្មី”តិ មានោ។ ចតុព្ពិធេន មានោ – លាភេន មានំ ជនេតិ, យសេន មានំ ជនេតិ, បសំសាយ មានំ ជនេតិ, សុខេន មានំ ជនេតិ។ បញ្ចវិធេន មានោ – “លាភិម្ហិ មនាបិកានំ រូបាន”ន្តិ មានំ ជនេតិ, “លាភិម្ហិ មនាបិកានំ សទ្ទានំ…បេ… គន្ធានំ… រសានំ… ផោដ្ឋព្ពាន”ន្តិ មានំ ជនេតិ។ ឆព្ពិធេន មានោ – ចក្ខុសម្បទាយ មានំ ជនេតិ, សោតសម្បទាយ… ឃានសម្បទាយ… ជិវ្ហាសម្បទាយ… កាយសម្បទាយ… មនោសម្បទាយ មានំ ជនេតិ។ សត្តវិធេន មានោ – មានោ, អតិមានោ, មានាតិមានោ, ឱមានោ, អធិមានោ, អស្មិមានោ, មិច្ឆាមានោ។ អដ្ឋវិធេន មានោ – លាភេន មានំ ជនេតិ, អលាភេន ឱមានំ ជនេតិ, យសេន មានំ ជនេតិ, អយសេន ឱមានំ ជនេតិ, បសំសាយ មានំ ជនេតិ, និន្ទាយ ឱមានំ ជនេតិ, សុខេន មានំ ជនេតិ, ទុក្ខេន ឱមានំ ជនេតិ។ នវវិធេន មានោ – សេយ្យស្ស សេយ្យោហមស្មីតិ មានោ, សេយ្យស្ស សទិសោហមស្មីតិ មានោ, សេយ្យស្ស ហីនោហមស្មីតិ មានោ , សទិសស្ស សេយ្យោហមស្មីតិ មានោ, សទិសស្ស សទិសោហមស្មីតិ មានោ, សទិសស្ស ហីនោហមស្មីតិ មានោ, ហីនស្ស សេយ្យោហមស្មីតិ មានោ, ហីនស្ស សទិសោហមស្មីតិ មានោ, ហីនស្ស ហីនោហមស្មីតិ មានោ។ ទសវិធេន មានោ – ឥធេកច្ចោ មានំ ជនេតិ ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា ធនេន វា អជ្ឈេនេន វា កម្មាយតនេន វា សិប្បាយតនេន វា វិជ្ជាដ្ឋានេន វា សុតេន វា បដិភានេន វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា។ យោ ឯវរូបោ មានោ មញ្ញនា មញ្ញិតត្តំ ឧន្នតិ ឧន្នាមោ [ឧណ្ណាមោ (ស្យា។ ក។)] ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្ស – អយំ វុច្ចតិ មានោ។ មាយញ្ច មានញ្ច បហាយ ធោនោតិ។ ធោនោ មាយញ្ច មានញ្ច បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – មាយញ្ច មានញ្ច បហាយ ធោនោ។

ស កេន គច្ឆេយ្យ អនុបយោ សោតិ។ ឧបយាតិ ទ្វេ ឧបយា – តណ្ហូបយោ ច ទិដ្ឋូបយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហូបយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋូបយោ។ តស្ស តណ្ហូបយោ បហីនោ , ទិដ្ឋូបយោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហូបយស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋូបយស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា អនុបយោ បុគ្គលោ កេន រាគេន គច្ឆេយ្យ, កេន ទោសេន គច្ឆេយ្យ, កេន មោហេន គច្ឆេយ្យ, កេន មានេន គច្ឆេយ្យ, កាយ ទិដ្ឋិយា គច្ឆេយ្យ, កេន ឧទ្ធច្ចេន គច្ឆេយ្យ, កាយ វិចិកិច្ឆាយ គច្ឆេយ្យ, កេហិ អនុសយេហិ គច្ឆេយ្យ – រត្តោតិ វា ទុដ្ឋោតិ វា មូឡ្ហោតិ វា វិនិពទ្ធោតិ វា បរាមដ្ឋោតិ វា វិក្ខេបគតោតិ វា អនិដ្ឋង្គតោតិ វា ថាមគតោតិ វា។ តេ អភិសង្ខារា បហីនា។ អភិសង្ខារានំ បហីនត្តា គតិយា កេន គច្ឆេយ្យ – នេរយិកោតិ វា តិរច្ឆានយោនិកោតិ វា បេត្តិវិសយិកោតិ វា មនុស្សោតិ វា ទេវោតិ វា រូបីតិ វា អរូបីតិ វា សញ្ញីតិ វា អសញ្ញីតិ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីតិ វា។ សោ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ នត្ថិ ការណំ នត្ថិ, យេន គច្ឆេយ្យាតិ – ស កេន គច្ឆេយ្យ អនុបយោ សោ។

តេនាហ ភគវា –

“ធោនស្ស ហិ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ, បកប្បិតា ទិដ្ឋិ ភវាភវេសុ;

មាយញ្ច មានញ្ច បហាយ ធោនោ, ស កេន គច្ឆេយ្យ អនូបយោ សោ”តិ។

១១។

ឧបយោ ហិ ធម្មេសុ ឧបេតិ វាទំ,អនូបយំ កេន កថំ វទេយ្យ;

អត្តា និរត្តា ន ហិ តស្ស អត្ថិ, អធោសិ សោ ទិដ្ឋិមិធេវ សព្ពំ។

ឧបយោហិ ធម្មេសុ ឧបេតិ វាទន្តិ។ ឧបយាតិ ទ្វេ ឧបយា – តណ្ហូបយោ ច ទិដ្ឋូបយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហូបយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋូបយោ។ តស្ស តណ្ហូបយោ អប្បហីនោ, ទិដ្ឋូបយោ អប្បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហូបយស្ស អប្បហីនត្តា , ទិដ្ឋូបយស្ស អប្បដិនិស្សដ្ឋត្តា ធម្មេសុ វាទំ ឧបេតិ – រត្តោតិ វា ទុដ្ឋោតិ វា មូឡ្ហោតិ វា វិនិពទ្ធោតិ វា បរាមដ្ឋោតិ វា វិក្ខេបគតោតិ វា អនិដ្ឋង្គតោតិ វា ថាមគតោតិ វា។ តេ អភិសង្ខារា អប្បហីនា។ អភិសង្ខារានំ អប្បហីនត្តា គតិយា វាទំ ឧបេតិ។ នេរយិកោតិ វា តិរច្ឆានយោនិកោតិ វា បេត្តិវិសយិកោតិ វា មនុស្សោតិ វា ទេវោតិ វា រូបីតិ វា អរូបីតិ វា សញ្ញីតិ វា អសញ្ញីតិ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីតិ វា វាទំ ឧបេតិ ឧបគច្ឆតិ គណ្ហាតិ បរាមសតិ អភិនិវិសតីតិ – ឧបយោ ហិ ធម្មេសុ ឧបេតិ វាទំ។

អនូបយំកេន កថំ វទេយ្យាតិ។ ឧបយាតិ ទ្វេ ឧបយា – តណ្ហូបយោ ច ទិដ្ឋូបយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហូបយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋូបយោ។ តស្ស តណ្ហូបយោ បហីនោ, ទិដ្ឋូបយោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហូបយស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋូបយស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា អនូបយំ បុគ្គលំ កេន រាគេន វទេយ្យ, កេន ទោសេន វទេយ្យ, កេន មោហេន វទេយ្យ, កេន មានេន វទេយ្យ, កាយ ទិដ្ឋិយា វទេយ្យ, កេន ឧទ្ធច្ចេន វទេយ្យ, កាយ វិចិកិច្ឆាយ វទេយ្យ, កេហិ អនុសយេហិ វទេយ្យ – រត្តោតិ វា ទុដ្ឋោតិ វា មូឡ្ហោតិ វា វិនិពទ្ធោតិ វា បរាមដ្ឋោតិ វា វិក្ខេបគតោតិ វា អនិដ្ឋង្គតោតិ វា ថាមគតោតិ វា។ តេ អភិសង្ខារា បហីនា។ អភិសង្ខារានំ បហីនត្តា គតិយោ កេន វទេយ្យ – នេរយិកោតិ វា…បេ… នេវសញ្ញីនាសញ្ញីតិ វា។ នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ, បច្ចយោ នត្ថិ, ការណំ នត្ថិ, យេន វទេយ្យ កថេយ្យ ភណេយ្យ ទីបយេយ្យ វោហរេយ្យាតិ – អនូបយំ កេន កថំ វទេយ្យ។

អត្តា និរត្តា ន ហិ តស្ស អត្ថីតិ។ អត្តាតិ អត្តានុទិដ្ឋិ នត្ថិ។ និរត្តាតិ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ នត្ថិ។ អត្តាតិ គហិតំ នត្ថិ។ និរត្តាតិ មុញ្ចិតព្ពំ នត្ថិ។ យស្សត្ថិ គហិតំ, តស្សត្ថិ មុញ្ចិតព្ពំ; យស្សត្ថិ មុញ្ចិតព្ពំ, តស្សត្ថិ គហិតំ។ គហណំ មុញ្ចនំ សមតិក្កន្តោ អរហា វុឌ្ឍិបរិហានិវីតិវត្តោ។ សោ

ចុដ្ឋចាទេសា ចិណ្ណចទនេលា កតន្ទ្ឋា កតឌិនេសា ឌាតិយទលាង់សាទេទា, តត្ថិ តស្ស បុតទ្ធុនេចាតិ – អត្តា និទត្តា ត ហិ តស្ស អត្ថិ៓

អនេឆាសិនេសា ឌិដ្ឋិយិនេឆច សព្ពត្តិ តស្ស ក្ខាសដ្ឋិ ឌិដ្ឋិកតានិ បហីតានិ សមុច្ឆិន្តានិ ចុបសត្តានិ បដិបស្សទ្ធានិ អកព្ពុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិតា ឌទ្ធានិ៓ នេសា សព្ពឌិដ្ឋិកតំ ព្លនេឆច អនេឆាសិ ធុតិ សត្ថុតិ តិត្ថុតិ បជហិ ចិនោតានេឆសិ ព្យន្តិ អកាសិ អតភាចំ កនេយសីតិ – អនេឆាសិ នេសា ឌិដ្ឋិយិនេឆច សព្ពា៓

នេតាហ ភកចា –

“ហ្វបនេយា ហិ ឆនេម្មុស្ម ហ្វនេបតិ ចាឌំ, អត្ធុបយំ នេកត ពថំ ចនេឌយ្យ;

អត្តា និទត្តា ត ហិ តស្ស អត្ថិ, អនេឆាសិ នេសា ឌិដ្ឋិយិនេឆច សព្ពា”ត្តិ៓

ឌុដ្ឋដ្ឋកសុត្តនិន្ទេសា តតិនេយា៓

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤. សុទ្ធដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ សុទ្ធដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

១៣.

បស្សាមិសុទ្ធំ បរមំ អរោគំ,ទិដ្ឋេន សំសុទ្ធិ នរស្ស ហោតិ;

ឯតាភិជានំ បរមន្តិ ញត្វា, សុទ្ធានុបស្សីតិ បច្ចេតិ ញាណំ។

បស្សាមិ សុទ្ធំ បរមំ អរោគន្តិ។ បស្សាមិ សុទ្ធន្តិ បស្សាមិ សុទ្ធំ, ទក្ខាមិ សុទ្ធំ, ឱលោកេមិ សុទ្ធំ, និជ្ឈាយាមិ សុទ្ធំ, ឧបបរិក្ខាមិ សុទ្ធំ។ បរមំ អរោគន្តិ បរមំ អារោគ្យប្បត្តំ តាណប្បត្តំ លេណប្បត្តំ សរណប្បត្តំ អភយប្បត្តំ អច្ចុតប្បត្តំ អមតប្បត្តំ និព្ពានប្បត្តន្តិ – បស្សាមិ សុទ្ធំ បរមំ អរោគំ។

ទិដ្ឋេន សំសុទ្ធិ នរស្ស ហោតីតិ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ [ចក្ខុវិញ្ញាណេន (សី. ស្យា.)] រូបទស្សនេន នរស្ស សុទ្ធិ វិសុទ្ធិ បរិសុទ្ធិ, មុត្តិ វិមុត្តិ បរិមុត្តិ ហោតិ, នរោ សុជ្ឈតិ វិសុជ្ឈតិ បរិសុជ្ឈតិ, មុច្ចតិ វិមុច្ចតិ បរិមុច្ចតីតិ – ទិដ្ឋេន សំសុទ្ធិ នរស្ស ហោតិ។

ឯតាភិជានំ បរមន្តិ ញត្វាតិ។ ឯតំ អភិជានន្តោ អាជានន្តោ វិជានន្តោ បដិវិជានន្តោ បដិវិជ្ឈន្តោ។ “ឥទំ បរមំ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរ”ន្តិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – ឯតាភិជានំ បរមន្តិ ញត្វា។

សុទ្ធានុបស្សីតិបច្ចេតិ ញាណន្តិ។ យោ សុទ្ធំ បស្សតិ, សោ សុទ្ធានុបស្សី, បច្ចេតិញាណន្តិ ចក្ខុវិញ្ញាណំ រូបទស្សនេន ញាណន្តិ បច្ចេតិ, មគ្គោតិ បច្ចេតិ, បថោតិ បច្ចេតិ, និយ្យានន្តិ បច្ចេតីតិ – សុទ្ធានុបស្សី បច្ចេតិ ញាណំ។

តេនាហ ភគវា –

“បស្សាមិ សុទ្ធំ បរមំ អរោគំ, ទិដ្ឋេន សំសុទ្ធិ នរស្ស ហោតិ;

ឯតាភិជានំ បរមន្តិ ញត្វា, សុទ្ធានុបស្សីតិ បច្ចេតិ ញាណ”ន្តិ។

ທິເຏ຺ຐນ ເຈ ສຸທ຺ຘິ ນຣສ຺ສ ໂຫຕິ,ຎາເຓນ ວາ ໂສ ປຊຫາຕິ ທຸກ຺ຂໍ;

ອເຎ຺ຎນ ໂສ ສຸຊ຺ຌຕິ ໂສປຘີໂກ, ທິຏ຺ຐີ ຫິ ນໍ ປາວ ຕຖາ ວທານໍ.

ທິເຏ຺ຐນ ເຈ ສຸທ຺ຘິ ນຣສ຺ສ ໂຫຕີຕິ. ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ຣູປທສ຺ສເນນ ເຈ ນຣສ຺ສ ສຸທ຺ຘິ ວິສຸທ຺ຘິ ປຣິສຸທ຺ຘິ, ມຸຕ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕິ ປຣິມຸຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ນໂຣ ສຸຊ຺ຌຕິ ວິສຸຊ຺ຌຕິ ປຣິສຸຊ຺ຌຕິ, ມຸຈ຺ຈຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ປຣິມຸຈ຺ຈຕີຕິ – ທິເຏ຺ຐນ ເຈ ສຸທ຺ຘິ ນຣສ຺ສ ໂຫຕິ.

ຎາເຓນ ວາ ໂສ ປຊຫາຕິ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ຣູປທສ຺ສເນນ ເຈ ນໂຣ ຊາຕິທຸກ຺ຂໍ ປຊຫຕິ, ຊຣາທຸກ຺ຂໍ ປຊຫຕິ, ພ຺ຍາຘິທຸກ຺ຂໍ ປຊຫຕິ, ມຣຓທຸກ຺ຂໍ ປຊຫຕິ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສທຸກ຺ຂໍ ປຊຫຕີຕິ – ຎາເຓນ ວາ ໂສ ປຊຫາຕິ ທຸກ຺ຂໍ.

ອເຎ຺ຎນ ໂສ ສຸຊ຺ຌຕິ ໂສປຘີໂກຕິ. ອເຎ຺ຎນ ອສຸທ຺ຘິມເຄ຺ຄນ ມິຈ຺ຉາປຏິປທາຍ ອນິຍ຺ຍານິກປເຖນ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສມ຺ມປ຺ປຘາເນຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອິທ຺ຘິປາເທຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ພເລຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄເຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອຣິຍາ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກາ ມຄ຺ຄາ ນໂຣ ສຸຊ຺ຌຕິ ວິສຸຊ຺ຌຕິ ປຣິສຸຊ຺ຌຕິ , ມຸຈ຺ຈຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສປຘີໂກຕິ ສຣາໂຄ ສໂທໂສ ສໂມໂຫ ສມາໂນ ສຕໂຓ຺ຫ ສທິຏ຺ຐີ ສກິເລໂສ ສອຸປາທາໂນຕິ – ອເຎ຺ຎນ ໂສ ສຸຊ຺ຌຕິ ໂສປຘີໂກ.

ທິຏ຺ຐີ ຫິ ນໍ ປາວ ຕຖາ ວທານນ຺ຕິ. ສາວ ທິຏ຺ຐິ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປາວທຕິ – ອິຕິ ວາຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ວິປຣີຕທສ຺ສໂນຕິ. ຕຖາ ວທນ຺ຕໍ ກເຖນ຺ຕໍ ຠຓນ຺ຕໍ ທີປຍນ຺ຕໍ ໂວຫຣນ຺ຕໍ “ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ , ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມເຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ຕຖາ ວທນ຺ຕໍ ກເຖນ຺ຕໍ ຠຓນ຺ຕໍ ທີປຍນ຺ຕໍ ໂວຫຣນ຺ຕໍ “ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ...ເປ... ອນ຺ຕວາ ໂລໂກ... ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກ... ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣໍ... ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣໍ... ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ... ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ... ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ... ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມເຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ຕຖາ ວທນ຺ຕໍ ກເຖນ຺ຕໍ ຠຓນ຺ຕໍ ທີປຍນ຺ຕໍ ໂວຫຣນ຺ຕນ຺ຕິ – ທິຏ຺ຐີ ຫິ ນໍ ປາວ ຕຖາ ວທານໍ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ທິເຏ຺ຐນ ເຈ ສຸທ຺ຘິ ນຣສ຺ສ ໂຫຕິ, ຎາເຓນ ວາ ໂສ ປຊຫາຕິ ທຸກ຺ຂໍ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᩈᩮᩣᨸᨵᩦᨠᩮᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ ᩉᩥ ᨶᩴ ᨸᩣᩅ ᨲᨳᩣ ᩅᨴᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪕᪖᪨

ᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣᩉ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᩩᨲᩮ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮ ᨾᩩᨲᩮ ᩅᩣ;

ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮ ᨧ ᨸᩣᨸᩮ ᨧ ᩋᨶᩪᨸᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨩᩉᩮᩣ ᨶᨿᩥᨵ ᨸᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣ᪨

ᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣᩉ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᩩᨲᩮ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮ ᨾᩩᨲᩮ ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᪨ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨻᩣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ – ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨻᩣᩉᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨻᩣᩉᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨻᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨻᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨻᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨻᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩣᩉᩥᨲᩣᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨸᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩥᨠᩣ ᨸᩮᩣᨶᩮᩣᨻ᩠ᨽᩅᩥᨠᩣ ᩈᨴᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨸᩣᨠᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩥᨿᩣ᪨

ᨻᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩣᨸᨠᩣᨶᩥ, [ᩈᨽᩥᨿᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᩅᩥᨾᩃᩮᩣ ᩈᩣᨵᩩᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ;

ᩈᩴᩈᩣᩁᨾᨲᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᩮᩅᩃᩦ ᩈᩮᩣ, ᩋᩈᩥᨲᩮᩣ [ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨲᩣᨴᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ ᩈ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ᪨

ᨶᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨸᨳᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨻᩃᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩋᩁᩥᨿᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᩉ ᨶ ᨠᨳᩮᨲᩥ ᨶ ᨽᨱᨲᩥ ᨶ ᨴᩦᨸᨿᨲᩥ ᨶ ᩅᩮᩣᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣᩉ᪨

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᩩᨲᩮ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮ ᨾᩩᨲᩮ ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨠᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ᪨ ᨲᩮ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᩋᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ? ᨲᩮ ᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨾᨦ᩠ᨣᩃᨣᨲᩣᨶᩥ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ – ᨧᩣᨭᨠᩈᨠᩩᨱᩴ [ᩅᩣᨲᩈᨠᩩᨱᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨧᩣᨸᩈᨠᩩᨱᩴ (ᨠ᪨)] ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨹᩩᩔᩅᩮᩊᩩᩅᩃᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨥᨭᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨾᨧ᩠ᨨᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨩᨬ᩠ᨬᩁᨳᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᩈᨽᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨠᨸᩥᩃᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᩋᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ? ᨸᩃᩣᩃᨸᩩᨬ᩠ᨩᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨠ᩠ᨠᨥᨭᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨥᨭᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᨭᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ,

នគ្គសមណកំ បស្សន្តិ, ខរំ បស្សន្តិ, ខរយានំ បស្សន្តិ, ឯកយុត្តយានំ បស្សន្តិ , កាណំ បស្សន្តិ, កុណិំ បស្សន្តិ, ខញ្ជំ បស្សន្តិ, បក្ខហតំ [បក្ខបិដំ (ក.)] បស្សន្តិ, ជិណ្ណកំ បស្សន្តិ, ព្យាធិកំ [ព្យាធិតំ (សី.)] បស្សន្តិ. ឯវរូបានំ រូបានំ ទស្សនំ អមង្គលំ បច្ចេន្តិ. ឥមេ តេ សមណព្រាហ្មណា ទិដ្ឋសុទ្ធិកា. តេ ទិដ្ឋេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ បច្ចេន្តិ.

សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា សុតសុទ្ធិកា. តេ ឯកច្ចានំ សទ្ទានំ សវនំ មង្គលំ បច្ចេន្តិ, ឯកច្ចានំ សទ្ទានំ សវនំ អមង្គលំ បច្ចេន្តិ. កតមេសំ សទ្ទានំ សវនំ មង្គលំ បច្ចេន្តិ? តេ កាលតោ វុដ្ឋហិត្វា អភិមង្គលគតានិ សទ្ទានិ សុណន្តិ – វឌ្ឍាតិ វា វឌ្ឍមានាតិ វា បុណ្ណាតិ វា ផុស្សាតិ វា អសោកាតិ វា សុមនាតិ វា សុនក្ខត្តាតិ វា សុមង្គលាតិ វា សិរីតិ វា សិរីវឌ្ឍាតិ វា. ឯវរូបានំ សទ្ទានំ សវនំ មង្គលំ បច្ចេន្តិ. កតមេសំ សទ្ទានំ សវនំ អមង្គលំ បច្ចេន្តិ? កាណោតិ វា កុណីតិ វា ខញ្ជោតិ វា បក្ខហតោតិ វា ជិណ្ណកោតិ វា ព្យាធិកោតិ វា មតោតិ វា ឆិន្នន្តិ វា ភិន្នន្តិ វា ទឌ្ឍន្តិ វា នដ្ឋន្តិ វា នត្ថីតិ វា. ឯវរូបានំ សទ្ទានំ សវនំ អមង្គលំ បច្ចេន្តិ. ឥមេ តេ សមណព្រាហ្មណា សុតសុទ្ធិកា. តេ សុតេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ បច្ចេន្តិ.

សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា សីលសុទ្ធិកា. តេ សីលមត្តេន សំយមមត្តេន សំវរមត្តេន អវីតិក្កមមត្តេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ បច្ចេន្តិ. សមណមុណ្ឌិកាបុត្តោ [សមណោ មុណ្ឌិកាបុត្តោ (សី.), សមណមុណ្ឌិកបុត្តោ (ស្យា.)] ឯវមាហ – “ចតូហិ ខោ អហំ, គហបតិ [ថបតិ (សី. ស្យា.) ឯវមុបរិបិ], ធម្មេហិ សមន្នាគតំ បុរិសបុគ្គលំ បញ្ញបេមិ សម្បន្នកុសលំ បរមកុសលំ ឧត្តមបត្តិបត្តំ សមណំ អយោជ្ឈំ. កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, គហបតិ, ន កាយេន បាបកម្មំ ករោតិ, ន បាបកំ វាចំ ភាសតិ, ន បាបកំ សង្កប្បំ សង្កប្បេតិ, ន បាបកំ អាជីវំ អាជីវតិ. ឥមេហិ ខោ អហំ, គហបតិ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ បុរិសបុគ្គលំ បញ្ញបេមិ សម្បន្នកុសលំ បរមកុសលំ ឧត្តមបត្តិបត្តំ សមណំ អយោជ្ឈំ”. ឯវមេវ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា សីលសុទ្ធិកា, តេ សីលមត្តេន សំយមមត្តេន សំវរមត្តេន អវីតិក្កមមត្តេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ បច្ចេន្តិ.

សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា វតសុទ្ធិកា. តេ ហត្ថិវតិកា វា ហោន្តិ, អស្សវតិកា វា ហោន្តិ, គោវតិកា វា ហោន្តិ, កុក្កុរវតិកា វា ហោន្តិ, កាកវតិកា វា ហោន្តិ, វាសុទេវវតិកា វា ហោន្តិ, ពលទេវវតិកា វា ហោន្តិ, បុណ្ណភទ្ទវតិកា វា ហោន្តិ, មណិភទ្ទវតិកា វា ហោន្តិ, អគ្គិវតិកា វា ហោន្តិ, នាគវតិកា វា ហោន្តិ, សុបណ្ណវតិកា វា ហោន្តិ, យក្ខវតិកា វា ហោន្តិ, អសុរវតិកា វា ហោន្តិ, គន្ធព្ពវតិកា វា ហោន្តិ, មហារាជវតិកា វា ហោន្តិ, ចន្ទវតិកា វា ហោន្តិ, សូរិយវតិកា វា ហោន្តិ, ឥន្ទវតិកា វា ហោន្តិ, ព្រហ្មវតិកា វា ហោន្តិ, ទេវវតិកា វា ហោន្តិ, ទិសាវតិកា វា ហោន្តិ. ឥមេ តេ សមណព្រាហ្មណា វតសុទ្ធិកា. តេ វតេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ បច្ចេន្តិ.

សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា មុតសុទ្ធិកា. តេ កាលតោ វុដ្ឋហិត្វា បថវិំ អាមសន្តិ, ហរិតំ អាមសន្តិ, គោមយំ អាមសន្តិ, កច្ឆបំ អាមសន្តិ, ផាលំ អក្កមន្តិ, តិលវាហំ អាមសន្តិ, ផុស្សតិលំ ខាទន្តិ, ផុស្សតេលំ មក្ខេន្តិ, ផុស្សទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តិ, ផុស្សមត្តិកាយ ន្ហាយន្តិ, ផុស្សសាដកំ និវាសេន្តិ, ផុស្សវេឋនំ វេឋេន្តិ. ឥមេ តេ សមណព្រាហ្មណា មុតសុទ្ធិកា. តេ មុតេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ បច្ចេន្តិ. ន

ព្រាហ្មណោ អញ្ញតោ សុទ្ធិមាហ។

ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វាតិ។ ព្រាហ្មណោ ទិដ្ឋសុទ្ធិយាបិ សុទ្ធិំ នាហ, សុតសុទ្ធិយាបិ សុទ្ធិំ នាហ, សីលសុទ្ធិយាបិ សុទ្ធិំ នាហ, វតសុទ្ធិយាបិ សុទ្ធិំ នាហ, មុតសុទ្ធិយាបិ សុទ្ធិំ នាហ ន កថេតិ ន ភណតិ ន ទីបយតិ ន វោហរតីតិ – ន ព្រាហ្មណោ អញ្ញតោ សុទ្ធិមាហ ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា។

បុញ្ញេ ច បាបេ ច អនូបលិត្តោតិ។ បុញ្ញំ វុច្ចតិ យំ កិញ្ចិ តេធាតុកំ កុសលាភិសង្ខារំ, អបុញ្ញំ វុច្ចតិ សព្វំ អកុសលំ។ យតោ បុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អបុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អានេញ្ជាភិសង្ខារោ ច បហីនា ហោន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា; ឯត្តាវតា បុញ្ញេ ច បាបេ ច ន លិម្បតិ ន បលិម្បតិ ន ឧបលិម្បតិ អលិត្តោ អបលិត្តោ អនុបលិត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – បុញ្ញេ ច បាបេ ច អនូបលិត្តោ។

អត្តញ្ជហោ នយិធ បកុព្វមានោតិ។ អត្តញ្ជហោតិ អត្តទិដ្ឋិជហោ។ អត្តញ្ជហោតិ គាហំ ជហោ [គាហជហោ (សី។ ស្យា។), អត្តគាហំ ជហោ (ក។)]។ អត្តញ្ជហោតិ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ, សព្វំ តំ ចត្តំ ហោតិ វន្តំ មុត្តំ បហីនំ បដិនិស្សដ្ឋំ។ នយិធ បកុព្វមានោតិ បុញ្ញាភិសង្ខារំ វា អបុញ្ញាភិសង្ខារំ វា អានេញ្ជាភិសង្ខារំ វា អបកុព្វមានោ អជនយមានោ អសញ្ជនយមានោ អនិព្វត្តយមានោ អនភិនិព្វត្តយមានោតិ – អត្តញ្ជហោ នយិធ បកុព្វមានោ។

តេនាហ ភគវា –

“ន ព្រាហ្មណោ អញ្ញតោ សុទ្ធិមាហ, ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា;

បុញ្ញេ ច បាបេ ច អនូបលិត្តោ, អត្តញ្ជហោ នយិធ បកុព្វមានោ”តិ។

១៩។

បុរិមំបហាយ អបរំ សិតាសេ,ឯជានុគា តេ ន តរន្តិ សង្គំ;

តេ ឧគ្គហាយន្តិ និរស្សជន្តិ, កបីវ សាខំ បមុខំ[បមុញ្ចំ (សី។ ស្យា។)]គហាយ។

បុរិមំ បហាយ អបរំ សិតាសេតិ។ បុរិមំ សត្ថារំ បហាយ បរំ សត្ថារំ និស្សិតា; បុរិមំ ធម្មក្ខានំ បហាយ អបរំ ធម្មក្ខានំ និស្សិតា; បុរិមំ គណំ

ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨷᩁᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣ; ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨷᩁᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣ; ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨷᩁᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣ; ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨷᩁᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨶᩣ ᩏᨷᨣᨲᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᩋᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨷᩁᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣᩈᩮ᪨

ᩑᨩᩣᨶᩩᨣᩣ ᨲᩮ ᨶ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨩᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨣᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩴ᪨ ᩑᨩᩣᨶᩩᨣᩣᨲᩥ ᩑᨩᩣᨶᩩᨣᩣ ᩑᨩᩣᨶᩩᨣᨲᩣ ᩑᨩᩣᨶᩩᩈᨭᩣ ᩑᨩᩣᨿ ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᨲᩥᨲᩣ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩣ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮ ᨶ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨴᩮᩣᩈᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨾᩮᩣᩉᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨾᩣᨶᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨶ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨷᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᩑᨩᩣᨶᩩᨣᩣ ᨲᩮ ᨶ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩴ᪨

ᨲᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩔᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ; ᨵᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ , ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ; ᨣᨱᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨣᨱᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ; ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ; ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ; ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ; ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᩁᩔᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ – ᨲᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩔᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨠᨷᩦᩅ ᩈᩣᨡᩴ ᨷᨾᩩᨬ᩠ᨧᩴ ᨣᩉᩣᨿᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨷᩅᨶᩮ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᩣᨡᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩣᨡᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨷᩩᨳᩩᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨷᩩᨳᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᩁᩔᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ – ᨠᨷᩦᩅ ᩈᩣᨡᩴ ᨷᨾᩩᨬ᩠ᨧᩴ ᨣᩉᩣᨿ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

"ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨷᩁᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣᩈᩮ, ᩑᨩᩣᨶᩩᨣᩣ ᨲᩮ ᨶ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩴ;

ᨲᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩔᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨷᩦᩅ ᩈᩣᨡᩴ ᨷᨾᩩᨬ᩠ᨧᩴ ᨣᩉᩣᨿᩣ"ᨲᩥ᪨

᪑᪖᪨

ᩈᨿᩴᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᩅᨲᩣᨶᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩩ, ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ;

ᩅᩥᨴ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥ ᩈᨾᩮᨧ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨽᩪᩁᩥᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ᪨

ᩈᨿᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᩅᨲᩣᨶᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ᪨ ᩈᨿᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᪨ ᩅᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᩔᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨣᩮᩣᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᩁᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨠᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᩅᩣᩈᩩᨴᩮᩅᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨻᩃᨴᩮᩅᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨽᨴ᩠ᨴᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨾᨱᩥᨽᨴ᩠ᨴᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨶᩣᨣᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᩈᩩᩁᩅᨲᩴ ᩅᩣ...ᨷᩮ... ᨴᩥᩈᩣᩅᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨩᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ

ພເຣາ ...ເປ... ຍຖ຺ຣໂຂຕິ – ສມໍ ສມາທາຍ ວທາຕິ ຂຕ຺ຕ

ຍາວນໍ ຜຸສຕິ ສຍ຺ຍາສເຕ຺ຕາຕິ ສທ຺ທາເຣຕາ ສທ຺ທາທໍ ຜຸສຕິ; ຜຍ຺ກາພເຕາ ຜຍ຺ກາພໍ ຜຸສຕິ; ກລເຕາ ກລໍ ຜຸສຕິ; ຊິຊ຺ຊິຍາ ຊິຊ຺ຊິ ຜຸສຕິ; ບຕິບທາຍ ບຕິບທໍ ຜຸສຕິ; ຍກ຺ກເຕາ ຍກ຺ກໍ ຜຸສຕິ. ສຍ຺ຍາສເຕ຺ຕາຕິ ກາຍສຍ຺ຍາຍ ວຍ຺ຍາປິທສຍ຺ຍາຍ ວິຫິສາສຍ຺ຍາຍ ຊິຊ຺ຊິສຍ຺ຍາຍ ສເຕ຺ຕາ ວິສເຕ຺ຕາ ອາສເຕ຺ຕາ ລເກ຺ກາ ລກ຺ກິເຕາ ປລິຕ຺ຍເທ຺ທາ. ຍຖາ ກິຕ຺ຕິລິເລ ຈາ ພາກເທຕ຺ຕ ຈາ ກລໍ ສຕ຺ຕໍ ວິສຕ຺ຕໍ ອາສຕ຺ຕໍ ລກ຺ກໍ ລກ຺ກິຕໍ ປລິຕ຺ຍທ຺ທໍ, ເອວເມວ ກາຍສຍ຺ຍາຍ ວຍ຺ຍາປິທສຍ຺ຍາຍ ວິຫິສາສຍ຺ຍາຍ ຊິຊ຺ຊິສຍ຺ຍາຍ ສເຕ຺ຕາ ວິສເຕ຺ຕາ ອາສເຕ຺ຕາ ລເກ຺ກາ ລກ຺ກິເຕາ ປລິຕ຺ຍເທ຺ທາຕິ – ຍາວນໍ ຜຸສຕິ ສຍ຺ຍາສເຕ຺ຕາ.

ວິຕ຺ກາ ຈ ເຈເຕຫິ ສເມນ຺ຕ ຜສ຺ສິ. ວິຕ຺ກາຕິ ວິຕ຺ກາ ວິຊ຺ຊາເກຕາ ຍາເຫິ ວິກາຊິ ເມຜາຊິ. ເຈເຕຫີຕິ ເຈທາ ຕຸນ຺ຕິ ຈຕຸສຸ ມເກ຺ກສຸ ຍາເຫິ ປຍ຺ຍາ ປຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປຍ຺ຍາພລໍ ທມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ ວີມໍສາ ວິປສ຺ສນາ ສມ຺ມາທິຊ຺ຊິ. ເຕຫິ ເຈເຕຫິ ຊາຕິຊຣາມຣຓສ຺ສ ອຕ຺ຖເກຕາ ອຕ຺ຖປ຺ປເຕ຺ຕາ, ເກາຊິເກຕາ ເກາຊິປ຺ປເຕ຺ຕາ, ປຣິຍຕ຺ຕເກຕາ ປຣິຍຕ຺ຕປ຺ປເຕ຺ຕາ, ເຈາສາພເກຕາ ເຈາສາພປ຺ປເຕ຺ຕາ, ຕາລເກຕາ ຕາລປ຺ປເຕ຺ຕາ, ເລລເກຕາ ເລລປ຺ປເຕ຺ຕາ, ສເຣລເກຕາ ສເຣລປ຺ປເຕ຺ຕາ, ອກຍເກຕາ ອກຍປ຺ປເຕ຺ຕາ, ອທ຺ທຕເກຕາ ອທ຺ທຕປ຺ປເຕ຺ຕາ, ອຍຕເກຕາ ອຍຕປ຺ປເຕ຺ຕາ, ກິຕ຺ຕາພເກຕາ ກິຕ຺ຕາພປ຺ປເຕ຺ຕາ. ເຈທາຕໍ ຈາ ອຕ຺ຖເກຕາຕິ ເຈທເນ຺ຕ, ເຈເຕຫິ ຈາ ອຕ຺ຖເກຕາຕິ ເຈທເນ຺ຕ, ສຕ຺ຕໍ ຈາ ຜຍ຺ຍາຕໍ ວິຄຕຕ຺ຕາ ເຈທເນ຺ຕ. ສກ຺ກາຍທິຊ຺ຊິ ວິຄຕາ ໂຫຕິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ ວິຄຕາ ໂຫຕິ, ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ ວິຄໂຕ ໂຫຕິ, ຣາໂຄ ວິຄໂຕ ໂຫຕິ, ໂທໂສ ວິຄໂຕ ໂຫຕິ, ໂມໂຫ ວິຄໂຕ ໂຫຕິ, ມາໂນ ວິຄໂຕ ໂຫຕິ, ວິຄຕາສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ທມ຺ມາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ພວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ.

ເຈທາຕິ ວິເຈຍ຺ຍ ເກຈລິຕິ, [ສກິຍາຕິ ກກຈາ]

ສມລາຕໍ ຍາຕີຜຕ຺ຕິ [ຍາຕິປຕ຺ຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ.) ປໍ. ຕິ. ໓໙໓] ເຕາຫຸລາຕໍ;

ສຕ຺ຕເຈທາສຸ ວີຕຣາເຄາ, ສຕ຺ຕໍ ເຈທຍຕິນ຺ທ ເຈທເນ຺ຕ ເສາຕິ.

ວິຕ຺ກາຈ ເຈເຕຫິ ສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ. ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ. ສເຕ຺ຕ ສງ຺ຂາຣາ ອຕິທ຺ທາຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ສເຕ຺ຕ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ສເຕ຺ຕ ທມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຍ຺ຍາຓນ຺ຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ວິຍ຺ຍາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປນ຺ຕິ...ເປ... ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ສຬາຍຕນນ຺ຕິ... ສຬາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສຕິ... ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາຕິ... ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາຕິ... ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ... ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ພໂວຕິ... ພວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິ... ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ອວິຊ຺ຊານິໂຣທາ ສງ຺ຂາຣນິໂຣໂທຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ສງ຺ຂາຣນິໂຣທາ ວິຍ຺ຍາຓນິໂຣໂທຕິ ສເມນ຺ທ ອຫິສເມນ຺ທ ຜສ຺ສິ; ວິຍ຺ຍາຓນິໂຣທາ ນາມຣູປນິໂຣໂທຕິ... ນາມຣູປນິໂຣທາ ສຬາຍຕນນິໂຣໂທຕິ...

សឡអាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោតិ... ផស្សនិរោធា វេចនានិរោធោតិ... វេចនានិរោធា តណ្ហានិរោធោតិ... តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោតិ... ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោតិ... ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោតិ... ជាតិនិរោធា ជរាមរណនិរោធោតិ

សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ; ឥទំ ទុក្ខន្តិ សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ; អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ... អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ... អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី

បដិបទាតិ សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ; ឥមេ អាសវាតិ សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ; អយំ អាសវសមុទយោតិ... អយំ អាសវនិរោធោតិ... អយំ

អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ; ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យាតិ សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ; ឥមេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យាតិ...

ឥមេ ធម្មា បហាតព្ពាតិ... ឥមេ ធម្មា ភាវេតព្ពាតិ ... ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពាតិ សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ។ ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ

សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ។ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច

អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ។ ចតុន្នំ មហាភូតានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច

និស្សរណញ្ច សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មំ។ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ សមេច្ច អភិសមេច្ច ធម្មន្តិ – ទិស្វា ច វេទេហិ សមេច្ច

ធម្មំ។

ន ឧច្ចាវចំ គច្ឆតិ ភូរិបញ្ញោតិ ន សមុន្នតោ សមុន្នតំ គច្ឆតិ, ន ធម្មោនតោ ធម្មោនតំ គច្ឆតិ, ន ចលតោ ចលំ គច្ឆតិ, ន ឋិតិយា ឋិតិំ

គច្ឆតិ, ន បដិបទាយ បដិបទំ គច្ឆតិ, ន មគ្គតោ មគ្គំ គច្ឆតិ។ ភូរិបញ្ញោតិ ភូរិបញ្ញោ មហាបញ្ញោ បុថុបញ្ញោ ហាសបញ្ញោ

ជវនបញ្ញោ តិក្ខបញ្ញោ និព្ពេធិកបញ្ញោ។ ភូរិ វុច្ចតិ បថវី។ តាយ បថវិសមាយ បញ្ញាយ វិបុលាយ វិត្ថតាយ សមន្នាគតោតិ – ន

ឧច្ចាវចំ គច្ឆតិ ភូរិបញ្ញោ។

តេនាហ ភគវា –

“សមំ សមាធាយ ចតានិ ឧត្វា, ឧច្ចាវចំ គច្ឆតិ សញ្ញសត្តា;

ទិស្វា ច វេទេហិ សមេច្ច ធម្មំ, ន ឧច្ចាវចំ គច្ឆតិ ភូរិបញ្ញោ”តិ។

១ប៉។

ស សព្ពធម្មេសុ វិសេនិភូតោ,យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ ច សុតំ មុតំ ចា;

តមេវទស្សិំ វិវដំ ចរន្តំ, កេនីធ លោកស្មិំ វិកប្បយេយ្យ។

ស សព្ពធម្មេសុ វិសេនិភូតោ យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ ច សុតំ មុតំ ចាតិ។ សេនា វុច្ចតិ មារសេនា។ កាយទុច្ចរិតំ មារសេនា, វចីទុច្ចរិតំ មារសេនា,

ມເນາທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມາຣເສນາ, ຣາເຄາ ມາຣເສນາ, ເທາເສາ ມາຣເສນາ, ເມາເຫາ ມາຣເສນາ, ເກາເຘາ ມາຣເສນາ, ອຸປນາເຫາ…ເປ… ສພ຺ພາກຸສລາຠິສງ຺ຂາຣາ ມາຣເສນາ.

ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ –

“ກາມາ ເຕ ປຐມາ ເສນາ, ທຸຕິຍາ ອຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ;

ຕຕິຍາ ຂຸປ຺ປິປາສາ ເຕ, ຈຕຸຕ຺ຖີ ຕຓ຺ຫາ ວຸຈ຺ຈຕິ.

“ປຎ຺ຈມີ ຖີນມິທ຺ຘ໌ ເຕ, ຉຏ຺ຐາ ຠີຣຸ ປວຸຈ຺ຈຕິ;

ສຕ຺ຕມີ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ເຕ, ມກ຺ເຂາ ຖມ຺ເຠາ ເຕ ອຏ຺ຐເມາ.

“ລາເຠາ ສິເລາເກາ ສກ຺ກາເຣາ, ມິຈ຺ຉາລເທ຺ຘາ ຈ ເຍາ ຍເສາ;

ເຍາ ຈຕ຺ຕານໍ ສມຸກ຺ກໍເສ, ປເຣ ຈ ອວຊານຕິ.

“ເອສາ ນມຸຈິ ເຕ ເສນາ, ກຓ຺ຫສ຺ສາຠິປ຺ປຫາຣິນີ;

ນ ນໍ ອສູເຣາ ຊິນາຕິ, ເຊຕ຺ວາ ຈ ລຠເຕ ສຸຂ”ນ຺ຕິ.

ຍເຕາ ຈຕູຫິ ອຣິຍມເຄ຺ຄຫິ ສພ຺ພາ ຈ ມາຣເສນາ ສພ຺ເພ ຈ ປຏິເສນິກຣາ ກິເລສາ ຊິຕາ ຈ ປຣາຊິຕາ ຈ ຠຄ຺ຄາ ວິປ຺ປລຸຄ຺ຄາ ປຣມ຺ມຸຂາ, ເສາ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິເສນິກ຺ຕ຺ວາ. ເສາ ທິເຏ຺ຐ ວິເສນິກ຺ຕ຺ວາ, ສុເຕ ວິເສນິກ຺ຕ຺ວາ, ມຸເຕ ວິເສນິກ຺ຕ຺ວາ, ວິຎ຺ຎາເຕ ວິເສນິກ຺ຕ຺ວາຕິ – ສ ສພ຺ພເທ຺ຘມ຺ເມສຸ ວິເສນິກ຺ຕ຺ວາ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ທິຏ຺ຐໍ ວ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວາ.

ຕເມວ ທສ຺ສິໍ ວິວຏໍ ຈຣນ຺ຕນ຺ຕິ. ຕເມວ ສຸທ຺ຘທສ຺ສິໍ ວິສຸທ຺ຘທສ຺ສິໍ ປຣິສຸທ຺ຘທສ຺ສິໍ ເວາທາຕທສ຺ສິໍ ປຣິເຍາທາຕທສ຺ສິໍ. ອຖ ວາ, ສຸທ຺ຘທສ຺ສນໍ ວິສຸທ຺ຘທສ຺ສນໍ ປຣິສຸທ຺ຘທສ຺ສນໍ ເວາທາຕທສ຺ສນໍ ປຣິເຍາທາຕທສ຺ສນໍ. ວິວຏນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາຉທນໍ ທິຏ຺ຐິຉທນໍ ກິເລສຉທນໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕຉທນໍ ອວິຊ຺ຊາຉທນໍ. ຕານິ ຉທນານິ ວິວຏານິ ເຫານ຺ຕິ ວິທ຺ຘໍສິຕານິ ອຸຄ຺ຆາຏິຕານິ ສມຸຄ຺ຆາຏິຕານິ ປຫີນານິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນານິ ວູປສນ຺ຕານິ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘານິ ອຠພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິການິ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒານິ. ຈຣນ຺ຕນ຺ຕິ ຈຣນ຺ຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອິຣິຍນ຺ຕໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕໍ ປາເລນ຺ຕໍ ຍເປນ຺ຕໍ ຍາເປນ຺ຕນ຺ຕິ – ຕເມວ ທສ຺ສິໍ ວິວຏໍ ຈຣນ຺ຕໍ.

កេនីធលោកស្មិំ វិកប្បយេយ្យាតិ។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាកប្បោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ តស្ស តណ្ហាកប្បោ បហីនោ, ទិដ្ឋិកប្បោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាកប្បស្ស បហីនត្តា ទិដ្ឋិកប្បស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា កេន រាគេន កប្បេយ្យ, កេន ទោសេន កប្បេយ្យ, កេន មោហេន កប្បេយ្យ, កេន មានេន កប្បេយ្យ, កាយ ទិដ្ឋិយា កប្បេយ្យ, កេន ឧទ្ធច្ចេន កប្បេយ្យ, កាយ វិចិកិច្ឆាយ កប្បេយ្យ, កេហិ អនុសយេហិ កប្បេយ្យ – រត្តោតិ វា ទុដ្ឋោតិ វា មូឡ្ហោតិ វា វិនិពទ្ធោតិ វា បរាមដ្ឋោតិ វា វិក្ខេបគតោតិ វា អនិដ្ឋង្គតោតិ វា ថាមគតោតិ វា។ តេ អភិសង្ខារា បហីនា។ អភិសង្ខារានំ បហីនត្តា គតិយោ កេន កប្បេយ្យ – នេរយិកោតិ វា តិរច្ឆានយោនិកោតិ វា បេត្តិវិសយិកោតិ វា មនុស្សោតិ វា ទេវោតិ វា រូបីតិ វា អរូបីតិ វា សញ្ញីតិ វា អសញ្ញីតិ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីតិ វា។ សោ ហេតុ នត្ថិ, បច្ចយោ នត្ថិ, ការណំ នត្ថិ, យេន កប្បេយ្យ វិកប្បេយ្យ វិកប្បំ អាបជ្ជេយ្យ។ លោកស្មិន្តិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេតិ – កេនីធ លោកស្មិំ វិកប្បយេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“ស សព្ពធម្មេសុ វិសេនិភូតោ, យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា;

តមេវ ទស្សិំ វិវដំ ចរន្តំ, កេនីធ លោកស្មិំ វិកប្បយេយ្យា”តិ។

១៥។

ន កប្បយន្តិ ន បុរេក្ខរោន្តិ, អច្ចន្តសុទ្ធីតិ ន តេ វទន្តិ;

អាទានគន្ថំ គថិតំ វិសជ្ជ, អាសំ ន កុព្ពន្តិ កុហិញ្ចិ លោកេ។

ន កប្បយន្តិ ន បុរេក្ខរោន្តីតិ។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាកប្បោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ តេសំ តណ្ហាកប្បោ បហីនោ, ទិដ្ឋិកប្បោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាកប្បស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិកប្បស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា តណ្ហាកប្បំ វា ទិដ្ឋិកប្បំ វា ន កប្បេន្តិ ន ជនេន្តិ ន សញ្ជនេន្តិ ន និព្ពត្តេន្តិ នាភិនិព្ពត្តេន្តីតិ – ន កប្បយន្តិ។ ន បុរេក្ខរោន្តីតិ។ បុរេក្ខារាតិ ទ្វេ បុរេក្ខារា – តណ្ហាបុរេក្ខារោ ច ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាបុរេក្ខារោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ។ តេសំ តណ្ហាបុរេក្ខារោ បហីនោ, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាបុរេក្ខារស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា ន តណ្ហំ វា ន ទិដ្ឋិំ វា បុរតោ កត្វា ចរន្តិ, ន តណ្ហាធជា ន តណ្ហាកេតុ ន តណ្ហាធិបតេយ្យា, ន ទិដ្ឋិធជា ន ទិដ្ឋិកេតុ ន ទិដ្ឋាធិបតេយ្យា, ន តណ្ហាយ វា ន ទិដ្ឋិយា វា បរិវារិតា

ចទត្ថីតិ – ត ពប្យឃត្តិ ត ប្ុទេរក្លទោត្តិ៍

អច្ចត្តប្ុឌ្ឌីតិ ត ទេព ចឝត្តីតិ អច្ចត្តប្ុឌ្ឌិ ឞំឞារប្ុឌ្ឌិ អពិទិឃឌ៌ិដ្ឋិ ឞឞ្យុពចាឝំ ត ចឝត្តិ ត ពទេឆត្តិ ត កលាត្តិ ត ឌឹបឃត្តិ ត ទេចាហទត្តីតិ – អច្ចត្តប្ុឌ្ឌីតិ ត ទេព ចឝត្តិ៍

អាឝាតកត្វំពឆិតំ ចិឞឌ្ជាតិ៍ កត្វាតិ ចត្តារោ កត្វា – អកិជ្ឈា កាឃកទេត្វា, ព្យាបាទោ កាឃកទេត្វា, ឞីលព្វតបរាមាសោ កាឃកទេត្វា, ព្ទុំឞច្ចាកិតិទេចទេឞា កាឃកទេត្វា៍ អត្តទោ ឌិដ្ឋិ ឃា រាគោ អកិជ្ឈា កាឃកទេត្វា; បទេចាទេឝស្ុ អាឃាទេតា អបច្ចុទេឃា ព្យាបាទោ កាឃកទេត្វា; អត្តទោ ឞីលំ ចា ចតំ ចា ឞីលចតំ ចា បរាមឞត្តីតិ ឞីលព្វតបរាមាសោ កាឃកទេត្វា, អត្តទោ ឌិដ្ឋិ ព្ទុំឞច្ចាកិតិទេចទេឞា កាឃកទេត្វា៍ កិំការណា ចុច្ចតិ អាឝាតកទេត្វា? ទេតហិ កទេត្វហិ រូបំ អាឌិឃត្តិ ្ខបាឌិឃត្តិ ពណ្ហត្តិ បរាមឞត្តិ អកិតិចិឞត្តិ; ទេចឝតំ…ទេប… ឞញ្ញា… ឞង្ខាទេរ… ចិញ្ញាណំ… ពតិំ … ្ខបបត្តិ… បឌិឞត្តិ… កចំ… ឞំឞារចដ្ឋំ អាឌិឃត្តិ ្ខបាឌិឃត្តិ ពណ្ហត្តិ បរាមឞត្តិ អកិតិចិឞត្តិ៍ តំការណា ចុច្ចតិ អាឝាតកទេត្វា៍ ចិឞឌ្ជាតិ កទេត្វ ទេចាឞឌ្ជិត្វា ចា – ចិឞឌ្ជ៍ អឆ ចា កទេត្វ កឆិទេព កត្វិទេព ពាទេត្វ ចិពាទេត្វ អាពាទេត្វ លទេក្កុ លក្កិទេព បលិព្ុទេត្វ ពាត្វទេត ទេបាឝឃិត្វា – [ទេចាឝឃិត្វា (ឞ្យា៍)] ចិឞឌ្ជ៍ ឃឆា ចឃ្យាចា រទ៌ំ ចា ឞពដ៌ំ ចា ឞត្ថយាតិកំ ចា ឞឌ្ជំ ចិឞឌ្ជំ ពទេរាត្តិ ចិទេកាទេបត្តិ; ឲចទេឃច កទេត្វ ទេចាឞឌ្ជិត្វា – ចិឞឌ្ជ៍ អឆ ចា កទេត្វ កឆិទេព កត្វិទេព ពាទេត្វ ចិពាទេត្វ អាពាទេត្វ លទេក្កុ លក្កិទេព បលិព្ុទេត្វ ពាត្វទេត ទេបាឝឃិត្វា ចិឞឌ្ជាតិ – អាឝាតកត្វំ ពឆិតំ ចិឞឌ្ជ៍

អាឞំ ត ព្ុច្ចាត្តិ ព្ុហិច្ចិ ទេលិទេពតិ៍ អាឞា ចុច្ចតិ តណ្ហា ទេឃា រាទេកា ឞារាទេកា…ទេប… អកិជ្ឈា ទេលិទេកា អព្ុឞលប្ុលំ៍ អាឞំ ត ព្ុច្ចាត្តីតិ អាឞំ ត ព្ុច្ចាត្តិ ត ឌទេតត្តិ ត ឞច្ចាទេតត្តិ ត តិច្ចាទេតត្តិ ត អកិតិច្ចាទេតត្តិ៍ ព្ុហិច្ចីតិ ព្ុហិច្ចិ កិំបុត្តិ ពត្វចិ អច្ចញ្ញត្តំ ចា ពាហិទ្ធា ចា អច្ចញ្ញត្តពាហិទ្ធា ចា៍ ទេលិទេពតិ អបាឃទេលិទេព…ទេប… អាឃតតទេលិទេពតិ – អាឞំ ត ព្ុច្ចាត្តិ ព្ុហិច្ចិ ទេលិទេព៍

ទេតភាហ ភពចា –

“ត ពប្យឃត្តិ ត ប្ុទេរក្លទោត្តិ, អច្ចត្តប្ុឌ្ឌីតិ ត ទេព ចឝត្តិ;

អាឝាតកត្វំ ពឆិតំ ចិឞឌ្ជ, អាឞំ ត ព្ុច្ចាត្តិ ព្ុហិច្ចិ ទេលិទេព”តិ៍

១០៍

ឞឹយាតិទេកាទ្រាហុទេណា តឞ្សុ តត្ថិ, ខាត្វា ច ឌិស្វា ច ឞយុក្កហីតំ;

ນ ຣາຄຣາຄີ ນ ວິຣາຄຣເຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສີຘ ນຕ຺ຖິ ປຣມຸຄ຺ຄຫີຕໍ.

ສີມາຕິເຄາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ຎຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ຈ ສມຸຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ. ສີມາຕິ ຈຕເສ຺ສາ ສີມາເຍາ – ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ, ສີລພ຺ພຕປຣາມາເສາ, ທິຏ຺ຐານຸສເຍາ, ວິຈິກິຈ຺ຉານຸສເຍາ, ຕເທກຏ຺ຐາ ຈ ກິເລສາ – ອຍໍ ປຐມາ ສີມາ. ເອາຬາຣິກໍ ກາມຣາຄສໍເຍາຊນໍ, ປຏິຆສໍເຍາຊນໍ, ເອາຬາຣິເກາ ກາມຣາຄານຸສເຍາ, ປຏິຆານຸສເຍາ, ຕເທກຏ຺ຐາ ຈ ກິເລສາ – ອຍໍ ທຸຕິຍາ ສີມາ. ອຓຸສຫຄຕໍ ກາມຣາຄສໍເຍາຊນໍ, ປຏິຆສໍເຍາຊນໍ, ອຓຸສຫຄເຕາ ກາມຣາຄານຸສເຍາ, ປຏິຆານຸສເຍາ, ຕເທກຏ຺ຐາ ຈ ກິເລສາ – ອຍໍ ຕຕິຍາ ສີມາ. ຣູປຣາເຄາ ອຣູປຣາເຄາ ມາເນາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ອວິຊ຺ຊາ, ມານານຸສເຍາ ຠວຣາຄານຸສເຍາ ອວິຊ຺ຊານຸສເຍາ, ຕເທກຏ຺ຐາ ຈ ກິເລສາ – ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖາ ສີມາ. ຍເຕາ ຈ ຈຕູຫິ ອຣິຍມເຄ຺ຄຫິ ອິມາ ຈຕເສ຺ສາ ສີມາເຍາ ອຕິກ຺ກເນ຺ຕາ ເຫາຕິ ສມຕິກ຺ກເນ຺ຕາ ວີຕິວເຕ຺ຕາ, ເສາ ວຸຈ຺ຈຕິ ສີມາຕິເຄາ. ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາຕິ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ພາຫິຕຕ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ – ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ພາຫິຕາ ເຫາຕິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ ພາຫິຕາ ເຫາຕິ, ສີລພ຺ພຕປຣາມາເສາ ພາຫິເຕາ ເຫາຕິ...ເປ... ອສິເຕາ ຕາທິ ປວຸຈ຺ຈເຕ ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ. ຕສ຺ສາຕິ ອຣຫເຕາ ຂີຓາສວສ຺ສ.

ຎຕ຺ວາຕິ ປຣຈິຕ຺ຕຎາເຓນ ວາ ຎຕ຺ວາ ປຸເພ຺ພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາເຓນ ວາ ຎຕ຺ວາ. ທິສ຺ວາຕິ ມໍສຈກ຺ຂຸນາ ວາ ທິສ຺ວາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ວາ ທິສ຺ວາ. ສີມາຕິເຄາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ຎຕ຺ວາຈ ທິສ຺ວາ ຈ ສມຸຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ອິທໍ ປຣມໍ ອຄ຺ຄໍ ເສຏ຺ຐໍ ວິສິຏ຺ຐໍ [ວິເສຏ຺ຐໍ (ສີ. ສ຺ຍາ.)] ປາເມາກ຺ຂໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ປວຣນ຺ຕິ ຄຫິຕໍ ປຣາມຏ຺ຐໍ ອຠິນິວິຏ຺ຐໍ ອຊ຺ເຌາສິຕໍ ອຘິມຸຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິ ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊຕິ ນຸປລພ຺ຠຕິ, ປຫີນໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນໍ ວູປສນ຺ຕໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສຘ຺ຘໍ ອຠພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກໍ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒນ຺ຕິ – ສີມາຕິເຄາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ຎຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ຈ ສມຸຄ຺ຄຫີຕໍ.

ນ ຣາຄຣາຄີ ນ ວິຣາຄຣເຕ຺ຕາຕິ. ຣາຄຣຕ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ເຍ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ຣຕ຺ຕາ ຄິທ຺ຘາ ຄຘິຕາ ມຸຈ຺ຉິຕາ ອຊ຺ເຌາປນ຺ນາ ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ປລິພຸທ຺ຘາ. ວິຣາຄຣຕ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ເຍ ຣູປາວຈຣາຣູປາວຈຣສມາປຕ຺ຕີສຸ ຣຕ຺ຕາ ຄິທ຺ຘາ ຄຘິຕາ ມຸຈ຺ຉິຕາ ອຊ຺ເຌາປນ຺ນາ ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ປລິພຸທ຺ຘາ. ນ ຣາຄຣາຄີ ນ ວິຣາຄຣເຕ຺ຕາຕິ ຍເຕາ ກາມຣາເຄາ ຈ ຣູປຣາເຄາ ຈ ອຣູປຣາເຄາ ຈ ປຫີນາ ເຫານ຺ຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ [ອນຠາວໍຄຕາ (ສີ.), ອນຠາວກຕາ (ສ຺ຍາ.)] ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ນ ຣາຄຣາຄີ ນ ວິຣາຄຣເຕ຺ຕາ.

ຕສ຺ສີຘນຕ຺ຖິ ປຣມຸຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສາຕິ ອຣຫເຕາ ຂີຓາສວສ຺ສ. ຕສ຺ສ ອິທໍ ປຣມໍ ອຄ຺ຄໍ ເສຏ຺ຐໍ ວິສິຏ຺ຐໍ ປາເມາກ຺ຂໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ປວຣນ຺ຕິ ຄຫິຕໍ ປຣາມຏ຺ຐໍ ອຠິນິວິຏ຺ຐໍ ອຊ຺ເຌາສິຕໍ ອຘິມຸຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິ ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊຕິ ນຸປລພ຺ຠຕິ, ປຫີນໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນໍ ວູປສນ຺ຕໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສຘ຺ຘໍ ອຠພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກໍ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒນ຺ຕິ – ຕສ຺ສີຘ ນຕ຺ຖິ ປຣມຸຄ຺ຄຫີຕໍ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

"ສີມາຕິເຄາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ຎຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ຈ ສມຸຄ຺ຄຫີຕໍ;

ន រាគរាគី ន វិរាគរត្តោ, តស្សីធ នត្ថិ បរុគ្គហីត”ន្តិ

សុទ្ធដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសោ ចតុត្ថោ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. បរមដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ បរមដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

១៨.

បរមន្តិ ទិដ្ឋីសុ បរិព្ពសានោ, យទុត្តរិ កុរុតេ ជន្តុ លោកេ;

ហីនាតិ អញ្ញេ តតោ សព្ពមាហ, តស្មា វិវាទានិ អវីតិវត្តោ។

បរមន្តិ ទិដ្ឋីសុ បរិព្ពសានោតិ។ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា ទិដ្ឋិគតិកា។ តេ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតានំ អញ្ញតរញ្ញតរំ ទិដ្ឋិគតំ “ឥទំ បរមំ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរ”ន្តិ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា សកាយ សកាយ ទិដ្ឋិយា វសន្តិ បវសន្តិ អាវសន្តិ បរិវសន្តិ។ យថា អាគារិកា វា ឃរេសុ វសន្តិ, សាបត្តិកា វា អាបត្តីសុ វសន្តិ, សកិលេសា វា កិលេសេសុ វសន្តិ; ឯវមេវ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា ទិដ្ឋិគតិកា។ តេ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតានំ អញ្ញតរញ្ញតរំ ទិដ្ឋិគតំ “ឥទំ បរមំ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរ”ន្តិ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា សកាយ សកាយ ទិដ្ឋិយា វសន្តិ បវសន្តិ [សំវសន្តិ (ស្យា.) ឯវមុបរិបិ] អាវសន្តិ បរិវសន្តីតិ – បរមន្តិ ទិដ្ឋីសុ បរិព្ពសានោ។

យទុត្តរិ កុរុតេ ជន្តុ លោកេតិ។ យទន្តិ យំ។ ឧត្តរិ កុរុតេតិ ឧត្តរិ ករោតិ, អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ ករោតិ “អយំ សត្ថា សព្ពញ្ញូ”តិ ឧត្តរិ ករោតិ, អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ ករោតិ។ “អយំ ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ..., អយំ គណោ សុប្បដិបន្នោ..., អយំ ទិដ្ឋិ ភទ្ទិកា..., អយំ បដិបទា សុបញ្ញត្តា..., អយំ មគ្គោ និយ្យានិកោ”តិ ឧត្តរិ ករោតិ, អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ ករោតិ និព្ពត្តេតិ អភិនិព្ពត្តេតិ។ ជន្តូតិ សត្តោ នរោ...បេ... មនុជោ។ លោកេតិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេតិ – យទុត្តរិ កុរុតេ ជន្តុ លោកេ។

ហីនាតិ អញ្ញេ តតោ សព្ពមាហាតិ អត្តនោ សត្ថារំ ធម្មក្ខានំ គណំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ ឋបេត្វា សព្ពេ បរប្បវាទេ ខិបតិ ឧក្ខិបតិ បរិក្ខិបតិ។ “សោ សត្ថា ន សព្ពញ្ញូ, ធម្មោ ន ស្វាក្ខាតោ, គណោ ន សុប្បដិបន្នោ, ទិដ្ឋិ ន ភទ្ទិកា, បដិបទា ន សុបញ្ញត្តា, មគ្គោ ន និយ្យានិកោ, នត្ថេត្ថ សុទ្ធិ វា វិសុទ្ធិ វា បរិសុទ្ធិ វា មុត្តិ វា វិមុត្តិ វា បរិមុត្តិ វា, នត្ថេត្ថ សុជ្ឈន្តិ វា វិសុជ្ឈន្តិ វា បរិសុជ្ឈន្តិ វា មុច្ចន្តិ វា វិមុច្ចន្តិ វា បរិមុច្ចន្តិ វា, ហីនា និហីនា ឱមកា លាមកា ឆតុក្កា បរិត្តា”តិ ឯវមាហ ឯវំ កថេតិ ឯវំ ភណតិ ឯវំ ទីបយតិ ឯវំ វោហរតីតិ – ហីនាតិ អញ្ញេ តតោ សព្ពមាហ។

តស្មា វិវាទានិ អវីតិវត្តោតិ។ តស្មាតិ តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា។ វិវាទានីតិ ទិដ្ឋិកលហានិ ទិដ្ឋិភណ្ឌនានិ ទិដ្ឋិវិគ្គហានិ ទិដ្ឋិវិវាទានិ ទិដ្ឋិមេធគានិ ច។ អវីតិវត្តោតិ អនតិក្កន្តោ អសមតិក្កន្តោ អវីតិវត្តោតិ – តស្មា វិវាទានិ អវីតិវត្តោ។

តេនាហ ភគវា –

“បរមន្តិ ទិដ្ឋីសុ បរិព្ពសានោ, យទុត្តរិំ កុរុតេ ជន្តុ លោកេ;

ហីនាតិ អញ្ញេ តតោ សព្ពមាហ, តស្មា វិវាទានិ អវីតិវត្តោ”តិ។

៣២។

យទត្តនីបស្សតិ អានិសំសំ, ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា;

តទេវ សោ តត្ថ សមុគ្គហាយ, និហីនតោ បស្សតិ សព្ពមញ្ញំ។

យទត្តនីបស្សតិ អានិសំសំ, ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វាតិ។ យទត្តនីតិ យំ អត្តនិ។ អត្តា វុច្ចតិ ទិដ្ឋិគតំ។ អត្តនោ ទិដ្ឋិយា ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ – ទិដ្ឋធម្មិកញ្ច អានិសំសំ, សម្បរាយិកញ្ច អានិសំសំ។ កតមោ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋធម្មិកោ អានិសំសោ? យំទិដ្ឋិកោ សត្ថា ហោតិ, តំទិដ្ឋិកា សាវកា ហោន្តិ។ តំទិដ្ឋិកំ សត្ថារំ សាវកា សក្ករោន្តិ គរុំ ករោន្តិ មានេន្តិ បូជេន្តិ, លភន្តិ ច តតោនិទានំ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ។ អយំ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋធម្មិកោ អានិសំសោ។ កតមោ ទិដ្ឋិយា សម្បរាយិកោ អានិសំសោ? អយំ ទិដ្ឋិ អលំ នាគត្តាយ វា សុបណ្ណត្តាយ វា យក្ខត្តាយ វា អសុរត្តាយ វា គន្ធព្ពត្តាយ វា មហារាជត្តាយ វា ឥន្ទត្តាយ វា ព្រហ្មត្តាយ វា ទេវត្តាយ វា; អយំ ទិដ្ឋិ អលំ សុទ្ធិយា វិសុទ្ធិយា បរិសុទ្ធិយា មុត្តិយា វិមុត្តិយា បរិមុត្តិយា; ឥមាយ ទិដ្ឋិយា សុជ្ឈន្តិ វិសុជ្ឈន្តិ បរិសុជ្ឈន្តិ មុច្ចន្តិ វិមុច្ចន្តិ បរិមុច្ចន្តិ; ឥមាយ ទិដ្ឋិយា សុជ្ឈិស្សាមិ វិសុជ្ឈិស្សាមិ បរិសុជ្ឈិស្សាមិ មុច្ចិស្សាមិ វិមុច្ចិស្សាមិ បរិមុច្ចិស្សាមិ អាយតិំ ផលបាដិកង្ខី ហោតិ។ អយំ ទិដ្ឋិយា សម្បរាយិកោ អានិសំសោ។ អត្តនោ ទិដ្ឋិយា ឥមេ ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ, ទិដ្ឋសុទ្ធិយាបិ ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ, សុតសុទ្ធិយាបិ ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ, សីលសុទ្ធិយាបិ ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ, វតសុទ្ធិយាបិ ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ, មុតសុទ្ធិយាបិ ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ – ទិដ្ឋធម្មិកញ្ច អានិសំសំ សម្បរាយិកញ្ច អានិសំសំ។ កតមោ មុតសុទ្ធិយា ទិដ្ឋធម្មិកោ អានិសំសោ? យំទិដ្ឋិកោ សត្ថា ហោតិ តំទិដ្ឋិកា សាវកា ហោន្តិ…បេ… អយំ មុតសុទ្ធិយា ទិដ្ឋធម្មិកោ អានិសំសោ។ កតមោ មុតសុទ្ធិយា សម្បរាយិកោ អានិសំសោ? អយំ ទិដ្ឋិ អលំ នាគត្តាយ វា…បេ… អយំ មុតសុទ្ធិយា សម្បរាយិកោ អានិសំសោ។ មុតសុទ្ធិយាបិ ឥមេ ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតិ ទក្ខតិ ឱលោកេតិ និជ្ឈាយតិ ឧបបរិក្ខតីតិ – យទត្តនី បស្សតិ អានិសំសំ ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា។

តទេវ សោ តត្ថ សមុគ្គហាយាតិ។ តទេវាតិ តំ ទិដ្ឋិគតំ។ តត្ថាតិ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា។ សមុគ្គហាយាតិ ឥទំ បរមំ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរន្តិ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វាតិ – តទេវ សោ តត្ថ សមុគ្គហាយ។

និហីនតោបស្សតិ សព្ពមញ្ញន្តិ។ អញ្ញំ សត្ថារំ ធម្មក្ខានំ គណំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ឆតុក្កតោ បរិត្តតោ ទិស្សតិ បស្សតិ ទក្ខតិ ឱលោកេតិ និជ្ឈាយតិ ឧបបរិក្ខតីតិ – និហីនតោ បស្សតិ សព្ពមញ្ញំ។

តេនាហ ភគវា –

“យទត្តនី បស្សតិ អានិសំសំ, ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា;

តទេវ សោ តត្ថ សមុគ្គហាយ, និហីនតោ បស្សតិ សព្ពមញ្ញ”ន្តិ។

១១។

តំ វាបិ[ចាបិ (សី។)]គន្ថំ កុសលា វទន្តិ, យំ និស្សិតោ បស្សតិ ហីនមញ្ញំ;

តស្មា ហិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ ភិក្ខុ ន និស្សយេយ្យ។

តំ វាបិ គន្ថំ កុសលា វទន្តីតិ។ កុសលាតិ យេ តេ ខន្ធកុសលា ធាតុកុសលា អាយតនកុសលា បដិច្ចសមុប្បាទកុសលា សតិបដ្ឋានកុសលា សម្មប្បធានកុសលា ឥទ្ធិបាទកុសលា ឥន្ទ្រិយកុសលា ពលកុសលា ពោជ្ឈង្គកុសលា មគ្គកុសលា ផលកុសលា និព្ពានកុសលា, តេ កុសលា ឯវំ វទន្តិ – “គន្ថោ ឯសោ, លគ្គនំ ឯតំ, ពន្ធនំ ឯតំ, បលិពោធោ ឯសោ”តិ។ ឯវំ វទន្តិ ឯវំ កថេន្តិ ឯវំ ភណន្តិ ឯវំ ទីបយន្តិ ឯវំ វោហរន្តីតិ – តំ វាបិ គន្ថំ កុសលា វទន្តិ។

យំ និស្សិតោ បស្សតិ ហីនមញ្ញន្តិ។ យំ និស្សិតោតិ យំ សត្ថារំ ធម្មក្ខានំ គណំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ និស្សិតោ សន្និស្សិតោ អល្លីនោ ឧបគតោ អជ្ឈោសិតោ អធិមុត្តោ។ បស្សតិ ហីនមញ្ញន្តិ អញ្ញំ សត្ថារំ ធម្មក្ខានំ គណំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ឆតុក្កតោ បរិត្តតោ ទិស្សតិ បស្សតិ ទក្ខតិ ឱលោកេតិ និជ្ឈាយតិ ឧបនិជ្ឈាយតិ ឧបបរិក្ខតីតិ – យំ និស្សិតោ បស្សតិ ហីនមញ្ញំ។

តស្មា ហិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ កិញ្ចិ ន និស្សយេយ្យាតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា ទិដ្ឋំ វា ទិដ្ឋសុទ្ធិំ វា សុតំ វា សុតសុទ្ធិំ វា មុតំ វា មុតសុទ្ធិំ វា សីលំ វា សីលសុទ្ធិំ វា វតំ វា វតសុទ្ធិំ វា ន និស្សយេយ្យ ន គណ្ហេយ្យ ន បរាមសេយ្យ នាភិនិវិសេយ្យាតិ – តស្មា ហិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា សីលព្ពតំ កិញ្ចិ ន និស្សយេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“តំ វាបិ គន្ថំ កុសលា វទន្តិ, យំ និស្សិតោ បស្សតិ ហីនមញ្ញំ;

តស្មា ហិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ កិញ្ចិ ន និស្សយេយ្យា”តិ។

៣៣។

ទិដ្ឋិម្បិលោកស្មិំ ន កប្បយេយ្យ, ញាណេន វា សីលវតេន វាបិ;

សមោតិ អត្តានមនូបនេយ្យ, ហីនោ ន មញ្ញេថ វិសេសិ វាបិ។

ទិដ្ឋិម្បិ លោកស្មិំ ន កប្បយេយ្យ, ញាណេន វា សីលវតេន វាបីតិ។ អដ្ឋសមាបត្តិញាណេន វា បញ្ចាភិញ្ញាញាណេន វា មិច្ឆាញាណេន វា, សីលេន វា វតេន វា សីលព្ពតេន វា , ទិដ្ឋិំ ន កប្បយេយ្យ ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្ពត្តេយ្យ ន អភិនិព្ពត្តេយ្យ។ លោកស្មិន្តិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេតិ – ទិដ្ឋិម្បិ លោកស្មិំ ន កប្បយេយ្យ ញាណេន វា សីលវតេន វាបិ។

សមោតិ អត្តានមនូបនេយ្យាតិ។ សមោហមស្មីតិ អត្តានំ ន ឧបនេយ្យ ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា ធនេន វា អជ្ឈេនេន វា កម្មាយតនេន វា សិប្បាយតនេន វា វិជ្ជាដ្ឋានេន វា សុតេន វា បដិភានេន វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ – សមោតិ អត្តានមនូបនេយ្យ។

ហីនោ ន មញ្ញេថ វិសេសិ វាបីតិ។ ហីនោហមស្មីតិ អត្តានំ ន ឧបនេយ្យ ជាតិយា វា គោត្តេន វា...បេ... អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា។ សេយ្យោហមស្មីតិ អត្តានំ ន ឧបនេយ្យ ជាតិយា វា គោត្តេន វា...បេ... អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ – ហីនោ ន មញ្ញេថ វិសេសិ វាបិ។

តេនាហ ភគវា –

“ទិដ្ឋិម្បិ លោកស្មិំ ន កប្បយេយ្យ, ញាណេន វា សីលវតេន វាបិ;

សមោតិ អត្តានមនូបនេយ្យ, ហីនោ ន មញ្ញេថ វិសេសិ វាបី”តិ។

៧៣។

អត្តំ បហាយ អនុបាទិយានោ, ញាណេបិ សោ និស្សយំ នោ ករោតិ;

ស វេ វិយត្តេសុ ន វគ្គសារី, ទិដ្ឋិម្បិ សោ ន បច្ចេតិ កិញ្ចិ។

អត្តំ បហាយ អនុបាទិយានោតិ។ អត្តំ បហាយាតិ អត្តទិដ្ឋិំ បហាយ។ អត្តំ បហាយាតិ គាហំ [អត្តគាហំ (សី។ ក។)] បហាយ។ អត្តំ បហាយាតិ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – អត្តំ បហាយ។ អនុបាទិយានោតិ ចតូហិ ឧបាទានេហិ អនុបាទិយមានោ អគណ្ហមានោ អបរាមសមានោ អនភិនិវិសមានោតិ – អត្តំ បហាយ អនុបាទិយានោ។

ញាណេបិ សោ និស្សយំ នោ ករោតីតិ អដ្ឋសមាបត្តិញាណេន វា បញ្ចាភិញ្ញាញាណេន វា មិច្ឆាញាណេន វា តណ្ហានិស្សយំ វា ទិដ្ឋិនិស្សយំ វា ន ករោតិ ន ជនេតិ ន សញ្ជនេតិ ន និព្វត្តេតិ ន អភិនិព្វត្តេតីតិ – ញាណេបិ សោ និស្សយំ នោ ករោតិ។

សវេ វិយត្តេសុ ន វគ្គសារីតិ ស វេ វិយត្តេសុ ភិន្នេសុ ទ្វេជ្ឈាបន្នេសុ ទ្វេឡ្ហកជាតេសុ នានាទិដ្ឋិកេសុ នានាខន្តិកេសុ នានារុចិកេសុ នានាលទ្ធិកេសុ នានាទិដ្ឋិនិស្សយំ និស្សិតេសុ ឆន្ទាគតិំ គច្ឆន្តេសុ ទោសាគតិំ គច្ឆន្តេសុ មោហាគតិំ គច្ឆន្តេសុ ភយាគតិំ គច្ឆន្តេសុ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ ន ទោសាគតិំ គច្ឆតិ ន មោហាគតិំ គច្ឆតិ ន ភយាគតិំ គច្ឆតិ ន រាគវសេន គច្ឆតិ ន ទោសវសេន គច្ឆតិ ន មោហវសេន គច្ឆតិ ន មានវសេន គច្ឆតិ ន ទិដ្ឋិវសេន គច្ឆតិ ន ឧទ្ធច្ចវសេន គច្ឆតិ ន វិចិកិច្ឆាវសេន គច្ឆតិ ន អនុសយវសេន គច្ឆតិ ន វគ្គេហិ ធម្មេហិ យាយតិ និយ្យតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតីតិ – ស វេ វិយត្តេសុ ន វគ្គសារី។

ទិដ្ឋិម្បិសោ ន បច្ចេតិ កិញ្ចីតិ។ តស្ស ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ បហីនានិ សមុច្ឆិន្នានិ វូបសន្តានិ បដិប្បស្សទ្ធានិ អភព្ពុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍានិ។ សោ កិញ្ចិ ទិដ្ឋិគតំ ន បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតីតិ – ទិដ្ឋិម្បិ សោ ន បច្ចេតិ កិញ្ចិ។

តេនាហ ភគវា –

“អត្តំ បហាយ អនុបាទិយានោ, ញាណេបិ សោ និស្សយំ នោ ករោតិ;

ស វេ វិយត្តេសុ ន វគ្គសារី, ទិដ្ឋិម្បិ សោ ន បច្ចេតិ កិញ្ចិ”តិ។

១៩។

យស្សូភយន្តេ បណិធីធ នត្ថិ, ភវាភវាយ ឥធ វា ហុរំ វា;

និវេសនា តស្ស ន សន្តិ កេចិ, ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតំ។

យស្សូភយន្តេ បណិធីធ នត្ថិ, ភវាភវាយ ឥធ វា ហុរំ វាតិ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ អន្តាតិ [អន្តាតិ (ស្យា॰)] ផស្សោ ឯកោ អន្តោ, ផស្សសមុទយោ ទុតិយោ អន្តោ; អតីតោ ឯកោ អន្តោ, អនាគតោ ទុតិយោ អន្តោ; សុខា វេទនា ឯកោ អន្តោ, ទុក្ខា វេទនា ទុតិយោ អន្តោ; នាមំ ឯកោ អន្តោ, រូបំ ទុតិយោ អន្តោ; ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ ឯកោ អន្តោ, ឆ ពាហិរានិ អាយតនានិ ទុតិយោ អន្តោ; សក្កាយោ ឯកោ អន្តោ, សក្កាយសមុទយោ ទុតិយោ អន្តោ។ បណិធិ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។

ភវាភវាយាតិ ភវាភវាយ កម្មភវាយ បុនព្ភវាយ កាមភវាយ, កម្មភវាយ កាមភវាយ បុនព្ភវាយ រូបភវាយ, កម្មភវាយ រូបភវាយ បុនព្ភវាយ អរូបភវាយ, កម្មភវាយ អរូបភវាយ បុនព្ភវាយ បុនប្បុនភវាយ បុនប្បុនគតិយា បុនប្បុនឧបបត្តិយា បុនប្បុនបដិសន្ធិយា បុនប្បុនអត្តភាវាភិនិព្ពត្តិយា។ ឥធាតិ សកត្តភាវោ, ហុរាតិ បរត្តភាវោ; ឥធាតិ សករូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណំ, ហុរាតិ បររូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណំ; ឥធាតិ ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ, ហុរាតិ ឆ ពាហិរានិ អាយតនានិ; ឥធាតិ មនុស្សលោកោ, ហុរាតិ ទេវលោកោ ; ឥធាតិ កាមធាតុ, ហុរាតិ រូបធាតុ អរូបធាតុ; ឥធាតិ កាមធាតុ រូបធាតុ, ហុរាតិ អរូបធាតុ។ យស្សូភយន្តេ បណិធីធ នត្ថិ ភវាភវាយ ឥធ វា ហុរំ វាតិ។ យស្ស ឧភោ អន្តេ ច ភវាភវាយ ច ឥធ ហុរញ្ច បណិធិ តណ្ហា នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – យស្សូភយន្តេ បណិធីធ នត្ថិ ភវាភវាយ ឥធ វា ហុរំ វា។

និវេសនា តស្ស ន សន្តិ កេចីតិ។ និវេសនាតិ ទ្វេ និវេសនា – តណ្ហានិវេសនា ច ទិដ្ឋិនិវេសនា ច…បេ… អយំ តណ្ហានិវេសនា…បេ… អយំ ទិដ្ឋិនិវេសនា។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ និវេសនា តស្ស ន សន្តិ កេចីតិ និវេសនា តស្ស ន សន្តិ កេចិ នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – និវេសនា តស្ស ន សន្តិ កេចិ។

ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតន្តិ។ ធម្មេសូតិ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតេសុ។ និច្ឆេយ្យាតិ និច្ឆិនិត្វា វិនិច្ឆិនិត្វា វិចិនិត្វា បវិចិនិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ សមុគ្គហីតន្តិ ឱធិគ្គាហោ ពិលគ្គាហោ វរគ្គាហោ កោដ្ឋាសគ្គាហោ ឧច្ចយគ្គាហោ សមុច្ចយគ្គាហោ, “ឥទំ សច្ចំ តច្ឆំ តថំ ភូតំ យាថាវំ អវិបរីត”ន្តិ គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ វូបសន្តំ បដិប្បស្សទ្ធំ អភព្ពុប្បត្តិកំ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍន្តិ – ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតំ។

តេនាហ ភគវា –

“យស្សូភយន្តេ បណិធីធ នត្ថិ, ភវាភវាយ ឥធ វា ហុរំ វា;

និវេសនា តស្ស ន សន្តិ កេចិ, ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីត”ន្តិ។

១៩។

តស្មីធ ទិដ្ឋេ វ សុតេ មុតេ វា, បកប្បិតា នត្ថិ អណូបិ សញ្ញា;

តំ ព្រាហ្មណំ ទិដ្ឋិមនាទិយានំ, កេនីធ លោកស្មិំ វិកប្បយេយ្យ។

តស្មីធទិដ្ឋេ វ សុតេ មុតេ វា, បកប្បិតា នត្ថិ អណូបិ សញ្ញាតិ។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ តស្ស ទិដ្ឋេ វា ទិដ្ឋសុទ្ធិយា វា សុតេ វា សុតសុទ្ធិយា វា មុតេ វា មុតសុទ្ធិយា វា សញ្ញាបុព្វង្គមតា សញ្ញាវិកប្បយេយ្យតា សញ្ញាវិគ្គហេន សញ្ញាយ ឧដ្ឋបិតា សមុដ្ឋបិតា កប្បិតា បកប្បិតា សង្ខតា អភិសង្ខតា សណ្ឋបិតា, ទិដ្ឋិ នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – តស្មីធ ទិដ្ឋេ វ សុតេ មុតេ វា បកប្បិតា នត្ថិ អណូបិ សញ្ញា។

តំ ព្រាហ្មណំ ទិដ្ឋិមនាទិយានន្តិ។ ព្រាហ្មណោតិ សត្តន្នំ ធម្មានំ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណោ – សក្កាយទិដ្ឋិ ពាហិតា ហោតិ…បេ… អសិតោ តាទិ បវុច្ចតេ ស ព្រហ្មា។ តំ ព្រាហ្មណំ ទិដ្ឋិមនាទិយានន្តិ។ តំ ព្រាហ្មណំ ទិដ្ឋិមនាទិយន្តំ អគណ្ហន្តំ អបរាមសន្តំ អនភិនិវិសន្តន្តិ – តំ ព្រាហ្មណំ ទិដ្ឋិមនាទិយានំ។

កេនីធ លោកស្មិំ វិកប្បយេយ្យាតិ។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាកប្បោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ តស្ស តណ្ហាកប្បោ បហីនោ, ទិដ្ឋិកប្បោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាកប្បស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិកប្បស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា កេន រាគេន

ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩮᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩮᨶ ᨾᩮᩣᩉᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩮᨶ ᨾᩣᨶᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩣᨿ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩮᩉᩥ ᩋᨶᩩᩈᨿᩮᩉᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ – ᩁᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨳᩣᨾᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᨲᩮ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ᪨ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨠᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ – ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨴᩮᩅᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᩁᩪᨸᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨿᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᩣᨿᩃᩮᩣᨠᩮ...ᨸᩮ... ᩋᩣᨿᨲᨶᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ – ᨠᩮᨶᩦᨵ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨿᩮᨿ᩠ᨿ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨲᩔᩦᨵ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩅ ᩈᩩᨲᩮ ᨾᩩᨲᩮ ᩅᩣ, ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨱᩪᨸᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ;

ᨲᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨶᩣᨴᩥᨿᩣᨶᩴ, ᨠᩮᨶᩦᨵ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪇᪄᪨

ᨶᨠᨸ᩠ᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨸᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨶ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᩈᩮ;

ᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᨸᩣᩁᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥ ᨲᩣᨴᩦ᪨

ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨸᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩣ – ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨧ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ? ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᩈᩦᨾᨠᨲᩴ ᩒᨵᩥᨠᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨠᨲᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩴ – “ᩍᨴᩴ ᨾᨾᩴ, ᩑᨲᩴ ᨾᨾᩴ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨾᨾᩴ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨾᨾᩴ, ᨾᨾ ᩁᩪᨸᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᩁᩈᩣ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣ ᨸᩣᩅᩩᩁᨱᩣ ᨴᩣᩈᩥᨴᩣᩈᩣ [ᨴᩣᩈᩦᨴᩣᩈᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩋᨩᩮᩊᨠᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᩪᨠᩁᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨣᩅᩣᩔᩅᩊᩅᩣ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨣᩣᨾᨶᩥᨣᨾᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᩁᨭ᩠ᨮᨬ᩠ᨧ ᨩᨶᨸᨴᩮᩣ ᨧ ᨠᩮᩣᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᨬ᩠ᨧ, ᨠᩮᩅᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩉᩣᨸᨳᩅᩥᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩈᩮᨶ ᨾᨾᩣᨿᨲᩥ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩴ – ᩋᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ? ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᩉᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᩈᩪᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨴᩥᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨬ᩠ᨬᩮᩣᨩᨶᩴ ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨳᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩣᨿᨲᨶᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ [ᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨣᩣᩉᩮᩣ, ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩣᨳᩣᩅᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᩉᩮᩣ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ – ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩔ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨸ᩠ᨸᩔ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨩᨶᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᨬ᩠ᨩᨶᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ន បុរេក្ខរោន្តីតិ។ បុរេក្ខារាតិ ទ្វេ បុរេក្ខារា – តណ្ហាបុរេក្ខារោ ច ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាបុរេក្ខារោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ។ តេសំ តណ្ហាបុរេក្ខារោ បហីនោ, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាបុរេក្ខារស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា ន តណ្ហំ វា ន ទិដ្ឋិំ វា បុរតោ កត្វា ចរន្តិ ន តណ្ហាធជា ន តណ្ហាកេតុ ន តណ្ហាធិបតេយ្យា ន ទិដ្ឋិធជា ន ទិដ្ឋិកេតុ ន ទិដ្ឋាធិបតេយ្យា។ ន តណ្ហាយ វា ន ទិដ្ឋិយា វា បរិវារេត្វា ចរន្តីតិ – ន កប្បយន្តិ ន បុរេក្ខរោន្តិ។

ធម្មាបិ តេសំ ន បដិច្ឆិតាសេតិ។ ធម្មា វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ។ តេសន្តិ តេសំ អរហន្តានំ ខីណាសវានំ។ ន បដិច្ឆិតាសេតិ “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញន្”តិ ន បដិច្ឆិតាសេ។ “អសស្សតោ លោកោ… អន្តវា លោកោ… អនន្តវា លោកោ… តំ ជីវំ តំ សរីរំ… អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរំ… ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា… ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា… ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញន្”តិ ន បដិច្ឆិតាសេតិ – ធម្មាបិ តេសំ ន បដិច្ឆិតាសេ។

ន ព្រាហ្មណោ សីលវតេន នេយ្យោតិ។ នាតិ បដិក្ខេបោ។ ព្រាហ្មណោតិ សត្តន្នំ ធម្មានំ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណោ – សក្កាយទិដ្ឋិ ពាហិតា ហោតិ…បេ… អសិតោ តាទិ បវុច្ចតេ ស ព្រហ្មា។ ន ព្រាហ្មណោ សីលវតេន នេយ្យោតិ។ ព្រាហ្មណោ ន សីលេន វា វតេន វា សីលព្ពតេន វា ន យាយតិ ន និយ្យតិ ន វុយ្ហតិ ន សំហរីយតីតិ – ន ព្រាហ្មណោ សីលវតេន នេយ្យោ។

បារង្គតោ ន បច្ចេតិ តាទីតិ។ បារំ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ សោ បារង្គតោ បារប្បត្តោ អន្តគតោ អន្តប្បត្តោ កោដិគតោ កោដិប្បត្តោ [វិត្ថារោ] ជាតិមរណសំសារោ, នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ – បារង្គតោ។ ន បច្ចេតីតិ សោតាបត្តិមគ្គេន យេ កិលេសា បហីនា, តេ កិលេសេ ន បុនេតិ ន បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតិ។ សកទាគាមិមគ្គេន យេ កិលេសា បហីនា, តេ កិលេសេ ន បុនេតិ ន បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតិ។ អនាគាមិមគ្គេន យេ កិលេសា បហីនា, តេ កិលេសេ ន បុនេតិ ន បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតិ។ អរហត្តមគ្គេន យេ កិលេសា បហីនា, តេ កិលេសេ ន បុនេតិ ន បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតីតិ – បារង្គតោ ន បច្ចេតិ។ តាទីតិ អរហា បញ្ចហាការេហិ តាទី – ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទី, ចត្តាវីតិ តាទី, តិណ្ណាវីតិ តាទី, មុត្តាវីតិ តាទី, តំនិទ្ទេសា តាទី។

កថំ អរហា ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទី? អរហា លាភេបិ តាទី, អលាភេបិ តាទី, យសេបិ តាទី, អយសេបិ តាទី, បសំសាយបិ តាទី, និន្ទាយបិ តាទី, សុខេបិ តាទី, ទុក្ខេបិ តាទី។ ឯកញ្ចេ ពាហំ [អង្គំ (សី។)] គន្ធេន លិម្បេយ្យុំ, ឯកញ្ចេ ពាហំ [អង្គំ (សី។)] វាសិយា តច្ឆេយ្យុំ – អមុស្មិំ នត្ថិ រាគោ, អមុស្មិំ នត្ថិ បដិឃំ, អនុនយបដិឃវិប្បហីនោ ឧគ្ឃាតិនិគ្ឃាតិវីតិវត្តោ អនុរោធវិរោធសមតិក្កន្តោ។ ឯវំ អរហា ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទី។

ກຖໍ ອຣຫາ ຈຕ຺ຕາວີຕິ ຕາທີ? ອຣຫເຕາ ຣາເຄາ ຈເຕ຺ຕາ ວເນ຺ຕາ ມຸເຕ຺ຕາ ປຫີເນາ ປຏິນິສ຺ສເຏ຺ຐາ. ເທາເສາ...ເປ... ເມາເຫາ... ເກາເຘາ... ອຸປນາເຫາ... ມເກ຺ຂາ... ປຬາເສາ... ອິສ຺ສາ... ມຈ຺ຉຣິຍໍ... ມາຍາ... ສາເຐຍ຺ຍໍ... ເຖມ຺ຠາ... ສາຣເມ຺ຠາ... ມາເນາ... ອຕິມາເນາ... ມເທາ... ປມາເທາ... ສພ຺ເພ ກິເລສາ... ສພ຺ເພ ທຸຈ຺ຈຣິຕາ... ສພ຺ເພ ທຣຖາ... ສພ຺ເພ ປຣິຬາຫາ... ສພ຺ເພ ສນ຺ຕາປາ... ສພ຺ພາກຸສລາພິສງ຺ຂາຣາ ຈຕ຺ຕາ ວນ຺ຕາ ມຸຕ຺ຕາ ປຫີນາ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐາ. ເອວໍ ອຣຫາ ຈຕ຺ຕາວີຕິ ຕາທີ.

ກຖໍ ອຣຫາ ຕິຓ຺ຓາວີຕິ ຕາທີ? ອຣຫາ ກາເມາຄໍ ຕິເຓ຺ຓາ ພເວາຄໍ ຕິເຓ຺ຓາ ທິເຏ຺ຐາຄໍ ຕິເຓ຺ຓາ ອວິເຊ຺ຊາຄໍ ຕິເຓ຺ຓາ ສພ຺ພໍ ສໍສາຣປຖໍ ຕິເຓ຺ຓາ ອຸຕ຺ຕິເຓ຺ຓາ ນິຕ຺ຕິເຓ຺ຓາ ອຕິກ຺ກເນ຺ຕາ ສມຕິກ຺ກເນ຺ຕາ ວີຕິວເຕ຺ຕາ. ເສາ ວຸເຏ຺ຐວາເສາ ຈິຓ຺ຓຈຣເຓາ ຊາຕິມຣຓສໍສາເຣາ, ນຕ຺ຖິ ຕສ຺ສ ປຸນພ຺ພເວາຕິ. ເອວໍ ອຣຫາ ຕິຓ຺ຓາວີຕິ ຕາທີ.

ກຖໍ ອຣຫາ ມຸຕ຺ຕາວີຕິ ຕາທີ? ອຣຫເຕາ ຣາຄາ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ສຸວິມຸຕ຺ຕໍ, ເທາສາ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ສຸວິມຸຕ຺ຕໍ, ເມາຫາ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ສຸວິມຸຕ຺ຕໍ, ເກາຘາ...ເປ... ອຸປນາຫາ... ມກ຺ຂາ... ປຬາສາ... ອິສ຺ສາຍ... ມຈ຺ຉຣິຍາ... ມາຍາຍ... ສາເຐຍ຺ຍາ... ຖມ຺ຠາ... ສາຣມ຺ຠາ... ມານາ... ອຕິມານາ... ມທາ... ປມາທາ... ສພ຺ພກິເລເສຫິ... ສພ຺ພທຸຈ຺ຈຣິເຕຫິ... ສພ຺ພທຣເຖຫິ... ສພ຺ພປຣິຬາເຫຫິ... ສພ຺ພສນ຺ຕາເປຫິ... ສພ຺ພາກຸສລາພິສງ຺ຂາເຣຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ສຸວິມຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ອຣຫາ ມຸຕ຺ຕາວີຕິ ຕາທີ.

ກຖໍ ອຣຫາ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ? ອຣຫາ ສີເລ ສຕິ ສີລວາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ; ສທ຺ຘາຍ ສຕິ ສເທ຺ຘາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ; ວີຣິເຍ ສຕິ ວີຣິຍວາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ; ສຕິຍາ ສຕິ ສຕິມາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ; ສມາຘິສ຺ມິໍ ສຕິ ສມາຫິເຕາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ; ປຎ຺ຎາຍ ສຕິ ປຎ຺ຎວາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ; ວິຊ຺ຊາຍ ສຕິ ເຕວິເຊ຺ຊາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ; ອພິຎ຺ຎາຍ ສຕິ ຉຬພິເຎ຺ຎາຕິ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີ. ເອວໍ ອຣຫາ ຕໍນິເທ຺ທສາ ຕາທີຕິ – ປາຣເງ຺ຄາ ນ ປເຈ຺ຈຕິ ຕາທີ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ນ ກປ຺ປຍນ຺ຕິ ນ ປຸເຣກ຺ຂເຣານ຺ຕິ, ຘມ຺ມາປິ ເຕສໍ ນ ປຏິຉ຺ຉິຕາເສ;

ນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ສີລວເຕນ ເນຍ຺ເຍາ, ປາຣເງ຺ຄາ ນ ປເຈ຺ຈຕິ ຕາທີ”ຕິ.

ປຣມຏ຺ຐກສຸຕ຺ຕນິເທ຺ທເສາ ປຎ຺ຈເມາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦។ ជរាសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ ជរាសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

៣៩។

អប្បំ វត ជីវិតំ ឥទំ, ឱរំ វស្សសតាបិ មិយ្យតិ[មីយតិ (សី។)];

យោ ចេបិ អតិច្ច ជីវតិ, អថ ខោ សោ ជរសាបិ មិយ្យតិ។

អប្បំ វត ជីវិតំ ឥទន្តិ។ ជីវិតន្តិ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនា ជីវិតំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ។ អបិ ច, ទ្វីហិ ការណេហិ អប្បកំ ជីវិតំ ថោកំ ជីវិតំ – ឋិតិបរិត្តតាយ វា អប្បកំ ជីវិតំ, សរសបរិត្តតាយ វា អប្បកំ ជីវិតំ។ កថំ ឋិតិបរិត្តតាយ វា អប្បកំ ជីវិតំ? អតីតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិត្ថ, ន ជីវតិ ន ជីវិស្សតិ; អនាគតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិស្សតិ, ន ជីវតិ ន ជីវិត្ថ; បច្ចុប្បន្នេ ចិត្តក្ខណេ ជីវតិ, ន ជីវិត្ថ ន ជីវិស្សតិ។

“ជីវិតំ អត្តភាវោ ច, សុខទុក្ខា ច កេវលា;

ឯកចិត្តសមាយុត្តា, លហុសោ វត្តតេ ខណោ។

“ចុល្លាសីតិសហស្សានិ, កប្បា តិដ្ឋន្តិ យេ មរូ;

ន ត្វេវ តេបិ ជីវន្តិ, ទ្វីហិ ចិត្តេហិ សំយុតា [សមោហិតា (សី។ ស្យា។ ក។)]។

“យេ និរុទ្ធា មរន្តស្ស, តិដ្ឋមានស្ស វា ឥធ;

សព្ពេបិ សទិសា ខន្ធា, គតា អប្បដិសន្ធិកា។

“អនន្តរា ច យេ ភគ្គា, យេ ច ភគ្គា អនាគតា;

ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ, ᩅᩮᩈᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ᪨

“ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶ ᨩᩣᨲᩮᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨩᩦᩅᨲᩥ;

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨽᨦ᩠ᨣᩣ ᨾᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ᪨

“ᨿᨳᩣ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᨲᩣ;

ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨵᩣᩁᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ᪨

“ᩋᨶᩥᨵᩣᨶᨣᨲᩣ ᨽᨣ᩠ᨣᩣ, ᨸᩩᨬ᩠ᨩᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ;

ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨧ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᩁᨣ᩠ᨣᩮ ᩈᩣᩈᨸᩪᨸᨾᩣ᪨

“ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨽᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩮᩈᩴ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ;

ᨸᩃᩮᩣᨠᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩩᩁᩣᨱᩮᩉᩥ ᩋᨾᩥᩔᩥᨲᩣ᪨

“ᩋᨴᩔᨶᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᨣ᩠ᨣᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᨶᩴ;

ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣᩅ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ, ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᨮᩥᨲᩥᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨

ᨠᨳᩴ ᩈᩁᩈᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ? ᩋᩔᩣᩈᩪᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ [ᩋᩔᩣᩈᩩᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ (ᨠ᪨)] ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ, ᨸᩔᩣᩈᩪᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ, ᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᩪᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ, ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩪᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ, ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩣᩉᩣᩁᩪᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ, ᩏᩈ᩠ᨾᩪᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩪᨸᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨ ᨾᩪᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩴ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩉᩮᨲᩪᨸᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ, ᨿᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨲᩮᨸᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ, ᨿᩮᨸᩥ ᨸᨽᩅᩥᨠᩣ ᨲᩮᨸᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ, ᩈᩉᨽᩪᨸᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᩣᨸᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ, ᩈᩉᨩᩣᨸᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ, ᨿᩣᨸᩥ ᨸᨿᩮᩣᨩᩥᨠᩣ ᩈᩣᨸᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨶᩅᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩍᨾᩮ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ

ᨸᩁᩥᨸᩣᨲᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᩉᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩣᨿᩥᨲᩣ, ᨶ ᨧᩣᨸᩥ ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩍᨾᩮ᪨ ᨿᩮᩣᨸᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

“ᨶ ᨧ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩉᩣᨿᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩣ ᨧ ᩍᨾᩮ ᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ;

ᨸᩩᩁᩥᨾᩮᩉᩥ ᨸᨽᩣᩅᩥᨠᩣ ᩍᨾᩮ, ᨿᩮᨸᩥ ᨸᨽᩣᩅᩥᨠᩣ ᨲᩮ ᨸᩩᩁᩮ ᨾᨲᩣ;

ᨸᩩᩁᩥᨾᩣᨸᩥ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨸᩥ ᨧ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨶ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨾᨴ᩠ᨴᩈᩴᩈᩪ”ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩈᩁᩈᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ, ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩴ [ᨧᩣᨲᩩᨾ᩠ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨡᨱᩥᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩃᩉᩩᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩍᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩋᨶᨴ᩠ᨵᨶᩦᨿᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨶᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᨿᩣᨾᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ... ᨲᩩᩈᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ... ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨶᩁᨲᩦᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ... ᨸᩁᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ... ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩣᨿᩥᨠᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨡᨱᩥᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩃᩉᩩᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩍᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩋᨶᨴ᩠ᨵᨶᩦᨿᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨶᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ – “ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩥᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩ, ᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩮᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᨻᩮᩣᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨩᩣᨲᩔ ᩋᨾᩁᨱᩴ᪨ ᨿᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩥᩁᩴ ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩅᩔᩈᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩤ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

“ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨿᩩ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ, ᩉᩦᩊᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᩴ ᩈᩩᨸᩮᩣᩁᩥᩈᩮᩣ;

ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩈᩦᩈᩮᩣᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᩔᨶᩣᨣᨾᩮᩣ᪨

“ᩋᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩉᩮᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩏᨸᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ;

ᩋᩣᨿᩩ ᨡᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ ᨾᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ, ᨠᩩᨶ᩠ᨶᨴᩦᨶᩴᩅ ᩒᨴᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᨲ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩍᨴᩴ᪨

ᩒᩁᩴ ᩅᩔᩈᨲᩣᨸᩥ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᩃᩃᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨧᩅᨲᩥ ᨾᩁᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨧᩅᨲᩥ ᨾᩁᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨸᩮᩈᩥᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨧᩅᨲᩥ ᨾᩁᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨥᨶᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨧᩅᨲᩥ ᨾᩁᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨸᩈᩣᨡᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨧᩅᨲᩥ ᨾᩁᨲᩥ

អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, ឌាតយទេត្តាបិ ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, ឃ្វតិឈទេបិ [បឃ្វតិឈទេ (ឃ្យា៑), ឃ្វតិកឈទេ (ក៑)] ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, អដ្ឋយាសិទេកាបិ ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, យាសិទេកាបិ ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, ទេខ្ចយាសិទេកាបិ...ទេប... ទេតយាសិទេកាបិ... ឆត្យយាសិទេកាបិ... បញ្ចាយាសិទេកាបិ ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, ឈយាសិទេកាបិ... សត្តយាសិទេកាបិ... អដ្ឋយាសិទេកាបិ... តចយាសិទេកាបិ... ឥសយាសិទេកាបិ... សំចឆ្លទិទេកាបិ ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, ទេខ្ចចឃ្សិទេកាបិ... តិចឃ្សិទេកាបិ... ឆត្យចឃ្សិទេកាបិ... បញ្ចាចឃ្សិទេកាបិ ... ឈចឃ្សិទេកាបិ... សត្តចឃ្សិទេកាបិ... អដ្ឋចឃ្សិទេកាបិ... តចចឃ្សិទេកាបិ... ឥសចឃ្សិទេកាបិ... ឪសតិចឃ្សិទេកាបិ... តិំសចឃ្សិទេកាបិ... ឆត្តារីសចឃ្សិទេកាបិ... បញ្ញាសចឃ្សិទេកាបិ... សដ្ឋិចឃ្សិទេកាបិ... សត្តតិចឃ្សិទេកាបិ... អសីតិចឃ្សិទេកាបិ... តទុតិចឃ្សិទេកាបិ ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតីតិ – ឍ្លទំ ចឃ្សសតាបិ យិឃ្យតិ៑

ទេយាទេចបិ អតិក្ខ ឪចតីតិ៑ ទេយា ចឃ្សសតំ អតិក្កយិត្វា ឪចតិ ទេសា ឲកំ ចា ចឃ្សំ ឪចតិ, ទេខ្ច ចា ចឃ្សាតិ ឪចតិ, តីណិ ចា ចឃ្សាតិ ឪចតិ, ឆត្តារិ ចា ចឃ្សាតិ ឪចតិ, បញ្ចា ចា ចឃ្សាតិ ឪចតិ...ទេប... ឥស ចា ចឃ្សាតិ ឪចតិ, ឪសតិ ចា ចឃ្សាតិ ឪចតិ, តិំសំ ចា ចឃ្សាតិ ឪចតិ, ឆត្តារីសំ ចា ចឃ្សាតិ ឪចតីតិ – ទេយា ទេចបិ អតិក្ខ ឪចតិ៑ អឆ ទេលា ទេសា ឌទសាបិ យិឃ្យតីតិ៑ ឃគា ឌិទេណ្ណា ទេហាតិ ទុទេដ្ឋា យហល្លទេកា អដ្ឋកទេតា ចទេយាអត្យប្បទេត្តា ឈណ្ឌទេត្តា បលិតទេកទេសា ចិល្វតំ ឈលិតសិទេរា [ឈលិតំ សិទេរា (ឃ៑)] ចលិតំ តិលកាហតាកទេត្តា ចទេន្ហា ទេភាទេក្កា ឥល្ហបទាយទេតា, ទេសា ឌទាយបិ ឆចតិ យទតិ អត្តទនាយតិ ចិប្បលុជ្ជតិ, តត្ថិ យទលាយក្សទេយាទេក្ខា៑

“ឋលិតយិច បក្កាតំ, បិទេតា បតតទេតា [បបតទេតា (ឃ៑)] កឃំ;

ឲចំ ឌាតាត យច្ចាតំ, តិច្ចំ យទលាទេតា កឃំ៑

“ឃឆាបិ ក្យក្កការឃ្ស, កតា យត្តិកកាឌតា;

សទេត្ត ទេកឥតបទិយត្តា, ឲចំ យច្ចាត ឪចិតំ៑

“ឥហទា ឆ យហត្តា ឆ, ទេយ ធាលិ ទេយ ឆ បល្ហិតា;

សទេត្ត យច្នចសំ យត្តិ, សទេត្ត យច្នបទាយតា៑

“ទេតសំ យច្នបទេទតាតំ, កច្ឆតំ បទទេលិកទេតា;

ត បិតា តាយទេត ប្យត្តិ, ធាតាតី ចា បត ធាតាតទេកា៑

“ᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨬᩣᨲᩦᨶᩴ, ᨸᩈ᩠ᩈ ᩃᩣᩃᨸᨲᩴ ᨸᩩᨳᩩ;

ᩑᨠᨾᩮᨠᩮᩣᩅ ᨾᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ, ᨣᩮᩣᩅᨩ᩠ᨫᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ;

ᩑᩅᨾᨻ᩠ᨽᩣᩉᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨶᩣ ᨧ ᨩᩁᩣᨿ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨩᩁᩈᩣᨸᩥ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᨲ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩍᨴᩴ, ᩒᩁᩴ ᩅᩈ᩠ᩈᩈᨲᩣᨸᩥ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ;

ᨿᩮᩣ ᨧᩮᨸᩥ ᩋᨲᩥᨧ᩠ᨧ ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨩᩁᩈᩣᨸᩥ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪔᪐᪨

ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᨶᩣ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩮ, ᨶ ᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ;

ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩈᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅᩥᨴᩴ, ᩍᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨣᩣᩁᨾᩣᩅᩈᩮ᪨

ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᨶᩣ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨩᨶᩣᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨧ ᩅᩮᩈ᩠ᩈᩣ ᨧ ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨧ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ ᨧ ᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩣ ᨧ᪨ ᨾᨾᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᨾᨲ᩠ᨲᩣ – ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ…ᨸᩮ… ᩍᨴᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ…ᨸᩮ… ᩍᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩮᨴᩈᨦ᩠ᨠᩥᨶᩮᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᨸᩥ ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩈᨦ᩠ᨠᩥᨶᩮᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᨲᩮᨸᩥ ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩃᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᩁᨲ᩠ᨲᩣᩊᩥᩴ ᨠᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᨶᩣ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩮ᪨

ᨶ ᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ – ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨧ…ᨸᩮ… ᩋᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣᨸᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ

ᨽᨣᩅᨲᩣ – “ᨷᩈ᩠ᩈᨳ ᨶᩮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨵᩩᩅᩮᩣ ᩈᩈ᩠ᩈᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩈ᩠ᩈᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩈ᩠ᩈᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ! ᩋᩉᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨷᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨵᩩᩅᩮᩣ ᩈᩈ᩠ᩈᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩈ᩠ᩈᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩈ᩠ᩈᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨵᩩᩅᩣ ᩈᩈ᩠ᩈᨲᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨶ ᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ᪨

ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩈᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅᩥᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨶᩣᨽᩣᩅᩮ ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩏᨷᩃᨻ᩠ᨽᩥᨿᨾᩣᨶᩮ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ – “ᩋᩃᩴ, ᩌᨶᨶ᩠ᨴ! ᨾᩣ ᩈᩮᩣᨧᩥ ᨾᩣ ᨷᩁᩥᨴᩮᩅᩥ᪨ ᨶᨶᩩ ᩑᨲᩴ, ᩌᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᨿᩣ ᨷᨭᩥᨠᨧ᩠ᨧᩮᩅ [ᨷᨭᩥᨣᨧ᩠ᨧᩮᩅ (ᩈᩦ᪨)] ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩴ – ‘ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᨶᩣᨷᩮᩉᩥ ᨶᩣᨶᩣᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨠᩩᨲᩮᨲ᩠ᨳ, ᩌᨶᨶ᩠ᨴ, ᩃᨻ᩠ᨽᩣ – ᨿᩴ ᨲᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᨽᩪᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᨷᩃᩮᩣᨠᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨲᩴ ᩅᨲ ᨾᩣ ᨷᩃᩩᨩ᩠ᨩᩦ’ᨲᩥ! ᨶᩮᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨵᩣᨲᩪᨶᩴ ᩌᨿᨲᨶᩣᨶᩴ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨧ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᨧ ᩌᨿᨲᨶᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ – ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩈᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅᩥᨴᩴ᪨

ᩍᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨣᩣᩁᨾᩣᩅᩈᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩦᨲᩥ ᨷᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨷᨴᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨴᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩈᨾᩅᩣᨿᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩈᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣ ᨷᨴᩣᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣᨷᩮᨲᩴ᪨ ᩍᨲᩦᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩈ᩠ᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾᨲ᩠ᨲᩮᩈᩪᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶᩣᨣᩣᩁᨾᩣᩅᩈᩮᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨥᩁᩣᩅᩣᩈᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩥᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᨧ᩠ᨧᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩈᨾᩈ᩠ᩈᩩᩴ ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᨽᩣᩅᩴ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩍᩁᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩣᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨣᩣᩁᨾᩣᩅᩈᩮ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᨶᩣ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩮ, ᨶ ᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ;

ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩈᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅᩥᨴᩴ, ᩍᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨣᩣᩁᨾᩣᩅᩈᩮ”ᨲᩥ᪨

᪓᪘᪨

ᨾᩁᨱᩮᨶᨷᩥ ᨲᩴ ᨷᩉᩦᨿᨲᩥ[ᨷᩉᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ (ᨠ᪨)]ᨿᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨾᨾᩥᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ;

ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ[ᩑᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)]ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ, ᨶ ᨾᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨶᨾᩮᨳ ᨾᩣᨾᨠᩮᩣ᪨

ຍຣເໜາະປິ ຕໍ ປຫີຍຕີຕິ໌ ຍຣໜຕ຺ຕິ ຍາ ເຕນໍ ເຕນໍ ນຕ຺ຕາຕິ ຕຍຸາຕຍຸາສຕ຺ຕິກາຍາ ຽຕິ ຮຮະຕາ ເກເຮາ ອຕ຺ຕຣຣາຕິ ຍຊຸຍຣໜໍ

ກາລໍກິຣິຍາ ໜຕ຺ຖາຕິ ເກເຮາ ກຍຸອຮຣສ຺ສ ຄິເກຸຼເປິ ຊີຮິຕິຕ຺ຕິຍສ຺ສປເຊຸເຮາ໌ ຕຕ຺ຕິ ຣູປາຕໍ ເຮຣະຕາກຕໍ ສຕ຺ຍາກຕໍ ສຕ຺ຕາຣກຕໍ

ຮິຕ຺ຍາໜກຕໍ໌ ປຫີຍຕີຕິ ປຫີຍຕິ ຂຫີຍຕິ ຮິຂຫີຍຕິ ອຕ຺ຕຣຣາຍຕິ ຮິປຍຸໂລຊຸຕີ໌ ກາສິຕຍຸໍ ເຫຕໍ –

"ປຸເຕຸຮ ຍຊຸ ຮິຂຫຕ຺ຕິ ເກາກາ, ຍເຊຸຮ ເຄ ປຸຕ຺ຕຕໍ ຂຫາຕິ;

ອສສ຺ສຸຕາ ເກາກິເຄາ ກາຍກາຍີ, ຕສ຺ມາ ຄ ເສາຮາຍທໍ ເສາກກາເລ໌

"ໂຮຕິ ອາປຸຣຕິ ເຮຕິ ຮເຕຸຕ, ອຕ຺ຕ ກເຍຕ຺ວາຄ ປເລຕິ ສຸຣິເຍາ;

ຮິຊິຕາ ຍຍາ ສຕ຺ກ ເລິກຂຍຸາ, ຕສ຺ມາ ຄ ເສາຮາຍທໍ ເສາກກາເລ"ຕີ໌

ຍຣເໜາະປິ ຕໍ ປຫີຍຕີ໌ ຍໍ ປຸຣິເສາ ຍຍິຂຕ຺ຕິ ຍຕ຺ຍາຕີຕີ໌ ຍຕ຺ຕິ ຣູປາຕໍ ເຮຣະຕາກຕໍ ສຕ຺ຍາກຕໍ ສຕ຺ຕາຣກຕໍ ຮິຕ຺ຍາໜກຕໍ໌ ປຸຣິເສາຕິ ສຕ຺ຕາ

ສຍຕ຺ຍາ ປຕ຺ຍາຕ຺ຕິ ເຮາຫາເຣາ [ເລິກເຮາຫາເຣາ (ສ຺ຍາ໌)] ຄາຍໍ ຄາຍກຍໍ ຄາຍເຂຍຸໍ ຄິຣຸຕ຺ຕິ ຍຸຊຸາຕິ ອກິລິເປິ໌ ຍຍິຂຕ຺ຕິ ຍຕ຺ຍາຕີຕິ

ຕໜຸາຍຕ຺ຍາຄາຍ ຍຕ຺ຍາຕິ, ຂຕ຺ຕິຍຕ຺ຍາຄາຍ ຍຕ຺ຍາຕິ, ຍາຄຍຕ຺ຍາຄາຍ ຍຕ຺ຍາຕິ, ກິເລສຍຕ຺ຍາຄາຍ ຍຕ຺ຍາຕິ, ຄຸຊຸຣິຕຍຕ຺ຍາຄາຍ ຍຕ຺ຍາຕິ,

ປເຍາກຍຕ຺ຍາຄາຍ ຍຕ຺ຍາຕິ, ຮິປາກຍຕ຺ຍາຄາຍ ຍຕ຺ຍາຕີຕິ – ຍໍ ປຸຣິເສາ ຍຍິຂຕ຺ຕິ ຍຕ຺ຍາຕີ໌

ອຕຍຸໍ ຮິຊິຕ຺ວາຄ ປຕ຺ຕິເຕາຕີ໌ ອຕໍ ອາຊີຄຮັ ຄາຕ຺ວາ ຂາຄິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ຮິກາຮຍິຕ຺ວາ ຮິກຸຕໍ ກຕ຺ວາ ຍເຣຕ຺ຕສ຺ວຕິ, ອຕຍຸໍ ຮິຊິຕ຺ວາ

ປຕ຺ຕິເຕາ ຊີເຣາ ປຕ຺ຕິເຕາ ປຕ຺ຍາຮາ ຄຸຕ຺ຕິຍາ ຂາກີ ຮິກາຊີ ເຍຣາຊີຕິ – ອຕຍຸໍ ຮິຊິຕ຺ວາຄ ປຕ຺ຕິເຕາ໌

ຄ ຍຕ຺ຕາຍ ຄເຍຮ ຍາຍເກາຕີ໌ ຍຕ຺ຕາຕິ ເຕຸ ຍຕ຺ຕາ – ຕໜຸາຍຕ຺ຕຸຊຸາ ຂຕ຺ຕິຍຕ຺ຕຸຊຸາ...ເປ... ຂຸຂໍ ຕໜຸາຍຕ຺ຕ...ເປ... ຂຸຂໍ ຂຕ຺ຕິຍຕ຺ຕ໌

ຍາຍເກາຕິ ຄຸຕ຺ຕຍາຍເກາ ຂຍຸຍາຍເກາ ສຕ຺ຕຍາຍເກາ໌ ເສາ ກກຮຕ຺ຕິ ຍຍາຍຕິ, ກກຮາ ຕໍ ປຸຕ຺ຕໍ ປຣິຕ຺ຕຸາຕີ໌ ຄຸຕ຺ຕເຕຸາຕໍ ກກຮຕາ – "ເຍ

ເຕ, ກິຕ຺ຕເຮ, ກິຕ຺ຕ ຕຸທາ ຂຕ຺ຕາ [ຂາຕ຺ຕາ (ກ໌) ຂຸຕິຄຸ໌ ໑໐ປ໌] ລປິ ນິຂີ ໂຊຕ຺ຕຍຸອາ ອສຍາທິຕາ, ຄ ເຍ ເຕ, ກິຕ຺ຕເຮ, ກິຕ຺ຕ ຍາຍກາ; ອປກາຕາ ຮ

ເຕ, ກິຕ຺ຕເຮ, ກິຕ຺ຕ ຂຸຍສ຺ມາ ຂຍຸຮິຄຍາ໌ ຄ ຮ ເຕ ຂຸຍສ຺ມິ ຂຍຸຮິຄເຍ ຄຸຕ຺ຕິ ຮິຣຸຍຸທິ ເຮປຸລຸ ອາປຊຸຕ຺ຕິ໌ ເຍ ຮ ເຕາ ເຕ, ກິຕ຺ຕເຮ, ກິຕ຺ຕ ຄິຕ຺ຕຸທາ

ຄິລປິ ຊີຣາ ອຕ຺ຖາ ຸສຍາທິຕາ, ເຕ ເຕາ ເຍ, ກິຕ຺ຕເຮ, ກິຕ຺ຕ ຍາຍກາ; ອຄປກາຕາ ຮ ເຕ, ກິຕ຺ຕເຮ, ກິຕ຺ຕ ຂຸຍສ຺ມາ ຂຍຸຮິຄຍາ໌ ເຕ ຮ ຂຸຍສ຺ມິ

ຂຍຸຮິຄເຍ ຄຸຕ຺ຕິ ຮິຣຸຍຸທິ ເຮປຸລຸ ອາປຊຸຕ຺ຕີ"໌

"ຕຸທາ ຂຕ຺ຕາ ລປິ ນິຂີ, ໂຊຕ຺ຕຍຸອາ ອສຍາທິຕາ;

ន តេ ធម្មេ វិរូហន្តិ, សម្មាសម្ពុទ្ធទេសិតេ។

“និក្កុហា និល្លបា ធីរា, អត្ថទ្ធា សុសមាហិតា;

តេ វេ ធម្មេ វិរូហន្តិ, សម្មាសម្ពុទ្ធទេសិតេ”។

ន មមត្តាយ នមេថ មាមកោតិ។ មាមកោ តណ្ហាមមត្តំ បហាយ ទិដ្ឋិមមត្តំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា មមត្តាយ ន នមេយ្យ ន ឱនមេយ្យ, ន តន្និន្នោ អស្ស ន តប្បោណោ ន តប្បព្ភារោ ន តទធិមុត្តោ ន តទធិបតេយ្យោតិ – ន មមត្តាយ នមេថ មាមកោ។

តេនាហ ភគវា –

“មរណេនបិ តំ បហីយតិ, យំ បុរិសោ មមិទន្តិ មញ្ញតិ;

ឯវម្បិ វិទិត្វាន បណ្ឌិតោ, ន មមត្តាយ នមេថ មាមកោ”តិ។

៣៩។

សុបិនេនេវ យថាបិ សង្គតំ, បដិពុទ្ធោ បុរិសោ ន បស្សតិ;

ឯវម្បិ បិយាយិតំ ជនំ, បេតំ កាលង្កតំ[កាលកតំ (សី។ ស្យា។)]ន បស្សតិ។

សុបិនេន យថាបិ សង្គតន្តិ។ សង្គតំ សមាគតំ សមាហិតំ សន្និបតិតន្តិ – សុបិនេន យថាបិ សង្គតំ។ បដិពុទ្ធោបុរិសោ ន បស្សតីតិ យថា បុរិសោ សុបិនគតោ ចន្ទំ បស្សតិ, សូរិយំ បស្សតិ, មហាសមុទ្ទំ បស្សតិ, សិនេរុំ បព្វតរាជានំ បស្សតិ, ហត្ថិំ បស្សតិ, អស្សំ បស្សតិ, រថំ បស្សតិ, បត្តិំ បស្សតិ, សេនាព្យូហំ បស្សតិ, អារាមរាមណេយ្យកំ បស្សតិ, វនរាមណេយ្យកំ...បេ... ភូមិរាមណេយ្យកំ... បោក្ខរណីរាមណេយ្យកំ បស្សតិ; បដិពុទ្ធោ ន កិញ្ចិ បស្សតីតិ – បដិពុទ្ធោ បុរិសោ ន បស្សតិ។

ឯវម្បិ បិយាយិតំ ជនន្តិ។ ឯវន្តិ ឱបម្មសម្បដិបាទនំ។ បិយាយិតំ ជនន្តិ មមាយិតំ ជនំ មាតរំ វា បិតរំ វា ភាតរំ វា ភគិនិំ វា បុត្តំ វា ធីតរំ វា មិត្តំ វា អមច្ចំ វា ញាតិំ វា សាលោហិតំ វាតិ – ឯវម្បិ បិយាយិតំ ជនំ។

ເປຕໍກາລງ຺ກຕໍ ນ ປສ຺ສຕີຕິ. ເປເຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ມເຕາ. ກາລງ຺ກຕໍ ນ ປສ຺ສຕິ ນ ທກ຺ຂຕິ ນາຘິຄຈ຺ຉຕິ ນ ວິນ຺ທຕິ ນ ປຏິລຠຕີຕິ – ເປຕໍ ກາລງ຺ກຕໍ ນ ປສ຺ສຕິ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ສຸປິເນນ ຍຖາປິ ສງ຺ຄຕໍ, ປຏິພຸເທ຺ຘາ ປຸຣິເສາ ນ ປສ຺ສຕິ;

ເອວມ຺ປິ ປິຍາຍິຕໍ ຊນໍ, ເປຕໍ ກາລງ຺ກຕໍ ນ ປສ຺ສຕີ”ຕິ.

໓໑.

ທິຏ຺ຐາປິສຸຕາປິ ເຕ ຊນາ, ເຍສໍ ນາມມິທໍ ປວຸຈ຺ຈຕິ;

ນາມໍເຍວາວສິສ຺ສຕິ, [ນາມເຍວາ’ວສິສ຺ສຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ.)]ອກ຺ເຂຍ຺ຍໍ ເປຕສ຺ສ ຊນ຺ຕຸເນາ.

ທິຏ຺ຐາປິ ສຸຕາປິ ເຕ ຊນາຕິ. ທິຏ຺ຐາຕິ ເຍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາຠິສມ຺ຠູຕາ. ສຸຕາຕິ ເຍ ເສາຕວິຎ຺ຎາຓາຠິສມ຺ຠູຕາ. ເຕ ຊນາຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈ ເວສ຺ສາ ຈ ສຸທ຺ທາ ຈ ຄຫຏ຺ຐາ ຈ ປພ຺ພຊິຕາ ຈ ເທວາ ຈ ມນຸສ຺ສາ ຈາຕິ – ທິຏ຺ຐາປິ ສຸຕາປິ ເຕ ຊນາ.

ເຍສໍ ນາມມິທໍ ປວຸຈ຺ຈຕີຕິ. ເຍສນ຺ຕິ ເຍສໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເວສ຺ສານໍ ສຸທ຺ທານໍ ຄຫຏ຺ຐານໍ ປພ຺ພຊິຕານໍ ເທວານໍ ມນຸສ຺ສານໍ. ນາມນ຺ຕິ ສງ຺ຂາ ສມຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເວາຫາເຣາ ນາມໍ ນາມກມ຺ມໍ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ອຠິລາເປາ. ປວຸຈ຺ຈຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ປວຸຈ຺ຈຕິ ກຖີຍຕິ ຠຓີຍຕິ ທີປີຍຕິ ເວາຫາຣີຍຕີຕິ – ເຍສໍ ນາມມິທໍ ປວຸຈ຺ຈຕິ.

ນາມໍເຍວາວສິສ຺ສຕິ ອກ຺ເຂຍ຺ຍນ຺ຕິ. ຣູປຄຕໍ ເວທນາຄຕໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓຄຕໍ ປຫີຍຕິ ຊຫີຍຕິ ວິຊຫີຍຕິ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ວິປ຺ປລຸຊ຺ຊຕິ, ນາມໍເຍວາວສິສ຺ສຕິ. ອກ຺ເຂຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອກ຺ຂາຕຸໍ ກເຖຕຸໍ ຠຓິຕຸໍ ທີປຍິຕຸໍ ເວາຫຣິຕຸນ຺ຕິ – ນາມໍ ເອວາວສິສ຺ສຕິ ອກ຺ເຂຍ຺ຍໍ. ເປຕສ຺ສ ຊນ຺ຕຸເນາຕິ. ເປຕສ຺ສາຕິ ມຕສ຺ສ ກາລງ຺ກຕສ຺ສ. ຊນ຺ຕຸເນາຕິ ສຕ຺ຕສ຺ສ ນຣສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ເປາສສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຊີວສ຺ສ ຊາຄຸສ຺ສ ຊນ຺ຕຸສ຺ສ ອິນ຺ທຄຸສ຺ສ ມນຸຊສ຺ສາຕິ – ເປຕສ຺ສ ຊນ຺ຕຸເນາ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ទិដ្ឋាបិ សុតាបិ តេ ជនា, យេសំ នាមមិទំ បវុច្ចតិ;

នាមំយេវាវសិស្សតិ, អក្ខេយ្យំ បេតស្ស ជន្តុនោ”តិ។

៣៣។

សោកប្បរិទេវមច្ឆរំ, ន ជហន្តិ គិទ្ធា មមាយិតេ;

តស្មា មុនយោ បរិគ្គហំ, ហិត្វា អចរិំសុ ខេមទស្សិនោ។

សោកប្បរិទេវមច្ឆរំ ន ជហន្តិ គិទ្ធា មមាយិតេតិ។ សោកោតិ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស សីលព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស ទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស សោកោ សោចនា សោចិតត្តំ អន្តោសោកោ អន្តោបរិសោកោ អន្តោទាហោ អន្តោបរិទាហោ [អន្តោឌាហោ អន្តោបរិឌាហោ (ស្យា.)] ចេតសោ បរិជ្ឈាយនា ទោមនស្សំ សោកសល្លំ។ បរិទេវោតិ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស...បេ... ទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស អាទេវោ បរិទេវោ អាទេវនា បរិទេវនា អាទេវិតត្តំ បរិទេវិតត្តំ វាចា បលាបោ វិប្បលាបោ លាលប្បោ លាលប្បាយនា លាលប្បាយិតត្តំ។ មច្ឆរិយន្តិ បញ្ច មច្ឆរិយានិ – អាវាសមច្ឆរិយំ , កុលមច្ឆរិយំ, លាភមច្ឆរិយំ, វណ្ណមច្ឆរិយំ , ធម្មមច្ឆរិយំ។ យំ ឯវរូបំ មច្ឆរំ មច្ឆរាយនា មច្ឆរាយិតត្តំ វេវិច្ឆំ កទរិយំ កដុកញ្ចុកតា អគ្គហិតត្តំ ចិត្តស្ស – ឥទំ វុច្ចតិ មច្ឆរិយំ។ អបិ ច ខន្ធមច្ឆរិយម្បិ មច្ឆរិយំ, ធាតុមច្ឆរិយម្បិ មច្ឆរិយំ, អាយតនមច្ឆរិយម្បិ មច្ឆរិយំ គាហោ – ឥទំ វុច្ចតិ មច្ឆរិយំ។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ មមត្តាតិ ទ្វេ មមត្តា – តណ្ហាមមត្តញ្ច ទិដ្ឋិមមត្តញ្ច ...បេ... ឥទំ តណ្ហាមមត្តំ...បេ... ឥទំ ទិដ្ឋិមមត្តំ។ មមាយិតំ វត្ថុំ អច្ឆេទសង្កិនោបិ សោចន្តិ, អច្ឆិជ្ជន្តេបិ សោចន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ សោចន្តិ, មមាយិតំ វត្ថុំ វិបរិណាមសង្កិនោបិ សោចន្តិ, វិបរិណាមន្តេបិ សោចន្តិ, វិបរិណតេបិ សោចន្តិ, មមាយិតំ វត្ថុំ អច្ឆេទសង្កិនោបិ បរិទេវន្តិ, អច្ឆិជ្ជន្តេបិ បរិទេវន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ បរិទេវន្តិ។ មមាយិតំ វត្ថុំ វិបរិណាមសង្កិនោបិ បរិទេវន្តិ, វិបរិណាមន្តេបិ បរិទេវន្តិ, វិបរិណតេបិ បរិទេវន្តិ។ មមាយិតំ វត្ថុំ រក្ខន្តិ គោបេន្តិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មមាយន្តិ មច្ឆរាយន្តិ; មមាយិតស្មិំ វត្ថុស្មិំ សោកំ ន ជហន្តិ, បរិទេវំ ន ជហន្តិ, មច្ឆរិយំ ន ជហន្តិ, គេធំ ន ជហន្តិ នប្បជហន្តិ ន វិនោទេន្តិ ន ព្យន្តិំ ករោន្តិ ន អនភាវំ គមេន្តីតិ – សោកប្បរិទេវមច្ឆរំ នប្បជហន្តិ គិទ្ធា មមាយិតេ។

តស្មា មុនយោ បរិគ្គហំ, ហិត្វា អចរិំសុ ខេមទស្សិនោតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា ឯតំ អាទីនវំ សម្បស្សមានា មមត្តេសូតិ – តស្មា។ មុនយោតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ។ យា បញ្ញា បជានានា...បេ... អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ តេន ញាណេន សមន្នាគតា មុនយោ មោនប្បត្តា។ តីណិ មោនេយ្យានិ – កាយមោនេយ្យំ, វចីមោនេយ្យំ, មនោមោនេយ្យំ...បេ...

សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ. បរិគ្គហោតិ ទ្វេ បរិគ្គហា – តណ្ហាបរិគ្គហោ ច ទិដ្ឋិបរិគ្គហោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាបរិគ្គហោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិបរិគ្គហោ. មុនយោ តណ្ហាបរិគ្គហំ បរិច្ចជិត្វា ទិដ្ឋិបរិគ្គហំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា ចជិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា អចរិំសុ វិហរិំសុ ឥរិយិំសុ វត្តិំសុ បាលិំសុ យបិំសុ យាបិំសុ. ខេមទស្សិនោតិ ខេមំ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ. យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ. ខេមទស្សិនោតិ ខេមទស្សិនោ តាណទស្សិនោ លេណទស្សិនោ សរណទស្សិនោ អភយទស្សិនោ អច្ចុតទស្សិនោ អមតទស្សិនោ និព្ពានទស្សិនោតិ – តស្មា មុនយោ បរិគ្គហំ ហិត្វា អចរិំសុ ខេមទស្សិនោ.

តេនាហ ភគវា –

“សោកប្បរិទេវមច្ឆរំ, ន ជហន្តិ គិទ្ធា មមាយិតេ;

តស្មា មុនយោ បរិគ្គហំ, ហិត្វា អចរិំសុ ខេមទស្សិនោ”តិ.

33.

បដិលីនចរស្ស ភិក្ខុនោ, ភជមានស្ស វិវិត្តមាសនំ;

សាមគ្គិយមាហុ តស្ស តំ, យោ អត្តានំ ភវនេ ន ទស្សយេ.

បដិលីនចរស្សភិក្ខុនោតិ. បដិលីនចរា វុច្ចន្តិ សត្ត សេក្ខា [សេខា (សី. ស្យា.)]. អរហា បដិលីនោ. កិំការណា បដិលីនចរា វុច្ចន្តិ សត្ត សេក្ខា? តេ តតោ តតោ ចិត្តំ បដិលីនេន្តា បដិកុដេន្តា បដិវដ្ដេន្តា សន្និរុម្ភេន្តា [សន្និរុន្ធន្តា (សី.)] សន្និគ្គណ្ហន្តា សន្និវារេន្តា រក្ខន្តា គោបេន្តា ចរន្តិ វិចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តិ, ចក្ខុទ្វារេ ចិត្តំ បដិលីនេន្តា បដិកុដេន្តា បដិវដ្ដេន្តា សន្និរុម្ភេន្តា សន្និគ្គណ្ហន្តា សន្និវារេន្តា រក្ខន្តា គោបេន្តា ចរន្តិ វិចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តិ, សោតទ្វារេ ចិត្តំ...បេ... ឃានទ្វារេ ចិត្តំ... ជិវ្ហាទ្វារេ ចិត្តំ... កាយទ្វារេ ចិត្តំ... មនោទ្វារេ ចិត្តំ បដិលីនេន្តា បដិកុដេន្តា បដិវដ្ដេន្តា សន្និរុម្ភេន្តា សន្និគ្គណ្ហន្តា សន្និវារេន្តា រក្ខន្តា គោបេន្តា ចរន្តិ វិចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តិ. យថា កុក្កុដបត្តំ វា ន្ហារុទទ្ទុលំ វា អគ្គិម្ហិ បក្ខិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដតិ បដិវដ្ដតិ ន សម្បសារិយតិ; ឯវមេវំ តតោ តតោ ចិត្តំ បដិលីនេន្តា បដិកុដេន្តា បដិវដ្ដេន្តា សន្និរុម្ភេន្តា សន្និគ្គណ្ហន្តា សន្និវារេន្តា រក្ខន្តា គោបេន្តា ចរន្តិ វិចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តិ, ចក្ខុទ្វារេ ចិត្តំ...បេ... សោតទ្វារេ ចិត្តំ... ឃានទ្វារេ ចិត្តំ... ជិវ្ហាទ្វារេ ចិត្តំ... កាយទ្វារេ ចិត្តំ... មនោទ្វារេ ចិត្តំ បដិលីនេន្តា បដិកុដេន្តា បដិវដ្ដេន្តា សន្និរុម្ភេន្តា សន្និគ្គណ្ហន្តា សន្និវារេន្តា រក្ខន្តា គោបេន្តា ចរន្តិ វិចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ

ຍາເປນ຺ຕິ. ຕໍກາຣຓາ ປຕິລີນຈຣາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາ. ຠິກ຺ຂຸໂນຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຓກສ຺ສ ວາ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເສກ຺ຂສ຺ສ ວາ ຠິກ຺ຂຸໂນຕິ – ປຕິລີນຈຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ.

ຠຊມານສ຺ສ ວິວິຕ຺ຕມາສນນ຺ຕິ ອາສນໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຍຕ຺ຖ ນິສີທນ຺ຕິ – ມຎ຺ໂຈ ປີຐໍ ຠິສິ ຕຏ຺ຏິກາ ຈມ຺ມຂຓ຺ໂຑ ຕິຓສນ຺ຖາໂຣ ປຓ຺ຓສນ຺ຖາໂຣ ປລາລສນ຺ຖາໂຣ. ຕໍ ອາສນໍ ອສປ຺ປາຍຣູປທສ຺ສເນນ ຣິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ປວິວິຕ຺ຕໍ, ອສປ຺ປາຍສທ຺ທສ຺ສວເນນ ຣິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ປວິວິຕ຺ຕໍ, ອສປ຺ປາຍຄນ຺ຘຆາຍເນນ… ອສປ຺ປາຍຣສສາຍເນນ… ອສປ຺ປາຍໂຜຏ຺ຐພ຺ພຜຸສເນນ… ອສປ຺ປາເຍຫິ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ຣິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ປວິວິຕ຺ຕໍ. ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ອາສນໍ ຠຊໂຕ ສມ຺ຠຊໂຕ ເສວໂຕ ນິເສວໂຕ ສໍເສວໂຕ ປຏິເສວໂຕຕິ – ຠຊມານສ຺ສ ວິວິຕ຺ຕມາສນໍ.

ສາມຄ຺ຄິຍມາຫຸ ຕສ຺ສ ຕໍ, ໂຍ ອຕ຺ຕານໍ ຠວເນ ນ ທສ຺ສເຍຕິ. ສາມຄ຺ຄິໂຍຕິ ຕິສ຺ໂສ ສາມຄ຺ຄິໂຍ – ຄຓສາມຄ຺ຄີ, ຘມ຺ມສາມຄ຺ຄີ, ອນຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິສາມຄ຺ຄີ. ກຕມາ ຄຓສາມຄ຺ຄີ? ພຫູ ເຈປິ ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຠູຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ – ອຍໍ ຄຓສາມຄ຺ຄີ. ກຕມາ ຘມ຺ມສາມຄ຺ຄີ? ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ, ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ປຎ຺ຈ ພລານິ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ, ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ. ເຕ ເອກໂຕ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ຕິ ປສີທນ຺ຕິ ສມ຺ປຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ; ນ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ວິວາໂທ ວິປ຺ປວາໂທ ອຕ຺ຖິ – ອຍໍ ຘມ຺ມສາມຄ຺ຄີ. ກຕມາ ອນຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິສາມຄ຺ຄີ? ພຫູ ເຈປິ ຠິກ຺ຂູ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍນ຺ຕິ; ນ ເຕສໍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ [ເຕນ (ສີ.)] ອູນຕ຺ຕໍ ວາ ປູຣຕ຺ຕໍ ວາ ປຎ຺ຎາຍຕິ – ອຍໍ ອນຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິສາມຄ຺ຄີ. ຠວເນຕິ ເນຣຍິການໍ ນິຣໂຍ ຠວນໍ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິການໍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ຠວນໍ, ເປຕ຺ຕິວິສຍິການໍ ເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຠວນໍ, ມນຸສ຺ສານໍ ມນຸສ຺ສໂລໂກ ຠວນໍ, ເທວານໍ ເທວໂລໂກ ຠວນນ຺ຕິ. ສາມຄ຺ຄິຍມາຫຸ ຕສ຺ສ ຕໍ, ໂຍ ອຕ຺ຕານໍ ຠວເນ ນ ທສ຺ສເຍຕິ. ຕສ຺ເສສາ ສາມຄ຺ຄີ ເອຕໍ ຉນ຺ນໍ ເອຕໍ ປຕິຣູປໍ ເອຕໍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ເອຕໍ ອນຸໂລມໍ, ໂຍ ເອວໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ນິຣເຍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສຍ຺ຍ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສຍ຺ຍ, ເປຕ຺ຕິວິສເຍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສຍ຺ຍ, ມນຸສ຺ສໂລເກ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສຍ຺ຍ, ເທວໂລເກ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສຍ຺ຍາຕິ ເອວມາຫໍສຸ ເອວໍ ກເຖນ຺ຕິ ເອວໍ ຠຓນ຺ຕິ ເອວໍ ທີປຍນ຺ຕິ ເອວໍ ໂວຫຣນ຺ຕີຕິ – ສາມຄ຺ຄິຍມາຫຸ ຕສ຺ສ ຕໍ, ໂຍ ອຕ຺ຕານໍ ຠວເນ ນ ທສ຺ສເຍ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ປຕິລີນຈຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ, ຠຊມານສ຺ສ ວິວິຕ຺ຕມາສນໍ;

ສາມຄ຺ຄິຍມາຫຸ ຕສ຺ສ ຕໍ, ໂຍ ອຕ຺ຕານໍ ຠວເນ ນ ທສ຺ສເຍ”ຕິ.

໓໙.

ສພ຺ພຕ຺ຖ ມຸນີ ອນິສ຺ສິໂຕ, ນ ປິຍໍ ກຸພ຺ພຕິ ໂນປິ ອປ຺ປິຍໍ;

តស្មិំ បរិទេវមច្ឆរំ, បណ្ណេ វារិ យថា ន លិម្បតិ។

សព្វត្ថមុនី អនិស្សិតោតិ។ សព្វំ វុច្ចតិ ទ្វាទសាយតនានិ – ចក្ខុញ្ចេវ រូបា ច, សោតញ្ច សទ្ទា ច, ឃានញ្ច គន្ធា ច, ជិវ្ហា ច រសា ច, កាយោ ច ផោដ្ឋព្វា ច, មនោ ច ធម្មា ច។ មុនីតិ។ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ…បេ… សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ អនិស្សិតោតិ ។ ទ្វេ និស្សយា – តណ្ហានិស្សយោ ច ទិដ្ឋិនិស្សយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហានិស្សយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិនិស្សយោ។ មុនិ តណ្ហានិស្សយំ បហាយ ទិដ្ឋិនិស្សយំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា ចក្ខុំ អនិស្សិតោ សោតំ អនិស្សិតោ ឃានំ អនិស្សិតោ ជិវ្ហំអនិស្សិតោ កាយំ អនិស្សិតោ មនំ អនិស្សិតោ រូបេ… សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្វេ… ធម្មេ… កុលំ… គណំ… អាវាសំ… លាភំ… យសំ… បសំសំ… សុខំ… ចីវរំ… បិណ្ឌបាតំ… សេនាសនំ… គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ… កាមធាតុំ… រូបធាតុំ… អរូបធាតុំ… កាមភវំ… រូបភវំ… អរូបភវំ… សញ្ញាភវំ… អសញ្ញាភវំ … នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវំ… ឯកវោការភវំ… ចតុវោការភវំ… បញ្ចវោការភវំ… អតីតំ… អនាគតំ… បច្ចុប្បន្នំ… ទិដ្ឋំ… សុតំ… មុតំ… វិញ្ញាតំ… សព្វេ ធម្មេ អនិស្សិតោ អនល្លីនោ អនុបគតោ អនជ្ឈោសិតោ អនធិមុត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – សព្វត្ថ មុនិ អនិស្សិតោ។

ន បិយំ កុព្វតិ នោបិ អប្បិយន្តិ។ បិយាតិ ទ្វេ បិយា – សត្តា វា សង្ខារា វា។ កតមេ សត្តា បិយា? ឥធ យស្ស តេ ហោន្តិ អត្ថកាមា ហិតកាមា ផាសុកាមា យោគក្ខេមកាមា មាតា វា បិតា វា ភាតា វា ភគិនី វា បុត្តា វា ធីតរា វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា – ឥមេ សត្តា បិយា។ កតមេ សង្ខារា បិយា? មនាបិកា រូបា មនាបិកា សទ្ទា មនាបិកា គន្ធា មនាបិកា រសា មនាបិកា ផោដ្ឋព្វា – ឥមេ សង្ខារា បិយា។ អប្បិយាតិ ទ្វេ អប្បិយា – សត្តា វា សង្ខារា វា។ កតមេ សត្តា អប្បិយា? ឥធ យស្ស តេ ហោន្តិ អនត្ថកាមា អហិតកាមា អផាសុកាមា អយោគក្ខេមកាមា ជីវិតា វោរោបេតុកាមា – ឥមេ សត្តា អប្បិយា។ កតមេ សង្ខារា អប្បិយា? អមនាបិកា រូបា អមនាបិកា សទ្ទា អមនាបិកា គន្ធា អមនាបិកា រសា អមនាបិកា ផោដ្ឋព្វា – ឥមេ សង្ខារា អប្បិយា។ ន បិយំ កុព្វតិ នោបិ អប្បិយន្តិ។ “អយំ មេ សត្តោ បិយោ, ឥមេ ច សង្ខារា មនាបា”តិ រាគវសេន បិយំ ន ករោតិ; “អយំ មេ សត្តោ អប្បិយោ, ឥមេ ច សង្ខារា អមនាបា”តិ បដិឃវសេន អប្បិយំ ន ករោតិ ន ជនេតិ ន សញ្ជនេតិ ន និព្ពត្តេតិ នាភិនិព្ពត្តេតីតិ – ន បិយំ កុព្វតិ នោបិ អប្បិយំ។

តស្មិំ បរិទេវមច្ឆរំ បណ្ណេ វារិ យថា ន លិម្បតីតិ។ តស្មិន្តិ តស្មិំ បុគ្គលេ អរហន្តេ ខីណាសវេ។ បរិទេវោតិ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស សីលព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស ទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស អាទេវោ បរិទេវោ អាទេវនា បរិទេវនា អាទេវិតត្តំ បរិទេវិតត្តំ វាចា បលាបោ វិប្បលាបោ លាលប្បោ លាលប្បាយនា លាលប្បាយិតត្តំ។ មច្ឆរន្តិ បញ្ច មច្ឆរិយានិ – អាវាសមច្ឆរិយំ, កុលមច្ឆរិយំ, លាភមច្ឆរិយំ, វណ្ណមច្ឆរិយំ, ធម្មមច្ឆរិយំ។ យំ ឯវរូបំ មច្ឆេរំ មច្ឆរាយនា មច្ឆរាយិតត្តំ វេវិច្ឆំ កទរិយំ កដុកញ្ចុកតា អគ្គហិតត្តំ ចិត្តស្ស – ឥទំ វុច្ចតិ មច្ឆរិយំ។ អបិ ច ខន្ធមច្ឆរិយម្បិ មច្ឆរិយំ, ធាតុមច្ឆរិយម្បិ មច្ឆរិយំ, អាយតនមច្ឆរិយម្បិ មច្ឆរិយំ គាហោ – ឥទំ វុច្ចតិ

ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ᪨

ᨷᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣᩁᩥ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᨴᩩᨾᨷᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩣᩁᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩏᨴᨠᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᩅᩣᩁᩥ ᨷᨴᩩᨾᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮ ᨷᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨭᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨾᨧ᩠ᨨᩁᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣᩁᩥ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨾᩩᨶᩦ ᩋᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩮᩣ, ᨶ ᨷᩥᨿᩴ ᨠᩩᨻ᩠ᨻᨲᩥ ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ;

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨾᨧ᩠ᨨᩁᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣᩁᩥ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪔᪗᪨

ᩏᨴᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩮ, ᨷᨴᩩᨾᩮ ᩅᩣᩁᩥ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ;

ᩑᩅᩴ ᨾᩩᨶᩥ ᨶᩮᩣᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᨾᩩᨲᩮᩈᩩ[ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᩮ ᨾᩩᨲᩮᩈᩩ (ᩈᩦ᪨), ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᩴ ᨾᩩᨲᩮᩈᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)]ᩅᩣ᪨

ᩏᨴᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨴᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩏᨴᨠᨳᩮᩅᩮᩣ᪨ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᨴᩩᨾᨷᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᩏᨴᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᨷᨴᩩᨾᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ – ᩏᨴᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩮ᪨ ᨷᨴᩩᨾᩮ ᩅᩣᩁᩥ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨷᨴᩩᨾᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᨴᩩᨾᨷᩩᨷ᩠ᨹᩴ᪨ ᩅᩣᩁᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩏᨴᨠᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᩅᩣᩁᩥ ᨷᨴᩩᨾᨷᩩᨷ᩠ᨹᩮ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ – ᨷᨴᩩᨾᩮ ᩅᩣᩁᩥ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᨾᩩᨶᩥ ᨶᩮᩣᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᨾᩩᨲᩮᩈᩩ ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩒᨷᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨷᩣᨴᨶᩴ᪨ ᨾᩩᨶᩦᨲᩥ᪨ ᨾᩮᩣᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ…ᨷᩮ… ᩈᨦ᩠ᨣᨩᩣᩃᨾᨲᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᩮᩣ ᨾᩩᨶᩥ᪨ ᩃᩮᨷᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩃᩮᨷᩣ – ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩃᩮᨷᩮᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩃᩮᨷᩮᩣ ᨧ…ᨷᩮ… ᩋᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩃᩮᨷᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩃᩮᨷᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨶᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩃᩮᨷᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩃᩮᨷᩴ ᨷᨭᩥᨶᩥᩈ᩠ᩈᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᩈᩩᨲᩮ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨾᩩᨲᩮ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᨶ ᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨭᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨾᩩᨶᩥ ᨶᩮᩣᨷᩃᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᨾᩩᨲᩮᩈᩩ ᩅᩣ᪨

តេនាហ ភគវា –

“ឧទពិន្ទុ យថាបិ បោក្ខរេ, បទុមេ វារិ យថា ន លិម្បតិ;

ឯវំ មុនិ នោបលិម្បតិ, យទិទំ ទិដ្ឋសុតមុតេសុ វា”តិ។

៣៥។

ធោនោ ន ហិ តេន មញ្ញតិ, យទិទំ ទិដ្ឋសុតមុតេសុ វា;

នាញ្ញេន វិសុទ្ធិមិច្ឆតិ, ន ហិ សោ រជ្ជតិ នោ វិរជ្ជតិ។

ធោនោ ន ហិ តេន មញ្ញតិ, យទិទំ ទិដ្ឋសុតមុតេសុ វាតិ។ ធោនោតិ ធោនា វុច្ចតិ បញ្ញា។ យា បញ្ញា បជានានា...បេ... អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ កិំការណា ធោនា វុច្ចតិ បញ្ញា? តាយ បញ្ញាយ កាយទុច្ចរិតំ ធុតញ្ច ធោតញ្ច សន្ធោតញ្ច និទ្ធោតញ្ច, វចីទុច្ចរិតំ...បេ... មនោទុច្ចរិតំ ធុតញ្ច ធោតញ្ច សន្ធោតញ្ច និទ្ធោតញ្ច, រាគោ ធុតោ ច ធោតោ ច សន្ធោតោ ច និទ្ធោតោ ច, ទោសោ... មោហោ... កោធោ... ឧបនាហោ... មក្ខោ... បឡាសោ... ឥស្សា... មច្ឆរិយំ... មាយា... សាឋេយ្យំ... ថម្ភោ... សារម្ភោ... មានោ... អតិមានោ... មទោ... បមាទោ... សព្ពេ កិលេសា... សព្ពេ ទុច្ចរិតា... សព្ពេ ទរថា... សព្ពេ បរិឡាហា... សព្ពេ សន្តាបា... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា ធុតា ច ធោតា ច សន្ធោតា ច និទ្ធោតា ច។ តំការណា ធោនា វុច្ចតិ បញ្ញា។

អថ វា សម្មាទិដ្ឋិយា មិច្ឆាទិដ្ឋិ ធុតា ច ធោតា ច សន្ធោតា ច និទ្ធោតា ច, សម្មាសង្កប្បេន មិច្ឆាសង្កប្បោ ធុតោ ច ធោតោ ច សន្ធោតោ ច និទ្ធោតោ ច, សម្មាវាចាយ មិច្ឆាវាចា ធុតា ច... សម្មាកម្មន្តេន មិច្ឆាកម្មន្តោ ធុតោ ច... សម្មាអាជីវេន មិច្ឆាអាជីវោ ធុតោ ច... សម្មាវាយាមេន មិច្ឆាវាយាមោ ធុតោ ច... សម្មាសតិយា មិច្ឆាសតិ ធុតា ច... សម្មាសមាធិនា មិច្ឆាសមាធិ ធុតោ ច... សម្មាញាណេន មិច្ឆាញាណំ ធុតំ... សម្មាវិមុត្តិយា មិច្ឆាវិមុត្តិ ធុតា ច ធោតា ច សន្ធោតា ច និទ្ធោតា ច។

អថ វា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សព្ពេ កិលេសា... សព្ពេ ទុច្ចរិតា... សព្ពេ ទរថា... សព្ពេ បរិឡាហា... សព្ពេ សន្តាបា... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា ធុតា ច ធោតា ច សន្ធោតា ច និទ្ធោតា ច។ អរហា ឥមេហិ ធោនេយ្យេហិ ធម្មេហិ ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបគតោ សមុបគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។ តស្មា អរហា ធោនោ។ សោ ធុតរាគោ ធុតបាបោ ធុតកិលេសោ ធុតបរិឡាហោតិ – ធោនោ។

ធោនោ ន ហិ តេន មញ្ញតិ, យទិទំ ទិដ្ឋសុតមុតេសុ វាតិ។ ធោនោ ទិដ្ឋំ ន មញ្ញតិ, ទិដ្ឋស្មិំ ន មញ្ញតិ, ទិដ្ឋតោ ន មញ្ញតិ, ទិដ្ឋា មេតិ ន មញ្ញតិ; សុតំ ន មញ្ញតិ, សុតស្មិំ ន មញ្ញតិ, សុតតោ ន មញ្ញតិ, សុតំ មេតិ ន មញ្ញតិ; មុតំ ន មញ្ញតិ, មុតស្មិំ ន មញ្ញតិ, មុតតោ ន មញ្ញតិ, មុតំ មេតិ ន មញ្ញតិ; វិញ្ញាតំ ន មញ្ញតិ, វិញ្ញាតស្មិំ ន មញ្ញតិ, វិញ្ញាតតោ ន មញ្ញតិ, វិញ្ញាតំ មេតិ ន មញ្ញតិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា – "អស្មីតិ, ភិក្ខវេ, មញ្ញិតមេតំ, អយមហមស្មីតិ មញ្ញិតមេតំ, ភវិស្សន្តិ មញ្ញិតមេតំ, ន ភវិស្សន្តិ មញ្ញិតមេតំ, រូបី ភវិស្សន្តិ មញ្ញិតមេតំ, អរូបី ភវិស្សន្តិ មញ្ញិតមេតំ, សញ្ញី ភវិស្សន្តិ មញ្ញិតមេតំ, អសញ្ញី ភវិស្សន្តិ មញ្ញិតមេតំ, នេវសញ្ញីនាសញ្ញី ភវិស្សន្តិ មញ្ញិតមេតំ។ មញ្ញិតំ [មញ្ញិតំ ហិ (សី॰)], ភិក្ខវេ, រោគោ, មញ្ញិតំ គណ្ឌោ, មញ្ញិតំ សល្លំ, មញ្ញិតំ ឧបទ្ទវោ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, អមញ្ញមានេន ចេតសា វិហរិស្សាមាតិ, ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព"ន្តិ – ធោនោ ន ហិ តេន មញ្ញតិ យទិទំ ទិដ្ឋសុតមុតេសុ វា។

នាញ្ញេន វិសុទ្ធិមិច្ឆតីតិ។ ធោនោ អញ្ញេន អសុទ្ធិមគ្គេន មិច្ឆាបដិបទាយ អនិយ្យានិកបថេន អញ្ញត្រ សតិបដ្ឋានេហិ អញ្ញត្រ សម្មប្បធានេហិ អញ្ញត្រ ឥទ្ធិបាទេហិ អញ្ញត្រ ឥន្ទ្រិយេហិ អញ្ញត្រ ពលេហិ អញ្ញត្រ ពោជ្ឈង្គេហិ អញ្ញត្រ អរិយា អដ្ឋង្គិកា មគ្គា សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ន ឥច្ឆតិ ន សាទិយតិ ន បត្ថេតិ ន បិហេតិ នាភិជប្បតីតិ – នាញ្ញេន វិសុទ្ធិមិច្ឆតិ។

ន ហិ សោ រជ្ជតិ នោ វិរជ្ជតីតិ។ សព្ពេ ពាលបុថុជ្ជនា រជ្ជន្តិ, បុថុជ្ជនកល្យាណកំ ឧបាទាយ សត្ត សេក្ខា វិរជ្ជន្តិ; អរហា នេវ រជ្ជតិ នោ វិរជ្ជតិ។ វិរត្តោ សោ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា, ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា, ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា។ សោ វុដ្ឋវាសោ ចិណ្ណចរណោ…បេ… ជាតិជរាមរណសំសារោ, នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ – ន ហិ សោ រជ្ជតិ នោ វិរជ្ជតិ។

តេនាហ ភគវា –

"ធោនោ ន ហិ តេន មញ្ញតិ, យទិទំ ទិដ្ឋសុតមុតេសុ វា;

នាញ្ញេន វិសុទ្ធិមិច្ឆតិ, ន ហិ សោ រជ្ជតិ នោ វិរជ្ជតី"តិ។

ជរាសុត្តនិទ្ទេសោ ឆដ្ឋោ។

᪗᪨ ᨲᩥᩔᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩋᨳ ᨲᩥᩔᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ –

᪔᪘᪨

ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ]

ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᨾᩣᩁᩥᩈ;

ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨲᩅ ᩈᩣᩈᨶᩴ, ᩅᩥᩅᩮᨠᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩈᩮ᪨

ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨣᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩮᩣ ᩒᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩁᩉᩔᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᩴᨴ᩠ᩅᨿᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ? ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ – ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩏᨽᩮᩣ ᨠᩃᩉᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᨽᩔᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩣᨸᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ – ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨

ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩔ ᨲᨻ᩠ᨻᩉᩩᩃᩔ ᨲᨣ᩠ᨣᩁᩩᨠᩔ ᨲᨶ᩠ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨲᨸ᩠ᨸᩮᩣᨱᩔ ᨲᨸ᩠ᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩔ ᨲᨴᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᨴᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩔᩣᨲᩥ – ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ᪨

ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨸᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨸᨴᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨴᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩦ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩈᨾᩅᩣᨿᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩈᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣ ᨸᨴᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣᨸᩮᨲᩴ – ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨸᩥᨿᩅᨧᨶᩴ ᨣᩁᩩᩅᨧᨶᩴ ᩈᨣᩣᩁᩅᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩣᨵᩥᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ – ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩥᩔᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾᩴ ᨶᩣᨾᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾᨵᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩋᨽᩥᩃᩣᨸᩮᩣ᪨ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᨾᩣᩁᩥᩈᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨥᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᩏᨸᨥᩣᨲᩴ ᨸᩦᩊᨶᩴ ᨥᨭ᩠ᨭᨶᩴ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᩴ ᩏᨸᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡ ᨴᩮᩈᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᩉᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩉᩥ

វិវរ វិភជ ឧត្តានីករោហិ [ឧត្តានិំ ករោហិ (ក។)] បកាសេហិ។ មាទិសាតិ – វិឃាតំ ព្រូហិ មាទិស។

សុត្វាន តវ ភាសិតន្តិ។ តុយ្ហំ វចនំ ព្យប្បថំ ទេសនំ អនុសាសនំ អនុសិដ្ឋិំ សុត្វា សុណិត្វា ឧគ្គហេត្វា ឧបធារយិត្វា ឧបលក្ខយិត្វាតិ – សុត្វាន តវ ភាសិតំ។

វិវេកេ សិក្ខិស្សាមសេតិ។ វិវេកោតិ តយោ វិវេកា – កាយវិវេកោ, ចិត្តវិវេកោ, ឧបធិវិវេកោ។ កតមោ កាយវិវេកោ? ឥធ ភិក្ខុ វិវិត្តំ សេនាសនំ ភជតិ អរញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្ពតំ កន្ទរំ គិរិគុហំ សុសានំ វនបត្ថំ អព្ភោកាសំ បលាលបុញ្ជំ , កាយេន វិវិត្តោ វិហរតិ។ សោ ឯកោ គច្ឆតិ, ឯកោ តិដ្ឋតិ, ឯកោ និសីទតិ, ឯកោ សេយ្យំ កប្បេតិ, ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ, ឯកោ បដិក្កមតិ, ឯកោ រហោ និសីទតិ , ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ, ឯកោ ចរតិ, ឯកោ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ – អយំ កាយវិវេកោ។

កតមោ ចិត្តវិវេកោ? បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នីវរណេហិ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វិតក្កវិចារេហិ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, តតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស បីតិយា ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស សុខទុក្ខេហិ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញាយ បដិឃសញ្ញាយ នានត្តសញ្ញាយ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, សោតាបន្នស្ស សក្កាយទិដ្ឋិយា វិចិកិច្ឆាយ សីលព្ពតបរាមាសា ទិដ្ឋានុសយា វិចិកិច្ឆានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច កិលេសេហិ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, សកទាគាមិស្ស ឱឡារិកា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា ឱឡារិកា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច កិលេសេហិ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, អនាគាមិស្ស អនុសហគតា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា អនុសហគតា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច កិលេសេហិ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ, អរហតោ រូបរាគា អរូបរាគា មានា ឧទ្ធច្ចា អវិជ្ជាយ មានានុសយា ភវរាគានុសយា អវិជ្ជានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច កិលេសេហិ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ – អយំ ចិត្តវិវេកោ។

កតមោ ឧបធិវិវេកោ? ឧបធិ វុច្ចន្តិ កិលេសា ច ខន្ធា ច អភិសង្ខារា ច។ ឧបធិវិវេកោ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ – អយំ ឧបធិវិវេកោ។ កាយវិវេកោ ច វិវេកដ្ឋកាយានំ នេក្ខម្មាភិរតានំ; ចិត្តវិវេកោ ច បរិសុទ្ធចិត្តានំ បរមវោទានប្បត្តានំ; ឧបធិវិវេកោ ច និរុបធីនំ បុគ្គលានំ វិសង្ខារគតានំ។ វិវេកេ សិក្ខិស្សាមសេតិ។ សោ ធោតោ បកតិយា សិក្ខិតសិក្ខោ។ អបិ ច ធម្មទេសនំ ឧបាទាយ ធម្មទេសនំ សាវេន្តោ [យាចេន្តោ (សី។ ស្យា។)] ឯវមាហ – វិវេកេ សិក្ខិស្សាមសេតិ។

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩥᩔᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ –

“ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ , [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ]

ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᨾᩣᩁᩥᩈ;

ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨲᩅ ᩈᩣᩈᨶᩴ, ᩅᩥᩅᩮᨠᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩈᩮ”ᨲᩥ᪨

᪖᪐᪨

ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ, [ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᨾᩩᩔᨲᩮ ᩅᩣᨷᩥ ᩈᩣᩈᨶᩴ;

ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᩣᩁᩥᨿᩴ᪨

ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨣᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩮᩣ ᩒᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩁᩉᩔᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᩴᨴ᩠ᩅᨿᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ? ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ – ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩏᨽᩮᩣ ᨠᩃᩉᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᨽᩔᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᨠᩣᩁᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩣᨷᨠᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ – ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨

ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩔ ᨲᨻ᩠ᨻᩉᩩᩃᩔ ᨲᨣ᩠ᨣᩁᩩᨠᩔ ᨲᨶ᩠ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨲᨷ᩠ᨷᩮᩣᨱᩔ ᨲᨷ᩠ᨷᨻ᩠ᨽᩣᩁᩔ ᨲᨴᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᨴᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩔᩣᨲᩥ – ᨾᩮᨳᩩᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ᪨

ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩴ ᨳᩮᩁᩴ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᩃᨷᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᨣᩣᩁᩅᩣᨵᩥᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ᪨ ᩋᨷᩥ ᨧ ᨽᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᨾᩮᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᨠᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᨲᩥ [ᨽᨣ᩠ᨣᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮᩣᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᨩᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥ ᨷᩅᩥᨽᨩᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᩅᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ, ᨽᩣᩅᩥᨲᨠᩣᨿᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩈᩦᩃᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ

ករចា, ករី ចា ករចា អវណ្ណចតបព្ទាតិ [អវណ្ណ ចតបព្ទាតិ (សី៑)] បត្តាតិ វេសាយតាតិ អប្បសដ្ឋាតិ អប្បតិណ្ណេសាតិ ចិដតចាថាតិ យត្តុស្សរាហវេស្សឃ្យពាតិ [យត្តុស្សរាហវេសឃ្យពាតិ (សី៑ ស្យា៑)] បដិសល្លាតសារុប្បាតីតិ ករចា, ករាី ចា ករចា ឌីចរបិណ្ឌបាិតវេសាយតកិលិតបច្ចយវេករសជ្ជបរិក្ខារាតត្តិ ករចា, ករាី ចា ករចា អព្ទរសស្ស ឆយ្ពរសស្ស ចិយុត្តិរសស្ស អឌិឌីលស្ស អឌិចិត្តស្ស អឌិបណ្ណាឃាតិ ករចា, ករាី ចា ករចា ចត្តុន្តុ ឈាតាត់ ចត្តុន្តុ អប្បយណ្ណាត់ ចត្តុន្តុ អរូបសយាបត្តីតត្តិ ករចា, ករាី ចា ករចា អដ្ឋន្តុ ចិវេយាក្ខាត់ អដ្ឋន្តុ អភិកាឃតតាត់ តចន្តុ អត្តុប្បុព្ពចិហារសយាបត្តីតត្តិ ករចា, ករាី ចា ករចា ឌសន្តុ សញ្ញាកាចតាត់ ឌសន្តុ ពសិលាសយាបត្តីត់ អាតាបាិតស្សតិសយាឌិស្ស អសុភសយាបត្តិឃាតិ ករចា, ករាី ចា ករចា ចត្តុន្តុ សតិបដ្ឋាតាត់ ចត្តុន្តុ សម្មប្បឆាតាត់ ចត្តុន្តុ ឰាឌ្ឌិបាឌាត់ បញ្ចន្តុ ឰាន្ត្រិយាត់ បញ្ចន្តុ ពាលិត់ សត្តន្តុ វេពាជ្ឈង្គាត់ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស យគ្គស្សាតិ ករចា, ករាី ចា ករចា ឌសន្តុ តថាគតពាលិត់ ចត្តុន្តុ វេចសារជ្ជាត់ ចត្តុន្តុ បដិសម្ពិឌាត់ ឆន្តុ អភិញ្ញាត់ [អភិញ្ញាណាត់ (សី៑)] ឆន្តុ ពុទ្ធឆម្មាតត្តិ ករចា៑ ករចាតិ វេតត់ តាយំ យាតរា ពត់, ត បិតរា ពត់, ត ភាតរា ពត់, ត ភកិតិយា ពត់, ត យិត្តាយច្ចេហិ ពត់, ត ញាតិសាលោហិតេហិ ពត់ ត សយណព្រាហ្មណេហិ ពត់, ត វេឌចតាហិ ពត់៑ ចិវេយាក្ខត្តិពវេយត់ ពុទ្ធាត់ ករចត្តាត់ វេពាធិយា មូលេ សហ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលាភា សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ ឃឌិឌំ ករចាតិ – វេយវេត្តឃ្យាតិ ករចា៑

យុស្សេត ចាបិ សាសតត្តិ៑ ឌ្វិហិ ពារវេណហិ សាសត់ យុស្សតិ – បរិឃត្តិសាសតយ្បិ យុស្សតិ, បដិបត្តិសាសតយ្បិ យុស្សតិ៑ ពតយំ បរិឃត្តិសាសត់? ឃំ តស្ស បរិយាបុដំ – សុត្តំ វេពយ្យំ វេចយ្យាករណំ កាថា វ្ជាត់ ឰតិចុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតឆម្មំ វេចឌល្លំ – ឰឌំ បរិឃត្តិសាសត់៑ តយ្បិ យុស្សតិ សយ្យុស្សតិ បយុស្សតិ សយ្បយុស្សតិ បរិពាហិវេរា វេហាតីតិ – ឰចយ្បិ យុស្សេត ចាបិ សាសត់៑

ពតយំ បដិបត្តិសាសត់? សម្មាបដិបឌា អត្តុវេលាយបដិបឌា អបច្ចតីកបដិបឌា អត្ថព្ទបដិបឌា ឆម្មាត្តុឆម្មបដិបឌា ឌីវេលសុ បរិបូរការិតា ឰន្ទ្រិវេយសុ គុត្តទ្វារតា វេភាជវេត យត្តញ្ញុតា ជាគរិយាត្តុវេយាវេកា សតិសម្បជញ្ញំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋាតា ចត្តារោ សម្មប្បឆាតា ចត្តារោ ឰាឌ្ឌិបាឌា បញ្ចិន្ទ្រិយាតិ បញ្ច ពាលិតិ សត្ត វេពាជ្ឈង្គា អរិវេយា អដ្ឋង្គិវេកា យវេគ្គា – ឰឌំ បដិបត្តិសាសត់៑ តយ្បិ យុស្សតិ សយ្យុស្សតិ បយុស្សតិ សយ្បយុស្សតិ បរិពាហិវេរា វេហាតីតិ៑ ឰចយ្បិ យុស្សេត ចាបិ សាសត់៑

យិច្ឆាច បដិបជ្ជតីតិ៑ បាណយ្បិ ហតតិ, អឌិន្នយ្បិ អាឌិយតិ , សន្ធិយ្បិ ឆិន្ទតិ, តិវេល្លាបយ្បិ ហរតិ, ឰកាគារិកយ្បិ ពវេរាតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ, បរឌារយ្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតីតិ – យិច្ឆា ច បដិបជ្ជតិ៑

ឰតំ តស្មិំ អតារិយត្តិ៑ ឰតំ តស្មិំ បុគ្គវេល អតារិយឆវេម្មា ពាលឆវេម្មា មូឡ្ហឆវេម្មា អញ្ញាណឆវេម្មា អយរាចិវេក្ខបឆវេម្មា, ឃឌិឌំ យិច្ឆាបដិបឌាតិ – ឰតំ តស្មិំ អតារិឃំ៑

វេតតាហ ករចា –

“មេថុនមនុយុត្តស្ស, [មេត្តេយ្យាតិ ភគវា]

មុស្សតេ វាបិ សាសនំ;

មិច្ឆា ច បដិបជ្ជតិ, ឯតំ តស្មិំ អនារិយ”ន្តិ។

៦៨។

ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វាន, មេថុនំ យោ និសេវតិ;

យានំ ភន្តំវ តំ លោកេ, ហីនមាហុ បុថុជ្ជនំ។

ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វានាតិ ទ្វីហិ ការណេហិ ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វាន – បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន វា គណាវវស្សគ្គដ្ឋេន វា។ កថំ បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វាន? សព្ពំ ឃរាវាសបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា បុត្តទារបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា ញាតិបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា មិត្តាមច្ចបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា សន្និធិបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា អកិញ្ចនភាវំ ឧបគន្ត្វា ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ។ ឯវំ បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វាន។

កថំ គណាវវស្សគ្គដ្ឋេន ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វាន? សោ ឯវំ បព្ពជិតោ សមានោ ឯកោ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវតិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានិ។ សោ ឯកោ គច្ឆតិ, ឯកោ តិដ្ឋតិ, ឯកោ និសីទតិ, ឯកោ សេយ្យំ កប្បេតិ, ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ, ឯកោ បដិក្កមតិ, ឯកោ រហោ និសីទតិ, ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ, ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ។ ឯវំ គណាវវស្សគ្គដ្ឋេន ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វាន។

មេថុនំ យោ និសេវតីតិ មេថុនធម្មោ នាម យោ សោ អសទ្ធម្មោ…បេ… តំការណា វុច្ចតិ មេថុនធម្មោ។ មេថុនំ យោ និសេវតីតិ ។ យោ អបរេន សមយេន ពុទ្ធំ ធម្មំ សង្ឃំ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិត្វា មេថុនំ ធម្មំ សេវតិ និសេវតិ សំសេវតិ បដិសេវតីតិ – មេថុនំ យោ និសេវតិ។

យានំ ភន្តំវ តំ លោកេតិ យានន្តិ ហត្ថិយានំ អស្សយានំ គោយានំ អជយានំ មេណ្ឌយានំ ឱដ្ឋយានំ ខរយានំ ភន្តំ អទន្តំ អការិតំ អវិនីតំ ឧប្បថំ គណ្ហាតិ, វិសមំ ខាណុម្បិ បាសាណម្បិ អភិរុហតិ, យានម្បិ អារោហនកម្បិ ភញ្ជតិ, បបាតេបិ បបតតិ។ យថា តំ ភន្តំ យានំ អទន្តំ

ອກາຣິຕໍ ອຊີຕີຕໍ ວຸປຸຊ຺ຊໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ເອວເມວ ເສາ ຊິຕ຺ຕເກາ ກັຕ຺ຕຍາຕປະຕິກາເຣເກາ ວຸປຸຊ຺ຊໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍິທ຺ທາສິຊ຺ຊີ ຄຈ຺ຉຕິ...ເປ... ຍິທ຺ທາສຍາສິ ຄຈ຺ຉຕິ. ຍຖາ ຕໍ ກັຕ຺ຕ ຍາຕິ ອຊັຕ຺ຕ ອກາຣິຕໍ ອຊີຕີຕໍ ຊີສຍໍ ຕາລຸຍຍິ ປິສາລຍິ ອກິຣຸຫຕິ; ເອວເມວ ເສາ ຊິຕ຺ຕເກາ

ກັຕ຺ຕຍາຕປະຕິກາເຣເກາ ຊີສຍໍ ກາຍກຍ໌ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ຈຊີກຍ໌ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ຍເຕາກຍ໌ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ປິລາຕິປິຕໍ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ອຊິຕ຺ຕາຊາຕໍ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ກາເຍສຸຍິທ຺ທາຈາຣໍ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ຍຸສາຈາສໍ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ປິສຸລຈາສໍ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ຜຣຸສຈາສໍ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ສຍຟປຼລິປໍ ອກິຣຸຫຕິ , ຊີສຍໍ ອກິຊ຺ຊຼອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ຢຼາປາທໍ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສຍໍ ຍິທ຺ທາສິຊ຺ຊີ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສເຍ ສຊ຺ຊາເຣ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສເຍ ປຊ຺ຊາ ກາຍຄຸເລ ອກິຣຸຫຕິ, ຊີສເຍ ຕີຈເຣເລ ອກິຣຸຫຕິ. ຍຖາ ຕໍ ກັຕ຺ຕ ຍາຕິ ອຊັຕ຺ຕ ອກາຣິຕໍ ອຊີຕີຕໍ ຍາຕຍິ ອາເຣາຫຕກຍິ ກຊ຺ຊາຕິ; ເອວເມວ ເສາ ຊິຕ຺ຕເກາ ກັຕ຺ຕຍາຕປະຕິກາເຣເກາ ຕິຣເຍ ອຕ຺ຕາຕໍ ກຊ຺ຊາຕິ , ຕິຣທ຺ທາຕເຍາຕິຍໍ ອຕ຺ຕາຕໍ ກຊ຺ຊາຕິ, ເປຕ຺ຕິຊີສເຍ ອຕ຺ຕາຕໍ ກຊ຺ຊາຕິ, ຍຕຸສ຺ສເລາເກ ອຕ຺ຕາຕໍ ກຊ຺ຊາຕິ, ເສເຈເລາເກ ອຕ຺ຕາຕໍ ກຊ຺ຊາຕິ. ຍຖາ ຕໍ ກັຕ຺ຕ ຍາຕິ ອຊັຕ຺ຕ ອກາຣິຕໍ ອຊີຕີຕໍ ປປິເຕ ປປຕຕິ; ເອວເມວ ເສາ ຊິຕ຺ຕເກາ ກັຕ຺ຕຍາຕປະຕິກາເຣເກາ ຊາຕິປປິຕຍິ ປປຕຕິ, ຊຣາປປິຕຍິ ປປຕຕິ, ຢຼາທິປປິຕຍິ ປປຕຕິ, ຍຣລປປິຕຍິ ປປຕຕິ, ເສາກປຣິເສຈຸຄ຺ຂເທາຍຕສ຺ສຸປາຍາສປປິຕຍິ ປປຕຕິ. ເລາເກຕິ ອປາຍເລາເກ ຍຕຸສ຺ສເລາເກຕິ –

ຍາຕິ ກັຕ຺ຕຈ ຕໍ ເລາເກ.

ຫີຕຍາຫຸ ປຸຖຸຊ຺ຊຕຕ຺ຕິ. ປຸຖຸຊ຺ຊຕາຕິ ເກຕເຊ຺ຊຕ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ? ປຸຖຸ ກິເລເສ ຊເຕຕ຺ຕີຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ອຊິຫຕສກ຺ກາຍທິຊ຺ຊິກາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ສຕ຺ຖາເຣາຕໍ ຍຸຄຸເລ຺ລາກິກາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ສຊ຺ຊຄຕີຫິ ອຈຸຊ຺ຊິຕາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ , ປຸຖຸ ຕາຕາກິສຊ຺ຊາເຣ [ຕາຕາກິສຊ຺ຊາເຣຫິ (ສ຺ຢາ.)] ອກິສຊ຺ເຣາຕ຺ຕີຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ຕາຕາຊ຺ເຣເຍຫິ ຈຸຍ຺ຫ຺ຕ຺ຕີຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ຕາຕາສຕ຺ຕາເປຫິ ສຕ຺ຕປຕ຺ຕີຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ຕາຕາປຣິຢຼາເຫຫິ ປຣິເຊຍ຺ຫ຺ຕ຺ຕີຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ປຊ຺ຊາສຸ ກາຍຄຸເລສຸ ຣຕ຺ຕາ ຄິທ຺ທາ ຄສິຕາ ຍຸຈ຺ຉິຕາ ອເຊ຺ຢາສຕ຺ຕາ [ອເຊ຺ຢາປຕ຺ຕາ (ສີ. ສ຺ຢາ.)] ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ປລິຢຸທ຺ທາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ, ປຸຖຸ ປຊ຺ຊາຫິ ຕີຈເຣເລຫິ ອາຈຸຕາ ຕິຈຸຕາ ຊ຺ຈຸຕາ ປິຫິຕາ ປຕິຈ຺ຉຕ຺ຕາ ປຕິກຸຊ຺ຊິຕາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕາ. ຫີຕຍາຫຸ ປຸຖຸຊ຺ຊຕຕ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊຕໍ ຫີຕໍ ຕິຫີຕໍ ຊ຺ຍກໍ ລາຍກໍ ລຫຸກ຺ກໍ ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຕິ ເອຍາຫໍສຸ ເອວໍ ກເຖຕ຺ຕິ ເອວໍ ກລຕ຺ຕິ ເອວໍ ທີປຍຕ຺ຕິ ເອວໍ ເຈາຫເຣຕ຺ຕີຕິ – ຫີຕຍາຫຸ ປຸຖຸຊ຺ຊຕໍ.

ເຕຕາຫ ກຄວາ –

“ເອເກາ ປຸເພ຺ພ ຈຣິຕ຺ວາຕ, ເຍຊຸຕໍ ເຍາ ຕິເສຈຕິ;

ຍາຕິ ກັຕ຺ຕຈ ຕໍ ເລາເກ, ຫີຕຍາຫຸ ປຸຖຸຊ຺ຊຕ”ຕ຺ຕິ.

໓໙.

ຍເສາ ກິຕ຺ຕິ ຈ ຍາ ປຸເພ຺ພ, ຫາຍເຕ ວາປິ ຕສ຺ສ ສາ;

ឯតម្បិ ទិស្វា សិក្ខេថ, មេថុនំ វិប្បហាតវេ។

យសោ កិត្តិ ច យា បុព្វេ, ហាយតេ វាបិ តស្ស សាតិ។ កតមោ យសោ? ឥធេកច្ចោ បុព្វេ សមណភាវេ សក្កតោ ហោតិ គរុកតោ មានិតោ បូជិតោ អបចិតោ លាភី ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ – អយំ យសោ។ កតមា កិត្តិ? ឥធេកច្ចោ បុព្វេ សមណភាវេ កិត្តិវណ្ណគតោ ហោតិ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី ពហុស្សុតោ ចិត្តកថី កល្យាណបដិភានោ – សុត្តន្តិកោតិ វា វិនយធរោតិ វា ធម្មកថិកោតិ វា អារញ្ញិកោតិ វា បិណ្ឌបាតិកោតិ វា បំសុកូលិកោតិ វា តេចីវរិកោតិ វា សបទានចារិកោតិ វា ខលុបច្ឆាភត្តិកោតិ វា នេសជ្ជិកោតិ វា យថាសន្ថតិកោតិ វា បឋមស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា ទុតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា តតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា, អយំ កិត្តីតិ – យសោ កិត្តិ ច យា បុព្វេ។

ហាយតេវាបិ តស្ស សាតិ។ តស្ស អបរេន សមយេន ពុទ្ធំ ធម្មំ សង្ឃំ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តស្ស សោ ច យសោ សា ច កិត្តិ ហាយតិ បរិហាយតិ បរិធំសតិ បរិបតតិ អន្តរធាយតិ វិប្បលុជ្ជតីតិ – យសោ កិត្តិ ច យា បុព្វេ ហាយតេ វាបិ តស្ស សា។

ឯតម្បិ ទិស្វា សិក្ខេថ មេថុនំ វិប្បហាតវេតិ។ ឯតន្តិ បុព្វេ សមណភាវេ យសោ កិត្តិ ច, អបរភាគេ ពុទ្ធំ ធម្មំ សង្ឃំ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តស្ស អយសោ ច អកិត្តិ ច; ឯតំ សម្បត្តិ វិបត្តិំ។ ទិស្វាតិ បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – ឯតម្បិ ទិស្វា។ សិក្ខេថាតិ តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា។ កតមា អធិសីលសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ខុទ្ទកោ សីលក្ខន្ធោ, មហន្តោ សីលក្ខន្ធោ។ សីលំ បតិដ្ឋា អាទិ ចរណំ សំយមោ សំវរោ មុខំ បមុខំ កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា – អយំ អធិសីលសិក្ខា។

កតមា អធិចិត្តសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ...បេ... ទុតិយំ ឈានំ... តតិយំ ឈានំ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ – អយំ អធិចិត្តសិក្ខា។

កតមា អធិបញ្ញាសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ សោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ យថាភូតំ បជានាតិ, អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ យថាភូតំ បជានាតិ, អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ, ឥមេ អាសវាតិ យថាភូតំ បជានាតិ, អយំ អាសវសមុទយោតិ យថាភូតំ បជានាតិ, អយំ អាសវនិរោធោតិ យថាភូតំ បជានាតិ , អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ – អយំ

អធិបញ្ញាសិក្ខា។ មេថុនធម្មោ នាម យោ សោ អសទ្ធម្មោ...បេ... តំការណា វុច្ចតិ មេថុនធម្មោ។

ឯតម្បិ ទិស្វា សិក្ខេថ, មេថុនំ វិប្បហាតវេតិ។ មេថុនធម្មស្ស បហានាយ វូបសមាយ បដិនិស្សគ្គាយ បដិប្បស្សទ្ធិយា អធិសីលម្បិ សិក្ខេយ្យ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខេយ្យ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខេយ្យ។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខេយ្យ, ជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បស្សន្តោ សិក្ខេយ្យ, បច្ចវេក្ខន្តោ សិក្ខេយ្យ, ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តោ សិក្ខេយ្យ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តោ សិក្ខេយ្យ, វីរិយំ បគ្គណ្ហន្តោ សិក្ខេយ្យ, សតិំ ឧបដ្ឋបេន្តោ សិក្ខេយ្យ, ចិត្តំ សមាទហន្តោ សិក្ខេយ្យ, បញ្ញាយ បជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បហាតព្ពំ បជហន្តោ សិក្ខេយ្យ, ភាវេតព្ពំ ភាវេន្តោ សិក្ខេយ្យ, សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – ឯតម្បិ ទិស្វា សិក្ខេថ, មេថុនំ វិប្បហាតវេ។

តេនាហ ភគវា –

“យសោ កិត្តិ ច យា បុព្ពេ, ហាយតេ វាបិ តស្ស សា;

ឯតម្បិ ទិស្វា សិក្ខេថ, មេថុនំ វិប្បហាតវេ”តិ។

៥២។

សង្កប្បេហិ បរេតោ សោ, កបណោ វិយ ឈាយតិ;

សុត្វា បរេសំ និគ្ឃោសំ, មង្កុ ហោតិ តថាវិធោ។

សង្កប្បេហិ បរេតោ សោ, កបណោ វិយ ឈាយតីតិ។ កាមសង្កប្បេន ព្យាបាទសង្កប្បេន វិហិំសាសង្កប្បេន ទិដ្ឋិសង្កប្បេន ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ បិហិតោ កបណោ វិយ មន្ទោ វិយ មោមូហោ វិយ ឈាយតិ បជ្ឈាយតិ និជ្ឈាយតិ អបជ្ឈាយតិ [អវជ្ឈាយតិ (ស្យា.)]។ យថា ឧលូកោ រុក្ខសាខាយំ មូសិកំ មគ្គយមានោ ឈាយតិ បជ្ឈាយតិ និជ្ឈាយតិ អបជ្ឈាយតិ, យថា កោត្ថុ នទីតីរេ មច្ឆេ មគ្គយមានោ ឈាយតិ បជ្ឈាយតិ និជ្ឈាយតិ អបជ្ឈាយតិ, យថា ពិឡារោ សន្ធិសមលសង្កដីរេ មូសិកំ មគ្គយមានោ ឈាយតិ បជ្ឈាយតិ និជ្ឈាយតិ អបជ្ឈាយតិ, យថា គទ្រភោ វហច្ឆិន្នោ សន្ធិសមលសង្កដីរេ ឈាយតិ បជ្ឈាយតិ និជ្ឈាយតិ អបជ្ឈាយតិ; ឯវមេវំ សោ វិព្ភន្តកោ កាមសង្កប្បេន ព្យាបាទសង្កប្បេន វិហិំសាសង្កប្បេន ទិដ្ឋិសង្កប្បេន ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ បិហិតោ កបណោ វិយ មន្ទោ វិយ មោមូហោ វិយ ឈាយតិ បជ្ឈាយតិ និជ្ឈាយតិ អបជ្ឈាយតីតិ – សង្កប្បេហិ បរេតោ សោ កបណោ វិយ ឈាយតិ។

សុត្វាបរេសំ គិលេ្លសំ, យគ្គ ហោតិ តចាបិនោតិ៍ បរេសន្តិ ឧបជ្ឈាយា ចា អាចរិយា ចា សមានុបជ្ឈាយកា ចា សមានាចរិយកា ចា យិត្តា ចា សន្ទិដ្ឋា ចា សម្ភត្តា ចា សហាយា ចា ចោទេន្តិ – “តស្ស តេ, អាវុសោ, អលិកា, តស្ស តេ ទុល្លទ្ធំ, យំ ត្វំ ឯវរូបំ ឧត្វអាទំ សត្ថាទំ លភិត្វា ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្វជិត្វា ឯវរូបំ អរិយកាលំ លភិត្វា ហិនស្ស មេថុនធម្មស្ស ការណា ញាទ្ធំ ធម្មំ សង្ឃំ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហិនាយាវត្តាសិ៍ សទ្ធាបិ នាម តេ នាហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, ហិរីបិ នាម តេ នាហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, ឱត្តប្បម្បិ នាម តេ នាហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, វីរិយម្បិ នាម តេ នាហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, សតិបិ នាម តេ នាហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, បញ្ញាបិ នាម តេ នាហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ”តិ៍ តេសំ ចចនំ ញ្បប្ចំ ផេសនំ អនុសាសនំ អនុសិដ្ឋិំ សុត្វា សុលិត្វា ឧគ្គហេត្វា ឧបធារយិត្វា ឧបលក្ខយិត្វា យគ្គ ហោតិ, បីឡិតោ ឈដ្ឋិតោ ញ្បាធិតោ ទោមនស្សិតោ ហោតិ៍ តចាបិនោតិ តចាបិនោ តាទិសោ តស្សណ្ឋិតោ តប្បការោ តប្បដិភាគោ៍ យោ សោ ចិន្តកោតិ – សុត្វា បរេសំ គិលេ្លសំ យគ្គ ហោតិ តចាបិនោ៍

តេនាហ ភគវា –

“សក្កេហិ បរេតោ សោ, គបណោ ចិយ ឈាយតិ;

សុត្វា បរេសំ គិលេ្លសំ, យគ្គ ហោតិ តចាបិនោ”តិ៍

៥៥៍

អថ សត្ថានិ ក្បុតេ, បរចារេហិ ចោទិតោ;

ឯស ខ្វស្ស យហាគេធោ, មោសវជ្ជំ បគាហតិ[សំគាហតិ (ក៍)]៍

អថ សត្ថានិ ក្បុតេ, បរចារេហិ ចោទិតោតិ៍ អថាតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ញ្បញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាមេតំ – អថាតិ៍ សត្ថានីតិ តីណិ សត្ថានិ – កាយសត្ថំ, វចីសត្ថំ, មនោសត្ថំ៍ តិវិធំ កាយទុច្ចរិតំ កាយសត្ថំ, ចតុព្ពិធំ វចីទុច្ចរិតំ វចីសត្ថំ, តិវិធំ មនោទុច្ចរិតំ មនោសត្ថំ៍ បរចារេហិ ចោទិតោតិ៍ ឧបជ្ឈាយេហិ ចា អាចរិយេហិ ចា សមានុបជ្ឈាយកេហិ ចា សមានាចរិយកេហិ ចា យិត្តេហិ ចា សន្ទិដ្ឋេហិ ចា សម្ភត្តេហិ ចា សហាយេហិ ចា ចោទិតោ សម្បជានមុសា ភាសតិ៍ “អភិរតោ អហំ, ភន្តេ, អហោសិំ បព្វជ្ជាយ៍ យាតា មេ បោសេតព្វា, តេនម្ហិ វិព្ភន្តោ”តិ ភណតិ ៍ “បិតា មេ បោសេតព្វោ , តេនម្ហិ វិព្ភន្តោ”តិ ភណតិ៍ “ភាតា មេ បោសេតព្វោ… ភគិនី មេ បោសេតព្វា… បុត្តោ មេ បោសេតព្វោ… ធីតា មេ បោសេតព្វា… យិត្តា មេ បោសេតព្វា… អមច្ចា មេ បោសេតព្វា… ញាតកា មេ បោសេតព្វា… សាលោហិតា មេ បោសេតព្វា, តេនម្ហិ វិព្ភន្តោ”តិ ភណតិ៍ វចីសត្ថំ ករោតិ

សង្ខរោតិ ជនេតិ សញ្ជនេតិ និព្ពត្តេតិ អភិនិព្ពត្តេតីតិ – អថ សត្ថានិ កុរុតេ, បរវាទេហិ ចោទិតោ។

ឯស ខ្វស្ស មហាគេធោតិ។ ឯសោ តស្ស មហាគេធោ មហាវនំ មហាគហនំ មហាកន្តារោ មហាវិសមោ មហាកុដិលោ មហាបង្កោ មហាបលិបោ មហាបលិពោធោ មហាពន្ធនំ, យទិទំ សម្បជានមុសាវាទោតិ – ឯស ខ្វស្ស មហាគេធោ។

មោសវជ្ជំ បគាហតីតិ។ មោសវជ្ជំ វុច្ចតិ មុសាវាទោ។ ឥធេកច្ចោ សភគ្គតោ វា បរិសគ្គតោ វា ញាតិមជ្ឈគតោ វា បូគមជ្ឈគតោ វា រាជកុលមជ្ឈគតោ វា អភិនីតោ សក្ខិបុដ្ឋោ – “ឯហម្ភោ បុរិស, យំ ជានាសិ តំ វទេហី”តិ, សោ អជានំ វា អាហ – “ជានាមី”តិ, “ជានំ” វា អាហ – “ន ជានាមី”តិ, អបស្សំ វា អាហ – “បស្សាមី”តិ, បស្សំ វា អាហ – “ន បស្សាមី”តិ។ ឥតិ អត្តហេតុ វា បរហេតុ វា អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតុ វា សម្បជានមុសា ភាសតិ – ឥទំ វុច្ចតិ មោសវជ្ជំ។

អបិ ច តីហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ បុព្ពេវស្ស ហោតិ – “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ – “មុសា ភណាមី”តិ, ភណិតស្ស ហោតិ – “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ។ ឥមេហិ តីហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ អបិ ច ចតូហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ បុព្ពេវស្ស ហោតិ – “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ – “មុសា ភណាមី”តិ, ភណិតស្ស ហោតិ – “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ, វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ។ ឥមេហិ ចតូហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ អបិ ច បញ្ចហាការេហិ... ឆហាការេហិ... សត្តហាការេហិ... អដ្ឋហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ បុព្ពេវស្ស ហោតិ – “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ – “មុសា ភណាមី”តិ, ភណិតស្ស ហោតិ – “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ, វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ, វិនិធាយ ខន្តិំ, វិនិធាយ រុចិំ, វិនិធាយ សញ្ញំ, វិនិធាយ ភាវំ។ ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ មោសវជ្ជំ បគាហតីតិ។ មោសវជ្ជំ បគាហតិ ឱគាហតិ អជ្ឈោគាហតិ បវិសតីតិ – មោសវជ្ជំ បគាហតិ។

តេនាហ ភគវា –

“អថ សត្ថានិ កុរុតេ, បរវាទេហិ ចោទិតោ;

ឯស ខ្វស្ស មហាគេធោ, មោសវជ្ជំ បគាហតី”តិ។

៣៣។

បណ្ឌិតោតិ សមញ្ញាតោ, ឯកច្ចរិយំ[ឯកចរិយំ (សី។ ស្យា។)]អធិដ្ឋិតោ;

ស ចាបិ មេថុនេ យុត្តោ, មន្ទោវ បរិកិស្សតិ។

បណ្ឌិតោតិ នយញ្ញោតោតិ។ ញ្ញាណេកេន្ធា បុទ្ធោ នយលាកាខេច កិត្តិ ចណ្ណោតោ ហោតិ – “បណ្ឌិតោ ចិយនេត្វា មេឆាខិ ខាហុស្សុតោ ខិត្តកខិ កល្យាណបដិភានោ ឃុត្តត្តិកោតិ ចា ចិតឃឆនោតិ ចា ឆយ្ចកខិកោតិ ចា...ប... នេតចនញ្ញោភានញ្ញោយតតនយាបត្តិយា លាភី”តិ ចា។ ឲចំ ខាកោតា ហោតិ បញ្ញោតោ នយញ្ញោតោ ហោតីតិ – បណ្ឌិតោតិ នយញ្ញោតោ។

ឲកន្ធទិយំ អឆិដ្ឋិតោតិ។ ខ្ទីហិ ការណោហិ ឲកន្ធទិយំ អឆិដ្ឋិតោ – បព្ពជ្ជានព្ពនោតត ចា កលាចឃឃ្យក្កនេដ្ឋត ចា។ កថំ បព្ពជ្ជានព្ពនោតត ឲកន្ធទិយំ អឆិដ្ឋិតោ? នព្ពំ ឈទាចានបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា...ប... ឲចំ បព្ពជ្ជានព្ពនោតត ឲកន្ធទិយំ អឆិដ្ឋិតោ។ កថំ កលាចឃឃ្យក្កនេដ្ឋត ឲកន្ធទិយំ អឆិដ្ឋិតោ? នេវា ឲចំ បព្ពខិតោ នយានោ ឲកោ អទញ្ញាចតបត្វាតិ បត្តាតិ...ប... ឲចំ កលាចឃឃ្យក្កនេដ្ឋត ឲកន្ធទិយំ អឆិដ្ឋិតោតិ – ឲកន្ធទិយំ អឆិដ្ឋិតោ។

ន ចាបិ មេធុនេ យុត្តោតិ។ មេធុនឆម្មោ នាម ហោ ហោ អសទ្ធម្មោ កាមឆម្មោ...ប... តំការណា វុច្ចតិ មេធុនឆម្មោ។ ន ចាបិ មេធុនេ យុត្តោតិ។ នេវា អបនេត នយមេយត ញាន្ធិ ឆម្មំ នញ្ញឹ សិក្ខិ បច្ចក្ខាយ ហឹតាយាចត្តិត្វា មេធុនឆម្មំ យុត្តោ [យុត្តោ នំយុត្តោ (សី។)] បយុត្តោ អាយុត្តោ នយាយុត្តោតិ – ន ចាបិ មេធុនេ យុត្តោ។

មន្តាច បរិកិប្បតីតិ។ កបណោ ចិយ មន្តា ចិយ មោមូហោ ចិយ កិប្បតិ បរិកិប្បតិ បរិកិលិប្បតិ។ បិលាយបិ ហតតិ, អធិត្តមបិ អាឌិយតិ, នត្ថិមបិ ឆិន្ទតិ, តិនេល្លាបមបិ ហនតិ, ឲកាគារិកមបិ កនោតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ, បនឆារមបិ កច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ។ ឲចមបិ កិប្បតិ បរិកិប្បតិ បរិកិលិប្បតិ។ តមេនំ រាខានោ កហេត្វា ចិចិធា កម្មការណា ការេន្តិ – កសាហិបិ តាឡេន្តិ, មេតេត្តហិបិ តាឡេន្តិ, អឌ្ឍទណ្ឌកេហិបិ តាឡេន្តិ, ហត្ថមបិ ឆិន្ទន្តិ, បាទមបិ ឆិន្ទន្តិ, ហត្ថបាទមបិ ឆិន្ទន្តិ, កណ្ណមបិ ឆិន្ទន្តិ, នាសមបិ ឆិន្ទន្តិ , កណ្ណនាសមបិ ឆិន្ទន្តិ, ពិលង្គថាលិកមបិ ការេន្តិ, នង្ខមុណ្ឌិកមបិ ការេន្តិ, រាហុមុខមបិ ការេន្តិ, ខោតិមាលិកមបិ ការេន្តិ, ហត្ថបជ្ជោតិកមបិ ការេន្តិ, ឲរកចត្តិកមបិ ការេន្តិ, ចិនកចាសិកមបិ ការេន្តិ, ឲណេយ្យកមបិ ការេន្តិ, ពាឡិនមំសិកមបិ ការេន្តិ, កហាបណិកមបិ ការេន្តិ, ខារាបតច្ឆិកមបិ [ខារាបដិច្ឆកមបិ (ក។)] ការេន្តិ, បលិឃបរិចត្តិកមបិ ការេន្តិ, បលាលបីឋកមបិ ការេន្តិ, តេត្តេនបិ តេលេន ឱសិញ្ចន្តិ, សុនេខេហិបិ ខាឆាបេន្តិ, ជីចន្តមបិ សូលេ ឧត្តាសេន្តិ, អសិនាបិ សីសំ ឆិន្ទន្តិ។ ឲចមបិ កិប្បតិ បរិកិប្បតិ បរិកិលិប្បតិ។

អថ ចា កាមតណ្ហាយ អភិភូតោ បរិយាឌិន្នចិត្តោ ភោគេ បរិយេសន្តោ នាចាយ មហាសមុទ្ទំ បក្ខន្ទតិ, សីតស្ស បុរក្ខតោ ឧណ្ហស្ស បុរក្ខតោ ឌំសមកសចាតាតបសរីសបសម្ផស្សេហិ បីឡិយមានោ ខុប្បិបាសាយ មិយ្យមានោ តិគុម្ពំ ក្ឋតិ, តក្កោលំ ក្ឋតិ, តក្កសីលំ ក្ឋតិ, កាលមុខំ ក្ឋតិ, បុរបូរំ ក្ឋតិ, ខេចសុក្កំ ក្ឋតិ, ខេចរាបថំ ក្ឋតិ, ខចំ ក្ឋតិ, តាមលិំ [កមលិំ (ស្យា។), តំមលិំ (ក។)] ក្ឋតិ, ចង្កំ ក្ឋតិ, ឲឡអចន្ទនំ ក្ឋតិ, សុចណ្ណកូដំ ក្ឋតិ, សុចណ្ណភូមិំ ក្ឋតិ, តម្ពបណ្ណិំ ក្ឋតិ, សុប្បារកំ ក្ឋតិ, ភារុកច្ឆំ ក្ឋតិ, សុរដ្ឋំ ក្ឋតិ, ភង្គលោកំ ក្ឋតិ, ភង្គណំ ក្ឋតិ, នរមតំ កណំ ក្ឋតិ, ឃោនំ ក្ឋតិ , បរមឃោនំ [បីនំ (ស្យា។)] ក្ឋតិ, ចិនកំ [នចកំ (សី។)] ក្ឋតិ, មូលបថំ ក្ឋតិ, មរុកន្តារំ ក្ឋតិ, ខណ្ណុបថំ ក្ឋតិ, អខបថំ ក្ឋតិ, មេណ្ឌបថំ ក្ឋតិ, នង្កុបថំ ក្ឋតិ, ឆត្តបថំ ក្ឋតិ, ចំនបថំ ក្ឋតិ,

ສກຸໂຫບຜໍ ກສູຕິ, ຢູສີກບຜໍ ກສູຕິ, ຂຣີບຜໍ ກສູຕິ, ເຜຕູາຜາຣໍ ກສູຕິ໌ ໑ຜຍິ ກິຍຸຕິ ປຣິກິຍຸຕິ ປຣິກິລິຍຸຕິ໌

ກເຜສເຕູາ ຄ ຜິກູຕິ, ອລິກຢູລກຍິ ຮຸກູ ເຂາຍຄຍຸ ປຊີນເຜເຂຕິ໌ ໑ຜຍິ ກິຍຸຕິ ປຣິກິຍຸຕິ ປຣິກິລິຍຸຕິ໌

ກເຜສເຕູາ ຜິກູຕິ, ລຊູາປິ ອາຣກູຢູລກຍິ ຮຸກູ ເຂາຍຄຍຸ ປຊີນເຜເຂຕິ – “ກິຕູິ ເຍ ເກາເກ ເຄຜ ຣາຂາເຄາ ທເຣຍູ, ຄ ເຜາຣາ ທເຣຍູ, ຄ ອກູິ ຂເທຍູ, ຄ ຂູດກ໌ ຜເທຍູ, ຄ ອປິຍາ ຂາຍາຂາ ທເຣຍູ”ຕູິ໌ ຕຍຸ ໑ຜໍ ອາຣກູເຕາ ເກາປຍເຕາ ເຕ ເກາກາ ຜິປຢູລູຊຕູິ໌ ເສາ ຜິປຢເຍາກຢູລກຍິ ຮຸກູ ເຂາຍຄຍຸ ປຊີນເຜເຂຕິ໌ ໑ຜຍິ ກິຍຸຕິ ປຣິກິຍຸຕິ ປຣິກິລິຍຸຕີຕິ – ສ ຜາປິ ເຍຄຸເຄ ຍຸເຕູາ, ຍເຕູາຜ ປຣິກິຍຸຕິ໌

ເຕຄາທ ກກຜາ –

“ປຕູິເຕາຕິ ສຍຊູາເຕາ, ໑ກຊູຣິຍໍ ອຂີຊູເຕາ;

ສ ຜາປິ ເຍຄຸເຄ ຍຸເຕູາ, ຍເຕູາຜ ປຣິກິຍຸຕີ”ຕິ໌

ໄ໙໌

໑ຕຍາຂີຄຜໍ ຂາຕູາ, ຍຸຄິ ປຸຊູາປເຣ ຕູຂ;

໑ກຊູຣິຍໍ ຂຍູທໍ ກຍິຣາ, ຄ ຄິເສເຜຂ ເຍຄຸຄ໌

໑ຕຍາຂີຄຜໍ ຂາຕູາ, ຍຸຄິ ປຸຊູາປເຣ ຕູຂາຕິ໌ ໑ຕຄູິ ປຸເຕູ ສຍຫກາເຜ ຍເສາ ຜ ກິຕູິ ຜ, ອປຣກາເກ ຕຸຊູ ຂຍໍ ສຊູສິກູ ປຊູກູາຍ ທີຄາຍາຜຕູຍຸ ອຍເສາ ຜ ອກິຕູິ ຜ; ໑ຕໍ ສຍຸຕູິ ຜິປຕູິຊູາ໌ ຂາຕູາຕິ ຂາຄິຕູາ ຕຸລຍິຕູາ ຕີຣຍິຕູາ ຜິກາຜຍິຕູາ ຜິກູຕໍ ກຕູາ໌ ຍຸຄີຕິ໌ ເຍາຄໍ ຕຸຊູຕິ ຂາກໍ໌ ຍາ ປຊູາ ປຂາຄຄາ...ເປ... ສຊູຂາລຍຕິຊູ ເສາ ຍຸຄິ໌ ຕູຂາຕິ ຕູຍິຍຸາ ຂີຊູີຍາ ຕູຍິຍຸາ ຕຄູິຍາ ຕູຍິຍຸາ ຣຸຜີຍາ ຕູຍສູິ ອາຂາເຍ ຕູຍສູິ ຂເຍູ ຕູຍສູິ ຜິຄເຍ ຕູຍສູິ ຂຍູຜິຄເຍ ຕູຍສູິ ປິຜຜເຄ ຕູຍສູິ ຕຣູທູຜຣິເຍ ຕູຍສູິ ສຕູສາສເຄ ຕູຍສູິ ອຕູກາເຜ ຕູຍສູິ ຍຄຸຍຸເລີເກຕິ – ໑ຕຍາຂີຄຜໍ ຂາຕູາ ຍຸຄິ ປຸຊູາປເຣ ຕູຂ໌

໑ກຊູຣິຍໍ ຂຍູທໍ ກຍິຣາຕິ໌ ຊູິທິ ກາຣເຫທິ ໑ກຊູຣິຍໍ ຂຍູອທໍ ກເຣຍູ – ປຕູຊູາສຊູາເຕຄ ຜາ ກຫາຜຜຍຸກູເຂູຄ ຜາ໌ ກຜໍ ປຕູຊູາສຊູາເຕຄ ໑ກຊູຣິຍໍ ຂຍູທໍ ກເຣຍູ? ສຕູໍ ຍຣາຜາສປລິເຕາຂໍ ລິຄູິຕູາ ປຸຕູຂາຣປລິເຕາຂໍ ລິຄູິຕູາ ຂາຕິປລິເຕາຂໍ ລິຄູິຕູາ

មិត្តាមច្ចបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា សន្និធិបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា អកិញ្ចនភាវំ ឧបគន្ត្វា ឯកោ ចរេយ្យ វិហរេយ្យ ឥរិយេយ្យ វត្តេយ្យ បាលេយ្យ យបេយ្យ យាបេយ្យ។ ឯវំ បព្វជ្ជាសង្ខាតេន ឯកចរិយំ ទឡ្ហំ ករេយ្យ។

កថំ គណាវវស្សគ្គដ្ឋេន ឯកចរិយំ ទឡ្ហំ ករេយ្យ? សោ ឯវំ បព្វជិតោ សមានោ ឯកោ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវេយ្យ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានិ។ សោ ឯកោ គច្ឆេយ្យ, ឯកោ តិដ្ឋេយ្យ, ឯកោ និសីទេយ្យ, ឯកោ សេយ្យំ កប្បេយ្យ, ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសេយ្យ, ឯកោ បដិក្កមេយ្យ, ឯកោ រហោ និសីទេយ្យ, ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋេយ្យ, ឯកោ ចរេយ្យ វិហរេយ្យ ឥរិយេយ្យ វត្តេយ្យ បាលេយ្យ យបេយ្យ យាបេយ្យ។ ឯវំ គណាវវស្សគ្គដ្ឋេន ឯកចរិយំ ទឡ្ហំ ករេយ្យាតិ – ឯកចរិយំ ទឡ្ហំ ករេយ្យ, ថិរំ ករេយ្យ, ទឡ្ហំ សមាទានោ អស្ស, អវដ្ឋិតសមាទានោ អស្ស កុសលេសុ ធម្មេសូតិ – ឯកចរិយំ ទឡ្ហំ កយិរា។

ន និសេវេថ មេថុនន្តិ។ មេថុនធម្មោ នាម យោ សោ អសទ្ធម្មោ គាមធម្មោ...បេ... តំការណា វុច្ចតិ មេថុនធម្មោ។ មេថុនធម្មំ ន សេវេយ្យ ន និសេវេយ្យ ន សំសេវេយ្យ ន បដិសេវេយ្យ ន ចរេយ្យ ន សមាចរេយ្យ ន សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – ន និសេវេថ មេថុនំ។

តេនាហ ភគវា –

“ឯតមាទីនវំ ញត្វា, មុនិ បុព្វាបរេ ឥធ;

ឯកចរិយំ ទឡ្ហំ កយិរា, ន និសេវេថ មេថុន”ន្តិ។

៥៦។

វិវេកញ្ញេវ សិក្ខេថ, ឯតទរិយានមុត្តមំ;

ន តេន សេដ្ឋោ មញ្ញេថ, ស វេ និព្ពានសន្តិកេ។

វិវេកញ្ញេវ សិក្ខេថាតិ។ វិវេកោតិ តយោ វិវេកា – កាយវិវេកោ, ចិត្តវិវេកោ, ឧបធិវិវេកោ។ កតមោ កាយវិវេកោ...បេ... អយំ ឧបធិវិវេកោ។ កាយវិវេកោ ច វិវេកដ្ឋកាយានំ នេក្ខម្មាភិរតានំ។ ចិត្តវិវេកោ ច បរិសុទ្ធចិត្តានំ បរមវោទានប្បត្តានំ។ ឧបធិវិវេកោ ច និរុបធីនំ បុគ្គលានំ វិសង្ខារគតានំ។ សិក្ខាតិ តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា,

អធិបញ្ញាសិក្ខា...បេ... អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ វិវេកញ្ញេវ សិក្ខេថាតិ វិវេកញ្ញេវ សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – វិវេកញ្ញេវ សិក្ខេថ។

ឥទំ អរិយានមុត្តមន្តិ។ អរិយា វុច្ចន្តិ ពុទ្ធា ច ពុទ្ធសាវកា ច បច្ចេកពុទ្ធា ច។ អរិយានំ ឥទំ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ យទិទំ វិវេកចរិយាតិ – ឥទំ អរិយានមុត្តមំ។

ន តេន សេដ្ឋោ មញ្ញេថាតិ។ តាយ វិវេកចរិយាយ ឧន្នតិំ ន ករេយ្យ, ឧន្នមំ ន ករេយ្យ, មានំ ន ករេយ្យ, ថាមំ ន ករេយ្យ, ថម្ភំ ន ករេយ្យ, ន តេន មានំ ជនេយ្យ, ន តេន ថទ្ធោ អស្ស បត្ថទ្ធោ បគ្គហិតសិរោតិ – តេន សេដ្ឋោ ន មញ្ញេថ។

ស វេ និព្ពានសន្តិកេតិ។ សោ និព្ពានស្ស សន្តិកេ សាមន្តា អាសន្នេ អវិទូរេ ឧបកដ្ឋេតិ – ស វេ និព្ពានសន្តិកេ។

តេនាហ ភគវា –

“វិវេកញ្ញេវ សិក្ខេថ, ឥទំ អរិយានមុត្តមំ;

ន តេន សេដ្ឋោ មញ្ញេថ, ស វេ និព្ពានសន្តិកេ”តិ។

៣២។

រិត្តស្ស មុនិនោ ចរតោ, កាមេសុ អនបេក្ខិនោ;

ឱឃតិណ្ណស្ស បិហយន្តិ, កាមេសុ គធិតា បជា។

រិត្តស្ស មុនិនោ ចរតោតិ។ រិត្តស្ស វិវិត្តស្ស បវិវិត្តស្ស , កាយទុច្ចរិតេន រិត្តស្ស វិវិត្តស្ស បវិវិត្តស្ស។ វចីទុច្ចរិតេន...បេ... មនោទុច្ចរិតេន... រាគេន... ទោសេន... មោហេន... កោធេន... ឧបនាហេន... មក្ខេន... បឡាសេន... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយេន... មាយាយ... សាឋេយ្យេន... ថម្ភេន... សារម្ភេន... មានេន... អតិមានេន... មទេន... បមាទេន... សព្ពកិលេសេហិ... សព្ពទុច្ចរិតេហិ... សព្ពទរថេហិ... សព្ពបរិឡាហេហិ... សព្ពសន្តាបេហិ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារេហិ រិត្តស្ស វិវិត្តស្ស បវិវិត្តស្ស។ មុនិនោតិ។ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ...បេ... សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ ចរតោតិ ចរតោ វិហរតោ ឥរិយតោ វត្តតោ បាលយតោ យបយតោ យាបយតោតិ – រិត្តស្ស មុនិនោ ចរតោ។

កាមេសុ អនបេក្ខិនោតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ វត្ថុកាមេ បរិជានិត្វា កិលេសកាមេ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា កាមេសុ អនបេក្ខមានោ ចត្តកាមោ វន្តកាមោ មុត្តកាមោ បហីនកាមោ បដិនិស្សដ្ឋកាមោ, វីតរាគោ ចត្តរាគោ វន្តរាគោ មុត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ និច្ឆាតោ និព្ពុតោ សីតិភូតោ [សីតីភូតោ (សី។)] សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតីតិ – កាមេសុ អនបេក្ខិនោ។

ឱឃតិណ្ណស្ស បិហយន្តិ, កាមេសុ គធិតា បជាតិ។ បជាតិ សត្តាធិវចនំ។ បជា កាមេសុ រត្តា គិទ្ធា គធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធា។ តេ កាមោឃំ តិណ្ណស្ស ភវោឃំ តិណ្ណស្ស ទិដ្ឋោឃំ តិណ្ណស្ស អវិជ្ជោឃំ តិណ្ណស្ស សព្ពសង្ខារបថំ តិណ្ណស្ស ឧត្តិណ្ណស្ស និត្តិណ្ណស្ស អតិក្កន្តស្ស សមតិក្កន្តស្ស វីតិវត្តស្ស បារំ គតស្ស បារំ បត្តស្ស អន្តំ គតស្ស អន្តំ បត្តស្ស កោដិំ គតស្ស កោដិំ បត្តស្ស បរិយន្តំ គតស្ស បរិយន្តំ បត្តស្ស វោសានំ គតស្ស វោសានំ បត្តស្ស តាណំ គតស្ស តាណំ បត្តស្ស លេណំ គតស្ស លេណំ បត្តស្ស សរណំ គតស្ស សរណំ បត្តស្ស អភយំ គតស្ស អភយំ បត្តស្ស អច្ចុតំ គតស្ស អច្ចុតំ បត្តស្ស អមតំ គតស្ស អមតំ បត្តស្ស និព្ពានំ គតស្ស និព្ពានំ បត្តស្ស ឥច្ឆន្តិ សាទិយន្តិ បត្ថយន្តិ បិហយន្តិ អភិជប្បន្តិ។ យថា ឥណាយិកា អានណ្យំ [អាណណ្យំ (អដ្ឋ។)] បត្ថេន្តិ បិហយន្តិ, យថា អាពាធិកា អារោគ្យំ បត្ថេន្តិ បិហយន្តិ, យថា ពន្ធនពទ្ធា ពន្ធនា មោក្ខំ បត្ថេន្តិ បិហយន្តិ, យថា ទាសា ភុជិស្សំ បត្ថេន្តិ បិហយន្តិ, យថា កន្តារទ្ធានបក្ខន្ទា [កន្តារទ្ធានបក្ខន្តា (សី។), កន្តារទ្ធានបក្ខន្នា (ស្យា។)] ខេមន្តភូមិំ បត្ថេន្តិ បិហយន្តិ; ឯវមេវ បជា កាមេសុ រត្តា គិទ្ធា គធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធា តេ កាមោឃំ តិណ្ណស្ស…បេ… និព្ពានំ គតស្ស និព្ពានំ បត្តស្ស ឥច្ឆន្តិ សាទិយន្តិ បត្ថយន្តិ បិហយន្តិ អភិជប្បន្តីតិ – ឱឃតិណ្ណស្ស បិហយន្តិ, កាមេសុ គធិតា បជា។

តេនាហ ភគវា –

“រិត្តស្ស មុនិនោ ចរតោ, កាមេសុ អនបេក្ខិនោ;

ឱឃតិណ្ណស្ស បិហយន្តិ, កាមេសុ គធិតា បជា”តិ។

តិស្សមេត្តេយ្យសុត្តនិទ្ទេសោ សត្តមោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ប៉ៈ បឃ្នុរឃុត្តតិទ្ទេឃា

អឆ បឃ្នុរឃុត្តតិទ្ទេឃំ ចក្ខតិ –

ឡ៥ៈ

ឰេឆចឃុទ្ធិ ឰតិ ចាទយត្តិ, ភាទេញ្ញឃុ ឆទេ្យឃុ ចិឃុទ្ធិយាហុ;

ឃំ តិឃ្សិតា តត្ថ ឃុភំ ចទាភា, បទេ្ចកឃទេ្ចឃុ បុថុ តិចិដ្ឋា។

ឰេឆ ឃុទ្ធិ ឰតិ ចាទយត្តីតិ។ ឰេឆ ឃុទ្ធិ ចិឃុទ្ធិ បរិឃុទ្ធិ យុត្តិ ចិយុត្តិ បរិយុត្តិ ចទត្តិ កេឆត្តិ កហត្តិ ឌីបយត្តិ ទោចាហរត្តិ។ “ឃឃ្សេតា លោកោ, ឰេទយេឆ ឃច្ចំ យោឃាឃមញ្ញា”ត្តិ ឃុទ្ធិ ចិឃុទ្ធិ បរិឃុទ្ធិ យុត្តិ ចិយុត្តិ បរិយុត្តិ ចទត្តិ កេឆត្តិ កហត្តិ ឌីបយត្តិ ទោចាហរត្តិ។ “អឃឃ្សេតា លោកោ ... អត្តចា លោកោ... អតត្តចា លោកោ... តំ ឌីចំ តំ ឃរីរំ... អញ្ញំ ឌីចំ អញ្ញំ ឃរីរំ... ហោតិ តឆាកេតោ បរំ យរណា... ត ហោតិ តឆាកេតោ បរំ យរណា... ហោតិ ច ត ច ហោតិ តឆាកេតោ បរំ យរណា... តេច ហោតិ ត ត ហោតិ តឆាកេតោ បរំ យរណា, ឰេទយេឆ ឃច្ចំ យោឃាឃមញ្ញា”ត្តិ ឃុទ្ធិ ចិឃុទ្ធិ បរិឃុទ្ធិ យុត្តិ ចិយុត្តិ បរិយុត្តិ ចទត្តិ កេឆត្តិ កហត្តិ ឌីបយត្តិ ទោចាហរត្តីតិ – ឰេឆ ឃុទ្ធិ ឰតិ ចាទយត្តិ។

ភាទេញ្ញឃុ ឆទេ្យឃុ ចិឃុទ្ធិយាហុតិ។ អត្តទោ ឃត្ថារំ ឆយ្មក្ខាតំ កណំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ យក្កំ ធេបត្វា ឃទ្ធេ បរចាទេ ខិបត្តិ ឧក្ខិបត្តិ បរិក្ខិបត្តិ។ “ឃោ ឃត្ថា ត ឃព្ពញ្ញូ, ឆយ្មោ ត ឃ្វាក្ខាតោ, កណោ ត ឃុប្បដិបត្តោ, ទិដ្ឋិ ត ភទ្ទិកា, បដិបទា ត ឃុបញ្ញត្តា, យក្កោ ត តិយ្យាតិកោ, តេត្ថ ឃុទ្ធិ ចា ចិឃុទ្ធិ ចា បរិឃុទ្ធិ ចា យុត្តិ ចា ចិយុត្តិ ចា បរិយុត្តិ ចា, ត តត្ថ ឃុជ្ឈត្តិ ចា ចិឃុជ្ឈត្តិ ចា បរិឃុជ្ឈត្តិ ចា យុច្ចត្តិ ចា ចិយុច្ចត្តិ ចា បរិយុច្ចត្តិ ចា, ហីតា តិហីតា ឰយកា លាមកា ឆតុក្កា បរិត្តា”តិ – ឯចមាហំឃុ ឯចំ ចទត្តិ ឯចំ កេឆត្តិ ឯចំ កហត្តិ ឯចំ ឌីបយត្តិ ឯចំ ទោចាហរត្តីតិ – ភាទេញ្ញឃុ ឆទេ្យឃុ ចិឃុទ្ធិយាហុ។

ឃំ តិឃ្សិតា តត្ថ ឃុភំ ចទាភាតិ។ ឃំ តិឃ្សិតាតិ ឃំ ឃត្ថារំ ឆយ្មក្ខាតំ កណំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ យក្កំ តិឃ្សិតា អាតិឃ្សិតា [បតិដ្ឋិតា (ឃីៈ), ឃត្តិឃ្សិតា (ឃ្យាៈ)] អល្លីតា ឧបកតា អជ្ឈោឃិតា អធិយុត្តា។ តត្ថាតិ ឃកាយ ទិដ្ឋិយា ឃកាយ ខត្តិយា ឃកាយ រុចិយា ឃកាយ លទ្ធិយា។ ឃុភំ ចទាភាតិ ឃុភចាទា ឃោភតចាទា បណ្ឌិតចាទា ធីរចាទា [ឌីរចាទា (ឃ្យាៈ)] ញាយចាទា ហេតុចាទា លក្ខណចាទា ការណចាទា ឋាតចាទា ឃកាយ លទ្ធិយាតិ – ឃំ តិឃ្សិតា តត្ថ ឃុភំ ចទាភា។

បទេ្ចកឃទេ្ចឃុ បុថុ តិចិដ្ឋាតិ។ បុថុ ឃយណព្រាហ្មណា បុថុ បទេ្ចកឃទេ្ចឃុ តិចិដ្ឋា បតិដ្ឋិតា អល្លីតា ឧបកតា អជ្ឈោឃិតា អធិយុត្តា។

“សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ និវិដ្ឋា បតិដ្ឋិតា អល្លីនា ឧបគតា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តា។ “អសស្សតោ លោកោ…បេ… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ និវិដ្ឋា បតិដ្ឋិតា អល្លីនា ឧបគតា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ – បច្ចេកសច្ចេសុ បុថូ និវិដ្ឋា។

តេនាហ ភគវា –

“ឥធេវ សុទ្ធឹ ឥតិ វាទយន្តិ, នាញ្ញេសុ ធម្មេសុ វិសុទ្ធិមាហុ;

យំ និស្សិតា តត្ថ សុភំ វទានា, បច្ចេកសច្ចេសុ បុថូ និវិដ្ឋា”តិ។

៩០។

តេ វាទកាមា បរិសំ វិគយ្ហ, ពាលំ ទហន្តី មិថុ អញ្ញមញ្ញំ;

វទន្តិ តេ អញ្ញសិតា កថោជ្ជំ, បសំសកាមា កុសលាវទានា។

តេ វាទកាមា បរិសំ វិគយ្ហាតិ។ តេ វាទកាមាតិ តេ វាទកាមា វាទត្ថិកា វាទាធិប្បាយា វាទបុរេក្ខារា វាទបរិយេសនំ ចរន្តា។ បរិសំ វិគយ្ហាតិ ខត្តិយបរិសំ ព្រាហ្មណបរិសំ គហបតិបរិសំ សមណបរិសំ វិគយ្ហឱគយ្ហអជ្ឈោគាហេត្វា បវិសិត្វាតិ – តេ វាទកាមា បរិសំ វិគយ្ហ។

ពាលំ ទហន្តី មិថុ អញ្ញមញ្ញន្តិ។ មិថូតិ ទ្វេ ជនា ទ្វេ កលហការកា ទ្វេ ភណ្ឌនការកា ទ្វេ ភស្សការកា ទ្វេ វិវាទការកា ទ្វេ អធិករណការកា ទ្វេ វាទិនោ ទ្វេ សល្លាបកា; តេ អញ្ញមញ្ញំ ពាលតោ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ឆតុក្កតោ បរិត្តតោ ទហន្តិ បស្សន្តិ ទក្ខន្តិ ឱលោកេន្តិ និជ្ឈាយន្តិ ឧបបរិក្ខន្តីតិ – ពាលំ ទហន្តី មិថុ អញ្ញមញ្ញំ។

វទន្តិតេ អញ្ញសិតា កថោជ្ជន្តិ។ អញ្ញំ សត្ថារំ ធម្មក្ខានំ គណំ ទិដ្ឋឹ បដិបទំ មគ្គំ និស្សិតា អានិស្សិតា អល្លីនា ឧបគតា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តា។ កថោជ្ជំ វុច្ចតិ កលហោ ភណ្ឌនំ វិគ្គហោ វិវាទោ មេធគំ។ អថ វា កថោជ្ជន្តិ អនោជវន្តី កថា កថោជ្ជំ វទន្តិ, កលហំ វទន្តិ, ភណ្ឌនំ វទន្តិ, វិគ្គហំ វទន្តិ, វិវាទំ វទន្តិ, មេធគំ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – វទន្តិ តេ អញ្ញសិតា កថោជ្ជំ។

បសំសកាមា កុសលាវទានាតិ។ បសំសកាមាតិ បសំសកាមា បសំសត្ថិកា បសំសាធិប្បាយា បសំសបុរេក្ខារា បសំសបរិយេសនំ ចរន្តា។

កុសលាវទានាតិ កុសលវាទា បណ្ឌិតវាទា ធីរវាទា ញាយវាទា ហេតុវាទា លក្ខណវាទា ការណវាទា ឋានវាទា សកាយ លទ្ធិយាតិ – បសំសកាមា កុសលាវទានា។

តេនាហ ភគវា –

“តេ វាទកាមា បរិសំ វិគយ្ហ, ពាលំ ទហន្តី មិថុ អញ្ញមញ្ញំ;

វទន្តិ តេ អញ្ញសិតា កថោជ្ជំ, បសំសកាមា កុសលាវទានា”តិ។

៩១។

យុត្តោ កថាយំ បរិសាយ មជ្ឈេ, បសំសមិច្ឆំ វិនិឃាតិ ហោតិ;

អបាហតស្មិំ បន មង្កុ ហោតិ, និន្ទាយ សោ កុប្បតិ រន្ធមេសី។

យុត្តោ កថាយំ បរិសាយ មជ្ឈេតិ។ ខត្តិយបរិសាយ វា ព្រាហ្មណបរិសាយ វា គហបតិបរិសាយ វា សមណបរិសាយ វា មជ្ឈេ អត្តនោ កថាយំ យុត្តោ បយុត្តោ អាយុត្តោ សមាយុត្តោ សម្បយុត្តោ កថេតុន្តិ – យុត្តោ កថាយំ បរិសាយ មជ្ឈេ។

បសំសមិច្ឆំ វិនិឃាតិ ហោតីតិ។ បសំសមិច្ឆន្តិ បសំសំ ថោមនំ កិត្តិំ វណ្ណហារិយំ ឥច្ឆន្តោ សាទិយន្តោ បត្ថយន្តោ បិហយន្តោ អភិជប្បន្តោ។ វិនិឃាតិ ហោតីតិ បុព្ពេវ សល្លាបា កថំកថី វិនិឃាតី ហោតិ។ “ជយោ នុ ខោ មេ ភវិស្សតិ, បរាជយោ នុ ខោ មេ ភវិស្សតិ, កថំ និគ្គហំ ករិស្សាមិ, កថំ បដិកម្មំ ករិស្សាមិ, កថំ វិសេសំ ករិស្សាមិ, កថំ បដិវិសេសំ ករិស្សាមិ, កថំ អាវេឋិយំ [អាវេធិយំ (ស្យា។)] ករិស្សាមិ, កថំ និព្ពេឋិយំ [និព្ពេធិយំ (ស្យា។ ក។)] ករិស្សាមិ, កថំ ឆេទំ ករិស្សាមិ, កថំ មណ្ឌលំ ករិស្សាមី”តិ, ឯវំ បុព្ពេវ សល្លាបា កថំកថី វិនិឃាតី ហោតីតិ – បសំសមិច្ឆំ វិនិឃាតិ ហោតិ។

អបាហតស្មិំ បន មង្កុ ហោតីតិ។ យេ តេ បញ្ហវីមំសកា បរិសា បារិសជ្ជា បាសារិកា [បាសនិកា (ស្យា។)], តេ អបហរន្តិ។ “អត្ថាបគតំ ភណិត”ន្តិ អត្ថតោ អបហរន្តិ, “ព្យញ្ជនាបគតំ ភណិត”ន្តិ ព្យញ្ជនតោ អបហរន្តិ, “អត្ថព្យញ្ជនាបគតំ ភណិត”ន្តិ អត្ថព្យញ្ជនតោ អបហរន្តិ, “អត្ថោ តេ ទុន្នីតោ, ព្យញ្ជនំ តេ ទុរោបិតំ, អត្ថព្យញ្ជនំ តេ ទុន្នីតំ ទុរោបិតំ, និគ្គហោ តេ អកតោ, បដិកម្មំ តេ ទុក្កដំ, វិសេសោ តេ អកតោ, បដិវិសេសោ តេ ទុក្កដោ, អាវេធិយា តេ អកតា, និព្ពេឋិយា តេ ទុក្កដា , ឆេទោ តេ អកតោ, មណ្ឌលំ តេ ទុក្កដំ វិសមកថំ ទុក្កថិតំ ទុព្ភណិតំ ទុល្លបិតំ ទុរុត្តំ ទុព្ភាសិត”ន្តិ អបហរន្តិ។ អបាហតស្មិំ បន មង្កុ ហោតីតិ ។ អបាហតស្មិំ មង្កុ ហោតិ

បីឡិតោ ឃដ្ដិតោ ព្យាធិតោ ទោមនស្សិតោ ហោតីតិ – អបាហតស្មិំ បន មង្កុ ហោតិ។

និន្ទាយ សោ កុប្បតិ រន្ធមេសីតិ។ និន្ទាយ គរហាយ អកិត្តិយា អវណ្ណហារិកាយ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិដ្ឋីយតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតីតិ – និន្ទាយ សោ កុប្បតិ។ រន្ធមេសីតិ វិរន្ធមេសី អបរទ្ធមេសី ខលិតមេសី គឡិតមេសី វិវរមេសីតិ – និន្ទាយ សោ កុប្បតិ រន្ធមេសី។

តេនាហ ភគវា –

“យុត្តា កថាយំ បរិសាយ មជ្ឈេ បសំសមិច្ឆំ វិនិឃាតិ ហោតិ;

អបាហតស្មិំ បន មង្កុ ហោតិ, និន្ទាយ សោ កុប្បតិ រន្ធមេសី”តិ។

៤៧។

យមស្សវាទំ បរិហីនមាហុ, អបាហតំ បញ្ហវីមំសកាសេ[បញ្ហវីមំសកា យេ (ស្យា។)];

បរិទេវតិ សោចតិ ហីនវាទោ, ឧបច្ចគា មន្តិ អនុត្ថុនាតិ។

យមស្ស វាទំ បរិហីនមាហូតិ យំ តស្ស វាទំ ហីនំ និហីនំ បរិហីនំ បរិហាបិតំ ន បរិបូរិតំ, ឯវមាហំសុ ឯវំ កថេន្តិ ឯវំ ភណន្តិ ឯវំ ទីបយន្តិ ឯវំ វោហរន្តីតិ – យមស្ស វាទំ បរិហីនមាហុ។

អបាហតំ បញ្ហវីមំសកាសេតិ។ យេ តេ បញ្ហវីមំសកា បរិសា បារិសជ្ជា បាសារិកា, តេ អបហរន្តិ។ “អត្ថាបគតំ ភណិត”ន្តិ អត្ថតោ អបហរន្តិ, “ព្យញ្ជនាបគតំ ភណិត”ន្តិ ព្យញ្ជនតោ អបហរន្តិ, “អត្ថព្យញ្ជនាបគតំ ភណិត”ន្តិ អត្ថព្យញ្ជនតោ អបហរន្តិ, “អត្ថោ តេ ទុន្នីតោ, ព្យញ្ជនំ តេ ទុរោបិតំ, អត្ថព្យញ្ជនំ តេ ទុន្នីតំ ទុរោបិតំ, និគ្គហោ តេ អកតោ, បដិកម្មំ តេ ទុក្កដំ, វិសេសោ តេ អកតោ, បដិវិសេសោ តេ ទុក្កដោ, អាវេធិយា តេ អកតា, និព្ពេធិយា តេ ទុក្កដា, ឆេទោ តេ អកតោ, មណ្ឌលំ តេ ទុក្កដំ វិសមកថំ ទុក្កថិតំ ទុព្ភណិតំ ទុល្លបិតំ ទុរុត្តំ ទុព្ភាសិត”ន្តិ, អបហរន្តីតិ – អបាហតំ បញ្ហវីមំសកាសេ។

បរិទេវតិសោចតិ ហីនវាទោតិ។ បរិទេវតីតិ “អញ្ញា មយា អាវជ្ជិតំ អញ្ញា ចិន្តិតំ អញ្ញា ឧបធារិតំ, អញ្ញា ឧបលក្ខិតំ សោ មហាបក្ខោ មហាបរិសោ មហាបរិវារោ; បរិសា ចាយំ វគ្គា, ន សមគ្គា; សមគ្គាយ បរិសាយ ហេតុ កថាសល្លាបោ បុន ភញ្ជិស្សាមី”តិ, ឯវា ឧបទ្ទុបិ

[ເຍາ ອຸຍຣູເປິ (ສ຺ຍາ໌)] ຮາຮາ ບລາເປິ ຂິບ຺ຍລາເປິ ລາລເບ຺ຍາ ລາລບ຺ຍາຍກາ ລາລບ຺ຍາຍິຕຕ຺ຕໍ – ບຣິເຣຂຕິ໌ ເນາຂຕີຕິ “ຕສ຺ສ ຊເຍາ”ຕິ ເນາຂຕິ “ຍທິ຺ຍາບຣາຊເຍາ”ຕິ ເນາຂຕິ, “ຕສ຺ສ ລາເກາ”ຕິ ເນາຂຕິ, “ຍທິ຺ຍາອລາເກາ”ຕິ ເນາຂຕິ, “ຕສ຺ສ ຍເນາ”ຕິ ເນາຂຕິ, “ຍທິ຺ຍາອຍເນາ”ຕິ ເນາຂຕິ, “ຕສ຺ສ ບສໍນາ”ຕິ ເນາຂຕິ, “ຍທິ຺ຍາຄິນ຺ຕາ”ຕິ ເນາຂຕິ, “ຕສ຺ສ ສຸຂໍ”ຕ຺ຕິ ເນາຂຕິ, “ຍທິ຺ຍາທຸກ຺ຂໍ”ຕ຺ຕິ ເນາຂຕິ, “ເນາ ສກ຺ກເຕາ ກຣຸກເຕາ ຍາຄິເຕາ ບຸຊິເຕາ ອບຈິເຕາ ລາເກ ຈີວຣບິນ຺ທບາຕເສນາສນຄິລານບຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊບຣິກ຺ຂາຣານໍ, ອທໍຍສ຺ມິ ອສກ຺ກເຕາ ອກຣຸກເຕາ ອຍາຄິເຕາ ອບຸຊິເຕາ ອນບຈິເຕາ ນ ລາເກ ຈີວຣບິນ຺ທບາຕເສນາສນຄິລານບຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊບຣິກ຺ຂາຣານ”ຕ຺ຕິ ເນາຂຕິ ກິລຍຕິ ບຣິເຣຂຕິ ຮູຣຕ຺ຕາຍຕ຺ຕໍ ກທ຺ຕິ ສເຍາທໍ ອາບຊ຺ຊຕີຕິ – ບຣິເຣຂຕິ ເນາຂຕິ໌ ທີນຈາເຣາຕິ ທີນຈາເຣາ ຄິທີນຈາເຣາ ບຣິທີນຈາເຣາ ບຣິຫາບິຕຈາເຣາ ນ ບຣິບຸຣຈາເຣາຕິ – ບຣິເຣຂຕິ ເນາຂຕິ ທີນຈາເຣາ໌

ຮູບຈ຺ຈາ ຍຕ຺ຕິ ອຕຸຕ຺ຕຸຄາຕີຕິ໌ ເນາ ຍໍ ຈາເຣນ ຈາຣໍ ອຈ຺ຈາ ຮູບຈ຺ຈາ ອຕິກ຺ກເນ຺ຕາ ສຍຕິກ຺ກເນ຺ຕາ ຈີຕິຈເຕ຺ຕາຕິ໌ ອຸຈຍ຺ຍິ ຮູບຈ຺ຈາ ຍຕ຺ຕິ໌ ອຈ ຈາ ຍໍ ຈາເຣນ ຈາຣໍ ອກິກຈິຕ຺ວາ ອຊ຺ຊຸຕ຺ຕຸຣິຕ຺ວາ ບຣິຍາຄິຍິຕ຺ວາ ຍຄ຺ຍິຕ຺ວາ ຈຣຕິ ຈິທຣຕິ ຄຸຣິຍຕິ ຈຕ຺ຕຕິ ປາເລຕິ ຍເບຕິ ຍາເບຕີຕິ໌ ອຸຈຍ຺ຍິ ຮູບຈ຺ຈາ ຍຕ຺ຕິ໌ ອຕຸຕ຺ຕຸຄາ ຈຸຈ຺ຈຕິ ຮາຮາ ບລາເປິ ຂິບ຺ຍລາເປິ ລາລເບ຺ຍາ ລາລບ຺ຍາຍກາ ລາລບ຺ຍາຍິຕຕ຺ຕໍ – ຮູບຈ຺ຈາ ຍຕ຺ຕິ ອຕຸຕ຺ຕຸຄາຕິ໌

ເຕຄາທ ກກຈາ –

“ຍຍສ຺ສ ຈາຣໍ ບຣິທີນຍາທຸ, ອປິທຕໍ ບຍາຈິຍໍສກາເສ;

ບຣິເຣຂຕິ ເນາຂຕິ ທີນຈາເຣາ, ຮູບຈ຺ຈາ ຍຕ຺ຕິ ອຕຸຕ຺ຕຸຄາຕີ”ຕິ໌

໙໑໌

ອຸເຕຈິຈາເຣາ ສຍເຫາສຸ ຊາຕາ, ອຸເຕສຸ ຮູບ຺ຍາຕິຄິຍາຕິ ເທາຕິ;

ອຸຕຍ຺ຍິຄິນ຺ວາ ຈິຣເຍ ກເຈາຊ຺ຊໍ, ນ ທຊ຺ຊາຍຕ຺ຕຸຕ຺ຕິ ບສໍສລິກາ໌

ອຸເຕຈິຈາເຣາ ສຍເຫາສຸ ຊາຕາຕິ໌ ສຍຫາຕິ ເຍ ເກຈິ ຄຸເຕາ ຄາທິນ຺ທາ ບຣິຄຸຊ຺ຊບກຕາ ບຣິຄຸຊສຍາບຸຕ຺ຕາ໌ ອຸເຕ ຄິຄຸ໌ກລທາ ຄິຄຸ໌ກນ຺ທາ ຄິຄຸ໌ຈິກ຺ກທາ ຄິຄຸ໌ຈິຈາເຣາ ຄິຄຸ໌ເຍສກາ ສຍເຫາສຸ ຊາຕາ ສຊ຺ຊາຕາ ຄິຄຸຕ຺ຕາ ອກິຄິຄຸຕ຺ຕາ ປາຕຸພ຺ພູຕາຕິ – ອຸເຕ ຈິຈາເຣາ ສຍເຫາສຸ ຊາຕາ໌

ອຸເຕສຸ ຮູບ຺ຍາຕິຄິຍາຕິ ເທາຕີຕິ໌ ຊຍບຣາຊເຍາ ເທາຕິ, ລາກາລາເກາ ເທາຕິ, ຍສາຍເສາ ເທາຕິ, ຄິນ຺ທາບສໍສາ ເທາຕິ, ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ເທາຕິ, ເສາຍນສ຺ສເທາຍນສ຺ສໍ ເທາຕິ, ຄຸຄ຺ທາຄິຄ຺ທໍ ເທາຕິ, ອນຸນຍບຕິຄໍ ເທາຕິ, ຮູບ຺ຍາຕິຕຄິບ຺ຍາຕິຕໍ ເທາຕິ, ອນຸເຣາທຈິເຣາເທາ ເທາຕິ,

ឌេយេត ចិត្តំ ស្ល៊ាតិតំ ហោតិ បទាឌេយេត ចិត្តំ គិល៊ាតិតំ ហោតិ, លិនេគត ចិត្តំ ស្ល៊ាតិតំ ហោតិ អលិនេគត ចិត្តំ គិល៊ាតិតំ ហោតិ, ឃេយេត ចិត្តំ ស្ល៊ាតិតំ ហោតិ អឃេយេត ចិត្តំ គិល៊ាតិតំ ហោតិ, បង់ឃាឃ ចិត្តំ ស្ល៊ាតិតំ ហោតិ គិត្ថាឃ ចិត្តំ គិល៊ាតិតំ ហោតិ, ឃុខេលត ចិត្តំ ស្ល៊ាតិតំ ហោតិ ទុខេក្ខត ចិត្តំ គិល៊ាតិតំ ហោតិ, សេឃាយតស្យេត ចិត្តំ ស្ល៊ាតិតំ ហោតិ ឌោយតស្យេត ចិត្តំ គិល៊ាតិតំ ហោតិ, ស្តតិយា [ស្តុតិយា (ឃ្យា៑ ៣៑)] ចិត្តំ ស្ល៊ាតិតំ ហោតិ ឋុគតិយា [ឋុលាតិយា (ឃ្យា៑ ៣៑)] ចិត្តំ គិល៊ាតិតំ ហោតីតិ – ឲុខេឃុ ស្ល៊ាតិគិឃាតិ ហោតិ៑

ឲុឃ្យិ ឌិឃ្វា ចិខេយ ៣េឆាឌ្ឈត្តិ៑ ឲុឃ្យិ ឌិឃ្វាតិ ឲុតំ អាឌឹតចំ ឌិឃ្វា បឃ្សិត្វា តុលយិត្វា តីខេយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិក្ខុតំ ៣ត្វា ឌិឌ្ឌិ៣លហោឃុ ឌិឌ្ឌិកល្ខតេឃុ ឌិឌ្ឌិចិក្កហោឃុ ឌិឌ្ឌិចិចាខេឃុ ឌិឌ្ឌិយេឆេ៣ឃុតិ – ឲុឃ្យិ ឌិឃ្វា ចិខេយ ៣េឆាឌ្ឈត្តិ៑ ៣េឆាឌ្ឈ ទុឌ្ឋតិ ៣លហោ កល្ខតំ ចិក្កហោ ចិចាខោ យេឆេ៣៑ អឆ ចា ៣េឆាឌ្ឈត្តិ អតោឌចត្តិ គិឃា៣ឆា ៣េឆាឌ្ឈ ត ៣ខេយ្យ, ៣លហំ ត ៣ខេយ្យ, កល្ខតំ ត ៣ខេយ្យ, ចិក្កហំ ត ៣ខេយ្យ, ចិចាឌំ ត ៣ខេយ្យ, យេឆេ៣ំ ត ៣ខេយ្យ, ៣លហកល្ខតចិក្កហចិចាឌយេឆេ៣ំ បឌហេយ្យ ចិតោខេយ្យ ឮត្តិ ៣ខេយ្យ អតកាចំ ៣េយយ្យ, ៣លហកល្ខតចិក្កហចិចាឌយេឆេ៣ា អាខេតា អឃ្ស ចិខេតា បឌិចិខេតា គិក្ខត្តោ គិឃ្សដៅ ចិប្បឃុត្តោ ចិឃញ្ញុត្តោ ចិយទិឃាឌិ៣តេតត ចេតឃា ចិហខេយ្យាតិ – ឲុឃ្យិ ឌិឃ្វា ចិខេយ ៣េឆាឌ្ឈ៑

ត ហញ្ញុឌត្វត្តិ បង់ឃលិកាតិ៑ បង់ឃលិកា អញ្ញោ អត្វោ គត្តិ អត្វត្វោ ចា បខេត្វោ ចា ស្កោឃត្វោ ចា ឌិឌ្ឌឆម្ពិកោ ចា អត្វោ, ឃយ្យាឃិកោ ចា អត្វោ, ស្តត្វាគោ ចា អត្វោ , ៣ម៉ឹខោ ចា អត្វោ, ក្ស្វឡហោ ចា អត្វោ, បឌិឆ្ល្ពត្តោ ចា អត្វោ, គេឃ្យោ ចា អត្វោ, គឹតោ ចា អត្វោ, អគចឌ្ឈោ ចា អត្វោ, គិក្តិលយោ ចា អត្វោ, ចោឌាគោ ចា អត្វោ, បខេត្វោ ចា អត្វោ គត្វិ ត ឃត្តិ ត ង់ចិឌ្ឈត្តិ តុបលព្ភត្តីតិ – ត ហញ្ញុឌត្វត្តិ បង់ឃលិកា៑

តេតាហ ភ៣ចា –

“ឲុតេ ចិចាឌា ឃយេលាឃុ ឌាតា, ឲុខេឃុ ស្ល៊ាតិគិឃាតិ ហោតិ;

ឲុឃ្យិ ឌិឃ្វា ចិខេយ ៣េឆាឌ្ឈ, ត ហញ្ញុឌត្វត្តិ បង់ឃលិកា”តិ៑

ឲ៣៑

បង់ឃិតោ ចា បត តត្វ ហោតិ, អក្ខាឃ ចាឌំ បទិឃាឃ យេឌ្ឍ

េឃា[េឃា តំ (ឃឹ៑)]ហឃ្សតី ស្កត្តយតី[ស្តុត្តយតី (ឃ្យា៑ ៣៑)]ឆ េតត, បប្បុយ្យ តយត្វ ឃឆា យគោ អហុ៑

បសំសិតោ វា បន តត្ថ ហោតីតិ។ តត្ថាតិ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា បសំសិតោ ថោមិតោ កិត្តិតោ វណ្ណិតោ ហោតីតិ – បសំសិតោ វា បន តត្ថ ហោតិ។

អញ្ញាយ វាទំ បរិសាយ មជ្ឈេតិ។ ខត្តិយបរិសាយ វា ព្រាហ្មណបរិសាយ វា គហបតិបរិសាយ វា សមណបរិសាយ វា មជ្ឈេអត្តនោ វាទំ អញ្ញាយ អាជានិត្វា អនុវាទំ អញ្ញាយ អាជានិត្វា ជម្ភយិត្វា ព្រូហយិត្វា ទីបយិត្វា ជោតយិត្វា វោហរិត្វា បរិគ្គណ្ហិត្វាតិ – អញ្ញាយ វាទំ បរិសាយ មជ្ឈេ។

សោ ហស្សតី ឧណ្ណមតី ច តេនាតិ។ សោ តេន វាទេន តុដ្ឋោ ហោតិ ហដ្ឋោ បហដ្ឋោ អត្តមនោ បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ អថ វា ទន្តវិទំសកំ ហសមានោ។ សោ ហស្សតី ឧណ្ណមតី ច តេនាតិ សោ តេន វាទេន ឧណ្ណតោ ហោតិ ឧណ្ណមោ ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្សាតិ – សោ ហស្សតី ឧណ្ណមតី ច តេន។

បប្បុយ្យតមត្ថំ យថា មនោ អហូតិ។ តំ វាទត្ថំ បប្បុយ្យ បាបុណិត្វា អធិគន្ត្វា វិន្ទិត្វា បដិលភិត្វា។ យថា មនោ អហូតិ យថា មនោ អហុ, យថា ចិត្តោ អហុ, យថា សង្កប្បោ អហុ, យថា វិញ្ញាណោ អហូតិ – បប្បុយ្យ តមត្ថំ យថា មនោ អហុ។

តេនាហ ភគវា –

“បសំសិតោ វា បន តត្ថ ហោតិ, អញ្ញាយ វាទំ បរិសាយ មជ្ឈេ។

សោ ហស្សតី ឧណ្ណមតី ច តេន, បប្បុយ្យ តមត្ថំ យថា មនោ អហូ”តិ។

៩៣។

យាឧណ្ណតី សាស្ស វិឃាតភូមិ, មានាតិមានំ វទតេ បនេសោ;

ឯតម្បិ ទិស្វា ន វិវាទយេថ, ន ហិ តេន សុទ្ធិំ កុសលា វទន្តិ។

យា ឧណ្ណតី សាស្ស វិឃាតភូមីតិ។ យា ឧណ្ណតីតិ យា ឧណ្ណតិ ឧណ្ណមោ ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្សាតិ – យា ឧណ្ណតី។ សាស្ស វិឃាតភូមីតិ សា តស្ស វិឃាតភូមិ ឧបឃាតភូមិ បីឡនភូមិ ឃដ្ដនភូមិ ឧបទ្ទវភូមិ ឧបសគ្គភូមីតិ – យា ឧណ្ណតី សាស្ស វិឃាតភូមិ។

យាភាតិយាភំ ចគតេ បភេសោតិ៍ សោ បុក្កលោ យាភញ្ញា ចគតិ អតិយាភញ្ញា ចគតីតិ – យាភាតិយាភំ ចគតេ បភេសោ៍

ឧតាយ្យិ ជិស្ហា ត ចិចាគយេឆាតិ៍ ឧតំ អាឌីតចំ ជិស្ហា បស្សិត្វា ឮលឃិត្វា ពីរឃិត្វា ចិកាចឃិត្វា ចិក្សំ ពត្វា ជិជ្ជិពលហេសុ ជិជ្ជិកល្លតេសុ ជិជ្ជិចិក្កហេសុ ជិជ្ជិចិចាគេសុ ជិជ្ជិយេឆពោស្មុតិ – ឧតាយ្យិ ជិស្ហា៍ ត ចិចាគយេឆាតិ ត ពលហំ ពគេយ្យ ត កល្លតំ ពគេយ្យ ត ចិក្កហំ ពគេយ្យ ត ចិចាគំ ពគេយ្យ, ត យេឆពំ ពគេយ្យ, ពលហកល្លតចិក្កហចិចាគយេឆពំ បឌហេយ្យ ចិតោគេយ្យ ញ្យន្តិំ ពគេយ្យ អតភាចំ ពយេយ្យ, ពលហកល្លតចិក្កហចិចាគយេឆពា អារតោ អស្ស ចិរតោ បជិចិរតោ តិក្ខន្តោ តិស្សដោ ចិប្បយុត្តោ ចិសញ្ញុត្តោ ចិយរិយាឌិពតេត ចេតសា ចិហរេយ្យាតិ – ឧតាយ្យិ ជិស្ហា ត ចិចាគយេឆ៍

តហិ តេត សុទ្ធិ ក្សលិ ចគត្តីតិ៍ ក្សលិតិ យេ តេ ខន្ធក្សលិ ឆាតុក្សលិ អាឃតតក្សលិ បជិច្ចសមុប្បាគក្សលិ សតិបដ្ឋាតក្សលិ សម្មប្បឆាតក្សលិ ឥទ្ធិបាទក្សលិ ឥន្ទ្រិយក្សលិ ពលក្សលិ ពោជ្ឈង្គក្សលិ មក្កក្សលិ ផលក្សលិ តិព្វាតក្សលិ, តេ ក្សលិ ជិជ្ជិពលហេត ជិជ្ជិកល្លតេត ជិជ្ជិចិក្កហេត ជិជ្ជិចិចាគេត ជិជ្ជិយេឆពោត សុទ្ធិ ចិសុទ្ធិ បរិសុទ្ធិ, មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ត ចគត្តិ ត ពចេត្តិ ត កលេត្តិ ត ឌីបយត្តិ ត ចោហរត្តីតិ – ត ហិ តេត សុទ្ធិ ក្សលិ ចគត្តិ៍

តេតាហ ភពចា –

“ឃា ដូត្តិ សាស្ស ចិឃាតក្សិ, យាភាតិយាភំ ចគតេ បភេសោ;

ឧតាយ្យិ ជិស្ហា ត ចិចាគយេឆ, ត ហិ តេត សុទ្ធិ ក្សលិ ចគត្តី”តិ៍

៩៩៍

ស្ទរោឃឆា ទាឌពាគាឃ បុដ្ឋោ, អភិកង្ខយេតិ បជិស្ទរមិច្ឆិ;

ឃេយគេច សោ តេត បលេហិ ស្ទរ, បុព្វេច តត្ថិ ឃជិជំ ឃុឆាឃ៍

ស្ទរោ ឃឆា ទាឌពាគាឃ បុដ្ឋោតិ៍ ស្ទរោតិ ស្ទរោ ឃីរោ ចិក្កន្តោ អភីរុ អឆម្ភី អត្រាសី អបលាយី៍ ទាឌពាគាឃ បុដ្ឋោតិ ទាឌពាគតីយេត ទាឌគោភាតីយេត បុដ្ឋោ បោសិតោ អបាឌិតោ ចឌ្ឍិតោតិ – ស្ទរោ ឃឆា ទាឌពាគាឃ បុដ្ឋោ៍

ᩋᨽᩥᨣᨩ᩠ᨩᨾᩮᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩪᩁᨾᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨣᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᨲᩥ ᩏᨷᩮᨲᩥ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩪᩁᩴ ᨷᨭᩥᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨷᨭᩥᩈᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨷᨭᩥᨾᩃ᩠ᩃᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩥᩉᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨣᨩ᩠ᨩᨾᩮᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩪᩁᨾᩥᨧ᩠ᨨᩴ᪨

ᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨷᩃᩮᩉᩥ ᩈᩪᩁᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨷᩃᩮᩉᩥ, ᨲᩮᨶ ᩅᨩ, ᨲᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨲᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ, ᩈᩮᩣ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨷᨭᩥᩈᩪᩁᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᨷᨭᩥᨾᩃ᩠ᩃᩮᩣᨲᩥ – ᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨷᩃᩮᩉᩥ ᩈᩪᩁ᪨

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨿᩩᨵᩣᨿᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨻᩮᩣᨵᩥᨿᩣ ᨾᩪᩃᩮ ᨿᩮ ᨷᨭᩥᩈᩮᨶᩥᨠᩁᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨷᨭᩥᩃᩮᩣᨾᨠᩁᩣ ᨷᨭᩥᨠᨱ᩠ᨭᨠᨠᩁᩣ ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᨠᩁᩣ ᨲᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩩᨷᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨯᨯ᩠ᨰᩣ᪨ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨿᩩᨵᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩃᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᩅᩣᨴᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨾᩮᨵᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨿᩩᨵᩣᨿ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩈᩪᩁᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᩁᩣᨩᨡᩣᨴᩣᨿ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨣᨩ᩠ᨩᨾᩮᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩪᩁᨾᩥᨧ᩠ᨨᩴ;

ᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨷᩃᩮᩉᩥ ᩈᩪᩁ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨿᩩᨵᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪉᪨

ᨿᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨲᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᨴᩔᩩ ᨶ ᩉᩥ ᨲᩮᨵ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩣᨴᨾ᩠ᩉᩥ ᨩᩣᨲᩮ ᨷᨭᩥᩈᩮᨶᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨿᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩃᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ‘ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᩈᩥ, ᩋᩉᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨠᩥᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩥᩔᩈᩥ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᨾᩈᩥ, ᩋᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᩉᩥᨲᩴ ᨾᩮ, ᩋᩈᩉᩥᨲᩴ ᨲᩮ, ᨷᩩᩁᩮ ᩅᨧᨶᩦᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩅᨧ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᨧᨶᩦᨿᩴ ᨷᩩᩁᩮ ᩋᩅᨧ, ᩋᨵᩥᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨲᩮ ᩅᩥᨷᩁᩣᩅᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᨲᩮ ᩅᩣᨴᩮᩣ, ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᨾᩈᩥ, ᨧᩁ ᩅᩣᨴᨷ᩠ᨷᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᨿ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᩈᨧᩮ ᨷᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ – ᨿᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ “ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨾᩮᩣᨥᨾᨬ᩠ᨬ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“អសស្សតោ លោកោ…បេ… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ វាទយន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ឥទមេវ សច្ចន្តិ ច វាទយន្តិ។

តេ ត្វំ វទស្សុ ន ហិ តេធ អត្ថិ, វាទម្ហិ ជាតេ បដិសេនិកត្តាតិ។ តេ ត្វំ ទិដ្ឋិគតិកេ វទស្សុ វាទេន វាទំ, និគ្គហេន និគ្គហំ, បដិកម្មេន បដិកម្មំ, វិសេសេន វិសេសំ, បដិវិសេសេន បដិវិសេសំ, អាវេឋិយាយ អាវេឋិយំ, និព្ពេឋិយាយ និព្ពេឋិយំ, ឆេទេន ឆេទំ, មណ្ឌលេន មណ្ឌលំ, តេ តុយ្ហំ បដិសូរា បដិបុរិសា បដិសត្តូ បដិមល្លាតិ – តេ ត្វំ វទស្សុ ន ហិ តេធ អត្ថិ។ វាទម្ហិ ជាតេ បដិសេនិកត្តាតិ។ វាទេ ជាតេ សញ្ជាតេ និព្ពត្តេ អភិនិព្ពត្តេ បាតុភូតេ បដិសេនិកត្តា [បដិសេនិករា (ក។), ឯវំ សេសេសុ តីសុ បទេសុបិ] បដិលោមកត្តា បដិកណ្ដកកត្តា បដិបក្ខកត្តា កលហំ ករេយ្យុំ ភណ្ឌនំ ករេយ្យុំ វិគ្គហំ ករេយ្យុំ វិវាទំ ករេយ្យុំ មេធគំ ករេយ្យុំ, តេ នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា…បេ… ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – តេ ត្វំ វទស្សុ ន ហិ តេធ អត្ថិ វាទម្ហិ ជាតេ បដិសេនិកត្តា។

តេនាហ ភគវា –

“យេ ទិដ្ឋិមុគ្គយ្ហ វិវាទយន្តិ, ឥទមេវ សច្ចន្តិ ច វាទយន្តិ;

តេ ត្វំ វទស្សុ ន ហិ តេធ អត្ថិ, វាទម្ហិ ជាតេ បដិសេនិកត្តា”តិ។

៩៦។

វិសេនិកត្វា បន យេ ចរន្តិ, ទិដ្ឋីហិ ទិដ្ឋិំ អវិរុជ្ឈមានា;

តេសុ ត្វំ កិំ លភេថ បសូរ, យេសីធ នត្ថិ បរមុគ្គហីតំ។

វិសេនិកត្វា បន យេ ចរន្តីតិ។ សេនា វុច្ចតិ កិលេសសេនា។ កាយទុច្ចរិតំ កិលេសសេនា, វចីទុច្ចរិតំ កិលេសសេនា, មនោទុច្ចរិតំ កិលេសសេនា, លោភោ កិលេសសេនា, ទោសោ កិលេសសេនា, មោហោ កិលេសសេនា, កោធោ… ឧបនាហោ… មក្ខោ… បឡាសោ… ឥស្សា… មច្ឆរិយំ… មាយា… សាឋេយ្យំ… ថម្ភោ… សារម្ភោ… មានោ… អតិមានោ… មទោ… បមាទោ… សព្ពេ កិលេសា… សព្ពេ ទុច្ចរិតា… សព្ពេ ទរថា… សព្ពេ បរិឡាហា… សព្ពេ សន្តាបា… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា កិលេសសេនា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“កាមា តេ បឋមា សេនា, ទុតិយា អរតិ វុច្ចតិ...បេ...;

ន តំ អសូរោ ជិនាតិ, ជេត្វាច លភតេ សុខ”ន្តិ។

យតោ ចតូហិ អរិយមគ្គេហិ សព្វា ច មារសេនា សព្វេ ច បដិសេនិករា កិលេសា ជិតា ច បរាជិតា ច ភគ្គា វិប្បលុគ្គា បរម្មុខា, តេន វុច្ចតិ វិសេនិកត្វាតិ។ យេតិ អរហន្តោ ខីណាសវា។ ចរន្តីតិ ចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តីតិ – វិសេនិកត្វា បន យេ ចរន្តិ។

ទិដ្ឋីហិ ទិដ្ឋឹ អវិរុជ្ឈមានាតិ។ យេសំ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ បហីនានិ សមុច្ឆិន្នានិ វូបសន្តានិ បដិបស្សទ្ធានិ អភព្វុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍានិ, តេ ទិដ្ឋីហិ ទិដ្ឋឹ អវិរុជ្ឈមានា អប្បដិវិរុជ្ឈមានា អប្បហីយមានា អប្បដិហញ្ញមានា អប្បដិហតមានាតិ – ទិដ្ឋីហិ ទិដ្ឋឹ អវិរុជ្ឈមានា។

តេសុ ត្វំ កិំ លភេថោ បសូរាតិ។ តេសុ អរហន្តេសុ ខីណាសវេសុ កិំ លភេថ បដិវាទំ បដិបុរិសំ បដិសត្តុំ បដិមល្លន្តិ – តេសុ ត្វំ កិំ លភេថ បសូរ។

យេសីធ នត្ថិ បរមុគ្គហីតន្តិ។ យេសំ អរហន្តានំ ខីណាសវានំ “ឥទំ បរមំ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរ”ន្តិ គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ, នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ វូបសន្តំ បដិបស្សទ្ធំ អភព្វុប្បត្តិកំ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍន្តិ – យេសីធ នត្ថិ បរមុគ្គហីតំ។

តេនាហ ភគវា –

“វិសេនិកត្វា បន យេ ចរន្តិ, ទិដ្ឋីហិ ទិដ្ឋឹ អវិរុជ្ឈមានា;

តេសុ ត្វំ កិំ លភេថោ បសូរ, យេសីធ នត្ថិ បរមុគ្គហីត”ន្តិ។

៩៨។

អថត្វំ បវិតក្កមាគមា,[បវិតក្កមាគម (សី។), សវិតក្កមាគមា (ក។)]មនសា ទិដ្ឋិគតានិ ចិន្តយន្តោ;

ធោនេន យុគំ សមាគមា, ន ហិ ត្វំ សក្ខសិ សម្បយាតវេ។

ອຖ ຕ຺ວໍ ປວິຕກ຺ກມາຄມາຕິ. ອຖາຕິ ປທສນ຺ຘິ ປທສໍສຄ຺ໂຄ ປທປາຣິປູຣີ ອກ຺ຂຣສມວາໂຍ ພ຺ຍນ຺ຊນສິລິຏ຺ຐຕາ ປທານຸປຸພ຺ພຕາເປຕໍ – ອຖາຕິ. ປວິຕກ຺ກມາຄມາຕິ ຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ສງ຺ກປ຺ເປນ຺ໂຕ "ຊໂຍ ນຸ ໂຂ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ, ປຣາຊໂຍ ນຸ ໂຂ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ, ກຖໍ ນິຄ຺ຄຫໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ປຏິກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ວິເສສໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ປຏິວິເສສໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ອາເວຐິຍໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ນິພ຺ເພຐິຍໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ເຉທໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ມຓ຺ຑລໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ເອວໍ ຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ສງ຺ກປ຺ເປນ຺ໂຕ ອາຄໂຕສິ ອຸປຄໂຕສິ ສມ຺ປຕ຺ໂຕສິ ມຍາ ສທ຺ຘິໍ ສມາຄໂຕສີຕິ – ອຖ ຕ຺ວໍ ປວິຕກ຺ກມາຄມາ.

ມນສາ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ຈິນ຺ຕຍນ຺ໂຕຕິ. ມໂນຕິ ຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ມໂນ ມານສໍ ຫທຍໍ ປຓ຺ຑຣໍ, ມໂນ ມນາຍຕນໍ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ ຕຊ຺ຊາ ມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ. ຈິຕ຺ເຕນ ທິຏ຺ຐິໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ວິຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ "ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ"ຕິ ວາ, "ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ"ຕິ ວາ...ເປ... "ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ"ຕິ ວາຕິ – ມນສາ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ຈິນ຺ຕຍນ຺ໂຕ.

ໂຘເນນ ຍຸຄໍ ສມາຄມາ, ນ ຫິ ຕ຺ວໍ ສກ຺ຂສິ ສມ຺ປຍາຕເວຕິ. ໂຘນາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຎ຺ຎາ. ຍາ ປຎ຺ຎາ ປຊານນາ...ເປ... ອໂມໂຫ ຘມ຺ມວິຈໂຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ກິໍກາຣຓາ ໂຘນາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຎ຺ຎາ? ຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຘຸຕຎ຺ຈ ໂຘຕຎ຺ຈ ສນ຺ໂຘຕຎ຺ຈ ນິທ຺ໂຘຕຎ຺ຈ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ...ເປ... ສພ຺ພາກຸສລາຠິສງ຺ຂາຣາ ຘຸຕາ ຈ ໂຘຕາ ຈ ສນ຺ໂຘຕາ ຈ ນິທ຺ໂຘຕາ ຈ. ອຖ ວາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ... ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ເປນ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ໂປ...ເປ... ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິຍາ ມິຈ຺ຉາວິມຸຕ຺ຕິ ຘຸຕາ ຈ ໂຘຕາ ຈ ສນ຺ໂຘຕາ ຈ ນິທ຺ໂຘຕາ ຈ. ອຖ ວາ ອຣິເຍນ ອຏ຺ຐງ຺ຄິເກນ ມຄ຺ເຄນ ສພ຺ເພ ກິເລສາ... ສພ຺ເພ ທຸຈ຺ຈຣິຕາ... ສພ຺ເພ ທຣຖາ... ສພ຺ເພ ປຣິຬາຫາ... ສພ຺ເພ ສນ຺ຕາປາ... ສພ຺ພາກຸສລາຠິສງ຺ຂາຣາ ຘຸຕາ ຈ ໂຘຕາ ຈ ສນ຺ໂຘຕາ ຈ ນິທ຺ໂຘຕາ ຈ. ຠຄວາ ອິເມຫິ ໂຘເນຍ຺ເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ອຸເປໂຕ ສມຸເປໂຕ ອຸປາຄໂຕ ສມຸປາຄໂຕ ອຸປປ຺ໂນ ສມຸປປ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ຠຄວາ ໂຘໂນ. ໂສ ຘຸຕຣາໂຄ ຘຸຕປາໂປ ຘຸຕກິເລໂສ ຘຸຕປຣິຬາໂຫຕິ – ໂຘໂນຕິ.

ໂຘເນນ ຍຸຄໍ ສມາຄມາ, ນ ຫິ ຕ຺ວໍ ສກ຺ຂສິ ສມ຺ປຍາຕເວຕິ. ປສູໂຣ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ນ ປຏິພໂລ ໂຘເນນ ພຸທ຺ເຘນ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ສລ຺ລປິຕຸໍ ສາກຈ຺ຉິຕຸໍ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ປສູໂຣ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຫີໂນ ນິຫີໂນ ໂອມໂກ ລາມໂກ ຉຕຸກ຺ໂກ ປຣິຕ຺ໂຕ. ໂສ ຫິ ຠຄວາ ອຄ຺ໂຄ ຈ ເສຏ຺ໂຐ ຈ ວິເສຏ຺ໂຐ ຈ ປາໂມກ຺ໂຂ ຈ ອຸຕ຺ຕໂມ ຈ ປວໂຣ ຈ. ຍຖາ ສໂສ ນ ປຏິພໂລ ມຕ຺ເຕນ ມາຕງ຺ເຄນ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ; ຍຖາ ໂກຕ຺ຖຸໂກ ນ ປຏິພໂລ ສີເຫນ ມິຄຣຎ຺ຎາ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ; ຍຖາ ວຈ຺ຉໂກ ຕຣຸຓໂກ ເຘນຸປໂກ ນ ປຏິພໂລ ອຸສເຠນ ຈລກກຸນາ [ຈາລກ຺ກກຸນາ (ສ຺ຍາ)] ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ; ຍຖາ ຘງ຺ໂກ ນ ປຏິພໂລ ຄຣຸເຬນ ເວນເຕຍ຺ເຍນ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ; ຍຖາ ຈຓ຺ຑາໂລ ນ ປຏິພໂລ ຣຎ຺ຎາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິນາ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ; ຍຖາ ປໍສຸປິສາຈໂກ ນ ປຏິພໂລ ອິນ຺ເທນ ເທວຣຎ຺ຎາ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ; ເອວເມວ ປສູໂຣ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ນ ປຏິພໂລ ໂຘເນນ ພຸທ຺ເຘນ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄໍ ສມາຄມໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ສລ຺ລປິຕຸໍ ສາກຈ຺ຉິຕຸໍ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ປສູໂຣ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຫີນປຎ຺ໂຎ ນິຫີນປຎ຺ໂຎ ໂອມກປຎ຺ໂຎ ລາມກປຎ຺ໂຎ ຉຕຸກ຺ກປຎ຺ໂຎ ປຣິຕ຺ຕປຎ຺ໂຎ. ໂສ ຫິ ຠຄວາ

មហាបញ្ញា បុថុបញ្ញា ហាសបញ្ញា ជវនបញ្ញា តិក្ខបញ្ញា និព្ពេធិកបញ្ញា, បញ្ញាបភេទកុសលោ បភិន្នញាណោ អធិគតបដិសម្ភិទោ, ចតុវេសារជ្ជប្បត្តោ ទសពលធារី, បុរិសាសភោ បុរិសសីហោ បុរិសនាគោ បុរិសាជញ្ញោ បុរិសធោរយ្ហោ, អនន្តញាណោ អនន្តតេជោ អនន្តយសោ អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ ធនវា, នេតា វិនេតា អនុនេតា, បញ្ញាបេតា និជ្ឈាបេតា បេក្ខេតា បសាទេតា។ សោ ហិ ភគវា អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា, អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជនេតា, អនក្ខាតស្ស មគ្គស្ស អក្ខាតា, មគ្គញ្ញូ មគ្គវិទូ មគ្គកោវិទោ មគ្គានុគា ច បនស្ស ឯតរហិ សាវកា វិហរន្តិ បច្ឆា សមន្នាគតា។

សោ ហិ ភគវា ជានំ ជានាតិ បស្សំ បស្សតិ, ចក្ខុភូតោ ញាណភូតោ ធម្មភូតោ ព្រហ្មភូតោ, វត្តា បវត្តា អត្ថស្ស និន្នេតា អមតស្ស ទាតា ធម្មស្សាមី តថាគតោ; នត្ថិ តស្ស ភគវតោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ [អផុសិតំ (ស្យា.)] បញ្ញាយ។ អតីតំ អនាគតំ បច្ចុប្បន្នំ ឧបាទាយ សព្ពេ ធម្មា សព្ពាការេន ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណមុខេ អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ។ យំ កិញ្ចិ នេយ្យំ នាម អត្ថិ ធម្មំ ជានិតព្ពំ។ អត្តត្ថោ វា បរត្ថោ វា ឧភយត្ថោ វា ទិដ្ឋធម្មិកោ វា អត្ថោ, សម្បរាយិកោ វា អត្ថោ, ឧត្តានោ វា អត្ថោ, គម្ភីរោ វា អត្ថោ, គូឡ្ហោ វា អត្ថោ, បដិច្ឆន្នោ វា អត្ថោ, នេយ្យោ វា អត្ថោ, នីតោ វា អត្ថោ, អនវជ្ជោ វា អត្ថោ, និក្កិលេសោ វា អត្ថោ, វោទានោ វា អត្ថោ, បរមត្ថោ វា អត្ថោ, សព្ពំ តំ អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ។

សព្ពំ កាយកម្មំ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណានុបរិវត្តិ, សព្ពំ វចីកម្មំ ញាណានុបរិវត្តិ , សព្ពំ មនោកម្មំ ញាណានុបរិវត្តិ។ អតីតេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អប្បដិហតំ ញាណំ, អនាគតេ អប្បដិហតំ ញាណំ, បច្ចុប្បន្នេ អប្បដិហតំ ញាណំ, យាវតកំ នេយ្យំ តាវតកំ ញាណំ, យាវតកំ ញាណំ តាវតកំ នេយ្យំ, នេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយន្តិកំ នេយ្យំ, នេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ នប្បវត្តតិ , ញាណំ អតិក្កមិត្វា នេយ្យបថោ នត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា។ យថា ទ្វិន្នំ សមុគ្គបដលានំ សម្មា ផុសិតានំ ហេដ្ឋិមំ សមុគ្គបដលំ ឧបរិមំ នាតិវត្តតិ, ឧបរិមំ សមុគ្គបដលំ ហេដ្ឋិមំ នាតិវត្តតិ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ; ឯវមេវ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ នេយ្យញ្ច ញាណញ្ច អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ; យាវតកំ នេយ្យំ តាវតកំ ញាណំ, យាវតកំ ញាណំ តាវតកំ នេយ្យំ, នេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយន្តិកំ នេយ្យំ, នេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ នប្បវត្តតិ, ញាណំ អតិក្កមិត្វា នេយ្យបថោ នត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា សព្ពធម្មេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ។

សព្ពេ ធម្មា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អាវជ្ជនបដិពទ្ធា អាកង្ខបដិពទ្ធា មនសិការបដិពទ្ធា ចិត្តុប្បាទបដិពទ្ធា។ សព្ពសត្តេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ, សព្ពេសំ សត្តានំ ភគវា អាសយំ ជានាតិ អនុសយំ ជានាតិ ចរិតំ ជានាតិ អធិមុត្តិំ ជានាតិ។ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ ភព្ពាភព្ពេ សត្តេ បជានាតិ។ សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ។

យថា យេ កេចិ មច្ឆកច្ឆបា អន្តមសោ តិមិតិមិង្គលំ ឧបាទាយ អន្តោមហាសមុទ្ទេ បរិវត្តន្តិ; ឯវមេវ សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ។ យថា យេ កេចិ បក្ខី អន្តមសោ គរុឡំ វេនតេយ្យំ

ឧបាទាយ អាកាសស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ; ឯវមេវ យេបិ តេ សារិបុត្តសមា បញ្ញាយ តេបិ ពុទ្ធញាណស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ ។ ពុទ្ធញាណំ ទេវមនុស្សានំ បញ្ញំ ផរិត្វា អភិភវិត្វា តិដ្ឋតិ។

យេបិ តេ ខត្តិយបណ្ឌិតា ព្រាហ្មណបណ្ឌិតា គហបតិបណ្ឌិតា សមណបណ្ឌិតា និបុណា កតបរប្បវាទា វាលវេធិរូបា។ វោភិន្ទន្តា [តេ ភិន្ទន្តា (ក.)] មញ្ញេ ចរន្តិ បញ្ញាគតេន ទិដ្ឋិគតានិ ។ តេ បញ្ហេអភិសង្ខរិត្វា អភិសង្ខរិត្វា តថាគតំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆន្តិ គូឡ្ហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ ច។ កថិតា វិសជ្ជិតា ច តេ បញ្ហា ភគវតា ហោន្តិ និទ្ទិដ្ឋការណា ឧបក្ខិត្តកា ច។ តេ ភគវតោ សម្បជ្ជន្តិ។ អថ ខោ ភគវា តត្ថ អតិរោចតិ យទិទំ បញ្ញាយាតិ – ធោនេន យុគំ សមាគមា, ន ហិ ត្វំ សក្ខសិ សម្បយាតវេ។

តេនាហ ភគវា –

“អថ ត្វំ បវិតក្កមាគមា, មនសា ទិដ្ឋិគតានិ ចិន្តយន្តោ;

ធោនេន យុគំ សមាគមា, ន ហិ ត្វំ សក្ខសិ សម្បយាតវេ”តិ។

បសូរសុត្តនិទ្ទេសោ អដ្ឋមោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥។ យាកល្លិឃយុត្តនិទ្ទេសោ

អថ យាកល្លិឃយុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

៦០។

ជិឃ្ឆាតពល៉្យអនតិ៍ នកច្ឆា, ភាវេហាសិ លេក្ខា អបិ វេបព្ទតស្តិ;

កិវេយចិជំ យុត្តកីសបុណ្ណំ, បិធាបិ តំ សយ្យសិត្វា ត ឆ្លេដ្ឋ។

ជិឃ្ឆាត ពល៉្យអនតិ៍ នកច្ឆា, ភាវេហាសិ លេក្ខា អបិ វេបព្ទតស្តិត្តិ។ ពល្យច្ឆា អនតិច្ឆា នកច្ឆា យានឌីពវេនា ជិឃ្ឆា បឃ្សិត្វា វេបព្ទតឆវេយ្យ លេក្ខា វា នាវេកា វា វេបយំ វា ភាវេហាសីតិ – ជិឃ្ឆាត ពល៉្យអនតិ៍ នកច្ឆា ភាវេហាសិ លេក្ខា អបិ វេបព្ទតស្តិ។

កិវេយចិជំ យុត្តកីសបុណ្ណំ, បិធាបិ តំ សយ្យសិត្វា ត ឆ្លេដ្ឋតិ។ កិវេយចិជំ សទីទំ យុត្តបុណ្ណំ កីសបុណ្ណំ វេសយព្ឈុណ្ណំ នុហិនបុណ្ណំ អដ្ឋិសញ្ញាពត្យារុសយ្លត្តិ នុឌិនយំសាធវេលបតំ ធយ្យជិតត្តិ លជិយា បជិដ្ឋត្តំ លិទ្ធាចលិទ្ធំ ភ្លេត្តិ បព្ឈត្តិ កិយិសឈ្លត្តិវេសជិតំ ភាគាកលិយលបទិប្ពទំ បិវេឌត អក្កយិត្វា ត ឆ្លេដ្ឋយ្យ, ក្យេពា បត សំធាវេសា វា សយាកវេយា វាតិ – កិវេយចិជំ យុត្តកីសបុណ្ណំ, បិធាបិ តំ សយ្យសិត្វា ត ឆ្លេដ្ឋ។ អតដ្ឋទិឃវេច្ឆាតំ យត្យេឃ្យា ជិវេទ្ធា កាវេយ បត្តឃវេត្ថា យាត្យសវេគ កាវេយ ត ឆ្លេដ្ឋយ្យ, យាត្យសវេគ វា កាវេយ បត្តឃវេត្ថា ជិវេទ្ធា កាវេយ ត ឆ្លេដ្ឋយ្យ។ ឃំ ត្វំ ភ្លេកាបិ ត ឆ្លដ្ឋសិ ត សាជិឃសិ ត បវេត្តសិ ត បិវេហសិ ភាកិឌបេ្យសិ, កិំ វេព ឌឃ្យត្តំ, កពយាឃ ត្វំ ជិជ្ជិឃា សយត្តាវេពាតិ បុដ្ឋតីតិ។

តេនាហ ភគវា –

“ជិឃ្ឆាត ពល៉្យអនតិ៍ នកច្ឆា, ភាវេហាសិ លេក្ខា អបិ វេបព្ទតស្តិ;

កិវេយចិជំ យុត្តកីសបុណ្ណំ, បិធាបិ តំ សយ្យសិត្វា ត ឆ្លេដ្ឋ”តិ។

៦១។

ខុពាជិសំធេ នពតំ ត ឆ្លដ្ឋសិ, ភាទិ តទិវេក្ខហិ ឌពហ្វហិ បត្តិតំ;

ទិដ្ឋិគតំ សីលវតំ នុ ជីវិតំ, ភវូបបត្តិញ្ច វទេសិ កីទិសំ។

លិ១។

ឥទំ វទាមីតិ ន តស្ស ហោតិ, [មាគន្ទិយាតិ[មាគណ្ឌិយាតិ (សី. ស្យា.)]ភគវា]

ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតំ;

បស្សញ្ច ទិដ្ឋីសុ អនុគ្គហាយ, អជ្ឈត្តសន្តិំ បចិនំ អទស្សំ។

ឥទំ វទាមីតិ ន តស្ស ហោតីតិ។ ឥទំ វទាមីតិ ឥទំ វទាមិ, ឯតំ វទាមិ, ឯត្តកំ វទាមិ, ឯត្តាវតា វទាមិ, ឥទំ ទិដ្ឋិគតំ វទាមិ – “សស្សតោ លោកោ”តិ វា…បេ… “នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ វា។ ន តស្ស ហោតីតិ ន មយ្ហំ ហោតិ, “ឯត្តាវតា វទាមី”តិ ន តស្ស ហោតីតិ – ឥទំ វទាមីតិ ន តស្ស ហោតិ។

មាគន្ទិយាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ…បេ… សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ភគវាតិ – មាគន្ទិយាតិ ភគវា។

ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតន្តិ។ ធម្មេសូតិ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតេសុ។ និច្ឆេយ្យាតិ និច្ឆិនិត្វា វិនិច្ឆិនិត្វា វិចិនិត្វា បវិចិនិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, ឱធិគ្គាហោ ពិលគ្គាហោ វរគ្គាហោ កោដ្ឋាសគ្គាហោ ឧច្ចយគ្គាហោ សមុច្ចយគ្គាហោ, “ឥទំ សច្ចំ តច្ឆំ តថំ ភូតំ យាថាវំ អវិបរីត”ន្តិ គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ, នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតិ, បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ វូបសន្តំ បដិប្បស្សទ្ធំ អភព្ពុប្បត្តិកំ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍន្តិ – ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតំ។

បស្សញ្ច ទិដ្ឋីសុ អនុគ្គហាយាតិ។ ទិដ្ឋីសុ អាទីនវំ បស្សន្តោ ទិដ្ឋិយោ ន គណ្ហាមិ ន បរាមសាមិ នាភិនិវិសាមិ។ អថ វា ន គណ្ហិត្វា ន បរាមសិត្វា នាភិនិវិសិត្វាតិ។ ឯវម្បិ បស្សញ្ច ទិដ្ឋីសុ អនុគ្គហាយ។

អថ វា “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ច”ន្តិ ទិដ្ឋិគតមេតំ ទិដ្ឋិគហនំ ទិដ្ឋិកន្តារោ ទិដ្ឋិវិសូកាយិកំ ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ, សទុក្ខំ សវិឃាតំ សឧបាយាសំ សបរិឡាហំ, ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតីតិ។ ទិដ្ឋីសុ អាទីនវំ បស្សន្តោ ទិដ្ឋិយោ ន គណ្ហាមិ ន បរាមសាមិ នាភិនិវិសាមិ។ អថ វា ន គណ្ហិត្វា

ត បរាយសិតន្តា តាកិតិចិសិតន្តាតិ៍ ទុចយ្យិ បយ្សុញ្ហា ទិទ្និ៍យុ អត្សក្កហាឃ៍

អឆ ចា “អឃយ្សុខតា ខលិខកា, អត្ថុចា ខលិខកា, អគត្ថុចា ខលិខកា, តំ ឌីចំ តំ ឃរិទំ, អន្ញា ឌីចំ អន្ញា ឃរិទំ, ខហាតិ តឆាកខតា បទំ យខណា, ត ខហាតិ តឆាកខតា បទំ យខណា, ខហាតិ ច ត ច ខហាតិ តឆាកខតា បទំ យខណា, ខគច ខហាតិ ត ត ខហាតិ តឆាកខតា បទំ យខណា, ត្កឌខយច ឃថ្ងំ ខយាឈយន្ញា”ត្តិ ទិទ្និ៍កតខយតំ ទិទ្និ៍កហត់ ទិទ្និ៍កត្តាខរា ទិទ្និ៍ចិឃ្ខូកាឃិកំ ទិទ្និ៍ចិបឝ្គិតំ ទិទ្និ៍ឃខន្ញាឌត់, ឃឝ្ខុក្ល ឃចិឈាតំ ទិឃាឋិឃាឃំ ឃបទិឮអាឋំ ត តិខ្លិឌាឃ ត ចិខាកាឃ ត តិខខាឆាឃ ត ហ្គបឃយាឃ ត អកិន្ញាឃ ត ឃខន្ញាឆាឃ ត តិន្ញាតាឃ ឃំចត្តតិតិ៍ ទិទ្និ៍យុ អាឌិតចំ បយ្សុខត្តា ទិទ្និ៍ខយា ត កហ្សាយិ ត បរាយឃាយិ តាកិតិចិឃាយិ៍ អឆ ចា ត កហ្សិប្បាន្ញា ត បរាយសិតន្តា តាកិតិចិសិតន្តាតិ៍ ទុចយ្យិ បយ្សុញ្ហា ទិទ្និ៍យុ អត្សក្កហាឃ៍

អឆ ចា ត្កយា ទិទ្និ៍ខយា ទុចំកហិតា ទុចំបរាយខ្ចុ ទុចំកតិកា កចិឃ្សុត្តិ ទុចំអកិឃយ្យខាឃាតិ៍ ទិទ្និ៍យុ អាឌិតចំ បយ្សុខត្តា ទិទ្និ៍ខយា ត កហ្សាយិ ត បរាយឃាយិ តាកិតិចិឃាយិ៍ អឆ ចា ត កហ្សិប្បាន្ញា ត បរាយសិតន្តា តាកិតិចិសិតន្តាតិ៍ ទុចយ្យិ បយ្សុញ្ហា ទិទ្និ៍យុ អត្សក្កហាឃ៍

អឆ ចា ត្កយា ទិទ្និ៍ខយា តិខឃឃំចត្តតិកា តិខន្ធាតខយាតិឃំចត្តតិកា ខបត្តិចិឃឃឃំចត្តតិកាតិ៍ ទិទ្និ៍យុ អាឌិតចំ បយ្សុខត្តា ទិទ្និ៍ខយា ត កហ្សាយិ ត បរាយឃាយិ តាកិតិចិឃាយិ៍ អឆ ចា ត កហ្សិប្បាន្ញា ត បរាយសិតន្តា តាកិតិចិសិតន្តាតិ៍ ទុចយ្យិ បយ្សុញ្ហា ទិទ្និ៍យុ អត្សក្កហាឃ៍

អឆ ចា ត្កយា ទិទ្និ៍ខយា អតិច្ឆ្ងា ឃន្កូតា បចិច្ឆ្ងឃយុប្បុត្តា ពឃឆយ្យា ចឃឆយ្យា ចិខាកឆយ្យា តិខខាឆឆយ្យាតិ៍ ទិទ្និ៍យុ អាឌិតចំ បយ្សុខត្តា ទិទ្និ៍ខយា ត កហ្សាយិ ត បរាយឃាយិ តាកិតិចិឃាយិ៍ អឆ ចា ត កហ្សិប្បាន្ញា ត បរាយសិតន្តា តាកិតិចិសិតន្តាតិ៍ ទុចយ្យិ បយ្សុញ្ហា ទិទ្និ៍យុ អត្សក្កហាឃ៍

អន្ញាណឃត្តិបចិត់ អឌយ្សុត្តិ៍ អន្ញាណឃត្តិ អន្ញាណិ ខាកឃ្សុ ឃត្តិ, ខឌាឃឃ្សុ ឃត្តិ, ខយាហឃ្សុ ឃត្តិ, ខកាឆឃ្សុ… ហ្គបតាហឃ្សុ… យក្កូឃ្សុ … បឮអាឃឃ្សុ… ត្កឃ្សុាឃ… យឆ្ងទិឃឃ្សុ … យាឃាឃ… ឃាខឆយ្យុឃ្សុ… ឆយ្កុឃ្សុ… ឃាខយ្កុឃ្សុ… យាតឃ្សុ… អតិយាតឃ្សុ… យឌឃ្សុ… បយាឌឃ្សុ… ឃន្តាកិលេឃាត់… ឃន្តាឝ្ឆ្ងទិតាត់… ឃន្តាឌខឆាត់… ឃន្តាបទិឮអាហាត់… ឃន្តាឃត្តាបិត់… ឃន្តាកុ្សឃលិកិឃន្កូខាត់ ឃត្តិ ហ្គបឃត្តិ ច្ឆុបឃត្តិ តិន្តាតិ បចិបឃ្សុទ្ធិ ឃត្តិ៍ បចិតត្តិ បចិតខត្តា ចិចិតខត្តា បចិចិតខត្តា តុលឃខត្តា តិខឃខត្តា ចិកាចឃខត្តា ចិក្ខុតំ កខខាខត្តា, “ឃខន្ញា ឃន្កាខា អតិច្ឆ្ងា”តិ បចិតខត្តា ចិចិតខត្តា បចិចិតខត្តា តុលឃខត្តា តិខឃខត្តា ចិកាចឃខត្តា ចិក្ខុតំ កខខាខត្តា, “ឃខន្ញា ឃន្កាខា ឝ្ខុក្លា”តិ… “ឃខន្ញា ឆយ្យា អគត្តា”តិ បចិតខត្តា ចិចិតខត្តា បចិចិតខត្តា… “ឃំ កិញ្ចិ ឃយុឌឃឆយ្យំ, ឃន្តំ តំ តិខខាឆឆយ្យ”ត្តិ បចិតខត្តា ចិចិតខត្តា បចិចិតខត្តា តុលឃខត្តា តិខឃខត្តា ចិកាចឃខត្តា ចិក្ខុតំ កខខាខត្តា៍ អឌយ្សុត្តិ អឌឃ្សុំ អឌក្លិ អបឃ្សុំ បចិចិន្ចិត្តិ – អន្ញាណឃត្តិ បចិត់ អឌឃ្សុំ៍

ខតតាហ កកចា –

“ឥទំ វទាមីតិ ន តស្ស ហោតិ, [មាគណ្ឌិយាតិ ភគវា]

ធម្មេសុ និច្ឆេយ្យ សមុគ្គហីតំ;

បស្សញ្ច ទិដ្ឋីសុ អនុគ្គហាយ;

អជ្ឈត្តសន្តិំ បចិនំ អទស្ស”ន្តិ។

៥៦។

វិនិច្ឆយា យានិ បកប្បិតានិ, [ឥតិ មាគណ្ឌិយោ]

តេ វេ មុនី ព្រូសិ អនុគ្គហាយ;

អជ្ឈត្តសន្តីតិ យមេតមត្ថំ, កថំ នុ ធីរេហិ បវេទិតំ តំ។

វិនិច្ឆយា យានិ បកប្បិតានីតិ។ វិនិច្ឆយា វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ ទិដ្ឋិវិនិច្ឆយា។ បកប្បិតានីតិ កប្បិតា បកប្បិតា អភិសង្ខតា សណ្ឋបិតាតិបិ បកប្បិតា។ អថ វា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា វយធម្មា វិរាគធម្មា និរោធធម្មា វិបរិណាមធម្មាតិបិ បកប្បិតាតិ – វិនិច្ឆយា យានិ បកប្បិតានិ។

ឥតិ មាគណ្ឌិយោតិ។ ឥតីតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាបេតំ – ឥតីតិ។ មាគណ្ឌិយោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ សង្ខា សមញ្ញា បញ្ញត្តិ វោហារោ – ឥតិ មាគណ្ឌិយោតិ។

តេ វេ មុនី ព្រូសិ អនុគ្គហាយ, អជ្ឈត្តសន្តីតិ យមេតមត្ថន្តិ។ តេតិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ។ មុនីតិ។ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ…បេ… សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនីតិ។ អនុគ្គហាយាតិ ទិដ្ឋីសុ អាទីនវំ បស្សន្តោ ទិដ្ឋិយោ ន គណ្ហាមិ ន បរាមសាមិ នាភិនិវិសាមីតិ ច ភណសិ, អជ្ឈត្តសន្តីតិ ច ភណសិ។ យមេតមត្ថន្តិ យំ បរមត្ថំ – តេ វេ មុនី ព្រូសិ អនុគ្គហាយ, អជ្ឈត្តសន្តីតិ យមេតមត្ថំ។

កថំ នុ ធីរេហិ បវេទិតំ តន្តិ។ កថំ នូតិ បទំ សំសយបុច្ឆា វិមតិបុច្ឆា ទ្វេឡ្ហកបុច្ឆា អនេកំសបុច្ឆា, ឯវំ នុ ខោ ននុ ខោ កិំ នុ ខោ កថំ នុ ខោតិ – កថំ នុ។ ធីរេហីតិ ធីរេហិ បណ្ឌិតេហិ បញ្ញវន្តេហិ [បញ្ញាវន្តេហិ (ស្យា.)] ពុទ្ធិមន្តេហិ ញាណីហិ វិភាវីហិ មេធាវីហិ។

បវេទិតន្តិ វេទិតំ បវេទិតំ អាចិក្ខិតំ ទេសិតំ បញ្ញាបិតំ បដ្ឋបិតំ វិវដំ វិភត្តំ ឧត្តានីកតំ បកាសិតន្តិ – កថំ នុ ធីរេហិ បវេទិតំ តំ។

តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“វិនិច្ឆយា យានិ បកប្បិតានិ, [ឥតិ មាគណ្ឌិយោ]

តេ វេ មុនី ព្រូសិ អនុគ្គហាយ;

អជ្ឈត្តសន្តីតិ យមេតមត្ថំ, កថំ នុ ធីរេហិ បវេទិតំ តំ”ន្តិ។

៨៣។

ន ទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេន, [មាគណ្ឌិយាតិ ភគវា]

សីលព្វតេនាបិ ន សុទ្ធិមាហ;

អទិដ្ឋិយា អស្សុតិយា អញាណា, អសីលតា អព្វតា នោបិ តេន;

ឯតេ ច និស្សជ្ជ អនុគ្គហាយ, សន្តោ អនិស្សាយ ភវំ ន ជប្បេ។

នទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេនាតិ។ ទិដ្ឋេនាបិ សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ នាហ ន កថេសិ ន ភណសិ ន ទីបយសិ ន វោហរសិ; សុតេនាបិ សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ នាហ ន កថេសិ ន ភណសិ ន ទីបយសិ ន វោហរសិ; ទិដ្ឋសុតេនាបិ សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ នាហ ន កថេសិ ន ភណសិ ន ទីបយសិ ន វោហរសិ; ញាណេនាបិ សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ នាហ ន កថេសិ ន ភណសិ ន ទីបយសិ ន វោហរសីតិ – ន ទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេន។

មាគណ្ឌិយាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ…បេ… សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ភគវាតិ – មាគណ្ឌិយាតិ ភគវា។

សីលព្វតេនាបិន សុទ្ធិមាហាតិ។ សីលេនាបិ សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ នាហ ន កថេសិ ន ភណសិ ន ទីបយសិ ន វោហរសិ;

ວເຕນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ນາຫ ນ ກເຖສິ ນ ຠຓສິ ນ ທີປຍສິ ນ ເວາຫຣສິ; ສີລພ຺ພເຕນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ນາຫ ນ ກເຖສິ ນ ຠຓສິ ນ ທີປຍສິ ນ ເວາຫຣສີຕິ – ສີລພ຺ພເຕນາປິ ນ ສຸທ຺ຘິມາຫ.

ອທິຏ຺ຐິຍາ ອສ຺ສຸຕິຍາ ອຎ຺ຎາຓາ, ອສີລຕາ ອພ຺ພຕາ ເນາປິ ເຕນາຕິ. ທິຏ຺ຐີປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ. ທສວຕ຺ຖຸກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ – ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ, ອຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ [ສຸກຏທຸກ຺ກຏານໍ (ສີ.)] ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາເກາ, ອຕ຺ຖິ ອຍໍ ເລາເກາ, ອຕ຺ຖິ ປເຣາ ເລາເກາ, ອຕ຺ຖິ ມາຕາ, ອຕ຺ຖິ ປິຕາ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ເອາປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ເລາເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ [ສມຄ຺ຄຕາ (ກ.)] ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ ເຍ ອິມຎ຺ຈ ເລາກໍ ປຣຎ຺ຈ ເລາກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ; ສວນມ຺ປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ – ປຣເຕາ ເຆາເສາ, ສຸຕ຺ຕໍ, ເຄຍ຺ຍໍ, ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ, ຄາຖາ, ອຸທານໍ, ອິຕິວຸຕ຺ຕກໍ, ຊາຕກໍ, ອຠ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ, ເວທລ຺ລໍ; ຎາຓມ຺ປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ – ກມ຺ມສ຺ສກຕຎາຓໍ, ສຈ຺ຈານຸເລາມິກຎາຓໍ [ກມ຺ມສ຺ສກຕໍ ຎາຓໍ ສຈ຺ຈານຸເລາມິກໍ ຎາຓໍ (ສີ. ກ.) ຎາຓວິຂເຕ຺ກປິ], ອຠິຎ຺ຎາຎາຓໍ, ສມາປຕ຺ຕິຎາຓໍ; ສີລມ຺ປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ – ປາຏິເມາກ຺ຂສໍວເຣາ; ວຕມ຺ປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ – ອຏ຺ຐ ຘຸຕງ຺ຄານິ – ອາຣຎ຺ຎິກງ຺ຄໍ, ປິຓ຺ຑປາຕິກງ຺ຄໍ, ປໍສຸກູລິກງ຺ຄໍ, ເຕຈີວຣິກງ຺ຄໍ, ສປທານຈາຣິກງ຺ຄໍ, ຂລຸປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕິກງ຺ຄໍ, ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄໍ, ຍຖາສນ຺ຖຕິກງ຺ຄນ຺ຕິ.

ອທິຏ຺ຐິຍາອສ຺ສຸຕິຍາ ອຎ຺ຎາຓາ, ອສີລຕາ ອພ຺ພຕາ ເນາປິເຕນາຕິ . ນາປິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິມຕ຺ເຕນ, ນາປິ ສວນມຕ຺ເຕນ, ນາປິ ຎາຓມຕ຺ເຕນ, ນາປິ ສີລມຕ຺ເຕນ, ນາປິ ວຕມຕ຺ເຕນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕສນ຺ຕິໍ ປເຕ຺ຕາ ເຫາຕິ, ນາປິ ວິນາ ເອເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕສນ຺ຕິໍ ປາປຸຓາຕິ. ອປິ ຈ ສມ຺ຠາຣາ ອິເມ ຘມ຺ມາ ເຫານ຺ຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕສນ຺ຕິໍ ປາປຸຓິຕຸໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ ຜສ຺ສິຕຸໍ ສຈ຺ຉິກາຕຸນ຺ຕິ – ອທິຏ຺ຐິຍາ ອສ຺ສຸຕິຍາ ອຎ຺ຎາຓາ ອສີລຕາ ອພ຺ພຕາ ເນາປິ ເຕນ.

ເອເຕ ຈ ນິສ຺ສຊ຺ຊ ອນຸຄ຺ຄຫາຍາຕິ. ເອເຕຕິ ກຓ຺ຫປກ຺ຂິການໍ ຘມ຺ມານໍ ສມຸຄ຺ຆາຕເຕາ ປຫານໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ເຕຘາຕຸເກສຸ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອຕມ຺ມຍຕາ [ອກມ຺ມຍຕາ (ສີ. ກ.)] ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ, ຍເຕາ ກຓ຺ຫປກ຺ຂິຍາ ຘມ຺ມາ ສມຸຄ຺ຆາຕປຫາເນນ ປຫີນາ ເຫານ຺ຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ, ເຕຘາຕຸເກສຸ ຈ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອຕມ຺ມຍຕາ ເຫາຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາປິ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ປຣາມສຕິ ນາຠິນິວິສຕິ. ອຖ ວາ ນ ຄຓ຺ຫິຕພ຺ພາ ນ ປຣາມສິຕພ຺ພາ ນາຠິນິວິສິຕພ຺ພາຕິ. ເອວມ຺ປິ ເອເຕ ຈ ນິສ຺ສຊ຺ຊ ອນຸຄ຺ຄຫາຍ. ຍເຕາ ຕຓ຺ຫາ ຈ ທິຏ຺ຐິ ຈ ມາເນາ ຈ ປຫີນາ ເຫານ຺ຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາປິ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ປຣາມສຕິ ນາຠິນິວິສຕີຕິ. ເອວມ຺ປິ ເອເຕ ຈ ນິສ຺ສຊ຺ຊ ອນຸຄ຺ຄຫາຍ.

ຍເຕາ ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາຣາ ຈ ອປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາຣາ ຈ ອາເນຎ຺ຊາຠິສງ຺ຂາຣາ ຈ ປຫີນາ ເຫານ຺ຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາປິ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ປຣາມສຕິ ນາຠິນິວິສຕີຕິ. ເອວມ຺ປິ ເອເຕ ຈ ນິສ຺ສຊ຺ຊ ອນຸຄ຺ຄຫາຍ.

ສເນ຺ຕາ ອນິສ຺ສາຍ ຠວໍ ນ ຊເປ຺ປຕິ. ສເນ຺ຕາຕິ ຣາຄສ຺ສ ສມິຕຕ຺ຕາ ສເນ຺ຕາ, ເທາສສ຺ສ ສມິຕຕ຺ຕາ ສເນ຺ຕາ, ເມາຫສ຺ສ ສມິຕຕ຺ຕາ ສເນ຺ຕາ, ເກາຘສ຺ສ... ອຸປນາຫສ຺ສ... ມກ຺ຂສ຺ສ... ປຬາສສ຺ສ... ອິສ຺ສາຍ... ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ... ມາຍາຍ... ສາເຐຍ຺ຍສ຺ສ... ຖມ຺ຠສ຺ສ... ສາຣມ຺ຠສ຺ສ... ມານສ຺ສ... ອຕິມານສ຺ສ... ມທສ຺ສ... ປມາທສ຺ສ... ສພ຺ພກິເລສານໍ... ສພ຺ພທຸຈ຺ຈຣິຕານໍ... ສພ຺ພທຣຖານໍ... ສພ຺ພປຣິຬາຫານໍ... ສພ຺ພສນ຺ຕາປານໍ... ສພ຺ພາກຸສລາຠິສງ຺ຂາຣານໍ ສນ຺ຕຕ຺ຕາ ສມິຕຕ຺ຕາ ວູປສມິຕຕ຺ຕາ ວິຊ຺ຌາຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພຸຕຕ຺ຕາ ວິຄຕຕ຺ຕາ ປຏິປ຺ປສ຺ສຘ຺ຘຕ຺ຕາ ສເນ຺ຕາ ອຸປສເນ຺ຕາ ວູປສເນ຺ຕາ

និព្វុតោ បដិប្បស្សទ្ធោតិ – សន្តោ។

អនិស្សាយាតិ ទ្វេ និស្សយា – តណ្ហានិស្សយោ ច ទិដ្ឋិនិស្សយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហានិស្សយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិនិស្សយោ។ តណ្ហានិស្សយំ បហាយ ទិដ្ឋិនិស្សយំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា ចក្ខុំ អនិស្សាយ, សោតំ អនិស្សាយ, ឃានំ អនិស្សាយ, ជិវ្ហំ អនិស្សាយ, កាយំ អនិស្សាយ, មនំ អនិស្សាយ, រូបេ… សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្វេ… កុលំ… គណំ… អាវាសំ… លាភំ… យសំ… បសំសំ… សុខំ… ចីវរំ… បិណ្ឌបាតំ… សេនាសនំ… គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ… កាមធាតុំ… រូបធាតុំ… អរូបធាតុំ… កាមភវំ… រូបភវំ… អរូបភវំ… សញ្ញាភវំ… អសញ្ញាភវំ… នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវំ… ឯកវោការភវំ… ចតុវោការភវំ… បញ្ចវោការភវំ… អតីតំ… អនាគតំ… បច្ចុប្បន្នំ… ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ ធម្មេ អនិស្សាយ អគ្គហិត្វា អបរាមសិត្វា អនភិនិវិសិត្វាតិ – សន្តោ អនិស្សាយ។ ភវំ ន ជប្បេតិ កាមភវំ ន ជប្បេយ្យ, រូបភវំ ន ជប្បេយ្យ, អរូបភវំ ន ជប្បេយ្យ នប្បជប្បេយ្យ ន អភិជប្បេយ្យាតិ – សន្តោ អនិស្សាយ ភវំ ន ជប្បេ។

តេនាហ ភគវា –

“ន ទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេន, [មាគណ្ឌិយាតិ ភគវា]

សីលព្ពតេនាបិ ន សុទ្ធិមាហ;

អទិដ្ឋិយា អស្សុតិយា អញាណា, អសីលតា អព្ពតា នោបិ តេន;

ឯតេ ច និស្សជ្ជ អនុគ្គហាយ, សន្តោ អនិស្សាយ ភវំ ន ជប្បេ”តិ។

៨៩។

នោ ចេ កិរ ទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេន, [ឥតិ មាគណ្ឌិយោ]

សីលព្ពតេនាបិ ន សុទ្ធិមាហ;

អទិដ្ឋិយា អស្សុតិយា អញាណា, អសីលតា អព្ពតា នោបិ តេន;

មញ្ញាមហំ មោមុហមេវ ធម្មំ, ទិដ្ឋិយា ឯកេ បច្ចេន្តិ សុទ្ធិំ។

ເນາ ເຈ ກິຣ ທິຏ຺ຐິຍາ ນ ສຸຕິຍາ ນ ຎາເຓນາຕິ. ທິຏ຺ຐິຍາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ນາຫ ນ ກເຖຕິ ນ ຠຓຕິ ນ ທີປຍຕິ ນ ເວາຫຣຕິ; ສຸເຕນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ... ທິຏ຺ຐສຸເຕນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ , ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ... ຎາເຓນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ນາຫ ນ ກເຖຕິ ນ ຠຓຕິ ນ ທີປຍຕິ ນ ເວາຫຣຕີຕິ – ເນາ ເຈ ກິຣ ທິຏ຺ຐິຍາ ນ ສຸຕິຍາ ນ ຎາເຓນ.

ອິຕິ ມາຄນ຺ທິເຍາຕິ ອິຕີຕິ ປທສນ຺ຘິ...ເປ.... ມາຄນ຺ທິເຍາຕິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ນາມໍ...ເປ... ອິຕິ ມາຄນ຺ທິເຍາ.

ສີລພ຺ພເຕນາປິ ນ ສຸທ຺ຘິມາຫາຕິ. ສີເລນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ...ເປ... ວເຕນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ...ເປ... ສີລພ຺ພເຕນາປິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ນາຫ ນ ກເຖຕິ ນ ຠຓຕິ ນ ທີປຍຕິ ນ ເວາຫຣຕີຕິ – ສີລພ຺ພເຕນາປິ ນ ສຸທ຺ຘິມາຫ.

ອທິຏ຺ຐິຍາອສ຺ສຸຕິຍາ ອຎາຓາ, ອສີລຕາ ອພ຺ພຕາ ເນາປິ ເຕນາຕິ. ທິຏ຺ຐິປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຕິ ເອວໍ ຠຓຕິ, ສວນມ຺ປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວໍ ຠຓຕິ, ຎາຓມ຺ປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວໍ ຠຓຕິ, ນ ສເກ຺ກາຕິ ເອກໍເສນ ອນຸຊານິຕຸໍ, ນປິ ສເກ຺ກາຕິ ເອກໍເສນ ປຏິກ຺ຂິປິຕຸນ຺ຕິ – ອທິຏ຺ຐິຍາ ອສ຺ສຸຕິຍາ ອຎາຓາ, ອສີລຕາ ອພ຺ພຕາ ເນາປິ ເຕນ.

ມຎ຺ຎາມຫໍເມາມຸຫເມວ ຘມ຺ມນ຺ຕິ. ເມາມູຫຘມ຺ເມາ ອຍໍ ຕຸຍ຺ຫາພາລຘມ຺ເມາ ມູຬ຺ຫຘມ຺ເມາ ອຎ຺ຎາຓຘມ຺ເມາ ອມຣາວິເກ຺ຂປຘມ຺ເມາຕິ ເອວໍ ມຎ຺ຎາມິ ເອວໍ ຊານາມິ ເອວໍ ອາຊານາມິ ເອວໍ ວິຊານາມິ ເອວໍ ປຏິວິຊານາມິ ເອວໍ ປຏິວິຊ຺ຌາມີຕິ – ມຎ຺ຎາມຫໍ ເມາມຸຫເມວ ຘມ຺ມໍ.

ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ປເຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິນ຺ຕິ. ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ປເຈ຺ຈນ຺ຕິ; “ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ເມາຆມຎ຺ຎນ຺”ຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ປເຈ຺ຈນ຺ຕິ; “ອສ຺ສເຕາ ເລາເກາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ເມາຆມຎ຺ຎນ຺”ຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ປເຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ – ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ປເຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິໍ.

ເຕນາຫ ເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ –

“ເນາ ເຈ ກິຣ ທິຏ຺ຐິຍາ ນ ສຸຕິຍາ ນ ຎາເຓນ, [ອິຕິ ມາຄນ຺ທິເຍາ]

ສີລພ຺ພເຕນາປິ ນ ສຸທ຺ຘິມາຫ;

អទិដ្ឋិយា អស្សុតិយា អញាណា, អសីលតា អព្វតា នោបិ តេន;

មញ្ញាមហំ មោមុហមេវ ធម្មំ, ទិដ្ឋិយា ឯកេ បច្ចេន្តិ សុទ្ធិ”ន្តិ។

៤៩។

ទិដ្ឋិញ្ច[ទិដ្ឋីសុ (សី។ ស្យា។ ក។)]និស្សាយនុបុច្ឆមានោ, [មាគន្ទិយាតិ ភគវា]

សមុគ្គហីតេសុ បមោហមាគា[សមោហមាគា (ក។)];

ឥតោ ច នាទ្ទក្ខិ អណុម្បិ សញ្ញំ, តស្មា តុវំ មោមុហតោ ទហាសិ។

ទិដ្ឋិញ្ច និស្សាយនុបុច្ឆមានោតិ។ ទិដ្ឋិំ និស្សាយ ទិដ្ឋិំ បុច្ឆតិ, លគ្គំ និស្សាយ លគ្គំ បុច្ឆតិ, ពន្ធំ និស្សាយ ពន្ធំ បុច្ឆតិ, បលិពោធំ និស្សាយ បលិពោធំ បុច្ឆតិ។ អនុបុច្ឆមានោតិ បុនប្បុនំ បុច្ឆតីតិ – ទិដ្ឋិញ្ច និស្សាយនុបុច្ឆមានោ។

មាគន្ទិយាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ…បេ… សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ភគវាតិ – មាគន្ទិយាតិ ភគវា។

សមុគ្គហីតេសុ បមោហមាគាតិ។ យា សា ទិដ្ឋិ តយា គហិតា បរាមដ្ឋា អភិនិវិដ្ឋា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តា, តាយេវ ត្វំ ទិដ្ឋិយា មូឡ្ហោសិ បមូឡ្ហោសិ សម្មូឡ្ហោសិ មោហំ អាគតោសិ បមោហំ អាគតោសិ សម្មោហំ អាគតោសិ អន្ធការំ បក្ខន្ទោសីតិ – សមុគ្គហីតេសុ បមោហមាគា។

ឥតោ ច នាទ្ទក្ខិ អណុម្បិ សញ្ញន្តិ។ ឥតោ អជ្ឈត្តសន្តតិតោ វា បដិបទាតោ វា ធម្មទេសនាតោ វា, យុត្តសញ្ញំ បត្តសញ្ញំ លក្ខណសញ្ញំ ការណសញ្ញំ ឋានសញ្ញំ ន បដិលភតិ, កុតោ ញាណន្តិ។ ឯវម្បិ ឥតោ ច នាទ្ទក្ខិ អណុម្បិ សញ្ញំ។ អថ វា អនិច្ចំ វា អនិច្ចសញ្ញានុលោមំ វា, ទុក្ខំ វា ទុក្ខសញ្ញានុលោមំ វា, អនត្តំ វា អនត្តសញ្ញានុលោមំ វា, សញ្ញុប្បាទមត្តំ វា សញ្ជានិតមត្តំ វា ន បដិលភតិ , កុតោ ញាណន្តិ។ ឯវម្បិ ឥតោ ច នាទ្ទក្ខិ អណុម្បិ សញ្ញំ។

តស្មា តុវំ មោមុហតោ ទហាសីតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា មោមុហធម្មតោ ពាលធម្មតោ មូឡ្ហធម្មតោ អញ្ញាណធម្មតោ អមរាវិក្ខេបធម្មតោ ទហាសិ បស្សសិ ទក្ខសិ ឱលោកេសិ និជ្ឈាយសិ ឧបបរិក្ខសីតិ – តស្មា តុវំ មោមុហតោ ទហាសិ។

តេនាហ ភគវា –

“ទិដ្ឋិញ្ច និស្សាយនុបុច្ឆមានោ, [មាគន្ទិយាតិ ភគវា]

សមុគ្គហីតេសុ បមោហមាគា;

ឥតោ ច នាទ្ទក្ខិ អណុម្បិ សញ្ញំ, តស្មា តុវំ មោមុហតោ ទហាសី”តិ។

៨៨។

សមោ វិសេសី ឧទ វា និហីនោ, យោ មញ្ញតិ សោ វិវទេថ តេន;

តីសុ វិធាសុ អវិកម្បមានោ, សមោ វិសេសីតិ ន តស្ស ហោតិ។

សមោ វិសេសី ឧទ វា និហីនោ, យោ មញ្ញតិ សោ វិវទេថ តេនាតិ។ សទិសោហមស្មីតិ វា សេយ្យោហមស្មីតិ វា ហីនោហមស្មីតិ វា យោ មញ្ញតិ, សោ តេន មានេន តាយ ទិដ្ឋិយា តេន វា បុគ្គលេន កលហំ ករេយ្យ ភណ្ឌនំ ករេយ្យ វិគ្គហំ ករេយ្យ វិវាទំ ករេយ្យ មេធគំ ករេយ្យ – “ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសិ, អហំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាមិ, កិំ ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានិស្សសិ, មិច្ឆាបដិបន្នោ ត្វមសិ, អហមស្មិ សម្មាបដិបន្នោ, សហិតំ មេ, អសហិតំ តេ, បុរេ វចនីយំ បច្ឆា អវច, បច្ឆា វចនីយំ បុរេ អវច, អធិចិណ្ណំ តេ វិបរាវត្តំ, អារោបិតោ តេ វាទោ, និគ្គហិតោ ត្វមសិ, ចរ វាទប្បមោក្ខាយ, និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសី”តិ – សមោ វិសេសី ឧទ វា និហីនោ យោ មញ្ញតិ សោ វិវទេថ តេន។

តីសុវិធាសុ អវិកម្បមានោ, សមោ វិសេសីតិ ន តស្ស ហោតីតិ។ យស្សេតា តិស្សោ វិធា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ តីសុ វិធាសុ ន កម្បតិ ន វិកម្បតិ, អវិកម្បមានស្ស បុគ្គលស្ស សទិសោហមស្មីតិ វា សេយ្យោហមស្មីតិ វា ហីនោហមស្មីតិ វា។ ន តស្ស ហោតីតិ។ ន មយ្ហំហោតីតិ តីសុ វិធាសុ អវិកម្បមានោ, សមោ វិសេសីតិ – ន តស្ស ហោតិ។

តេនាហ ភគវា –

“ສເມາ ວິເສສີ ອຸທ ວາ ນິຫີເນາ, ເຍາ ມຎ຺ຎຕີ ເສາ ວິວເທຕ຺ຖ ເຕນ;

ຕີສຸ ວິຘາສຸ ອວິກມ຺ປມາເນາ, ສເມາ ວິເສສີຕິ ນ ຕສ຺ສ ເຫາຕີ”ຕິ.

໔໓.

ສຈ຺ຈນ຺ຕິເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ກິໍ ວເທຍ຺ຍ, ມຸສາຕິ ຈ ເສາ ວິວເທຕ຺ຖ ເກນ;

ຍສ຺ມິໍ ສມໍ ວິສມໍ ຈາປິ ນຕ຺ຖິ, ສ ເກນ ວາທໍ ປຏິສໍຍຸເຊຍ຺ຍ.

ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ກິໍ ວເທຍ຺ຍາຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາຕິ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ພາຫິຕຕ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ…ເປ… ອສິເຕາ ຕາທິ ປວຸຈ຺ຈເຕ ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ. ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ກິໍ ວເທຍ຺ຍາຕິ. “ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ເມາຆມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ກິໍ ວເທຍ຺ຍ ກິໍ ກເຖຍ຺ຍ ກິໍ ຠເຓຍ຺ຍ ກິໍ ທີປເຍຍ຺ຍ ກິໍ ເວາຫເຣຍ຺ຍ; “ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາ…ເປ… ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ເມາຆມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ກິໍ ວເທຍ຺ຍ ກິໍ ກເຖຍ຺ຍ ກິໍ ຠເຓຍ຺ຍ ກິໍ ທີປເຍຍ຺ຍ ກິໍ ເວາຫເຣຍ຺ຍາຕິ – ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ກິໍ ວເທຍ຺ຍ.

ມຸສາຕິ ຈ ເສາ ວິວເທຕ຺ຖ ເກນາຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ ມຍ຺ຫໍ ສຈ຺ຈໍ, ຕຸຍ຺ຫໍ ມຸສາຕິ ເກນ ມາເນນ, ກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ, ເກນ ວາ ປຸຄ຺ຄເລນ ກລຫໍ ກເຣຍ຺ຍ ຠຓ຺ຑນໍ ກເຣຍ຺ຍ ວິຄ຺ຄຫໍ ກເຣຍ຺ຍ ວິວາທໍ ກເຣຍ຺ຍ ເມຘຄໍ ກເຣຍ຺ຍ – “ນ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາສິ…ເປ… ນິພ຺ເພເຐຫິ ວາ ສເຈ ປເຫາສີ”ຕິ – ມຸສາຕິ ຈ ເສາ ວິວເທຕ຺ຖ ເກນ.

ຍສ຺ມິໍ ສມໍ ວິສມໍ ຈາປິ ນຕ຺ຖີຕິ. ຍສ຺ມິນ຺ຕິ ຍສ຺ມິໍ ປຸຄ຺ຄເລ ອຣຫນ຺ເຕ ຂີຓາສເວ ສທິເສາຫມສ຺ມີຕິ ມາເນາ ນຕ຺ຖິ, ເສຍ຺ເຍາຫມສ຺ມີຕິ ມາເນາ ນຕ຺ຖິ, ຫີເນາຫມສ຺ມີຕິ ເອາມາເນາ ນຕ຺ຖິ ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນຸປລພ຺ຠນ຺ຕິ, ປຫີນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ວູປສນ຺ຕາ ປຏິປສ຺ສທ຺ຘາ ອພຠ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒາຕິ – ຍສ຺ມິໍ ສມໍ ວິສມໍ ຈາປິ ນຕ຺ຖິ.

ສ ເກນ ວາທໍ ປຏິສໍຍຸເຊຍ຺ຍາຕິ. ເສາ ເກນ ມາເນນ, ກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ, ເກນ ວາ ປຸຄ຺ຄເລນ ວາທໍ ປຏິເສເນຍ຺ຍ ປຏິມເລຍ຺ຍ ກລຫໍ ກເຣຍ຺ຍ ຠຓ຺ຑນໍ ກເຣຍ຺ຍ ວິຄ຺ຄຫໍ ກເຣຍ຺ຍ ວິວາທໍ ກເຣຍ຺ຍ ເມຘຄໍ ກເຣຍ຺ຍ – “ນ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາສິ…ເປ… ນິພ຺ເພເຐຫິ ວາ ສເຈ ປເຫາສີ”ຕິ – ສ ເກນ ວາທໍ ປຏິສໍຍຸເຊຍ຺ຍ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກິໍ ວເທຍ຺ຍ, ມຸສາຕິ ວາ ໂສ ວິວເທຖ ເກນ;

ຍສ຺ມິໍ ສມໍ ວິສມໍ ຈາປິ ນຕ຺ຖິ, ສ ເກນ ວາທໍ ປຏິສໍຍຸເຊຍ຺ຍາ”ຕິ.

໕໖.

ໂອກໍ ປຫາຍ ອນິເກຕສາຣີ, ຄາເມ ອກຸພ຺ພໍ ມຸນິ ສນ຺ຖວານິ[ສນ຺ທວານິ (ກ.)];

ກາເມຫິ ຣິຕ຺ໂຕ ອປຸເຣກ຺ຂຣາໂນ, ກຖໍ ນ ວິຄ຺ຄຍ຺ຫ ເຊເນນ ກຍິຣາ.

ອຖ ໂຂ ຫາລິທ຺ທິການິ [ຫລິທ຺ທິການິ (ສີ.)] ຄຫປຕິ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຫາລິທ຺ທິການິ ຄຫປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕທໂວຈ – “ວຸຕ຺ຕມິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຈ຺ຈານ, ຠຄວຕາ ອຏ຺ຐກວຄ຺ຄິເຍ ມາຄຓ຺ຑິຍປຎ຺ເຫ–

“ໂອກໍ ປຫາຍ ອນິເກຕສາຣີ, ຄາເມ ອກຸພ຺ພໍ ມຸນິ ສນ຺ຖວານິ;

ກາເມຫິ ຣິຕ຺ໂຕ ອປຸເຣກ຺ຂຣາໂນ, ກຖໍ ນ ວິຄ຺ຄຍ຺ຫ ເຊເນນ ກຍິຣາ”ຕິ.

“ອິມສ຺ສ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ກຈ຺ຈານ, ຠຄວຕາ ສງ຺ຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ກຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ”ຕິ?

“ຣູປຘາຕຸ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ໂອໂກ ຣູປຘາຕຸ ຣາຄວິນິພນ຺ຘຎ຺ຈ [ຣາຄວິນິພທ຺ຘຎ຺ຈ (ສີ.)] ປນ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂອກສາຣີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເວທນາຘາຕຸ ໂຂ, ຄຫປຕິ… ສຎ຺ຎາຘາຕຸ ໂຂ, ຄຫປຕິ… ສງ຺ຂາຣຘາຕຸ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ໂອໂກ ສງ຺ຂາຣຘາຕຸ ຣາຄວິນິພນ຺ຘຎ຺ຈ ປນ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂອກສາຣີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ໂອກສາຣີ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຄຫປຕິ, ອໂນກສາຣີ ໂຫຕິ? ຣູປຘາຕຸຍາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ໂຍ ຉນ຺ໂທ ໂຍ ຣາໂຄ ຍາ ນນ຺ທີ ຍາ ຕຓ຺ຫາ ເຍ ອຸປາຍຸປາທານາ [ອຸປຍຸປາທານາ (ກ.)] ເຈຕໂສ ອຘິຏ຺ຐານາຠິນິເວສານຸສຍາ ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຉ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ; ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ອໂນກສາຣີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເວທນາຘາຕຸຍາ ໂຂ, ຄຫປຕິ… ສຎ຺ຎາຘາຕຸຍາ ໂຂ, ຄຫປຕິ… ສງ຺ຂາຣຘາຕຸຍາ ໂຂ, ຄຫປຕິ… ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸຍາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ໂຍ ຉນ຺ໂທ ໂຍ ຣາໂຄ ຍາ ນນ຺ທີ ຍາ ຕຓ຺ຫາ ເຍ ອຸປາຍຸປາທານາ ເຈຕໂສ ອຘິຏ຺ຐານາຠິນິເວສານຸສຍາ ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຉ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ; ຕສ຺ມາ

តថាគតោ អនោកសារីតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, អនោកសារី ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, និកេតសារី ហោតិ? រូបនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, និកេតសារីតិ វុច្ចតិ។ សទ្ទនិមិត្ត... គន្ធនិមិត្ត... រសនិមិត្ត... ផោដ្ឋព្ពនិមិត្ត... ធម្មនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, និកេតសារីតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, និកេតសារី ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, អនិកេតសារី ហោតិ? រូបនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, តថាគតស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា; តស្មា តថាគតោ អនិកេតសារីតិ វុច្ចតិ។ សទ្ទនិមិត្ត... គន្ធនិមិត្ត... រសនិមិត្ត... ផោដ្ឋព្ពនិមិត្ត... ធម្មនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, តថាគតស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា; តស្មា តថាគតោ អនិកេតសារីតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, អនិកេតសារី ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, គាមេ សន្ថវជាតោ ហោតិ? ឥធ , គហបតិ, ឯកច្ចោ ភិក្ខុ គិហីហិ សំសដ្ឋោ វិហរតិ សហនន្ទី សហសោកី, សុខិតេសុ សុខិតោ, ទុក្ខិតេសុ ទុក្ខិតោ, ឧប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ អត្តនា វោយោគំ អាបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, គាមេ សន្ថវជាតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, គាមេ ន សន្ថវជាតោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចោ ភិក្ខុ គិហីហិ អសំសដ្ឋោ វិហរតិ ន សហនន្ទី ន សហសោកី, ន សុខិតេសុ សុខិតោ, ន ទុក្ខិតេសុ ទុក្ខិតោ, ឧប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ ន អត្តនា វោយោគំ អាបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, គាមេ ន សន្ថវជាតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, កាមេហិ អរិត្តោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចោ ភិក្ខុ កាមេសុ អវីតរាគោ ហោតិ អវិគតច្ឆន្ទោ អវិគតបេមោ អវិគតបិបាសោ អវិគតបរិឡាហោ អវិគតតណ្ហោ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, កាមេហិ អរិត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច , គហបតិ, កាមេហិ រិត្តោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចោ ភិក្ខុ កាមេសុ វីតរាគោ ហោតិ វិគតច្ឆន្ទោ វិគតបេមោ វិគតបិបាសោ វិគតបរិឡាហោ វិគតតណ្ហោ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, កាមេហិ រិត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, បុរេក្ខរានោ ហោតិ? ឥធ , គហបតិ, ឯកច្ចស្ស ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – ‘ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន’ន្តិ តត្ថ នន្ទិំ សមន្នានេតិ, ‘ឯវំវេទនោ សិយំ... ឯវំសញ្ញោ សិយំ... ឯវំសង្ខារោ សិយំ... ឯវំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន’ន្តិ តត្ថ នន្ទិំ សមន្នានេតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, បុរេក្ខរានោ ហោតិ។

“កថញ្ច , គហបតិ, អបុរេក្ខរានោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចស្ស ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – ‘ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន’ន្តិ ន តត្ថ

ສຕ໌ຖິ ນຍສ໌ກາເສຕິ, ‘ໜຈັເຈຣເສາ ນິພໍ… ໜຈັນເຊ໌ກາ ນິພໍ… ໜຈັນເລ໌ກາເຣາ ນິພໍ… ໜຈັຈິເຊ໌ກາເທາ ນິພໍ ອສາກຕຍເລ໌າສ’ຕ໌ຖິ ສ ຕທ໌ຕ ສຕ໌ຖິ ນຍສ໌ກາເສຕິ˴ ໜຈັ ເໜາ, ກຫປຕິ, ອປຸເຣກລ໌ລາເສາ ເຫາຕິ˴

“ກຕເມາ, ກຫປຕິ, ກຄໍ ຈິກກຸຍຸາຂເສສ ກຕ໌ກາ ເຫາຕິ? ອິລດ, ກຫປຕິ, ໜກເຣຄ໌າ ໜຕຣຸປິ ກຄໍ ກຕ໌ກາ ເຫາຕິ – ‘ສ ຫ໌ວ ອິລຍໍ ຄຍຸຈິສພໍ ອາຂາສານີ, ອທໍ ອິລຍໍ ຄຍຸຈິສພໍ ອາຂາສາຍິ, ກິ ຫ໌ວ ອິລຍໍ ຄຍຸຈິສພໍ ອາຂາສິສ໌ຍນີ, ຍິຄ໌າປຂິປເສ໌າ ຫ໌ວຍນີ, ອທຍສ໌ວ ນຍຸາປຂິປເສ໌າ, ນທິຕໍ ເຍ, ອນທິຕໍ ເຕ, ປຸເຣ ຕຕສຶພໍ ປຄ໌າ ອຕດ, ປຄ໌າ ຕຕສຶພໍ ປຸເຣ ອຕດ, ອຄິຈິລ໌ກ ເຕ ຈິປຣາຕຕ໌ໍ, ອາເຣາປິເຕາ ເຕ ຕາເຣາ, ສິກຸຫິເຕາ ຫ໌ວຍນີ, ຄຣ ຕາຂປຍເຍາກລ໌າຍ, ສິເຊ໌າເຂຫິ ຕາ ນເຄ ປເຫາສີ’ຕິ˴ ໜຈັ ເໜາ, ກຫປຕິ, ກຄໍ ຈິກກຸຍຸາຂເສສ ກຕ໌ກາ ເຫາຕິ˴

“ກຕເມາ, ກຫປຕິ, ກຄໍ ຈິກກຸຍຸາຂເສສ ສ ກຕ໌ກາ ເຫາຕິ? ອິລດ, ກຫປຕິ, ໜກເຣຄ໌າ ສ ໜຕຣຸປິ ກຄໍ ກຕ໌ກາ ເຫາຕິ – ‘ສ ຫ໌ວ ອິລຍໍ ຄຍຸຈິສພໍ ອາຂາສານີ…ເປ… ສິເຊ໌າເຂຫິ ຕາ ນເຄ ປເຫາສີ’ຕິ˴ ໜຈັ ເໜາ, ກຫປຕິ, ຈິກກຸຍຸາຂເສສ ສ ກຕ໌ກາ ເຫາຕິ˴ ອິລຕິ ເໜາ, ກຫປຕິ, ພໍ ຕໍ ຣຸຕ໌ຕ ສກຕາ ອຊ໌ກຕກິເກ ຍາກລ໌ພປເຍາ–

“ອິລກໍ ປທາພ ອສິເກຕນາຣີ, ການຍ ອກຸຊ໌າ ຍຸສິ ນສ໌ຕາສິ;

ການຍຫິ ຣິເຕ໌າ ອປຸເຣກລ໌ລາເສາ, ກຄໍ ສ ຈິກກຸຍຸາຂເສສ ກພິຣາ”ຕິ˴

“ອິລຍສ໌ຍ ເໜາ, ກຫປຕິ, ສກຕາ ນລ໌ີເຕ໌ສ ການິຕສ໌ຍ ໜຈັ ຈິຕ໌າເຣສ ອເຕ໌ວ ຂຊ໌ເຊ໌າ”ຕິ˴

ເຕສາຫ ສກຕາ –

“ອິລກໍ ປທາພ ອສິເກຕນາຣີ, ການຍ ອກຸຊ໌າ ຍຸສິ ນສ໌ຕາສິ;

ການຍຫິ ຣິເຕ໌າ ອປຸເຣກລ໌ລາເສາ, ກຄໍ ສ ຈິກກຸຍຸາຂເສສ ກພິຣາ”ຕິ˴

ປັ໐˴

ເພຫິ ຈິຈິເຕ໌າ ຈິຄເຣຍ໌ຍ ເລາເກ, ສ ຕາສິ ຊ໌ກຸຍຸາຕເຂຍ໌ຍ ສາເກາ;

ໜລຍຊ໌ຂ ກລ໌ກຕາຣິຂ[ກລ໌ກໍ ຕາຣິຂ (ສີ˴)]ພຕາ, ຂເລສ ປເຊ໌ສ ຕສ໌ປລິຕ໌ໍ;

ឯវំ មុនី សន្តិវាទោ អគិទ្ធោ, កាមេ ច លោកេ ច អនូបលិត្តោ។

យេហិ វិវិត្តោ វិចរេយ្យ លោកេតិ។ យេហីតិ យេហិ ទិដ្ឋិគតេហិ។ វិវិត្តោតិ កាយទុច្ចរិតេន រិត្តោ វិវិត្តោ បវិវិត្តោ, វចីទុច្ចរិតេន... មនោទុច្ចរិតេន... រាគេន...បេ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារេហិ រិត្តោ វិវិត្តោ បវិវិត្តោ។ វិចរេយ្យាតិ វិចរេយ្យ វិហរេយ្យ ឥរិយេយ្យ វត្តេយ្យ បាលេយ្យ យបេយ្យ យាបេយ្យ។ លោកេតិ មនុស្សលោកេតិ – យេហិ វិវិត្តោ វិចរេយ្យ លោកេ។

ន តានិ ឧគ្គយ្ហ វទេយ្យ នាគោតិ។ នាគោតិ អាគុំ ន ករោតីតិ – នាគោ, ន គច្ឆតីតិ – នាគោ, នាគច្ឆតីតិ – នាគោ។ កថំ អាគុំ ន ករោតីតិ – នាគោ? អាគុ វុច្ចតិ បាបកា អកុសលា ធម្មា សំកិលេសិកា បោនោភវិកា សទរា ទុក្ខវិបាកា អាយតិំ ជាតិជរាមរណិយា។

អាគុំ ន ករោតិ កិញ្ចិ លោកេ, [សភិយាតិ ភគវា]

សព្វសញ្ញោគេ វិសជ្ជ ពន្ធនានិ;

សព្វត្ថ ន សជ្ជតិ វិមុត្តោ, នាគោ តាទី បវុច្ចតេ តថត្តា។

ឯវំ អាគុំ ន ករោតីតិ – នាគោ។

កថំ ន គច្ឆតីតិ – នាគោ? ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆតិ, ន មោហាគតិំ គច្ឆតិ, ន ភយាគតិំ គច្ឆតិ, ន រាគវសេន គច្ឆតិ, ន ទោសវសេន គច្ឆតិ, ន មោហវសេន គច្ឆតិ, ន មានវសេន គច្ឆតិ, ន ទិដ្ឋិវសេន គច្ឆតិ, ន ឧទ្ធច្ចវសេន គច្ឆតិ, ន វិចិកិច្ឆាវសេន គច្ឆតិ, នានុសយវសេន គច្ឆតិ, ន វគ្គេហិ ធម្មេហិ យាយតិ នីយតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតិ។ ឯវំ ន គច្ឆតីតិ – នាគោ។

កថំ នាគច្ឆតីតិ – នាគោ? សោតាបត្តិមគ្គេន យេ កិលេសា បហីនា តេ កិលេសេ ន បុនេតិ ន បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតិ។ សកទាគាមិមគ្គេន... អនាគាមិមគ្គេន... អរហត្តមគ្គេន យេ កិលេសា បហីនា តេ កិលេសេ ន បុនេតិ ន បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតិ។ ឯវំ នាគច្ឆតីតិ – នាគោ។

ន តានិ ឧគ្គយ្ហ វទេយ្យាតិ – នាគោ ន តានិ ទិដ្ឋិគតានិ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា កថេយ្យ ភណេយ្យ ទីបយេយ្យ វោហរេយ្យ; "សស្សតោ លោកោ...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ"ន្តិ កថេយ្យ ភណេយ្យ ទីបយេយ្យ វោហរេយ្យាតិ – ន តានិ ឧគ្គយ្ហ វទេយ្យ នាគោ។

ឯលម្ពុជំ កណ្ឌកវារិជំ យថា, ជលេន បង្កេន ចនូបលិត្តន្តិ។ ឯលំ វុច្ចតិ ឧទកំ, អម្ពុជំ វុច្ចតិ បទុមំ, កណ្ឌកោ វុច្ចតិ ខរទណ្ឌោ, វារិ វុច្ចតិ ឧទកំ, វារិជំ វុច្ចតិ បទុមំ វារិសម្ភវំ, ជលំ វុច្ចតិ ឧទកំ, បង្កោ វុច្ចតិ កទ្ទមោ។ យថា បទុមំ វារិជំ វារិសម្ភវំ ជលេន ច បង្កេន ច ន លិប្បតិ ន បលិប្បតិ ន ឧបលិប្បតិ, អលិត្តំ អសំលិត្តំ អនុបលិត្តន្តិ – ឯលម្ពុជំ កណ្ឌកវារិជំ យថា ជលេន បង្កេន ចនូបលិត្តំ។

ឯវំ មុនិ សន្តិវាទោ អគិទ្ធោ, កាមេ ច លោកេ ច អនូបលិត្តោតិ។ ឯវន្តិ ឱបម្មសម្បដិបាទនំ។ មុនីតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ...បេ... សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ សន្តិវាទោតិ សន្តិវាទោ មុនិ តាណវាទោ លេណវាទោ សរណវាទោ អភយវាទោ អច្ចុតវាទោ អមតវាទោ និព្ពានវាទោតិ – ឯវំ មុនិ សន្តិវាទោ។ អគិទ្ធោតិ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ យស្សេសោ គេធោ បហីនោ សមុច្ឆិន្នោ វូបសន្តោ បដិប្បស្សទ្ធោ អភព្ពុប្បត្តិកោ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ សោ វុច្ចតិ អគិទ្ធោ។ សោ រូបេ អគិទ្ធោ, សទ្ទេ... គន្ធេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ... កុលេ... គណេ... អាវាសេ... លាភេ... យសេ... បសំសាយ... សុខេ... ចីវរេ... បិណ្ឌបាតេ ... សេនាសនេ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ... កាមធាតុយា ... រូបធាតុយា... អរូបធាតុយា... កាមភវេ... រូបភវេ... អរូបភវេ... សញ្ញាភវេ... អសញ្ញាភវេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ... ឯកវោការភវេ... ចតុវោការភវេ... បញ្ចវោការភវេ... អតីតេ... អនាគតេ... បច្ចុប្បន្នេ... ទិដ្ឋ-សុត-មុត-វិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ អគិទ្ធោ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈោសន្នោ [អនជ្ឈាបន្នោ (សី។), អនជ្ឈោបន្នោ (ស្យា។)], វីតគេធោ វិគតគេធោ ចត្តគេធោ វន្តគេធោ មុត្តគេធោ បហីនគេធោ បដិនិស្សដ្ឋគេធោ, វីតរាគោ វិគតរាគោ ចត្តរាគោ វន្តរាគោ មុត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ, និច្ឆាតោ និព្ពុតោ សីតិភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតីតិ – ឯវំ មុនិ សន្តិវាទោ អគិទ្ធោ។

កាមេ ច លោកេ ច អនូបលិត្តោតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ លោកេតិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេ។ លេបាតិ ទ្វេ លេបា – តណ្ហាលេបោ ច ទិដ្ឋិលេបោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាលេបោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិលេបោ។ មុនិ តណ្ហាលេបំ បហាយ ទិដ្ឋិលេបំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា កាមេ ច លោកេ ច ន លិប្បតិ ន បលិប្បតិ ន ឧបលិប្បតិ, អលិត្តោ អបលិត្តោ អនុបលិត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – ឯវំ មុនិ សន្តិវាទោ អគិទ្ធោ, កាមេ ច លោកេ ច អនូបលិត្តោ។

តេនាហ ភគវា –

“យេហិ វិវិត្តោ វិចរេយ្យ លោកេ, ន តានិ ឧគ្គយ្ហ វទេយ្យ នាគោ;

ឯលម្ពុជំ កណ្ឌកវារិជំ យថា, ជលេន បង្កេន ចនូបលិត្តំ;

ᩑᩅᩴ ᨾᩩᨶᩦ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩅᩣᨴᩮᩣ ᩋᨣᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨠᩣᨾᩮ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨧ ᩋᨶᩪᨸᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᩺

᪈᪆᩺

ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ[ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨿᨠᩮᩣ (ᨠ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺) ᩈᩩ᩺ ᨶᩥ᩺ ᪈᪄᪆]ᨶ ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ, ᩈ ᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩥ ᨶ ᩉᩥ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ;

ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨶᩮᩣᨸᩥ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᩋᨶᩪᨸᨶᩦᨲᩮᩣ ᩈ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩩ᩺

ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨶ ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ, ᩈ ᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩦᨲᩥ᩺ ᨶᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᩺ ᩅᩮᨴᨣᩪᨲᩥ᩺ ᩅᩮᨴᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨬᩣᨱᩴ , ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᩺ ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᩮᩣᨭᩥᨣᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩅᩮᩣᩈᩣᨶᨣᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣᩈᩣᨶᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩣᨱᨣᨲᩮᩣ ᨲᩣᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩃᩮᨱᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩁᨱᨣᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨽᨿᨣᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨲᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ , ᩋᨾᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨾᨲᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩅᩮᨴᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᨣᩪ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᨣᩪ, ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨴᨣᩪ, ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨸᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩥᨠᩣ ᨸᩮᩣᨶᩮᩣᨽᩅᩥᨠᩣ ᩈᨴᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨸᩣᨠᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩥᨿᩣ᩺

ᩅᩮᨴᩣᨶᩥ ᩅᩥᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩮᩅᩃᩣᨶᩥ, [ᩈᨽᩥᨿᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᩈᨾᨱᩣᨶᩴ ᨿᩣᨶᩦᨵᨲ᩠ᨳᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩮᨴᨾᨲᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᩈᩮᩣᨲᩥ᩺

ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᨸᩉᩦᨶᩣᨶᩥ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩥ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨴᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ᩺ ᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨶ ᨿᩣᨿᨲᩥ ᨶ ᨶᩦᨿᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᨶ ᩈᩴᩉᩁᩦᨿᨲᩥ, ᨶᨸᩥ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥ ᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ – ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ᩺ ᨶ ᨾᩩᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨾᩩᨲᩁᩪᨸᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᨲᩮᩣᨥᩮᩣᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨾᩣᨶᩴ ᨶᩮᨲᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ ᨶ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨶᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ – ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨶ ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᩈ ᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩥ᩺

ᨶ ᩉᩥ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩈᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨸ᩠ᨸᩁᨾᩮᩣ ᨲᨸ᩠ᨸᩁᩣᨿᨱᩮᩣ᩺ ᨿᨲᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨧ ᨾᩣᨶᩮᩣ ᨧᩔ

ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩣ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴᨠᨲᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨲᨷ᩠ᨷᩁᨾᩮᩣ ᨶ ᨲᨷ᩠ᨷᩁᩣᨿᨶᩮᩣᨲᩥ – ᩈ ᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩥ ᨶ ᩉᩥ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ᪨

ᨶᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩣᨶᩮᨬ᩠ᨩᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨶ ᨿᩣᨿᨲᩥ ᨶ ᨶᩦᨿᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᨶ ᩈᩴᩉᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ᪨ ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨷᩁᨲᩮᩣ ᨥᩮᩣᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨶ ᨿᩣᨿᨲᩥ ᨶ ᨶᩦᨿᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᨶ ᩈᩴᩉᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩪᨷᨶᩦᨲᩮᩣ ᩈ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩪᨲᩥ᪨ ᩏᨷᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩏᨷᨿᩣ – ᨲᨱ᩠ᩉᩪᨷᨿᩮᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩪᨷᨿᩮᩣ ᨧ…ᨷᩮ… ᩋᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩪᨷᨿᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩪᨷᨿᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᨲᨱ᩠ᩉᩪᨷᨿᩮᩣ ᨷᩉᩦᨶᩮᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩪᨷᨿᩮᩣ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩪᨷᨿᩔ ᨷᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩪᨷᨿᩔ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩩ ᩋᨶᩪᨷᨶᩦᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᨣᨲᩮᩣ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨭᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᩋᨶᩪᨷᨶᩦᨲᩮᩣ ᩈ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩩ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

"ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨶ ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ, ᩈ ᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩥ ᨶ ᩉᩥ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ;

ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᩋᨶᩪᨷᨶᩦᨲᩮᩣ ᩈ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩪ"ᨲᩥ᪨

᪈᪃᪨

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᩣᩉᩣ;

ᩈᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨬ᩠ᨧ ᨿᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨲᩮ ᨥᨭ᩠ᨭᨿᨶ᩠ᨲᩣ[ᨥᨭ᩠ᨭᨾᩣᨶᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪈᪅᪃]ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ᪨

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᨾᨳᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᨧ ᨾᩮᩣᩉᩣ ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᨧ ᨠᩣᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩣ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴᨠᨲᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ – ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ᪨

ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᩣᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨲᩔ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ ᨾᩮᩣᩉᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ,

អរហត្តេ បត្តេ អរហតោ មោហា ច គន្ថា ច នីវរណា ច កាមសញ្ញា ព្យាបាទសញ្ញា វិហឹសាសញ្ញា ទិដ្ឋិសញ្ញា ច បហីនា ហោន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មាតិ – បញ្ញាវិមុត្តស្ស ន សន្តិ មោហា។

សញ្ញញ្ច ទិដ្ឋិញ្ច យេ អគ្គហេសុំ, តេ ឃដ្ដយន្តា វិចរន្តិ លោកេតិ។ យេ សញ្ញំ គណ្ហន្តិ កាមសញ្ញំ ព្យាបាទសញ្ញំ វិហឹសាសញ្ញំ តេ សញ្ញាវសេន ឃដ្ដេន្តិ សង្ឃដ្ដេន្តិ។ រាជានោបិ រាជូហិ វិវទន្តិ, ខត្តិយាបិ ខត្តិយេហិ វិវទន្តិ, ព្រាហ្មណាបិ ព្រាហ្មណេហិ វិវទន្តិ, គហបតីបិ គហបតីហិ វិវទន្តិ, មាតាបិ បុត្តេន វិវទតិ, បុត្តោបិ មាតរា វិវទតិ, បិតាបិ បុត្តេន វិវទតិ, បុត្តោបិ បិតរា វិវទតិ, ភាតាបិ ភាតរា វិវទតិ, ភគិនីបិ ភគិនិយា វិវទតិ, ភាតាបិ ភគិនិយា វិវទតិ, ភគិនីបិ ភាតរា វិវទតិ, សហាយោបិ សហាយេន វិវទតិ។ តេ តត្ថ កលហវិគ្គហវិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ បាណីហិបិ ឧបក្កមន្តិ, លេឌ្ឌូហិបិ [លេឌ្ឌុហិបិ (ក។)] ឧបក្កមន្តិ, ទណ្ឌេហិបិ ឧបក្កមន្តិ, សត្ថេហិបិ ឧបក្កមន្តិ។ តេ តត្ថ មរណម្បិ និគច្ឆន្តិ មរណមត្តម្បិ ទុក្ខំ។ យេ ទិដ្ឋិំ គណ្ហន្តិ "សស្សតោ លោកោ"តិ វា...បេ... "នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ វា តេ ទិដ្ឋិវសេន ឃដ្ដេន្តិ សង្ឃដ្ដេន្តិ, សត្ថារតោ សត្ថារំ ឃដ្ដេន្តិ, ធម្មក្ខានតោ ធម្មក្ខានំ ឃដ្ដេន្តិ, គណតោ គណំ ឃដ្ដេន្តិ, ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិំ ឃដ្ដេន្តិ, បដិបទាយ បដិបទំ ឃដ្ដេន្តិ, មគ្គតោ មគ្គំ ឃដ្ដេន្តិ។

អថ វា តេ វិវទន្តិ, កលហំ ករោន្តិ, ភណ្ឌនំ ករោន្តិ, វិគ្គហំ ករោន្តិ, វិវាទំ ករោន្តិ, មេធគំ ករោន្តិ – "ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសិ...បេ... និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសី"តិ។ តេសំ អភិសង្ខារា អប្បហីនា; អភិសង្ខារានំ អប្បហីនត្តា គតិយា ឃដ្ដេន្តិ, និរយេ ឃដ្ដេន្តិ, តិរច្ឆានយោនិយា ឃដ្ដេន្តិ, បេត្តិវិសយេ ឃដ្ដេន្តិ, មនុស្សលោកេ ឃដ្ដេន្តិ, ទេវលោកេ ឃដ្ដេន្តិ, គតិយា គតិំ... ឧបបត្តិយា ឧបបត្តិំ... បដិសន្ធិយា បដិសន្ធិំ... ភវេន ភវំ... សំសារេន សំសារំ... វដ្ដេន វដ្ដំ ឃដ្ដេន្តិ សង្ឃដ្ដេន្តិ ចរន្តិ វិចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តិ។ លោកេតិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេតិ – សញ្ញញ្ច ទិដ្ឋិញ្ច យេ អគ្គហេសុំ តេ ឃដ្ដយន្តា វិចរន្តិ លោកេ។

តេនាហ ភគវា –

"សញ្ញាវិរត្តស្ស ន សន្តិ គន្ថា, បញ្ញាវិមុត្តស្ស ន សន្តិ មោហា;

សញ្ញញ្ច ទិដ្ឋិញ្ច យេ អគ្គហេសុំ, តេ ឃដ្ដយន្តា វិចរន្តិ លោកេ"តិ។

មាគណ្ឌិយសុត្តនិទ្ទេសោ នវមោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪐᪨ ᨸᩩᩁᩣᨽᩮᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩋᨳ ᨸᩩᩁᩣᨽᩮᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ –

ᨸᩢ᪒᪨

ᨠᨳᩴᨴᩔᩦᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣ, ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ;

ᨲᩴ ᨾᩮ ᨣᩮᩣᨲᨾ ᨸᨻᩕᩪᩉᩥ, ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨶᩁᩴ᪨

ᨠᨳᩴᨴᩔᩦ ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣ, ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴᨴᩔᩦᨲᩥ ᨠᩦᨴᩥᩈᩮᨶ ᨴᩔᨶᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ, ᨠᩥᩴᨸᨠᩣᩁᩮᨶ, ᨠᩥᩴᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩮᨶᩣᨲᩥ – ᨠᨳᩴᨴᩔᩦ᪨ ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣᨲᩥ ᨠᩦᨴᩥᩈᩮᨶ ᩈᩦᩃᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ, ᨠᩥᩴᨸᨠᩣᩁᩮᨶ, ᨠᩥᩴᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩮᨶᩣᨲᩥ – ᨠᨳᩴᨴᩔᩦ ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣ᪨ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨠᨳᩦᨿᨲᩥ ᨽᨱᩦᨿᨲᩥ ᨴᩦᨸᩦᨿᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩁᩦᨿᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴᨴᩔᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ – ᨠᨳᩴᨴᩔᩦ ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᨲᩴ ᨾᩮ ᨣᩮᩣᨲᨾ ᨸᨻᩕᩪᩉᩦᨲᩥ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨿᩴ ᨿᩣᨧᩣᨾᩥ, ᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᩣᨾᩥ, ᨿᩴ ᨸᩈᩣᨴᩮᨾᩥ᪨ ᨣᩮᩣᨲᨾᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᩃᨸᨲᩥ᪨ ᨸᨻᩕᩪᩉᩦᨲᩥ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡ ᨴᩮᩈᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᩉᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩁ ᩅᩥᨽᨩ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᩉᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᩉᩦᨲᩥ – ᨲᩴ ᨾᩮ ᨣᩮᩣᨲᨾ ᨸᨻᩕᩪᩉᩥ᪨

ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨶᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᨸᩈᩣᨴᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨶᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᩣᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨸᩅᩁᩴ ᨶᩁᨶ᩠ᨲᩥ – ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨶᩁᩴ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ –

“ᨠᨳᩴᨴᩔᩦ ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣ, ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ;

ᨲᩴ ᨾᩮ ᨣᩮᩣᨲᨾ ᨸᨻᩕᩪᩉᩥ, ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨶᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᩢ᪓᪨

ចីតតនេហ្យាបុទានេកដា, [ឲ្ធតិ កកចា]

បុព្ធាយត្តយតិឃ្សិនេតា;

នេចយឌ្ឍ្យត្យបឃនេដ្ឋនេឃ្យា,

តឃ្ស តត្តិ បុទក្លូតំ៓

ចីតតនេហ្យា បុទានេកដាតិ៓ បុទា ពាឃឃ្ស នេកដា, បុទា អត្តកាចឃ្ស នេកដា, បុទា ពឡុឲចទឃ្ស តិនេក្លុបិ, បុទា ឌីចិតិត្រ្កឹយឃ្ស ក្លបនេច្ឆដា ចីតតនេហ្យា ចិកតតនេហ្យា ចត្តតនេហ្យា ចត្តតនេហ្យា យុត្តតនេហ្យា បហឹតតនេហ្យា បដិតិឃ្សដ្ឋតនេហ្យា, ចីតទានេកា ចិកតទានេកា ចត្តទានេកា ចត្តទានេកា យុត្តទានេកា បហឹតទានេកា បដិតិឃ្សដ្ឋទានេកា, តិច្ឆានេតា តិឲ្យានេតា ឃិតិក្សនេតា ឃុលប្យដិឃំនេចឌឹ (ចាហូក្សនេតត អត្តតា ចិហទតិ៓

កកចាតិ ពាទចាឌិចចតំ៓ អបិ ច កក្កទានេកាតិ កកចា, កក្កនេដានេឃាតិ កកចា, កក្កនេយានេហាតិ កកចា, កក្កយានេតាតិ កកចា, កក្កឌិឌ្ឋីតិ កកចា, កក្កតនេហ្យាតិ កកចា, កក្កកិនេលនេឃាតិ កកចា, កឌិ ចិកឌិ បចិកឌិ ឆយ្ងទតត្តិ កកចា, កចាតំ អត្តកនេទាតិ កកចា, កាចិតពានេឃា កាចិតឃឹនេលិ កាចិតចិនេត្តា កាចិតបនេឌ្ឋាតិ កកចា, កឌិ ចា កកចា អទឌ្ឋាចតបត្តាតិ បត្តាតិ នេឃតាឃតាតិ អប្យឃត្កាតិ អប្យតិនេឈ្លឃាតិ ចិឌតចាតាតិ យតុឃ្សទាហនេឃ្សឃ្យពាតិ បដិឃល្លាតឃាទុប្យាតឹតិ កកចា, កាពី ចា កកចា ចីចទបិល្ធបិតនេឃតាឃតកិលិតបច្ចយនេកឃឌ្ឋបទិក្លាទាតត្តិ កកចា, កាពី ចា កកចា អត្តទឃឃ្ស ឆយ្ងទឃឃ្ស ចិយុត្តិទឃឃ្ស អឌិឃឹលឃ្ស អឌិចិត្តឃ្ស អឌិបឌ្ឋាឃាតិ កកចា, កាពី ចា កកចា ចតុត្តំ ឍឃាតាតំ ចតុត្តំ អប្យយឌ្ឋាតំ ចតុត្តំ អទ្ទបឃយាបត្តឹតត្តិ កកចា, កាពី ចា កកចា អដ្ឋត្តំ ចិនេយាក្លាតំ អដ្ឋត្តំ អភិកាឃតតាតំ តចត្តំ អតុប្បុព្វចិហាទឃយាបត្តឹតត្តិ កកចា, កាពី ចា កកចា ឌឃត្តំ បឌ្ឋាកាចតាតំ ឌឃត្តំ ពឃិលឃយាបត្តឹតំ អាតាបិតឃ្សតិឃយាឌិឃ្ស អឃុកឃយាបត្តឹឃាតិ កកចា, កាពី ចា កកចា ចតុត្តំ ឃតិបដ្ឋាតាតំ ចតុត្តំ ឃយ្ងប្យដាតាតំ ចតុត្តំ ឲ្ធឌ្ឍបិតាតំ បច្ចាត្តំ ឲ្ធត្រ្កឹយាតំ បច្ចាត្តំ ពលិតំ ឃត្តត្តំ នេពាឌ្ឍ្យាតំ អទិឃឃ្ស អដ្ឋក្កិពឃ្ស យក្កឃ្សាតិ កកចា, កាពី ចា កកចា ឌឃត្តំ តឆាកតពលិតំ ចតុត្តំ នេចឃាទឌ្ឍាតំ ចតុត្តំ បដិឃម្ភិតាតំ ឍត្តំ អភិឌ្ឋាតំ ឍត្តំ ឲ្យួឌ្ឍឆយ្ងាតត្តិ កកចា៓ កកចាតិ នេតតំ តាយំ យាតទា ពតំ, ត បិតទា ពតំ, ត កាតទា ពតំ, ត កកិតិឃា ពតំ, ត យិត្តាយនេច្ចហិ ពតំ, ត ឆាពាតិឃានេលិហិនេតហិ ពតំ , ត ឃយលទ្រាហូនេលហិ ពតំ, ត នេឆចតាហិ ពតំ; ចិនេយាក្លាត្តិពនេយតំ ឲ្យួឌ្ឍាតំ កកចត្តាតំ នេពាឌិឃា ឡុនេល ឃហ ឃព្វាឌ្យាតឆាពាលឃ្ស បដិលិកា ឃច្ឆិកា បឌ្ឋាត្តិ ឃដិដំ កកចាតិ – ចីតតនេហ្យា បុទានេកដាតិ កកចា៓

បុព្ធាយត្តយតិឃ្សិនេតាតិ បុព្ធនេត្តា ចុច្ចតិ អតឹនេតា អឌ្ឍា៓ អតឹតំ អឌ្ឍាតំ អាទព្ភ តហ្យា បហឹតា, ឌិដ្ឋិ បដិតិឃ្សដ្ឋា តហ្យាយ បហឹតត្តា, ឌិដ្ឋិយា បដិតិឃ្សដ្ឋត្តា៓ ឲចយ្យិ បុព្ធាយត្តយតិឃ្សិនេតា៓ អឆ ចា “ឲចំទ្ទនេបិ អនេហាឃិំ អតឹតយឌ្ឍាត”ត្តិ តត្តិ តត្តិំ ត ឃយត្តានេតតិ, “ឲចំនេចឌនេតា

អហោសិ... ឧចំ សញ្ញា អហោសិ... ឧចំ សង្ខារា អហោសិ... ឧចំ វិញ្ញាណោ អហោសិ អតីតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នត្ថិ ន សមេតីតិ។ ឧចយ្យិ បុព្វាយត្តមតិស្សិតោ។ អថ ចា “ត្ថតិ មេ ចក្ខុ [ចក្ខុំ (សី។ ក។)] អហោសិ អតីតមទ្ធានំ – ត្ថតិ រូបា”តិ តត្ថ ន លក្ខណបដិវេធំ ហោតិ វិញ្ញាណំ, ន លក្ខណបដិវេធត្តា វិញ្ញាណស្ស ន បវត្តតីតិ; ន បវត្តតត្តា។ ឧចយ្យិ បុព្វាយត្តមតិស្សិតោ។ “ត្ថតិ មេ សោតំ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ – ត្ថតិ សទ្ទា”តិ, “ត្ថតិ មេ ឃានំ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ – ត្ថតិ គន្ធា”តិ, “ត្ថតិ មេ ជិវ្ហា អហោសិ អតីតមទ្ធានំ – ត្ថតិ រសា”តិ, “ត្ថតិ មេ កាយោ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ – ត្ថតិ ផោដ្ឋព្វា”តិ, “ត្ថតិ មេ មនោ អហោសិ អតីតមទ្ធានំ – ត្ថតិ ធម្មា”តិ តត្ថ ន លក្ខណបដិវេធំ ហោតិ វិញ្ញាណំ, ន លក្ខណបដិវេធត្តា វិញ្ញាណស្ស ន បវត្តតីតិ; ន បវត្តតត្តា។ ឧចយ្យិ បុព្វាយត្តមតិស្សិតោ។ អថ ចា ឃានិ តានិ បុព្វេ មាតុកាមេន សទ្ធិំ ហសិតលបិតកីឡិតានិ ន បវស្សរតិ, ន តំ តិកាមេតិ, ន ច តេន ចិត្តំ អាបជ្ជតិ។ ឧចយ្យិ បុព្វាយត្តមតិស្សិតោ។

ខេមន្នោស្សបសង្គមេយ្យាតិ។ ខេមន្នោទុច្ចតិ បច្ចុប្បន្នោ អទ្ធា។ បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធានំ អារព្ភ តណ្ហា បហីនា, ទិដ្ឋិ បដិនិស្សដ្ឋា ។ តណ្ហាយ បហីនត្តា, ទិដ្ឋិយា បដិនិស្សដ្ឋត្តា រត្តោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា, ទុដ្ឋោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា, មូឡ្ហោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា, ចិនិពទ្ធោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា, បរាមដ្ឋោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា, ចិក្ខេបកតោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា, អនិដ្ឋង្គតោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា, ថាមគតោតិ ស្សបសង្គមេយ្យា; តេ អភិសង្ខារា បហីនា; អភិសង្ខារានំ បហីនត្តា គតិយា ស្សបសង្គមេយ្យា, នេរយិកោតិ ចា តិរច្ឆានយោនិកោតិ ចា បេត្តិចិសយិកោតិ ចា មនុស្សោតិ ចា ទេវោតិ ចា រូបីតិ ចា អរូបីតិ ចា សញ្ញីតិ ចា អសញ្ញីតិ ចា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីតិ ចា។ សោ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ នត្ថិ ការណំ នត្ថិ ឃេន សង្ខំ កច្ឆេយ្យាតិ – ខេមន្នោស្សបសង្គមេយ្យា។

តស្ស នត្ថិ បុរក្ខតន្តិ។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសចស្ស។ បុរេក្ខារាតិ ទ្វេ បុរេក្ខារា – តណ្ហាបុរេក្ខារោ ច ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាបុរេក្ខារោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ។ តស្ស តណ្ហាបុរេក្ខារោ បហីនោ, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាបុរេក្ខារស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា ន តណ្ហំ ទិដ្ឋិំ ចា បុរតោ កត្វា ចរតិ, ន តណ្ហាធជោ ន តណ្ហាកេតុ ន តណ្ហាធិបតេយ្យោ, ន ទិដ្ឋិធជោ ន ទិដ្ឋិកេតុ ន ទិដ្ឋាធិបតេយ្យោ, ន តណ្ហាយ ចា ទិដ្ឋិយា ចា បរិចារិតោ ចរតិ។ ឧចយ្យិ តស្ស នត្ថិ បុរក្ខតំ។ អថ ចា “ឧចំរូបេ សិយំ អនាគតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នត្ថិ ន សមេតីតិ, “ឧចំវេទនោ សិយំ... ឧចំសញ្ញោ សិយំ... ឧចំសង្ខារោ សិយំ... ឧចំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នត្ថិ ន សមេតីតិ។ ឧចយ្យិ តស្ស នត្ថិ បុរក្ខតំ។ អថ ចា “ត្ថតិ មេ ចក្ខុ សិយា អនាគតមទ្ធានំ – ត្ថតិ រូបា”តិ អប្បដិលទ្ធស្ស បដិលាភាយ ចិត្តំ ន បណិទហតិ, ចេតសោ អប្បណិធានប្បច្ចយា ន តទភិនន្ទតិ; ន តទភិនន្ទន្តោ។ ឧចយ្យិ តស្ស នត្ថិ បុរក្ខតំ។ “ត្ថតិ មេ សោតំ សិយា អនាគតមទ្ធានំ – ត្ថតិ សទ្ទា”តិ, “ត្ថតិ មេ ឃានំ សិយា អនាគតមទ្ធានំ – ត្ថតិ គន្ធា”តិ, “ត្ថតិ មេ ជិវ្ហា សិយា អនាគតមទ្ធានំ – ត្ថតិ រសា”តិ, “ត្ថតិ មេ កាយោ សិយា អនាគតមទ្ធានំ – ត្ថតិ ផោដ្ឋព្វា”តិ, “ត្ថតិ មេ មនោ សិយា អនាគតមទ្ធានំ – ត្ថតិ ធម្មា”តិ អប្បដិលទ្ធស្ស បដិលាភាយ ចិត្តំ ន បណិទហតិ, ចេតសោ អប្បណិធានប្បច្ចយា ន តទភិនន្ទតិ; ន តទភិនន្ទន្តោ។ ឧចយ្យិ តស្ស នត្ថិ បុរក្ខតំ។ អថ ចា “ត្ថមិនាហំ សីលេន ចា វតេន ចា តបេន ចា ព្រហ្មចរិយេន ចា ទេវោ ចា ភវិស្សាមិ ទេវញ្ញតរោ”តិ ចា អប្បដិលទ្ធស្ស បដិលាភាយ ចិត្តំ ន បណិទហតិ, ចេតសោ អប្បណិធានប្បច្ចយា ន តទភិនន្ទតិ; ន តទភិនន្ទតោ។ ឧចយ្យិ តស្ស នត្ថិ បុរក្ខតំ។

តេនាហ ភគវា –

“វីតតណ្ហោ បុរាភេទា, [ឥតិ ភគវា]

បុព្ពមន្តមនិស្សិតោ;

វេមជ្ឈេ នុបសង្ខេយ្យោ,

តស្ស នត្ថិ បុរក្ខត”ន្តិ។

៨៥។

អក្កោធនោ អសន្តាសី, អវិកត្ថី អកុក្កុចោ;

មន្តភាណី អនុទ្ធតោ, ស វេ វាចាយតោ មុនិ។

អក្កោធនោ អសន្តាសីតិ។ អក្កោធនោតិ ហិ ខោ វុត្តំ។ អបិ ច កោធោ តាវ វត្តព្ពោ។ ទសហាការេហិ កោធោ ជាយតិ – “អនត្ថំ មេ អចរី”តិ កោធោ ជាយតិ, “អនត្ថំ មេ ចរតី”តិ កោធោ ជាយតិ, “អនត្ថំ មេ ចរិស្សតី”តិ កោធោ ជាយតិ, “បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ អចរិ... អនត្ថំ ចរតិ... អនត្ថំ ចរិស្សតី”តិ កោធោ ជាយតិ, “អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស អត្ថំ អចរិ... អត្ថំ ចរតិ... អត្ថំ ចរិស្សតី”តិ កោធោ ជាយតិ, អដ្ឋានេ វា បន កោធោ ជាយតិ។ យោ ឯវរូបោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិឃាតោ, បដិឃំ បដិវិរោធោ, កោបោ បកោបោ សម្បកោបោ, ទោសោ បទោសោ សម្បទោសោ, ចិត្តស្ស ព្យាបត្តិ មនោបទោសោ, កោធោ កុជ្ឈនា កុជ្ឈិតត្តំ, ទោសោ ទុស្សនា ទុស្សិតត្តំ, ព្យាបត្តិ ព្យាបជ្ជនា ព្យាបជ្ជិតត្តំ, វិរោធោ បដិវិរោធោ ចណ្ឌិក្កំ, អសុរោបោ [អស្សុរោបោ (សី។ ក។)] អនត្តមនតា ចិត្តស្ស – អយំ វុច្ចតិ កោធោ។

អបិ ច កោធស្ស អធិមត្តបរិត្តតា វេទិតព្ពា។ អត្ថិ កញ្ចិ [កិញ្ចិ (ក។)] កាលំ កោធោ ចិត្តាវិលករណមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ មុខកុលវិកុលោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ មុខកុលវិកុលមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ហនុសញ្ចោបនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ហនុសញ្ចោបនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ផរុសវាចំ និច្ឆារណោ [ផរុសវាចនិច្ឆារណោ (ស្យា។)] ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ផរុសវាចំ និច្ឆារណមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទិសាវិទិសានុវិលោកនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ

ទិសាវិទិសានុវិលោកនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទណ្ឌសត្ថាភិបរាមសនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ទណ្ឌសត្ថាភិបរាមសនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទណ្ឌសត្ថអព្ភុក្កិរណោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ទណ្ឌសត្ថអព្ភុក្កិរណមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទណ្ឌសត្ថអភិនិបាតនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ទណ្ឌសត្ថអភិនិបាតនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ឆិន្នវិច្ឆិន្នករណោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ឆិន្នវិច្ឆិន្នករណមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ សម្ភញ្ជនបលិភញ្ជនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ សម្ភញ្ជនបលិភញ្ជនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ អង្គមង្គអបកឌ្ឍនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ អង្គមង្គអបកឌ្ឍនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ជីវិតាវោរោបនោ [ជីវិតបនាសនោ (ស្យា.)] ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ជីវិតាវោរោបនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ សព្ពចាគបរិច្ចាគាយ សណ្ឋិតោ ហោតិ. យតោ កោធោ បរំ បុគ្គលំ ឃាតេត្វា អត្តានំ ឃាតេតិ, ឯត្តាវតា កោធោ បរមុស្សទគតោ បរមវេបុល្លប្បត្តោ ហោតិ. យស្ស សោ កោធោ បហីនោ សមុច្ឆិន្នោ វូបសន្តោ បដិប្បស្សទ្ធោ អភព្ពុប្បត្តិកោ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ, សោ វុច្ចតិ អក្កោធនោ. កោធស្ស បហីនត្តា អក្កោធនោ, កោធវត្ថុស្ស បរិញ្ញាតត្តា អក្កោធនោ, កោធហេតុស្ស ឧបច្ឆិន្នត្តា អក្កោធនោតិ – អក្កោធនោ.

អសន្តាសីតិ ឥធេកច្ចោ តាសី ហោតិ ឧត្តាសី បរិត្តាសី, សោ តសតិ ឧត្តសតិ បរិត្តសតិ ភាយតិ សន្តាសំ អាបជ្ជតិ. កុលំ វា ន លភាមិ, គណំ វា ន លភាមិ, អាវាសំ វា ន លភាមិ, លាភំ វា ន លភាមិ, យសំ វា ន លភាមិ, បសំសំ វា ន លភាមិ, សុខំ វា ន លភាមិ, ចីវរំ វា ន លភាមិ, បិណ្ឌបាតំ វា ន លភាមិ, សេនាសនំ វា ន លភាមិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ វា ន លភាមិ, គិលានុបដ្ឋាកំ វា ន លភាមិ, អប្បញ្ញាតោម្ហីតិ តសតិ ឧត្តសតិ បរិត្តសតិ ភាយតិ សន្តាសំ អាបជ្ជតិ.

ឥធ ភិក្ខុ អសន្តាសី ហោតិ អនុត្តាសី អបរិត្តាសី; សោ ន តសតិ ន ឧត្តសតិ ន បរិត្តសតិ ន ភាយតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ. កុលំ វា ន លភាមិ, គណំ វា ន លភាមិ, អាវាសំ វា ន លភាមិ, លាភំ វា ន លភាមិ, យសំ វា ន លភាមិ, បសំសំ វា ន លភាមិ, សុខំ វា ន លភាមិ, ចីវរំ វា ន លភាមិ, បិណ្ឌបាតំ វា ន លភាមិ, សេនាសនំ វា ន លភាមិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ វា ន លភាមិ, គិលានុបដ្ឋាកំ វា ន លភាមិ, អប្បញ្ញាតោម្ហីតិ ន តសតិ ន ឧត្តសតិ ន បរិត្តសតិ ន ភាយតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតីតិ – អក្កោធនោ អសន្តាសី.

អវិកត្ថី អកុក្កុច្ចោតិ. ឥធេកច្ចោ កត្ថី ហោតិ វិកត្ថី, សោ កត្ថតិ វិកត្ថតិ – អហមស្មិ សីលសម្បន្នោតិ វា វតសម្បន្នោតិ វា សីលព្ពតសម្បន្នោតិ វា ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា ធនេន វា អជ្ឈេនេន វា កម្មាយតនេន វា សិប្បាយតនេន វា វិជ្ជាដ្ឋានេន វា សុតេន វា បដិភានេន វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា. ឧច្ចា កុលា បព្ពជិតោតិ វា មហាកុលា បព្ពជិតោតិ វា, មហាភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា ឧឡារភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា, ញាតោ យសស្សី គហដ្ឋបព្ពជិតានន្តិ វា, លាភិម្ហិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានន្តិ វា, សុត្តន្តិកោតិ វា វិនយធរោតិ វា ធម្មកថិកោតិ វា, អារញ្ញិកោតិ វា បិណ្ឌបាតិកោតិ វា បំសុកូលិកោតិ វា តេចីវរិកោតិ វា, សបទានចារិកោតិ វា ខលុបច្ឆាភត្តិកោតិ វា នេសជ្ជិកោតិ វា យថាសន្ថតិកោតិ វា, បឋមស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា ទុតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា តតិយស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភីតិ វា, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា... វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា...

អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា កត្ថតិ វិកត្ថតិ។ ឯវំ ន កត្ថតិ ន វិកត្ថតិ, កត្ថនា វិកត្ថនា អារតោ វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – អវិកត្ថី។

អកុក្កុច្ចោតិ។ កុក្កុច្ចន្តិ ហត្ថកុក្កុច្ចម្បិ កុក្កុច្ចំ, បាទកុក្កុច្ចម្បិ កុក្កុច្ចំ, ហត្ថបាទកុក្កុច្ចម្បិ កុក្កុច្ចំ, អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតា កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតា, វិកាលេ កាលសញ្ញិតា កាលេ វិកាលសញ្ញិតា, អវជ្ជេ វជ្ជសញ្ញិតា វជ្ជេ អវជ្ជសញ្ញិតា; យំ ឯវរូបំ កុក្កុច្ចំ កុក្កុច្ចាយនា កុក្កុច្ចាយិតត្តំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ – ឥទំ វុច្ចតិ កុក្កុច្ចំ។

អបិ ច ទ្វីហិ ការណេហិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ កតត្តា ច អកតត្តា ច។ កថំ កតត្តា ច អកតត្តា ច ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ? “កតំ មេ កាយទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ កាយសុចរិត”ន្តិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ; “កតំ មេ វចីទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ វចីសុចរិតំ... កតំ មេ មនោទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ មនោសុចរិត”ន្តិ – ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ; “កតោ មេ បាណាតិបាតោ, អកតា មេ បាណាតិបាតា វេរមណី”តិ – ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ; “កតំ មេ អទិន្នាទានំ , អកតា មេ អទិន្នាទានា វេរមណី”តិ – ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ; “កតោ មេ កាមេសុមិច្ឆាចារោ, អកតា មេ កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណី”តិ – ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ; “កតោ មេ មុសាវាទោ, អកតា មេ មុសាវាទា វេរមណី”តិ... “កតា មេ បិសុណា វាចា, អកតា មេ បិសុណាយ វាចាយ វេរមណី”តិ... “កតា មេ ផរុសា វាចា, អកតា មេ ផរុសាយ វាចាយ វេរមណី”តិ... “កតោ មេ សម្ផប្បលាបោ, អកតា មេ សម្ផប្បលាបា វេរមណី”តិ... “កតា មេ អភិជ្ឈា, អកតា មេ អនភិជ្ឈា”តិ... “កតោ មេ ព្យាបាទោ, អកតោ មេ អព្យាបាទោ”តិ... “កតា មេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ, អកតា មេ សម្មាទិដ្ឋី”តិ – ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ។ ឯវំ កតត្តា ច អកតត្តា ច ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ។

អថ វា “សីលេសុម្ហិ ន បរិបូរការី”តិ – ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ; “ឥន្ទ្រិយេសុម្ហិ អគុត្តទ្វារោ”តិ... “ភោជនេ អមត្តញ្ញុម្ហី”តិ... “ជាគរិយំ អននុយុត្តោម្ហី”តិ... “ន សតិសម្បជញ្ញេន សមន្នាគតោម្ហី”តិ... “អភាវិតា មេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ... “អភាវិតា មេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា”តិ... “អភាវិតា មេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា”តិ... “អភាវិតានិ មេ បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ... “អភាវិតានិ មេ បញ្ច ពលានី”តិ... “អភាវិតា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា”តិ... “អភាវិតោ មេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ”តិ... “ទុក្ខំ មេ អបរិញ្ញាត”ន្តិ... “សមុទយោ មេ អប្បហីនោ”តិ... “មគ្គោ មេ អភាវិតោ”តិ... “និរោធោ មេ អសច្ឆិកតោ”តិ – ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ។ យស្សេតំ កុក្កុច្ចំ បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ វូបសន្តំ បដិប្បស្សទ្ធំ អភព្ពុប្បត្តិកំ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍំ, សោ វុច្ចតិ អកុក្កុច្ចោតិ – អវិកត្ថី អកុក្កុច្ចោ។

មន្តភាណី អនុទ្ធតោតិ។ មន្តា វុច្ចតិ បញ្ញា។ យា បញ្ញា បជានានា...បេ... អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ មន្តាយ បរិគ្គហេត្វា បរិគ្គហេត្វា វាចំ ភាសតិ ពហុម្បិ កថេន្តោ ពហុម្បិ ភណន្តោ ពហុម្បិ ទីបយន្តោ ពហុម្បិ វោហរន្តោ។ ទុក្កថិតំ ទុព្ភណិតំ ទុល្លបិតំ ទុរុត្តំ

ทุฏฺฐาสิตํ ฉาธํ ต การสตีติ – ยตฺตกาลี' อตุทฺธเตาติ' ตตฺต กตยํ วุฑฺฒํ? ฆํ ธิตฺตสฺส วุฑฺฒํ อฉุปสเยา เฉตเสา ธิเกฺลเปิ กตฺตตํ ธิตฺตสฺส – ฐาณํ จุฑฺฒิ วุฑฺฒํ' ฆเสฺยตํ วุฑฺฒํ ปหิตํ สยุฐิตุํ ฉุปสตฺต ปฏิปสฺสทฺธํ อกฐุปฺปตฺติกํ ฒาฬกฺกิตา ฉฑฺฒํ, เสา จุฑฺฒิ อตุทฺธเตาติ – ยตฺตกาลี อตุทฺธเตา'

ส เธ ฉาฉาฆเตา ยุตีติ' ฐาฌ กิกฺล ยุสาฉาฆํ ปหาฆ ยุสาฉาฆา ปฏิธิรเตา เหาติ สฑฺฒาฆี สฑฺฒสทฺธา เฉเตา ปฑฺฒฆิเกา อธิสํฉาฆเกา เลิกสฺส' ปิสุฬํ ฉาฆํ ปหาฆ ปิสุฬาฆ ฉาฉาฆ ปฏิธิรเตา เหาติ – ฐาเตา สุตฺวา ต อยุตฺร อกฺลาตา ฐาเยสํ เภฆาฆ, อยุตฺร ฉา สุตฺวา ต ฐาเยสํ อกฺลาตา อยุสํ เภฆาฆ' ฐาติ ภิตฺตาตํ ฉา สทฺธาตา, สหิตาตํ ฉา อตุปฺปฆาตา, สยกฺการเยา สยกฺกรเตา สยกฺกตฺถี สยกฺกรฬี ฉาฆํ การิตา เหาติ' ผรุสํ ฉาฆํ ปหาฆ ผรุสาฆ ฉาฉาฆ ปฏิธิรเตา เหาติ – ฆา สา ฉาฉา เตลิ กณฺณสุขา เปยตีฆา หทยงฺคมา เปริ ตหุฒตกตฺตา ตหุฒตยตาปิ ตฉาสุปิ ฉาฆํ การิตา เหาติ' สยฺปปฺปลิปํ ปหาฆ สยฺปปฺปลิปิ ปฏิธิรเตา เหาติ – กาลฉาฆี ภูตฉาฆี อตฺถฉาฆี ฌยุฉาฆี ธิตฆฉาฆี ภิฆาตฉติ ฉาฆํ การิตา เหาติ กาเลต สาปเฉสํ ปริฆตฺตฉติ อตฺถสํหิตํ' ฉตุหิ ฉฆีสุฉริเตหิ สยตฺตาเตา ฉตุเทฺธาสาปกตํ ฉาฆํ การสติ, ตาตฺติสาฆ ติรจฺฉาตกฉาฆ อาเรตา อสฺส ธิเรตา ปฏิธิรเตา ติกฺลเตฺตา ติสฺสเฏ ธิปฺปยุเตฺตา ธิสญฺญุเตฺตา ธิยริฆาทิกเตต เฉตสา ธิหรติ'

ฉส กฉาฉตฺถุติ กเฉสิ, เสฆฺยธิฆํ – อปฺปิจฺฉกฉํ กเฉติ, สนฺตุฏฺฐิกฉํ กเฉติ, ปธิเฉกกฉํ... อสํสกฺกฉํ... ธีริฆารมฺภกฉํ... สีลกฉํ... สยาธิกฉํ... ปญฺญากฉํ... ธิยุตฺติกฉํ ... ธิยุตฺติฒาฬฉสฺสตกฉํ... สติปฏฺฐาตกฉํ... สยฺปปฺฌาตกฉํ... ฐาทฺธิปาฆกฉํ... ฐาตฺริฆกฉํ... ตาลกฉํ... เตาชฺฌงฺคกฉํ... ยกฺกฉํ... ผลกฉํ... ติพฺพาตกฉํ กเฉติ' ฉาฉาฆเตาติ ฆเตฺตา ปริฆเตฺตา คุเตฺตา เกาปิเตา รกฺลิเตา ฉุปสเตฺตา' ยุตีติ' เยาตํ จุฑฺฒิ ฒาฬํ' ฆา ปญฺญา ปชาตตา...เป... อเยาเหา ฌยุธิฉเฆา สยุาทิฏฺฐิ...เป... สกฺขาลยติฑฺฒ เสา ยุตีติ – ส เธ ฉาฉาฆเตา ยุติ'

เตตาห ภกฉา –

“อเกฺกาฌเตา อสตฺตาสี, อธิกตฺถี อกุกฺกุเฉา;

ยตฺตกาลี อตุทฺธเตา, ส เธ ฉาฉาฆเตา ยุตี”ติ'

๘๔'

ติราสตฺติอตาคเต, อตีตํ ตาตุเสาฉติ;

ចិតេចាគឃ្សឹ ចេស្សុបុ, ជិដ្ឋិបុ ច ត តឹឃតិ៍

តិរោឃត្តិ អតាកេតាតិ៍ អាឃត្តិ ទុដ្ធតិ តណ្ហា៍ ឃេយា ោរេកា ឃារោរេកា...េប... អកិដ្ឋា ទលិកោ អក្ញឃលម្ញល៍ ឃេស្សុឃា អាឃត្តិ តណ្ហា បតឹតា ឃមុឌ្ឋិត្ថា ទ្ញបឃត្តា បដិបឃ្សុទ្ធា អកធ្ញុប្បត្តិកា ឆាណាក្កិតា ឥទ្ធាតិ៍ ឲចម្បិ តិរោឃត្តិ អតាកេតា៍ អធ ចា "ឲចំទ្ញបេបិ ឃិឃំ អតាកាតមេទ្ធាត"ត្តិ តត្វ តត្ថិ ត ឃមត្ថាគេតិ, "ឲចំទេចឥតោ ឃិឃំ... ឲចំឃេឌ្ណោ ឃិឃំ... ឲចំឃញ្ញាទោ ឃិឃំ... ឲចំចិឌ្ណាេណោ ឃិឃំ អតាកាតមេទ្ធាត"ត្តិ តត្វ តត្ថិ ត ឃមត្ថាគេតិ៍ ឲចម្បិ តិរោឃត្តិ អតាកេតា៍ អធ ចា "ព្ចតិ េម ចក្ខុ ឃិឃា អតាកាតមេទ្ធាតំ – ព្ចតិ ទ្ញបិ"តិ អប្បដិលទ្ធស្សុ បដិលិកាឃ ចិត្តំ ត បហិតេហតិ , េចតេឃា អប្បហិឆាតប្បច្ចឃា ត តាកិតត្ថតិ; ត តាកិតត្ថេត្តា៍ ឲចម្បិ តិរោឃត្តិ អតាកេតា៍ "ព្ចតិ េម េឃាតំ ឃិឃា អតាកាតមេទ្ធាតំ – ព្ចតិ ឃទ្ធា"តិ...េប... "ព្ចតិ េម មេតា ឃិឃា អតាកាតមេទ្ធាតំ – ព្ចតិ ឥម្ញា"តិ អប្បដិលទ្ធស្សុ បដិលិកាឃ ចិត្តំ ត បហិតេហតិ, េចតេឃា អប្បហិឆាតប្បច្ចឃា ត តាកិតត្ថតិ; ត តាកិតត្ថេត្តា៍ ឲចម្បិ តិរោឃត្តិ អតាកេតា៍ អធ ចា "ព្ចមិតាឃំ ឃឹេលត ចា ចេតាត ចា តេបត ចា ព្រាហ្មចរិេឃត ចា េឥេចា ចា កចិឃ្សាមិ េឥចញ្ញាតេទា ចា"តិ អប្បដិលទ្ធស្សុ បដិលិកាឃ ចិត្តំ ត បហិតេហតិ, េចតេឃា អប្បហិឆាតប្បច្ចឃា ត តាកិតត្ថតិ; ត តាកិតត្ថេត្តា៍ ឲចម្បិ តិរោឃត្តិ អតាកេតា៍

អតឹតំ តាត្វេឃាចតឹតិ៍ ចិបរិណាតំ ចា ចត្វុំ ត េឃាចតិ, ចិបរិណាតស្មិំ ចា ចត្វុស្មិំ ត េឃាចតិ, "ចក្ខុ េម ចិបរិណាត"ត្តិ ត េឃាចតិ, "េឃាតំ េម... ឈាតំ េម... ជិព្ហា េម... កាេឃា េម... ទ្ញបិ េម... ឃទ្ធា េម... កត្ធា េម... រេឃា េម... េផាដ្ឋព្ណា េម... ក្ញលំ េម... កេណា េម... អាចាេឃា េម... លិេកា េម... ឃេឃា េម... បេំឃា េម... ឃុចំ េម... ឌឹចរំ េម... បិណ្ឌបាេតា េម... េឃតាឃតំ េម... កិលាតបច្ចឃេកេឃជ្ជបរិក្ខាេទា េម... មាតា េម... បិតា េម... កាតា េម... កកិតឹ េម... បុេត្តា េម... ឌឹតា េម... មិត្តា េម... អមច្ចា េម... ញាតកា េម... ឃាេលាហិតា េម ចិបរិណាតា"តិ ត េឃាចតិ ត កិលមតិ ត បរិេឥចតិ ត ឧរត្តាឡ្ហំ កត្ថតិ ត ឃេម្មាហំ អាបជ្ជតឹតិ – អតឹតំ តាត្វេឃាចតិ៍

ចិតេចាគឃ្សឹចេស្សុឃ្ញតិ៍ ចក្ខុឃមុេស្សា េឃាតឃមុេស្សា ឈាតឃមុេស្សា ជិព្ហាឃមុេស្សា កាឃឃមុេស្សា មេតាឃមុេស្សា, អឌិចចតឃមុេស្សា បដិឈឃមុេស្សា, ឃុខេចឥតឹេឃា ចេស្សា ទុក្ខេចឥតឹេឃា ចេស្សា អទុក្ខមឃុខេចឥតឹេឃា ចេស្សា, ក្ញឃលិ ចេស្សា អក្ញឃលិ ចេស្សា អព្យាកេតា ចេស្សា, កាមាចចេទា ចេស្សា ទ្ញបាចចេទា ចេស្សា អទ្ញបាចចេទា ចេស្សា, ឃុញ្ញេតា ចេស្សា អតិមិេត្តា ចេស្សា អប្បហិហិេតា ចេស្សា, េលិកិេឃា ចេស្សា េលិក្យុត្តេទា ចេស្សា, អតឹេតា ចេស្សា អតាកេតា ចេស្សា បច្ចុប្បេត្ថា ចេស្សា; េឃា ឲចទ្ញេបា ចេស្សា ចុឃតា ឃមុឃតា ឃមុឃិតត្តំ – អឃំ ទុដ្ធតិ ចេស្សា៍

ចិតេចាគឃ្សឹ ចេស្សុឃ្ញតិ៍ ចក្ខុឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ អេត្តត ចា អត្តតិេឃត ចា តិច្ចត ចា ឌុេចត ចា ឃប្បេតាត ចា អចិបរិណាមេឥមេ្មត ចា, េឃាតឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ... ឈាតឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ... ជិព្ហាឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ... កាឃឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ... មេតាឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ... អឌិចចតឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ... បដិឈឃមុឃ្សំ ចិចិត្តំ បឃ្សុតិ... ឃុខេចឥតឹឃំ ចេស្សំ... ទុក្ខេចឥតឹឃំ

ផស្សំ... អទុក្ខមសុខវេទនីយំ ផស្សំ... កុសលំ ផស្សំ... អកុសលំ ផស្សំ... អព្យាកតំ ផស្សំ... កាមាវចរំ ផស្សំ... រូបាវចរំ ផស្សំ... អរូបាវចរំ ផស្សំ... លោកិយំ ផស្សំ វិវិត្តំ បស្សតិ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា។

អថ វា អតីតំ ផស្សំ អនាគតេហិ ច បច្ចុប្បន្នេហិ ច ផស្សេហិ វិវិត្តំ បស្សតិ, អនាគតំ ផស្សំ អតីតេហិ ច បច្ចុប្បន្នេហិ ច ផស្សេហិ វិវិត្តំ បស្សតិ, បច្ចុប្បន្នំ ផស្សំ អតីតេហិ ច អនាគតេហិ ច ផស្សេហិ វិវិត្តំ បស្សតិ។ អថ វា យេ តេ ផស្សា អរិយា អនាសវា លោកុត្តរា សុញ្ញតបដិសញ្ញុត្តា, តេ ផស្សេ វិវិត្តេ បស្សតិ រាគេន ទោសេន មោហេន កោធេន ឧបនាហេន មក្ខេន បឡាសេន ឥស្សាយ មច្ឆរិយេន មាយាយ សាឋេយ្យេន ថម្ភេន សារម្ភេន មានេន អតិមានេន មទេន បមាទេន សព្ពកិលេសេហិ សព្ពទុច្ចរិតេហិ សព្ពទរថេហិ សព្ពបរិឡាហេហិ សព្ពសន្តាបេហិ សព្ពាកុសលាភិសង្ខារេហិ វិវិត្តេ បស្សតីតិ – វិវេកទស្សី ផស្សេសុ។

ទិដ្ឋីសុ ច ន នីយតីតិ។ តស្ស ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ បហីនានិ សមុច្ឆិន្នានិ វូបសន្តានិ បដិបស្សទ្ធានិ អភព្វុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍានិ។ សោ ទិដ្ឋិយា ន យាយតិ ន នីយតិ ន វុយ្ហតិ ន សំហរីយតិ; នបិ តំ ទិដ្ឋិគតំ សារតោ បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតីតិ – ទិដ្ឋីសុ ច ន នីយតិ។

តេនាហ ភគវា –

“និរាសត្តី អនាគតេ, អតីតំ នានុសោចតិ;

វិវេកទស្សី ផស្សេសុ, ទិដ្ឋីសុ ច ន នីយតី”តិ។

ប៉ស៍។

បតិលីនោ អកុហកោ, អបិហាលុ អមច្ឆរី;

អប្បគព្ភោ អជេគុច្ឆោ, បេសុណេយ្យេ ច នោ យុតោ។

បតិលីនោ អកុហកោតិ។ បតិលីនោតិ រាគស្ស បហីនត្តា បតិលីនោ, ទោសស្ស បហីនត្តា បតិលីនោ, មោហស្ស បហីនត្តា បតិលីនោ, កោធស្ស... ឧបនាហស្ស ... មក្ខស្ស... បឡាសស្ស... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយស្ស...បេ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ បហីនត្តា បតិលីនោ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បតិលីនោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អស្មិមានោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បតិលីនោ ហោតី”តិ – បតិលីនោ។

អកុហកោតិ តីហិ កុហនវត្ថូហិ – បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតេន កុហនវត្ថុនា, ឥរិយាបថសង្ខាតេន កុហនវត្ថុនា, សាមន្តជប្បនសង្ខាតេន កុហនវត្ថុនា។

កតមំ បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ? ឥធ គហបតិកា ភិក្ខុំ និមន្តេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ។ សោ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អត្ថិកោ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ ចីវរំ បច្ចក្ខាតិ, បិណ្ឌបាតំ បច្ចក្ខាតិ, សេនាសនំ បច្ចក្ខាតិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បច្ចក្ខាតិ។ សោ ឯវមាហ – "កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន ចីវរេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ សុសានា វា សង្ការកូដា វា បាបណិកា វា នន្តកានិ ឧច្ចិនិត្វា សង្ឃាដិំ កត្វា ធារេយ្យ។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន បិណ្ឌបាតេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ ឧញ្ឆាចរិយាយ បិណ្ឌិយាលោបេន យាបេយ្យ។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន សេនាសនេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ រុក្ខមូលិកោ វា អស្ស សោសានិកោ វា អព្ភោកាសិកោ វា។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ បូតិមុត្តេន វា ហរិតកីខណ្ឌេន វា ឱសធំ ករេយ្យា"តិ។ តទុបាទាយ លូខំ ចីវរំ ធារេតិ, លូខំ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជតិ, លូខំ សេនាសនំ បដិសេវតិ , លូខំ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បដិសេវតិ។ តមេនំ គហបតិកា ឯវំ ជានន្តិ – "អយំ សមណោ អប្បិច្ឆោ សន្តុដ្ឋោ បវិវិត្តោ អសំសដ្ឋោ អារទ្ធវីរិយោ ធុតវាទោ"តិ ភិយ្យោ ភិយ្យោ និមន្តេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ។ សោ ឯវមាហ – "តិណ្ណំ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ សទ្ធាយ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, ទេយ្យធម្មស្ស សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, ទក្ខិណេយ្យានំ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ 'តុម្ហាកញ្ចេវាយំ សទ្ធា អត្ថិ, ទេយ្យធម្មោ ច សំវិជ្ជតិ, អហញ្ច បដិគ្គាហកោ។ សចេហំ ន បដិគ្គហេស្សាមិ, ឯវំ តុម្ហេ បុញ្ញេន បរិហាយិស្សថ, ន មយ្ហំ ឥមិនា អត្ថោ។ អបិ ច តុម្ហាកំយេវ អនុកម្បាយ បដិគ្គណ្ហាមី'"តិ។ តទុបាទាយ ពហុម្បិ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហាតិ, ពហុម្បិ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហាតិ, ពហុម្បិ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បដិគ្គណ្ហាតិ។ យា ឯវរូបា ភាកុដិកា ភាកុដិយំ កុហនា កុហាយនា កុហិតត្តំ – ឥទំ បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ។

កតមំ ឥរិយាបថសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ? ឥធេកច្ចោ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ សម្ភាវនាធិប្បាយោ, "ឯវំ មំ ជនោ សម្ភាវេស្សតី"តិ, គមនំ សណ្ឋបេតិ ឋានំ សណ្ឋបេតិ និសជ្ជំ សណ្ឋបេតិ សយនំ សណ្ឋបេតិ, បណិធាយ គច្ឆតិ បណិធាយ តិដ្ឋតិ បណិធាយ និសីទតិ បណិធាយ សេយ្យំ កប្បេតិ, សមាហិតោ វិយ គច្ឆតិ សមាហិតោ វិយ តិដ្ឋតិ សមាហិតោ វិយ និសីទតិ សមាហិតោ វិយ សេយ្យំ កប្បេតិ, អាបាថកជ្ឈាយីវ ហោតិ។ យា ឯវរូបា ឥរិយាបថស្ស ឋបនា អាឋបនា [អដ្ឋបនា (ស្យា·)] សណ្ឋបនា ភាកុដិកា ភាកុដិយំ កុហនា កុហាយនា កុហិតត្តំ – ឥទំ ឥរិយាបថសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ។

កតមំ សាមន្តជប្បនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ? ឥធេកច្ចោ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ សម្ភាវនាធិប្បាយោ, "ឯវំ មំ ជនោ សម្ភាវេស្សតី"តិ, អរិយធម្មសន្និស្សិតំ វាចំ ភាសតិ។ "យោ ឯវរូបំ ចីវរំ ធារេតិ សោ សមណោ មហេសក្ខោ"តិ ភណតិ; "យោ ឯវរូបំ បត្តំ ធារេតិ... លោហថាលកំ ធារេតិ... ធម្មករណំ ធារេតិ... បរិស្សាវនំ ធារេតិ... កុញ្ចិកំ ធារេតិ... ឧបាហនំ ធារេតិ... កាយពន្ធនំ ធារេតិ... អាយោគំ ធារេតិ សោ សមណោ មហេសក្ខោ"តិ ភណតិ; "យស្ស ឯវរូបោ ឧបជ្ឈាយោ សោ សមណោ មហេសក្ខោ"តិ ភណតិ; "យស្ស ឯវរូបោ អាចរិយោ... ឯវរូបា សមានុបជ្ឈាយកា... សមានាចរិយកា... មិត្តា... សន្ទិដ្ឋា... សម្ភត្តា... សហាយា សោ សមណោ

ยเตหยถ្ធា”ติ กฬติ; “เឃា ឲចន្ទុប ចិហារេ ចសតិ เសา សយเណា ยเตหยถ្ធា”ติ กฬติ; “เឃា ឲចន្ទុប អឆ្ឆเឃារេក ចសតិ...
ปิសាเឆ ចសតិ... ហยុ៉ែเឃ ចសតិ... ក្យហាឃំ ចសតិ... เលเណ ចសតិ... ក្យប៊ីឃា ចសតិ... ក្យ៊បិការេ ចសតិ... អเ្គ ចសតិ ... យាឡឲ
ចសតិ... ឞ្គេណ្ឌ ចសតិ... ឞ្គបដ្ឋាគសាលិឃំ ចសតិ... យណ្ឌេប ចសតិ... ទ្រ្កាលមួេល ចសតិ, เសា សយเណា ยเตหยถ្ធា”ติ กฬติ។

អឆ ចា เការេខិកเការេខិเកា [เការេឆ្ពឹកเការេឆ្ពឹเកា (ឃឹ។)] កាក្យបិកកាក្យបិเកា ក្យហកក្យហเកា លបកលបเកា យុឥសម្គាចិเកា,
“អឃំ សយเណា ព្ចយាឃំ ឲចន្ទុបិតំ សត្តាតំ ចិហារសយាបត្តិតំ លិកឹ”ติ ตាឌិសំ កម្ពុំ ក្វឡហំ តិប្យលំ បប៊ិឆ្នត្តំ เលិក្យត្តទំ ឞ្គណ្ណាតាបប៊ិសំឃុត្តំ
កចំ កេឆសិ។ ឃា ឲចន្ទុបិ កាក្យបិកា កាក្យបិឃំ ក្យហតា ក្យហាឃតា ក្យហិតត្តំ – ព្ចជំ សាយត្តឌប្បឥសដ្ឋាតំ ក្យហតចត្ថុ។ ឃេម្បិយាតិ តីណិ
ក្យហតចត្ថូតិ បហីតាតិ សយ្ឆិត្តាតិ ទ្ធបសត្តាតិ បប៊ិបឃ្សន្ធាតិ អកព្ឆប្បត្តិកាតិ ញាណេក្កិតា ឌ្ឌាតិ, เសា ទុន្ទតិ អក្យហเកាតិ – បតិលីเតា
អក្យហเកា។

អបិហាលុ អយត្ឋីតិ។ បិហា ទុន្ទតិ តណ្ហា។ เឃា ទាเកា សាទាเកា...เប... អភិឆ្ឆា เលិเភា អក្យសលមូល។ ឃេឞ្ឞសា បិហា តណ្ហា បហីតា
សយ្ឆិត្តា ទ្ធបសត្តា បប៊ិបឃ្សន្ធា អកព្ឆប្បត្តិកា ញាណេក្កិតា ឌ្ឌា, เសា ទុន្ទតិ អបិហាលុ។ เសា ទ្ធប ត បិហេតិ, សេគ្ឃ... កេន្ធ... ទេស...
เមាដ្ឋេណ្ណ... ក្យលំ... កណំ... អាចាសំ... លិកំ... ឃសំ... បសំសំ... ឞុខំ... ឌីចទំ... បិណ្ឌបិតំ... เសតាសតំ... កិលិតបច្ចឃេភសដ្ឋបទិក្ខាទំ...
កាមធាតុំ... ទ្ធបធាតុំ... អទ្ធបធាតុំ... កាមភចំ... ទ្ធបភចំ... អទ្ធបភចំ... សណ្ណាភចំ... អសណ្ណាភចំ ... เតចសណ្ណាតាសណ្ណាភចំ...
ឲកเចាការភចំ... ចត្យเចាការភចំ... បញ្ចเចាការភចំ... អតីតំ... អតាកតំ... បច្ចុប្បត្តំ... ឌិដ្ឋ្យតយុតចិណ្ណាតเព្ព ឌេមុ ត បិហេតិ ត
ព្ចត្ថតិ ត សាឌិឃតិ ត បេត្តតិ តាភិឌប្បតីតិ – អបិហាលុ។ អយត្ឋីតិ បញ្ច យត្ឋិឃាតិ – អាចាសយត្ឋិឃំ, ក្យលយត្ឋិឃំ, លិកយត្ឋិឃំ,
ចណ្ណយត្ឋិឃំ, ឌមុយត្ឋិឃំ។ ឃំ ឲចន្ទុបំ យត្ឋទំ យត្ឋាឃតា យត្ឋាឃិតត្តំ เចចិត្ឋំ កឌទិឃំ កទ្យកញ្ចាកតា អក្កិតត្តំ ចិត្តឞ្ឞ – ព្ចជំ ទុន្ទតិ
យត្ឋិឃំ។ អបិ ច ឥគ្គយត្ឋិឃយម្បិ យត្ឋិឃំ, ធាត្យយត្ឋិឃយម្បិ យត្ឋិឃំ, អាឃតតយត្ឋិឃយម្បិ យត្ឋិឃំ កាเហា – ព្ចជំ ទុន្ទតិ យត្ឋិឃំ។ ឃេឞ្ឞតំ
យត្ឋិឃំ បហីតំ សយ្ឆិត្តំ ទ្ធបសត្តំ បប៊ិបឃ្សន្ធំ អកព្ឆប្បត្តិកំ ញាណេក្កិតា ឌឌ្ឍំ, เសា ទុន្ទតិ អយត្ឋីតិ – អបិហាលុ អយត្ឋី។

អប្បកព្ភាអេឌេក្យឆ្នាតិ។ បិកព្ភិឃត្តិ តីណិ បិកព្ភិឃាតិ – កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ, ចាឆសិកំ បិកព្ភិឃំ, เចតសិកំ បិកព្ភិឃំ។ កតមំ កាឃិកំ
បិកព្ភិឃំ? ព្ចเធកេច្ចា សណ្ឍេតាបិ កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ, កណេតាបិ កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ, เភាឌតសាលិឃម្បិ កាឃិកំ
បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ, ឌត្តាឈេបិ កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ, ឞ្គកាតិេត្តុបិ កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ, អត្តទឈទំ បចិសេត្តាបិ កាឃិកំ
បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ, អត្តទឈទំ បចិេ្ឋាបិ កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ។

កចំ សណ្ឍេតា កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ? ព្ចเធកេច្ចា សណ្ឍេតា អចិត្តិការកេតា [អចិត្តិការកេតា (ឞ្យា។ ក។)] េឆេទ ភិក្ខុ
ឈដ្ឋឃេត្តាបិ តិដ្ឋតិ, ឈដ្ឋឃេត្តាបិ តិសីឌតិ, បុទេតាបិ តិដ្ឋតិ, បុទេតាបិ តិសីឌតិ, ឞ្គេច្ចបិ អាសេតេ តិសីឌតិ, សសីសំ បារុបិត្វាបិ តិសីឌតិ,
ឌិតេកាបិ ភណតិ, ពាហាចិក្ខេបេកាបិ ភណតិ។ ឲចំ សណ្ឍេតា កាឃិកំ បិកព្ភិឃំ ឌេឞ្ឞតិ។

កថំ គណគតោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ គណគតោ អចិត្តីការកតោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អនុបាហនានំ ចង្កមន្តានំ សឧបាហនោ ចង្កមតិ, នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តានំ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមតិ, ឆមាយ ចង្កមន្តានំ ចង្កមេ ចង្កមតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ តិដ្ឋតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ និសីទតិ, បុរតោបិ តិដ្ឋតិ, បុរតោបិ និសីទតិ, ឧច្ចេបិ អាសនេ និសីទតិ, សសីសំ បារុបិត្វា និសីទតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ គណគតោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ។

កថំ ភោជនសាលាយំ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ភោជនសាលាយំ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទតិ, នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ តិដ្ឋតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ និសីទតិ, បុរតោបិ តិដ្ឋតិ, បុរតោបិ និសីទតិ, ឧច្ចេបិ អាសនេ និសីទតិ, សសីសំ បារុបិត្វាបិ និសីទតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ ភោជនសាលាយំ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ។

កថំ ជន្តាឃរេ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ជន្តាឃរេ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឃដ្ដយន្តោបិ តិដ្ឋតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ និសីទតិ, បុរតោបិ តិដ្ឋតិ, បុរតោបិ និសីទតិ, ឧច្ចេបិ អាសនេ និសីទតិ , អនាបុច្ឆម្បិ អនជ្ឈិដ្ឋោបិ កដ្ឋំ បក្ខិបតិ, ទ្វារម្បិ បិទហតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ ជន្តាឃរេ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ។

កថំ ឧទកតិត្ថេ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ឧទកតិត្ថេ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឃដ្ដយន្តោបិ ឱតរតិ, បុរតោបិ ឱតរតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ ន្ហាយតិ [នហាយតិ (ស្យា.)], បុរតោបិ ន្ហាយតិ , ឧបរិតោបិ ន្ហាយតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ ឧត្តរតិ, បុរតោបិ ឧត្តរតិ, ឧបរិតោបិ ឧត្តរតិ។ ឯវំ ឧទកតិត្ថេ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ។

កថំ អន្តរឃរំ បវិសន្តោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ អន្តរឃរំ បវិសន្តោ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឃដ្ដយន្តោបិ គច្ឆតិ, បុរតោបិ គច្ឆតិ, វោក្កម្មាបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆតិ។ ឯវំ អន្តរឃរំ បវិសន្តោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ។

កថំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ, “ន បវិស [បវិសថ (ស្យា.) ឯវមុបរិបិ], ភន្តេ”តិ វុច្ចមានោ បវិសតិ, “ន តិដ្ឋ, ភន្តេ”តិ វុច្ចមានោ តិដ្ឋតិ, “ន និសីទ, ភន្តេ”តិ វុច្ចមានោ និសីទតិ, អនោកាសម្បិ បវិសតិ, អនោកាសេបិ តិដ្ឋតិ, អនោកាសេបិ និសីទតិ, យានិបិ តានិ ហោន្តិ កុលានំ ឱវរកានិ គូឡ្ហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ ច។ យត្ថ កុលិត្ថិយោ កុលធីតរោ កុលសុណ្ហាយោ កុលកុមារិយោ និសីទន្តិ, តត្ថបិ សហសា បវិសតិ កុមារកស្សបិ សីសំ បរាមសតិ។ ឯវំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ – ឥទំ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ។

កថំ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ សង្ឃគតោបិ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ, គណគតោបិ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ, អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោបិ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ហោតិ។

កថំ សង្ឃគតោ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ សង្ឃគតោ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ អនាបុច្ឆា វា អនជ្ឈិដ្ឋោ វា អារាមគតានំ ភិក្ខូនំ ធម្មំ ភណតិ, បញ្ហំ វិស្សជ្ជេតិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ សង្ឃគតោ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ។

កថំ គណគតោ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ គណគតោ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ អនាបុច្ឆា វា អនជ្ឈិដ្ឋោ វា អារាមគតានំ ភិក្ខូនំ ធម្មំ ភណតិ, បញ្ហំ វិស្សជ្ជេតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ អារាមគតានំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ ធម្មំ ភណតិ, បញ្ហំ វិស្សជ្ជេតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ គណគតោ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ។

កថំ អន្តរឃរេ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ ឥត្ថិំ វា កុមារិំ វា ឯវមាហ – “ឥត្ថន្នាមេ ឥត្ថង្គោត្តេ កិំ អត្ថិ? យាគុ អត្ថិ, ភត្តំ អត្ថិ, ខាទនីយំ អត្ថិ។ កិំ បិវិស្សាម, កិំ ភុញ្ជិស្សាម, កិំ ខាទិស្សាម? កិំ វា អត្ថិ, កិំ វា មេ ទស្សថា”តិ វិប្បលបតិ, យា ឯវរូបា វាចា បលាបោ វិប្បលាបោ លាលប្បោ លាលប្បនា លាលប្បិតត្តំ។ ឯវំ អន្តរឃរេ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ – ឥទំ វាចសិកំ បាគព្ភិយំ។

កតមំ ចេតសិកំ បាគព្ភិយំ? ឥធេកច្ចោ ន ឧច្ចាកុលា បព្វជិតោ សមានោ ឧច្ចាកុលា បព្វជិតេន សទ្ធិំ សទិសំ អត្តានំ ទហតិ ចិត្តេន, ន មហាកុលា បព្វជិតោ សមានោ មហាកុលា បព្វជិតេន សទ្ធិំ សទិសំ អត្តានំ ទហតិ ចិត្តេន, ន មហាភោគកុលា បព្វជិតោ សមានោ មហាភោគកុលា បព្វជិតេន សទ្ធិំ សទិសំ អត្តានំ ទហតិ ចិត្តេន, ន ឧឡារភោគកុលា បព្វជិតោ សមានោ... ន សុត្តន្តិកោ សមានោ សុត្តន្តិកេន សទ្ធិំ សទិសំ អត្តានំ ទហតិ ចិត្តេន, ន វិនយធរោ សមានោ... ន ធម្មកថិកោ សមានោ... ន អារញ្ញិកោ សមានោ... ន បិណ្ឌបាតិកោ សមានោ... ន បំសុកូលិកោ សមានោ... ន តេចីវរិកោ សមានោ... ន សបទានចារិកោ សមានោ... ន ខលុបច្ឆាភត្តិកោ សមានោ... ន នេសជ្ជិកោ សមានោ... ន យថាសន្ថតិកោ សមានោ... ន បឋមស្ស ឈានស្ស លាភី សមានោ បឋមស្ស ឈានស្ស លាភិនា សទ្ធិំ សទិសំ អត្តានំ ទហតិ ចិត្តេន...បេ... ន នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភី សមានោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភិនា សទ្ធិំ សទិសំ អត្តានំ ទហតិ ចិត្តេន – ឥទំ ចេតសិកំ បាគព្ភិយំ។ យស្សិមានិ តីណិ បាគព្ភិយានិ បហីនានិ សមុច្ឆិន្នានិ វូបសន្តានិ បដិប្បស្សទ្ធានិ អភព្ពុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍានិ, សោ វុច្ចតិ អប្បគព្ភោតិ – អប្បគព្ភោ។

អនេឡគលោតិ ។ អត្ថិ បុគ្គលោ ឯឡគលោ, អត្ថិ អនេឡគលោ។ កតមោ ច បុគ្គលោ ឯឡគលោ? ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ – អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ ឯឡគលោ។ អបិ ច កោធនោ ហោតិ ឧបាយាសពហុលោ, អប្បម្បិ វុត្តោ សមានោ អភិសជ្ជតិ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិដ្ឋីយតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ – អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ ឯឡគលោ។ អបិ ច កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី, មក្ខី ហោតិ បឡាសី, ឥស្សុកី ហោតិ មច្ឆរី, សឋោ ហោតិ មាយាវី , ថទ្ធោ ហោតិ អតិមានី, បាបិច្ឆោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ [មិច្ឆាទិដ្ឋី (សី។)], សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី – អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ ឯឡគលោ។

កតមោ ច បុគ្គលោ អជេគុច្ឆោ? ឥធ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ – អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ អជេគុច្ឆោ។ អថ វា អក្កោធនោ ហោតិ អនុបាយាសពហុលោ, ពហុម្បិ វុត្តោ សមានោ ន អភិសជ្ជតិ ន កុប្បតិ ន ព្យាបជ្ជតិ ន បតិដ្ឋីយតិ, ន កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ – អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ អជេគុច្ឆោ។ អថ វា អក្កោធនោ ហោតិ អនុបនាហី, អមក្ខី ហោតិ អបឡាសី, អនិស្សុកី ហោតិ អមច្ឆរី, អសឋោ ហោតិ អមាយាវី, អត្ថទ្ធោ ហោតិ អនតិមានី, ន បាបិច្ឆោ ហោតិ ន មិច្ឆាទិដ្ឋិ, អសន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អនាធានគ្គាហី សុប្បដិនិស្សគ្គី – អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ អជេគុច្ឆោ។ សព្ពេ ពាលបុថុជ្ជនា ជេគុច្ឆា, បុថុជ្ជនកល្យាណកំ ឧបាទាយ អដ្ឋ អរិយបុគ្គលា អជេគុច្ឆាតិ – អប្បគព្ភោ អជេគុច្ឆោ។

បេសុណេយ្យេ ច នោ យុតោតិ។ បេសុញ្ញន្តិ ឥធេកច្ចោ បិសុណវាចោ ហោតិ, ឥតោ សុត្វា អមុត្រ អក្ខាតា ឥមេសំ ភេទាយ, អមុត្រ វា សុត្វា ឥមេសំ អក្ខាតា អមូសំ ភេទាយ។ ឥតិ សមគ្គានំ វា ភេត្តា [ភេទា (ក។)], ភិន្នានំ វា អនុប្បទាតា, វគ្គារាមោ, វគ្គរតោ, វគ្គនន្ទី, វគ្គករណិំ វាចំ ភាសិតា ហោតិ – ឥទំ វុច្ចតិ បេសុញ្ញំ។

អបិ ច ទ្វីហិ ការណេហិ បេសុញ្ញំ ឧបសំហរតិ – បិយកម្យតាយ វា, ភេទាធិប្បាយេន [ភេទាធិប្បាយោ (ពហូសុ)] វា។ កថំ បិយកម្យតាយ បេសុញ្ញំ ឧបសំហរតិ? ឥមស្ស បិយោ ភវិស្សាមិ, មនាបោ ភវិស្សាមិ, វិស្សាសិកោ ភវិស្សាមិ, អព្ភន្តរិកោ ភវិស្សាមិ, សុហទយោ ភវិស្សាមីតិ។ ឯវំ បិយកម្យតាយ បេសុញ្ញំ ឧបសំហរតិ។ កថំ ភេទាធិប្បាយេន បេសុញ្ញំ ឧបសំហរតិ? “កថំ ឥមេ នានា អស្សុ វិនា អស្សុ វគ្គា អស្សុ ទ្វេធា អស្សុ ទ្វេជ្ឈា អស្សុ ទ្វេ បក្ខា អស្សុ ភិជ្ជេយ្យុំ ន សមាគច្ឆេយ្យុំ ទុក្ខំ ន ផាសុ [អផាសុំ (សី។)] វិហរេយ្យុ”ន្តិ។ ឯវំ ភេទាធិប្បាយេន បេសុញ្ញំ ឧបសំហរតិ។ យស្សេតំ បេសុញ្ញំ បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ វូបសន្តំ បដិប្បស្សទ្ធំ អភព្ពុប្បត្តិកំ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍំ, សោ បេសុញ្ញេ នោ យុតោ ន យុត្តោ ន បយុត្តោ ន សមាយុត្តោតិ – បេសុណេយ្យេ ច នោ យុតោ។

តេនាហ ភគវា –

“បតិលីនោ អកុក្កុចោ, អបិហាលុ អមច្ឆរី;

អប្បគព្ភោ អជេគុច្ឆោ, បេសុណេយ្យេ ច នោ យុតោ”តិ។

៨៨។

សាតិយេសុ អនស្សាវី, អតិមានេ ច នោ យុតោ;

សណ្ហោ ច បដិភានចា, ត សន្ធោ ត ចិរជ្ជតិ៍

សាតិឃេសុ អតស្សាចិតិ៍ សាតិឃា ចុច្ចន្តិ បញ្ច កាមគុណា៍ កិំការណា សាតិឃា ចុច្ចន្តិ បញ្ច កាមគុណា? ឃេភុឃ្យេន ទេចមនុស្សា បញ្ច កាមគុណេ ឥច្ឆន្តិ សាតិឃន្តិ បត្ថឃន្តិ បិហឃន្តិ អភិជប្បន្តិ, តំការណា សាតិឃា ចុច្ចន្តិ បញ្ច កាមគុណា៍ ឃេសំ ឲសា សាតិឃា តណ្ហា អប្បហីនា តេសំ ចក្ខុតោ រូបតណ្ហា សចតិ អាសចតិ [បសចតិ (ស្យា៍)] សន្ទតិ បចត្តតិ, សោតតោ សទ្ទតណ្ហា... ឃានតោ គន្ធតណ្ហា... ជិច្ហាតោ រសតណ្ហា... កាឃតោ ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា... មនតោ ធម្មតណ្ហា សចតិ អាសចតិ សន្ទតិ បចត្តតិ៍ ឃេសំ ឲសា សាតិឃា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា ចូបសន្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា តេសំ ចក្ខុតោ រូបតណ្ហា ត សចតិ តាសចតិ [ត បសចតិ (ស្យា៍)] ត សន្ទតិ ត បចត្តតិ , សោតតោ សទ្ទតណ្ហា...បេ... មនតោ ធម្មតណ្ហា ត សចតិ តាសចតិ ត សន្ទតិ ត បចត្តតីតិ – សាតិឃេសុ អតស្សាចិ៍

អតិមានេ ច នោ ឃុតោតិ៍ កតមោ អតិមានោ? ឥធេកច្ចោ បរំ អតិមញ្ញតិ ជាតិឃា ចា គោត្តេន ចា...បេ... អញ្ញតរញ្ញតរេន ចា ចត្ថុនា៍ ឃោ ឲចរូបោ មានោ មញ្ញនា មញ្ញិតត្តំ ឧន្នតិ ឧន្នាមោ ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្ស – អឃំ ចុច្ចតិ អតិមានោ៍ ឃស្សេសោ អតិមានោ បហីនោ សមុច្ឆិន្នោ ចូបសន្តោ បដិបស្សទ្ធោ អភព្ពុប្បត្តិកោ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ, សោ អតិមានេ ច នោ ឃុតោ ត ឃុត្តោ តប្បឃុត្តោ ត សម្បឃុត្តោតិ – អតិមានេ ច នោ ឃុតោ៍

សណ្ហោ ច បដិភានចាតិ៍ សណ្ហោតិ សណ្ហេន កាឃកម្មេន សមន្នាគតោតិ សណ្ហោ, សណ្ហេន ចចីកម្មេន... សណ្ហេន មនោកម្មេន សមន្នាគតោតិ សណ្ហោ, សណ្ហេហិ សតិបដ្ឋានេហិ សមន្នាគតោតិ សណ្ហោ, សណ្ហេហិ សម្មប្បធានេហិ... សណ្ហេហិ ឥទ្ធិបាទេហិ... សណ្ហេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ... សណ្ហេហិ ពលេហិ... សណ្ហេហិ ពោជ្ឈង្គេហិ សមន្នាគតោតិ សណ្ហោ, សណ្ហេន អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សមន្នាគតោតិ – សណ្ហោ៍

បដិភានចាតិ តឃោ បដិភានចន្តោ – បរិឃត្តិបដិភានចា, បរិបុច្ឆាបដិភានចា, អធិគមបដិភានចា៍ កតមោ បរិឃត្តិបដិភានចា? ឥធេកច្ចស្ស បកតិឃា បរិឃាបុដំ ហោតិ – សុត្តំ គេឃ្យំ ចេឃ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិចុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ ចេទល្លំ, តស្ស បរិឃត្តិំ និស្សាឃ បដិភាឃតិ – អឃំ បរិឃត្តិបដិភានចា៍ កតមោ បរិបុច្ឆាបដិភានចា? ឥធេកច្ចោ បរិបុច្ឆិតា [បរិបុច្ឆិតំ (សី៍), បរិបុច្ឆកោ (ស្យា៍)] ហោតិ អត្ថេ ច ញាឃេ ច លក្ខណេ ច ការណេ ច ឋានាឋានេ ច, តស្ស តំ បរិបុច្ឆំ និស្សាឃ បដិភាឃតិ – អឃំ បរិបុច្ឆាបដិភានចា៍ កតមោ អធិគមបដិភានចា? ឥធេកច្ចស្ស អធិគតា ហោន្តិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិឃានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិឃោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ចត្តារោ អរិឃមគ្គា ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ ចតស្សោ បដិសម្ភិទាឃោ ឆ អភិញ្ញាឃោ, តស្ស អត្ថោ ញាតោ ធម្មោ ញាតោ និរុត្តិ ញាតា, អត្ថេ ញាតេ អត្ថោ បដិភាឃតិ , ធម្មេ ញាតេ ធម្មោ បដិភាឃតិ, និរុត្តិឃា ញាតាឃ និរុត្តិ បដិភាឃតិ; ឥមេសុ តីសុ ញាណេសុ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា៍ ឥមាឃ បដិភានបដិសម្ភិទាឃ ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ សោ ចុច្ចតិ បដិភានចា៍ ឃស្ស

បរិយត្តិ តន្តិ, បរិបុច្ឆា តន្តិ, អធិគមោ តន្តិ, កិំ តស្ស បដិកាយិស្សតីតិ – សេញ្ញា ច បដិកាតព្វា។

ន សទ្ធោ ន វិរជ្ជតីតិ។ ន សទ្ធោតិ សាមំ សយំ អភិញ្ញាតំ អត្តបច្ចក្ខំ ធម្មំ ន កស្សចិ សទ្ទហតិ អញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា ទេវស្ស វា មារស្ស វា ព្រហ្មុនោ វា។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ សាមំ សយំ អភិញ្ញាតំ…បេ… “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ… “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ… “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ…បេ… “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ… “អវិជ្ជានិរោធា សង្ខារនិរោធោ”តិ…បេ… “ជាតិនិរោធា ជរាមរណនិរោធោ”តិ… “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ…បេ… “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ… “ឥមេ អាសវា”តិ…បេ… “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ… “ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា”តិ…បេ… “ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា”តិ សាមំ សយំ អភិញ្ញាតំ…បេ… ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច, បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច…បេ… ចតុន្នំ មហាភូតានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច សាមំ សយំ អភិញ្ញាតំ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ សាមំ សយំ អភិញ្ញាតំ អត្តបច្ចក្ខំ ធម្មំ ន កស្សចិ សទ្ទហតិ អញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា ទេវស្ស វា មារស្ស វា ព្រហ្មុនោ វា [ព្រហ្មុនោ វា…បេ… (សី។ ក។)]។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “សទ្ទហសិ ត្វំ, សារិបុត្ត, សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ; វីរិយិន្ទ្រិយំ… សតិន្ទ្រិយំ… សមាធិន្ទ្រិយំ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសាន”ន្តិ?

“ន ខ្វាហំ ឯត្ថ, ភន្តេ, ភគវតោ សទ្ធាយ គច្ឆាមិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ… វីរិយិន្ទ្រិយំ… សតិន្ទ្រិយំ… សមាធិន្ទ្រិយំ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ។ យេសញ្ហេតំ, ភន្តេ , អញ្ញាតំ អស្ស អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ បញ្ញាយ, តេ តត្ថ បរេសំ សទ្ធាយ គច្ឆេយ្យុំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ។ វីរិយិន្ទ្រិយំ… សតិន្ទ្រិយំ… សមាធិន្ទ្រិយំ … បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ។ យេសញ្ច ខោ ឯតំ, ភន្តេ, ញាតំ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ, និក្កង្ខា តេ តត្ថ និព្ពិចិកិច្ឆា សទ្ធិន្ទ្រិយំ… វីរិយិន្ទ្រិយំ… សតិន្ទ្រិយំ… សមាធិន្ទ្រិយំ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ។ មយ្ហញ្ច ខោ ឯតំ, ភន្តេ, ញាតំ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ, និក្កង្ខាហំ តត្ថ និព្ពិចិកិច្ឆោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ… វីរិយិន្ទ្រិយំ… សតិន្ទ្រិយំ… សមាធិន្ទ្រិយំ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសាន”ន្តិ។

“សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! យេសញ្ហេតំ, សារិបុត្ត, អញ្ញាតំ អស្ស អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ បញ្ញាយ, តេ តត្ថ បរេសំ សទ្ធាយ គច្ឆេយ្យុំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសាន”ន្តិ។

“អស្សទ្ធោ អកតញ្ញូ ច, សន្ធិច្ឆេទោ ច យោ នរោ;

ᩉᨲᩣᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᩅᨶ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᩈ ᩅᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨸᩮᩣᩁᩥᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨻᩣᩃᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᩣ ᨶᩮᩅ ᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᩔ ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨡᨿᩣ ᨴᩮᩣᩈᩔ ᩅᩦᨲᨴᩮᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ, ᨡᨿᩣ ᨾᩮᩣᩉᩔ ᩅᩦᨲᨾᩮᩣᩉᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩅᩣᩈᩮᩣ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᨧᩁᨱᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨩᩣᨲᩥᨾᩁᨱᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩔ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ – ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩈᩣᨲᩥᨿᩮᩈᩩ ᩋᨶᩔᩣᩅᩦ, ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩮ ᨧ ᨶᩮᩣ ᨿᩩᨲᩮᩣ;

ᩈᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ, ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪈᪆᪨

ᩃᩣᨽᨠᨾ᩠ᨿᩣ ᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᩋᩃᩣᨽᩮ ᨧ ᨶ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ;

ᩋᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ, ᩁᩈᩮᩈᩩ[ᩁᩈᩮ ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]ᨶᩣᨶᩩᨣᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

ᩃᩣᨽᨠᨾ᩠ᨿᩣ ᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᩋᩃᩣᨽᩮ ᨧ ᨶ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᩃᩣᨽᨠᨾ᩠ᨿᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨸᩔᨲᩥ ᩃᩣᨽᩥᩴ ᨧᩦᩅᩁᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣᩥᩃᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᨠᩮᨶ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᨿᨾᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩦᩅᩁᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣᩥᩃᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ? ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ, ᨲᩮᨶᩣᨿᨾᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩦᩅᩁᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣᩥᩃᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩃᩣᨽᩉᩮᨲᩩ ᩃᩣᨽᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩃᩣᨽᨠᩣᩁᨱᩣ ᩃᩣᨽᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᩣᨽᩴ ᨸᩁᩥᨸᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᩣᨽᨠᨾ᩠ᨿᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨸᩔᨲᩥ ᩃᩣᨽᩥᩴ ᨧᩦᩅᩁᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣᩥᩃᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᨠᩮᨶ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᨿᨾᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩦᩅᩁᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣᩥᩃᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ? ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ... ᩋᩣᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ, ᨲᩮᨶᩣᨿᨾᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩦᩅᩁᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣᩥᩃᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩃᩣᨽᩉᩮᨲᩩ ᩃᩣᨽᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩃᩣᨽᨠᩣᩁᨱᩣ ᩃᩣᨽᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᩣᨽᩴ ᨸᩁᩥᨸᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᩣᨽᨠᨾ᩠ᨿᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

អថ វា ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ លាភឹ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “កេន នុ ខោ អយមាយស្មា លាភី ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាន”ន្តិ? តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ អាយស្មា អារញ្ញិកោ... បិណ្ឌបាតិកោ... បំសុកូលិកោ... តេចីវរិកោ... សបទានចារិកោ... ខលុបច្ឆាភត្តិកោ... នេសជ្ជិកោ... យថាសន្ថតិកោ, តេនាយមាយស្មា លាភី ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាន”ន្តិ។ សោ លាភហេតុ លាភបច្ចយា លាភការណា លាភាភិនិព្វត្តិយា លាភំ បរិបាចេន្តោ អារញ្ញិកោ ហោតិ...បេ... យថាសន្ថតិកោ ហោតិ។ ឯវម្បិ លាភកម្យា សិក្ខតិ។

កថំ ន លាភកម្យា សិក្ខតិ? ឥធ ភិក្ខុ ន លាភហេតុ, ន លាភបច្ចយា, ន លាភការណា, ន លាភាភិនិព្វត្តិយា, ន លាភំ បរិបាចេន្តោ, យាវទេវ អត្តទមថាយ អត្តសមថាយ អត្តបរិនិព្វាបនត្ថាយ សុត្តន្តំ បរិយាបុណាតិ, វិនយំ បរិយាបុណាតិ, អភិធម្មំ បរិយាបុណាតិ។ ឯវម្បិ ន លាភកម្យា សិក្ខតិ។

អថ វា ភិក្ខុ ន លាភហេតុ, ន លាភបច្ចយា, ន លាភការណា, ន លាភាភិនិព្វត្តិយា, ន លាភំ បរិបាចេន្តោ, យាវទេវ អប្បិច្ឆញ្ញេវ [អប្បិច្ឆំយេវ (សី.)] និស្សាយ សន្តុដ្ឋិញ្ញេវ និស្សាយ សល្លេខញ្ញេវ និស្សាយ បវិវេកញ្ញេវ និស្សាយ ឥទមត្ថិតញ្ញេវ [ឥទមត្ថិកតញ្ញេវ (សី.)] និស្សាយ អារញ្ញិកោ ហោតិ, បិណ្ឌបាតិកោ ហោតិ, បំសុកូលិកោ ហោតិ, តេចីវរិកោ ហោតិ , សបទានចារិកោ ហោតិ, ខលុបច្ឆាភត្តិកោ ហោតិ, នេសជ្ជិកោ ហោតិ, យថាសន្ថតិកោ ហោតិ។ ឯវម្បិ ន លាភកម្យា សិក្ខតីតិ – លាភកម្យា ន សិក្ខតិ។

អលាភេច ន កុប្បតីតិ។ កថំ អលាភេ កុប្បតិ? ឥធេកច្ចោ “កុលំ វា ន លភាមិ, គណំ វា ន លភាមិ, អាវាសំ វា ន លភាមិ, លាភំ វា ន លភាមិ, យសំ វា ន លភាមិ, បសំសំ វា ន លភាមិ, សុខំ វា ន លភាមិ, ចីវរំ វា ន លភាមិ, បិណ្ឌបាតំ វា ន លភាមិ, សេនាសនំ វា ន លភាមិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ វា ន លភាមិ, គិលានុបដ្ឋាកំ វា ន លភាមិ, អប្បញ្ញាតោម្ហី”តិ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិដ្ឋីយតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ។ ឯវំ អលាភេ កុប្បតិ។

កថំ អលាភេ ន កុប្បតិ? ឥធ ភិក្ខុ “កុលំ វា ន លភាមិ គណំ វា ន លភាមិ...បេ... អប្បញ្ញាតោម្ហី”តិ ន កុប្បតិ ន ព្យាបជ្ជតិ ន បតិដ្ឋីយតិ, ន កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ។ ឯវំ អលាភេ ន កុប្បតីតិ – លាភកម្យា ន សិក្ខតិ អលាភេ ច ន កុប្បតិ។

អវិរុទ្ធោច តណ្ហាយ, រសេសុ នានុគិជ្ឈតីតិ។ វិរុទ្ធោតិ យោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិឃាតោ, បដិឃំ បដិវិរោធោ, កោបោ បកោបោ សម្បកោបោ, ទោសោ បទោសោ សម្បទោសោ, ចិត្តស្ស ព្យាបត្តិ មនោបទោសោ, កោធោ កុជ្ឈនា កុជ្ឈិតត្តំ, ទោសោ ទុស្សនា ទុស្សិតត្តំ, ព្យាបត្តិ ព្យាបជ្ជនា ព្យាបជ្ជិតត្តំ វិរោធោ បដិវិរោធោ, ចណ្ឌិក្កំ, អសុរោបោ, អនត្តមនតា ចិត្តស្ស – អយំ វុច្ចតិ វិរោធោ។ យស្សេសោ វិរោធោ បហីនោ សមុច្ឆិន្នោ វូបសន្តោ បដិប្បស្សទ្ធោ អភព្ពុប្បត្តិកោ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ, សោ វុច្ចតិ អវិរុទ្ធោ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា ធម្មតណ្ហា។ រសោតិ មូលរសោ ខន្ធរសោ តចរសោ

បត្តរសា បុប្ផរសា ផលរសា, អម្ពិលំ មធុរំ តិត្តកំ កដុកំ លោណិកំ ខារិកំ លម្ពិកំ [លបិលំ (សី.), លម្ពិលំ (ស្យា.), លពិលំ (ក.), អាយតនវិភង្គេ] កសាវោ សាទុ អសាទុ សីតំ ឧណ្ហំ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា រសគិទ្ធា តេ ជិវ្ហគ្គេន រសគ្គានិ បរិយេសន្តា អាហិណ្ឌន្តិ, តេ អម្ពិលំ លភិត្វា អនម្ពិលំ បរិយេសន្តិ, អនម្ពិលំ លភិត្វា អម្ពិលំ បរិយេសន្តិ; មធុរំ លភិត្វា អមធុរំ បរិយេសន្តិ, អមធុរំ លភិត្វា មធុរំ បរិយេសន្តិ; តិត្តកំ លភិត្វា អតិត្តកំ បរិយេសន្តិ, អតិត្តកំ លភិត្វា តិត្តកំ បរិយេសន្តិ; កដុកំ លភិត្វា អកដុកំ បរិយេសន្តិ, អកដុកំ លភិត្វា កដុកំ បរិយេសន្តិ; លោណិកំ លភិត្វា អលោណិកំ បរិយេសន្តិ, អលោណិកំ លភិត្វា លោណិកំ បរិយេសន្តិ; ខារិកំ លភិត្វា អខារិកំ បរិយេសន្តិ, អខារិកំ លភិត្វា ខារិកំ បរិយេសន្តិ; លម្ពិកំ លភិត្វា កសាវំ បរិយេសន្តិ , កសាវំ លភិត្វា លម្ពិកំ បរិយេសន្តិ; សាទុំ លភិត្វា អសាទុំ បរិយេសន្តិ, អសាទុំ លភិត្វា សាទុំ បរិយេសន្តិ; សីតំ លភិត្វា ឧណ្ហំបរិយេសន្តិ, ឧណ្ហំលភិត្វា សីតំ បរិយេសន្តិ។ តេ យំ យំ លភិត្វា តេន តេន ន សន្តុស្សន្តិ អបរាបរំ បរិយេសន្តិ, មនាបិកេសុ រសេសុ រត្តា គិទ្ធា គធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធា។ យស្សេសា រសតណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ បដិសង្ខា យោនិសោ អាហារំ អាហារេតិ – “នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ, យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហិំសូបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ។ ឥតិ បុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ, នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្បាទេស្សាមិ, យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចា”តិ។

យថា វណំ អាលិម្បេយ្យ យាវទេវ រោបនត្ថាយ, យថា វា បន អក្ខំ អព្ភញ្ជេយ្យ យាវទេវ ភារស្ស និត្ថរណត្ថាយ, យថា វា បន បុត្តមំសំ អាហារំ អាហរេយ្យ យាវទេវ កន្តារស្ស និត្ថរណត្ថាយ; ឯវមេវ ភិក្ខុ បដិសង្ខា យោនិសោ អាហារំ អាហារេតិ – “នេវ ទវាយ…បេ… ផាសុវិហារោ ចា”តិ។ រសតណ្ហំបជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ, រសតណ្ហាយ អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទីកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – អវិរុទ្ធោ ច តណ្ហាយ រសេ ច នានុគិជ្ឈតិ។

តេនាហ ភគវា –

“លាភកម្យា ន សិក្ខតិ, អលាភេ ច ន កុប្បតិ;

អវិរុទ្ធោ ច តណ្ហាយ, រសេ ច នានុគិជ្ឈតី”តិ។

៥០។

ឧបេក្ខកោ សទា សតោ, ន លោកេ មញ្ញតេ សមំ;

ន វិសេសី ន នីចេយ្យោ, តស្ស នោ សន្តិ ឧស្សទា។

ឧបេក្ខកោ សទា សតោតិ។ ឧបេក្ខកោតិ ឆឡង្គុបេក្ខាយ សមន្នាគតោ។ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបំ នាភិគិជ្ឈតិ នាភិហំសតិ [នាភិហសតិ (សី។ ស្យា។)] ន រាគំ ជនេតិ, តស្ស ឋិតោវ កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ ចក្ខុនា ខោ បនេវ រូបំ ទិស្វា អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ [អប្បតិដ្ឋីនចិត្តោ (ស្យា។), អប្បតិដ្ឋានចិត្តោ (ក។)] អលីនមនសោ [អាទីនមនសោ (ស្យា។)] អព្យាបន្នចេតសោ, តស្ស ឋិតោវ កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបំ នាភិគិជ្ឈតិ នាភិហំសតិ ន រាគំ ជនេតិ, តស្ស ឋិតោវ កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ មនសា ខោ បនេវ ធម្មំ វិញ្ញាយ អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ អលីនមនសោ អព្យាបន្នចេតសោ, តស្ស ឋិតោវ កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។

ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបាមនាបេសុ រូបេសុ តស្ស ឋិតោវ កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបាមនាបេសុ ធម្មេសុ តស្ស ឋិតោវ កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។

ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា រជនីយេ ន រជ្ជតិ, ទុស្សនីយេ [ទោសនីយេ (ពហូសុ)] ន ទុស្សតិ, មោហនីយេ ន មុយ្ហតិ, កោបនីយេ ន កុប្បតិ, មទនីយេ ន មជ្ជតិ, កិលេសនីយេ ន កិលិស្សតិ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ រជនីយេ ន រជ្ជតិ ទុស្សនីយេ ន ទុស្សតិ, មោហនីយេ ន មុយ្ហតិ, កោបនីយេ ន កុប្បតិ, មទនីយេ ន មជ្ជតិ, កិលេសនីយេ ន កិលិស្សតិ។ ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋមត្តោ, សុតេ សុតមត្តោ, មុតេ មុតមត្តោ, វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតមត្តោ។ ទិដ្ឋេ ន លិម្បតិ, សុតេ ន លិម្បតិ, មុតេ ន លិម្បតិ, វិញ្ញាតេ ន លិម្បតិ។ ទិដ្ឋេ អនូបយោ អនបាយោ អនិស្សិតោ អប្បដិពទ្ធោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតិ។ សុតេ... មុតេ... វិញ្ញាតេ អនូបយោ អនបាយោ អនិស្សិតោ អប្បដិពទ្ធោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតិ។

សំវិជ្ជតិ ភគវតោ ចក្ខុ, បស្សតិ ភគវា ចក្ខុនា រូបំ។ ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ សោតំ, សុណាតិ ភគវា សោតេន សទ្ទំ។ ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ ឃានំ, ឃាយតិ ភគវា ឃានេន គន្ធំ។ ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ ជិវ្ហា, សាយតិ ភគវា ជិវ្ហាយ រសំ...បេ... សំវិជ្ជតិ ភគវតោ កាយោ, ផុសតិ ភគវា កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ...បេ... សំវិជ្ជតិ ភគវតោ មនោ, វិជានាតិ ភគវា មនសា ធម្មំ។ ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។

ចក្ខុ រូបារាមំ រូបរតំ រូបសម្មុទិតំ, តំ ភគវតោ ទន្តំ គុត្តំ រក្ខិតំ សំវុតំ, តស្ស ច សំវរាយ ធម្មំ ទេសេតិ។ សោតំ សទ្ទារាមំ...បេ... ឃានំ គន្ធារាមំ... ជិវ្ហា រសារាមា រសរតា រសសម្មុទិតា, សា ភគវតោ ទន្តា គុត្តា រក្ខិតា សំវុតា, តស្សា ច សំវរាយ ធម្មំ ទេសេតិ។ កាយោ

ផោដ្ឋព្ពារាមោ...បេ... មនោ ធម្មារាមោ ធម្មរតោ ធម្មសម្មុទិតោ, សោ អរហតោ ទន្តោ គុត្តោ រក្ខិតោ សំវុតោ, តស្ស ច សំវរាយ ធម្មំ ទេសេតិ។

“ទន្តំ នយន្តិ សមិតិំ, ទន្តំ រាជាភិរូហតិ;

ទន្តោ សេដ្ឋោ មនុស្សេសុ, យោតិវាក្យំ តិតិក្ខតិ។

“វរមស្សតរា ទន្តា, អាជានីយា ច [អាជានីយាវ (ស្យា។)] សិន្ធវា;

កុញ្ជរា ច មហានាគា, អត្តទន្តោ តតោ វរំ។

“ន ហិ ឯតេហិ យានេហិ, គច្ឆេយ្យ អគតំ ទិសំ;

យថាត្តនា សុទន្តេន, ទន្តោ ទន្តេន គច្ឆតិ។

“វិធាសុ ន វិកម្បន្តិ, វិប្បមុត្តា បុនព្ភវា;

ទន្តភូមិមនុប្បត្តា, តេ លោកេ វិជិតាវិនោ។

“យស្សិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ [វិភាវិតានិ (សី។)], អជ្ឈត្តំ ពហិទ្ធា ច [អជ្ឈត្តពហិទ្ធា ច (សី។), អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច (ស្យា។ ក។) សុ។ និ។ ៥២១] សព្ពលោកេ;

និព្ពិជ្ឈ ឥមំ [និព្ពិជ្ឈិមំ (ស្យា។), និព្ពិជ្ជ ឥមំ (ក។)] បរញ្ច លោកំ, កាលំ កង្ខតិ ភាវិតោ ស ទន្តោ”តិ។

ឧបេក្ខកោ សទាតិ។ សទា សព្ពទា សព្ពកាលំ និច្ចកាលំ ធុវកាលំ...បេ... បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, វេទនាសុ... ចិត្តេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោតិ – ឧបេក្ខកោ សទា សតោ។

ន លោកេ មញ្ញតេ សមន្តិ “សទិសោហមស្មី”តិ មានំ ន ជនេតិ ជាតិយា វា គោត្តេន វា...បេ... អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ – ន

លោកេ យញ្ញតេ សមំ

ត ចិរេសិ ត តិរេចយ្យោតិ “សេយ្យោហមស្មី”តិ អតិមាតំ ត ជតេតិ ជាតិយា វា គោត្តេត វា…បេ… អញ្ញតរញ្ញតរេត វា វត្ថុតា ។ “ហីតោហមស្មី”តិ ឱមាតំ ត ជតេតិ ជាតិយា វា គោត្តេត វា…បេ… អញ្ញតរញ្ញតរេត វា វត្ថុតាតិ – ត ចិរេសិ ត តិរេចយ្យោ ។

តស្ស តោ សត្តិ ឧស្សទាតិ ។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស ។ ឧស្សទាតិ សត្តុស្សទា – រាគុស្សទោ ទោសុស្សទោ មោហុស្សទោ មាតុស្សទោ ទិដ្ឋុស្សទោ កិលេសុស្សទោ កម្មុស្សទោ ។ តស្សិមេ ឧស្សទា តត្ថិ ត សត្តិ ត សំចិជ្ជត្តិ តុបលព្ភត្តិ, បហីតា សមុច្ឆិត្តា វូបសត្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្វុប្បត្តិកា ញាណគ្គិតា ទឌ្ឍាតិ – តស្ស តោ សត្តិ ឧស្សទា ។

តេតាហ ភគវា –

“ឧបេក្ខកោ សទា សតោ, ត លោកេ យញ្ញតេ សមំ;

ត ចិរេសិ ត តិរេចយ្យោ, តស្ស តោ សត្តិ ឧស្សទា”តិ ។

៥៧ ។

យស្សតិស្សយតា[តិស្សយតា (ក ។)]តត្ថិ, ញាត្វា ធម្មំ អតិស្សិតោ;

ភវាយ ចិភវាយ វា, តណ្ហា យស្ស ត ចិជ្ជតិ ។

យស្សតិស្សយតា តត្ថីតិ ។ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស ។ តិស្សយាតិ ទ្វេ តិស្សយា – តណ្ហាតិស្សយោ ច ទិដ្ឋិតិស្សយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាតិស្សយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិតិស្សយោ ។ តស្ស តណ្ហាតិស្សយោ បហីតោ, ទិដ្ឋិតិស្សយោ បដិតិស្សដ្ឋោ; តណ្ហាតិស្សយស្ស បហីតត្តា ទិដ្ឋិតិស្សយស្ស បដិតិស្សដ្ឋត្តា តិស្សយតា យស្ស តត្ថិ ត សត្តិ ត សំចិជ្ជតិ តុបលព្ភតិ, បហីតា សមុច្ឆិត្តា វូបសត្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្វុប្បត្តិកា ញាណគ្គិតា ទឌ្ឍាតិ – យស្ស តិស្សយតា តត្ថិ ។

ញាត្វាធម្មំ អតិស្សិតោតិ ។ ញាត្វាតិ ញាត្វា ជាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាវយិត្វា ចិភូតំ កត្វា, “សព្វេ សង្ខារា អតិច្ចា”តិ ញាត្វា ជាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាវយិត្វា ចិភូតំ កត្វា, “សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ… “សព្វេ ធម្មា អតត្តា”តិ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ តិរោធធម្ម”ត្តិ ញាត្វា ជាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាវយិត្វា ចិភូតំ កត្វា ។ អតិស្សិតោតិ ទ្វេ តិស្សយា – តណ្ហាតិស្សយោ ច

ទិដ្ឋិនិស្សយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហានិស្សយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិនិស្សយោ។ តណ្ហានិស្សយំ បហាយ ទិដ្ឋិនិស្សយំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា ចក្ខុំ អនិស្សិតោ, សោតំ អនិស្សិតោ, ឃានំ អនិស្សិតោ, ជិវ្ហំ អនិស្សិតោ, កាយំ អនិស្សិតោ, មនំ អនិស្សិតោ, រូបេ… សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ… កុលំ… គណំ… អាវាសំ…បេ… ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ ធម្មេ អនិស្សិតោ អនល្លីនោ អនុបគតោ អនជ្ឈោសិតោ អនធិមុត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – ញត្វា ធម្មំ អនិស្សិតោ។

ភវាយ វិភវាយ វា, តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតីតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា ធម្មតណ្ហា។ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ ភវាយាតិ ភវទិដ្ឋិយា, វិភវាយាតិ វិភវទិដ្ឋិយា; ភវាយាតិ សស្សតទិដ្ឋិយា, វិភវាយាតិ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា; ភវាយាតិ បុនប្បុនភវាយ បុនប្បុនគតិយា បុនប្បុនឧបបត្តិយា បុនប្បុនបដិសន្ធិយា បុនប្បុនអត្តភាវាភិនិព្ពត្តិយា។ តណ្ហា យស្ស នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – ភវាយ វិភវាយ វា តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ។

តេនាហ ភគវា –

“យស្ស និស្សយតា នត្ថិ, ញត្វា ធម្មំ អនិស្សិតោ;

ភវាយ វិភវាយ វា, តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតី”តិ។

៥១។

តំ ព្រូមិ ឧបសន្តោតិ, កាមេសុ អនបេក្ខិនំ;

គន្ថា តស្ស ន វិជ្ជន្តិ, អតរី សោ វិសត្តិកំ។

តំ ព្រូមិ ឧបសន្តោតិ។ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិប្បស្សទ្ធោតិ។ តំ ព្រូមិ តំ កថេមិ តំ ភណាមិ តំ ទីបយាមិ តំ វោហរាមីតិ – តំ ព្រូមិ ឧបសន្តោតិ។

កាមេសុ អនបេក្ខិនន្តិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ វត្ថុកាមេ បរិជានិត្វា, កិលេសកាមេ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា កាមេសុ អនបេក្ខិនោ វីតកាមោ ចត្តកាមោ វន្តកាមោ មុត្តកាមោ បហីនកាមោ បដិនិស្សដ្ឋកាមោ, កាមេសុ វីតរាគោ វិគតរាគោ

ចត្តរាគោ វន្តរាគោ មុត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – កាមេសុ អនបេក្ខិនំ។

គន្ថាតស្ស ន វិជ្ជន្តីតិ។ គន្ថាតិ ចត្តារោ គន្ថា – អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ, ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ, សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ, ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ។ អត្តនោ ទិដ្ឋិយា រាគោ អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ, បរវាទេសុ អាឃាតោ អប្បច្ចយោ ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ, អត្តនោ សីលំ វា វតំ វា សីលព្វតំ វា បរាមាសោ សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ, អត្តនោ ទិដ្ឋិ ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ គន្ថា តស្ស ន វិជ្ជន្តីតិ។ គន្ថា តស្ស នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – គន្ថា តស្ស ន វិជ្ជន្តិ។

អតរី សោ វិសត្តិកន្តិ។ វិសត្តិកា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ វិសត្តិកាតិ កេនដ្ឋេន វិសត្តិកា? វិសតាតិ វិសត្តិកា, វិសាលាតិ វិសត្តិកា, វិសដាតិ វិសត្តិកា, វិសមាតិ វិសត្តិកា, វិសក្កតីតិ វិសត្តិកា, វិសំហរតីតិ វិសត្តិកា, វិសំវាទិកាតិ វិសត្តិកា, វិសមូលាតិ វិសត្តិកា, វិសផលាតិ វិសត្តិកា, វិសបរិភោគាតិ វិសត្តិកា, វិសាលា វា បន សា តណ្ហា រូបេ... សទ្ទេ... គន្ធេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ... កុលេ... គណេ... អាវាសេ...បេ... ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ វិសដា វិត្ថតាតិ វិសត្តិកា។ អតរី សោ វិសត្តិកន្តិ។ សោ ឥមំ វិសត្តិកំ តណ្ហំអតរិ ឧត្តរិ បតរិ សមតិក្កមិ វីតិវត្តយីតិ – អតរី សោ វិសត្តិកំ។

តេនាហ ភគវា –

“តំ ព្រូមិ ឧបសន្តោតិ, កាមេសុ អនបេក្ខិនំ;

គន្ថា តស្ស ន វិជ្ជន្តិ, អតរី សោ វិសត្តិក”ន្តិ។

៨៦។

ន តស្ស បុត្តា បសវោ, ខេត្តំ វត្ថុញ្ច វិជ្ជតិ;

អត្តា វាបិ និរត្តា វា, ន តស្មិំ ឧបលព្ភតិ។

ន តស្ស បុត្តា បសវោ, ខេត្តំ វត្ថុញ្ច វិជ្ជតីតិ។ នាតិ បដិក្ខេបោ។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ បុត្តាតិ ចត្តារោ បុត្តា – អត្តជោ បុត្តោ, ខេត្តជោ បុត្តោ, ទិន្នកោ បុត្តោ , អន្តេវាសិកោ បុត្តោ។ បសវោតិ។ អជេឡកា កុក្កុដសូករា ហត្ថិគវាស្សវឡវា។ ខេត្តន្តិ

សាលិខេត្តំ វីហិខេត្តំ មុគ្គខេត្តំ មាសខេត្តំ យវខេត្តំ គោធុមខេត្តំ តិលខេត្តំ។ វត្ថុន្តិ ឃរវត្ថុ កោដ្ឋវត្ថុ បុរេវត្ថុ បច្ឆាវត្ថុ អារាមវត្ថុ វិហារវត្ថុ។ ន តស្ស បុត្តា បសវោ, ខេត្តំ វត្ថុញ្ច វិជ្ជតីតិ។ តស្ស បុត្តបរិគ្គហោ វា បសុបរិគ្គហោ វា ខេត្តបរិគ្គហោ វា វត្ថុបរិគ្គហោ វា នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – ន តស្ស បុត្តា បសវោ, ខេត្តំ វត្ថុញ្ច វិជ្ជតិ។

អត្តា វាបិ និរត្តា វា, ន តស្មិំ ឧបលព្ភតីតិ។ អត្តាតិ អត្តទិដ្ឋិ, និរត្តាតិ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ; អត្តាតិ គហិតំ នត្ថិ, និរត្តាតិ មុញ្ចិតព្ពំ នត្ថិ។ យស្ស នត្ថិ គហិតំ តស្ស នត្ថិ មុញ្ចិតព្ពំ។ យស្ស នត្ថិ មុញ្ចិតព្ពំ តស្ស នត្ថិ គហិតំ។ គាហមុញ្ចនសមតិក្កន្តោ អរហា វុទ្ធិបរិហានិវីតិវត្តោ។ សោ វុដ្ឋវាសោ ចិណ្ណចរណោ…បេ… ជាតិមរណសំសារោ នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ – អត្តា វាបិ និរត្តា វា, ន តស្មិំ ឧបលព្ភតិ។

តេនាហ ភគវា –

“ន តស្ស បុត្តា បសវោ, ខេត្តំ វត្ថុញ្ច វិជ្ជតិ;

អត្តា វាបិ និរត្តា វា, ន តស្មិំ ឧបលព្ភតី”តិ។

៨៦។

យេន នំ វជ្ជុំ បុថុជ្ជនា, អថោ សមណព្រាហ្មណា;

តំ តស្ស អបុរក្ខតំ, តស្មា វាទេសុ នេជតិ។

យេន នំ វជ្ជុំ បុថុជ្ជនា, អថោ សមណព្រាហ្មណាតិ។ បុថុជ្ជនាតិ បុថុ កិលេសេ ជនេន្តីតិ បុថុជ្ជនា , បុថុ អវិហតសក្កាយទិដ្ឋិកាតិ បុថុជ្ជនា, បុថុ សត្ថារានំ មុខុល្លោកិកាតិ [មុខុល្លោកកាតិ (សី។)] បុថុជ្ជនា, បុថុ សព្ពគតីហិ អវុដ្ឋិតាតិ បុថុជ្ជនា, បុថុ នានាភិសង្ខារេ អភិសង្ខរោន្តីតិ បុថុជ្ជនា, បុថុ នានាឱឃេហិ វុយ្ហន្តីតិ បុថុជ្ជនា, បុថុ នានាសន្តាបេហិ សន្តប្បេន្តីតិ បុថុជ្ជនា, បុថុ នានាបរិឡាហេហិ បរិឌយ្ហន្តីតិ បុថុជ្ជនា, បុថុ បញ្ចសុ កាមគុណេសុ រត្តា គិទ្ធា គធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធាតិ បុថុជ្ជនា, បុថុ បញ្ចហិ នីវរណេហិ អាវុតា និវុតា ឱវុតា បិហិតា បដិច្ឆន្នា បដិកុជ្ជិតាតិ – បុថុជ្ជនា។ សមណាតិ យេ កេចិ ឥតោ ពហិទ្ធា បរិព្ពជូបគតា បរិព្ពជសមាបន្នា។ ព្រាហ្មណាតិ យេ កេចិ ភោវាទិកា។ យេន នំ វជ្ជុំ បុថុជ្ជនា, អថោ សមណព្រាហ្មណាតិ ។ បុថុជ្ជនា យេន តំ រាគេន វទេយ្យុំ, យេន ទោសេន វទេយ្យុំ, យេន មោហេន វទេយ្យុំ, យេន មានេន វទេយ្យុំ, យាយ ទិដ្ឋិយា វទេយ្យុំ, យេន ឧទ្ធច្ចេន វទេយ្យុំ, យាយ វិចិកិច្ឆាយ វទេយ្យុំ, យេហិ អនុសយេហិ វទេយ្យុំ, រត្តោតិ វា ទុដ្ឋោតិ វា មូឡ្ហោតិ វា វិនិពទ្ធោតិ វា បរាមដ្ឋោតិ វា

វិក្ខេបគតោតិ វា អនិដ្ឋង្គតោតិ វា ថាមគតោតិ វា តេ អភិសង្ខារា បហីនា; អភិសង្ខារានំ បហីនត្តា គតិយា [គតិយោ (ស្យា.)] យេន តំ វទេយ្យុំ – នេរយិកោតិ វា តិរច្ឆានយោនិកោតិ វា បេត្តិវិសយិកោតិ វា មនុស្សោតិ វា ទេវោតិ វា រូបីតិ វា អរូបីតិ វា សញ្ញីតិ វា អសញ្ញីតិ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីតិ វា។ សោ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ នត្ថិ ការណំ នត្ថិ យេន នំ វទេយ្យុំ កថេយ្យុំ ភណេយ្យុំ ទីបយេយ្យុំ វោហរេយ្យុន្តិ – យេន នំ វជ្ជុំ បុថុជ្ជនា, អថោ សមណព្រាហ្មណា។

តំ តស្ស អបុរក្ខតន្តិ។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ បុរេក្ខារាតិ ទ្វេ បុរេក្ខារា – តណ្ហាបុរេក្ខារោ ច ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាបុរេក្ខារោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ។ តស្ស តណ្ហាបុរេក្ខារោ បហីនោ, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារោ បដិនិស្សដ្ឋោ; តណ្ហាបុរេក្ខារស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិបុរេក្ខារស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា ន តណ្ហំ វា ទិដ្ឋិំ វា បុរតោ កត្វា ចរតិ, ន តណ្ហាធជោ ន តណ្ហាកេតុ ន តណ្ហាធិបតេយ្យោ, ន ទិដ្ឋិធជោ ន ទិដ្ឋិកេតុ ន ទិដ្ឋាធិបតេយ្យោ, ន តណ្ហាយ វា ន ទិដ្ឋិយា វា បរិវារិតោ ចរតីតិ – តំ តស្ស អបុរក្ខតំ។

តស្មា វាទេសុ នេជតីតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា វាទេសុ ឧបវាទេសុ និន្ទាយ គរហាយ អកិត្តិយា អវណ្ណហារិកាយ នេជតិ ន ឥញ្ជតិ ន ចលតិ ន វេធតិ នប្បវេធតិ ន សម្បវេធតីតិ – តស្មា វាទេសុ នេជតិ។

តេនាហ ភគវា –

“យេន នំ វជ្ជុំ បុថុជ្ជនា, អថោ សមណព្រាហ្មណា;

តំ តស្ស អបុរក្ខតំ, តស្មា វាទេសុ នេជតី”តិ។

៨៣។

វីតគេធោ អមច្ឆរី, ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនិ;

ន សមេសុ ន ឱមេសុ, កប្បំ នេតិ អកប្បិយោ។

វីតគេធោ អមច្ឆរីតិ។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ យស្សេសោ គេធោ បហីនោ សមុច្ឆិន្នោ វូបសន្តោ បដិប្បស្សទ្ធោ អភព្ពុប្បត្តិកោ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ, សោ វុច្ចតិ វីតគេធោ។ សោ រូបេ អគិទ្ធោ…បេ… ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ អគិទ្ធោ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ, វីតគេធោ វិគតគេធោ ចត្តគេធោ វន្តគេធោ មុត្តគេធោ បហីនគេធោ បដិនិស្សដ្ឋគេធោ វីតរាគោ…បេ… ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតីតិ – វីតគេធោ។ អមច្ឆរីតិ បញ្ច

មច្ឆរិយាតិ – អាវាសមច្ឆរិយំ, កុលមច្ឆរិយំ, លាភមច្ឆរិយំ, វណ្ណមច្ឆរិយំ, ធម្មមច្ឆរិយំ។ យំ ឯវរូបំ...បេ... គាហោ – ឥទំ វុច្ចតិ មច្ឆរិយំ។ យស្សេតំ មច្ឆរិយំ បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ វូបសន្តំ បដិប្បស្សទ្ធំ អភព្ពុប្បត្តិកំ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍំ, សោ វុច្ចតិ អមច្ឆរីតិ – វីតគេធោ អមច្ឆរី។

ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនិ, ន សមេសុ ន ឱមេសូតិ។ មុនីតិ។ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ...បេ... សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ “សេយ្យោហមស្មី”តិ វា, “សទិសោហមស្មី”តិ វា, “ហីនោហមស្មី”តិ វា ន វទតិ ន កថេតិ ន ភណតិ ន ទីបយតិ ន វោហរតីតិ – ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនិ, ន សមេសុ ន ឱមេសុ។

កប្បំ នេតិ អកប្បិយោតិ។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាកប្បោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ តស្ស តណ្ហាកប្បោ បហីនោ, ទិដ្ឋិកប្បោ បដិនិស្សដ្ឋោ; តណ្ហាកប្បស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិកប្បស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា តណ្ហាកប្បំ វា ទិដ្ឋិកប្បំ វា នេតិ ន ឧបេតិ ន ឧបគច្ឆតិ ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ នាភិនិវិសតីតិ – កប្បំ នេតិ។ អកប្បិយោតិ។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាកប្បោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ តស្ស តណ្ហាកប្បោ បហីនោ, ទិដ្ឋិកប្បោ បដិនិស្សដ្ឋោ; តស្ស តណ្ហាកប្បស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិកប្បស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា តណ្ហាកប្បំ វា ទិដ្ឋិកប្បំ វា ន កប្បេតិ ន ជនេតិ ន សញ្ជនេតិ ន និព្ពត្តេតិ នាភិនិព្ពត្តេតីតិ – កប្បំ នេតិ អកប្បិយោ។

តេនាហ ភគវា –

“វីតគេធោ អមច្ឆរី, ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនិ;

ន សមេសុ ន ឱមេសុ, កប្បំ នេតិ អកប្បិយោ”តិ។

៩៦។

យស្ស លោកេ សកំ នត្ថិ, អសតា ច ន សោចតិ;

ធម្មេសុ ច ន គច្ឆតិ, ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតិ។

យស្សលោកេ សកំ នត្ថីតិ។ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ លោកេ សកំ នត្ថីតិ។ តស្ស មយ្ហំវា ឥទំ បរេសំ វា ឥទន្តិ កិញ្ចិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ, គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ, នត្ថិ ន សន្តិ...បេ... ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍន្តិ – យស្ស លោកេ សកំ នត្ថិ។ អសតា ច ន សោចតីតិ។ វិបរិណតំ វា វត្ថុំ ន សោចតិ, វិបរិណតស្មិំ វា វត្ថុស្មិំ ន សោចតិ។ ចក្ខុ មេ

វិបរិណតន្តិ ន សោចតិ។ សោតំ មេ... ឃានំ មេ... ជិវ្ហា មេ... កាយោ មេ... មនោ មេ... រូបា មេ... សទ្ទា មេ... គន្ធា មេ... រសា មេ... ផោដ្ឋព្វា មេ... កុលំ មេ... គណោ មេ... អាវាសោ មេ... លាភោ មេ... យសោ មេ... បសំសា មេ... សុខំ មេ... ចីវរំ មេ... បិណ្ឌបាតោ មេ... សេនាសនំ មេ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ មេ... មាតា មេ... បិតា មេ... ភាតា មេ... ភគិនី មេ... បុត្តោ មេ... ធីតា មេ... មិត្តា មេ... អមច្ចា មេ... ញាតកា មេ... សាលោហិតា មេ វិបរិណតាតិ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ, អសតា ច ន សោចតិ។

អថ វា អសន្តាយ [អសតាយ (សី។), អសាតាយ (ស្យា។)] ទុក្ខាយ វេទនាយ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ។ ចក្ខុរោគេន ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ, សោតរោគេន... ឃានរោគេន... ជិវ្ហារោគេន... កាយរោគេន... សីសរោគេន... កណ្ណរោគេន... មុខរោគេន... ទន្តរោគេន... កាសេន... សាសេន... បិនាសេន... ដាហេន... ជរេន... កុច្ឆិរោគេន... មុច្ឆាយ... បក្ខន្ទិកាយ... សូលេន... វិសូចិកាយ... កុដ្ឋេន... គណ្ឌេន... កិលាសេន... សោសេន... អបមារេន... ទទ្ទុយា... កណ្ឌុយា... កច្ឆុយា... រខសាយ ... វិតច្ឆិកាយ... លោហិតេន... បិត្តេន... មធុមេហេន... អំសាយ... បិឡកាយ... ភគន្ទលេន [ភគន្ទលាយ (សី។ ស្យា។)] ... បិត្តសមុដ្ឋានេន អាពាធេន... សេម្ហសមុដ្ឋានេន អាពាធេន... វាតសមុដ្ឋានេន អាពាធេន... សន្និបាតិកេន អាពាធេន... ឧតុបរិណាមជេន អាពាធេន... វិសមបរិហារជេន អាពាធេន... ឱបក្កមិកេន អាពាធេន... កម្មវិបាកជេន អាពាធេន... សីតេន... ឧណ្ហេន... ជិឃច្ឆាយ... បិបាសាយ... ដំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ, អសតា ច ន សោចតិ។

អថ វា អសន្តេ អសំវិជ្ជមានេ អនុបលព្ភមានេ [អនុបលព្ភិយមានេ (ស្យា។ ក។)] – “អហោ វត មេ តំ នត្ថិ, សិយា វត មេ តំ, តំ វតាហំ ន ច លភាមី”តិ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ អសតា ច ន សោចតិ។

ធម្មេសុ ច ន គច្ឆតីតិ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆតិ, ន មោហាគតិំ គច្ឆតិ, ន ភយាគតិំ គច្ឆតិ, ន រាគវសេន គច្ឆតិ, ន ទោសវសេន គច្ឆតិ, ន មោហវសេន គច្ឆតិ, ន មានវសេន គច្ឆតិ, ន ទិដ្ឋិវសេន គច្ឆតិ, ន ឧទ្ធច្ចវសេន គច្ឆតិ, ន វិចិកិច្ឆាវសេន គច្ឆតិ, ន អនុសយវសេន គច្ឆតិ ន ច វគ្គេហិ ធម្មេហិ យាយតិ នីយតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតីតិ – ធម្មេសុ ច ន គច្ឆតិ។

ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតីតិ។ សោ សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្វុតោ បដិប្បស្សទ្ធោតិ វុច្ចតិ បវុច្ចតិ កថីយតិ ភណីយតិ ទីបីយតិ វោហរីយតីតិ – ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតិ។

តេនាហ ភគវា –

“យស្ស លោកេ សកំ នត្ថិ, អសតា ច ន សោចតិ;

ឆេឌ្ឌយ្យ ច ត គច្ឆតិ, ន ចេ នេត្តាតិ ទុច្ឆតី”តិ៍

បុទាកេឆសុត្តភិខ្លេឃោ ឆនយោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១។ កលហវិវាទសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ កលហវិវាទសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

៨៤។

កុតោបហូតាកលហា វិវាទា, បរិទេវសោកា សហមច្ឆរា ច;

មានាតិមានា សហបេសុណា ច, កុតោបហូតា តេ តទិង្ឃ ព្រូហិ។

កុតោបហូតា កលហា វិវាទាតិ។ កលហោតិ ឯកេន អាការេន កលហោ; វិវាទោតិបិ តញ្ញេវ។ យោ កលហោ សោ វិវាទោ, យោ វិវាទោ សោ កលហោ។ អថ វា អបរេន អាការេន វិវាទោ វុច្ចតិ កលហស្ស បុព្ពភាគោ វិវាទោ។ រាជានោបិ រាជូហិ វិវទន្តិ, ខត្តិយាបិ ខត្តិយេហិ វិវទន្តិ, ព្រាហ្មណាបិ ព្រាហ្មណេហិ វិវទន្តិ, គហបតីបិ គហបតីហិ វិវទន្តិ, មាតាបិ បុត្តេន វិវទតិ, បុត្តោបិ មាតរា វិវទតិ, បិតាបិ បុត្តេន វិវទតិ, បុត្តោបិ បិតរា វិវទតិ, ភាតាបិ ភាតរា វិវទតិ, ភាតាបិ ភគិនិយា វិវទតិ, ភគិនីបិ ភាតរា វិវទតិ, សហាយោបិ សហាយេន វិវទតិ – អយំ វិវាទោ។ កតមោ កលហោ? អាគារិកា ទណ្ឌបសុតា កាយេន វាចាយ កលហំ ករោន្តិ, បព្ពជិតា អាបត្តិំ អាបជ្ជន្តា កាយេន វាចាយ កលហំ ករោន្តិ – អយំ កលហោ។

កុតោបហូតាកលហា វិវាទាតិ។ កលហា ច វិវាទា ច កុតោបហូតា កុតោជាតា កុតោសញ្ជាតា កុតោនិព្ពត្តា កុតោអភិនិព្ពត្តា កុតោបាតុភូតា, កិំនិទានា កិំសមុទយា កិំជាតិកា កិំបភវាតិ កលហស្ស ច វិវាទស្ស ច មូលំ បុច្ឆតិ, ហេតុំ បុច្ឆតិ , និទានំ បុច្ឆតិ, សម្ភវំ បុច្ឆតិ, បភវំ បុច្ឆតិ, សមុដ្ឋានំ បុច្ឆតិ, អាហារំ បុច្ឆតិ, អារម្មណំ បុច្ឆតិ, បច្ចយំ បុច្ឆតិ, សមុទយំ បុច្ឆតិ បបុច្ឆតិ យាចតិ អជ្ឈេសតិ [អជ្ឈេសតិ (ស្យា។)] បសាទេតីតិ – កុតោបហូតា កលហា វិវាទា។

បរិទេវសោកា សហមច្ឆរា ចាតិ។ បរិទេវោតិ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, សីលព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, ទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន វា ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន វា ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស, អាទេវោ បរិទេវោ, អាទេវនា បរិទេវនា, អាទេវិតត្តំ បរិទេវិតត្តំ, វាចា បលាបោ វិប្បលាបោ លាលប្បោ លាលប្បាយនា លាលប្បាយិតត្តំ។ សោកោតិ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, ភោគរោគសីលទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន វា ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន វា ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស, សោកោ សោចនា សោចិតត្តំ, អន្តោសោកោ អន្តោបរិសោកោ, អន្តោទាហោ អន្តោបរិទាហោ, ចេតសោ បរិជ្ឈាយនា ទោមនស្សំ សោកសល្លំ។ មច្ឆរិយន្តិ បញ្ច មច្ឆរិយានិ –

ອາວາສມຈ຺ຉຣິຍໍ, ກຸລມຈ຺ຉຣິຍໍ, ລາຠມຈ຺ຉຣິຍໍ, ວຓ຺ຓມຈ຺ຉຣິຍໍ, ຘມ຺ມມຈ຺ຉຣິຍໍ. ຍໍ ເອວຣູປໍ ມຈ຺ຉຣິຍໍ ມຈ຺ຉາຍນາ ມຈ຺ຉາຍິຕຕ຺ຕໍ ເວວິຈ຺ຉໍ ກທຣິຍໍ ກຏຸກຎ຺ຈຸກຕາ ອຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ. ອປິ ຈ, ຂນ຺ຘມຈ຺ຉຣິຍມ຺ປິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ , ຘາຕຸມຈ຺ຉຣິຍມ຺ປິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ, ອາຍຕນມຈ຺ຉຣິຍມ຺ປິ ມຈ຺ຉຣິຍໍ ຄາໂຫ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຈ຺ຉຣິຍນ຺ຕິ – ປຣິເທວໂສກາ ສຫມຈ຺ຉຣາ ຈ.

ມານາຕິມານາ ສຫເປສຸຓາ ຈາຕິ. ມາໂນຕິ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ມານໍ ຊເນຕິ ຊາຕິຍາ ວາ ໂຄຕ຺ເຕນ ວາ ໂກລປຸຕ຺ຕິເຍນ ວາ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ວາ ຘເນນ ວາ ອຊ຺ເຌເນນ ວາ ກມ຺ມາຍຕເນນ ວາ ສິປ຺ປາຍຕເນນ ວາ ວິຊ຺ຊາຏ຺ຐາເນນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຏິຠາເນນ ວາ ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣນ ວາ ວຕ຺ຖຸນາ. ອຕິມາໂນຕິ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຣໍ ອຕິມຎ຺ຎຕິ ຊາຕິຍາ ວາ ໂຄຕ຺ເຕນ ວາ...ເປ... ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣນ ວາ ວຕ຺ຖຸນາ. ເປສຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປິສຸຓວາໂຈ ໂຫຕິ – ອິໂຕ ສຸຕ຺ວາ ອມຸຕ຺ຣ ອກ຺ຂາຕາ ອິເມສໍ ເຠທາຍ, ອມຸຕ຺ຣ ວາ ສຸຕ຺ວາ ອິເມສໍ ອກ຺ຂາຕາ ອມູສໍ ເຠທາຍ. ອິຕິ ສມຄ຺ຄານໍ ວາ ເຠຕ຺ຕາ, ຠິນ຺ນານໍ ວາ ອນຸປ຺ປທາຕາ, ວຄ຺ຄາຣາໂມ ວຄ຺ຄຣໂຕ ວຄ຺ຄນນ຺ທີ ວຄ຺ຄກຣຓິໍ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເປສຸຎ຺ຎໍ. ອປິ ຈ ທ຺ວີຫິ ກາຣເຓຫິ ເປສຸຎ຺ຎໍ ອຸປສໍຫຣຕິ – ປິຍກມ຺ຍຕາຍ ວາ ເຠທາຘິປ຺ປາເຍນ ວາ. ກຖໍ ປິຍກມ຺ຍຕາຍ ເປສຸຎ຺ຎໍ ອຸປສໍຫຣຕິ? ອິມສ຺ສ ປິໂຍ ຠວິສ຺ສາມິ, ມນາໂປ ຠວິສ຺ສາມິ, ວິສ຺ສາສິໂກ ຠວິສ຺ສາມິ, ອຠ຺ຠນ຺ຕຣິໂກ ຠວິສ຺ສາມິ, ສຸຫທໂຍ ຠວິສ຺ສາມີຕິ – ເອວໍ ປິຍກມ຺ຍຕາຍ ເປສຸຎ຺ຎໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ກຖໍ ເຠທາຘິປ຺ປາເຍນ ເປສຸຎ຺ຎໍ ອຸປສໍຫຣຕິ? ກຖໍ ອິເມ ນານາ ອສ຺ສຸ, ວິນາ ອສ຺ສຸ, ວຄ຺ຄາ ອສ຺ສຸ, ທ຺ເວຘາ ອສ຺ສຸ, ທ຺ເວຊ຺ຌາ ອສ຺ສຸ, ທ຺ເວ ປກ຺ຂາ ອສ຺ສຸ, ຠິຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ນ ສມາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ທຸກ຺ຂໍ ນ ຜາສຸ ວິຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ – ເອວໍ ເຠທາຘິປ຺ປາເຍນ ເປສຸຎ຺ຎໍ ອຸປສໍຫຣຕີຕິ – ມານາຕິມານາ ສຫເປສຸຓາ ຈ.

ກຸໂຕ ປຫູຕາ ເຕ ຕທິງ຺ຆ ພ຺ຣູຫີຕິ. ກລໂຫ ຈ ວິວາໂທ ຈ ປຣິເທໂວ ຈ ໂສໂກ ຈ ມຈ຺ຉຣິຍຎ຺ຈ ມາໂນ ຈ ອຕິມາໂນ ຈ ເປສຸຎ຺ຎຎ຺ຈາຕິ – ອິເມ ອຏ຺ຐ ກິເລສາ ກຸໂຕ ປຫູຕາ ກຸໂຕ ຊາຕາ ກຸໂຕ ສຎ຺ຊາຕາ ກຸໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ກຸໂຕ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕາ ກຸໂຕ ປາຕຸຠູຕາ, ກິໍນິທານາ ກິໍສມຸທຍາ ກິໍຊາຕິກາ ກິໍປຠວາຕິ. ອິເມສໍ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ກິເລສານໍ ມູລໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ເຫຕຸໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ນິທານໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ສມ຺ຠວໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ປຠວໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ສມຸຏ຺ຐານໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ອາຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ອາຣມ຺ມຓໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ປຈ຺ຈຍໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ສມຸທຍໍ ປຸຈ຺ຉຕິ ປປຸຈ຺ຉຕິ ຍາຈຕິ ອຊ຺ເຌສຕິ ປສາເທຕີຕິ – ກຸໂຕ ປຫູຕາ ເຕ ຕທິງ຺ຆ ພ຺ຣູຫີຕິ. ອິງ຺ຆ ພ຺ຣູຫີຕິ ອິງ຺ຆ ພ຺ຣູຫິ ອາຈິກ຺ຂ ເທເສຫິ ປຎ຺ຎເປຫິ ປຏ຺ຐເປຫິ ວິວຣ ວິຠຊ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣຫິ ປກາເສຫີຕິ – ກຸໂຕ ປຫູຕາ ເຕ ຕທິງ຺ຆ ພ຺ຣູຫິ.

ເຕນາຫ ໂສ ນິມ຺ມິໂຕ –

“ກຸໂຕ ປຫູຕາ ກລຫາ ວິວາທາ, ປຣິເທວໂສກາ ສຫມຈ຺ຉຣາ ຈ;

ມານາຕິມານາ ສຫເປສຸຓາ ຈ, ກຸໂຕ ປຫູຕາ ເຕ ຕທິງ຺ຆ ພ຺ຣູຫີ”ຕິ.

໘໖.

បិយប្បហូតា កលហា វិវាទា, បរិទេវសោកា សហមច្ឆរា ច;

មានាតិមានា សហបេសុណា ច, មច្ឆេរយុត្តាកលហា វិវាទា;

វិវាទជាតេសុ ច បេសុណានីតិ។

បិយប្បហូតា កលហា វិវាទា, បរិទេវសោកា សហមច្ឆរា ចាតិ។ បិយាតិ ទ្វេ បិយា – សត្តា វា សង្ខារា វា។ កតមេ សត្តា បិយា? ឥធ យស្ស តេ ហោន្តិ អត្ថកាមា ហិតកាមា ផាសុកាមា យោគក្ខេមកាមា មាតា វា បិតា វា ភាតា វា ភគិនី វា បុត្តា វា ធីតា វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា – ឥមេ សត្តា បិយា។ កតមេ សង្ខារា បិយា? មនាបិកា រូបា មនាបិកា សទ្ទា មនាបិកា គន្ធា មនាបិកា រសា មនាបិកា ផោដ្ឋព្វា – ឥមេ សង្ខារា បិយា។

បិយំ វត្ថុំ អច្ឆេទសង្កិនោបិ កលហំ ករោន្តិ, អច្ឆិជ្ជន្តេបិ កលហំ ករោន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ កលហំ ករោន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ វិបរិណាមសង្កិនោបិ កលហំ ករោន្តិ, វិបរិណាមន្តេបិ កលហំ ករោន្តិ, វិបរិណតេបិ កលហំ ករោន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ អច្ឆេទសង្កិនោបិ វិវទន្តិ, អច្ឆិជ្ជន្តេបិ វិវទន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ វិវទន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ វិបរិណាមសង្កិនោបិ វិវទន្តិ, វិបរិណាមន្តេបិ វិវទន្តិ, វិបរិណតេបិ វិវទន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ អច្ឆេទសង្កិនោបិ បរិទេវន្តិ, អច្ឆិជ្ជន្តេបិ បរិទេវន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ បរិទេវន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ វិបរិណាមសង្កិនោបិ បរិទេវន្តិ, វិបរិណាមន្តេបិ បរិទេវន្តិ, វិបរិណតេបិ បរិទេវន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ អច្ឆេទសង្កិនោបិ សោចន្តិ, អច្ឆិជ្ជន្តេបិ សោចន្តិ, អច្ឆិន្នេបិ សោចន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ វិបរិណាមសង្កិនោបិ សោចន្តិ , វិបរិណាមន្តេបិ សោចន្តិ, វិបរិណតេបិ សោចន្តិ។ បិយំ វត្ថុំ រក្ខន្តិ គោបេន្តិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មមាយន្តិ មច្ឆរាយន្តិ។

មានាតិមានា សហបេសុណា ចាតិ។ បិយំ វត្ថុំ និស្សាយ មានំ ជនេន្តិ, បិយំ វត្ថុំ និស្សាយ អតិមានំ ជនេន្តិ។ កថំ បិយំ វត្ថុំ និស្សាយ មានំ ជនេន្តិ? មយំ លាភិនោ មនាបិកានំ រូបានំ សទ្ទានំ គន្ធានំ រសានំ ផោដ្ឋព្វានន្តិ។ ឯវំ បិយំ វត្ថុំ និស្សាយ មានំ ជនេន្តិ។ កថំ បិយំ វត្ថុំ និស្សាយ អតិមានំ ជនេន្តិ? មយំ លាភិនោ មនាបិកានំ រូបានំ សទ្ទានំ គន្ធានំ រសានំ ផោដ្ឋព្វានំ, ឥមេ បនញ្ញេ ន លាភិនោ មនាបិកានំ រូបានំ សទ្ទានំ គន្ធានំ រសានំ ផោដ្ឋព្វានន្តិ។ ឯវំ បិយំ វត្ថុំ និស្សាយ អតិមានំ ជនេន្តិ។ បេសុញ្ញន្តិ ឥធេកច្ចោ បិសុណវាចោ ហោតិ, ឥតោ សុត្វា អមុត្រ អក្ខាតា ឥមេសំ ភេទាយ…បេ… ឯវំ ភេទាធិប្បាយេន បេសុញ្ញំ ឧបសំហរតីតិ…បេ… មានាតិមានា សហបេសុណា ច។

មច្ឆេរយុត្តាកលហា វិវាទាតិ។ កលហោ ច វិវាទោ ច បរិទេវោ ច សោកោ ច មានោ ច អតិមានោ ច បេសុញ្ញញ្ចាតិ – ឥមេ សត្ត កិលេសា មច្ឆរិយេ យុត្តា បយុត្តា អាយុត្តា សមាយុត្តាតិ – មច្ឆេរយុត្តា កលហា វិវាទា។

ᩅᩥᩅᩣᨴᨩᩣᨲᩮᩈᩩᨧ ᨸᩮᩈᩩᨱᩣᨶᩦᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩅᩣᨴᩮ ᨩᩣᨲᩮ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩮ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ; ᩍᨲᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨽᩮᨴᩣᨿ, ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩅᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᩪᩈᩴ ᨽᩮᨴᩣᨿ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨽᩮᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨴᩣᨲᩣᩁᩮᩣ, ᩅᨣ᩠ᨣᩣᩁᩣᨾᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩁᨲᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᨶᨶ᩠ᨴᩦ ᩅᨣ᩠ᨣᨠᩁᨱᩥᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ – ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ – ᨸᩥᨿᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᨽᩮᨴᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᩥᨿᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ? ᩍᨾᩔ ᨸᩥᨿᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾ, ᨾᨶᩣᨸᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾ, ᩅᩥᩔᩣᩈᩥᨠᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾ, ᩈᩩᩉᨴᨿᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩥᨿᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨽᩮᨴᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨠᨳᩴ ᩍᨾᩮ ᨶᩣᨶᩣ ᩋᩔᩩ, ᩅᩥᨶᩣ ᩋᩔᩩ, ᩅᨣ᩠ᨣᩣ ᩋᩔᩩ, ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣ ᩋᩔᩩ, ᨴ᩠ᩅᩮᨩ᩠ᨫᩣ ᩋᩔᩩ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᩔᩩ, ᨽᩥᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨶ ᩈᨾᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡ ᨶ ᨹᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨽᩮᨴᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᩅᩣᨴᨩᩣᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᨸᩮᩈᩩᨱᩣᨶᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨸᩥᨿᨸ᩠ᨸᩉᩪᨲᩣ ᨠᩃᩉᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᩣ, ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩈᩮᩣᨠᩣ ᩈᩉᨾᨧ᩠ᨨᩁᩣ ᨧ;

ᨾᩣᨶᩣᨲᩥᨾᩣᨶᩣ ᩈᩉᨸᩮᩈᩩᨱᩣ ᨧ, ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩃᩉᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᩣ;

ᩅᩥᩅᩣᨴᨩᩣᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᨸᩮᩈᩩᨱᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨

᪙᪙᪨

ᨸᩥᨿᩣᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨿᩮ ᨧᩣᨸᩥ ᩃᩮᩣᨽᩣ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ;

ᩋᩣᩈᩣ ᨧ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨠᩩᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨿᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩣᨿ ᨶᩁᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᩥᨿᩣ ᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩥᨿᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣᨩᩣᨲᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣᨸᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩣ, ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ ᨠᩥᩴᨸᨽᩅᩣᨲᩥ ᨸᩥᨿᩣᨶᩴ ᨾᩪᩃᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨸᨽᩅᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨿᩣᨧᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᨲᩥ ᨸᩈᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩥᨿᩣ ᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ᪨

ᨿᩮ ᨧᩣᨸᩥ ᩃᩮᩣᨽᩣ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨧ ᩅᩮᩔᩣ ᨧ ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨧ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ ᨧ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ᪨ ᩃᩮᩣᨽᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᩃᩩᨻ᩠ᨽᨶᩣ ᩃᩩᨻ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩁᩣᨣᩮᩣ ᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨶᩣ ᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩴ᪨ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ

ឥរិយន្តិ វត្តន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តិ។ លោកេតិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេតិ – យេ ចាបិ លោភា វិចរន្តិ លោកេ។

អាសា ច និដ្ឋា ច កុតោនិទានាតិ។ អាសា ច និដ្ឋា ច កុតោនិទានា កុតោជាតា កុតោសញ្ជាតា កុតោនិព្ពត្តា កុតោអភិនិព្ពត្តា កុតោបាតុភូតា, កិំនិទានា កិំសមុទយា កិំជាតិកា កិំបភវាតិ អាសាយ ច និដ្ឋាយ ច មូលំ បុច្ឆតិ…បេ… សមុទយំ បុច្ឆតិ បបុច្ឆតិ យាចតិ អជ្ឈេសតិ បសាទេតីតិ – អាសា ច និដ្ឋា ច កុតោនិទានា។ យេ សម្បរាយាយ នរស្ស ហោន្តីតិ។ យេ នរស្ស បរាយណា ហោន្តិ ទីបា ហោន្តិ តាណា ហោន្តិ លេណា ហោន្តិ សរណា ហោន្តិ និដ្ឋា បរាយណា ហោន្តីតិ – យេ សម្បរាយាយ នរស្ស ហោន្តិ។

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“បិយា សុ លោកស្មិំ កុតោនិទានា, យេ ចាបិ លោភា វិចរន្តិ លោកេ;

អាសា ច និដ្ឋា ច កុតោនិទានា, យេ សម្បរាយាយ នរស្ស ហោន្តី”តិ។

១០០។

ឆន្ទានិទានានិបិយានិ លោកេ, យេ ចាបិ[យេ ចាបិ (ស្យា។)]លោភា វិចរន្តិ លោកេ;

អាសា ច និដ្ឋា ច ឥតោនិទានា, យេ សម្បរាយាយ នរស្ស ហោន្តិ។

ឆន្ទានិទានានិ បិយានិ លោកេតិ។ ឆន្ទោតិ យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមតណ្ហា កាមស្នេហោ កាមបរិឡាហោ កាមមុច្ឆា កាមជ្ឈោសានំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមុបាទានំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ។ អបិ ច បញ្ច ឆន្ទា – បរិយេសនច្ឆន្ទោ, បដិលាភច្ឆន្ទោ, បរិភោគច្ឆន្ទោ, សន្និធិច្ឆន្ទោ, វិសជ្ជនច្ឆន្ទោ។ កតមោ បរិយេសនច្ឆន្ទោ? ឥធេកច្ចោ អជ្ឈោសិតោយេវ អត្ថិកោ ឆន្ទជាតោ រូបេ បរិយេសតិ, សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ បរិយេសតិ – អយំ បរិយេសនច្ឆន្ទោ។ កតមោ បដិលាភច្ឆន្ទោ? ឥធេកច្ចោ អជ្ឈោសិតោយេវ អត្ថិកោ ឆន្ទជាតោ រូបេ បដិលភតិ, សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ បដិលភតិ – អយំ បដិលាភច្ឆន្ទោ។ កតមោ បរិភោគច្ឆន្ទោ? ឥធេកច្ចោ អជ្ឈោសិតោយេវ អត្ថិកោ ឆន្ទជាតោ រូបេ បរិភុញ្ជតិ, សទ្ទេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ បរិភុញ្ជតិ – អយំ បរិភោគច្ឆន្ទោ។ កតមោ សន្និធិច្ឆន្ទោ? ឥធេកច្ចោ អជ្ឈោសិតោយេវ អត្ថិកោ ឆន្ទជាតោ ធនសន្និចយំ ករោតិ “អាបទាសុ ភវិស្សតី”តិ – អយំ សន្និធិច្ឆន្ទោ។ កតមោ វិសជ្ជនច្ឆន្ទោ? ឥធេកច្ចោ អជ្ឈោសិតោយេវ អត្ថិកោ ឆន្ទជាតោ ធនំ វិសជ្ជេតិ ហត្ថារោហានំ អស្សារោហានំ រថិកានំ ធនុគ្គហានំ បត្តិកានំ “ឥមេ មំ រក្ខិស្សន្តិ គោបិស្សន្តិ សម្បរិវារិស្សន្តី”តិ – អយំ

ວິສ຺ສຊ຺ຊນຈ຺ຉນ຺ໂທ. ປິຍານີຕິ ເທ຺ວ ປິຍາ – ສຕ຺ຕາ ວາ ສງ຺ຂາຣາ ວາ...ເປ... ອິເມ ສຕ຺ຕາ ປິຍາ...ເປ... ອິເມ ສງ຺ຂາຣາ ປິຍາ. ຉນ຺ທນິທານານີຕິ ປິຍາ ຉນ຺ທນິທານາ ຉນ຺ທສມຸທຍາ ຉນ຺ທຊາຕິກາ ຉນ຺ທປພວາຕິ – ຉນ຺ທນິທານານິ ປິຍານິ ໂລເກ.

ເຍຈາປິ ໂລພາ ວິຈຣນ຺ຕິ ໂລເກຕິ. ເຍ ຈາປີຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈ ເວສ຺ສາ ຈ ສຸທ຺ທາ ຈ ຄຫຏ຺ຐາ ຈ ປພ຺ພຊິຕາ ຈ ເທວາ ຈ ມນຸສ຺ສາ ຈ. ໂລພາຕິ ໂຍ ໂລໂພ ລຸພ຺ພນາ ລຸພ຺ພິຕຕ຺ຕໍ ສາຣາໂຄ ສາຣຊ຺ຊນາ ສາຣຊ຺ຊິຕຕ຺ຕໍ ອພິຊ຺ຌາ ໂລໂພ ອກຸສລມູລໍ. ວິຈຣນ຺ຕີຕິ ວິຈຣນ຺ຕິ ວິຫຣນ຺ຕິ ອິຣິຍນ຺ຕິ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາເລນ຺ຕິ ຍເປນ຺ຕິ ຍາເປນ຺ຕິ. ໂລເກຕິ ອປາຍໂລເກ...ເປ... ອາຍຕນໂລເກຕິ – ເຍ ຈາປິ ໂລພາ ວິຈຣນ຺ຕິ ໂລເກ.

ອາສາ ຈ ນິຏ຺ຐາ ຈ ກຸໂຕນິທານາຕິ. ອາສາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ. ໂຍ ຣາໂຄ ສາຣາໂຄ...ເປ... ອພິຊ຺ຌາ ໂລໂພ ອກຸສລມູລໍ. ນິຏ຺ຐາຕິ ອິເທກຈ຺ໂຈ ຣູປໍ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ ຣູປໍ ປຏິລພຕິ, ຣູປນິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ສທ຺ເທ... ຄນ຺ເທ... ຣເສ... ໂຜຏ຺ຐເພ຺ພ... ກຸລໍ... ຄຓໍ... ອາວາສໍ... ລາພໍ... ຍສໍ... ປສໍສໍ... ສຸຂໍ... ຈີວຣໍ... ປິຓ຺ຑປາຕໍ... ເສນາສນໍ... ຄິລານປຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣໍ ... ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ... ວິນຍໍ... ອພິທມ຺ມໍ... ອາຣຎ຺ຎິກງ຺ຄໍ... ປິຓ຺ຑປາຕິກງ຺ຄໍ... ປໍສຸກູລິກງ຺ຄໍ... ເຕຈີວຣິກງ຺ຄໍ... ສປທານຈາຣິກງ຺ຄໍ... ຂລຸປຈ຺ຉາພຕ຺ຕິກງ຺ຄໍ... ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄໍ... ຍຖາສນ຺ຖຕິກງ຺ຄໍ... ປຐມໍ ຌານໍ... ທຸຕິຍໍ ຌານໍ... ຕຕິຍໍ ຌານໍ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ... ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ... ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ... ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ... ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ປຏິລພຕິ, ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິນິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ.

“ອາສາຍ ກສເຕ ເຂຕ຺ຕໍ, ພີຊໍ ອາສາຍ ວປ຺ປຕິ;

ອາສາຍ ວາຓິຊາ ຍນ຺ຕິ, ສມຸທ຺ທໍ ທນຫາຣກາ;

ຍາຍ ອາສາຍ ຕິຏ຺ຐາມິ, ສາ ເມ ອາສາ ສມິຊ຺ຌຕູ”ຕິ.

ອາສາຍ ສມິທ຺ທິ ວຸຈ຺ຈເຕ ນິຏ຺ຐາ. ອາສາຈ ນິຏ຺ຐາ ຈ ກຸໂຕນິທານາຕິ. ອາສາ ຈ ນິຏ຺ຐາ ຈ ຉນ຺ທນິທານາ ຉນ຺ທສມຸທຍາ ຉນ຺ທຊາຕິກາ ຉນ຺ທປພວາຕິ – ອາສາ ຈ ນິຏ຺ຐາ ຈ ກຸໂຕນິທານາ.

ເຍ ສມ຺ປຣາຍາຍ ນຣສ຺ສ ໂຫນ຺ຕີຕິ. ເຍ ນຣສ຺ສ ປຣາຍນາ ໂຫນ຺ຕິ ທີປາ ໂຫນ຺ຕິ ຕາຓາ ໂຫນ຺ຕິ ເລຓາ ໂຫນ຺ຕິ ສຣຓາ ໂຫນ຺ຕິ ນິຏ຺ຐາ ປຣາຍນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ – ເຍ ສມ຺ປຣາຍາຍ ນຣສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ.

ເຕນາຫ ພຄວາ –

“ឆន្ទានិទានានិ បិយានិ លោកេ, យេ ចាបិ លោភា វិចរន្តិ លោកេ;

អាសា ច និដ្ឋា ច ឥតោនិទានា, យេ សម្បរាយាយ នរស្ស ហោន្តី”តិ។

១០១។

ឆន្ទោ នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានោ, វិនិច្ឆយា ចាបិ[ចាបិ (សី។ ស្យា។)]កុតោបហូតា;

កោធោ មោសវជ្ជញ្ច កថំកថា ច, យេ ចាបិ ធម្មា សមណេន វុត្តា។

ឆន្ទោ នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានោតិ ឆន្ទោ កុតោនិទានោ កុតោជាតោ កុតោសញ្ជាតោ កុតោនិព្ពត្តោ កុតោអភិនិព្ពត្តោ កុតោបាតុភូតោ, កិំនិទានោ កិំសមុទយោ កិំជាតិកោ កិំបភវោតិ ឆន្ទស្ស មូលំ បុច្ឆតិ...បេ... សមុទយំ បុច្ឆតិ បភវំ បុច្ឆតិ យាចតិ អជ្ឈេសតិ បសាទេតីតិ – ឆន្ទោ នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានោ។

វិនិច្ឆយាចាបិ កុតោបហូតាតិ វិនិច្ឆយា កុតោបហូតា កុតោជាតា កុតោសញ្ជាតា កុតោនិព្ពត្តា កុតោអភិនិព្ពត្តា កុតោបាតុភូតា , កិំនិទានា កិំសមុទយា កិំជាតិកា កិំបភវាតិ វិនិច្ឆយានំ មូលំ បុច្ឆតិ...បេ... សមុទយំ បុច្ឆតិ បភវំ បុច្ឆតិ យាចតិ អជ្ឈេសតិ បសាទេតីតិ – វិនិច្ឆយា ចាបិ កុតោបហូតា។

កោធោ មោសវជ្ជញ្ច កថំកថា ចាតិ។ កោធោតិ យោ ឯវរូបោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិឃាតោ, បដិឃំ បដិវិរោធោ, កោបោ បកោបោ សម្បកោបោ, ទោសោ បទោសោ សម្បទោសោ, ចិត្តស្ស ព្យាបត្តិ មនោបទោសោ, កោធោ កុជ្ឈនា កុជ្ឈិតត្តំ, ទោសោ ទុស្សនា ទុស្សិតត្តំ, ព្យាបត្តិ ព្យាបជ្ជនា ព្យាបជ្ជិតត្តំ, វិរោធោ បដិវិរោធោ, ចណ្ឌិក្កំ អសុរោបោ អនត្តមនតា ចិត្តស្ស។ មោសវជ្ជំ វុច្ចតិ មុសាវាទោ។ កថំកថា វុច្ចតិ វិចិកិច្ឆាតិ – កោធោ មោសវជ្ជញ្ច កថំកថា ច។

យេ ចាបិ ធម្មា សមណេន វុត្តាតិ យេ ច កោធេន ច មោសវជ្ជេន ច កថំកថាយ ច សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា សម្បយុត្តា, ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណា – ឥមេ វុច្ចន្តិ យេ ចាបិ ធម្មា។ អថ វា យេ តេ កិលេសា អញ្ញជាតិកា អញ្ញវិហិតកា – ឥមេ វុច្ចន្តិ យេ ចាបិ ធម្មា។ សមណេន វុត្តាតិ សមណេន សមិតបាបេន ព្រាហ្មណេន បាហិតបាបធម្មេន ភិក្ខុនា ភិន្នកិលេសមូលេន សព្ពាកុសលមូលពន្ធនា បមុត្តេន វុត្តា បវុត្តា អាចិក្ខិតា ទេសិតា បញ្ញបិតា បដ្ឋបិតា វិវដា វិភត្តា ឧត្តានីកតា បកាសិតាតិ – យេ ចាបិ ធម្មា សមណេន វុត្តា។

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“ឆន្ទោ នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានា, វិនិច្ឆយា ចាបិ កុតោបហូតា;

កោធោ មោសវជ្ជញ្ច កថំកថា ច, យេ វាបិ ធម្មា សមណេន វុត្តា”តិ។

១០៧។

សាតំ អសាតន្តិ យមាហុ លោកេ, តមូបនិស្សាយ បហោតិ ឆន្ទោ;

រូបេសុ ទិស្វា វិភវំ ភវញ្ច, វិនិច្ឆយំ កុព្ពតិ[កុរុតេ (ស្យា។)]ជន្តុ លោកេ។

សាតំ អសាតន្តិ យមាហុ លោកេតិ។ សាតន្តិ សុខា ច វេទនា, ឥដ្ឋញ្ច វត្ថុ [វត្ថុំ (សី។ ក។)]។ អសាតន្តិ ទុក្ខា ច វេទនា, អនិដ្ឋញ្ច វត្ថុ។ យមាហុ លោកេតិ យំ អាហំសុ យំ កថេន្តិ យំ ភណន្តិ យំ ទីបេន្តិ យំ វោហរន្តីតិ – សាតំ អសាតន្តិ យមាហុ លោកេ។

តមូបនិស្សាយបហោតិ ឆន្ទោតិ។ សាតាសាតំ និស្សាយ, សុខទុក្ខំ និស្សាយ, សោមនស្សទោមនស្សំ និស្សាយ, ឥដ្ឋានិដ្ឋំ និស្សាយ, អនុនយបដិឃំ និស្សាយ ឆន្ទោ បហោតិ បភវតិ ជាយតិ សញ្ជាយតិ និព្ពត្តតិ អភិនិព្ពត្តតីតិ – តមូបនិស្សាយ បហោតិ ឆន្ទោ។

រូបេសុ ទិស្វា វិភវំ ភវញ្ចាតិ។ រូបេសូតិ ចត្តារោ ច មហាភូតា ចតុន្នញ្ច មហាភូតានំ ឧបាទាយ រូបំ។ កតមោ រូបានំ ភវោ? យោ រូបានំ ភវោ ជាតិ សញ្ជាតិ និព្ពត្តិ អភិនិព្ពត្តិ បាតុភាវោ – អយំ រូបានំ ភវោ។ កតមោ រូបានំ វិភវោ? យោ រូបានំ ខយោ វយោ ភេទោ បរិភេទោ អនិច្ចតា អន្តរធានំ – អយំ រូបានំ វិភវោ។ រូបេសុ ទិស្វា វិភវំ ភវញ្ចាតិ រូបេសុ ភវញ្ច វិភវញ្ច ទិស្វា បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – រូបេសុ ទិស្វា វិភវំ ភវញ្ច។

វិនិច្ឆយំ កុព្ពតិ ជន្តុ លោកេតិ។ វិនិច្ឆយាតិ ទ្វេ វិនិច្ឆយា – តណ្ហាវិនិច្ឆយោ ច, ទិដ្ឋិវិនិច្ឆយោ ច។ កថំ តណ្ហាវិនិច្ឆយំ ករោតិ? ឥធេកច្ចស្ស អនុប្បន្នា ចេវ ភោគា ន ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច ភោគា បរិក្ខយំ គច្ឆន្តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “កេន នុ ខោ មេ ឧបាយេន អនុប្បន្នា ចេវ ភោគា ន ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច ភោគា បរិក្ខយំ គច្ឆន្តី”តិ។ តស្ស បន ឯវំ ហោតិ “សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានានុយោគំ អនុយុត្តស្ស មេ អនុប្បន្នា ចេវ ភោគា ន ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច ភោគា បរិក្ខយំ គច្ឆន្តិ; វិកាលវិសិខាចរិយានុយោគំ អនុយុត្តស្ស មេ អនុប្បន្នា ចេវ ភោគា ន ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច ភោគា បរិក្ខយំ គច្ឆន្តិ; សមជ្ជាភិចរណំ អនុយុត្តស្ស មេ... ជូតប្បមាទដ្ឋានានុយោគំ អនុយុត្តស្ស មេ... បាបមិត្តានុយោគំ អនុយុត្តស្ស មេ អនុប្បន្នា ចេវ ភោគា ន ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច ភោគា បរិក្ខយំ គច្ឆន្តិ;

អាលម្ព្យានុយោគំ អនុយុត្តស្ស មេ អនុប្បន្នា ចេវ កោធា ន ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច កោធា បរិក្ខយំ គច្ឆន្តី”តិ ឯវំ ខាលាំ កត្វា ទេ កោធានំ អបាយគាមិតំ ន វេទតិ, ទេ កោធានំ អាយគាមិតំ វេទតិ។ ឯវម្បិ តណ្ហាវិចិកិច្ឆំ ករោតិ។

អថ វា កសិណា វា ចលិត្ថាយ វា គោចរគ្គេន វា ព្យុស្សគ្គេន [ព្យុស្សគ្គេន (ក។ សី។ ក។) ព្យុ + សគ្គ] វា រាជបោរិសេន វា សិប្បញ្ញាណេន វា បដិបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ តណ្ហាវិចិកិច្ឆំ ករោតិ។ កថំ ទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆំ ករោតិ? ចក្ខុម្បិ ឧប្បន្នេ ជានាតិ – “អត្តា មេ ឧប្បន្នោ”តិ, ចក្ខុម្បិ អត្តរហិតោ ជានាតិ – “អត្តា មេ អត្តរហិតោ វិគតោ មេ អត្តា”តិ។ ឯវម្បិ ទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆំ ករោតិ។ សោតម្បិ... ឃានម្បិ... ជិវ្ហាយ... កាយម្បិ... រូបម្បិ... សទ្ទម្បិ... គន្ធម្បិ... រសម្បិ... ផោដ្ឋព្ពម្បិ ឧប្បន្នេ ជានាតិ – “អត្តា មេ ឧប្បន្នោ”តិ, ផោដ្ឋព្ពម្បិ អត្តរហិតោ ជានាតិ – “អត្តា មេ អត្តរហិតោ វិគតោ មេ អត្តា”តិ។ ឯវម្បិ ទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆំ ករោតិ ជនេតិ សញ្ជនេតិ និព្ពត្តេតិ អភិនិព្ពត្តេតិ។ ឧត្តំ សត្តា តេន មានវេតា...បេ... មនុជា។ លោកេតិ អបាយលោកេ ...បេ... អាយតនលោកេ – វិចិកិច្ឆំ កុព្ពតិ ឧត្តំ លោកេ។

តេនាហ ភគវា –

“សាមំ អសាមន្តំ វយាហុ លោកេ, តណ្ហាវិសប្បាយ បវេហតិ ចន្តោ;

រូបេសុ ទិស្វា វិភវំ ភវញ្ច, វិចិកិច្ឆំ កុព្ពតិ ឧត្តំ លោកេ”តិ។

១០៧។

កោធោ មោសវជ្ជញ្ច កថំកថា ច, ឯតេបិ ធម្មា ទ្វយមេវ សន្តេ;

កថំកថី ញាណបថាយ សិក្ខេ, ញត្វា បវុត្តា សមណេន ធម្មា។

កោធោ មោសវជ្ជញ្ច កថំកថា ចាតិ។ កោធោតិ យោ ឯវរូបោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិឃាតោ...បេ... មោសវជ្ជំ វុច្ចតិ មុសាវាទោ។ កថំកថា វុច្ចតិ វិចិកិច្ឆា។ លទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយបិ កោធោ ជាយតិ, អលទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយបិ កោធោ ជាយតិ។ លទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយបិ មុសាវាទោ ឧប្បជ្ជតិ, អលទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយបិ មុសាវាទោ ឧប្បជ្ជតិ។ លទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយបិ កថំកថា ឧប្បជ្ជតិ, អលទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយបិ កថំកថា ឧប្បជ្ជតិ។

កថំ អលទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយ កោធោ ជាយតិ? បកតិយា អលទ្ធំ ចត្តំ និស្សាយ កោធោ ជាយតិ។ អនត្ថំ មេ អចរីតិ កោធោ ជាយតិ, អនត្ថំ

រេយ ចរតីតិ រេការរឆា ឌាឃតិ, អភត្ថំ រេយ ចរិស្សតីតិ រេការរឆា ឌាឃតិ; បិឃស្ស រេយ យភាបស្ស អភត្ថំ អចរិ ... អភត្ថំ ចរតិ... អភត្ថំ ចរិស្សតីតិ រេការរឆា ឌាឃតិ; អប្បិឃស្ស រេយ អយភាបស្ស អត្ថំ អចរិ... អត្ថំ ចរតិ... អត្ថំ ចរិស្សតីតិ រេការរឆា ឌាឃតិ˜ ឧចំ អតិដ្ឋំ ចត្តំ និស្សាឃ រេការរឆា ឌាឃតិ˜

ពថំ ញ្ញង្គំ ចត្តំ និស្សាឃ រេការរឆា ឌាឃតិ? ញ្ញង្គំ ចត្តំ អរេឆ្លភសង្កិរេភាបិ រេការរឆា ឌាឃតិ, អឆ្និជ្ជរេត្តបិ រេការរឆា ឌាឃតិ, អឆ្និរេត្តបិ រេការរឆា ឌាឃតិ˜ ញ្ញង្គំ ចត្តំ ចិបរិណាយសង្កិរេភាបិ រេការរឆា ឌាឃតិ, ចិបរិណាយរេត្តបិ រេការរឆា ឌាឃតិ, ចិបរិណារេតបិ រេការរឆា ឌាឃតិ˜ ឧចំ ញ្ញង្គំ ចត្តំ និស្សាឃ រេការរឆា ឌាឃតិ˜

ពថំ អតិដ្ឋំ ចត្តំ និស្សាឃ យុសាចារេភា ខ្ពបជ្ជតិ? ញ្ញរេឆពរេច្ឆា អត្តពាត្តរេតត [អត្តពាត្តរេតត (ស្យា˜ ព˜)] ចា ពារេទ្ធ [ពារេទ្ធ (ស្យា˜ ព˜)]; តស្ស ពាត្តតស្ស រេយាព្ធត្ថាឃ សយ្យឌាតយុសា ភាសតិ... រជ្ជពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ... សព្ធលិពពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ... រេចត្តពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ... លតាពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ... បរេព្ធបពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ... បរិរេព្ធបពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ... ពាយតិពយតពររដ្ឋពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ... ឌតបភពាត្តរេតត ចា ពារេទ្ធ; តស្ស ពាត្តតស្ស រេយាព្ធត្ថាឃ សយ្យឌាតយុសា ភាសតិ˜ ឧចំ អតិដ្ឋំ ចត្តំ និស្សាឃ យុសាចារេភា ខ្ពបជ្ជតីតិ˜

ពថំ ញ្ញង្គំ ចត្តំ និស្សាឃ យុសាចារេភា ខ្ពបជ្ជតិ? ញ្ញរេឆពរេច្ឆា យភាបិពាតំ [យភាបិតំ (សី˜)] ទ្ធបិតំ រេហតុ សយ្យឌាតយុសា ភាសតិ... យភាបិពាតំ សទ្ធាតំ... ពន្ធាតំ... រសាតំ... ផោដ្ឋព្ពាតំ រេហតុ... ចីចររេហតុ... បិណ្ឌបាតរេហតុ... សេនាសនរេហតុ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខាររេហតុ សយ្យឌាតយុសា ភាសតិ˜ ឧចំ ញ្ញង្គំ ចត្តំ និស្សាឃ យុសាចារេភា ខ្ពបជ្ជតិ˜

ពថំ អតិដ្ឋំ ចត្តំ និស្សាឃ ពថំពចា ខ្ពបជ្ជតិ? "យុទ្ធិស្សាយិ [យុញ្ជិស្សាយិ (សី˜)] ត្យ រេឆា ចព្ធរេទាការេតា, ត ត្យ រេឆា យុទ្ធិស្សាយិ ចព្ធរេទាការេតា˜ យុទ្ធិស្សាយិ ត្យ រេឆា រេសាតរេទាការេតា... ឃាតរេទាការេតា... ឌិច្ឆារេទាការេតា... ពាឃរេទាការេតា... និសរេទាការេតា... ពណ្ណរេទាការេតា... យុចរេទាការេតា... យុទ្ធិស្សាយិ ត្យ រេឆា ភត្តរេទាការេតា, ត ត្យ រេឆា យុទ្ធិស្សាយិ ភត្តរេទាការេតា"តិ˜ ឧចំ អតិដ្ឋំ ចត្តំ និស្សាឃ ពថំពចា ខ្ពបជ្ជតិ˜

ពថំ ញ្ញង្គំ ចត្តំ និស្សាឃ ពថំពចា ខ្ពបជ្ជតិ? "លភិស្សាយិ ត្យ រេឆា យភាបិរេព [យភាបិរេឃ (សី˜ ព˜)] ទ្ធរេប, ត ត្យ រេឆា លភិស្សាយិ យភាបិរេព ទ្ធរេប˜ លភិស្សាយិ ត្យ រេឆា យភាបិរេព សរេទ្ធ... ពរេទ្ធ... ររេស... ផោដ្ឋរេព្ព... ពុលំ... ពណំ... អាចាសំ... លាភំ... ឃសំ... បសំសំ... សុខំ... ចីចរំ... បិណ្ឌបាតំ... រេសនាសតំ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ"ន្តិ˜ ឧចំ ញ្ញង្គំ ចត្តំ និស្សាឃ ពថំពចា ខ្ពបជ្ជតីតិ – រេការរឆា រេយាសចជ្ជព្ធា ពថំពចា ច˜

ឧរេតាបិ ឆយ្មា ខ្ចយរេប ចរេត្តតិ˜ សាតាសារេត ចរេត្ត, សុខទុរេព្ធ ចរេត្ត, រេសាយតស្សភោយតស្ស ចរេត្ត, ញ្ញង្គាតិរេដ្ឋ ចរេត្ត, អត្យតយបដិរេឃ ចរេត្ត សំចិជ្ជយាភេ អត្ថិ ខ្ពបលព្ធយាភេតិ – ឧរេតាបិ ឆយ្មា ខ្ចយរេប ចរេត្ត˜

កថំកថី ញាណបថាយ សិក្ខេតិ។ ញាណម្បិ ញាណបថោ, ញាណស្ស អារម្មណម្បិ ញាណបថោ, ញាណសហភុនោបិ ធម្មា ញាណបថោ។ យថា អរិយមគ្គោ អរិយបថោ, ទេវមគ្គោ ទេវបថោ, ព្រហ្មមគ្គោ ព្រហ្មបថោ; ឯវមេវ ញាណម្បិ ញាណបថោ, ញាណស្ស អារម្មណម្បិ ញាណបថោ, ញាណសហភុនោបិ ធម្មា ញាណបថោ។

សិក្ខេតិ តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា។ កតមា អធិសីលសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ, ខុទ្ទកោ សីលក្ខន្ធោ... មហន្តោ សីលក្ខន្ធោ... សីលំ បតិដ្ឋា អាទិ ចរណំ សំយមោ សំវរោ មុខំ បមុខំ កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា – អយំ អធិសីលសិក្ខា។ កតមា អធិចិត្តសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ – អយំ អធិចិត្តសិក្ខា។ កតមា អធិបញ្ញាសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ, ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ សោ “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “ឥមេ អាសវា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ – អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។

កថំកថីញាណបថាយ សិក្ខេតិ។ កថំកថី បុគ្គលោ សកង្ខោ សវិលេខោ សទ្វេឡ្ហកោ សវិចិកិច្ឆោ, ញាណាធិគមាយ ញាណផុសនាយ ញាណសច្ឆិកិរិយាយ អធិសីលម្បិ សិក្ខេយ្យ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខេយ្យ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខេយ្យ; ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខេយ្យ, ជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បស្សន្តោ សិក្ខេយ្យ, បច្ចវេក្ខន្តោ សិក្ខេយ្យ, ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តោ សិក្ខេយ្យ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តោ សិក្ខេយ្យ, វីរិយំ បគ្គណ្ហន្តោ សិក្ខេយ្យ, សតឹ ឧបដ្ឋហន្តោ សិក្ខេយ្យ, ចិត្តំ សមាទហន្តោ សិក្ខេយ្យ, បញ្ញាយ បជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តោ សិក្ខេយ្យ, បហាតព្ពំ បជហន្តោ សិក្ខេយ្យ, ភាវេតព្ពំ ភាវេន្តោ សិក្ខេយ្យ, សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – កថំកថីញាណបថាយ សិក្ខេ។

ញត្វា បវុត្តា សមណេន ធម្មាតិ។ ញត្វាតិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា វុត្តា បវុត្តា អាចិក្ខិតា ទេសិតា បញ្ញបិតា បដ្ឋបិតា វិវដា វិភត្តា ឧត្តានីកតា [ឧត្តានិកតា (ក។)] បកាសិតា។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា វុត្តា បវុត្តា អាចិក្ខិតា ទេសិតា បញ្ញបិតា បដ្ឋបិតា វិវដា វិភត្តា ឧត្តានីកតា បកាសិតា, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ... “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ... “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ...បេ... “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ... “អវិជ្ជានិរោធា សង្ខារនិរោធោ”តិ...បេ... “ជាតិនិរោធា ជរាមរណនិរោធោ”តិ... “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ...បេ... “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ... “ឥមេ អាសវា”តិ...បេ... “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ... “ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា”តិ... “ឥមេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា”តិ... “ឥមេ ធម្មា បហាតព្ពា”តិ... “ឥមេ ធម្មា ភាវេតព្ពា”តិ... “ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពា”តិ... ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច... បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ... ចតុន្នំ មហាភូតានំ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា វុត្តា បវុត្តា អាចិក្ខិតា ទេសិតា បញ្ញបិតា បដ្ឋបិតា វិវដា វិភត្តា ឧត្តានីកតា បកាសិតា។

ចុទ្ទនេញ្យ៉ា ភកចតា – “អភិន្នាឃាតំ, ភិក្ខវេ, ឆយ៉ុ ឌេនេសយិ, នេតា អតភិន្នាឃ៑ សតិឌាតាតំ, ភិក្ខវេ, ឆយ៉ុ ឌេនេសយិ, នេតា អតិឌាត៑ សប្បាដិហារិឃាតំ, ភិក្ខវេ, ឆយ៉ុ ឌេនេសយិ, នេតា អប្បាដិហារិឃំ៑ តស្ស យឃ៉ា ភិក្ខវេ, អភិន្នាឃ ឆយ៉ុ ឌេសឃនេតា, នេតា អតភិន្នាឃ, សតិឌាត៌ ឆយ៉ុ ឌេសឃនេតា, នេតា អតិឌាត៌, សប្បាដិហារិឃំ ឆយ៉ុ ឌេសឃនេតា, នេតា អប្បាដិហារិឃំ, ពរលឹនេឃា ឰចារនេឌា, ពរលឹឃា អត្យសារសតឹ៑ អលច្ចា បត, ភិក្ខវេ, នេចា ឥដ្ឋឹឃា អល៌ ឋិនេយាន្ថាឃ អល៌ នេសាយតស្សាយ សទ្ទាសព្ទេធ្ពា ភកចា, ឞ្វាក្ខារនេតា ឆនេឃ្យា, ស្សប្បដិបនេត្ថា សន្ឈោតិ៑ ឰយស្មិច្ចា បត នេចឃ្យាពរលស្មិ ភន្នាយានេត ឌសសហស្សឹ លេវិពឆាត្យ អកយ្យិត្តា”តិ – ធាត្វា បចុត្តា សយលោត ឆយ៉ា៑

នេតភាហ ភកចា –

“នេពារនេឆា នេយាសចជ្ជច្ចា ពធិពចា ច, ឲុនេតបិ ឆយ៉ា ក្ធឃនេយច សនេត្ត;

ពធិពឌី ធាពលបឆាឃ សិនេក្ល, ធាត្វា បចុត្តា សយលោត ឆយ៉ា”តិ៑

១០៣៑

សាតំអសាតញ្ច ពុនេតាតិឌាតា, ពិស្មិំ អសនេត្ត ត ភចត្តិ នេហនេត;

ចិភចំ ភចញ្ចាបិ ឃនេយតយត្តុំ, ឲុតំ នេយ បត្វាហិ ឃនេតាតិឌាត៑

សាតំ អសាតញ្ច ពុនេតាតិឌាតាតិ៑ សាតា អសាតា ពុនេតាតិឌាតា ពុនេតាឌាតា ពុនេតាសញ្ញាតា ពុនេតាតិន្នាត្តា ពុនេតាអភិតិន្នាត្តា ពុនេតាបិត្យក្នតា, ពិតិឌាតា ពិសយុឌឃា ពិឌាតិពា ពិបភចាតិ សាតាសាតាត៌ យ្វល៌ ប្យន្ធតិ...នេប... សយុឌឃំ ប្យន្ធតិ បប្យន្ធតិ ឃាធតិ អនេន្ត្យសតិ បសារនេឌតីតិ – សាតំ អសាតញ្ច ពុនេតាតិឌាតា៑

ពិស្មិំ អសនេត្ត ត ភចត្តិ នេហនេតតិ៑ ពិស្មិំ អសនេត្ត អសំចិជ្ជយានេត តត្តុ អត្យបលក្ខយានេត សាតាសាតា ត ភចត្តិ តប្បភចត្តិ ត ឌាឃត្តិ ត សញ្ញាឃត្តិ ត តិន្នាតត្តិ ត អភិតិន្នាតត្តីតិ – ពិស្មិំ អសនេត្ត ត ភចត្តិ នេហនេត៑

ចិភចំ ភចញ្ចាបិ ឃនេយតយត្តុំ៑ ពតនេយា សាតាសាតាត៌ ភនេចា? នេឃា សាតាសាតាត៌ ភនេចា បភនេចា ឌាតិ សញ្ញាតិ តិន្នាតិ អភិតិន្នាតិ បិត្យភារនេចា – អឃំ សាតាសាតាត៌ ភនេចា៑ ពតនេយា សាតាសាតាត៌ ចិភនេចា? នេឃា សាតាសាតាត៌ លនេឃា ចនេឃា នេភនេឌា បរិនេភនេឌា អតិច្ចតា អត្តរឆាត៌ – អឃំ សាតាសាតាត៌ ចិភនេចា៑ ឃនេយតយត្តុំ ឃំ បរេយត្តុំ – ចិភចំ ភចញ្ចាបិ ឃនេយតយត្តុំ៑

ឯតំ មេ បព្រូហិ យតោនិទានន្តិ។ ឯតន្តិ យំ បុច្ឆាមិ យំ យាចាមិ យំ អជ្ឈេសាមិ យំ បសាទេមិ។ បព្រូហីតិ ព្រូហិ វទេហិ អាចិក្ខ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរ វិភជ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ — ឯតំ មេ បព្រូហិ។ យតោនិទានន្តិ យំនិទានំ យំសមុទយំ យំជាតិកំ យំបភវន្តិ — ឯតំ មេ បព្រូហិ យតោនិទានំ។

តេនាហ សោ និម្មិតោ —

“សាតំ អសាតញ្ច កុតោនិទានា, កិស្មិំ អសន្តេ ន ភវន្តិ ហេតេ;

វិភវំ ភវញ្ចាបិ យមេតមត្ថំ, ឯតំ មេ បព្រូហិ យតោនិទាន”ន្តិ។

១០៣។

ផស្សនិទានំ សាតំ អសាតំ, ផស្សេ អសន្តេ ន ភវន្តិ ហេតេ;

វិភវំ ភវញ្ចាបិ យមេតមត្ថំ, ឯតំ តេ បព្រូមិ ឥតោនិទានំ។

ផស្សនិទានំ សាតំ អសាតន្តិ។ សុខវេទនីយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខា វេទនា។ យា តស្សេវ សុខវេទនីយស្ស ផស្សស្ស និរោធា, យំ តជ្ជំ វេទយិតំ សុខវេទនីយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បន្នា សុខា វេទនា សា និរុជ្ឈតិ, សា វូបសម្មតិ។ ទុក្ខវេទនីយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ទុក្ខា វេទនា។ យា តស្សេវ ទុក្ខវេទនីយស្ស ផស្សស្ស និរោធា, យំ តជ្ជំ វេទយិតំ ទុក្ខវេទនីយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បន្នា ទុក្ខា វេទនា សា និរុជ្ឈតិ, សា វូបសម្មតិ។ អទុក្ខមសុខវេទនីយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ អទុក្ខមសុខា វេទនា។ យា តស្សេវ អទុក្ខមសុខវេទនីយស្ស ផស្សស្ស និរោធា, យំ តជ្ជំ វេទយិតំ អទុក្ខមសុខវេទនីយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បន្នា អទុក្ខមសុខា វេទនា សា និរុជ្ឈតិ, វូបសម្មតិ។ ផស្សនិទានំ សាតំ អសាតន្តិ។ សាតាសាតា ផស្សនិទានា ផស្សសមុទយា ផស្សជាតិកា ផស្សប្បភវាតិ — ផស្សនិទានំ សាតំ អសាតំ។

ផស្សេ អសន្តេ ន ភវន្តិ ហេតេតិ។ ផស្សេ អសន្តេ អសំវិជ្ជមានេ នត្ថិ អនុបលព្ភមានេ សាតាសាតា ន ភវន្តិ នប្បភវន្តិ ន ជាយន្តិ ន សញ្ជាយន្តិ ន និព្ពត្តន្តិ នាភិនិព្ពត្តន្តិ ន បាតុភវន្តីតិ — ផស្សេ អសន្តេ ន ភវន្តិ ហេតេ។

វិភវំ ភវញ្ចាបិ យមេតមត្ថន្តិ។ វិភវទិដ្ឋិបិ ផស្សនិទានា, ភវទិដ្ឋិបិ ផស្សនិទានា។ យមេតមត្ថន្តិ យំ បរមត្ថន្តិ — វិភវំ ភវញ្ចាបិ យមេតមត្ថំ។

ឯតំ តេ បព្រូមិ ឥតោនិទានន្តិ។ ឯតន្តិ យំ បុច្ឆសិ យំ យាចសិ យំ អជ្ឈេសសិ យំ បសាទេសិ។ បព្រូមីតិ ព្រូមិ អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – ឯតំ តេ បព្រូមិ។ ឥតោនិទានន្តិ ឥតោ ផស្សនិទានំ ផស្សសមុទយំ ផស្សជាតិកំ ផស្សប្បភវន្តិ – ឯតំ តេ បព្រូមិ ឥតោនិទានំ។

តេនាហ ភគវា –

“ផស្សនិទានំ សាតំ អសាតំ, ផស្សេ អសន្តេ ន ភវន្តិ ហេតេ;

វិភវំ ភវញ្ចាបិ យមេតមត្ថំ, ឯតំ តេ បព្រូមិ ឥតោនិទាន”ន្តិ។

១០៩។

ផស្សោ នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានោ, បរិគ្គហា ចាបិ[ចាបិ (សី។ ស្យា។)]កុតោបហូតា;

កិស្មិំ អសន្តេ ន មមត្តមត្ថិ, កិស្មិំ វិភូតេ ន ផុសន្តិ ផស្សា។

ផស្សោ នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានោតិ។ ផស្សោ កុតោនិទានោ កុតោជាតោ កុតោសញ្ជាតោ កុតោនិព្វត្តោ កុតោអភិនិព្វត្តោ កុតោបាតុភូតោ, កិំនិទានោ កិំសមុទយោ កិំជាតិកោ កិំបភវោតិ ផស្សស្ស មូលំ បុច្ឆតិ ហេតុំ បុច្ឆតិ...បេ... សមុទយំ បុច្ឆតិ បភវំ បុច្ឆតិ យាចតិ អជ្ឈេសតិ បសាទេតីតិ – ផស្សោ នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានោ។

បរិគ្គហា ចាបិ កុតោបហូតាតិ បរិគ្គហា កុតោបហូតា កុតោជាតា កុតោសញ្ជាតា កុតោនិព្វត្តា កុតោអភិនិព្វត្តា កុតោបាតុភូតា, កិំនិទានា កិំសមុទយា កិំជាតិកា កិំបភវាតិ បរិគ្គហានំ មូលំ បុច្ឆតិ ហេតុំ បុច្ឆតិ...បេ... សមុទយំ បុច្ឆតិ បភវំ បុច្ឆតិ យាចតិ អជ្ឈេសតិ បសាទេតីតិ – បរិគ្គហា ចាបិ កុតោបហូតា។

កិស្មិំអសន្តេ ន មមត្តមត្ថីតិ។ កិស្មិំ អសន្តេ អសំវិជ្ជមានេ នត្ថិ អនុបលព្ភមានេ មមត្តា នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – កិស្មិំ អសន្តេ ន មមត្តមត្ថិ។

កិស្មិំវិភូតេ ន ផុសន្តិ ផស្សាតិ។ កិស្មិំ វិភូតេ វិភាវិតេ អតិក្កន្តេ សមតិក្កន្តេ វីតិវត្តេ ផស្សា ន ផុសន្តីតិ – កិស្មិំ វិភូតេ ន ផុសន្តិ ផស្សា។

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“ផស្សា នុ លោកស្មិំ កុតោនិទានា, បរិគ្គហា ចាបិ កុតោបហូតា;

កិស្មិំ អសន្តេ ន មមត្តមត្ថិ, កិស្មិំ វិភូតេ ន ផុសន្តិ ផស្សា”តិ។

១០៧។

នាមញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច ផស្សា, ឥច្ឆានិទានានិ បរិគ្គហានិ;

ឥច្ឆាយសន្ត្យា ន មមត្តមត្ថិ, រូបេ វិភូតេ ន ផុសន្តិ ផស្សា។

នាមញ្ចរូបញ្ច បដិច្ច ផស្សាតិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ។ ចក្ខុ ច [ចក្ខុញ្ច (ស្យា.)] រូបា ច រូបស្មិំ ចក្ខុសម្ផស្សំ ឋបេត្វា សម្បយុត្តកា ធម្មា នាមស្មិំ។ ឯវម្បិ នាមញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច ផស្សោ។ សោតញ្ច បដិច្ច សទ្ទេ ច ឧប្បជ្ជតិ សោតវិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ។ សោតញ្ច សទ្ទា ច រូបស្មិំ សោតសម្ផស្សំ ឋបេត្វា សម្បយុត្តកា ធម្មា នាមស្មិំ។ ឯវម្បិ នាមញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច ផស្សោ។ ឃានញ្ច បដិច្ច គន្ធេ ច ឧប្បជ្ជតិ ឃានវិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ។ ឃានញ្ច គន្ធា ច រូបស្មិំ ឃានសម្ផស្សំ ឋបេត្វា សម្បយុត្តកា ធម្មា នាមស្មិំ។ ឯវម្បិ នាមញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច ផស្សោ។ ជិវ្ហញ្ច បដិច្ច រសេ ច ឧប្បជ្ជតិ ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ។ ជិវ្ហា ច រសា ច រូបស្មិំ ជិវ្ហាសម្ផស្សំ ឋបេត្វា សម្បយុត្តកា ធម្មា នាមស្មិំ។ ឯវម្បិ នាមញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច ផស្សោ។ កាយញ្ច បដិច្ច ផោដ្ឋព្ពេ ច ឧប្បជ្ជតិ កាយវិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ។ កាយោ ច ផោដ្ឋព្ពា ច រូបស្មិំ កាយសម្ផស្សំ ឋបេត្វា សម្បយុត្តកា ធម្មា នាមស្មិំ។ ឯវម្បិ នាមញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច ផស្សោ។ មនញ្ច បដិច្ច ធម្មេ ច ឧប្បជ្ជតិ មនោវិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ។ វត្ថុ រូបំ រូបស្មិំ, ធម្មា រូបិនោ រូបស្មិំ មនោសម្ផស្សំ ឋបេត្វា សម្បយុត្តកា ធម្មា នាមស្មិំ។ ឯវម្បិ នាមញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច ផស្សោ។

ឥច្ឆានិទានានិ បរិគ្គហានីតិ ឥច្ឆា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ បរិគ្គហាតិ ទ្វេ បរិគ្គហា – តណ្ហាបរិគ្គហោ ច ទិដ្ឋិបរិគ្គហោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាបរិគ្គហោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិបរិគ្គហោ។ ឥច្ឆានិទានានិ បរិគ្គហានីតិ បរិគ្គហា ឥច្ឆានិទានា ឥច្ឆាហេតុកា ឥច្ឆាបច្ចយា ឥច្ឆាការណា ឥច្ឆាបភវាតិ – ឥច្ឆានិទានានិ បរិគ្គហានិ។

ឥច្ឆាយសន្ត្យា ន មមត្តមត្ថីតិ ឥច្ឆា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ មមត្តាតិ ទ្វេ មមត្តា – តណ្ហាមមត្តញ្ច ទិដ្ឋិមមត្តញ្ច …បេ… ឥទំ តណ្ហាមមត្តំ …បេ… ឥទំ ទិដ្ឋិមមត្តំ។ ឥច្ឆាយសន្ត្យា ន មមត្តមត្ថីតិ ឥច្ឆាយ អសន្ត្យា

ອສໍວິຊ຺ຊມານາຍ ນຕ຺ຖິ ອນຸປລພ຺ຠມານາຍ ມມຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖິ ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນຸປລພ຺ຠນ຺ຕິ, ປຫີນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ວູປສນ຺ຕາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາ ອພພຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒາຕິ – ອິຈ຺ຉາຍສນ຺ຕ຺ຍາ ນ ມມຕ຺ຕມຕ຺ຖິ.

ຣູເປ ວິຠູເຕ ນ ຜຸສນ຺ຕິ ຜສ຺ສາຕິ. ຣູເປຕິ ຈຕ຺ຕາເຣາ ຈ ມຫາຠູຕາ ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ມຫາຠູຕານໍ ອຸປາທາຍ ຣູປໍ. ຣູເປ ວິຠູເຕຕິ ຈຕູຫາກາເຣຫິ [ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫິ (ສ຺ຍາ.)] ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ – ຎາຕວິຠູເຕນ [ຎາຕວິຠູເຕນ (ສີ.), ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານໍ ປນ ຎາຕຕີຣຓວິຠູເຕນາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ], ຕີຣຓວິຠູເຕນ, ປຫານວິຠູເຕນ, ສມຕິກ຺ກມວິຠູເຕນ. ກຖໍ ຎາຕວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ? ຣູປໍ ຊານາຕິ – “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣູປໍ ສພ຺ພໍ ຣູປໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ມຫາຠູຕານິ ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ມຫາຠູຕານໍ ອຸປາທາຍ ຣູປ”ນ຺ຕິ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ. ເອວໍ ຎາຕວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ.

ກຖໍ ຕີຣຓວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ? ເອວໍ ຎາຕໍ ກຕ຺ວາ ຣູປໍ ຕີເຣຕິ, ອນິຈ຺ຈເຕາ ທຸກ຺ຂເຕາ ເຣາຄເຕາ ຄຓ຺ຑເຕາ ສລ຺ລເຕາ ອຄເຕາ ອາພາຘເຕາ ປຣເຕາ ປເລາກເຕາ ອີຕິເຕາ ອຸປທ຺ທວເຕາ ຠ຺ຍເຕາ ອຸປສຄ຺ຄເຕາ ຈລເຕາ ປຠງ຺ຄຸເຕາ ອທ຺ຘຸວເຕາ ອຕາຓເຕາ ອເລຓເຕາ ອສຣຓເຕາ ຣິຕ຺ຕເຕາ ຕຸຈ຺ຉເຕາ ສຸຎ຺ຎເຕາ ອນຕ຺ຕເຕາ ອາທີນວເຕາ ວິປຣິຓາມທມ຺ມເຕາ ອສາຣກເຕາ ອຄມູລເຕາ ວທກເຕາ ວິຠວເຕາ ສາສວເຕາ ສງ຺ຂຕເຕາ ມາຣາມິສເຕາ ຊາຕິທມ຺ມເຕາ ຊຣາທມ຺ມເຕາ ພ຺ຍາທິທມ຺ມເຕາ ມຣຓທມ຺ມເຕາ, ເສາກປຣິເທວທຸກ຺ຂເທາມນສ຺ສຸປາຍາສທມ຺ມເຕາ ສໍກິເລສິກທມ຺ມເຕາ ສມຸທຍເຕາ ອຕ຺ຖງ຺ຄມເຕາ, ອສ຺ສາທເຕາ ອາທີນວເຕາ ນິສ຺ສຣຓເຕາ ຕີເຣຕິ. ເອວໍ ຕີຣຓວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ.

ກຖໍ ປຫານວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ? ເອວໍ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ຣູເປ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຊຫຕິ ວິເນາເທຕິ ພ຺ຍນ຺ຕິໍ ກເຣາຕິ ອນຠາວໍ ຄເມຕິ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຫຕໍ ຠ຺ຄວຕາ – “ເຍາ, ຠ຺ກ຺ຂເວ, ຣູເປ ຉນ຺ທຣາເຄາ ຕໍ ປຊຫຖ. ເອວໍ ຕໍ ຣູປໍ ປຫີນໍ ຠວິສ຺ສຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວງ຺ກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທທມ຺ມ”ນ຺ຕິ. ເອວໍ ປຫານວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ.

ກຖໍ ສມຕິກ຺ກມວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ. ຈຕເສ຺ສາ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິເຍາ ປຏິລທ຺ຘສ຺ສ ຣູປາ ວິຠູຕາ ເຫານ຺ຕິ ວິຠາວິຕາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕາ ວີຕິວຕ຺ຕາ. ເອວໍ ສມຕິກ຺ກມວິຠູເຕນ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ. ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫິ ຣູປໍ ວິຠູຕໍ ເຫາຕິ.

ຣູເປ ວິຠູເຕ ນ ຜຸສນ຺ຕິ ຜສ຺ສາຕິ. ຣູເປ ວິຠູເຕ ວິຠາວິເຕ ອຕິກ຺ກເນ຺ຕ ສມຕິກ຺ກເນ຺ຕ ວີຕິວເຕ຺ຕ ປຎ຺ຈ ຜສ຺ສາ ນ ຜຸສນ຺ຕິ – ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາ, ເສາຕສມ຺ຜສ຺ສາ, ຄານສມ຺ຜສ຺ສາ, ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ສາ, ກາຍສມ຺ຜສ຺ສາຕິ – ຣູເປ ວິຠູເຕ ນ ຜຸສນ຺ຕິ ຜສ຺ສາ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ນາມຎ຺ຈ ຣູປຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ຜສ຺ສາ, ອິຈ຺ຉານິທານານິ ປຣິຄ຺ຄຫານິ;

ຊຸຖາຍປຕ໌ຽ ກ ຍປທູປທີ່, ຣູເປ ຍິກູເຕ ກ ຍຸປກູ ຍຸປຽາ”ຕິ.

໑໐ປັ.

ກສໍ ປເຍຕປຸ ຍິເກາຕິ ຣູປັ, ປຸຕໍ ຮຸຕຊຸາປິ[ຮຸກູ ຍາປິ (ປຸາ.)]ກສໍ ຍິເກາຕິ;

ຊຸຕໍ ເຍ ປຸຕູຫິ ຍທາ ຍິເກາຕິ, ຕໍ ຊາຕິຍາຍາຕິ[ຊາຕິປຸາຍາຕິ (ສີ. ກ.)]ເຍ ຍເກາ ອທຸ.

ກສໍ ປເຍຕປຸ ຍິເກາຕິ ຣູປກູ. ກສໍ ປເຍຕປຸາຕິ ກສໍ ປເຍຕປຸ ກສໍ ປຣິປກູປຸ ກສໍ ຊຸຣິຍຕູປຸ ກສໍ ຍເຍູຕູປຸ ກສໍ ປາເລຕູປຸ ກສໍ ຍເປຕູປຸ ກສໍ ຍາເປຕູປຸ ຣູປັ ຍິເກາຕິ ຍິກາຊີຍຕິ ອຕິກູມີຍຕິ ປຍຕິກູມີຍຕິ [ຍິກາຊີຍຸຕິ ອຕິກູມີຍຸຕິ ປຍຕິກູມີຍຸຕິ (ຍາທຸປຸ)] ຊີຕິຍຕູີຍຕີຕິ – ກສໍ ປເຍຕປຸ ຍິເກາຕິ ຣູປັ.

ປຸຕໍ ຮຸຕຊຸາປິ ກສໍ ຍິເກາຕີຕິ ປຸຕຊຸາ ຮຸກູຊຸາ ກສໍ ຍິເກາຕິ ຍິກາຊີຍຕິ ອຕິກູມີຍຕິ ປຍຕິກູມີຍຕິ ຊີຕິຍຕູີຍຕີຕິ – ປຸຕໍ ຮຸຕຊຸາປິ ກສໍ ຍິເກາຕິ.

ຊຸຕໍ ເຍ ປຸຕູຫິ ຍທາ ຍິເກາຕີຕິ. ຊຸຕກູີ ຍໍ ປຸຖາຍິ ຍໍ ຍາຍາຍິ ຍໍ ອຍູຊຸາຍິ ຍໍ ປຍາເຍຍີຕິ – ຊຸຕໍ. ເຍ ປຸຕູຫີຕິ ເຍ ປຸຕູຫິ ອາຊິກູ ເຍເຍຫິ ປຍຸາເປຫິ ປຊູເປຫິ ຍິຍເຍ ຍິກຍ ຊຸຕູາຕີກເຣາຫິ ປກາເຍຫີຕິ – ຊຸຕໍ ເຍ ປຸຕູຫິ. ຍທາ ຍິເກາຕີຕິ ຍທາ ຍິເກາຕິ ຍິກາຊີຍຕິ ອຕິກູມີຍຕິ ປຍຕິກູມີຍຕິ ຊີຕິຍຕູີຍຕີຕິ – ຊຸຕໍ ເຍ ປຸຕູຫິ ຍທາ ຍິເກາຕິ.

ຕໍ ຊາຕິຍາຍາຕິ ເຍ ຍເກາ ອທຸຕິ. ຕໍ ຊາຕິຍາຍາຕິ ຕໍ ຊາເກຍຸາຍ ອາຊາເກຍຸາຍ ຍິຊາເກຍຸາຍ ປຣິຍິຊາເກຍຸາຍ ປຣິຍິຊຸຍຸາຍາຕິ – ຕໍ ຊາຕິຍາຍ. ຊຸຕິ ເຍ ຍເກາ ອທຸຕິ ຊຸຕິ ເຍ ຍເກາ ອທຸ, ຊຸຕິ ເຍ ຍິຕູ ອທຸ , ຊຸຕິ ເຍ ປຊູເປຸາ ອທຸ, ຊຸຕິ ເຍ ຍິຊຸາກໍ ອທຸຕິ – ຕໍ ຊາຕິຍາຍ ຊຸຕິ ເຍ ຍເກາ ອທຸ.

ເຕກາຫ ເປາ ກິຍຸີເຕາ –

“ກສໍ ປເຍຕປຸ ຍິເກາຕິ ຣູປັ, ປຸຕໍ ຮຸຕຊຸາປິ ກສໍ ຍິເກາຕິ;

ຊຸຕໍ ເຍ ປຸຕູຫິ ຍທາ ຍິເກາຕິ, ຕໍ ຊາຕິຍາຍາຕິ ເຍ ຍເກາ ອທຸ”ຕິ.

១០៩។

ន សញ្ញសញ្ញី ន វិសញ្ញសញ្ញី, នោបិ អសញ្ញី ន វិភូតសញ្ញី;

ឯវំ សមេតស្ស វិភោតិ រូបំ, សញ្ញានិទានា ហិ បបញ្ចសង្ខា។

ន សញ្ញសញ្ញី ន វិសញ្ញសញ្ញីតិ។ សញ្ញសញ្ញិនោ វុច្ចន្តិ យេ បកតិសញ្ញាយ ឋិតា, នបិ សោ បកតិសញ្ញាយ ឋិតោ។ វិសញ្ញសញ្ញិនោ វុច្ចន្តិ ឧម្មត្តកា យេ ច ខិត្តចិត្តា [វិក្ខិត្តចិត្តា (ស្យា។)], នបិ សោ ឧម្មត្តកោ, នោបិ ខិត្តចិត្តោតិ – ន សញ្ញសញ្ញី ន វិសញ្ញសញ្ញី។

នោបិអសញ្ញី ន វិភូតសញ្ញីតិ។ អសញ្ញិនោ វុច្ចន្តិ និរោធសមាបន្នា យេ ច អសញ្ញសត្តា, នបិ សោ និរោធសមាបន្នោ, នបិ អសញ្ញសត្តោ។ វិភូតសញ្ញិនោ វុច្ចន្តិ យេ ចតុន្នំ អរូបសមាបត្តីនំ លាភិនោ, នបិ សោ ចតុន្នំ អរូបសមាបត្តីនំ លាភីតិ – នោបិ អសញ្ញី ន វិភូតសញ្ញី។

ឯវំសមេតស្ស វិភោតិ រូបន្តិ។ ឥធ ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហានា…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិបដិលាភត្ថាយ ចិត្តំ អភិនីហរតិ អភិនិន្នាមេតិ អរូបមគ្គសមង្គីតិ។ ឯវំ សមេតស្ស ឯវំ បដិបន្នស្ស ឯវំ ឥរិយន្តស្ស ឯវំ វត្តន្តស្ស ឯវំ បាលេន្តស្ស ឯវំ យបេន្តស្ស ឯវំ យាបេន្តស្ស រូបំ វិភោតិ វិភាវីយតិ អតិក្កមីយតិ សមតិក្កមីយតិ វីតិវត្តីយតីតិ – ឯវំ សមេតស្ស វិភោតិ រូបំ។

សញ្ញានិទានា ហិ បបញ្ចសង្ខាតិ។ បបញ្ចាយេវ បបញ្ចសង្ខា តណ្ហាបបញ្ចសង្ខា, ទិដ្ឋិបបញ្ចសង្ខា, មានបបញ្ចសង្ខា សញ្ញានិទានា សញ្ញាសមុទយា សញ្ញាជាតិកា សញ្ញាបភវាតិ – សញ្ញានិទានា ហិ បបញ្ចសង្ខា។

តេនាហ ភគវា –

“ន សញ្ញសញ្ញី ន វិសញ្ញសញ្ញី, នោបិ អសញ្ញី ន វិភូតសញ្ញី;

ឯវំ សមេតស្ស វិភោតិ រូបំ, សញ្ញានិទានា ហិ បបញ្ចសង្ខា”តិ។

១១០។

យំ តំ អបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយី នោ, អញ្ញំ តំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហិ;

ឯត្តាវតគ្គំ នុ វទន្តិ ហេកេ, យក្ខស្ស សុទ្ធឹ ឥធ បណ្ឌិតាសេ;

ឧទាហុ អញ្ញម្បិ វទន្តិ ឯត្តោ។

យំ តំ អបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយី នោតិ យំ តំ អបុច្ឆិម្ហ អយាចិម្ហ អជ្ឈេសិម្ហ បសាទយិម្ហ អកិត្តយី នោតិ កិត្តិតំ បកិត្តិតំ អាចិក្ខិតំ ទេសិតំ បញ្ញបិតំ បដ្ឋបិតំ វិវដំ វិភត្តំ ឧត្តានីកតំ បកាសិតន្តិ – យំ តំ អបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយី នោ។

អញ្ញំ តំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហីតិ អញ្ញំ តំ បុច្ឆាម, អញ្ញំ តំ យាចាម, អញ្ញំ តំ អជ្ឈេសាម, អញ្ញំ តំ បសាទេម, ឧត្តរឹ តំ បុច្ឆាម។ តទិង្ឃ ព្រូហីតិ ឥង្ឃ ព្រូហិ អាចិក្ខ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរ វិភជ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – អញ្ញំ តំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហិ។

ឯត្តាវតគ្គំ នុ វទន្តិ ហេកេ យក្ខស្ស សុទ្ធឹ ឥធ បណ្ឌិតាសេតិ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯតា អរូបសមាបត្តិយោ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសិដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តិ។ យក្ខស្សាតិ សត្តស្ស នរស្ស មានវស្ស បោសស្ស បុគ្គលស្ស ជីវស្ស ជាគុស្ស ជន្តុស្ស ឥន្ទគុស្ស មនុជស្ស។ សុទ្ធិន្តិ សុទ្ធឹ វិសុទ្ធឹ បរិសុទ្ធឹ មុត្តឹ វិមុត្តឹ បរិមុត្តឹ។ ឥធ បណ្ឌិតាសេតិ ឥធ បណ្ឌិតវាទា ថិរវាទា ញាយវាទា ហេតុវាទា លក្ខណវាទា ការណវាទា ឋានវាទា សកាយ លទ្ធិយាតិ – ឯត្តាវតគ្គំ នុ វទន្តិ ហេកេ យក្ខស្ស សុទ្ធឹ ឥធ បណ្ឌិតាសេ។

ឧទាហុ អញ្ញម្បិ វទន្តិ ឯត្តោតិ ឧទាហុ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯតា អរូបសមាបត្តិយោ អតិក្កមិត្វា សមតិក្កមិត្វា វីតិវត្តិត្វា ឯត្តោ អរូបសមាបត្តិតោ អញ្ញំ ឧត្តរឹ យក្ខស្ស សុទ្ធឹ វិសុទ្ធឹ បរិសុទ្ធឹ មុត្តឹ វិមុត្តឹ បរិមុត្តឹ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ឧទាហុ អញ្ញម្បិ វទន្តិ ឯត្តោ។

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“យំ តំ អបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយី នោ, អញ្ញំ តំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហិ;

ឯត្តាវតគ្គំ នុ វទន្តិ ហេកេ, យក្ខស្ស សុទ្ធឹ ឥធ បណ្ឌិតាសេ;

ឧទាហុ អញ្ញម្បិ វទន្តិ ឯត្តោ”តិ។

໑໑໘

ເອຕ຺ຕາວຕຄ຺ຄມ຺ປິ ວທນ຺ຕິ ເຫເກ, ຍກ຺ຂສ຺ສ ສຸທ຺ຘິໍ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕາເສ;

ເຕສໍ ປເນເກ ສມຍໍ ວທນ຺ຕິ, ອນຸປາທິເສເສ ກຸສລາວທານາ.

ເອຕ຺ຕາວຕຄ຺ຄມ຺ປິ ວທນ຺ຕິ ເຫເກ, ຍກ຺ຂສ຺ສ ສຸທ຺ຘິໍ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕາເສຕິ. ສນ຺ເຕເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສສ຺ສຕວາທາ, ເອຕາ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອຄ຺ຄໍ ເສຏ຺ຐໍ ວິສິຏ຺ຐໍ ປາໂມກ຺ຂຸຕ຺ຕມໍ ປວຣໍ ວທນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕິ ຠຓນ຺ຕິ ທີປຍນ຺ຕິ ໂວຫຣນ຺ຕິ. ຍກ຺ຂສ຺ສາຕິ ສຕ຺ຕສ຺ສ ນຣສ຺ສ ມານວສ຺ສ ໂປສສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຊີວສ຺ສ ຊາຄຸສ຺ສ ຊນ຺ຕຸສ຺ສ ອິນ຺ທຄຸສ຺ສ ມນຸຊສ຺ສ. ສຸທ຺ຘິນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ. ອິຘ ປຓ຺ຑິຕາເສຕິ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕວາທາ ຖິຣວາທາ ຎາຍວາທາ ເຫຕຸວາທາ ລກ຺ຂຓວາທາ ກາຣຓວາທາ ຐານວາທາ ສກາຍ ລທ຺ຘິຍາຕິ – ເອຕ຺ຕາວຕຄ຺ຄມ຺ປິ ວທນ຺ຕິ ເຫເກ ຍກ຺ຂສ຺ສ ສຸທ຺ຘິໍ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕາເສ.

ເຕສໍ ປເນເກ ສມຍໍ ວທນ຺ຕິ, ອນຸປາທິເສເສ ກຸສລາວທານາຕິ ເຕສໍເຍວ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຈ຺ເຉທວາທາ ຠຍຏ຺ຏິຕາ ວິຠວໍ ອຠິນນ຺ທນ຺ຕິ, ເຕ ສຕ຺ຕສ຺ສ ສມໍ ອຸປສມໍ ວູປສມໍ ນິໂຣຘໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິໍ ວທນ຺ຕິ, ຍໂຕ ກິຣ, ໂຠ, ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ ວິນສ຺ສຕິ ນ ໂຫຕິ ປຣໍ ມຣຓາ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ອນຸປາທິເສສາຕິ. ກຸສລາວທານາຕິ ກຸສລວາທາ ປຓ຺ຑິຕວາທາ ຖິຣວາທາ ຎາຍວາທາ ເຫຕຸວາທາ ລກ຺ຂຓວາທາ ກາຣຓວາທາ ຐານວາທາ ສກາຍ ລທ຺ຘິຍາຕິ – ເຕສໍ ປເນເກ ສມຍໍ ວທນ຺ຕິ ອນຸປາທິເສເສ ກຸສລາວທານາ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ເອຕ຺ຕາວຕຄ຺ຄມ຺ປິ ວທນ຺ຕິ ເຫເກ, ຍກ຺ຂສ຺ສ ສຸທ຺ຘິໍ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕາເສ;

ເຕສໍ ປເນເກ ສມຍໍ ວທນ຺ຕິ, ອນຸປາທິເສເສ ກຸສລາວທານາ”ຕິ.

໑໑໙

ເອເຕ ຈ ຎຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສິຕາຕິ, ຎຕ຺ວາ ມຸນີ ນິສ຺ສເຍ ໂສ ວີມໍສີ;

ຎຕ຺ວາວິມຸຕ຺ໂຕ ນ ວິວາທເມຕິ, ຠວາຠວາຍ ນ ສເມຕິ ຘີໂຣ.

ឲទេត ច ញាត្វា ក្លបតិស្សិតាតិ។ ឲទេតិ ឌិដ្ឋិកតិទេក។ ក្លបតិស្សិតាតិ បស្សតឌិដ្ឋិតិស្សិតាតិ ញាត្វា, ក្លទេឆ្លឌឌិដ្ឋិតិស្សិតាតិ ញាត្វា, បស្សតុទេឆ្លឌឌិដ្ឋិតិស្សិតាតិ ញាត្វា ឌាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ កត្វាតិ – ឲទេត ច ញាត្វា ក្លបតិស្សិតាតិ។

ញាត្វា យុតី តិស្សុទេឃ ទេរា ចិមំសីតិ។ យុតីតិ។ ទេយាត់ ចុច្ចតិ ញាណំ...ទេប... បក្កខាលយតិច្ច ទេរា យុតិ។ យុតិ បស្សតឌិដ្ឋិតិស្សិតាតិ ញាត្វា, ក្លទេឆ្លឌឌិដ្ឋិតិស្សិតាតិ ញាត្វា, បស្សតុទេឆ្លឌឌិដ្ឋិតិស្សិតាតិ ញាត្វា ឌាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ កត្វា។ ទេរា ចិមំសីតិ បណ្ឌិទេតា បញ្ញាចា ពុទ្ធិមា ញាណី ចិភាចី ទេមធាចីតិ ញាត្វា យុតិ តិស្សុទេឃ ទេរា ចិមំសី។ ញាត្វា ចិយុទេត្តា ត ចិចាឌទេយតីតិ ញាត្វា ឌាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ កត្វា ៎ ចិយុទេត្តាតិ យុទេត្តា ចិយុទេត្តា បរិយុទេត្តា ឞុចិយុទេត្តា អច្ចត្តអតុបិដាចិទេយាទេក្លត។ "បទេត្តា បក្ខារា អតិច្ចា"តិ ញាត្វា ឌាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ កត្វា យុទេត្តា ចិយុទេត្តា បរិយុទេត្តា ឞុចិយុទេត្តា អច្ចត្តអតុបិដាចិទេយាទេក្លត។ "បទេត្តា បក្ខារា ទុក្ខា"តិ... "បទេត្តា ធម្មា អតត្តា"តិ...ទេប... "យំ កិញ្ចិ បមុទយធម្មំ បត្តំ តំ តិទោធធម្ម"ត្តិ ញាត្វា ឌាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ កត្វា យុទេត្តា ចិយុទេត្តា បរិយុទេត្តា ឞុចិយុទេត្តា អច្ចត្តអតុបិដាចិទេយាទេក្លតាតិ – ញាត្វា ចិយុទេត្តា។ ត ចិចាឌទេយតីតិ ត កលហំ កទេរាតិ, ត ភណ្ឌតំ កទេរាតិ, ត ចិក្កហំ កទេរាតិ, ត ចិចាឌំ កទេរាតិ, ត ទេមធកំ កទេរាតិ។ ចុត្តទេញ្ញតំ ភកចតា – "ឲចំ ចិមុត្តចិទេត្តា ទេខា, អក្កិទេចស្សត, តិក្ខ ត ទេកតចិ សំចឌតិ, ត ទេកតចិ ចិចឌតិ, យញ្ចា ទេលាទេក ចុត្តំ ទេតត ច ទេចាហទេតិ អបរាមប"ត្តិ – ញាត្វា ចិយុទេត្តា ត ចិចាឌទេយតិ។

ភចាភចាយ ត បទេយតិ ឌីទេរាតិ។ ភចាភចាយាតិ ភចាយ កមុភចាយ បុតព្ភចាយ កាមភចាយ , កមុភចាយ កាមភចាយ បុតព្ភចាយ រូបភចាយ, កមុភចាយ រូបភចាយ បុតព្ភចាយ អរូបភចាយ, កមុភចាយ អរូបភចាយ បុតព្ភចាយ បុតប្បុតព្ភចាយ បុតប្បុតកតិយា បុតប្បុតោបបត្តិយា បុតប្បុតបដិបត្តិយា បុតប្បុតអត្តភាចាយ បុតប្បុតាតិតិព្ពត្តិយា ត បទេយតិ ត បយាកច្ឆតិ ត កណ្ហាតិ ត បរាយបតិ តាតិតិចិបតិ។ ឌីទេរាតិ ឌីទេរា បណ្ឌិទេតា បញ្ញាចា ពុទ្ធិមា ញាណី ចិភាចី ទេមធាចីតិ – ភចាភចាយ ត បទេយតិ ឌីទេរា។

ទេតតាហ ភកចា –

"ឲទេត ច ញាត្វា ក្លបតិស្សិតាតិ, ញាត្វា យុតី តិស្សុទេឃ ទេរា ចិមំសី;

ញាត្វា ចិយុទេត្តា ត ចិចាឌទេយតិ, ភចាភចាយ ត បទេយតិ ឌីទេរា"តិ។

កលហចិចាឌស្សុត្តតិទ្ទេបា ឲកាឌបទេមា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១២. ចូឡវិយូហសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ ចូឡវិយូហសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

១១២.

សកំសកំ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានា, វិគ្គយ្ហ នានា កុសលា វទន្តិ;

យោ ឯវំ ជានាតិ[ឯវំ បជានាតិ (សី.)]ស វេទិ ធម្មំ, ឥទំ បដិក្កោសមកេវលី សោ.

សកំសកំ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានាតិ. សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា ទិដ្ឋិគតិកា; តេ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតានំ អញ្ញតរញ្ញតរំ ទិដ្ឋិគតំ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា សកាយ សកាយ ទិដ្ឋិយា វសន្តិ សំវសន្តិ អាវសន្តិ បរិវសន្តិ. យថា អាគារិកា ឃរេសុ វសន្តិ, សាបត្តិកា វា អាបត្តីសុ វសន្តិ, សកិលេសា វា កិលេសេសុ វសន្តិ; ឯវមេវ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា ទិដ្ឋិគតិកា, តេ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតានំ អញ្ញតរញ្ញតរំ ទិដ្ឋិគតំ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា សកាយ សកាយ ទិដ្ឋិយា វសន្តិ សំវសន្តិ អាវសន្តិ បរិវសន្តីតិ – សកំ សកំ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានា.

វិគ្គយ្ហ នានា កុសលា វទន្តីតិ. វិគ្គយ្ហាតិ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា នានា វទន្តិ វិវិធំ វទន្តិ អញ្ញោញ្ញំ វទន្តិ បុថុ [បុថុំ (សី.)] វទន្តិ, ន ឯកំ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តិ. កុសលាតិ កុសលវាទា បណ្ឌិតវាទា ធីរវាទា ញាយវាទា ហេតុវាទា លក្ខណវាទា ការណវាទា ឋានវាទា សកាយ លទ្ធិយាតិ – វិគ្គយ្ហ នានា កុសលា វទន្តិ.

យោ ឯវំ ជានាតិ ស វេទិ ធម្មន្តិ. យោ ឥមំ [ឥទំ (សី. ក.)] ធម្មំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ ជានាតិ សោ ធម្មំ វេទិ អញ្ញាសិ អបស្សិ បដិវិជ្ឈីតិ – យោ ឯវំ ជានាតិ ស វេទិ ធម្មំ.

ឥទំ បដិក្កោសមកេវលី សោតិ. យោ ឥមំ ធម្មំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ បដិក្កោសតិ, អកេវលី សោ អសមត្តោ សោ អបរិបុណ្ណោ សោ ហីនោ និហីនោ ឱមកោ លាមកោ ឆតុក្កោ បរិត្តោតិ – ឥទំ បដិក្កោសមកេវលី សោ.

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“ᩈᨠᩴ ᩈᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩈᩣᨶᩣ, ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨶᩣᨶᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᩈ ᩅᩮᨴᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩍᨴᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨾᨠᩮᩅᩃᩦ ᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪓᪨

ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩩᩈᩃᩮᩣᨲᩥ ᨧᩣᩉᩩ;

ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣ᪨

ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩃᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᩈᩥ…ᨸᩮ… ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨸᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ – ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩩᩈᩃᩮᩣᨲᩥ ᨧᩣᩉᩪᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩮᩣ ᨻᩣᩃᩮᩣ ᩉᩦᨶᩮᩣ ᨶᩥᩉᩦᨶᩮᩣ ᩒᨾᨠᩮᩣ ᩃᩣᨾᨠᩮᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩋᩅᩥᨴ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩦ ᩋᩅᩥᨽᩣᩅᩦ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩩᩈᩃᩮᩣᨲᩥ ᨧᩣᩉᩩ᪨

ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨲᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨲᨳᩮᩣ ᨽᩪᨲᩮᩣ ᨿᩣᨳᩣᩅᩮᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩦᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨠᩩᩈᩃᩅᩣᨴᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩅᩣᨴᩣ ᨳᩥᩁᩅᩣᨴᩣ ᨬᩣᨿᩅᩣᨴᩣ ᩉᩮᨲᩩᩅᩣᨴᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩅᩣᨴᩣ ᨠᩣᩁᨱᩅᩣᨴᩣ ᨮᩣᨶᩅᩣᨴᩣ ᩈᨠᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨲᩥ – ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ –

“ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩩᩈᩃᩮᩣᨲᩥ ᨧᩣᩉᩩ;

ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪘.

ᨸᩁᩔᨧᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᩴ, ᨻᩣᩃᩮᩣᨾᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᨻᩣᩃᩣ ᩈᩩᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩈᩣᨶᩣ.

ᨸᩁᩔ ᨧᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ. ᨸᩁᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨶᩩᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨶᩩᨾᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨶᩩᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩁᩔ ᨧᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᩴ.

ᨻᩣᩃᩮᩣᨾᨠᩮᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ. ᨸᩁᩮᩣ ᨻᩣᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩉᩦᨶᩮᩣ ᨶᩥᩉᩦᨶᩮᩣ ᩒᨾᨠᩮᩣ ᩃᩣᨾᨠᩮᩣ ᨨᨲᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩒᨾᨠᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩃᩣᨾᨠᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨨᨲᩩᨠ᩠ᨠᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ – ᨻᩣᩃᩮᩣᨾᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ.

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨻᩣᩃᩣ ᩈᩩᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ. ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨻᩣᩃᩣ ᩉᩦᨶᩣ ᨶᩥᩉᩦᨶᩣ ᩒᨾᨠᩣ ᩃᩣᨾᨠᩣ ᨨᨲᩩᨠ᩠ᨠᩣ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩒᨾᨠᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᩣᨾᨠᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨨᨲᩩᨠ᩠ᨠᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ – ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨻᩣᩃᩣ ᩈᩩᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ.

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩈᩣᨶᩣᨲᩥ. ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩣ; ᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩣᨿ ᩈᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩴᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ. ᨿᨳᩣ ᩋᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩣ ᩅᩣ ᨥᩁᩮᩈᩩ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩅᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩈᩩ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩣ...ᨸᩮ... ᨸᩁᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩈᩣᨶᩣ.

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

"ᨸᩁᩔ ᨧᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᩴ, ᨻᩣᩃᩮᩣᨾᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨻᩣᩃᩣ ᩈᩩᨶᩥᩉᩦᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩈᩣᨶᩣ"ᨲᩥ.

᪑᪑᪙.

ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨧᩮᩅ ᨶ ᩅᩦᩅᨴᩣᨲᩣ,[ᨧᩮᩅᨶᩅᩮᩅᨴᩣᨲᩣ (ᩈᩦ.), ᨧᩮ ᨸᨶ ᩅᩥᩅᨴᩣᨲᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)]ᩈᩴᩈᩩᨴ᩠ᨵᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨾᩩᨲᩦᨾᩣ;

ន តេសំ កោចិ បរិហីនបញ្ញោ, ទិដ្ឋី ហិ តេសម្បិ តថា សមត្តា។

សន្ទិដ្ឋិយា ចេវ នវីវទាតាតិ។ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា អនវទាតា អវោទាតា អបរិយោទាតា សំកិលិដ្ឋា សំកិលេសិកាតិ – សន្ទិដ្ឋិយា ចេវ នវីវទាតា។

សំសុទ្ធបញ្ញា កុសលា មុតីមាតិ។ សុទ្ធបញ្ញា វិសុទ្ធបញ្ញា បរិសុទ្ធបញ្ញា ឱទាតបញ្ញា បរិយោទាតបញ្ញា។ អថ វា សុទ្ធទស្សនា វិសុទ្ធទស្សនា បរិសុទ្ធទស្សនា ឱទាតទស្សនា បរិយោទាតទស្សនាតិ – សំសុទ្ធបញ្ញា។ កុសលាតិ កុសលា បណ្ឌិតា បញ្ញវន្តោ ពុទ្ធិមន្តោ ញាណិនោ វិភាវិនោ មេធាវិនោតិ – សំសុទ្ធបញ្ញា កុសលា។ មុតីមាតិ មុតិមា បណ្ឌិតា បញ្ញវន្តោ ពុទ្ធិមន្តោ ញាណិនោ វិភាវិនោ មេធាវិនោតិ – សំសុទ្ធបញ្ញា កុសលា មុតីមា។

តេសំ ន កោចិ បរិហីនបញ្ញោតិ។ តេសំ សមណព្រាហ្មណានំ ន កោចិ ហីនបញ្ញោ និហីនបញ្ញោ ឱមកបញ្ញោ លាមកបញ្ញោ ឆតុក្កបញ្ញោ បរិត្តបញ្ញោ អត្ថិ។ សព្វេវ សេដ្ឋបញ្ញា វិសិដ្ឋបញ្ញា បាមោក្ខបញ្ញា ឧត្តមបញ្ញា បវរបញ្ញាតិ – តេសំ ន កោចិ បរិហីនបញ្ញោ។

ទិដ្ឋី ហិ តេសម្បិ តថា សមត្តាតិ។ តេសំ សមណព្រាហ្មណានំ ទិដ្ឋិ តថា សមត្តា សមាទិន្នា គហិតា បរាមដ្ឋា អភិនិវិដ្ឋា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ – ទិដ្ឋី ហិ តេសម្បិ តថា សមត្តា។

តេនាហ ភគវា –

“សន្ទិដ្ឋិយា ចេវ នវីវទាតា, សំសុទ្ធបញ្ញា កុសលា មុតីមា;

តេសំ ន កោចិ បរិហីនបញ្ញោ, ទិដ្ឋី ហិ តេសម្បិ តថា សមត្តា”តិ។

១១៥។

ន វាហមេតំ តថិយន្តិ[តថិវន្តិ (ស្យា។)]ព្រូមិ, យមាហុ ពាលា មិថុ អញ្ញមញ្ញំ;

សកំ សកំ ទិដ្ឋិមកំសុ សច្ចំ, តស្មា ហិ ពាលោតិ បរំ ទហន្តិ។

ឥចាហរេបត់ តឆិឃត្តិ ថ្វាយិតិ៍ ឥាតិ បដិរេក្លរេបិ៍ ៩តត្តិ “ក្វាឞដ្ឋិដិដ្ឋិ៣តាឥិ ឥាហ៌ ៩ត់ តឆ្និ តឆំ ក្សត់ ឃាឆាចំ អចិបរឹត”ត្តិ ថ្វាយិ អាចិក្លាយិ ៖ឌរេឞយិ បឡ្ហារេបយិ បដ្ឋរេបយិ ចិចរាយិ ចិកខាយិ ក្ខត្តាតឹកេរាយិ បការេឞយិតិ – ឥ ចាហរេបត់ តឆិឃត្តិ ថ្វាយិ៍

ឃយាហ្យ ឥាលិ យិត្ស អឡ្ហាយឡ្ហាត្តិ៍ យិត្សតិ ៖ត្វ ឌតា, ៖ត្វ ៣លហការកា, ៖ត្វ កណ្ឌឥការកា, ៖ត្វ កឞ្សការកា, ៖ត្វ ចិចាឌការកា, ៖ត្វ អឆិករណការកា, ៖ត្វ ចាឌិរេតា, ៖ត្វ ឞល្លបកា; ៖ត អឡ្ហាយឡ្ហា ឥារេលិ [ឥាលរេតា (ឃិ៍ ៣៍) ៩ចយរេឡ្ហាឞ្ស លប្សរេឌឞ្សបិ រេតាបច្ចយត្តចរេឞត] ហឹរេតា តិហឹរេតា ឆ្លយរេកា លិយរេកា លត្សរេក្កា បរិរេត្តាតិ, ៩ចយាហំឞ្ស ៩ចំ ៣រេឆត្តិ ៩ចំ កលាត្តិ ៩ចំ ឌឹបឃត្តិ ៩ចំ រេចាហរត្តិតិ – ឃយាហ្យ ឥាលិ យិត្ស អឡ្ហាយឡ្ហា៍

ឞក់ ឞក់ ដិដ្ឋិយក់ឞ្ស ឞច្ចត្តិ៍ “ឞឞ្សរេតា រេលិរេកា, ត្លូឌរេយច ឞច្ចំ រេយាឈយឡ្ហា”ត្តិ – ឞក់ ឞក់ ដិដ្ឋិយក់ឞ្ស ឞច្ចំ៍ “អឞឞ្សរេតា រេលិរេកា, ត្លូឌរេយច ឞច្ចំ រេយាឈយឡ្ហា”ត្តិ…រេប… “រេឥច រេហាតិ ឥ ឥ រេហាតិ តឆាគរេតា បរំ យរណា, ត្លូឌរេយច ឞច្ចំ រេយាឈយឡ្ហា”ត្តិ – ឞក់ ឞក់ ដិដ្ឋិយក់ឞ្ស ឞច្ចំ៍

តឞ្ពា ហិ ឥារេលិតិ បរំ ឌហត្តិតិ៍ តឞ្ពាតិ តឞ្ពា ត់ការណា ត់រេហត្ស តប្បច្ចយា ត់តិឌាឥា បរំ ឥារេលិ ហឹរេតា តិហឹរេតា ឆ្លយរេកា លិយរេកា លត្សរេក្កា បរិរេត្តាតិ ឌហត្តិ បឞ្សត្តិ ឌក្ខត្តិ ឆ្លរេលាកត្តិ តិឡ្ហាឃត្តិ ក្ខបបរិក្ខត្តិតិ – តឞ្ពា ហិ ឥារេលិតិ បរំ ឌហត្តិ៍

រេតឥាហ ភកចា –

“ឥ ចាហរេបត់ តឆិឃត្តិ ថ្វាយិ, ឃយាហ្យ ឥាលិ យិត្ស អឡ្ហាយឡ្ហា;

ឞក់ ឞក់ ដិដ្ឋិយក់ឞ្ស ឞច្ចំ, តឞ្ពា ហិ ឥារេលិតិ បរំ ឌហត្តិ”តិ៍

១១ប័៍

ឃយាហ្យឞច្ចំ តឆិឃត្តិ ៩រេក, តយាហ្យ អរេឡ្ហាបិ[អរេឡ្ហា (ឃិ៍ ៣៍)]ត្សឆ្និ យ្សឞាតិ;

៩ចយ្បិ ចិក្ខឃ្សាចិចាឌឃត្តិ, ៣ឞ្ពា ឥ ៩ក់ ឞយណា ចឌត្តិ៍

ឃយាហ្យ ឞច្ចំ តឆិឃត្តិ ៩រេកតិ៍ ឃំ ឌយ្ជំ ដិដ្ឋិ បដិបឌំ យក្ក ៩រេក ឞយណព្រាហ្មណា “ត្លូឌំ ឞច្ចំ តឆ្និ តឆំ ក្សត់ ឃាឆាចំ អចិបរឹត”ត្តិ,

ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨿᨾᩣᩉᩩ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᨳᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩮ᪨

ᨲᨾᩣᩉᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩥ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨾᩩᩈᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩑᨠᩮ ᩈᨾᨱᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ “ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᩑᨲᩴ, ᨾᩩᩈᩣ ᩑᨲᩴ, ᩋᨽᩪᨲᩴ ᩑᨲᩴ, ᩋᩃᩥᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᩴ ᩑᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨲᨾᩣᩉᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩥ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨾᩩᩈᩣᨲᩥ᪨

ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩃᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ , ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᩈᩥ...ᨷᩮ... ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨷᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ – ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨱᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᨠᩥᩴᩉᩮᨲᩩ ᨠᩥᩴᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᩣ ᨶ ᩑᨠᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩥᨵᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨬ᩠ᨬᩴ [ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨬ᩠ᨬᩮ (ᨠ᪨)] ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨳᩩ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨱᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ –

“ᨿᨾᩣᩉᩩ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᨳᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩮ, ᨲᨾᩣᩉᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩥ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨾᩩᩈᩣᨲᩥ;

ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨱᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪕᪨

ᩑᨠᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨶ ᨴᩩᨲᩦᨿᨾᨲ᩠ᨳᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨩᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᩅᨴᩮ ᨷᨩᩣᨶᩴ;

ᨶᩣᨶᩣ ᨲᩮ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩈᨿᩴ ᨳᩩᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨱᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩑᨠᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨶ ᨴᩩᨲᩦᨿᨾᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨳᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨷᨵᩥᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩦᨲᩥ – ᩑᨠᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨶ ᨴᩩᨲᩦᨿᨾᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ឃស្មិំបទា ɛតា ចិចɛɛ បទាតត្តិ៍ ឃស្មិត្តិ ឃស្មិំ សɛឆ្ន៍ បទាតិ សត្តាឥចចត៍ បទាតត្តិ [បទាត៍ (សី៍ ព៍), បទា (ស្យា៍)] ឃំ សន្ធំ បទាតត្តា អាទាតត្តា ចិទាតត្តា បដិចិទាតត្តា បដិចិឌ្ឍត្តា ត ពលហំ ពɛɛឃ្យំ, ត កណ្តត៍ ពɛɛឃ្យំ, ត ចិក្កហំ ពɛɛឃ្យំ, ត ចិចាទ៍ ពɛɛឃ្យំ, ត ɛឃឆាំ ពɛɛឃ្យំ, ពលហំ កណ្តត៍ ចិក្កហំ ចិចាទ៍ ɛឃឆាំ បជɛហឃ្យំ, ចិɛតាɛទឃ្យំ, ញន្តិ ពɛɛឃ្យំ [ញន្តិពɛɛឃ្យំ (សី៍ ស្យា៍)], អតកាចំ ពɛឃឃ្យន្តិ – ឃស្មិំ បទា ɛតា ចិចɛɛ បទាត៍

ភាភាɛត សន្ធាតិ សឃំ ធុតត្តិតិ៍ ភាភា ɛត សន្ធាតិ សឃំ ធុតត្តិ ចឌត្តិ ពɛធត្តិ កណត្តិ ឌីបឃត្តិ ɛចាហɛត្តិ៍ “សស្បɛតា ɛលាɛពា, ឰឌɛឃច សន្ធំ ɛឃាឈឃញ្ញា”ត្តិ សឃំ ធុតត្តិ ចឌត្តិ ពɛធត្តិ កណត្តិ ឌីបឃត្តិ ɛចាហɛត្តិ៍ “អសស្បɛតា ɛលាɛពា…ɛប… ɛតច ɛហាតិ ត ត ɛហាតិ តធាពɛតា បɛ ឃɛណា, ឰឌɛឃច សន្ធំ ɛឃាឈឃញ្ញា”ត្តិ សឃំ ធុតត្តិ ចឌត្តិ ពɛធត្តិ កណត្តិ ឌីបឃត្តិ ɛចាហɛត្តិតិ – ភាភា ɛត សន្ធាតិ សឃំ ធុតត្តិ៍

តស្មា ត ឲព៌ា សឃណា ចឌត្តិតិ៍ តស្មាតិ តស្មា តំពាɛណា តំɛហត្វ តប្បច្ចឃា តំតិទាភា ត ឲព៌ា ចឌត្តិ ភាភា ចឌត្តិ ចិចិធំ ចឌត្តិ អɛញ្ញាញ្ញា ចឌត្តិ បុធុ ចឌត្តិ ពɛធត្តិ កណត្តិ ឌីបឃត្តិ ɛចាហɛត្តិតិ – តស្មា ត ឲព៌ា សឃណា ចឌត្តិ៍

ɛតភាហ ភកចា –

“ឲពឌ្យាសន្ធំ ត ក្យឹឃឃត្តិ, ឃស្មិំ បទា ɛតា ចិចɛɛ បទាត៍;

ភាភា ɛត សន្ធាតិ សឃំ ធុតត្តិ, តស្មា ត ឲព៌ា សឃណា ចឌត្តី”តិ៍

១១០៍

ពស្មា ត្យ សន្ធាតិ ចឌត្តិ ភាភា, បចាឌិឃាɛស ព្យសលិចទាភា;

សន្ធាតិ ស្យតាតិ ធាហ្យតិ ភាភា, ឃ្ឌាហ្យ ɛត តក្កឃត្យស្បɛត្តិ៍

ពស្មា ត្យ សន្ធាតិ ចឌត្តិ ភាភាតិ៍ ពស្មាតិ ពស្មា ពំពាɛណា ពំɛហត្វ ពំបច្ចឃា ពំតិទាភា សន្ធាតិ ភាភា [ភាភាតិ (ព៍)] ចឌត្តិ, ចិចិធាតិ ចឌត្តិ, អɛញ្ញាញ្ញាតិ ចឌត្តិ, បុធុតិ ចឌត្តិ ពɛធត្តិ កណត្តិ ឌីបឃត្តិ ɛចាហɛត្តិតិ – ពស្មា ត្យ សន្ធាតិ ចឌត្តិ ភាភា៍

បចាឌិឃាɛស ព្យសលិចទាភាតិ៍ បចាឌិឃាɛសតិ ចិប្បចឌត្តិតិបិ បចាឌិឃាɛស៍ អធ ចា សព៌ា សព៌ា ឌិដ្ឋិពតំ បចឌត្តិ ពɛធត្តិ កណត្តិ

ទីបេន្តិ វោហរន្តិ “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបេន្តិ វោហរន្តិ “អសស្សតោ លោកោ…បេ… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបេន្តិ វោហរន្តិ។ កុសលាវទានាតិ កុសលវាទា បណ្ឌិតវាទា ថិរវាទា ញាយវាទា ហេតុវាទា លក្ខណវាទា ការណវាទា ឋានវាទា សកាយ លទ្ធិយាតិ – បវាទិយាសេ កុសលាវទានា។

សច្ចានិ សុតានិ ពហូនិ នានាតិ សច្ចានិ សុតានិ ពហុកានិ នានានិ វិវិធានិ អញ្ញោញ្ញានិ បុថូនីតិ – សច្ចានិ សុតានិ ពហូនិ នានា។

ឧទាហុ តេ តក្កមនុស្សរន្តីតិ ឧទាហុ តក្កេន សង្កប្បេន យាយន្តិ និយ្យន្តិ វុយ្ហន្តិ សំហរីយន្តីតិ។ ឯវម្បិ ឧទាហុ តេ តក្កមនុស្សរន្តិ។ អថ វា តក្កបរិយាហតំ វីមំសានុចរិតំ សយំ បដិភានំ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបេន្តិ វោហរន្តីតិ។ ឯវម្បិ ឧទាហុ តេ តក្កមនុស្សរន្តិ។

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“កស្មា នុ សច្ចានិ វទន្តិ នានា, បវាទិយាសេ កុសលាវទានា;

សច្ចានិ សុតានិ ពហូនិ នានា, ឧទាហុ តេ តក្កមនុស្សរន្តី”តិ។

១១៨។

ន ហេវ សច្ចានិ ពហូនិ នានា, អញ្ញត្រ សញ្ញាយ និច្ចានិ លោកេ;

តក្កញ្ច ទិដ្ឋីសុ បកប្បយិត្វា, សច្ចំ មុសាតិ ទ្វយធម្មមាហុ។

ន ហេវ សច្ចានិ ពហូនិ នានាតិ ន ហេវ សច្ចានិ ពហុកានិ នានានិ វិវិធានិ អញ្ញោញ្ញានិ បុថូនីតិ – ន ហេវ សច្ចានិ ពហូនិ នានា។

អញ្ញត្រ សញ្ញាយ និច្ចានិ លោកេតិ អញ្ញត្រ សញ្ញាយ និច្ចគ្គាហា ឯកំយេវ សច្ចំ លោកេ កថីយតិ ភណីយតិ ទីបីយតិ វោហរីយតិ – ទុក្ខនិរោធោ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ អថ វា ឯកំ សច្ចំ វុច្ចតិ មគ្គសច្ចំ, និយ្យានសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ …បេ… សម្មាសមាធីតិ – អញ្ញត្រ សញ្ញាយ និច្ចានិ លោកេ។

តក្កញ្ច ទិដ្ឋីសុ បកប្បយិត្វា, សច្ចំ មុសាតិ ទ្វយធម្មមាហូតិ។ តក្កំ វិតក្កំ សង្កប្បំ តក្កយិត្វា វិតក្កយិត្វា សង្កប្បយិត្វា ទិដ្ឋិគតានិ ជនេន្តិ សញ្ជនេន្តិ និព្ពត្តេន្តិ អភិនិព្ពត្តេន្តិ។ ទិដ្ឋិគតានិ ជនេត្វា សញ្ជនេត្វា និព្ពត្តេត្វា អភិនិព្ពត្តេត្វា “មយ្ហំ សច្ចំ តុយ្ហំ មុសា”តិ, ឯវមាហំសុ ឯវំ កថេន្តិ ឯវំ ភណន្តិ ឯវំ ទីបយន្តិ ឯវំ វោហរន្តីតិ – តក្កញ្ច ទិដ្ឋីសុ បកប្បយិត្វា សច្ចំ មុសាតិ ទ្វយធម្មមាហុ។

តេនាហ ភគវា –

“ន ហេវ សច្ចានិ ពហូនិ នានា, អញ្ញត្រ សញ្ញាយ និច្ចានិ លោកេ;

តក្កញ្ច ទិដ្ឋីសុ បកប្បយិត្វា, សច្ចំ មុសាតិ ទ្វយធម្មមាហូ”តិ។

១៧៧។

ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា, ឯតេ ច[ឯតេសុ (សី.)]និស្សាយ វិមានទស្សី;

វិនិច្ឆយេ ឋត្វា បហស្សមានោ, ពាលោ បរោ អក្កុសលោតិ ចាហ។

ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា, ឯតេ ច និស្សាយ វិមានទស្សីតិ។ ទិដ្ឋំ វា ទិដ្ឋសុទ្ធិំ វា, សុតំ វា សុតសុទ្ធិំ វា, សីលំ វា សីលសុទ្ធិំ វា, វតំ វា វតសុទ្ធិំ វា, មុតំ វា មុតសុទ្ធិំ វា និស្សាយ ឧបនិស្សាយ គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វាតិ – ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា។ ឯតេ ច និស្សាយ វិមានទស្សីតិ។ ន សម្មានេតីតិបិ វិមានទស្សី។ អថ វា ទោមនស្សំ ជនេតីតិបិ វិមានទស្សីតិ – ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា ឯតេ ច និស្សាយ វិមានទស្សី។

វិនិច្ឆយេ ឋត្វា បហស្សមានោតិ។ វិនិច្ឆយា វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ។ ទិដ្ឋិវិនិច្ឆយេ វិនិច្ឆយទិដ្ឋិយា ឋត្វា បតិដ្ឋហិត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វាតិ – វិនិច្ឆយេ ឋត្វា។ បហស្សមានោតិ តុដ្ឋោ ហោតិ ហដ្ឋោ បហដ្ឋោ អត្តមនោ បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ អថ វា ទន្តវិទំសកំ បហស្សមានោតិ – វិនិច្ឆយេ ឋត្វា បហស្សមានោ។

ពាលោ បរោ អក្កុសលោតិ ចាហាតិ។ បរោ ពាលោ ហីនោ និហីនោ ឱមកោ លាមកោ ឆតុក្កោ បរិត្តោ អកុសលោ អវិទ្វា អវិជ្ជាគតោ អញ្ញាណី អវិភាវី ទុប្បញ្ញោតិ, ឯវមាហ ឯវំ កថេតិ ឯវំ ភណតិ ឯវំ ទីបយតិ ឯវំ វោហរតីតិ – ពាលោ បរោ អក្កុសលោតិ ចាហ។

តេនាហ ភគវា –

“ទិដ្ឋេ សុតេ សីលវតេ មុតេ វា, ឯតេ ច និស្សាយ វិមានទស្សី;

វិនិច្ឆយេ ឋត្វា បហស្សមានោ, ពាលោ បរោ អក្កុសលោតិ ចាហា”តិ។

១២២។

យេនេវ ពាលោតិ បរំ ទហាតិ, តេនាតុមានំ កុសលោតិ ចាហ;

សយមត្តនា សោ កុសលាវទានោ, អញ្ញំ វិមានេតិ តទេវ បាវ។

យេនេវ ពាលោតិ បរំ ទហាតីតិ។ យេនេវ ហេតុនា យេន បច្ចយេន យេន ការណេន យេន បភវេន បរំ ពាលតោ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ឆតុក្កតោ បរិត្តតោ ទហតិ បស្សតិ ទក្ខតិ ឱលោកេតិ និជ្ឈាយតិ ឧបបរិក្ខតីតិ – យេនេវ ពាលោតិ បរំ ទហាតិ។

តេនាតុមានំកុសលោតិ ចាហាតិ។ អាតុមា វុច្ចតិ អត្តា។ សោបិ តេនេវ ហេតុនា តេន បច្ចយេន តេន ការណេន តេន បភវេន អត្តានំ អហមស្មិ កុសលោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវីតិ – តេនាតុមានំ កុសលោតិ ចាហ។

សយមត្តនា សោ កុសលាវទានោតិ។ សយមេវ អត្តានំ កុសលវាទោ បណ្ឌិតវាទោ ធីរវាទោ ញាយវាទោ ហេតុវាទោ លក្ខណវាទោ ការណវាទោ ឋានវាទោ សកាយ លទ្ធិយាតិ – សយមត្តនា សោ កុសលាវទានោ។

អញ្ញំវិមានេតិ តទេវ បាវាតិ។ ន សម្មានេតីតិបិ អញ្ញំ វិមានេតិ។ អថ វា ទោមនស្សំ ជនេតីតិបិ អញ្ញំ វិមានេតិ។ តទេវ បាវាតិ តទេវ តំ ទិដ្ឋិគតំ បាវទតិ “ឥតិបាយំ បុគ្គលោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ វិបរីតទស្សនោ”តិ – អញ្ញំ វិមានេតិ តទេវ បាវ។

តេនាហ ភគវា –

“យេនេវ ពាលោតិ បរំ ទហាតិ, តេនាតុមានំ កុសលោតិ ចាហ;

សយមត្តនា សោ កុសលាវទានោ, អញ្ញំ វិមានេតិ តទេវ បាវា”តិ។

១១៣។

អតិសារទិដ្ឋិយាវ សោ សមត្តោ, មានេន មត្តោ បរិបុណ្ណមានី;

សយមេវ សាមំ មនសាភិសិត្តោ, ទិដ្ឋី ហិ សា តស្ស តថា សមត្តា។

អតិសារទិដ្ឋិយា សោ សមត្តោតិ។ អតិសារទិដ្ឋិយោ វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ។ កិំការណា អតិសារទិដ្ឋិយោ វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ? សព្ពា តា ទិដ្ឋិយោ ការណាតិក្កន្តា លក្ខណាតិក្កន្តា ឋានាតិក្កន្តា, តំការណា អតិសារទិដ្ឋិយោ វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ។ សព្ពាបិ ទិដ្ឋិយោ អតិសារទិដ្ឋិយោ [សព្ពាបិ តិត្ថិយា អតិសារទិដ្ឋិយា (ស្យា។)]។ កិំការណា សព្ពាបិ ទិដ្ឋិយោ វុច្ចន្តិ អតិសារទិដ្ឋិយោ? តេ [តា (ក។)] អញ្ញមញ្ញំ អតិក្កមិត្វា សមតិក្កមិត្វា វីតិវត្តិត្វា ទិដ្ឋិគតានិ ជនេន្តិ សញ្ជនេន្តិ និព្ពត្តេន្តិ អភិនិព្ពត្តេន្តិ, តំការណា សព្ពាបិ ទិដ្ឋិយោ វុច្ចន្តិ អតិសារទិដ្ឋិយោ។ អតិសារទិដ្ឋិយា សោ សមត្តោតិ។ អតិសារទិដ្ឋិយា សមត្តោ បរិបុណ្ណោ អនោមោតិ – អតិសារទិដ្ឋិយា សោ សមត្តោ។

មានេន មត្តោ បរិបុណ្ណមានីតិ។ សកាយ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិមានេន មត្តោ បមត្តោ ឧម្មត្តោ អតិមត្តោតិ – មានេន មត្តោ។ បរិបុណ្ណមានីតិ បរិបុណ្ណមានី សមត្តមានី អនោមមានីតិ – មានេន មត្តោ បរិបុណ្ណមានី។

សយមេវ សាមំ មនសាភិសិត្តោតិ។ សយមេវ អត្តានំ ចិត្តេន អភិសិញ្ចតិ “អហមស្មិ កុសលោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី”តិ – សយមេវ សាមំ មនសាភិសិត្តោ។

ទិដ្ឋី ហិ សា តស្ស តថា សមត្តាតិ។ តស្ស សា ទិដ្ឋិ តថា សមត្តា សមាទិន្នា គហិតា បរាមដ្ឋា អភិនិវិដ្ឋា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ – ទិដ្ឋី ហិ សា តស្ស តថា សមត្តា។

តេនាហ ភគវា –

“អតិសារទិដ្ឋិយាវ សោ សមត្តោ, មានេន មត្តោ បរិបុណ្ណមានី;

សយមេវ សាមំ មនសាភិសិត្តោ, ទិដ្ឋី ហិ សា តស្ស តថា សមត្តា”តិ។

໑໑໓໌

ປຣສ຺ສເຈ ຫິ ວຈສາ ນິຫີເນາ, ຕຸເມາ ສຫາ ເຫາຕິ ນິຫີນປເຎ຺ຎາ;

ອຖເຈ ສຍໍ ເວທຄູ ເຫາຕິ ຘີເຣາ, ນ ເກາຈິ ບາເລາ ສມເຓສຸ ອຕ຺ຖີ໌

ປຣສ຺ສເຈ ຫິ ວຈສາ ນິຫີເນາຕິ ປຣສ຺ສ ເຈ ວາຈາຍ ວຈເນນ ນິນ຺ທິຕກາຣຓາ ຄຣຫິຕກາຣຓາ ອຸປວທິຕກາຣຓາ ປເຣາ ບາເລາ ເຫາຕິ ຫີເນາ ນິຫີເນາ ເອາມເກາ ລາມເກາ ຊຕຸກ຺ເກາ ປຣິຕ຺ເຕາຕິ – ປຣສ຺ສ ເຈ ຫິ ວຈສາ ນິຫີເນາ໌ ຕຸເມາ ສຫາ ເຫາຕິ ນິຫີນປເຎ຺ຎາຕິ໌ ເສາປິ ເຕເນວ ສຫາ ເຫາຕິ ຫີນປເຎ຺ຎາ ນິຫີນປເຎ຺ຎາ ເອາມກປເຎ຺ຎາ ລາມກປເຎ຺ຎາ ຊຕຸກ຺ກປເຎ຺ຎາ ປຣິຕ຺ຕປເຎ຺ຎາຕິ – ຕຸເມາ ສຫາ ເຫາຕິ ນິຫີນປເຎ຺ຎາ໌

ອຖ ເຈ ສຍໍ ເວທຄູ ເຫາຕິ ຘີເຣາຕິ ອຖ ເຈ ສຍໍ ເວທຄູ ເຫາຕິ ຘີເຣາ ປຓ຺ຑິເຕາ ປຎ຺ຎວາ ບຸທ຺ຘິມາ ຎາຓີ ວິຠາວີ ເມຘາວີຕິ – ອຖ ເຈ ສຍໍ ເວທຄູ ເຫາຕິ ຘີເຣາ໌

ນ ເກາຈິ ບາເລາ ສມເຓສຸ ອຕ຺ຖີຕິ໌ ສມເຓສຸ ນ ເກາຈິ ບາເລາ ຫີເນາ ນິຫີເນາ ເອາມເກາ ລາມເກາ ຊຕຸກ຺ເກາ ປຣິຕ຺ເຕາ ອຕ຺ຖີ, ສເບ຺ບວ ເສຏ຺ຐປເຎ຺ຎາ [ອຄ຺ຄປເຎ຺ຎາ ເສຏ຺ຐປເຎ຺ຎາ (ສ຺ຍາ໌)] ວິສິຏ຺ຐປເຎ຺ຎາ ປາເມາກ຺ຂປເຎ຺ຎາ ອຸຕ຺ຕມປເຎ຺ຎາ ປວຣປເຎ຺ຎາຕິ – ນ ເກາຈິ ບາເລາ ສມເຓສຸ ອຕ຺ຖີ໌

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

"ປຣສ຺ສ ເຈ ຫິ ວຈສາ ນິຫີເນາ, ຕຸເມາ ສຫາ ເຫາຕິ ນິຫີນປເຎ຺ຎາ;

ອຖ ເຈ ສຍໍ ເວທຄູ ເຫາຕິ ຘີເຣາ, ນ ເກາຈິ ບາເລາ ສມເຓສຸ ອຕ຺ຖີ"ຕິ໌

໑໑໔໌

ອເຎ຺ຎມິເຕາ ຍາຠິວທນ຺ຕິ ຘມ຺ມໍ, ອປຣທ຺ຘາ ສຸທ຺ຘິມເກວລີ ເຕ;

ເອວມ຺ປິ ຕິຕ຺ຖ຺ຍາ ປຸຖុເສາ ວທນ຺ຕິ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິຣາເຄນ ຫິ ເຕຠິຣຕ຺ຕາ໌

អញ្ញំ ឥតោ យាភិវទន្តិ ធម្មំ, អបរទ្ធា សុទ្ធិមកេវលី តេតិ។ ឥតោ អញ្ញំ ធម្មំ ទិដ្ឋឹ បដិបទំ មគ្គំ យេ អភិវទន្តិ, តេ សុទ្ធិមគ្គំ វិសុទ្ធិមគ្គំ បរិសុទ្ធិមគ្គំ វោទាតមគ្គំ បរិយោទាតមគ្គំ វិរទ្ធា អបរទ្ធា ខលិតា គលិតា អញ្ញាយ អបរទ្ធា អកេវលី តេ, អសមត្តា តេ, អបរិបុណ្ណា តេ, ហីនា និហីនា ឱមកា លាមកា ឆតុក្កា បរិត្តាតិ – អញ្ញំ ឥតោ យាភិវទន្តិ ធម្មំ, អបរទ្ធា សុទ្ធិមកេវលី តេ។

ឯវម្បិ តិត្ថ្យា បុថុសោ វទន្តីតិ។ តិត្ថំ វុច្ចតិ ទិដ្ឋិគតំ។ តិត្ថិយា វុច្ចន្តិ ទិដ្ឋិគតិកា។ បុថុទិដ្ឋិយា បុថុទិដ្ឋិគតានិ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ឯវម្បិ តិត្ថ្យា បុថុសោ វទន្តិ។

សន្ទិដ្ឋិរាគេន ហិ តេភិរត្តាតិ។ សកាយ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិរាគេន រត្តា អភិរត្តាតិ – សន្ទិដ្ឋិរាគេន ហិ តេភិរត្តា។

តេនាហ ភគវា –

“អញ្ញំ ឥតោ យាភិវទន្តិ ធម្មំ, អបរទ្ធា សុទ្ធិមកេវលី តេ;

ឯវម្បិ តិត្ថ្យា បុថុសោ វទន្តិ, សន្ទិដ្ឋិរាគេន ហិ តេភិរត្តា”តិ។

១១៩។

ឥធេវ សុទ្ធឹ ឥតិ វាទយន្តិ, នាញ្ញេសុ ធម្មេសុ វិសុទ្ធិមាហុ;

ឯវម្បិ តិត្ថ្យា បុថុសោ និវិដ្ឋា, សកាយនេ តត្ថ ទឡ្ហំ វទានា។

ឥធេវ សុទ្ធឹ ឥតិ វាទយន្តីតិ។ ឥធ សុទ្ធឹ វិសុទ្ធឹ បរិសុទ្ធឹ, មុត្តឹ វិមុត្តឹ បរិមុត្តឹ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តិ។ “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ ឥធ សុទ្ធឹ វិសុទ្ធឹ បរិសុទ្ធឹ, មុត្តឹ វិមុត្តឹ បរិមុត្តឹ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តិ។ “អសស្សតោ លោកោ…បេ… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ ឥធ សុទ្ធឹ វិសុទ្ធឹ បរិសុទ្ធឹ មុត្តឹ វិមុត្តឹ បរិមុត្តឹ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ឥធេវ សុទ្ធឹ ឥតិ វាទយន្តិ។

នាញ្ញេសុ ធម្មេសុ វិសុទ្ធិមាហូតិ។ អត្តនោ សត្ថារំ ធម្មក្ខានំ គណំ ទិដ្ឋឹ បដិបទំ មគ្គំ ឋបេត្វា សព្ពេ បរវាទេ ខិបន្តិ ឧក្ខិបន្តិ បរិក្ខិបន្តិ។ “សោ សត្ថា ន សព្ពញ្ញូ, ធម្មោ ន ស្វាក្ខាតោ, គណោ ន សុប្បដិបន្នោ, ទិដ្ឋិ ន ភទ្ទិកា, បដិបទា ន សុបញ្ញត្តា, មគ្គោ ន និយ្យានិកោ, នត្ថេត្ថ

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨧᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨧᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨧᩣ, ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ, ᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ, ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨷᩁᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᩉᩦᨶᩣ ᨶᩥᩉᩦᨶᩣ ᩒᨾᨠᩣ ᩃᩣᨾᨠᩣ ᨨᨲᩩᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨶᩣᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣᩉᩩ᪨

ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳ᩠ᨿᩣ ᨷᩩᨳᩩᩈᩮᩣ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ᪨ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩣ᪨ ᨷᩩᨳᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ [ᨷᩩᨳᩩᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨) ᨷᩩᩁᩥᨿᨠᩣᨴᩣᨿ ᨷᩥᨭᨠᩮᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩥ] ᨷᩩᨳᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩮᩈᩩ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨶᩣ ᩏᨷᨣᨲᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᩋᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳ᩠ᨿᩣ ᨷᩩᨳᩩᩈᩮᩣ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ᪨

ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩅᨴᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨴᩊ᩠ᩉᩅᩣᨴᩣ ᨳᩥᩁᩅᩣᨴᩣ ᨻᩃᩥᨠᩅᩣᨴᩣ ᩋᩅᨭ᩠ᨮᩥᨲᩅᩣᨴᩣᨲᩥ – ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩅᨴᩣᨶᩣ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩍᨵᩮᩅ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩍᨲᩥ ᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣᩉᩩ;

ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳ᩠ᨿᩣ ᨷᩩᨳᩩᩈᩮᩣ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ, ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩅᨴᩣᨶᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪒ᨷᩢ᪨

ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨧᩣᨷᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩅᨴᩣᨶᩮᩣ, ᨠᨾᩮᨲ᩠ᨳ[ᨠᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)]ᨻᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩴ ᨴᩉᩮᨿ᩠ᨿ;

ᩈᨿᩴᩅ[ᩈᨿᨾᩮᩅ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]ᩈᩮᩣ ᨾᩮᨵᨣᩴ ᩋᩣᩅᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩁᩴ ᩅᨴᩴ ᨻᩣᩃᨾᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ᪨

ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨧᩣᨷᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩅᨴᩣᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨠᩣᨿᨶᩴ, ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨴᩊ᩠ᩉᩅᩣᨴᩮᩣ ᨳᩥᩁᩅᩣᨴᩮᩣ ᨻᩃᩥᨠᩅᩣᨴᩮᩣ ᩋᩅᨭ᩠ᨮᩥᨲᩅᩣᨴᩮᩣᨲᩥ – ᩈᨠᩣᨿᨶᩮ ᨧᩣᨷᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩅᨴᩣᨶᩮᩣ᪨

ᨠᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨻᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩴ ᨴᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᨠᩣᨿ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨠᩣᨿ ᩁᩩᨧᩥᨿᩣ ᩈᨠᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨷᩁᩴ ᨻᩣᩃᨲᩮᩣ ᩉᩦᨶᨲᩮᩣ ᨶᩥᩉᩦᨶᨲᩮᩣ ᩒᨾᨠᨲᩮᩣ ᩃᩣᨾᨠᨲᩮᩣ ᨨᨲᩩᨠ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩴ ᨴᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩴ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩴ ᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩴ ᩏᨷᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨠᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨻᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩴ ᨴᩉᩮᨿ᩠ᨿ᪨

សយំវសោ មេធគមាវហេយ្យ, បរំ វទំ ពាលមសុទ្ធិធម្មន្តិ. បរោ ពាលោ ហីនោ និហីនោ ឱមកោ លាមកោ ឆតុក្កោ បរិត្តោ អសុទ្ធិធម្មោ អវិសុទ្ធិធម្មោ អបរិសុទ្ធិធម្មោ អវោទាតធម្មោតិ – ឯវំ វទន្តោ ឯវំ កថេន្តោ ឯវំ ភណន្តោ ឯវំ ទីបយន្តោ ឯវំ វោហរន្តោ សយមេវ កលហំ ភណ្ឌនំ វិគ្គហំ វិវាទំ មេធគំ អាវហេយ្យ សមាវហេយ្យ អាហរេយ្យ សមាហរេយ្យ អាកឌ្ឍេយ្យ សមាកឌ្ឍេយ្យ គណ្ហេយ្យ បរាមសេយ្យ អភិនិវិសេយ្យាតិ – សយំវ សោ មេធគមាវហេយ្យ បរំ វទំ ពាលមសុទ្ធិធម្មំ.

តេនាហ ភគវា –

“សកាយនេ វាបិ ទឡ្ហំ វទានោ, កមេត្ថ ពាលោតិ បរំ ទហេយ្យ;

សយំវ សោ មេធគមាវហេយ្យ, បរំ វទំ ពាលមសុទ្ធិធម្ម”ន្តិ.

១១៨.

វិនិច្ឆយេ ឋត្វា សយំ បមាយ, ឧទ្ធំស[ឧទ្ធំ សោ (ស្យា.)]លោកស្មិំ វិវាទមេតិ;

ហិត្វាន សព្ពានិ វិនិច្ឆយានិ, ន មេធគំ កុព្ពតិ ជន្តុ លោកេ.

វិនិច្ឆយេឋត្វា សយំ បមាយាតិ. វិនិច្ឆយា វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ. វិនិច្ឆយទិដ្ឋិយា ឋត្វា បតិដ្ឋហិត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា វិនិច្ឆយេ ឋត្វា. សយំ បមាយាតិ សយំ បមាយ បមិនិត្វា. “អយំ សត្ថា សព្ពញ្ញូ”តិ សយំ បមាយ បមិនិត្វា, “អយំ ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ... អយំ គណោ សុប្បដិបន្នោ... អយំ ទិដ្ឋិ ភទ្ទិកា... អយំ បដិបទា សុបញ្ញត្តា... អយំ មគ្គោ និយ្យានិកោ”តិ សយំ បមាយ បមិនិត្វាតិ – វិនិច្ឆយេ ឋត្វា សយំ បមាយ.

ឧទ្ធំស លោកស្មិំ វិវាទមេតីតិ. ឧទ្ធំសោ វុច្ចតិ អនាគតំ. អត្តនោ វាទំ ឧទ្ធំ ឋបេត្វា សយមេវ កលហំ ភណ្ឌនំ វិគ្គហំ វិវាទំ មេធគំ ឯតិ ឧបេតិ ឧបគច្ឆតិ គណ្ហាតិ បរាមសតិ អភិនិវិសតីតិ. ឯវម្បិ ឧទ្ធំស លោកស្មិំ វិវាទមេតិ. អថ វា អញ្ញេន ឧទ្ធំ វាទេន សទ្ធិំ កលហំ ករោតិ ភណ្ឌនំ ករោតិ វិគ្គហំ ករោតិ វិវាទំ ករោតិ មេធគំ ករោតិ – “ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសិ...បេ... និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសី”តិ. ឯវម្បិ ឧទ្ធំស លោកស្មិំ វិវាទមេតិ.

ហិត្វានសព្ពានិ វិនិច្ឆយានីតិ. វិនិច្ឆយា វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ. ទិដ្ឋិវិនិច្ឆយា សព្ពេ វិនិច្ឆយេ [សព្ពា វិនិច្ឆិតទិដ្ឋិយោ (ស្យា.), សព្ពា វិនិច្ឆយទិដ្ឋិយោ (ក.)] ហិត្វា ចជិត្វា បរិច្ចជិត្វា ជហិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – ហិត្វាន សព្ពានិ

วินิจฺฉยานิ.

น เมธคํ กุพฺพติ ชนฺตุ โลเกติ. น กลหํ กโรติ, น ภณฺฑนํ กโรติ, น วิคฺคหํ กโรติ, น วิวาทํ กโรติ, น เมธคํ กโรติ. วุตฺตญฺเหตํ ภควตา – “เอวํ วิมุตฺตจิตฺโต โข, อคฺคิเวสฺสน, ภิกฺขุ น เกนจิ สํวทติ, น เกนจิ วิวทติ, ยญฺจ โลเก วุตฺตํ เตน จ โวหรติ อปรามสนฺ”ติ. ชนฺตูติ สตฺโต นโร มานโว โปโส ปุคฺคโล ชีโว ชาตุ ชนฺตุ อินฺทคุ มนุโช. โลเกติ อปายโลเก... เป... อายตนโลเกติ – น เมธคํ กุพฺพติ ชนฺตุ โลเกติ.

เตนาห ภควา –

“วินิจฺฉเย ฐตฺวา สยํ ปมาย, อุทฺธํ โส โลกสฺมิ วิวาทเมติ;

หิตฺวาน สพฺพานิ วินิจฺฉยานิ, น เมธคํ กุพฺพติ ชนฺตุ โลเก”ติ.

จูฬวิยูหสุตฺตนิทฺเทโส ทฺวาทสโม.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៣។ មហាវិយូហសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ មហាវិយូហសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

១១០។

យេ កេចិមេ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានា, ឥទមេវ សច្ចន្តិ ច វាទយន្តិ[សច្ចន្តិ បវាទយន្តិ (ស្យា។)];

សព្ពេវ តេ និន្ទមន្វានយន្តិ, អថោ បសំសម្បិ លភន្តិ តត្ថ។

យេ កេចិមេ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានាតិ។ យេ កេចីតិ សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ – យេ កេចីតិ។ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានាតិ។ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា ទិដ្ឋិគតិកា; តេ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតានំ អញ្ញតរញ្ញតរំ ទិដ្ឋិគតំ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា សកាយ សកាយ ទិដ្ឋិយា វសន្តិ សំវសន្តិ អាវសន្តិ បរិវសន្តិ។ យថា អគារិកា វា ឃរេសុ វសន្តិ, សាបត្តិកា វា អាបត្តីសុ វសន្តិ, សកិលេសា វា កិលេសេសុ វសន្តិ; ឯវមេវ សន្តេកេ...បេ... បរិវសន្តីតិ – យេ កេចិមេ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានា។

ឥទមេវ សច្ចន្តិ ច វាទយន្តីតិ។ “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តិ។ “អសស្សតោ លោកោ...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ឥទមេវ សច្ចន្តិ ច វាទយន្តិ។

សព្ពេវ តេ និន្ទមន្វានយន្តីតិ។ សព្ពេវ តេ សមណព្រាហ្មណា និន្ទយេវ អន្វេន្តិ, គរហយេវ អន្វេន្តិ, អកិត្តិយេវ អន្វេន្តិ; សព្ពេ និន្ទិតាយេវ ហោន្តិ, គរហិតាយេវ ហោន្តិ, អកិត្តិតាយេវ ហោន្តីតិ – សព្ពេវ តេ និន្ទមន្វានយន្តិ។

អថោ បសំសម្បិ លភន្តិ តត្ថាតិ។ តត្ថ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា បសំសំ ថោមនំ កិត្តិំ វណ្ណហារិកំ លភន្តិ បដិលភន្តិ ឧបគច្ឆន្តិ វិន្ទន្តីតិ – អថោ បសំសម្បិ លភន្តិ តត្ថ។

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“យេ កេចិមេ ទិដ្ឋិបរិព្ពសានា, ឥទមេវ សច្ចន្តិ ច វាទយន្តិ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨧ ᨲᩮ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᨾᩩᨷᩣᨶᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳᩮᩣ ᨷᩈᩴᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪒᪑᪨

ᩋᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᩉᩥ ᩑᨲᩴ ᨶ ᩋᩃᩴ ᩈᨾᩣᨿ, ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩥᩅᩣᨴᩔ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨻ᩠ᩕᩪᨾᩥ;

ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᩮᨳ, ᨡᩮᨾᩣᨽᩥᨷᩔᩴ ᩋᩅᩥᩅᩣᨴᨽᩪᨾᩥᩴ᪨

ᩋᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᩉᩥ ᩑᨲᩴ ᨶ ᩋᩃᩴ ᩈᨾᩣᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᩉᩥ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᩒᨾᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᨳᩮᩣᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᩃᩣᨾᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᨩᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ – ᩋᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᩉᩥ ᩑᨲᩴ᪨ ᨶ ᩋᩃᩴ ᩈᨾᩣᨿᩣᨲᩥ ᨶᩣᩃᩴ ᩁᩣᨣᩔ ᩈᨾᩣᨿ, ᨴᩮᩣᩈᩔ ᩈᨾᩣᨿ, ᨾᩮᩣᩉᩔ ᩈᨾᩣᨿ , ᨠᩮᩣᨵᩔ... ᩏᨷᨶᩣᩉᩔ... ᨾᨠ᩠ᨡᩔ... ᨷᩊᩣᩈᩔ... ᩍᩔᩣᨿ... ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩔ... ᨾᩣᨿᩣᨿ... ᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᩔ... ᨳᨾ᩠ᨽᩔ... ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩔ... ᨾᩣᨶᩔ... ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩔ... ᨾᨴᩔ... ᨷᨾᩣᨴᩔ... ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ... ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩴ... ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩁᨳᩣᨶᩴ ... ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩣᨶᩴ... ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨶ᩠ᨲᩣᨷᩣᨶᩴ... ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨿ ᩏᨷᩈᨾᩣᨿ ᩅᩪᨷᩈᨾᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨲᩥ – ᩋᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᩉᩥ ᩑᨲᩴ ᨶ ᩋᩃᩴ ᩈᨾᩣᨿ᪨

ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩥᩅᩣᨴᩔ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨻ᩠ᩕᩪᨾᩦᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩃᩉᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨽᨱ᩠ᨯᨶᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᩅᩣᨴᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᩮᨵᨣᩔ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ – ᨩᨿᨷᩁᩣᨩᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩃᩣᨽᩣᩃᩣᨽᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩈᩣᨿᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩣᨷᩈᩴᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩩᨶᨿᨷᨭᩥᨥᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨣ᩠ᨥᩣᨲᩥᨶᩥᨣ᩠ᨥᩣᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩩᩁᩮᩣᨵᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩤ ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᩁᨿᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ, ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨻ᩠ᩕᩪᨾᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩣᨾᩥ ᨴᩮᩈᩮᨾᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨾᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨾᩥ ᩅᩥᩅᩁᩣᨾᩥ ᩅᩥᨽᨩᩣᨾᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᨾᩥ ᨷᨠᩣᩈᩮᨾᩦᨲᩥ – ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩥᩅᩣᨴᩔ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨻ᩠ᩕᩪᨾᩥ᪨

ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᩮᨳᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩃᩉᩮᩈᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨽᨱ᩠ᨯᨶᩮᩈᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᩅᩣᨴᩮᩈᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᩮᨵᨣᩮᩈᩪᨲᩥ – ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᩮᨳᩣᨲᩥ ᨶ ᨠᩃᩉᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩃᩉᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨷᨩᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩃᩉᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩣ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᩣ ᨾᩮᨵᨣᩣ ᩋᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᩔ ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨭᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᩮᨳ᪨

ᨡᩮᨾᩣᨽᩥᨷᩔᩴᩋᩅᩥᩅᩣᨴᨽᩪᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩅᩥᩅᩣᨴᨽᩪᨾᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨾᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨳᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨷᨵᩥᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨲᩴ ᩋᩅᩥᩅᩣᨴᨽᩪᨾᩥᩴ ᨡᩮᨾᨲᩮᩣ ᨲᩣᨱᨲᩮᩣ ᩃᩮᨱᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨲᨲᩮᩣ ᩋᨾᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲᩮᩣ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ

ទក្ខន្តោ ឱលោកេន្តោ និជ្ឈាយន្តោ ឧបបរិក្ខន្តោតិ – ខេមាភិបស្សំ អវិវាទភូមិំ។

តេនាហ ភគវា –

“អប្បញ្ហិ ឯតំ ន អលំ សមាយ, ទុវេ វិវាទស្ស ផលានិ ព្រូមិ;

ឯតម្បិ ទិស្វា ន វិវាទយេថ, ខេមាភិបស្សំ អវិវាទភូមិ”ន្តិ។

១២៩។

យា កាចិមា សម្មុតិយោ បុថុជ្ជា, សព្វាវ ឯតា ន ឧបេតិ វិទ្វា;

អនូបយោ សោ ឧបយំ កិមេយ្យ, ទិដ្ឋេ សុតេ ខន្តិមកុព្វមានោ។

យាកាចិមា សម្មុតិយោ បុថុជ្ជាតិ។ យា កាចីតិ សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ – យា កាចីតិ។ សម្មុតិយោតិ។ សម្មុតិយោ វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ ទិដ្ឋិសម្មុតិយោ។ បុថុជ្ជាតិ បុថុជ្ជនេហិ ជនិតា សម្មុតិយោតិ បុថុជ្ជា, បុថុ នានាជនេហិ ជនិតា វា សម្មុតិយោតិ បុថុជ្ជាតិ – យា កាចិមា សម្មុតិយោ បុថុជ្ជា។

សព្វាវ ឯតា ន ឧបេតិ វិទ្វាតិ។ វិទ្វា វិជ្ជាគតោ ញាណី វិភាវី មេធាវី។ សព្វាវ ឯតា ទិដ្ឋិសម្មុតិយោ នេតិ ន ឧបេតិ ន ឧបគច្ឆតិ ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ នាភិនិវិសតីតិ – សព្វាវ ឯតា ន ឧបេតិ វិទ្វា។

អនូបយោ សោ ឧបយំ កិមេយ្យាតិ។ ឧបយាតិ ទ្វេ ឧបយា – តណ្ហូបយោ ច ទិដ្ឋូបយោ ច...បេ... អយំ តណ្ហូបយោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋូបយោ។ តស្ស តណ្ហូបយោ បហីនោ, ទិដ្ឋូបយោ បដិនិស្សដ្ឋោ; តណ្ហូបយស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋូបយស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា អនូបយោ បុគ្គលោ កិំ រូបំ ឧបេយ្យ ឧបគច្ឆេយ្យ គណ្ហេយ្យ បរាមសេយ្យ អភិនិវិសេយ្យ អត្តា មេតិ។ កិំ វេទនំ... កិំ សញ្ញំ... កិំ សង្ខារេ... កិំ វិញ្ញាណំ... កិំ គតិំ... កិំ ឧបបត្តិំ... កិំ បដិសន្ធិំ... កិំ ភវំ ... កិំ សំសារំ... កិំ វដ្ដំ ឧបេយ្យ ឧបគច្ឆេយ្យ គណ្ហេយ្យ បរាមសេយ្យ អភិនិវិសេយ្យាតិ – អនូបយោ សោ ឧបយំ កិមេយ្យ។

ទិដ្ឋេ សុតេ ខន្តិមកុព្វមានោតិ។ ទិដ្ឋេ វា ទិដ្ឋសុទ្ធិយា វា សុតេ វា សុតសុទ្ធិយា វា មុតេ វា មុតសុទ្ធិយា វា ខន្តិំ អកុព្វមានោ ឆន្ទំ អកុព្វមានោ បេមំ អកុព្វមានោ រាគំ អកុព្វមានោ អជនយមានោ អសញ្ជនយមានោ អនិព្វត្តយមានោ អនភិនិព្វត្តយមានោតិ – ទិដ្ឋេ

សុតេ ខន្តិមកុព្ពមានោ។

តេនាហ ភគវា –

“យា កាចិមា សម្មុតិយោ បុថុជ្ជា, សព្ពាវ ឯតា ន ឧបេតិ វិទ្វា;

អនូបយោ សោ ឧបយំ កិមេយ្យ, ទិដ្ឋេ សុតេ ខន្តិមកុព្ពមានោ”តិ។

១១៦។

សីលុត្តមា សញ្ញមេនាហុ សុទ្ធិំ, វតំ សមាទាយ ឧបដ្ឋិតាសេ;

ឥធេវ សិក្ខេម អថស្ស សុទ្ធិំ, ភវូបនីតា កុសលាវទានា។

សីលុត្តមា សញ្ញមេនាហុ សុទ្ធិន្តិ។ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា សីលុត្តមវាទា; តេ សីលមត្តេន សញ្ញមមត្តេន សំវរមត្តេន អវីតិក្កមមត្តេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ អាហុ [អាហំសុ (សី។ ក។)] វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តិ។

សមណមុណ្ឌិកាបុត្តោ ឯវមាហ – “ចតូហិ ខោ អហំ, គហបតិ, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ បុរិសបុគ្គលំ បញ្ញបេមិ សម្បន្នកុសលំ បរមកុសលំ ឧត្តមបត្តិបត្តំ សមណំ អយោជ្ឈំ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, គហបតិ, ន កាយេន បាបកម្មំ ករោតិ, ន បាបិកំ [បាបកំ (សី។)] វាចំ ភាសតិ, ន បាបកំ សង្កប្បំ សង្កប្បេតិ, ន បាបកំ អាជីវំ អាជីវតិ។ ឥមេហិ ខោ អហំ, គហបតិ , ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ បុរិសបុគ្គលំ បញ្ញបេមិ សម្បន្នកុសលំ បរមកុសលំ ឧត្តមបត្តិបត្តំ សមណំ អយោជ្ឈំ ឯវមេវ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា សីលុត្តមវាទា; តេ សីលមត្តេន សញ្ញមមត្តេន សំវរមត្តេន អវីតិក្កមមត្តេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ អាហុ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តី”តិ – សីលុត្តមា សញ្ញមេនាហុ សុទ្ធិំ។

វតំ សមាទាយ ឧបដ្ឋិតាសេតិ។ វតន្តិ ហត្ថិវតំ វា អស្សវតំ វា គោវតំ វា កុក្កុរវតំ វា កាកវតំ វា វាសុទេវវតំ វា ពលទេវវតំ វា បុណ្ណភទ្ទវតំ វា មណិភទ្ទវតំ វា អគ្គិវតំ វា នាគវតំ វា សុបណ្ណវតំ វា យក្ខវតំ វា អសុរវតំ វា គន្ធព្ពវតំ វា មហារាជវតំ វា ចន្ទវតំ វា សូរិយវតំ វា ឥន្ទវតំ វា ព្រហ្មវតំ វា ទេវវតំ វា ទិសាវតំ វា អាទាយ សមាទាយ អាទិយិត្វា សមាទិយិត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា ឧបដ្ឋិតា បច្ចុបដ្ឋិតា អល្លីនា ឧបគតា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ – វតំ សមាទាយ ឧបដ្ឋិតាសេ។

ឰខេឆច និរេក្លូយ អធស្ស ឃុទ្ធិត្តិ៍ ឰឆាតិ នកាឃ ឌិដ្ឋិឃា នកាឃ ឈត្តិឃា នកាឃ ទុចិឃា នកាឃ លទ្ធិឃា៍ និរេក្លូយាតិ និរេក្លូយ អាធរេយ នយាធរេយ នយាឝាឃ ចរេត្តូយាតិ – ឰខេឆច និរេក្លូយ៍ អធស្ស ឃុទ្ធិត្តិ អធស្ស ឃុទ្ធិ ចិឃុទ្ធិ បរិឃុទ្ធិ, ឫត្តិ ចិឫត្តិ បរិឫត្តិត្តិ – ឰខេឆច និរេក្លូយ អធស្ស ឃុទ្ធិ៍

កធ្វបតិតាក្យូនលិចឝាតាតិ៍ កធ្វបតិតាតិ កធ្វបតិតា កធ្វបកាតា កធរេជ្ញានិតា កចាឆិឫត្តាតិ – កធ្វបតិតា ៍ ក្យូនលិចឝាតាតិ ក្យូនលចាឝា បណ្ឌិតចាឝា ឥរចាឝា ឌាឃចាឝា រេហត្យចាឝា លក្ខូណចាឝា ការណចាឝា ឆាតចាឝា នកាឃ លទ្ធិឃាតិ – កធ្វបតិតា ក្យូនលិចឝាតា៍

រេតតាហ ភកចា –

“និលព្វតូយា នជ្ញារេយតាហ្ ឃុទ្ធិ, ចតំ នយាឝាឃ ដូបដ្ឋិតារេន;

ឰខេឆច និរេក្លូយ អធស្ស ឃុទ្ធិ, កធ្វបតិតា ក្យូនលិចឝាតា”តិ៍

១៦៦៍

នរេធ ធ្វរេតា និលចតរេតា រេហាតិ, បរេចឆតិ[ន រេចឆតិ (និ ឃ្យា៍)]កប្ទចិរាឆឃិត្វា;

បឌប្បតិ[ន ឌប្បតិ (និ៍ ឃ្យា៍)]បត្វឃតិ ធ ឃុទ្ធិ, នត្វាច ហិរេតា បចរំ ឈរេយ្យា

នរេធ ធ្វរេតា និលចតរេតា រេហាតិតិ៍ ឌ្វិហិ ការណហិ និលចតរេតា ធចតិ – បរចិខ្ពិត្តតាឃ ចា ធចតិ, អតតិនប្បូណរេត្តា ចា ធចតិ៍ កចំ បរចិខ្ពិត្តតាឃ ធចតិ? បរោ ចិខ្ពិត្តតិ រោ នត្វា ត នព្ទញ្ញា, ឆរេប្ទា ត ឃ្វាក្លារេតា, ករណា ត ឃុប្បឌិបរេត្វា, ឌិដ្ឋិ ត កទ្ធិកា, បឌិបឝា ត ឃុបញ្ញាត្តា, យរេក្កា ត តិឃ្យាតិរេកា, តរេត្វ ឃុទ្ធិ ចា ចិឃុទ្ធិ ចា បរិឃុទ្ធិ ចា, ឫត្តិ ចា ចិឫត្តិ ចា បរិឫត្តិ ចា, តរេត្វ ឃុជ្ឈត្តិ ចា ចិឃុជ្ឈត្តិ ចា បរិឃុជ្ឈត្តិ ចា, ឫច្ចត្តិ ចា ចិឫច្ចត្តិ ចា, បរិឫច្ចត្តិ ចា, ហិតា តិហិតា ឌួយកា លិយកា ឈត្យក្កា បរិត្តាតិ៍ ឲចំ បរោ ចិខ្ពិត្តតិ៍ ឲចំ ចិខ្ពិត្តិឃយាតា នត្វារា ធចតិ, ឆប្ទក្លាតា ធចតិ, កណា ធចតិ, ឌិដ្ឋិឃា ធចតិ, បឌិបឝាឃ ធចតិ, យក្ករេតា ធចតិ៍ ឲចំ បរចិខ្ពិត្តតាឃ ធចតិ៍ កចំ អតតិនប្បូណរេត្តា ធចតិ? និលំ អតតិនប្បូណរេត្តា និលរេតា ធចតិ, ចតំ អតតិនប្បូណរេត្តា ចតរេតា ធចតិ, និលព្វាតំ អតតិនប្បូណរេត្តា និលព្វាតរេតា ធចតិ៍ ឲចំ អតតិនប្បូណរេត្តា ធចតីតិ – នរេធ ធ្វរេតា និលចតរេតា រេហាតិ៍

បវេធតិ កម្មវិរាធយិត្វាតិ។ បវេធតីតិ សីលំ វា វតំ វា សីលព្ពតំ វា “វិរទ្ធំ មយា, អបរទ្ធំ មយា, ខលិតំ មយា, គលិតំ មយា, អញ្ញាយ អបរទ្ធោ អហ”ន្តិ វេធតិ បវេធតិ សម្បវេធតីតិ – បវេធតិ។ កម្មវិរាធយិត្វាតិ បុញ្ញាភិសង្ខារំ វា អបុញ្ញាភិសង្ខារំ វា អានេញ្ជាភិសង្ខារំ វា “វិរទ្ធំ មយា, អបរទ្ធំ មយា, ខលិតំ មយា, គលិតំ មយា, អញ្ញាយ អបរទ្ធោ អហ”ន្តិ វេធតិ បវេធតិ សម្បវេធតីតិ – បវេធតិ កម្មវិរាធយិត្វា។

បជប្បតី បត្ថយតី ច សុទ្ធិន្តិ។ បជប្បតីតិ សីលំ វា ជប្បតិ, វតំ វា ជប្បតិ, សីលព្ពតំ វា ជប្បតិ បជប្បតិ អភិជប្បតីតិ – បជប្បតី។ បត្ថយតី ច សុទ្ធិន្តិ សីលសុទ្ធិំ វា បត្ថេតិ, វតសុទ្ធិំ វា បត្ថេតិ, សីលព្ពតសុទ្ធិំ វា បត្ថេតិ បិហេតិ អភិជប្បតីតិ – បជប្បតី បត្ថយតី ច សុទ្ធិំ។

សត្ថាវ ហីនោ បវសំ ឃរម្ហាតិ។ យថា បុរិសោ ឃរតោ និក្ខន្តោ សត្ថេន បវសំ ចរន្តោ សត្ថា ឱហីនោ, តំ វា សត្ថំ អនុពន្ធតិ សកំ វា ឃរំ បច្ចាគច្ឆតិ; ឯវមេវ សោ ទិដ្ឋិគតិកោ តំ វា សត្ថារំ គណ្ហាតិ អញ្ញំ វា សត្ថារំ គណ្ហាតិ, តំ វា ធម្មក្ខានំ គណ្ហាតិ អញ្ញំ វា ធម្មក្ខានំ គណ្ហាតិ, តំ វា គណំ គណ្ហាតិ អញ្ញំ វា គណំ គណ្ហាតិ, តំ វា ទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ អញ្ញំ វា ទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ, តំ វា បដិបទំ គណ្ហាតិ អញ្ញំ វា បដិបទំ គណ្ហាតិ, តំ វា មគ្គំ គណ្ហាតិ អញ្ញំ វា មគ្គំ គណ្ហាតិ បរាមសតិ អភិនិវិសតីតិ – សត្ថាវ ហីនោ បវសំ ឃរម្ហា។

តេនាហ ភគវា –

“សចេ ចុតោ សីលវតតោ ហោតិ, បវេធតី កម្មវិរាធយិត្វា;

បជប្បតី បត្ថយតី ច សុទ្ធិំ, សត្ថាវ ហីនោ បវសំ ឃរម្ហា”តិ។

១២៥។

សីលព្ពតំវាបិ បហាយ សព្ពំ, កម្មញ្ច សាវជ្ជនវជ្ជមេតំ;

សុទ្ធិំ អសុទ្ធិន្តិ អបត្ថយានោ, វិរតោ ចរេ សន្តិមនុគ្គហាយ។

សីលព្ពតំវាបិ បហាយ សព្ពន្តិ។ សព្ពា សីលសុទ្ធិយោ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា, សព្ពា វតសុទ្ធិយោ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា, សព្ពា សីលព្ពតសុទ្ធិយោ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពំ។

ᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩅᨩ᩠ᨩᨾᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – ᨠᨱ᩠ᩉᩴᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪨ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪨ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᨷᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ – ᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩅᨩ᩠ᨩᨾᩮᨲᩴ᪨

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷᨲ᩠ᨳᨿᩣᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨵᩣᨲᩩᨠᩮ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨵᩣᨲᩩᨠᩮ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᩣ [ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᩑᩅᨾᩦᨴᩥᩈᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ] ᨶᩥᨿᩣᨾᩣᩅᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᩴ [ᨶᩥᨿᩣᨾᩣᩅᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ (ᨠ᪨)] ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩁᩉᩣ ᨶᩮᩅ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᨷᩥ ᨲᩮᨵᩣᨲᩩᨠᩮ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᨷᩥ ᨶᩥᨿᩣᨾᩣᩅᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᨷᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᩣ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᩁᩥᩉᩣᨶᩥᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ [ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᩁᩥᩉᩣᨶᩥ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨)]᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩅᩣᩈᩮᩣ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᨧᩁᨱᩮᩣ...ᨷᩮ... ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨷᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ – ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷᨲ᩠ᨳᨿᩣᨶᩮᩣ᪨

ᩅᩥᩁᨲᩮᩣᨧᩁᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨾᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩁᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᩈ᩠ᩈ ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨭᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ᪨ ᨧᩁᩮᨲᩥ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩍᩁᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩣᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨧᩁᩮ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨾᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩁᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨧᩁᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨾᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩅᩣᨷᩥ ᨷᩉᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩅᨩ᩠ᨩᨾᩮᨲᩴ;

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷᨲ᩠ᨳᨿᩣᨶᩮᩣ, ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨧᩁᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨾᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿ”ᨲᩥ᪨

᪑᪒᪙᪨

ᨲᨾᩪᨷᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᩅᩣ, ᩋᨳ ᩅᩣᨷᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅ ᩈᩩᨲᩴ ᨾᩩᨲᩴ ᩅᩣ;

ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩁᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨶᩩᨲ᩠ᨳᩩᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩅᩦᨲᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩮ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᩈᩩ᪨

តបូបនិស្សាយ ជិគុច្ឆិតំ វាតិ។ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា តបោជិគុច្ឆវាទា តបោជិគុច្ឆសារា តបោជិគុច្ឆនិស្សិតា អានិស្សិតា អល្លីនា ឧបគតា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ – តបូបនិស្សាយ ជិគុច្ឆិតំ វា។

អថ វាបិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វាតិ។ ទិដ្ឋំ វា ទិដ្ឋសុទ្ធិំ វា សុតំ វា សុតសុទ្ធិំ វា មុតំ វា មុតសុទ្ធិំ វា និស្សាយ ឧបនិស្សាយ គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វាតិ – អថ វាបិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា។

ឧទ្ធំសរា សុទ្ធិមនុត្ថុនន្តីតិ។ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា ឧទ្ធំសរវាទា។ កតមេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឧទ្ធំសរវាទា? យេ តេ សមណព្រាហ្មណា អច្ចន្តសុទ្ធិកា, សំសារសុទ្ធិកា, អកិរិយទិដ្ឋិកា, សស្សតវាទា – ឥមេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឧទ្ធំសរវាទា។ តេ សំសារេ សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ថុនន្តិ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ឧទ្ធំសរា សុទ្ធិមនុត្ថុនន្តិ។

អវីតតណ្ហាសេ ភវាភវេសូតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា ធម្មតណ្ហា។ ភវាភវេសូតិ ភវាភវេ កម្មភវេ បុនព្ភវេ កាមភវេ, កម្មភវេ កាមភវេ បុនព្ភវេ រូបភវេ , កម្មភវេ រូបភវេ បុនព្ភវេ អរូបភវេ, កម្មភវេ អរូបភវេ បុនព្ភវេ បុនប្បុនព្ភវេ បុនប្បុនគតិយា បុនប្បុនឧបបត្តិយា បុនប្បុនបដិសន្ធិយា បុនប្បុនអត្តភាវាភិនិព្ពត្តិយា អវីតតណ្ហា អវិគតតណ្ហា អចត្តតណ្ហា អវន្តតណ្ហា អមុត្តតណ្ហា អប្បហីនតណ្ហា អប្បដិនិស្សដ្ឋតណ្ហាតិ – អវីតតណ្ហាសេ ភវាភវេសុ។

តេនាហ ភគវា –

“តបូបនិស្សាយ ជិគុច្ឆិតំ វា, អថ វាបិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា;

ឧទ្ធំសរា សុទ្ធិមនុត្ថុនន្តិ, អវីតតណ្ហាសេ ភវាភវេសូ”តិ។

១៦៩។

បត្ថយមានស្ស ហិ ជប្បិតានិ, បវេធិតំ វាបិ បកប្បិតេសុ;

ចុតូបបាតោ ឥធ យស្ស នត្ថិ, ស កេន វេធេយ្យ កុហិំ វ ជប្បេ។

បត្ថយមានស្ស ហិ ជប្បិតានីតិ។ បត្ថនា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ បត្ថយមានស្សាតិ

ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສ ອິຈ຺ຉມານສ຺ສ ສາທິຍມານສ຺ສ ປິຫຍມານສ຺ສ ອຠິຊປ຺ປຍມານສ຺ສາຕິ – ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສ ຫິ. ຊປ຺ປິຕານີຕິ. ຊປ຺ປາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ. ໂຍ ຣາໂຄ ສາຣາໂຄ...ເປ... ອຠິຊ຺ຌາ ໂລໂຠ ອກຸສລມູລນ຺ຕິ – ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສ ຫິ ຊປ຺ປິຕານິ.

ປເວຘິຕໍ ຈາປິ ປກປ຺ປິເຕສູຕິ. ປກປ຺ປນາຕິ ເທ຺ວ ປກປ຺ປນາ – ຕຓ຺ຫາປກປ຺ປນາ ຈ ທິຏ຺ຐິປກປ຺ປນາ ຈ...ເປ... ອຍໍ ຕຓ຺ຫາປກປ຺ປນາ...ເປ... ອຍໍ ທິຏ຺ຐິປກປ຺ປນາ. ປເວຘິຕໍ ຈາປິ ປກປ຺ປິເຕສູຕິ. ປກປ຺ປິຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ອເຈ຺ຉທສງ຺ກິໂນປິ ເວເຘນ຺ຕິ, ອຈ຺ຉິຊ຺ຊເນ຺ຕປິ ເວເຘນ຺ຕິ, ອຈ຺ຉິເນ຺ນປິ ເວເຘນ຺ຕິ; ປກປ຺ປິຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ວິປຣິຓາມສງ຺ກິໂນປິ ເວເຘນ຺ຕິ, ວິປຣິຓມເນ຺ຕປິ ເວເຘນ຺ຕິ, ວິປຣິຓເຕປິ ເວເຘນ຺ຕິ ປເວເຘນ຺ຕິ ສມ຺ປເວເຘນ຺ຕີຕິ – ປເວຘິຕໍ ຈາປິ ປກປ຺ປິເຕສຸ.

ຈຸຕູປປາໂຕ ອິທ ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ. ຍສ຺ສາຕິ ອຣຫໂຕ ຂີຓາສວສ຺ສ. ຍສ຺ສ ຄມນໍ ອາຄມນໍ ຄມນາຄມນໍ ກາລໍຄຕິ ຠວາຠໂວ ຈຸຕິ ຈ ອຸປປຕ຺ຕິ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ຈ ເຠໂທ ຈ ຊາຕິ ຈ ຊຣາມຣຓໍ ນຕ຺ຖິ ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊຕິ ນຸປລພ຺ຠຕິ, ປຫີນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ວູປສນ຺ຕາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາ ອຠພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒາຕິ – ຈຸຕູປປາໂຕ ອິທ ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ.

ສ ເກນ ເວເຘຍ຺ຍ ກຸຫິໍ ວ ຊເປ຺ປຕິ. ໂສ ເກນ ຣາເຄນ ເວເຘຍ຺ຍ, ເກນ ໂທເສນ ເວເຘຍ຺ຍ, ເກນ ໂມເຫນ ເວເຘຍ຺ຍ, ເກນ ມາເນນ ເວເຘຍ຺ຍ, ກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ເວເຘຍ຺ຍ, ເກນ ອຸທ຺ຘເຈ຺ຈນ ເວເຘຍ຺ຍ, ກາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ເວເຘຍ຺ຍ, ເກຫິ ອນຸສເຍຫິ ເວເຘຍ຺ຍ – ຣໂຕ຺ຕຕິ ວາ ທຸໂຏ຺ຐຕິ ວາ ມູໂຬຕິ ວາ ວິນິພໂທ຺ຘຕິ ວາ ປຣາມໂຏ຺ຐຕິ ວາ ວິເກ຺ຂປຄໂຕຕິ ວາ ອນິໂຏ຺ຐງ຺ຄໂຕຕິ ວາ ຖາມຄໂຕຕິ ວາ. ເຕ ອຠິສງ຺ຂາຣາ ປຫີນາ; ອຠິສງ຺ຂາຣານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ ຄຕິຍາ ເກນ ເວເຘຍ຺ຍ – ເນຣຍິໂກຕິ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິໂກຕິ ວາ ເປຕ຺ຕິວິສຍິໂກຕິ ວາ ມນຸໂສ຺ສຕິ ວາ ເທໂວຕິ ວາ ຣູປີຕິ ວາ ອຣູປີຕິ ວາ ສຎ຺ຎີຕິ ວາ ອສຎ຺ຎີຕິ ວາ ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎີຕິ ວາ, ໂສ ເຫຕຸ ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ນຕ຺ຖິ ກາຣຓໍ ນຕ຺ຖິ ເຍນ ເວເຘຍ຺ຍ ປເວເຘຍ຺ຍ ສມ຺ປເວເຘຍ຺ຍາຕິ – ສ ເກນ ເວເຘຍ຺ຍ. ກຸຫິໍ ວ ຊເປ຺ປຕິ ກຸຫິໍ ວາ ຊເປ຺ປຍ຺ຍ ກິມ຺ຫິ ຊເປ຺ປຍ຺ຍ, ກຕ຺ຖ ຊເປ຺ປຍ຺ຍ ປຊເປ຺ປຍ຺ຍ ອຠິຊເປ຺ປຍ຺ຍາຕິ – ສ ເກນ ເວເຘຍ຺ຍ ກຸຫິໍ ວ ຊເປ຺ປ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສ ຫິ ຊປ຺ປິຕານິ, ປເວຘິຕໍ ຈາປິ ປກປ຺ປິເຕສຸ;

ຈຸຕູປປາໂຕ ອິທ ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ສ ເກນ ເວເຘຍ຺ຍ ກຸຫິໍ ວ ຊເປ຺ປ”ຕິ.

໑໒ປັ.

ຍມາຫຸ ຘມ຺ມໍ ປຣມນ຺ຕິ ເອເກ, ຕເມວ ຫີນນ຺ຕິ ປນາຫຸ ອເຎ຺ຎ;

ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣ᪨

ᨿᨾᩣᩉᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩑᨠᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ “ᩍᨴᩴ ᨸᩁᨾᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᩣᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨸᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨿᨾᩣᩉᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩮ᪨

ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨶᩣᩉᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨲᩥ ᨲᨾᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩑᨠᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ “ᩉᩦᨶᩴ ᩑᨲᩴ, ᨶᩥᩉᩦᨶᩴ ᩑᨲᩴ, ᩒᨾᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᩃᩣᨾᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᨨᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩑᨲᩴ, ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩑᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨶᩣᩉᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ᪨

ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨲᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨲᨳᩮᩣ ᨽᩪᨲᩮᩣ ᨿᩣᨳᩣᩅᩮᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩦᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩥᨾᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨠᩩᩈᩃᩅᩣᨴᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩅᩣᨴᩣ ᨳᩥᩁᩅᩣᨴᩣ ᨬᩣᨿᩅᩣᨴᩣ ᩉᩮᨲᩩᩅᩣᨴᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩅᩣᨴᩣ ᨠᩣᩁᨱᩅᩣᨴᩣ ᨮᩣᨶᩅᩣᨴᩣ ᩈᨠᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨲᩥ – ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨿᨾᩣᩉᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩮ, ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨶᩣᩉᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ;

ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᩩ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩉᩦᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᩅᨴᩣᨶᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪒᪘᪨

ᩈᨠᨬ᩠ᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᩉᩩ, ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨶ ᩉᩦᨶᨾᩣᩉᩩ;

ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩅᩥᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨠᩴ ᩈᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨾᩣᩉᩩ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᩈᨠᨬ᩠ᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᩉᩪᨲᩥ ᩈᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩑᨠᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ “ᩍᨴᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᨶᩮᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ…ᨸᩮ… ᩑᩅᩴ ᩅᩮᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᩈᨠᨬ᩠ᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᩉᩩ᪨

អញ្ញស្ស ធម្មំ បន ហីនមាហូតិ អញ្ញស្ស ធម្មំ ទិដ្ឋឹ បដិបទំ មគ្គំ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា “ហីនំ ឯតំ, និហីនំ ឯតំ, ឱមកំ ឯតំ, លាមកំ ឯតំ, ឆតុក្កំ ឯតំ, បរិត្តកំ ឯត”ន្តិ, ឯវមាហំសុ ឯវំ កថេន្តិ ឯវំ ភណន្តិ ឯវំ ទីបយន្តិ ឯវំ វោហរន្តីតិ – អញ្ញស្ស ធម្មំ បន ហីនមាហុ។

ឯវម្បិ វិគ្គយ្ហ វិវាទិយន្តីតិ ឯវំ គហេត្វា ឧគ្គហេត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វា វិវាទិយន្តិ, កលហំ ករោន្តិ, ភណ្ឌនំ ករោន្តិ, វិគ្គហំ ករោន្តិ, វិវាទំ ករោន្តិ, មេធគំ ករោន្តិ – “ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសិ…បេ… និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសី”តិ – ឯវម្បិ វិគ្គយ្ហ វិវាទិយន្តិ។

សកំ សកំ សម្មុតិមាហុ សច្ចន្តិ “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ – សកំ សកំ សម្មុតិមាហុ សច្ចំ។ “អសស្សតោ លោកោ … បេ… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ – សកំ សកំ សម្មុតិមាហុ សច្ចំ។

តេនាហ ភគវា –

“សកំ ហិ ធម្មំ បរិបុណ្ណមាហុ, អញ្ញស្ស ធម្មំ បន ហីនមាហុ;

ឯវម្បិ វិគ្គយ្ហ វិវាទិយន្តិ, សកំ សកំ សម្មុតិមាហុ សច្ច”ន្តិ។

១៣០។

បរស្ស ចេ វម្ភយិតេន ហីនោ, ន កោចិ ធម្មេសុ វិសេសិ អស្ស;

បុថូ ហិ អញ្ញស្ស វទន្តិ ធម្មំ, និហីនតោ សម្ហិ ទឡ្ហំ វទានា។

បរស្ស ចេ វម្ភយិតេន ហីនោតិ បរស្ស ចេ វម្ភិតការណា និន្ទិតការណា គរហិតការណា ឧបវទិតការណា បរោ ពាលោ ហោតិ ហីនោ និហីនោ ឱមកោ លាមកោ ឆតុក្កោ បរិត្តោតិ – បរស្ស ចេ វម្ភយិតេន ហីនោ។

ន កោចិ ធម្មេសុ វិសេសិ អស្សាតិ ធម្មេសុ ន កោចិ អគ្គោ សេដ្ឋោ វិសិដ្ឋោ បាមោក្ខោ ឧត្តមោ បវរោ អស្សាតិ – ន កោចិ ធម្មេសុ វិសេសិ អស្ស។

ពុថូហិ អញ្ញស្ស វទន្តិ ធម្មំ, និហីនតោតិ។ ពហុកាបិ ពហុន្នំ ធម្មំ វទន្តិ ឧបវទន្តិ និន្ទន្តិ គរហន្តិ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ជតុក្កតោ បរិត្តតោ, ពហុកាបិ ឯកស្ស ធម្មំ វទន្តិ ឧបវទន្តិ និន្ទន្តិ គរហន្តិ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ជតុក្កតោ បរិត្តតោ, ឯកោបិ ពហុន្នំ ធម្មំ វទតិ ឧបវទតិ និន្ទតិ គរហតិ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ជតុក្កតោ បរិត្តតោ, ឯកោបិ ឯកស្ស ធម្មំ វទតិ ឧបវទតិ និន្ទតិ គរហតិ ហីនតោ និហីនតោ ឱមកតោ លាមកតោ ជតុក្កតោ បរិត្តតោតិ – ពុថូ ហិ អញ្ញស្ស វទន្តិ ធម្មំ។

និហីនតោ សម្ហិ ទឡ្ហំ វទានាតិ។ ធម្មំ សកាយនំ, ទិដ្ឋិំ សកាយនំ, បដិបទំ សកាយនំ, មគ្គំ សកាយនំ, សកាយនេ ទឡ្ហវាទា ថិរវាទា ពលិកវាទា អវដ្ឋិតវាទាតិ – និហីនតោ សម្ហិ ទឡ្ហំ វទានា។

តេនាហ ភគវា –

“បរស្ស ចេ វម្ភយិតេន ហីនោ, ន កោចិ ធម្មេសុ វិសេសិ អស្ស;

ពុថូ ហិ អញ្ញស្ស វទន្តិ ធម្មំ, និហីនតោ សម្ហិ ទឡ្ហំ វទានា”តិ។

១៣១។

សធម្មបូជាបិ[សធម្មបូជា ច (សី។ ស្យា។)]បនា តថេវ, យថា បសំសន្តិ សកាយនានិ;

សព្ពេ បវាទា[សព្ពេ បវាទា (ស្យា។)]តថិយា[តថិវា (ពហូសុ)]ភវេយ្យុំ, សុទ្ធី ហិ នេសំ បច្ចត្តមេវ។

សធម្មបូជាបិ បនា តថេវាតិ។ កតមា សធម្មបូជា? សកំ សត្ថារំ សក្ករោតិ គរុំ ករោតិ មានេតិ បូជេតិ “អយំ សត្ថា សព្ពញ្ញូ”តិ – អយំ សធម្មបូជា។ សកំ ធម្មក្ខាតំ សកំ គណំ សកំ ទិដ្ឋិំ សកំ បដិបទំ សកំ មគ្គំ សក្ករោតិ គរុំ ករោតិ មានេតិ បូជេតិ “អយំ មគ្គោ និយ្យានិកោ”តិ – អយំ សធម្មបូជា។ សធម្មបូជាបិ បនា តថេវាតិ សធម្មបូជា តថា តច្ឆា ភូតា យាថាវា អវិបរីតាតិ – សធម្មបូជាបិ បនា តថេវ។

យថា បសំសន្តិ សកាយនានីតិ។ ធម្មំ សកាយនំ ទិដ្ឋិំ សកាយនំ បដិបទំ សកាយនំ មគ្គំ សកាយនំ, សកាយនានិ បសំសន្តិ ថោមេន្តិ កិត្តេន្តិ វណ្ណេន្តីតិ – យថា បសំសន្តិ សកាយនានិ។

សព្ពេ បវាទា តថិយា ភវេយ្យុន្តិ សព្ពេ បវាទា តថា តច្ឆា ភូតា យាថាវា អវិបរីតា ភវេយ្យុន្តិ – សព្ពេ បវាទា តថិយា ភវេយ្យុំ។

ສຸທ຺ຘີຫິ ເນສໍ ປຈ຺ຈ຺ຕ຺ຕເມວາຕິ. ປຈ຺ຈ຺ຕ຺ຕເມວ ເຕສໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຸທ຺ຘິ ວິສຸທ຺ຘິ ປຣິສຸທ຺ຘິ, ມຸຕ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕິ ປຣິມຸຕ຺ຕີຕິ – ສຸທ຺ຘີ ຫິ ເນສໍ ປຈ຺ຈ຺ຕ຺ຕເມວ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ສທ຺ຘມ຺ມປູຊາປິ ປນາ ຕເຖວ, ຍຖາ ປສໍສນ຺ຕິ ສກາຍນານິ;

ສເພ຺ພວ ວາທາ ຕຖິຍາ ຠເວຍ຺ຍຸໍ, ສຸທ຺ຘີ ຫິ ເນສໍ ປຈ຺ຈ຺ຕ຺ຕເມວາ”ຕິ.

໑໓໑.

ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍມຕ຺ຖິ, ຘມ຺ເມສຸ ນິເຈ຺ຉຍ຺ຍ ສມຸຄ຺ຄຫີຕໍ;

ຕສ຺ມາ ວິວາທານິ ອຸປາຕິວຕ຺ໂຕ, ນ ຫິ ເສຏ຺ຐໂຕ ປສ຺ສຕິ ຘມ຺ມມຎ຺ຎໍ.

ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍມຕ຺ຖີຕິ. ນາຕິ ປຏິເກ຺ຂໂປ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ພາຫິຕຕ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ...ເປ... ອສິໂຕ ຕາທິ ປວຸຈ຺ຈເຕ ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ. ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍມຕ຺ຖີຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍຕາ ນຕ຺ຖິ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນ ປຣເນຍ຺ໂຍ, ນ ປຣປຕ຺ຕິໂຍ, ນ ປຣປຈ຺ຈໂຍ, ນ ປຣປຏິພທ຺ຘຄູ [ປຣປຏິພນ຺ຘຄູ (ກ.)] ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ ອສມ຺ມູຬ຺ໂຫ ສມ຺ປຊາໂນ ປຏິສ຺ສໂຕ. “ສເພ຺ພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ”ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍຕາ ນຕ຺ຖິ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນ ປຣເນຍ຺ໂຍ, ນ ປຣປຕ຺ຕິໂຍ, ນ ປຣປຈ຺ຈໂຍ, ນ ປຣປຏິພທ຺ຘຄູ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ ອສມ຺ມູຬ຺ໂຫ ສມ຺ປຊາໂນ ປຏິສ຺ສໂຕ. “ສເພ຺ພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ”ຕິ...ເປ... “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມ”ນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍຕາ ນຕ຺ຖິ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນ ປຣເນຍ຺ໂຍ , ນ ປຣປຕ຺ຕິໂຍ, ນ ປຣປຈ຺ຈໂຍ, ນ ປຣປຏິພທ຺ຘຄູ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ ອສມ຺ມູຬ຺ໂຫ ສມ຺ປຊາໂນ ປຏິສ຺ສໂຕຕິ – ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍມຕ຺ຖິ.

ຘມ຺ເມສຸ ນິເຈ຺ຉຍ຺ຍ ສມຸຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ. ຘມ຺ເມສູຕິ ທ຺ວາສຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐິຄເຕສຸ. ນິເຈ຺ຉຍ຺ຍາຕິ ນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາ ວິຈິນິຕ຺ວາ ປວິຈິນິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ວິຠາວຍິຕ຺ວາ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາ. ໂອທິຄ຺ຄາເຫນ ພິລຄ຺ຄາເຫນ ວຣຄ຺ຄາເຫນ ໂກຏ຺ຐາສຄ຺ຄາເຫນ ອຸຈ຺ຈຍຄ຺ຄາເຫນ ສມຸຈ຺ຈຍຄ຺ຄາເຫນ “ອິທໍ ສຈ຺ຈໍ ຕຈ຺ຉໍ ຕຖໍ ຠູຕໍ ຍາຖາວໍ ອວິປຣີຕ”ນ຺ຕິ ຄຫິຕໍ ປຣາມຏ຺ຐໍ ອຠິນິວິຏ຺ຐໍ ອຊ຺ໂຌສິຕໍ ອຘິມຸຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິ ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊຕິ ນຸປລພ຺ຠຕິ, ປຫີນໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນໍ ວູປສນ຺ຕໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘໍ ອຠພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກໍ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ຑຑ຺ຒນ຺ຕິ – ຘມ຺ເມສຸ ນິເຈ຺ຉຍ຺ຍ ສມຸຄ຺ຄຫີຕໍ.

ຕສ຺ມາ ວິວາທານິ ອຸປາຕິວຕ຺ໂຕຕິ. ຕສ຺ມາຕິ ຕສ຺ມາ ຕໍກາຣຓາ ຕໍເຫຕຸ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຕໍນິທານາ ທິຏ຺ຐິກລຫານິ ທິຏ຺ຐິຠຓ຺ຑນານິ ທິຏ຺ຐິວິຄ຺ຄຫານິ

ທິຏ຺ຐິວິວາທານິ ທິຏ຺ຐິເມຘຄານິ ອຸປາຕິວຕ຺ໂຕ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ວີຕິວຕ຺ໂຕຕິ – ຕສ຺ມາ ວິວາທານິ ອຸປາຕິວຕ຺ໂຕຯ

ນ ຫິ ເສຏ຺ຐໂຕ ປສ຺ສຕິ ຘມ຺ມມຎ຺ຎນ຺ຕິຯ ອຎ຺ຎໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ຘມ຺ມກ຺ຂານໍ ຄຓໍ ທິຏ຺ຐິໍ ປຏິປທໍ ມຄ຺ຄໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນຫິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສມ຺ມປ຺ປຘາເນຫິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອິທ຺ຘິປາເທຫິ , ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ພເລຫິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂພຌ຺ຌງ຺ເຄຫິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອຣິຍາ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກາ ມຄ຺ຄາ, ອຄ຺ຄໍ ເສຏ຺ຐໍ ວິສິຏ຺ຐໍ ປາໂມກ຺ຂໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ປວຣໍ ຘມ຺ມໍ ນ ປສ຺ສຕິ ນ ທກ຺ຂຕິ ນ ໂອໂລເກຕິ ນ ນິຌ຺ຌາຍຕິ ນ ອຸປປຣິກ຺ຂຕີຕິ – ນ ຫິ ເສຏ຺ຐໂຕ ປສ຺ສຕິ ຘມ຺ມມຎ຺ຎໍຯ

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣເນຍ຺ຍມຕ຺ຖິ, ຘມ຺ເມສຸ ນິຉ຺ເຉຍ຺ຍ ສມຸຄ຺ຄຫີຕໍ;

ຕສ຺ມາ ວິວາທານິ ອຸປາຕິວຕ຺ໂຕ, ນ ຫິ ເສຏ຺ຐໂຕ ປສ຺ສຕິ ຘມ຺ມມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິຯ

໑໓໗ຯ

ຊານາມິ ປສ຺ສາມິ ຕເຖວ ເອຕໍ, ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິໍ;

ອທກ຺ຂິ ເຈ ກິຎ຺ຫິ ຕຸມສ຺ສ ເຕນ, ອຕິສິຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎນ ວທນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິໍຯ

ຊານາມິ ປສ຺ສາມິ ຕເຖວ ເອຕນ຺ຕິຯ ຊານາມີຕິ ປຣຈິຕ຺ຕຎາເຓນ [ປຣຈິຕ຺ຕວິຊານນຎາເຓນ (ສີຯ) ອຏ຺ຐກຖາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ] ວາ ຊານາມິ, ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາເຓນ ວາ ຊານາມິຯ ປສ຺ສາມີຕິ ມໍສຈກ຺ຂຸນາ ວາ ປສ຺ສາມິ, ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວາ ປສ຺ສາມິຯ ຕເຖວ ເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ຕຖໍ ຕຉ຺ຉໍ ຠູຕໍ ຍາຖາວໍ ອວິປຣີຕນ຺ຕິ – ຊານາມິ ປສ຺ສາມິ ຕເຖວ ເອຕໍຯ

ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິນ຺ຕິຯ ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິຯ “ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິຯ “ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ... ເປ... ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ຘິໍ ວິສຸທ຺ຘິໍ ປຣິສຸທ຺ຘິໍ, ມຸຕ຺ຕິໍ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິມຸຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ເຈນ຺ຕີຕິ – ທິຏ຺ຐິຍາ ເອເກ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິໍຯ

ອທກ຺ຂິ ເຈ ກິຎ຺ຫິ ຕຸມສ຺ສ ເຕນາຕິຯ ອທກ຺ຂີຕິ ປຣຈິຕ຺ຕຎາເຓນ ວາ ອທກ຺ຂິ, ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາເຓນ ວາ ອທກ຺ຂິ, ມໍສຈກ຺ຂຸນາ ວາ ອທກ຺ຂິ, ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວາ ອທກ຺ຂີຕິ – ອທກ຺ຂິ ເຈຯ ກິຎ຺ຫິ ຕຸມສ຺ສ ເຕນາຕິຯ ຕສ຺ສ ເຕນ ທສ຺ສເນນ ກິໍ ກຕໍ? ນ ທຸກ຺ຂປຣິຎ຺ຎາ ອຕ຺ຖິ, ນ ສມຸທຍສ຺ສ ປຫານໍ

អត្ថិ, ន យក្កាចនា អត្ថិ, ន ផលសន្និកិរិយា អត្ថិ, ន ទាគស្ស សមុច្ឆេទបហានំ អត្ថិ, ន ទោសស្ស សមុច្ឆេទបហានំ អត្ថិ, ន មោហស្ស សមុច្ឆេទបហានំ អត្ថិ , ន កិលេសានំ សមុច្ឆេទបហានំ អត្ថិ, ន សំសារចដ្ដស្ស ឧបច្ឆេទោ អត្ថីតិ – អគត្តិ ចេ កិច្ចាញយស្ស ទេតា៕

អតិសិត្វា អច្ចោន ចគត្តិ សុទ្ធិត្តិ ទេ តិត្ថិយា សុទ្ធិយក្កំ ចិសុទ្ធិយក្កំ បរិសុទ្ធិយក្កំ ចោគាតយក្កំ បរិចោគាតយក្កំ អតិក្កមិត្វា សមតិក្កមិត្វា ចីតិចត្តិត្វា អញ្ញាត្រ សតិបដ្ឋានេហិ, អញ្ញាត្រ សម្មប្បធានេហិ, អញ្ញាត្រ ឥទ្ធិបាទេហិ, អញ្ញាត្រ ឥន្ទ្រិយេហិ, អញ្ញាត្រ ពលេហិ អញ្ញាត្រ ពោជ្ឈង្គេហិ, អញ្ញាត្រ អរិយា អដ្ឋង្គិកា មក្កា សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ចគត្តិ កទេត្តិ កលាត្តិ ជីបយត្តិ ចោហរត្តីតិ៕ ឯចម្បិ អតិសិត្វា អច្ចោន ចគត្តិ សុទ្ធិំ៕

អថ ចា ពុទ្ធា ច ពុទ្ធសាចកា ច បច្ចេកពុទ្ធា ច តេសំ តិត្ថិយានំ អសុទ្ធិយក្កំ អចិសុទ្ធិយក្កំ អបរិសុទ្ធិយក្កំ អចោគាតយក្កំ អបរិចោគាតយក្កំ អតិក្កមិត្វា សមតិក្កមិត្វា ចីតិចត្តិត្វា ចតូហិ សតិបដ្ឋានេហិ ចតូហិ សម្មប្បធានេហិ ចតូហិ ឥទ្ធិបាទេហិ បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ បញ្ចហិ ពលេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ, មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ចគត្តិ កទេត្តិ កលាត្តិ ជីបយត្តិ ចោហរត្តីតិ – ឯចម្បិ អតិសិត្វា អច្ចោន ចគត្តិ សុទ្ធិំ៕

តេនាហ ភគចា –

“ជាគាមិ បស្សាមិ តថេច ឯតំ, ទិដ្ឋិយា ឯកេ បច្ចេត្តិ សុទ្ធិំ;

អគត្តិ ចេ កិច្ចាញយស្ស តេន, អតិសិត្វា អច្ចោន ចគត្តិ សុទ្ធិំ”ត្តិ៕

១៣៣៕

បស្សំ ភរោ ទក្ខតិ ភាមរូបំ, ទិស្វាន ចា ញាយតិ[ញាស្សតិ (ឃី៕ ស្យា៕)]តានិមេច;

កាមំ ពហុំ បស្សតុ អប្បកំ ចា, ន ហិ តេន សុទ្ធិំ កុសលា ចគត្តិ៕

បស្សំភរោ ទក្ខតិ ភាមរូបត្តិ បស្សំ ភរោ ទក្ខតិ បរចិត្តញាណេន ចា បស្សត្តោ, បុព្ពេនិចាសានុស្សតិញាណេន ចា បស្សត្តោ, មំសចក្ខុនា ចា បស្សត្តោ, ទិព្ពេន ចក្ខុនា ចា បស្សត្តោ ភាមរូបំ ឯចេ ទក្ខតិ និច្ចតោ សុខតោ អត្តតោ, ន តេសំ ឧប្បាទំ សមុទយំ ចា អត្ថង្គមំ ចា អស្សាទំ ចា អាទីនចំ ចា និស្សរណំ ចា ទក្ខតីតិ – បស្សំ ភរោ ទក្ខតិ ភាមរូបំ៕

ដិស្វាតចា ខាាឃតិ ចាតិខេយចាតិ៑ ដិស្វាតិ បរចិត្តខាារលោត ចា ដិស្វា, បុទ្ធោតិចាឃាត្យ្យិតិខាារលោត ចា ដិស្វា, យំឃចក្លូតា ចា ដិស្វា, ដិទ្ធោត ចក្លូតា ចា ដិស្វា, តាយទ្ធុបំឈេច ដិស្វា ខាាឃតិ តិច្ចទោតា ឃុលទោតា អត្តទោតា, ត ទោឃំ ឈឰាតំ ឃយុតឃំ ចា អត្តេក្ខយំ ចា អឃ្យ្យាគំ ចា អាឌឹតចំ ចា តិឃ្យ្យរណំ ចា ខាាឃតីតិ – ដិស្វាត ចា ខាាឃតិ ចាតិខេយច៑

ការយំ ខាហុំ បឃ្យ្យាត្យ អប្យ្យក៌ ចាតិ៑ ការយំ ខាហុក៌ ចា បឃ្យ្យទេត្តា តាយទ្ធុបំ អប្យ្យក៌ ចា តិច្ចទោតា ឃុលទោតា អត្តទោតាតិ – ការយំ ខាហុំ បឃ្យ្យាត្យ អប្យ្យក៌ ចា៑

ត ហិ ទោត ឃុទ្ធិ ក្យឃលា ចឥត្តីតិ៑ ក្យឃលាតិ ឈេ ទោ លត្តក្យឃលា ឆាត្យក្យឃលា អាឃតតក្យឃលា បដិច្ចឃមុប្បាឥក្យឃលា ឃតិបដ្ឋាតក្យឃលា ឃម្ឰប្បឆាតក្យឃលា ឰទ្ធិបាឥក្យឃលា ឰត្ថ្រិយក្យឃលា ខាលក្យឃលា ខោដ្ឈុង្គក្យឃលា យក្កក្យឃលា ចលក្យឃលា តិត្ថាតក្យឃលា, ទោ ក្យឃលា បរចិត្តខាារលោត ចា បុទ្ធោតិចាឃាត្យ្យិតិខាារលោត ចា យំឃចក្លូតា ចា ដិទ្ធោត ចក្លូតា ចា តាយទ្ធុបឥឃ្យ្យទេតត ឃុទ្ធិ ចិឃុទ្ធិ បរិឃុទ្ធិ ម្យុត្តិ ចិម្យុត្តិ បរិម្យុត្តិ ត ចឥត្តិ ត ពទេឆត្តិ ត កលាត្តិ ត ឌឹបឃត្តិ ត ទេចាហរត្តីតិ – ត ហិ ទោត ឃុទ្ធិ ក្យឃលា ចឥត្តិ៑

ទោតាហ កក់ចា –

“បឃ្យ្យំ តទោរា ឥក្លូតិ តាយទ្ធុបំ, ដិស្វាត ចា ខាាឃតិ ចាតិខេយច;

ការយំ ខាហុំ បឃ្យ្យាត្យ អប្យ្យក៌ ចា, ត ហិ ទោត ឃុទ្ធិ ក្យឃលា ចឥត្តី”តិ៑

៣៩៑

តិចិឃ្យ្យចាឌឹត ហិ ឃុត្តិតាទោយា, បកប្បិតា ដិដ្ឋិ បុទោក្លូរាទោតា;

ឃំ តិឃ្យ្យិទោតា ខាត្ត ឃុក៌ ចឥារោតា, ឃុទ្ធិ ចទោឆា ខាត្ត ខាឆដ្ឋឃា ទោឃា៑

តិចិឃ្យ្យចាឌឹ ត ហិ ឃុត្តិតាទោយាតិ៑ “ឃឃ្យ្យទោតា ទោលាទោកា, ឰឥទោយច ឃច្ចំ ទោយាឈយញ្ញា”ត្តិ តិចិឃ្យ្យចាឌឹ, “អឃឃ្យ្យទោតា ទោលាទោកា…ទោប… ទោតច ទោហាតិ ត ត ទោហាតិ ខាឆាកទោតា បរំ យទោណា, ឰឥទោយច ឃច្ចំ ទោយាឈយញ្ញា”ត្តិ – តិចិឃ្យ្យចាឌឹ៑ ត ហិ ឃុត្តិតាទោយាតិ៑ តិចិឃ្យ្យចាឌឹ ក្យត្តិតទោយា ក្យប្យញ្ញាបទោយា [ក្យប្យញ្ញាបិទោយា (ឃឹ៑) ឲចឃឹដិទោឃក្យ ឆារទោតក្យ] ក្យតិដ្ឋាបទោយា ក្យទោប្យក្លាបទោយា ក្យប្យឃាឥទោយាតិ – តិចិឃ្យ្យចាឌឹ ត ហិ ឃុត្តិតាទោយា៑

បកប្បិតា ទិដ្ឋិបុរេក្ខរានោតិ។ កប្បិតា បកប្បិតា អភិសង្ខតា សណ្ឋបិតា ទិដ្ឋិំ បុរេក្ខតោ កត្វា ចរតិ។ ទិដ្ឋិធជោ ទិដ្ឋិកេតុ ទិដ្ឋាធិបតេយ្យោ ទិដ្ឋិយា បរិវារិតោ ចរតីតិ – បកប្បិតា ទិដ្ឋិបុរេក្ខរានោ។

យំ និស្សិតោ តត្ថ សុភំ វទានោតិ។ យំ និស្សិតោតិ យំ សត្ថារំ ធម្មក្ខានំ គណំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ និស្សិតោ អានិស្សិតោ អល្លីនោ ឧបគតោ អជ្ឈោសិតោ អធិមុត្តោតិ – យំ និស្សិតោ។ តត្ថាតិ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា។ សុភំ វទានោតិ សុភវាទោ សោភនវាទោ បណ្ឌិតវាទោ ថិរវាទោ ញាយវាទោ ហេតុវាទោ លក្ខណវាទោ ការណវាទោ ឋានវាទោ សកាយ លទ្ធិយាតិ – យំ និស្សិតោ តត្ថ សុភំ វទានោ។

សុទ្ធិំ វទោ តត្ថ តថទ្ទសា សោតិ។ សុទ្ធិវាទោ វិសុទ្ធិវាទោ បរិសុទ្ធិវាទោ វោទាតវាទោ បរិយោទាតវាទោ។ អថ វា សុទ្ធិទស្សនោ វិសុទ្ធិទស្សនោ បរិសុទ្ធិទស្សនោ វោទាតទស្សនោ បរិយោទាតទស្សនោតិ – សុទ្ធិំ វទោ។ តត្ថាតិ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា តថំ តច្ឆំ ភូតំ យាថាវំ អវិបរីតន្តិ អទ្ទស អទក្ខិ អបស្សិ បដិវិជ្ឈីតិ – សុទ្ធិំ វទោ តត្ថ តថទ្ទសា សោ។

តេនាហ ភគវា –

“និវិស្សវាទី ន ហិ សុទ្ធិនាយោ, បកប្បិតា ទិដ្ឋិបុរេក្ខរានោ;

យំ និស្សិតោ តត្ថ សុភំ វទានោ, សុទ្ធិំ វទោ តត្ថ តថទ្ទសា សោ”តិ។

១៣៩។

ន ព្រាហ្មណោ កប្បមុបេតិ សង្ខា, ន ទិដ្ឋិសារី នបិ ញាណពន្ធុ;

ញត្វា ច សោ សម្មុតិយោ បុថុជ្ជា, ឧបេក្ខតី ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេ។

នព្រាហ្មណោ កប្បមុបេតិ សង្ខាតិ។ នាតិ បដិក្ខេបោ។ ព្រាហ្មណោតិ សត្តន្នំ ធម្មានំ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណោ…បេ… អសិតោ តាទី បវុច្ចតេ ស ព្រហ្មា។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាកប្បោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ សង្ខា វុច្ចតិ ញាណំ។ យា បញ្ញា បជានានា…បេ… អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ ន ព្រាហ្មណោ កប្បមុបេតិ សង្ខាតិ។ ព្រាហ្មណោ សង្ខាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា… សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា…បេ… យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ សង្ខាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា តណ្ហាកប្បំ វា ទិដ្ឋិកប្បំ វា នេតិ ន ឧបេតិ ន ឧបគច្ឆតិ

ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ នាភិនិវិសតីតិ – ន ព្រាហ្មណោ កប្បមុបេតិ សង្ខា។

ន ទិដ្ឋិសារី នបិ ញាណពន្ធូតិ។ តស្ស ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ បហីនានិ សមុច្ឆិន្នានិ វូបសន្តានិ បដិប្បស្សទ្ធានិ អភព្ពុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍានិ។ សោ ទិដ្ឋិយា ន យាយតិ ន នីយតិ ន វុយ្ហតិ ន សំហរីយតិ នបិ តំ ទិដ្ឋិគតំ សារតោ បច្ចេតិ ន បច្ចាគច្ឆតីតិ – ន ទិដ្ឋិសារី។ នបិ ញាណពន្ធូតិ អដ្ឋសមាបត្តិញាណេន វា បញ្ចាភិញ្ញាញាណេន វា តណ្ហាពន្ធំ វា ទិដ្ឋិពន្ធំ វា ន ករោតិ ន ជនេតិ ន សញ្ជនេតិ ន និព្ពត្តេតិ នាភិនិព្ពត្តេតីតិ – ន ទិដ្ឋិសារី នបិ ញាណពន្ធុ។

ញត្វា ច សោ សម្មុតិយោ បុថុជ្ជាតិ។ ញត្វាតិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – ញត្វា ច សោ។ សម្មុតិយោ វុច្ចន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ ទិដ្ឋិសម្មុតិយោ។ បុថុជ្ជាតិ បុថុជ្ជនេហិ ជនិតា វា តា សម្មុតិយោតិ – បុថុជ្ជា។ បុថុ នានាជនេហិ ជនិតា វា សម្មុតិយោតិ បុថុជ្ជាតិ – ញត្វា ច សោ សម្មុតិយោ បុថុជ្ជា។

ឧបេក្ខតី ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេតិ។ អញ្ញេ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន គណ្ហន្តិ បរាមសន្តិ អភិនិវិសន្តិ។ អរហា ឧបេក្ខតិ ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ នាភិនិវិសតីតិ – ឧបេក្ខតី ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេ។

តេនាហ ភគវា –

“ន ព្រាហ្មណោ កប្បមុបេតិ សង្ខា, ន ទិដ្ឋិសារី នបិ ញាណពន្ធុ;

ញត្វា ច សោ សម្មុតិយោ បុថុជ្ជា, ឧបេក្ខតី ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេ”តិ។

១២៨។

វិស្សជ្ជ គន្ថានិ មុនីធ លោកេ, វិវាទជាតេសុ ន វគ្គសារី;

សន្តោអសន្តេសុ ឧបេក្ខកោ សោ, អនុគ្គហោ ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេ។

វិស្សជ្ជ គន្ថានិ មុនីធ លោកេតិ។ គន្ថាតិ ចត្តារោ គន្ថា – អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ, ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ, សីលព្ពតបរាមាសោ

កាយគន្ថោ, ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ។ អត្តនោ ទិដ្ឋិយា រាគោ អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ, បរវាទេសុ អាឃាតោ អប្បច្ចយោ ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ, អត្តនោ សីលំ វា វតំ វា សីលព្វតំ វា បរាមសតិ សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ, អត្តនោ ទិដ្ឋិ អភិនិវេសោ កាយគន្ថោ ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ។ វិស្សជ្ជាតិ គន្ថេ វោស្សជ្ជិត្វា វិស្សជ្ជ។ អថ វា គន្ថេ គធិតេ គន្ថិតេ [គថិតេ គណ្ឋិតេ (ពហូសុ) សុន្ទកសុត្តេ សត្តមកាទាវណ្ណនា ឱលោកេតព្ពា] ពន្ធេ វិពន្ធេ អាពន្ធេ [ពទ្ធេ វិពទ្ធេ អាពទ្ធេ (សី។)] លគ្គេ លគ្គិតេ បលិពុទ្ធេ ពន្ធនេ ផោដយិត្វា វិស្សជ្ជ។ យថា វយ្ហំ វា រថំ វា សកដំ វា សន្ទមានិកំ វា សជ្ជំ វិស្សជ្ជំ ករោន្តិ វិកោបេន្តិ; ឯវមេវ គន្ថេ វោស្សជ្ជិត្វា វិស្សជ្ជ។ អថ វា គន្ថេ គថិតេ គណ្ឋិតេ ពន្ធេ វិពន្ធេ អាពន្ធេ លគ្គេ លគ្គិតេ បលិពុទ្ធេ ពន្ធនេ ផោដយិត្វា វិស្សជ្ជ។ មុនីតិ។ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ...បេ... សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ ឥធាតិ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា...បេ... ឥមស្មិំ មនុស្សលោកេតិ – វិស្សជ្ជ គន្ថានិ មុនីធ លោកេ។

វិវាទជាតេសុ ន វគ្គសារីតិ។ វិវាទជាតេសុ សញ្ជាតេសុ និព្វត្តេសុ អភិនិព្វត្តេសុ បាតុភូតេសុ [វិវាទេ ជាតេ សញ្ជាតេ និព្វត្តេ អភិនិព្វត្តេ បាតុភូតេ (សី។ ក។)] ឆន្ទាគតិំ គច្ឆន្តេសុ ទោសាគតិំ គច្ឆន្តេសុ មោហាគតិំ គច្ឆន្តេសុ ភយាគតិំ គច្ឆន្តេសុ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆតិ, ន មោហាគតិំ គច្ឆតិ, ន ភយាគតិំ គច្ឆតិ, ន រាគវសេន គច្ឆតិ, ន ទោសវសេន គច្ឆតិ, ន មោហវសេន គច្ឆតិ, ន មានវសេន គច្ឆតិ, ន ទិដ្ឋិវសេន គច្ឆតិ, ន ឧទ្ធច្ចវសេន គច្ឆតិ, ន វិចិកិច្ឆាវសេន គច្ឆតិ, ន អនុសយវសេន គច្ឆតិ, ន វគ្គេហិ ធម្មេហិ យាយតិ និយ្យតិ វុយ្ហតិ សំហរីយតីតិ – វិវាទជាតេសុ ន វគ្គសារី។

សន្តោ អសន្តេសុ ឧបេក្ខកោ សោតិ។ សន្តោតិ រាគស្ស សមិតត្តា សន្តោ, ទោសស្ស សមិតត្តា សន្តោ, មោហស្ស សមិតត្តា សន្តោ...បេ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា និព្ពុតត្តា វិគតត្តា បដិបស្សទ្ធត្តា សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិបស្សទ្ធោតិ – សន្តោ។ អសន្តេសូតិ អសន្តេសុ អនុបសន្តេសុ អវូបសន្តេសុ អនិព្ពុតេសុ អប្បដិបស្សទ្ធេសូតិ – សន្តោ អសន្តេសុ។ ឧបេក្ខកោ សោតិ អរហា ឆឡង្គុបេក្ខាយ សមន្នាគតោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... កាលំ កង្ខតិ ភាវិតោ សន្តោតិ – សន្តោ អសន្តេសុ ឧបេក្ខកោ សោ។

អនុគ្គហោ ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេតិ។ អញ្ញេ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន គណ្ហន្តិ បរាមសន្តិ អភិនិវិសន្តិ។ អរហា ឧបេក្ខតិ ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ នាភិនិវិសតីតិ – អនុគ្គហោ ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេ។

តេនាហ ភគវា –

“វិស្សជ្ជ គន្ថានិ មុនីធ លោកេ, វិវាទជាតេសុ ន វគ្គសារី;

សន្តោ អសន្តេសុ ឧបេក្ខកោ សោ, អនុគ្គហោ ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេ”តិ។

១៣៥។

បុព្ពាសវេ ហិត្វា នវេ អកុព្ពំ, ន ឆន្ទគូ នោបិ និវិស្សវាទី;

ស វិប្បមុត្តោ ទិដ្ឋិគតេហិ ធីរោ, ន លិប្បតិ លោកេ អនត្តគរហី។

បុព្ពាសវេហិត្វា នវេ អកុព្ពន្តិ។ បុព្ពាសវា វុច្ចន្តិ អតីតា រូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណា។ អតីតេ សង្ខារេ អារព្ភ យេ កិលេសា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ តេ កិលេសេ ហិត្វា ចជិត្វា បរិច្ចជិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – បុព្ពាសវេ ហិត្វា។ នវេ អកុព្ពន្តិ នវា វុច្ចន្តិ បច្ចុប្បន្នា រូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណា។ បច្ចុប្បន្នេ សង្ខារេ អារព្ភ ឆន្ទំ [ឆន្តិំ (ក។)] អកុព្ពមានោ បេមំ អកុព្ពមានោ រាគំ អកុព្ពមានោ អជនយមានោ អសញ្ជនយមានោ អនិព្ពត្តយមានោ អនភិនិព្ពត្តយមានោតិ – បុព្ពាសវេ ហិត្វា នវេ អកុព្ពំ។

ន ឆន្ទគូ នោបិ និវិស្សវាទីតិ។ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ , ន ទោសាគតិំ គច្ឆតិ, ន មោហាគតិំ គច្ឆតិ, ន ភយាគតិំ គច្ឆតិ, ន រាគវសេន គច្ឆតិ , ន ទោសវសេន គច្ឆតិ, ន មោហវសេន គច្ឆតិ, ន មានវសេន គច្ឆតិ, ន ទិដ្ឋិវសេន គច្ឆតិ, ន ឧទ្ធច្ចវសេន គច្ឆតិ, ន វិចិកិច្ឆាវសេន គច្ឆតិ, ន អនុសយវសេន គច្ឆតិ, ន វគ្គេហិ ធម្មេហិ យាយតិ នីយតិ វុយ្ហតិ ន សំហរីយតីតិ – ន ឆន្ទគូ។ នោបិ និវិស្សវាទីតិ “សស្សតោ លោកោ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ ន និវិស្សវាទី...បេ... “នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិ ន និវិស្សវាទីតិ – ន ឆន្ទគូ នោបិ និវិស្សវាទី។

ស វិប្បមុត្តោ ទិដ្ឋិគតេហិ ធីរោតិ តស្ស ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ បហីនានិ សមុច្ឆិន្នានិ វូបសន្តានិ បដិបស្សទ្ធានិ អភព្ពុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍានិ។ សោ ទិដ្ឋិគតេហិ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតិ។ ធីរោតិ ធីរោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវីតិ – ស វិប្បមុត្តោ ទិដ្ឋិគតេហិ ធីរោ។

ន លិប្បតិ លោកេ អនត្តគរហីតិ។ លេបាតិ ទ្វេ លេបា – តណ្ហាលេបោ ច ទិដ្ឋិលេបោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាលេបោ ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិលេបោ។ តស្ស តណ្ហាលេបោ បហីនោ, ទិដ្ឋិលេបោ បដិនិស្សដ្ឋោ; តស្ស តណ្ហាលេបស្ស បហីនត្តា, ទិដ្ឋិលេបស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា អបាយលោកេ ន លិប្បតិ, មនុស្សលោកេ ន លិប្បតិ, ទេវលោកេ ន លិប្បតិ, ខន្ធលោកេ ន លិប្បតិ, ធាតុលោកេ ន លិប្បតិ, អាយតនលោកេ ន លិប្បតិ ន បលិប្បតិ ន ឧបលិប្បតិ, អលិត្តោ អបលិត្តោ អនុបលិត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – ន លិប្បតិ លោកេ។

អនត្តគរហីតិ ទ្វីហិ ការណេហិ អត្តានំ គរហតិ – កតត្តា ច អកតត្តា ច។ កថំ កតត្តា ច អកតត្តា ច អត្តានំ គរហតិ? “កតំ មេ កាយទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ កាយសុចរិត”ន្តិ អត្តានំ គរហតិ។ “កតំ មេ វចីទុច្ចរិតំ…បេ… កតំ មេ មនោទុច្ចរិតំ … កតោ មេ បាណាតិបាតោ…បេ… កតា មេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ, អកតា មេ សម្មាទិដ្ឋី”តិ អត្តានំ គរហតិ។ ឯវំ កតត្តា ច អកតត្តា ច អត្តានំ គរហតិ។

អថ វា “សីលេសុម្ហិ ន បរិបូរការី”តិ អត្តានំ គរហតិ។ “ឥន្ទ្រិយេសុម្ហិ អគុត្តទ្វារោ”តិ… “ភោជនេម្ហិ អមត្តញ្ញូ”តិ… “ជាគរិយំ អននុយុត្តោ”តិ… “ន សតិសម្បជញ្ញេនម្ហិ សមន្នាគតោ”តិ… “អភាវិតា មេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ… “អភាវិតា មេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា”តិ… “អភាវិតា មេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា”តិ… “អភាវិតានិ មេ បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ… “អភាវិតានិ មេ បញ្ច ពលានី”តិ… “អភាវិតា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា”តិ… “អភាវិតោ មេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ”តិ… “ទុក្ខំ មេ អបរិញ្ញាត”ន្តិ… “ទុក្ខសមុទយោ មេ អប្បហីនោ”តិ… “មគ្គោ មេ អភាវិតោ”តិ… “និរោធោ មេ អសច្ឆិកតោ”តិ អត្តានំ គរហតិ។ ឯវំ កតត្តា ច អកតត្តា ច អត្តានំ គរហតិ។ ឯវំ អត្តគរហី។ តយិទំ កម្មំ អកុព្វមានោ អជនយមានោ អសញ្ជនយមានោ អនិព្វត្តយមានោ អនភិនិព្វត្តយមានោ អនត្តគរហីតិ – ន លិប្បតិ លោកេ អនត្តគរហី។

តេនាហ ភគវា –

“បុព្ពាសវេ ហិត្វា នវេ អកុព្ពំ, ន ឆន្ទគូ នោបិ និវិស្សវាទី;

ស វិប្បមុត្តោ ទិដ្ឋិគតេហិ ធីរោ, ន លិប្បតិ លោកេ អនត្តគរហី”តិ។

១៣៨។

ស សព្ពធម្មេសុ វិសេនិភូតោ, យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា;

ស បន្នភារោ មុនិ វិប្បយុត្តោ, ន កប្បិយោ នូបរតោ ន បត្ថិយោ [ឥតិ ភគវា]

ស សព្ពធម្មេសុ វិសេនិភូតោ យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វាតិ។ សេនា វុច្ចតិ មារសេនា។ កាយទុច្ចរិតំ មារសេនា, វចីទុច្ចរិតំ មារសេនា, មនោទុច្ចរិតំ មារសេនា, រាគោ… ទោសោ… មោហោ… កោធោ… ឧបនាហោ… មក្ខោ… បឡាសោ… ឥស្សា… មច្ឆរិយំ… មាយា… សាឋេយ្យំ… ថម្ភោ… សារម្ភោ… មានោ… អតិមានោ… មទោ… បមាទោ… សព្ពេ កិលេសា… សព្ពេ ទុច្ចរិតា… សព្ពេ ទរថា… សព្ពេ បរិឡាហា… សព្ពេ សន្តាបា… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា មារសេនា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“កាមា តេ បឋមា សេនា, ទុតិយា អរតិ វុច្ចតិ…បេ… ;

ន នំ អសូរោ ជិនាតិ, ជេត្វា ច លភតេ សុខ”ន្តិ។

យតោ ចតូហិ អរិយមគ្គេហិ សព្ពា ច មារសេនា សព្ពេ ច បដិសេនិករា កិលេសា ជិតា ច បរាជិតា ច ភគ្គា វិប្បលុគ្គា បរម្មុខា – សោ វុច្ចតិ វិសេនិភូតោ។ សោ ទិដ្ឋេ វិសេនិភូតោ, សុតេ… មុតេ … វិញ្ញាតេ វិសេនិភូតោតិ – ស សព្ពធម្មេសុ វិសេនិភូតោ, យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា។

ស បន្នភារោ មុនិ វិប្បមុត្តោតិ។ ភារាតិ តយោ ភារា – ខន្ធភារោ, កិលេសភារោ, អភិសង្ខារភារោ។ កតមោ ខន្ធភារោ? បដិសន្ធិយា រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណំ – អយំ ខន្ធភារោ។ កតមោ កិលេសភារោ? រាគោ ទោសោ មោហោ…បេ… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា – អយំ កិលេសភារោ។ កតមោ អភិសង្ខារភារោ? បុញ្ញាភិសង្ខារោ អបុញ្ញាភិសង្ខារោ អានេញ្ជាភិសង្ខារោ – អយំ អភិសង្ខារភារោ។ យតោ ខន្ធភារោ ច កិលេសភារោ ច អភិសង្ខារភារោ ច បហីនា ហោន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, សោ វុច្ចតិ បន្នភារោ បតិតភារោ ឱរោបិតភារោ សមោរោបិតភារោ និក្ខិត្តភារោ បដិប្បស្សទ្ធភារោ។

មុនីតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ។ យា បញ្ញា បជានានា វិចយោ បវិចយោ ធម្មវិចយោ សល្លក្ខណា ឧបលក្ខណា បច្ចុបលក្ខណា, បណ្ឌិច្ចំ កោសល្លំ នេបុញ្ញំ វេភព្យា ចិន្តា ឧបបរិក្ខា ភូរី មេធា បរិណាយិកា វិបស្សនា សម្បជញ្ញំ បតោទោ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ បញ្ញាសត្ថំ បញ្ញាបាសាទោ បញ្ញាអាលោកោ បញ្ញាឱភាសោ បញ្ញាបជ្ជោតោ បញ្ញារតនំ អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ តេន ញាណេន សមន្នាគតោ មុនិ មោនប្បត្តោ។

តីណិ មោនេយ្យានិ – កាយមោនេយ្យំ, វចីមោនេយ្យំ, មនោមោនេយ្យំ។ កតមំ កាយមោនេយ្យំ? តិវិធានំ កាយទុច្ចរិតានំ [តិវិធកាយទុច្ចរិតានំ (ក.) មហានិ. ១៣] បហានំ កាយមោនេយ្យំ, តិវិធំ កាយសុចរិតំ កាយមោនេយ្យំ, កាយារម្មណេ ញាណំ កាយមោនេយ្យំ, កាយបរិញ្ញា កាយមោនេយ្យំ, បរិញ្ញាសហគតោ មគ្គោ កាយមោនេយ្យំ, កាយេ ឆន្ទរាគស្ស បហានំ កាយមោនេយ្យំ, កាយសង្ខារនិរោធា ចតុត្ថជ្ឈានសមាបត្តិ កាយមោនេយ្យំ – ឥទំ កាយមោនេយ្យំ។

កតមំ វចីមោនេយ្យំ? ចតុព្ពិធានំ វចីទុច្ចរិតានំ បហានំ វចីមោនេយ្យំ, ចតុព្ពិធំ វចីសុចរិតំ វចីមោនេយ្យំ, វាចារម្មណេ ញាណំ វចីមោនេយ្យំ, វាចាបរិញ្ញា វចីមោនេយ្យំ, បរិញ្ញាសហគតោ មគ្គោ វចីមោនេយ្យំ, វាចាយ ឆន្ទរាគស្ស បហានំ វចីមោនេយ្យំ,

ចឹឞង្គារតិរេទាសា ទុតិយញ្ញាតយយាបត្តិ ចចឹយោគេឃ្យ – ឌ្គង ចចឹយោគេឃ្យ៍

កតយំ យនោគោយោគេឃ្យ? តិចិឆាតិ យនោគោទុច្ចរិតាតិ បហាតិ យនោគោយោគេឃ្យ, តិចិឆំ យនោគោទុចរិតំ យនោគោយោគេឃ្យ, ចិត្តារម្មណេ ខាគាណំ យនោគោយោគេឃ្យ, ចិត្តបរិញ្ញា យនោគោយោគេឃ្យ, បរិញ្ញាឞហការតា យនេក្កា យនោគោយោគេឃ្យ, ចិត្តេ លក្ខុរាកស្ស បហាតិ យនោគោយោគេឃ្យ, ចិត្តឞង្គារតិរេទាសា ឞញ្ញារចេឆយិតតិរេទាឆឞយាបត្តិ យនោគោយោគេឃ្យ – ឌ្គង យនោគោយោគេឃ្យ៍

“កាឃយុត្តិ ចាចាយុត្តិ, យនោយុត្តិយតាឞចំ;

យុត្តិ យោគេឃ្យឞយុត្តិ, អាហុ ឞព្ពប្បហាឃិតំ៍

“កាឃយុត្តិ ចាចាយុត្តិ, យនោយុត្តិយតាឞចំ;

យុត្តិ យោគេឃ្យឞយុត្តិ, អាហុ តិត្យោតបិបក”ត្តិ [តិតហាតបិបកត្តិ (ឞី៍)]៍

ឌ្គេយហិ តីហិ យោគេឃ្យហិ ឆម្មេហិ ឞយត្តាកតា ល យុត្តិគោ [យុត្តយោ (ឞី៍ ឞ្យា៍ ក៍)] – អការេយុត្តិគោ, អតការេយុត្តិគោ, ឞេលយុត្តិគោ, អឞេលយុត្តិគោ, បច្ចេកយុត្តិគោ, យុត្តិយុត្តិគោតិ [យុត្តិយុត្តិគោ (ឞី៍ ឞ្យា៍ ក៍) យហាតិ៍ ១៣]៍ កតមេ អការេយុត្តិគោ? យេ តេ អការិកា ចិដ្ឋបកា ចិញ្ញាតឞាឞកា – ឌ្គេយ អការេយុត្តិគោ៍ កតមេ អតការេយុត្តិគោ? យេ តេ បព្ពជិតា ចិដ្ឋបកា ចិញ្ញាតឞាឞកា – ឌ្គេយ អតការេយុត្តិគោ៍ ឞត្ត ឞេលា ឞេលយុត្តិគោ, អរហន្តោ អឞេលយុត្តិគោ៍ បច្ចេកពុទ្ធា បច្ចេកយុត្តិគោ៍ យុត្តិយុត្តិគោ ទុច្ចន្តិ តថាកតា អរហន្តោ ឞម្មាឞម្ពុទ្ធា៍

“ត យោគេតត យុត្តិ ហោតិ, ឞុទ្ធហន្តេបិ អចិន្តុឞុ;

យោ ច តុលេច បក្កឃ្យ ចរោឆាឃ បណ្ឌិតោ៍

“បិបិតិ បរិចេទ្ចេតិ, ឞ យុត្តិ តោត យោ យុត្តិ;

យោ យុត្តាតិ ដ្ឋេកា លោគេ, យុត្តិ តោត បចុច្ចតិ៍

“អឞតញ្ចុ ឞតញ្ចុ ខាតូា ឆម្មំ, អជ្ឈត្តំ ពហិទ្ធា ច ឞព្ពលោគេ;

ទេវមនុស្សេហិ ពូជិតោ យោ, សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនី”។

វិប្បយុត្តោតិ មុនិនោ រាគា ចិត្តំ យុត្តំ វិយុត្តំ សុវិយុត្តំ; ទោសា ចិត្តំ... មោហា ចិត្តំ យុត្តំ វិយុត្តំ សុវិយុត្តំ...បេ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារេហិ ចិត្តំ យុត្តំ វិយុត្តំ សុវិយុត្តន្តិ – ស បន្នភារោ មុនិ វិប្បយុត្តោ។

ន កប្បិយោ នូបរតោ ន បត្ថិយោតិ ភគវាតិ។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាកប្បោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ តស្ស តណ្ហាកប្បោ បហីនោ, ទិដ្ឋិកប្បោ បដិនិស្សដ្ឋោ; តណ្ហាកប្បស្ស បហីនត្តា ទិដ្ឋិកប្បស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា តណ្ហាកប្បំ វា ទិដ្ឋិកប្បំ វា ន កប្បេតិ ន ជនេតិ ន សញ្ជនេតិ ន និព្វត្តេតិ នាភិនិព្វត្តេតីតិ – ន កប្បិយោ។ នូបរតោតិ។ សព្វេ ពាលបុថុជ្ជនា រជ្ជន្តិ, បុថុជ្ជនកល្យាណកំ ឧបាទាយ សត្ត សេខា អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ អារមន្តិ វិរមន្តិ បដិវិរមន្តិ, អរហា អារតោ វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – ន កប្បិយោ នូបរតោ។ ន បត្ថិយោតិ។ បត្ថនា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ យស្សេសា បត្ថនា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ ន បត្ថិយោ។

ភគវាតិ គារវាធិវចនំ។ អបិ ច ភគ្គរាគោតិ ភគវា, ភគ្គទោសោតិ ភគវា, ភគ្គមោហោតិ ភគវា, ភគ្គមានោតិ ភគវា, ភគ្គទិដ្ឋីតិ ភគវា, ភគ្គកណ្ដកោតិ ភគវា, ភគ្គកិលេសោតិ ភគវា, ភជិ វិភជិ បវិភជិ ធម្មរតនន្តិ ភគវា, ភវានំ អន្តករោតិ ភគវា, ភាវិតកាយោ ភាវិតសីលោ ភាវិតចិត្តោ ភាវិតបញ្ញោតិ ភគវា; ភាគី វា ភគវា អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានីតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានន្តិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា អត្ថរសស្ស ធម្មរសស្ស វិមុត្តិរសស្ស អធិសីលស្ស អធិចិត្តស្ស អធិបញ្ញាយាតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ចតុន្នំ ឈានានំ ចតុន្នំ អប្បមញ្ញានំ ចតុន្នំ អរូបសមាបត្តីនន្តិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា អដ្ឋន្នំ វិមោក្ខានំ អដ្ឋន្នំ អភិភាយតនានំ នវន្នំ អនុបុព្ពវិហារសមាបត្តីនន្តិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ទសន្នំ សញ្ញាភាវនានំ ទសន្នំ កសិណសមាបត្តីនំ អានាបានស្សតិសមាធិស្ស អសុភសមាបត្តិយាតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្សាតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ទសន្នំ តថាគតពលានំ ចតុន្នំ វេសារជ្ជានំ ចតុន្នំ បដិសម្ភិទានំ ឆន្នំ អភិញ្ញានំ ឆន្នំ ពុទ្ធធម្មានន្តិ ភគវា, ភគវាតិ នេតំ នាមំ មាតរា កតំ ន បិតរា កតំ ន ភាតរា កតំ ន ភគិនិយា កតំ ន មិត្តាមច្ចេហិ កតំ ន ញាតិសាលោហិតេហិ កតំ ន សមណព្រាហ្មណេហិ កតំ ន ទេវតាហិ កតំ; វិមោក្ខន្តិកមេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ ពោធិយា មូលេ សហ សព្វញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលាភា សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ភគវាតិ – ន កប្បិយោ នូបរតោ ន បត្ថិយោ តិ ភគវា។

តេនាហ ភគវា –

“ស សន្ទាឆខេ្យុស្ស ចិសេតិក្ខេតា, ឃំ កិញ្ចិ ឌិដ្ឋំ ច សុតំ ម្យុតំ ចា;

ស បត្ថការេទា យុតិ ចិប្បយុេត្តា, ត ពប្បិេឃា ត្ខបេរតា ត បត្តិេឃា”៑[ញ្ញតិ កកចាតិ]

យហាចិឃ្នហសុត្តតិេខ្ចេសា េតាេសេយា៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪁᪃᪨ ᨲᩩᩅᨭ᩠ᨭᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩋᨳ ᨲᩩᩅᨭ᩠ᨭᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ –

᪁᪉᪀᪨

ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᨻᨶ᩠ᨵᩩ,[ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᨻᨶ᩠ᨵᩩ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]ᩅᩥᩅᩮᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩮᩈᩥ[ᨾᩉᩮᩈᩥᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)];

ᨠᨳᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩥᨿᩣᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ᪨

ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᨻᨶ᩠ᨵᩪᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᨩᩮᩣᨲᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩅᩥᨾᨲᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᨩᩮᩣᨲᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᨷᨠᨲᩥᨿᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨲᩩᩃᩥᨲᩴ ᩋᨲᩦᩁᩥᨲᩴ ᩋᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᩋᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩴ, ᨲᩔ ᨬᩣᨱᩣᨿ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᨲᩩᩃᨶᩣᨿ ᨲᩦᩁᨱᩣᨿ ᩅᩥᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᨩᩮᩣᨲᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᨷᨠᨲᩥᨿᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨬᩣᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨲᩩᩃᩥᨲᩴ ᨲᩦᩁᩥᨲᩴ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᩅᩥᨾᨲᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᨷᨠᨲᩥᨿᩣ ᩈᩴᩈᨿᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ [ᩈᩴᩈᨿᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨾᨲᩥᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩊ᩠ᩉᨠᨩᩣᨲᩮᩣ, “ᩑᩅᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨶ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩅᩥᨾᨲᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨾᨲᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨

ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩋᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷᩣᩈᨠᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩮᩔᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᩋᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᩋᨾᨶᩩᩔᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨣᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨶ᩠ᨴᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩮᩅᨲᩣᨿᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᩋᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨶᩣᨲᩥ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨷᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩴ ᩋᩉᩦᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨲᩴ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩔ [ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ] ᩅᩥᩈᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨

ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨷᩁᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ [ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)], ᩅᩮᩣᨴᩣᨶᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨲᩦᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩋᨶᩣᨣᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ

ຕິສ຺ໂສ ປຸຈ຺ຉາ – ກຸສລປຸຈ຺ຉາ, ອກຸສລປຸຈ຺ຉາ, ອພ຺ຍາກຕປຸຈ຺ຉາ. ອປຣາປິ ຕິສ຺ໂສ ປຸຈ຺ຉາ – ຂນ຺ຘປຸຈ຺ຉາ, ຘາຕຸປຸຈ຺ຉາ, ອາຍຕນປຸຈ຺ຉາ. ອປຣາປິ ຕິສ຺ໂສ ປຸຈ຺ຉາ – ສຕິປຏ຺ຐານປຸຈ຺ຉາ, ສມ຺ມປ຺ປຘານປຸຈ຺ຉາ, ອິທ຺ຘິປາທປຸຈ຺ຉາ. ອປຣາປິ ຕິສ຺ໂສ ປຸຈ຺ຉາ – ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຸຈ຺ຉາ, ພລປຸຈ຺ຉາ, ໂພຊ຺ຌງ຺ຄປຸຈ຺ຉາ. ອປຣາປິ ຕິສ຺ໂສ ປຸຈ຺ຉາ – ມຄ຺ຄປຸຈ຺ຉາ, ຜລປຸຈ຺ຉາ, ນິພ຺ພານປຸຈ຺ຉາ.

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ຍາຈາມິ ຕໍ ອຊ຺ເຌສາມິ ຕໍ ປສາເທມິ ຕໍ, “ກຘຍສ຺ສຸ ເມ”ຕິ – ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ. ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຘຸນ຺ຕິ ອາທິຈ຺ໂຈ ວຸຈ຺ຈຕິ ສູຣິໂຍ [ສູຣິໂຍ (ສີ. ສ຺ຍາ.)]. ສູຣິໂຍ ໂຄຕໂມ ໂຄຕ຺ເຕນ, ຠຄວາປິ ໂຄຕໂມ ໂຄຕ຺ເຕນ, ຠຄວາ ສູຣິຍສ຺ສ ໂຄຕ຺ຕຎາຕໂກ ໂຄຕ຺ຕພນ຺ຘຸ; ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ໂຘ ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຘູຕິ – ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຘຸ.

ວິເວກໍ ສນ຺ຕິປທຎ຺ຈ ມເຫສິນ຺ຕິ. ວິເວກາຕິ ຕໂຍ ວິເວກາ – ກາຍວິເວໂກ , ຈິຕ຺ຕວິເວໂກ, ອຸປຘິວິເວໂກ. ກຕໂມ ກາຍວິເວໂກ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ຠຊຕິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຖ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ ກາເຍນ ວິວິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ໂສ ເອໂກ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອໂກ ຕິຏ຺ຐຕິ, ເອໂກ ນິສີທຕິ, ເອໂກ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ, ເອໂກ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສຕິ, ເອໂກ ປຏິກ຺ກມຕິ, ເອໂກ ຣໂຫ ນິສີທຕິ, ເອໂກ ຈງ຺ກມໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ເອໂກ ຈຣຕິ ວິຫຣຕິ ອິຣິຍຕິ ວຕ຺ຕຕິ ປາເລຕິ ຍເປຕິ ຍາເປຕິ – ອຍໍ ກາຍວິເວໂກ.

ກຕໂມ ຈິຕ຺ຕວິເວໂກ? ປຐມໍ ຌານໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ນີວຣເຓຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ວິຕກ຺ກວິຈາເຣຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕຕິຍໍ ຌານໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ປີຕິຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ສຸຂທຸກ຺ເຂຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ຣູປສຎ຺ຎາຍ ປຏິຆສຎ຺ຎາຍ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ , ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິຍາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສາ ທິຏ຺ຐານຸສຍາ ວິຈິກິຈ຺ຉານຸສຍາ, ຕເທກຏ຺ເຐຫິ ຈ ກິເລເສຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສກທາຄາມິສ຺ສ ໂອຬາຣິກາ ກາມຣາຄສຎ຺ໂຎຊນາ ປຏິຆສຎ຺ໂຎຊນາ ໂອຬາຣິກາ ກາມຣາຄານຸສຍາ ປຏິຆານຸສຍາ, ຕເທກຏ຺ເຐຫິ ຈ ກິເລເສຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອນາຄາມິສ຺ສ ອນຸສຫຄຕາ ກາມຣາຄສຎ຺ໂຎຊນາ ປຏິຆສຎ຺ໂຎຊນາ ອນຸສຫຄຕາ ກາມຣາຄານຸສຍາ ປຏິຆານຸສຍາ, ຕເທກຏ຺ເຐຫິ ຈ ກິເລເສຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອຣຫໂຕ ຣູປຣາຄາ ອຣູປຣາຄາ ມານາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈາ ອວິຊ຺ຊາຍ ມານານຸສຍາ ຠວຣາຄານຸສຍາ ອວິຊ຺ຊານຸສຍາ, ຕເທກຏ຺ເຐຫິ ຈ ກິເລເສຫິ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຍໍ ຈິຕ຺ຕວິເວໂກ.

ກຕໂມ ອຸປຘິວິເວໂກ? ອຸປຘີ ວຸຈ຺ຈຕິ ກິເລສາ ຈ ຂນ຺ຘາ ຈ ອຠິສງ຺ຂາຣາ ຈ. ອຸປຘິວິເວໂກ ວຸຈ຺ຈຕິ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ. ໂຍ ໂສ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ – ອຍໍ ອຸປຘິວິເວໂກ. ກາຍວິເວໂກ ຈ ວິເວກຏ຺ຐກາຍານໍ [ວູປກຏ຺ຐກາຍານໍ (ສີ.)] ເນກ຺ຂມ຺ມາຠິຣຕານໍ, ຈິຕ຺ຕວິເວໂກ ຈ ປຣິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕານໍ ປຣມໂວທານປ຺ປຕ຺ຕານໍ, ອຸປຘິວິເວໂກ ຈ ນິຣຸປຘີນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ວິສງ຺ຂາຣຄຕານໍ. ສນ຺ຕີຕິ ເອເກນ ອາກາເຣນ ສນ຺ຕິປິ ສນ຺ຕິປທມ຺ປິ ຕໍເຍວ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ, ໂຍ ໂສ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ – “ສນ຺ຕເມຕໍ ປທໍ, ປຓີຕເມຕໍ ປທໍ, ຍທິທໍ

សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពាន”ន្តិ។ អថ អបរេន អាការេន តេ ធម្មា សន្តាធិគមាយ សន្តិផុសនាយ សន្តិសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ, សេយ្យថិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា, ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ – ឥទំ វុច្ចតិ សន្តិបទំ តាណបទំ លេណបទំ សរណបទំ អភយបទំ អច្ចុតបទំ អមតបទំ និព្ពានបទំ។

មហេសីតិ មហេសិ ភគវា។ មហន្តំ សីលក្ខន្ធំ ឯសី គវេសី បរិយេសីតិ មហេសិ, មហន្តំ សមាធិក្ខន្ធំ…បេ… មហន្តំ បញ្ញាក្ខន្ធំ… មហន្តំ វិមុត្តិក្ខន្ធំ… មហន្តំ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ ឯសី គវេសី បរិយេសីតិ មហេសិ; មហតោ តមោកាយស្ស បទាលនំ, មហតោ វិបល្លាសស្ស ភេទនំ, មហតោ តណ្ហាសល្លស្ស អព្ពហនំ [អព្ពូហនំ (សី។ ស្យា។), អព្ពុហនំ (ក។)], មហតោ ទិដ្ឋិសង្ឃាដស្ស វិនិវេឋនំ, មហតោ មានធជស្ស បបាតនំ [បវាហនំ (ស្យា។)], មហតោ អភិសង្ខារស្ស វូបសមំ, មហតោ ឱឃស្ស និត្ថរណំ, មហតោ ភារស្ស និក្ខេបនំ, មហតោ សំសារវដ្ដស្ស ឧបច្ឆេទំ, មហតោ សន្តាបស្ស និព្ពាបនំ, មហតោ បរិឡាហស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ, មហតោ ធម្មធជស្ស ឧស្សាបនំ ឯសី គវេសី បរិយេសីតិ មហេសិ, មហន្តេ សតិបដ្ឋានេ មហន្តេ សម្មប្បធានេ មហន្តេ ឥទ្ធិបាទេ មហន្តានិ ឥន្ទ្រិយានិ មហន្តានិ ពលានិ មហន្តេ ពោជ្ឈង្គេ មហន្តំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ មហន្តំ បរមត្ថំ អមតំ និព្ពានំ ឯសី គវេសី បរិយេសីតិ មហេសិ; មហេសក្ខេហិ វា សត្តេហិ ឯសិតោ គវេសិតោ បរិយេសិតោ កហំ ពុទ្ធោ កហំ ភគវា កហំ ទេវទេវោ កហំ នរាសភោតិ មហេសិ – វិវេកំ សន្តិបទញ្ច មហេសិ។

កថំ ទិស្វា និព្ពាតិ ភិក្ខូតិ។ កថំ ទិស្វា បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា អត្តនោ រាគំ និព្ពាបេតិ, ទោសំ និព្ពាបេតិ, មោហំ និព្ពាបេតិ, កោធំ…បេ… ឧបនាហំ… មក្ខំ… បឡាសំ… ឥស្សំ… មច្ឆរិយំ… មាយំ… សាឋេយ្យំ… ថម្ភំ… សារម្ភំ… មានំ… អតិមានំ… មទំ… បមាទំ… សព្ពេ កិលេសេ… សព្ពេ ទុច្ចរិតេ… សព្ពេ ទរថេ… សព្ពេ បរិឡាហេ… សព្ពេ សន្តាបេ … សព្ពាកុសលាភិសង្ខារេ និព្ពាបេតិ សមេតិ ឧបសមេតិ វូបសមេតិ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ ភិក្ខូតិ បុថុជ្ជនកល្យាណកោ វា ភិក្ខុ សេខោ វា ភិក្ខូតិ – កថំ ទិស្វា និព្ពាតិ ភិក្ខុ។

អនុបាទិយានោ លោកស្មិំ កិញ្ចីតិ។ ចតូហិ ឧបាទានេហិ អនុបាទិយានោ អគណ្ហមានោ អបរាមសមានោ អនភិនិវិសមានោ។ លោកស្មិន្តិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ, ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេ។ កិញ្ចីតិ កិញ្ចិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតន្តិ – អនុបាទិយានោ លោកស្មិំ កិញ្ចិ។

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“បុច្ឆាមិ តំ អាទិច្ចពន្ធុ, វិវេកំ សន្តិបទញ្ច មហេសិ;

កថំ ទិស្វា និព្ពាតិ ភិក្ខុ, អនុបាទិយានោ លោកស្មិំ កិញ្ចី”តិ។

ម្ទុលំបបញ្ញាសង្ហាឃ, [ទុតិ ករចា]

យត្តា អយ្យិតិ សញ្ញាយុបរុរេត្ត[សញ្ញាយុបរុរេត្ត (ស្យា។)];

ឃា ពានិ ពហ្យា អដ្ឋាត្តា, ពានំ ចិតឃា សដា សរេពា សិរេក្លា។

ម្ទុលំ បបញ្ញាសង្ហាឃ, [ទុតិ ករចា] យត្តា អយ្យិតិ សញ្ញាយុបរុរេត្តតិ។ បបញ្ញារេឃច បបញ្ញាសង្ហា។ ពហ្យាបបញ្ញាសង្ហា ជិដ្ឋិបបញ្ញាសង្ហា។ ពពយំ ពហ្យាបបញ្ញាស្ស ម្ទុលំ? អចិន្ថាម្ទុលំ, អរេឃាតិរេសាយតសិពារេទា ម្ទុលំ, អយ្យិយារេតា ម្ទុលំ, អហិរិកំ ម្ទុលំ , អរេតាត្តប្បំ ម្ទុលំ, វុឌ្ឍិ ម្ទុលំ – ទុតំ ពហ្យាបបញ្ញាស្ស ម្ទុលំ។ ពពយំ ជិដ្ឋិបបញ្ញាស្ស ម្ទុលំ? អចិន្ថាម្ទុលំ, អរេឃាតិរេសាយតសិពារេទា ម្ទុលំ, អយ្យិយារេតា ម្ទុលំ, អហិរិកំ ម្ទុលំ, អរេតាត្តប្បំ ម្ទុលំ, វុឌ្ឍិ ម្ទុលំ – ទុតំ ជិដ្ឋិបបញ្ញាស្ស ម្ទុលំ។

ករចាតិ ពារចាឆិចចតំ។ អបិ ច កក្ករារេកាតិ ករចា, កក្ករេគារេសាតិ ករចា, កក្ករេយារេហាតិ ករចា, កក្កយារេតាតិ ករចា, កក្កជិដ្ឋិតិ ករចា, កក្កពល្ហរេកាតិ ករចា, កក្កពិរេលរេសាតិ ករចា, កខិ ចិកខិ បចិកខិ ឆយុទតត្តិ ករចា, កចាតំ អត្តាពរេទាតិ ករចា, កាចិតពារេឃា កាចិតសីរេលិ កាចិតចិរេត្តា កាចិតបរេញ្ញាតិ ករចា; កាពិ ចា ករចា អរេញ្ញាចតបត្វាតិ បត្តាតិ រេសតាសតាតិ អប្បសត្ថាតិ អប្បតិរេល្លាសាតិ ចិឌតចាពាតិ យតុស្សទាហរេស្សឃ្យពាតិ បដិសល្លាតសារុប្បាតិតិ ករចា, កាពិ ចា ករចា ឌិចរេបិល្ហបិពរេសតាសតពិលិតបច្ចយរេគសជ្ជបរិក្លារាតត្តិ ករចា, កាពិ ចា ករចា អត្វរេសស្ស ឆយុរេសស្ស ចិយុត្តិរេសស្ស អឆិសីលស្ស អឆិចិត្តស្ស អឆិបញ្ញាឃាតិ ករចា, កាពិ ចា ករចា ចតុត្ត ឍរាតាតំ ចតុត្ត អប្បយញ្ញាតំ ចតុត្ត អទ្ទបសយាបត្តិតត្តិ ករចា, កាពិ ចា ករចា អដ្ឋត្ត ចិរេយាក្លាតំ អដ្ឋត្ត អភិកាឃពតាតំ តចត្ត អតុប្បុព្ពចិហារសយាបត្តិតត្តិ ករចា, កាពិ ចា ករចា ឌសត្ត សញ្ញាកាចតាតំ ឌសត្ត ពសិណសយាបត្តិតំ អាតាបាតស្សតិសយាឆិស្ស អយុកសយាបត្តិឃាតិ ករចា, កាពិ ចា ករចា ចតុត្ត សតិបដ្ឋាតាតំ ចតុត្ត សយុប្បធាតាតំ ចតុត្ត ទុទ្ធិបាឌាតំ បញ្ចត្ត ទុន្ទ្រិឃាតំ បញ្ចត្ត ពាលិតំ សត្តត្ត រេពាជ្ឈង្គាតំ អរិឃស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស យក្កស្សាតិ ករចា, កាពិ ចា ករចា ឌសត្ត តធាគតពាលិតំ ចតុត្ត រេចសារជ្ជាតំ ចតុត្ត បដិសម្ភិធាតំ ឆត្ត អភិញ្ញាតំ ឆត្ត ពុទ្ធឆយ្មាតត្តិ ករចា, ករចាតិ រេតតំ តាយំ យាពរេទា ពពំ ត បិពរេទា ពពំ ត កាពរេទា ពពំ ត កពិតិឃា ពពំ ត យិត្តាយរេច្ចហិ ពពំ ត ញាតិសារេលាហិរេពហិ ពពំ ត សយណព្រាហ្មរេណហិ ពពំ ត រេឌចតាហិ ពពំ; ចិរេយាក្ខត្តិពរេយតំ ពុទ្ធាតំ ករចត្តាតំ រេពាឆិឃា ម្ទុរេល សហ សញ្ញញ្ញាតពាពាណស្ស បដិលិកា សច្ឆិពា បញ្ញាត្តិ ឃជិជំ ករចាតិ – ម្ទុលំ បបញ្ញាសង្ហាឃ ទុតិ ករចា។

យត្តា អយ្យិតិ សញ្ញាយុបរុរេត្តតិ។ យត្តា ចុច្ចតិ បញ្ញា។ ឃា បញ្ញា បជាតតា...រេប... អរេយារេហា ឆយ្មចិចរេឃា សយ្មាជិដ្ឋិ។ អយ្យិតិ ទ្វរេប អយ្យិតិ

មានោ អស្មីតិ ឆន្ទោ អស្មីតិ អនុសយោ; វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ អស្មីតិ មានោ អស្មីតិ ឆន្ទោ អស្មីតិ អនុសយោតិ។ មូលំ បបញ្ចសង្ខាយ ឥតិ ភគវា។ មន្តា អស្មីតិ សព្ពមុបរុន្ធេតិ។ បបញ្ចសង្ខាយ មូលញ្ច អស្មិមានញ្ច មន្តាយ សព្ពំ រុន្ធេយ្យ ឧបរុន្ធេយ្យ និរោធេយ្យ វូបសមេយ្យ អត្ថង្គមេយ្យ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ – មូលំ បបញ្ចសង្ខាយ ឥតិ ភគវា, មន្តា អស្មីតិ សព្ពមុបរុន្ធេ។

យា កាចិ តណ្ហា អជ្ឈត្តន្តិ។ យា កាចីតិ សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ – យា កាចីតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា។ អជ្ឈត្តន្តិ អជ្ឈត្តសមុដ្ឋានា វា [អជ្ឈត្តំ សមុដ្ឋាតិ (ស្យា។)] សា តណ្ហាតិ – អជ្ឈត្តំ។ អថ វា អជ្ឈត្តិកំ វុច្ចតិ ចិត្តំ។ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ ចិត្តេន សា តណ្ហា សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា សម្បយុត្តា ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណាតិបិ អជ្ឈត្តន្តិ – យា កាចិ តណ្ហា អជ្ឈត្តំ។

តាសំ វិនយា សទា សតោ សិក្ខេតិ។ សទាតិ សទា សព្ពទា សព្ពកាលំ និច្ចកាលំ ធុវកាលំ, សតតំ សមិតំ អព្ពោកិណ្ណំ បោង្ខានុបោង្ខំ ឧទកូមិកជាតំ អវីចិសន្តតិសហិតំ ផុសិតំ, បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តំ, បុរិមំ យាមំ មជ្ឈិមំ យាមំ បច្ឆិមំ យាមំ, កាឡេ ជុណ្ហេ វស្សេ ហេមន្តេ គិម្ហេ បុរិមេ វយោខន្ធេ មជ្ឈិមេ វយោខន្ធេ បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ។ អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – អសតិ បរិវជ្ជនាយ សតោ, សតិករណីយានំ ធម្មានំ កតត្តា សតោ, សតិបដិបក្ខានំ ធម្មានំ ហតត្តា សតោ, សតិនិមិត្តានំ អសម្មុដ្ឋត្តា សតោ។ អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – សតិយា សមន្នាគតត្តា សតោ, សតិយា វសិតត្តា សតោ, សតិយា បាគុញ្ញតាយ សតោ, សតិយា អបច្ចោរោហណតាយ សតោ។ អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – សត្តត្តា សតោ, សន្តត្តា សតោ, សមិតត្តា សតោ, សន្តធម្មសមន្នាគតត្តា សតោ។ ពុទ្ធានុស្សតិយា សតោ, ធម្មានុស្សតិយា សតោ, សង្ឃានុស្សតិយា សតោ, សីលានុស្សតិយា សតោ, ចាគានុស្សតិយា សតោ, ទេវតានុស្សតិយា សតោ, អានាបានស្សតិយា សតោ, មរណស្សតិយា សតោ, កាយគតាសតិយា សតោ, ឧបសមានុស្សតិយា សតោ។ យា សតិ អនុស្សតិ បដិស្សតិ, សតិ សរណតា ធារណតា អបិលាបនតា អសម្មុស្សនតា, សតិ សតិន្ទ្រិយំ សតិពលំ សម្មាសតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឯកាយនមគ្គោ – អយំ វុច្ចតិ សតិ។ ឥមាយ សតិយា ឧបេតោ សមុបេតោ, ឧបាគតោ សមុបាគតោ, ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ, សមន្នាគតោ សោ វុច្ចតិ សតោ។

សិក្ខេតិ តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា។ កតមា អធិសីលសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ, ខុទ្ទកោ សីលក្ខន្ធោ... មហន្តោ សីលក្ខន្ធោ, សីលំ បតិដ្ឋា អាទិ ចរណំ សំយមោ សំវរោ មុខំ បមុខំ កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា – អយំ អធិសីលសិក្ខា។

កតមា អធិចិត្តសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ

ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂເກາ ຈ ວິຫຣຕິ ສເຕາ ຈ ສມ຺ປຊາເນາ ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວເທຕິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ "ອຸເປກ຺ຂເກາ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ"ຕິ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ເສາມນສ຺ສເທາມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ – ອຍໍ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ.

ກຕມາ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຎວາ ເຫາຕິ, ອຸທຍຕ຺ຖຄາມິນິຍາ ປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄເຕາ ອຣິຍາຍ ນິພ຺ເພຘິກາຍ ສມ຺ມາທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນິຍາ. ເສາ ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທເຍາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິເຣາເຘາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ , ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຍໍ ອາສວສມຸທເຍາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຍໍ ອາສວນິເຣາເຘາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຍໍ ອາສວນິເຣາຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ – ອຍໍ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ.

ຕາສໍ ວິນຍາ ສທາ ສເຕາ ສິກ຺ເຂຕິ. ຕາສໍ ຕຓ຺ຫານໍ ວິນຍາຍ ປຏິວິນຍາຍ ປຫານາຍ ວູປສມາຍ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ອຘິສີລມ຺ປິ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອຘິຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອຘິປຎ຺ຎມ຺ປິ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ; ອິມາ ຕິສ຺ເສາ ສິກ຺ຂາເຍາ ອາວຊ຺ຊນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຊານນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ປສ຺ສນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐຫນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ສທ຺ຘາຍ ອຘິມຸຈ຺ຈນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ວີຣິຍໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຈິຕ຺ຕໍ ສມາທຫນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ປຎ຺ຎາຍ ປຊານນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ອຠິຊານນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ປຣິຊານນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ປຫາຕພ຺ພໍ ປຊຫນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຠາເວຕພ຺ພໍ ຠາເວນ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ສຈ຺ຉິກເຣານ຺ເຕາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ ອາຈເຣຍ຺ຍ ສມາຈເຣຍ຺ຍ ສມາທາຍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ – ຕາສໍ ວິນຍາ ສທາ ສເຕາ ສິກ຺ເຂ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

"ມູລໍ ປປຎ຺ຈສງ຺ຂາຍ, [ອິຕິ ຠຄວາ]

ມນ຺ຕາ ອສ຺ມີຕິ ສພ຺ພມຸປຣຸນ຺ເຘ;

ຍາ ກາຈິ ຕຓ຺ຫາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ, ຕາສໍ ວິນຍາ ສທາ ສເຕາ ສິກ຺ເຂ"ຕິ.

໑໓໗.

ຍໍກິຎ຺ຈິ ຘມ຺ມມຠິຊຎ຺ຎາ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຖ ວາປິ ພຫິທ຺ຘາ;

ត ទេត ធាម៌ ក្រខ្លេឆ, ត ហិ ឃា តិខ្ញុតិ ឃតំ ចុត្តា៍

ឃំ កិញ្ចិ ឆយ្យុកិឌខ្លា អខ្លួញ្ញត្តិ៍ ឃំ កិញ្ចិ អត្តួទេតា ក្យុលំ ខាទេតឃ្យ ក្យុឃទេល ចា ឆទេយ្យ អព្យាពទេព ចា ឆទេយ្យ៍ ពពទេយ អត្តួទេតា ក្យុលា? ក្លច្ឆា ក្យុលិ បត្តខ្លិទេពា ចា អឃ្យុំ [អឃ្យុ (ឃ្យា៍)], យពាទេកាពក្យុលិ បត្តខ្លិទេពា ចា អឃ្យុំ, ក្លឡអាទេកាពក្យុលិ បត្តខ្លិទេពា ចា អឃ្យុំ, ពាទេពា ឃឃឃ្យុឹ ឃពហក្ខ បត្តខ្លិពាតត្តិ ចា អឃ្យុំ, លិកិយិត្រូចទេបិណ្ឌបិពទេឃតាឃតកិលិតបច្ចូយទេកឃខ្លួបទិក្លួាទាតត្តិ ចា អឃ្យុំ, ឃុត្តត្តិទេកា ចា អឃ្យុំ, ចិតឃឆទេទា ចា អឃ្យុំ, ឆយ្យុកធិទេកា ចា អឃ្យុំ, អាទេខ្ញិទេកា ចា អឃ្យុំ, បិណ្ឌបិពិទេកា ចា អឃ្យុំ, បំឃុក្យុលិទេកា ចា អឃ្យុំ, ទេពឌឹចទិទេកា ចា អឃ្យុំ, ឃបធាតចាទិទេកា ចា អឃ្យុំ, ពលុបច្ឆាកត្តិទេកា ចា អឃ្យុំ, ទេតឃខ្លិទេកា ចា អឃ្យុំ, ឃធាឃត្តូតិទេកា ចា អឃ្យុំ, បឌយឃ្យុ ឈាតឃ្យុ លិកឹតិ ចា អឃ្យុំ, ទុតិយឃ្យុ ឈាតឃ្យុ លិកឹតិ ចា អឃ្យុំ, ពតិយឃ្យុ ឈាតឃ្យុ លិកឹតិ ចា អឃ្យុំ, ចព្យូត្តឃ្យុ ឈាតឃ្យុ លិកឹតិ ចា អឃ្យុំ, អាកាឃាតច្ចាយពតឃយាបត្តិយា លិកឹតិ ចា អឃ្យុំ, ចិខ្ញាលាច្ចាយពតឃយាបត្តិយា... អាកិច្ចខ្ញាយពតឃយាបត្តិយា... ទេតចឃខ្ញាតាឃខ្ញាយពតឃយាបត្តិយា លិកឹតិ ចា អឃ្យុំ – ខ្ពទេយ ចុច្ចត្តិ អត្តួទេតា ក្យុលា ៍ ឃំ កិញ្ចិ អត្តួទេតា ក្យុលំ ខាទេតឃ្យ អាខាទេតឃ្យ ចិខាទេតឃ្យ បខិចិខាទេតឃ្យ បខិចិខ្លេឃ្យុាតិ – ឃំ កិញ្ចិ ឆយ្យុកិឌខ្លា អខ្លួញ្ញត្តិ៍ អឆ ចាបិ ពាហិទ្ធាតិ៍ ក្លបខ្លាយឃ្យុ ចា អាចទិយឃ្យុ ចា ទេព ក្យុលា អឃ្យុតិ [អឃ្យុតិ អខ្លួញ្ញត្តិ (ពាហុឃុ)] – អឆ ចាបិ ពាហិទ្ធា៍

តទេពត ធាម៌ ក្រខ្លេធាតិ៍ អត្តួទេតា ចា ក្យុទេលាត បទេទំ ចា ក្យុទេលាត ធាម៌ ត ពទេទឃ្យ, ឆយុំ ត ពទេទឃ្យ, យាតំ ត ពទេទឃ្យ, ក្លត្តិ៍ ត ពទេទឃ្យ, ក្លត្តយំ ត ពទេទឃ្យ, ត ទេពត យាតំ ខទេតឃ្យ, ត ទេពត ឆទេទ្ធា អឃ្យុ បត្តូទេទ្ធា បក្កហិតឃិទេទាតិ – ត ទេពត ធាម៌ ក្រខ្លេឆ៍

ត ហិ ឃា តិខ្ញុតិ ឃតំ ចុត្តាតិ៍ ឃពាតំ ឃត្តាតំ ឃប្បុទិឃាតំ ព្យុទ្ធាតំ ព្យុទ្ធឃាចកាតំ បទេច្ចកព្យុទ្ធាតំ ឃា តិខ្ញុតឹតិ ត ចុត្តា ត បចុត្តា ត អាចិក្លួតា ត ទេឌឃិតា ត បខ្លាបិតា ត បក្ខបិតា ត ចិចដា ត ចិកត្តា ត ក្លត្តាតឹពតា តប្បកាឃិតាតិ – ត ហិ ឃា តិខ្ញុតិ ឃតំ ចុត្តា៍

ទេពតាហ ភពចា –

“ឃំ កិញ្ចិ ឆយ្យុកិឌខ្លា, អខ្លួញ្ញត្តិ អឆ ចាបិ ពាហិទ្ធា;

ត ទេពត ធាម៌ ក្រខ្លេឆ, ត ហិ ឃា តិខ្ញុតិ ឃតំ ចុត្តា”តិ៍

១៣៦៍

ទេឃទេឃ្យា ត ទេពត យទេខ្លាឃ្យ, តឹទេចឃ្យា អឆ ចាបិ ឃទិទេក្លួា;

ផុដ្ឋោអនេករូបេហិ, នាតុមានំ វិកប្បយំ តិដ្ឋេ។

សេយ្យោ ន តេន មញ្ញេយ្យាតិ “សេយ្យោហមស្មី”តិ អតិមានំ ន ជនេយ្យ ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា ធនេន វា អជ្ឈេនេន វា កម្មាយតនេន វា សិប្បាយតនេន វា វិជ្ជាដ្ឋានេន វា សុតេន វា បដិភានេន វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ – សេយ្យោ ន តេន មញ្ញេយ្យ។

នីចេយ្យោ អថ វាបិ សរិក្ខោតិ “ហីនោហមស្មី”តិ ឱមានំ ន ជនេយ្យ ជាតិយា វា គោត្តេន វា…បេ… អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា។ “សទិសោហមស្មី”តិ មានំ ន ជនេយ្យ ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា ធនេន វា អជ្ឈេនេន វា កម្មាយតនេន វា សិប្បាយតនេន វា វិជ្ជាដ្ឋានេន វា សុតេន វា បដិភានេន វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ – នីចេយ្យោ អថ វាបិ សរិក្ខោ។

ផុដ្ឋោ អនេករូបេហីតិ អនេកវិធេហិ អាការេហិ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោតិ – ផុដ្ឋោ អនេករូបេហិ។

នាតុមានំវិកប្បយំ តិដ្ឋេតិ អាតុមា វុច្ចតិ អត្តា។ អត្តានំ កប្បេន្តោ វិកប្បេន្តោ វិកប្បំ អាបជ្ជន្តោ ន តិដ្ឋេយ្យាតិ – នាតុមានំ វិកប្បយំ តិដ្ឋេ។

តេនាហ ភគវា –

“សេយ្យោ ន តេន មញ្ញេយ្យ, នីចេយ្យោ អថ វាបិ សរិក្ខោ;

ផុដ្ឋោ អនេករូបេហិ, នាតុមានំ វិកប្បយំ តិដ្ឋេ”តិ។

១៦៣។

អជ្ឈត្តមេវុបសមេ , ន អញ្ញតោ ភិក្ខុ សន្តិមេសេយ្យ;

អជ្ឈត្តំ ឧបសន្តស្ស, នត្ថិ អត្តា[អត្តំ (ស្យា។)]កុតោ និរត្តា[និរត្តំ (ស្យា។)]វា។

អជ្ឈត្តមេវុបសមេតិ អជ្ឈត្តំ រាគំ សមេយ្យ, ទោសំ សមេយ្យ, មោហំ សមេយ្យ, កោធំ…បេ… ឧបនាហំ… មក្ខំ… បឡាសំ… ឥស្សំ…

មច្ឆរិយំ… មាយំ… សាឋេយ្យំ… ថម្ភំ… សារម្ភំ… មានំ… អតិមានំ… មទំ… បមាទំ… សព្វេ កិលេសេ… សព្វេ ទុច្ចរិតេ… សព្វេ ទរថេ… សព្វេ បរិឡាហេ… សព្វេ សន្តាបេ… សព្វាកុសលាភិសង្ខារេ សមេយ្យ ឧបសមេយ្យ វូបសមេយ្យ និព្វាបេយ្យ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ – អជ្ឈត្តមេវុបសមេ។

ន អញ្ញតោ ភិក្ខុ សន្តិមេសេយ្យាតិ។ អញ្ញតោ អសុទ្ធិមគ្គេន, មិច្ឆាបដិបទាយ, អនិយ្យានិកបថេន, អញ្ញត្រ សតិបដ្ឋានេហិ, អញ្ញត្រ សម្មប្បធានេហិ, អញ្ញត្រ ឥទ្ធិបាទេហិ, អញ្ញត្រ ឥន្ទ្រិយេហិ, អញ្ញត្រ ពលេហិ, អញ្ញត្រ ពោជ្ឈង្គេហិ, អញ្ញត្រ អរិយា អដ្ឋង្គិកា មគ្គា សន្តិំ ឧបសន្តិំ វូបសន្តិំ និព្វុតិំ បដិប្បស្សទ្ធិំ ន ឯសេយ្យ ន គវេសេយ្យ ន បរិយេសេយ្យាតិ – ន អញ្ញតោ ភិក្ខុ សន្តិមេសេយ្យ។

អជ្ឈត្តំ ឧបសន្តស្សាតិ។ អជ្ឈត្តំ រាគំ សន្តស្ស, ទោសំ សន្តស្ស, មោហំ សន្តស្ស…បេ… សព្វាកុសលាភិសង្ខារេ សន្តស្ស ឧបសន្តស្ស វូបសន្តស្ស និព្វុតស្ស បដិប្បស្សទ្ធស្សាតិ – អជ្ឈត្តំ ឧបសន្តស្ស។

នត្ថិ អត្តា កុតោ និរត្តា វាតិ។ នត្ថីតិ បដិក្ខេបោ។ អត្តាតិ អត្តទិដ្ឋិ នត្ថិ; និរត្តាតិ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ នត្ថិ។ អត្តាតិ គហិតំ នត្ថិ; និរត្តាតិ មុញ្ចិតព្វំ នត្ថិ។ យស្សត្ថិ គហិតំ, តស្សត្ថិ មុញ្ចិតព្វំ។ យស្សត្ថិ មុញ្ចិតព្វំ, តស្សត្ថិ គហិតំ។ គហណំ មុញ្ចនំ សមតិក្កន្តោ អរហា វុឌ្ឍិបរិហានិវីតិវត្តោ។ សោ វុដ្ឋវាសោ ចិណ្ណចរណោ…បេ… ជាតិមរណសំសារោ, នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ – នត្ថិ អត្តា កុតោ និរត្តា វា។

តេនាហ ភគវា –

“អជ្ឈត្តមេវុបសមេ, ន អញ្ញតោ ភិក្ខុ សន្តិមេសេយ្យ;

អជ្ឈត្តំ ឧបសន្តស្ស, នត្ថិ អត្តា កុតោ និរត្តា វា”តិ។

១៥៥។

មជ្ឈេ យថា សមុទ្ទស្ស, ឩមិ នោ ជាយតី ឋិតោ ហោតិ;

ឯវំ ឋិតោ អនេជស្ស, ឧស្សទំ ភិក្ខុ ន ករេយ្យ[ករេ (ស្យា.)] កុហិញ្ចិ។

មជ្ឈេ យថា សមុទ្ទស្ស, ឩមិ នោ ជាយតី ឋិតោ ហោតីតិ។ សមុទ្ទោ ចតុរាសីតិយោជនសហស្សានិ ឧព្វេធេន គម្ភីរោ។ ហេដ្ឋា ចតុរាសីតិយោជនសហស្សានិ ឧទកំ មច្ឆកច្ឆបេហិ កម្បតិ។ ឧបរិ ចតុរាសីតិយោជនសហស្សានិ ឧទកំ វាតេហិ កម្បតិ។ មជ្ឈេ

ຈຕ຺ຕາຣີສໂຍຊນສຫສ຺ສານິ ອຸທກໍ ນ ກມ຺ປຕິ ນ ວິກມ຺ປຕິ ນ ຈລຕິ ນ ເວຘຕິ ນປ຺ປເວຘຕິ ນ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອເນຣິໂຕ ອຆຏ຺ຏິໂຕ ອຈລິໂຕ ອລຸຬິໂຕ ອຠນ຺ໂຕ ວູປສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອູມິ ໂນ ຊາຍຕິ, ຐິໂຕ ໂຫຕິ ສມຸທ຺ໂທ. ເອວມ຺ປິ ມຊ຺ເຌ ຍຖາ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ອູມິ ໂນ ຊາຍຕີ ຐິໂຕ ໂຫຕິ.

ອຖ ວາ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ປພ຺ພຕານໍ ອນ຺ຕຣິກາສຸ ສຕ຺ຕສີທນ຺ຕຣາ ມຫາສມຸທ຺ທາ [ສີທນ຺ຕຣສມຸທ຺ທາ (ສ຺ຍາ.)] ຕຕ຺ຖ ອຸທກໍ ນ ກມ຺ປຕິ ນ ວິກມ຺ປຕິ ນ ຈລຕິ ນ ເວຘຕິ ນປ຺ປເວຘຕິ ນ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອເນຣິໂຕ ອຆຏ຺ຏິໂຕ ອຈລິໂຕ ອລຸຬິໂຕ ອຠນ຺ໂຕ ວູປສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອູມິ ໂນ ຊາຍຕິ, ຐິໂຕ ໂຫຕິ ສມຸທ຺ໂທ. ເອວມ຺ປິ ມຊ຺ເຌ ຍຖາ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ອູມິ ໂນ ຊາຍຕີ ຐິໂຕ ໂຫຕິ.

ເອວໍ ຐິໂຕ ອເນຊສ຺ສາຕິ. ເອວນ຺ຕິ ໂອປມ຺ມສມ຺ປຏິປາທນໍ. ຐິໂຕຕິ ລາເຠປິ ນ ກມ຺ປຕິ, ອລາເຠປິ ນ ກມ຺ປຕິ, ຍເສປິ ນ ກມ຺ປຕິ, ອຍເສປິ ນ ກມ຺ປຕິ, ປສໍສາຍປິ ນ ກມ຺ປຕິ, ນິນ຺ທາຍປິ ນ ກມ຺ປຕິ, ສຸເຂປິ ນ ກມ຺ປຕິ, ທຸກ຺ເຂປິ ນ ກມ຺ປຕິ ນ ວິກມ຺ປຕິ ນ ຈລຕິ ນ ເວຘຕິ ນປ຺ປເວຘຕິ ນ ສມ຺ປເວຘຕີຕິ – ເອວໍ ຐິໂຕ. ອເນຊສ຺ສາຕິ ເອຊາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ. ໂຍ ຣາໂຄ ສາຣາໂຄ...ເປ... ອຠິຊ຺ຌາ ໂລໂຠ ອກຸສລມູລໍ. ຍສ຺ເສສາ ເອຊາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ວູປສນ຺ຕາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາ ອຠພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທທ຺ຘາ, ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ອເນໂຊ. ເອຊາຍ ປຫີນຕ຺ຕາ ອເນໂຊ; ໂສ ລາເຠປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ອລາເຠປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ຍເສປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ອຍເສປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ປສໍສາຍປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ນິນ຺ທາຍປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ສຸເຂປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ທຸກ຺ເຂປິ ນ ອິນ຺ຊຕິ, ນ ຈລຕິ ນ ເວຘຕິ ນປ຺ປເວຘຕິ ນ ສມ຺ປເວຘຕີຕິ – ເອວໍ ຐິໂຕ ອເນຊສ຺ສ.

ອຸສ຺ສທໍ ກິນ຺ຈິ ນ ກເຣຍ຺ຍ ກຸຫິນ຺ຈີຕິ. ອຸສ຺ສທາຕິ ສຕ຺ຕຸສ຺ສທາ – ຣາຄຸສ຺ສທໍ [ຣາຄຸສ຺ສໂທ (ສ຺ຍາ.)], ໂທສຸສ຺ສທໍ, ໂມຫຸສ຺ສທໍ, ມານຸສ຺ສທໍ, ທິຏ຺ຐຸສ຺ສທໍ, ກິເລສຸສ຺ສທໍ, ກມ຺ມຸສ຺ສທໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ ນ ຊເນຍ຺ຍ ນ ສຎ຺ຊເນຍ຺ຍ ນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ ນາຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ກຸຫິນ຺ຈີຕິ ກຸຫິນ຺ຈິ ກິສ຺ມິນ຺ຈິ ກຕ຺ຖຈິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາຕິ – ອຸສ຺ສທໍ ກິນ຺ຈິ ນ ກເຣຍ຺ຍ ກຸຫິນ຺ຈີ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ມຊ຺ເຌ ຍຖາ ສມຸທ຺ທສ຺ສ, ອູມິ ໂນ ຊາຍຕີ ຐິໂຕ ໂຫຕິ;

ເອວໍ ຐິໂຕ ອເນຊສ຺ສ, ອຸສ຺ສທໍ ກິນ຺ຈິ ນ ກເຣຍ຺ຍ ກຸຫິນ຺ຈີ”ຕິ.

໑໓໙.

ອກິຕ຺ຕຍີ ວິວຏຈກ຺ຂຸ, ສກ຺ຂິຘມ຺ມໍ ປຣິສ຺ສຍວິນຍໍ;

បដិបទំ វទេហិ ភទ្ទន្តេ, បាតិមោក្ខំ អថ វាបិ សមាធិំ។

អកិត្តយិ វិវដចក្ខូតិ។ អកិត្តយីតិ កិត្តិតំ អាចិក្ខិតំ ទេសិតំ បញ្ញាបិតំ បដ្ឋបិតំ វិវដំ វិភត្តំ ឧត្តានីកតំ បកាសិតន្តិ – អកិត្តយិ [អកិត្តយីតិ អកិត្តយិ បរិកិត្តយិ អាចិក្ខិ ទេសេសិ បញ្ញបេសិ បដ្ឋបេសិ វិវរិ វិភជិ ឧត្តានីអកាសិ បកាសេសីតិ អកិត្តយិ (ស្យា.)]។ វិវដចក្ខូតិ ភគវា បញ្ចហិ ចក្ខូហិ វិវដចក្ខុ – មំសចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ, ទិព្វេន ចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ, បញ្ញាចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ, ពុទ្ធចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ, សមន្តចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ។

កថំ ភគវា មំសចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ? មំសចក្ខុម្ហិ ភគវតោ បញ្ច វណ្ណា សំវិជ្ជន្តិ – នីលោ ច វណ្ណោ, បីតកោ ច វណ្ណោ, លោហិតកោ ច វណ្ណោ, កណ្ហោ ច វណ្ណោ, ឱទាតោ ច វណ្ណោ។ អក្ខិលោមានិ ច ភគវតោ យត្ថ ច អក្ខិលោមានិ បតិដ្ឋិតានិ តំ នីលំ ហោតិ សុនីលំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ ឧមាបុប្ផសមានំ [ឧម្មាបុប្ផសមានំ (សី. ក.), ឧម្មារបុប្ផសមានំ (ស្យា.)]។ តស្ស បរតោ បីតកំ ហោតិ សុបីតកំ សុវណ្ណវណ្ណំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ កណិការបុប្ផសមានំ។ ឧភយតោ ច អក្ខិកូដានិ ភគវតោ លោហិតកានិ ហោន្តិ សុលោហិតកានិ បាសាទិកានិ ទស្សនេយ្យានិ ឥន្ទគោបកសមានានិ។ មជ្ឈេ កណ្ហំ ហោតិ សុកណ្ហំ អលូខំ សិនិទ្ធំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ អទ្ទារិដ្ឋកសមានំ [អឡារិដ្ឋកសមានំ (ស្យា.)]។ តស្ស បរតោ ឱទាតំ ហោតិ សុឱទាតំ សេតំ បណ្ឌរំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ ឱសធិតារកសមានំ។ តេន ភគវា បាកតិកេន មំសចក្ខុនា អត្តភាវបរិយាបន្នេន បុរិមសុចរិតកម្មាភិនិព្វត្តេន សមន្តា យោជនំ បស្សតិ ទិវា ចេវ រត្តិញ្ច។ យទាបិ ចតុរង្គសមន្នាគតោ អន្ធការោ ហោតិ។ សូរិយោ ច អត្ថង្គតោ ហោតិ។ កាឡបក្ខោ ច ឧបោសថោ ហោតិ។ តិព្វោ ច វនសណ្ឌោ ហោតិ។ មហា ច កាឡមេឃោ [អកាលមេឃោ (ស្យា.)] អព្ភុដ្ឋិតោ ហោតិ។ ឯវរូបេបិ ចតុរង្គសមន្នាគតេ អន្ធការេ សមន្តា យោជនំ បស្សតិ។ នត្ថិ សោ កុដ្ដោ [កុដ្ឋោ (សី.)] វា កវាដំ វា បាការោ វា បព្វតោ វា គច្ឆោ វា លតា វា អាវរណំ រូបានំ ទស្សនាយ។ ឯកញ្ចេ តិលផលំ និមិត្តំ កត្វា តិលវាហេ បក្ខិបេយ្យ។ តញ្ញេវ តិលផលំ ឧទ្ធរេយ្យ។ ឯវំ បរិសុទ្ធំ ភគវតោ បាកតិកំ មំសចក្ខុ។ ឯវំ ភគវា មំសចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ។

កថំ ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ? ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ។ យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ – “ឥមេ វត ភោន្តោ សត្តា កាយទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា វចីទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា មនោទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ ឧបវាទកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា , តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបន្នា។ ឥមេ វា បន ភោន្តោ សត្តា កាយសុចរិតេន សមន្នាគតា វចីសុចរិតេន សមន្នាគតា មនោសុចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ អនុបវាទកា សម្មាទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា, តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា”តិ ។ ឥតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ; យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ។ អាកង្ខមានោ ច ភគវា ឯកម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, ទ្វេបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, តិស្សោបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ចតស្សោបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, បញ្ចបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ទសបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, វីសម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, តិំសម្បិ លោកធាតុយោ

បស្សេយ្យ, ចត្តាលីសាយបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, បញ្ញាសាយបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, សតាយបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, សហស្សិម្បិ ចូឡនិកំ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, ទ្វិសហស្សិម្បិ មជ្ឈិមិកំ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, តិសហស្សិម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, មហាសហស្សិម្បិ [តិសហស្សិំ មហាសហស្សិម្បិ (សី។ ក។)] លោកធាតុំ បស្សេយ្យ។ យាវតកំ វា បន អាកង្ខេយ្យ តាវតកំ បស្សេយ្យ។ ឯវំ បរិសុទ្ធំ ភគវតោ ទិព្វចក្ខុ។ ឯវំ ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ។

កថំ ភគវា បញ្ញាចក្ខុនាបិ វិវដចក្ខុ? ភគវា មហាបញ្ញោ បុថុបញ្ញោ ហាសបញ្ញោ ជវនបញ្ញោ តិក្ខបញ្ញោ និព្វេធិកបញ្ញោ បញ្ញាបភេទកុសលោ បភិន្នញាណោ អធិគតបដិសម្ភិទោ ចតុវេសារជ្ជប្បត្តោ ទសពលធារី បុរិសាសភោ បុរិសសីហោ បុរិសនាគោ បុរិសាជញ្ញោ បុរិសធោរយ្ហោ អនន្តញាណោ អនន្តតេជោ អនន្តយសោ អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ ធនវា នេតា វិនេតា អនុនេតា បញ្ញាបេតា និជ្ឈាបេតា បេក្ខេតា បសាទេតា។ សោ ហិ ភគវា អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា, អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជនេតា, អនក្ខាតស្ស មគ្គស្ស អក្ខាតា, មគ្គញ្ញូ មគ្គវិទូ មគ្គកោវិទោ មគ្គានុគា ច បន ឯតរហិ សាវកា វិហរន្តិ បច្ឆា សមន្នាគតា។

សោ ហិ ភគវា ជានំ ជានាតិ បស្សំ បស្សតិ, ចក្ខុភូតោ ញាណភូតោ ធម្មភូតោ ព្រហ្មភូតោ វត្តា បវត្តា អត្ថស្ស និន្នេតា អមតស្ស ទាតា ធម្មស្សាមី តថាគតោ។ នត្ថិ តស្ស ភគវតោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ បញ្ញាយ។ អតីតំ អនាគតំ បច្ចុប្បន្នំ [អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ (ស្យា។) មហានិ។ ៦៩] ឧបាទាយ សព្វេ ធម្មា សព្វាការេន ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណមុខេ អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ។ យំ កិញ្ចិ នេយ្យំ នាម អត្ថិ ជានិតព្វំ [អត្ថិ ធម្មំ ជានិតព្វំ (សី។ ក។)] អត្តត្ថោ វា បរត្ថោ វា ឧភយត្ថោ វា ទិដ្ឋធម្មិកោ វា អត្ថោ សម្បរាយិកោ វា អត្ថោ ឧត្តានោ វា អត្ថោ គម្ភីរោ វា អត្ថោ គូឡ្ហោ វា អត្ថោ បដិច្ឆន្នោ វា អត្ថោ នេយ្យោ វា អត្ថោ នីតោ វា អត្ថោ អនវជ្ជោ វា អត្ថោ និក្កិលេសោ វា អត្ថោ វោទានោ វា អត្ថោ បរមត្ថោ វា អត្ថោ, សព្វំ តំ [បរមត្ថោ វា, សព្វន្តំ (ស្យា។)] អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ។

សព្វំ កាយកម្មំ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណានុបរិវត្តិ សព្វំ វចីកម្មំ... សព្វំ មនោកម្មំ... អតីតេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អប្បដិហតំ ញាណំ, អនាគតេ បច្ចុប្បន្នេ អប្បដិហតំ ញាណំ។ យាវតកំ នេយ្យំ តាវតកំ ញាណំ, យាវតកំ ញាណំ តាវតកំ នេយ្យំ; នេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ ញាណបរិយន្តិកំ នេយ្យំ, នេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ នប្បវត្តតិ, ញាណំ អតិក្កមិត្វា នេយ្យបថោ នត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា។ យថា ទ្វិន្នំ សមុគ្គបដលានំ សម្មាផុសិតានំ ហេដ្ឋិមំ សមុគ្គបដលំ ឧបរិមំ នាតិវត្តតិ, ឧបរិមំ សមុគ្គបដលំ ហេដ្ឋិមំ នាតិវត្តតិ, អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ; ឯវមេវ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ នេយ្យញ្ច ញាណញ្ច អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ។ យាវតកំ នេយ្យំ តាវតកំ ញាណំ, យាវតកំ ញាណំ តាវតកំ នេយ្យំ; នេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ ញាណបរិយន្តិកំ នេយ្យំ។ នេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ នប្បវត្តតិ, ញាណំ អតិក្កមិត្វា នេយ្យបថោ នត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា។

សព្វធម្មេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ។ សព្វេ ធម្មា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អាវជ្ជនបដិពទ្ធា អាកង្ខបដិពទ្ធា មនសិការបដិពទ្ធា ចិត្តុប្បាទបដិពទ្ធា។ សព្វសត្តេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ។ សព្វេសំ សត្តានំ ភគវា អាសយំ ជានាតិ, អនុសយំ ជានាតិ, ចរិតំ

ជានាតិ, អធិមុត្តឹ ជានាតិ, អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ ភព្ពាភព្ពេ សត្តេ បជានាតិ។ សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ [បរិវត្តន្តិ (ក។) បស្ស សុត្តនិទ្ទេសេ អជិតសុត្តេបិ]។

យថា យេ កេចិ មច្ឆកច្ឆបា អន្តមសោ តិមិតិមិង្គលំ ឧបាទាយ អន្តោមហាសមុទ្ទេ បរិវត្តន្តិ; ឯវមេវ សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ [បរិវត្តន្តិ (ក។) បស្ស សុត្តនិទ្ទេសេ អជិតសុត្តេបិ]។ យថា យេ កេចិ បក្ខី អន្តមសោ គរុឡំ វេនតេយ្យំ ឧបាទាយ អាកាសស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ; ឯវមេវ យេបិ តេ សារិបុត្តសមា បញ្ញាយ តេបិ ពុទ្ធញាណស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ; ពុទ្ធញាណំ ទេវមនុស្សានំ បញ្ញំ ផរិត្វា អភិភវិត្វា តិដ្ឋតិ។ យេបិ តេ ខត្តិយបណ្ឌិតា ព្រាហ្មណបណ្ឌិតា គហបតិបណ្ឌិតា សមណបណ្ឌិតា និបុណា កតបរប្បវាទា វាលវេធិរូបា វោភិន្ទន្តា មញ្ញេ ចរន្តិ បញ្ញាគតេន ទិដ្ឋិគតានិ, តេ បញ្ហំ អភិសង្ខរិត្វា អភិសង្ខរិត្វា តថាគតំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆន្តិ គូឡ្ហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ ច។ កថិតា វិសជ្ជិតា ច តេ បញ្ហា ភគវតា ហោន្តិ និទ្ទិដ្ឋការណា។ ឧបក្ខិត្តកា ច តេ ភគវតោ សម្បជ្ជន្តិ។ អថ ខោ ភគវា តត្ថ អតិរោចតិ យទិទំ បញ្ញាយាតិ។ ឯវំ ភគវា បញ្ញាចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា។

កថំ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា? ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ, អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧប្បលិនិយំ វា បទុមិនិយំ វា បុណ្ឌរីកិនិយំ វា អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុគ្គតានិ អន្តោនិមុគ្គបោសីនិ, អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ សមោទកំ ឋិតានិ, អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកា អច្ចុគ្គម្ម តិដ្ឋន្តិ អនុបលិត្តានិ ឧទកេន; ឯវមេវ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ, អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ។ ជានាតិ ភគវា – “អយំ បុគ្គលោ រាគចរិតោ, អយំ ទោសចរិតោ, អយំ មោហចរិតោ, អយំ វិតក្កចរិតោ, អយំ សទ្ធាចរិតោ, អយំ ញាណចរិតោ”តិ។ រាគចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស អសុភកថំ កថេតិ; ទោសចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស មេត្តាភាវនំ អាចិក្ខតិ; មោហចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ កាលេន ធម្មស្សវនេ កាលេន ធម្មសាកច្ឆាយ គរុសំវាសេ និវេសេតិ; វិតក្កចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស អានាបានស្សតឹ អាចិក្ខតិ; សទ្ធាចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស បសាទនីយំ និមិត្តំ អាចិក្ខតិ ពុទ្ធសុពោធឹ [ពុទ្ធសុពុទ្ធតំ (ក។)] ធម្មសុធម្មតំ សង្ឃសុប្បដិបត្តឹ សីលានិ ច; អត្តនោ ញាណចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស អាចិក្ខតិ វិបស្សនានិមិត្តំ អនិច្ចាការំ ទុក្ខាការំ អនត្តាការំ។

“សេលេ យថា បព្ពតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ, យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ;

តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ, បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ;

សោកាវតិណ្ណំ ជនតមបេតសោកោ, អវេក្ខស្សុ ជាតិជរាភិភូត”ន្តិ។

ឯវំ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា។

កថំ ភគវា សមន្តចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា? សមន្តចក្ខុ វុច្ចតិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ ភគវា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេន ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។

“ន តស្ស អទិដ្ឋមិធត្ថិ កិញ្ចិ, អថោ អវិញ្ញាតមជានិតព្ពំ;

សព្ពំ អភិញ្ញាសិ យទត្ថិ នេយ្យំ, តថាគតោ តេន សមន្តចក្ខូ”តិ។

ឯវំ ភគវា សមន្តចក្ខុនាបិ ចក្ខុមាតិ – អកិត្តយិ វិវដចក្ខុ។

សក្ខិធម្មំ បរិស្សយវិនយន្តិ។ សក្ខិធម្មន្តិ ន ឥតិហីតិហំ, ន ឥតិកិរាយ, ន បរម្បរាយ, ន បិដកសម្បទាយ, ន តក្កហេតុ, ន នយហេតុ, ន អាការបរិវិតក្កេន, ន ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា សាមំ សយមភិញ្ញាតំ អត្តបច្ចក្ខំ ធម្មន្តិ – សក្ខិធម្មំ។ បរិស្សយវិនយន្តិ។ បរិស្សយាតិ ទ្វេ បរិស្សយា – បាកដបរិស្សយា ច បដិច្ឆន្នបរិស្សយា ច។ កតមេ បាកដបរិស្សយា? សីហា ព្យគ្ឃា ទីបី អច្ឆា តរច្ឆា កោកា មហិំសា [កោមហិំសា (ស្យា.) មហានិ. ៣] ហត្ថី អហិ វិច្ឆិកា សតបទី, ចោរា វា អស្សុ មាណវា វា កតកម្មា វា អកតកម្មា វា, ចក្ខុរោគោ សោតរោគោ ឃានរោគោ ជិវ្ហារោគោ កាយរោគោ សីសរោគោ កណ្ណរោគោ មុខរោគោ ទន្តរោគោ កាសោ សាសោ បិនាសោ ឌាហោ [ឌហោ (សី. ស្យា.) មហានិ. ៣] ជរោ កុច្ឆិរោគោ មុច្ឆា បក្ខន្ទិកា សូលា វិសូចិកា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ ទទ្ទុ កណ្ឌុ កច្ឆុ រខសា វិតច្ឆិកា លោហិតបិត្តំ [លោហិតំ បិត្តំ (ស្យា. ក.)] មធុមេហោ អំសា បិឡកា ភគន្ទលា, បិត្តសមុដ្ឋានា អាពាធា សេម្ហសមុដ្ឋានា អាពាធា វាតសមុដ្ឋានា អាពាធា សន្និបាតិកា អាពាធា ឧតុបរិណាមជា អាពាធា វិសមបរិហារជា អាពាធា ឱបក្កមិកា អាពាធា កម្មវិបាកជា អាពាធា, សីតំ ឧណ្ហំ ជិឃច្ឆា បិបាសា ឧច្ចារោ បស្សាវោ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សា ឥតិ វា – ឥមេ វុច្ចន្តិ បាកដបរិស្សយា។

កតមេ បដិច្ឆន្នបរិស្សយា? កាយទុច្ចរិតំ វចីទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ ថិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណំ រាគោ ទោសោ មោហោ កោធោ ឧបនាហោ មក្ខោ បឡាសោ ឥស្សា មច្ឆរិយំ មាយា សាឋេយ្យំ ថម្ភោ សារម្ភោ មានោ អតិមានោ មទោ បមាទោ, សព្ពេ កិលេសា សព្ពេ ទុច្ចរិតា សព្ពេ ទរថា សព្ពេ បរិឡាហា សព្ពេ សន្តាបា សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា

– ឯតេ វុច្ចតិ បដិច្ឆន្នបរិយាយោ។

បរិយាយោតិ កេនដ្ឋេន បរិយាយោ? បរិសហត្តីតិ បរិយាយោ, បរិហារាយ និច្ចត្តីតិ បរិយាយោ, ទេសនាយាតិ បរិយាយោ។ កថំ បរិសហត្តីតិ បរិយាយោ? យោ បរិយាយោ តំ បុគ្គលំ សហតិ បរិសហតិ អភិភវតិ អជ្ឈោត្ថរតិ បរិយាទិយតិ មទ្ទតិ។ ឯវំ បរិសហត្តីតិ – បរិយាយោ។

កថំ បរិហារាយ និច្ចត្តីតិ បរិយាយោ? យោ បរិយាយោ កុសលានំ ធម្មានំ អន្តរាយាយ បរិហារាយ និច្ចត្តតិ។ កតមេសំ កុសលានំ ធម្មានំ? សមថបដិបទាយ អនុលោមបដិបទាយ អបច្ចនីកបដិបទាយ អវិរុទ្ធបដិបទាយ អត្ថបដិបទាយ ធម្មានុធម្មបដិបទាយ សីលេសុ បរិបូរការិតាយ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតាយ ភោជនេ មត្តញ្ញុតាយ ជាគរិយានុយោគស្ស សតិសម្បជញ្ញស្ស ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនានុយោគស្ស ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ភាវនានុយោគស្ស – ឯតេសំ កុសលានំ ធម្មានំ អន្តរាយាយ បរិហារាយ និច្ចត្តតិ។ ឯវម្បិ បរិហារាយ និច្ចត្តីតិ – បរិយាយោ។

កថំ ទេសនាយាតិ បរិយាយោ? តត្ថេវ បាបកា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អញ្ញមញ្ញស្ស បរិយាយា។ យថា សីលេ សីលវិយា បីឡា សយត្តិ, ចិត្តេ ចិត្តវិយា បីឡា សយត្តិ, ចក្ខុ ចក្ខុវិយា បីឡា សយត្តិ, រូបេ រូបវិយា បីឡា សយត្តិ; ឯវមេវ តត្ថេវ បាបកា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អញ្ញមញ្ញស្ស បរិយាយាតិ។ ឯវម្បិ ទេសនាយាតិ – បរិយាយោ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “សារត្ថចារិកោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សាវជ្ជវិយកោ ជានិត្វា ន ជានាតិ វិហរតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សារត្ថចារិកោ សាវជ្ជវិយកោ ជានិត្វា ន ជានាតិ វិហរតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ឧប្បជ្ជន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មា សរសង្កប្បា សញ្ញោជនិយា, តស្ស អន្តោ ចរន្តិ អន្តោស្សវន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សារត្ថចារិកោតិ វុច្ចតិ។ តេ តំ សម្បជានន្តិ, សម្បជានន្តិ [សម្បជានាតេន្តិ (សី។)] តំ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាវជ្ជវិយកោតិ វុច្ចតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា… ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា… កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ឧប្បជ្ជន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មា សរសង្កប្បា សញ្ញោជនិយា, តស្ស អន្តោ ចរន្តិ អន្តោស្សវន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សារត្ថចារិកោតិ វុច្ចតិ។ តេ តំ សម្បជានន្តិ, សម្បជានន្តិ តំ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាវជ្ជវិយកោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សារត្ថចារិកោ សាវជ្ជវិយកោ ជានិត្វា ន ជានាតិ វិហរតី”តិ។ ឯវម្បិ ទេសនាយាតិ – បរិយាយោ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “តយោមេ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលា អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា។ កតមេ តយោ? លោភោ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលោ [អន្តរាមលំ (សី។ ក។) ឯវមុបរិ បិ] អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ; ទោសោ, ភិក្ខវេ…បេ… មោហោ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលោ អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ។ ឥមេ ខោ,

កិច្ចេច, តយោ អន្តរាមលា អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា”តិ។

“អនត្ថជននោ លោភោ, លោភោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“លុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, លុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធន្តមំ [អន្ធតមំ (ស្យា.) ចូឡនិ. ៥៥] តទា ហោតិ, យំ លោភោ សហតេ នរំ។

“អនត្ថជននោ ទោសោ, ទោសោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“ទុដ្ឋោ អត្ថំ ន ជានាតិ, ទុដ្ឋោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធន្តមំ តទា ហោតិ, យំ ទោសោ សហតេ នរំ។

“អនត្ថជននោ មោហោ, មោហោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“មូឡ្ហោ អត្ថំ ន ជានាតិ, មូឡ្ហោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធន្តមំ តទា ហោតិ, យំ មោហោ សហតេ នរ”ន្តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “តយោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។

កតមេ តយោ? លោភោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ; ទោសោ ខោ, មហារាជ...បេ... មោហោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ ឥមេ ខោ, មហារាជ, តយោ បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។

“លោភោ ទោសោ ច មោហោ ច, បុរិសំ បាបចេតសំ;

ហិំសន្តិ អត្តសម្ភូតា, តចសារំវ សម្ផល”ន្តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“រាគោ ច ទោសោ ច កុតោ និទានា, អរតី រតី លោមហំសោ កុតោជា;

កុតោ សមុដ្ឋាយ មនោវិតក្កា, កុមារកា ធង្កមិវោស្សជន្តី”តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

បរិស្សយវិនយន្តិ បរិស្សយវិនយំ បរិស្សយប្បហានំ បរិស្សយវូបសមំ បរិស្សយបដិនិស្សគ្គំ បរិស្សយបដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ – សក្ខិធម្មំ បរិស្សយវិនយំ។

បដិបទំ វទេហិ ភទ្ទន្តេតិ។ បដិបទំ វទេហិ – សម្មាបដិបទំ អនុលោមបដិបទំ អបច្ចនីកបដិបទំ អវិរុទ្ធបដិបទំ អន្វត្ថបដិបទំ ធម្មានុធម្មបដិបទំ សីលេសុ បរិបូរការិតំ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតំ ភោជនេ មត្តញ្ញុតំ ជាគរិយានុយោគំ សតិសម្បជញ្ញំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ វទេហិ អាចិក្ខ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរ វិភជ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – បដិបទំ វទេហិ។ ភទ្ទន្តេតិ សោ និម្មិតោ ពុទ្ធំ ភគវន្តំ អាលបតិ។ អថ វា យំ ត្វំ ធម្មំ អាចិក្ខសិ ទេសេសិ បញ្ញបេសិ បដ្ឋបេសិ វិវរសិ វិភជសិ ឧត្តានីករោសិ បកាសេសិ សព្ពំ តំ សុន្ទរំ ភទ្ទកំ កល្យាណំ អនវជ្ជំ សេវិតព្ពន្តិ – បដិបទំ វទេហិ ភទ្ទន្តេ។

បាតិមោក្ខំ អថ វាបិ សមាធិន្តិ។ បាតិមោក្ខន្តិ សីលំ បតិដ្ឋា អាទិ ចរណំ សំយមោ សំវរោ មុខំ បមុខំ កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា។ អថ

វាបិ សមាធិន្តិ យា ចិត្តស្ស ឋិតិ សណ្ឋិតិ អវដ្ឋិតិ អវិសាហារោ អវិក្ខេបោ អវិសាហដមានសតា សមថោ សមាធិន្ទ្រិយំ សមាធិពលំ សម្មាសមាធីតិ – បាតិមោក្ខំ អថ វាបិ សមាធិំ.

តេនាហ សោ និម្មិតោ –

“អកិត្តយី វិវដចក្ខុ, សក្ខិធម្មំ បរិស្សយវិនយំ;

បដិបទំ វទេហិ ភទ្ទន្តេ, បាតិមោក្ខំ អថ វាបិ សមាធិ”ន្តិ.

១៦៣.

ចក្ខូហិ នេវ លោលស្ស, គាមកថាយ អាវរយេ សោតំ;

រសេ ច នានុគិជ្ឈេយ្យ, ន ច មមាយេថ កិញ្ចិ លោកស្មិំ.

ចក្ខូហិ នេវ លោលស្សាតិ. កថំ ចក្ខុលោលោតិ? ឥធេកច្ចោ ចក្ខុលោលិយេន សមន្នាគតោ ហោតិ – “អទិដ្ឋំ ទក្ខិតព្ពំ , ទិដ្ឋំ សមតិក្កមិតព្ព”ន្តិ អារាមេន អារាមំ ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ គាមេន គាមំ និគមេន និគមំ នគរេន នគរំ រដ្ឋេន រដ្ឋំ ជនបទេន ជនបទំ ទីឃចារិកំ អនវដ្ឋិតចារិកំ [អនវត្ថិតចារិកំ (សី. ស្យា.)] អនុយុត្តោ ច ហោតិ រូបទស្សនាយ. ឯវម្បិ ចក្ខុលោលោ ហោតិ.

អថ វា ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថិំ បដិបន្នោ អសំវុតោ គច្ឆតិ ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ, អស្សំ ឱលោកេន្តោ, រថំ ឱលោកេន្តោ, បត្តិំ ឱលោកេន្តោ, ឥត្ថិយោ ឱលោកេន្តោ, បុរិសេ ឱលោកេន្តោ, កុមារកេ ឱលោកេន្តោ, កុមារិកាយោ ឱលោកេន្តោ, អន្តរាបណំ ឱលោកេន្តោ , ឃរមុខានិ ឱលោកេន្តោ, ឧទ្ធំ ឱលោកេន្តោ, អធោ ឱលោកេន្តោ, ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ គច្ឆតិ. ឯវម្បិ ចក្ខុលោលោ ហោតិ.

អថ វា ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា និមិត្តគ្គាហី ហោតិ អនុព្យញ្ជនគ្គាហី. យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ ន បដិបជ្ជតិ, ន រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ, ចក្ខុន្ទ្រិយេ ន សំវរំ អាបជ្ជតិ. ឯវម្បិ ចក្ខុលោលោ ហោតិ.

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា តេ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អនុយុត្តា វិហរន្តិ, សេយ្យថិទំ

– នច្ចំ គីតំ វាទិតំ បេក្ខំ អក្ខានំ បាណិស្សរំ វេតាឡំ កុម្ភថូណំ [កុម្ភថូនំ (សី· ស្យា· ក·)] សោភនកំ [សោភនករកំ (សី· ស្យា·)] ចណ្ឌាលំ វំសំ ធោវនំ ហត្ថិយុទ្ធំ អស្សយុទ្ធំ មហិំសយុទ្ធំ [មហិសយុទ្ធំ (សី· ស្យា·)] ឧសភយុទ្ធំ អជយុទ្ធំ មេណ្ឌយុទ្ធំ កុក្កុដយុទ្ធំ វដ្ដកយុទ្ធំ ទណ្ឌយុទ្ធំ មុដ្ឋិយុទ្ធំ និព្ពុទ្ធំ ឧយ្យោធិកំ ពលគ្គំ សេនាព្យូហំ អនីកទស្សនំ ឥតិ វា · ឯវម្បិ ចក្ខុលោលោ ហោតិ·

កថំ ន ចក្ខុលោលោ ហោតិ? ឥធ ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថិំ បដិបន្នោ សំវុតោ គច្ឆតិ ន ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ, ន អស្សំ ឱលោកេន្តោ, ន រថំ ឱលោកេន្តោ, ន បត្តិំ ឱលោកេន្តោ, ន ឥត្ថិយោ ឱលោកេន្តោ, ន បុរិសេ ឱលោកេន្តោ, ន កុមារកេ ឱលោកេន្តោ, ន កុមារិកាយោ ឱលោកេន្តោ, ន អន្តរាបណំ ឱលោកេន្តោ, ន ឃរមុខានិ ឱលោកេន្តោ, ន ឧទ្ធំ ឱលោកេន្តោ, ន អធោ ឱលោកេន្តោ, ន ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ គច្ឆតិ· ឯវម្បិ ន ចក្ខុលោលោ ហោតិ·

អថ វា ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី· យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ, រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ, ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ· ឯវម្បិ ន ចក្ខុលោលោ ហោតិ·

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា តេ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អននុយុត្តា វិហរន្តិ, សេយ្យថិទំ – នច្ចំ គីតំ វាទិតំ បេក្ខំ អក្ខានំ...បេ... អនីកទស្សនំ ឥតិ វា· ឯវរូបា វិសូកទស្សនា បដិវិរតោ ហោតិ· ឯវម្បិ ន ចក្ខុលោលោ ហោតិ·

ចក្ខូហិ នេវ លោលស្សាតិ· ចក្ខុលោលិយំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, ចក្ខុលោលិយា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – ចក្ខូហិ នេវ លោលស្ស·

គាមកថាយ អាវរយេ សោតន្តិ· គាមកថា វុច្ចតិ ពាត្តិំស តិរច្ឆានកថា, សេយ្យថិទំ – រាជកថា ចោរកថា មហាមត្តកថា សេនាកថា ភយកថា យុទ្ធកថា អន្នកថា បានកថា វត្ថកថា សយនកថា មាលាកថា គន្ធកថា ញាតិកថា យានកថា គាមកថា និគមកថា នគរកថា ជនបទកថា ឥត្ថិកថា [ឥត្ថិកថា បុរិសកថា (ពហូសុ)] សូរកថា វិសិខាកថា កុម្ភដ្ឋានកថា បុព្ពបេតកថា នានត្តកថា លោកក្ខាយិកា សមុទ្ទក្ខាយិកា ឥតិភវាភវកថា ឥតិ វា· គាមកថាយ អាវរយេ សោតន្តិ · គាមកថាយ សោតំ អាវរេយ្យ និវារេយ្យ សំវរេយ្យ រក្ខេយ្យ គោបេយ្យ បិទហេយ្យ បច្ឆិន្ទេយ្យាតិ – គាមកថាយ អាវរយេ សោតំ·

រសេ ច នានុគិជ្ឈេយ្យាតិ· រសោតិ មូលរសោ ខន្ធរសោ តចរសោ បត្តរសោ បុប្ផរសោ ផលរសោ អម្ពិលំ មធុរំ តិត្តកំ កដុកំ លោណិកំ ខារិកំ លម្ពិលំ កសាវោ សាទុ អសាទុ សីតំ ឧណ្ហំ· សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា រសគិទ្ធា; តេ ជិវ្ហគ្គេន រសគ្គានិ បរិយេសន្តា អាហិណ្ឌន្តិ, តេ អម្ពិលំ លភិត្វា អនម្ពិលំ បរិយេសន្តិ, អនម្ពិលំ លភិត្វា អម្ពិលំ បរិយេសន្តិ...បេ... សីតំ លភិត្វា ឧណ្ហំបរិយេសន្តិ, ឧណ្ហំលភិត្វា

ឃឹចំ បរិវេឃន្តិ៍ ទេព ឃំ ឃំ លភិត្វា ទេតត ទេតត ត ឤឃ្សន្តិ, អបរាបរំ បរិវេឃន្តិ, ឃតាបិកោស្ ទេវេស្ ទត្វា ពិន្ទា ពឆិតា ឃន្ធិតា អន្ត្បោសត្វា លក្កា លក្កិតា បលិព្ទ្ធា៍ ឃវេស្បសា ទសតញ្ហា បហិតា សឃន្ធិត្វា...បេ... ខាពាលក្កិតា ឥន្ធា, វេសា បដិសន្លា វេឃាតិវេសា អាហារំ អាហារេទតិ វេតច ឥចាឃ...បេ... អតចន្ទូតា ច ឋាស្ចិហារេរា ចាតិ៍

ឃឆា ចលំ អាលិវេឃ្យឃ្យ ឃាចវេឥច អារុហលព្ធាឃ [អារុហតព្ធាឃ (ក៍) បុរាវេកឥស្ព្ធតិវេឌ្វេស សព្ធឃកាឆាចល្ហតាឃំ], ឃឆា ចា បត អក្ខិ អព្ទុវេន្ទ្បាឃ្យ ឃាចវេឥច ភារស្ស តិព្ធរេលព្ធាឃ, ឃឆា ចា បុព្ធឃំសំ អាហារំ អាហារេឃ្យ ឃាចវេឥច កន្តារស្ស តិព្ធរេលព្ធាឃ; ១ចវេឃច់ ភិក្ខុ បដិសន្លា វេឃាតិវេសា អាហារំ អាហារេទតិ វេតច ឥចាឃ...បេ... អតចន្ទូតា ច ឋាស្ចិហារេរា ចាតិ ទសតញ្ហាឃឌេហឃ្យ ចិវេតាវេឥឃ្យ ព្យត្តិ៍ កវេទឃ្យ អតភាច់ កវេឃឃ្យ, ទសតញ្ហាឃ អារេតា អស្ស ចិរេតា បដិចិរេតា តិក្ខវេត្តា តិស្សវេដ៍ ចិប្បឃុវេត្តា ចិសន្ត្បាវេត្តា ចិបរិឃាឌិកវេតត វេចតសា ចិហវេឃ្យាតិ – ទវេស ច តាត្ធុពិវេន្ទ្បឃ្យ៍

ត ច ឃឃាវេឃឆ ពិញ្ចិ វេលាកស្មិត្តិ៍ ឃឃត្តាតិ វេទ្វ ឃឃត្តា – តញ្ហាឃឃត្តញ្ចា ឌិដ្ឋិឃឃត្តញ្ចា ...បេ... ខ្ពង់ តញ្ហាឃឃត្តំ...បេ... ខ្ពង់ ឌិដ្ឋិឃឃត្តំ៍ តញ្ហាឃឃត្តំ បហាឃ ឌិដ្ឋិឃឃត្តំ បដិតិស្សដ្ឋិត្វា ចក្ខុ ត ឃឃាវេឃឃ្យ ត កវេញ្ហឃ្យ ត បរាឃវេសឃ្យ តាភិតិចិវេសឃ្យ; វេសាតំ... ឈាតំ... ឌិច្ហា. កាឃំ... ទ្ធបេ... សវេទ្ធ... កវេន្ធ... ទវេស... វេឋាដ្ឋវេព្ព... ក្បលំ... កលំ... អាចាសំ... លាភំ... ឃសំ... បសំសំ... ស្បខំ... ចឹចទំ... បិណ្ឌបាតំ... វេសតាសតំ... ពិលាតបច្ចឃវេភសដ្ឋបរិក្ខារំ... កាឃឆាត្បំ... ទ្ធបឆាត្បំ... អទ្ធបឆាត្បំ... កាឃភចំ... ទ្ធបភចំ... អទ្ធបភចំ... សញ្ញាភចំ... អសញ្ញាភចំ... វេតចសញ្ញាតាសញ្ញាភចំ ... ១កវេចាកាទភចំ... ចត្បវេចាកាទភចំ... បញ្ចវេចាកាទភចំ ... អតីតំ... អតាកតំ... បច្ចុប្បត្តំ... ឌិដ្ឋស្ធតឃុតចិញ្ញាតវេព្ព ឆវេម្ម ត ឃឃាវេឃឃ្យ ត កវេញ្ហឃ្យ ត បរាឃវេសឃ្យ តាភិតិចិវេសឃ្យ៍ ពិញ្ចីតិ ពិញ្ចិ ទ្ធបកតំ វេចឥតាកតំ សញ្ញាកតំ សន្លារកតំ ចិញ្ញាណកតំ៍ វេលាកស្មិត្តិ អបាឃវេលាវេក...បេ... អាឃតតវេលាវេកតិ – ត ច ឃឃាវេឃឆ ពិញ្ចិ វេលាកស្មិ៍

វេតតាហ ភកចា –

“ចក្ខុហិ វេតច វេលាលស្ស, កាឃកឆាឃ អាចទវេឃ វេសាតំ;

ទវេស ច តាត្ធុពិវេន្ទ្បឃ្យ, ត ច ឃឃាវេឃឆ ពិញ្ចិ វេលាកស្មិ”ត្តិ៍

១៥៥៍

ឋវេស្សត ឃឆា ឋុដ្ឋស្ស, បរិវេឥចំ ភិក្ខុ ត កវេទឃ្យ ក្បហិញ្ចិ;

ភចញ្ចា តាភិឌវេប្បឃ្យ, វេភទវេចស្ ច ត សព្បវេចឆឃ្យ៍

ផស្សេតយតា ផុដ្ឋស្សាតិ៍ ផស្សាតិ ទោកផស្សា៍ ទោកផស្សេត ផុដ្ឋោ បទេទតា នទេយាហិទតា នយត្ថាកទេតា អស្ស; ចក្ខុទោទេកត ផុដ្ឋោ បទេទតា នទេយាហិទតា នយត្ថាកទេតា អស្ស, ទេសាតទោទេកត...ទេប... ឈាតទោទេកត... ឌិច្ឆាទោទេកត... កាឃទោទេកត... សឹនទោទេកត... កណ្ណទោទេកត... ឃុឍទោទេកត... ឥត្តទោទេកត... កាទេនត... សាទេនត... បិតាទេនត... ឆាទេហត... ឌទេត... ក្បិដ្ឋិទោទេកត... ឃុដ្ឋាឃ... បក្ខិត្តិកាឃ... ឞុលិឃ... ចិឞុចិកាឃ... ក្បុដ្ឋេត... កទេល្ហត... កិលិទេសត... ទេសាទេសត... អបយាទេត... ឥទ្ធុឃា... កណ្ឌុឃា ... កច្ឆុឃា... ទពសាឃ... ចិតច្ឆិកាឃ... ទេលាហិទេតត... បិទេត្តត... យឝុទេយហេត... អំសាឃ... បិឡអកាឃ... ភកន្ទ្រលេត... បិត្តសមុដ្ឋានេតត អាពាទេឆត... ទេសម្ហសមុដ្ឋានេតត អាពាទេឆត... ចាតសមុដ្ឋានេតត អាពាទេឆត... សន្និបាតិទេកត អាពាទេឆត... ឧតុបរិណាមទេជត អាពាទេឆត... ចិសមបរិហារទេជត អាពាទេឆត... ឱបក្កមិទេកត អាពាទេឆត... កម្មចិបាកទេជត អាពាទេឆត... សីទេតត... ឧទេណ្ហត... ឌិឃច្ឆាឃ... បិបាសាឃ... ឧច្ចាទេត... បស្សាទេចត... ឆំសមកសចាតាតបសរឹសបសម្ញស្សេហិ ផុដ្ឋោ បទេទតា នទេយាហិទតា នយត្ថាកទេតា អស្សាតិ – ផស្សេត យតា ផុដ្ឋស្ស៍

បរិទេឆចំកិក្ខុ ត កទេទយ្យ ក្បុហិច្ចិតិ៍ អាទេឆចំ បរិទេឆចំ អាទេឆចតំ បរិទេឆចតំ អាទេឆចិតត្តំ បរិទេឆចិតត្តំ ចាចា បលិបំ ចិប្បលិបំ លិលប្បំ លិលប្បាឃតំ លិលប្បាឃិតត្តំ ត កទេទយ្យ ត ឌទេតយ្យ ត សញ្ញទេតយ្យ ត តិញ្ញទេត្តយ្យ តាកិតិញ្ញទេត្តយ្យ៍ ក្បុហិច្ចិតិ ក្បុហិច្ចិ កិមិទ្ធិ កត្វចិ អញ្ញត្តំ ចា ពាហិទ្ធា ចា អញ្ញត្តពាហិទ្ធា ចាតិ – បរិទេឆចំ កិក្ខុ ត កទេទយ្យ ក្បុហិច្ចិ៍

កចញ្ច តាកិឌទេប្បយ្យាតិ៍ កាយកចំ ត ឌទេប្បយ្យ, ទ្វុបកចំ ត ឌទេប្បយ្យ, អទ្វុបកចំ ត ឌទេប្បយ្យ ត បឌទេប្បយ្យ តាកិឌទេប្បយ្យាតិ – កចញ្ច តាកិឌទេប្បយ្យ៍

ទេកទទេចស្ទ ច ត សយ្យទេចទេឆយ្យាតិ៍ ទេកទចាតិ ឲទេកតាកាទេត កឃយ្យិ ទេកទចយ្យិ តទេញ្ញាច៍ ទ្បុត្តទេញ្ញាតំ កកចតា – “ឲតំ ត្វុត តំ កឃំ ទេកទចំ ត ឌទេហ អាកច្ឆតិ”តិ៍ ពាហិទ្ធាទេមុលំ ទ្បុត្តំ សឹហា ញ្ឃ្ឈ ឌីបី អច្ឆា តទេច្ឆា ទេកាកា យហិសា អស្សា ហត្ថី អហិ ចិច្ឆិកា សតបឌី, ទេចាទា ចា អស្ស យាតចា ចា កតាកម្មា ចា អកតាកម្មា ចា៍ អចាបទេត អាកាទេត កឃំ ទុច្ចតិ អញ្ញត្តិកំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ កឃំ កឃាតកំ ឈម្ភិតត្តំ ទេលាមហំទេសា ទេចតទេសា ឧទេញ្ញទេកា ឧត្រាទេសា, ឌាតិកឃំ ឌទាកឃំ ញ្ឃាឆិកឃំ យទេលាកឃំ ទាឌកឃំ ទេចាទកឃំ អក្កិកឃំ ឧទកកឃំ អត្តាតុចាឥកឃំ បរាតុចាឥកឃំ ឥល្ហកឃំ ទ្បុក្កតិកឃំ ឧាមិកឃំ ក្បុម្ភិលកឃំ អាចដ្ឋកឃំ ឞុឞុកាកឃំ [ឞុំឞុកាកឃំ (ឞ្យា៍)] អាឌីចិកកឃំ អឃិទេលាកកឃំ បរិសាឃ សាទេជ្ជកឃំ យឥតកឃំ ទ្បុក្កតិកឃំ កឃំ កឃាតកំ ឈម្ភិតត្តំ ទេលាមហំទេសា ទេចតទេសា ឧទេញ្ញទេកា ឧត្រាទេសា៍ ទេកទទេចស្ទ ច ត សយ្យទេចទេឆយ្យាតិ ទេកទទេច បស្សិត្វា ចា ស្ទុណិត្វា ចា ត ទេចទេឆយ្យ ត បទេចទេឆយ្យ ត សយ្យទេចទេឆយ្យ ត តទេសយ្យ ត ឧត្តទេសយ្យ ត បរិតទេសយ្យ ត កាទេឃយ្យ ត សត្តាសំ អាបទេជ្ជយ្យ, អកីទ្ទ អស្ស អឈម្ភី អត្រ្រាសី អបលាឃី, បហីតកឃទេកទទេចា ចិកតទេលាមហំទេសា ចិហទេទយ្យាតិ – ទេកទទេចស្ទ ច ត សយ្យទេចទេឆយ្យ៍

ទេតភាហ កកចា –

“ផស្សេន យទា ផុដ្ឋស្ស, បរិទេវំ ភិក្ខុ ន ករេយ្យ កុហិញ្ចិ;

ភវញ្ច នាភិជប្បេយ្យ, ភេរវេសុ ច ន សម្បវេធេយ្យា”តិ។

១៥៨។

អន្នានមថោ បានានំ, ខាទនីយានមថោបិ វត្ថានំ;

លទ្ធាន សន្និធឹ កយិរា, ន ច បរិត្តសេ តានិ អលភមានោ។

អន្នានមថោបានានំ, ខាទនីយានមថោបិ វត្ថានន្តិ។ អន្នានន្តិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ។ បានានន្តិ អដ្ឋ បានានិ – អម្ពបានំ, ជម្ពុបានំ, ចោចបានំ, មោចបានំ, មធុបានំ , មុទ្ទិកបានំ, សាលូកបានំ, ផារុសកបានំ។ អបរានិបិ អដ្ឋ បានានិ – កោសម្ពបានំ, កោលបានំ, ពទរបានំ, ឃតបានំ, តេលបានំ, បយោបានំ, យាគុបានំ, រសបានំ។ ខាទនីយានន្តិ បិដ្ឋខជ្ជកំ, បូវខជ្ជកំ, មូលខជ្ជកំ, តចខជ្ជកំ, បត្តខជ្ជកំ, បុប្ផខជ្ជកំ, ផលខជ្ជកំ។ វត្ថានន្តិ ឆ ចីវរានិ – ខោមំ, កប្បាសិកំ, កោសេយ្យំ, កម្ពលំ, សាណំ, ភង្គន្តិ – អន្នានមថោ បានានំ ខាទនីយានមថោបិ វត្ថានំ។

លទ្ធា ន សន្និធឹ កយិរាតិ។ លទ្ធាតិ លទ្ធា លភិត្វា អធិគន្ត្វា វិន្ទិត្វា បដិលភិត្វា ន កុហនាយ, ន លបនាយ, ន នេមិត្តិកតាយ, ន និប្បេសិកតាយ, ន លាភេន លាភំ និជិគីសនតាយ [និជិគីំសនតាយ (សី។ ស្យា។)], ន កដ្ឋទានេន, ន វេឡុទានេន, ន បត្តទានេន, ន បុប្ផទានេន, ន ផលទានេន, ន សិនានទានេន, ន ចុណ្ណទានេន, ន មត្តិកាទានេន, ន ទន្តកដ្ឋទានេន, ន មុខោទកទានេន, ន ចាតុកម្យតាយ, ន មុគ្គសូប្យតាយ [ន មុគ្គសុប្បតាយ (សី។), ន មុគ្គសូបតាយ (ស្យា។)], ន បារិភដយយតាយ, ន បីឋមទ្ទិកតាយ [បិដ្ឋិមំសិកតាយ (សី។), បិដ្ឋិមទ្ទិកតាយ (ក។)], ន វត្ថុវិជ្ជាយ, ន តិរច្ឆានវិជ្ជាយ, ន អង្គវិជ្ជាយ, ន នក្ខត្តវិជ្ជាយ, ន ទូតគមនេន, ន បហិណគមនេន, ន ជង្ឃបេសនិយេន, ន វេជ្ជកម្មេន, ន នវកម្មេន, ន បិណ្ឌបដិបិណ្ឌកេន, ន ទានានុប្បទានេន ធម្មេន សមេន លទ្ធា លភិត្វា អធិគន្ត្វា វិន្ទិត្វា បដិលភិត្វាតិ – លទ្ធា។ ន សន្និធឹ កយិរាតិ អន្នសន្និធឹ បានសន្និធឹ វត្ថសន្និធឹ យានសន្និធឹ សយនសន្និធឹ គន្ធសន្និធឹ អាមិសសន្និធឹ ន ករេយ្យ ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្ពត្តេយ្យ នាភិនិព្ពត្តេយ្យាតិ – លទ្ធា ន សន្និធឹ កយិរា។

ន ច បរិត្តសេ តានិ អលភមានោតិ។ អន្នំ វា ន លភាមិ , បានំ វា ន លភាមិ, វត្ថំ វា ន លភាមិ, កុលំ វា ន លភាមិ, គណំ វា ន លភាមិ, អាវាសំ វា ន លភាមិ, លាភំ វា ន លភាមិ, យសំ វា ន លភាមិ, បសំសំ វា ន លភាមិ, សុខំ វា ន លភាមិ, ចីវរំ វា ន លភាមិ, បិណ្ឌបាតំ វា ន លភាមិ, សេនាសនំ វា ន លភាមិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ វា ន លភាមិ, គិលានុបដ្ឋាកំ វា ន លភាមិ,

“ᩋᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ ᨶ ᨲᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨽᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨽᩦᩁᩩ ᩋᩈ᩠ᩈ ᩋᨧ᩠ᨨᨾ᩠ᨽᩦ ᩋᨶᩩᨲᩕᩣᩈᩦ ᩋᨸᩃᩣᨿᩦ, ᨸᩉᩦᨶᨽᨿᨽᩮᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᨣᨲᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨶ ᨧ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩮᩣ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩋᨶ᩠ᨶᩣᨶᨾᨳᩮᩣ ᨸᩣᨶᩣᨶᩴ, ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩣᨶᨾᨳᩮᩣᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ;

ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᩴ ᨠᨿᩥᩁᩣ, ᨶ ᨧ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪁᪉᪀᪨

ᨫᩣᨿᩦ ᨶ ᨸᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩈ᩠ᩈ, ᩅᩥᩁᨾᩮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣ ᨶᨸ᩠ᨸᨾᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ;

ᩋᨳᩣᩈᨶᩮᩈᩩ ᩈᨿᨶᩮᩈᩩ, ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᩮᩈᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨

ᨫᩣᨿᩦ ᨶ ᨸᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩈ᩠ᩈᩣᨲᩥ᪨ ᨫᩣᨿᩦᨲᩥ ᨸᨮᨾᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᨲᨲᩥᨿᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩈᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩋᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩈᨸ᩠ᨸᩦᨲᩥᨠᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩦᨲᩥᨠᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᨸᩦᨲᩥᩈᩉᨣᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩈᩣᨲᩈᩉᨣᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩈᩩᨡᩈᩉᨣᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩋᨸ᩠ᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶᨸᩥ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨫᩣᨿᩦ, ᨫᩣᨶᩁᨲᩮᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨣᩁᩩᨠᩮᩣᨲᩥ [ᩈᨴᨲ᩠ᨳᨣᩁᩩᨠᩮᩣᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] – ᨫᩣᨿᩦ᪨

ᨶᨸᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩈ᩠ᩈᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩥᨿᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᨶ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮᨶ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨣᩣᨾᩮᨶ ᨣᩣᨾᩴ ᨶᩥᨣᨾᩮᨶ ᨶᩥᨣᨾᩴ ᨶᨣᩁᩮᨶ ᨶᨣᩁᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᨩᨶᨸᨴᩮᨶ ᨩᨶᨸᨴᩴ ᨴᩦᨥᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨶᩅᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᩁᩣᨾᩮ ᨸᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩥᨿᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩉᩮᨲᩩ ᨶ ᨠᩣᩁᨱᩉᩮᨲᩩ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᩋᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩮᨱᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩮᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨸᩣᩈᩣᨴᨲᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᨲᩮᩣ ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨣᩩᩉᩣᨿ ᨣᩩᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩃᩮᨱᨲᩮᩣ ᩃᩮᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᨠᩩᨭᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᨲᩮᩣ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨭᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ

មាឡតោ មាឡំ គច្ឆតិ ឧទ្ទណ្ឌតោ ឧទ្ទណ្ឌំ គច្ឆតិ ឧបដ្ឋានសាលតោ ឧបដ្ឋានសាលំ គច្ឆតិ មណ្ឌលមាឡតោ មណ្ឌលមាឡំ គច្ឆតិ រុក្ខមូលតោ រុក្ខមូលំ គច្ឆតិ។ យត្ថ វា បន ភិក្ខូ និសីទន្តិ តហិំ គច្ឆតិ, តត្ថ ឯកស្ស វា ទុតិយោ ហោតិ, ទ្វិន្នំ វា តតិយោ ហោតិ, តិណ្ណំ វា ចតុត្ថោ ហោតិ។ តត្ថ ពហុំ សម្ផប្បលាបំ បលបតិ, សេយ្យថិទំ – រាជកថំ ចោរកថំ មហាមត្តកថំ សេនាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ អន្នកថំ បានកថំ វត្ថកថំ យានកថំ សយនកថំ មាលាកថំ គន្ធកថំ ញាតិកថំ គាមកថំ និគមកថំ នគរកថំ ជនបទកថំ ឥត្ថិកថំ សូរកថំ វិសិខាកថំ កុម្ភដ្ឋានកថំ បុព្ពបេតកថំ នានត្តកថំ លោកក្ខាយិកំ សមុទ្ទក្ខាយិកំ ឥតិ ភវាភវកថំ ឥតិ វា។ ឯវម្បិ បាទលោលោ ហោតិ។

នបាទលោលស្សាតិ។ បាទលោលិយំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, បាទលោលិយា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យ ចរេយ្យ វិចរេយ្យ ឥរិយេយ្យ វត្តេយ្យ បាលេយ្យ យបេយ្យ យាបេយ្យ, បដិសល្លានារាមោ អស្ស បដិសល្លានរតោ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថមនុយុត្តោ អនិរាកតជ្ឈានោ វិបស្សនាយ សមន្នាគតោ ព្រូហេតា សុញ្ញាគារានំ ឈាយី ឈានរតោ ឯកត្តមនុយុត្តោ បរមត្ថគរុកោតិ – ឈាយី ន បាទលោលស្ស។

វិរមេ កុក្កុច្ចា នប្បមជ្ជេយ្យាតិ។ កុក្កុច្ចន្តិ ហត្ថកុក្កុច្ចម្បិ កុក្កុច្ចំ, បាទកុក្កុច្ចម្បិ កុក្កុច្ចំ, ហត្ថបាទកុក្កុច្ចម្បិ កុក្កុច្ចំ, អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតា, កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតា, អវជ្ជេ វជ្ជសញ្ញិតា, វជ្ជេ អវជ្ជសញ្ញិតា, យំ ឯវរូបំ កុក្កុច្ចំ កុក្កុច្ចាយនា កុក្កុច្ចាយិតត្តំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ – ឥទំ វុច្ចតិ កុក្កុច្ចំ។

អបិ ច ទ្វីហិ ការណេហិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ – កតត្តា ច អកតត្តា ច។ កថំ កតត្តា ច អកតត្តា ច ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ? “កតំ មេ កាយទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ កាយសុចរិត”ន្តិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ, “កតំ មេ វចីទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ វចីសុចរិត”ន្តិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ, “កតំ មេ មនោទុច្ចរិតំ, អកតំ មេ មនោសុចរិត”ន្តិ...បេ... “កតោ មេ បាណាតិបាតោ, អកតា មេ បាណាតិបាតា វេរមណី”តិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ...បេ... មនោវិលេខោ, “កតំ មេ អទិន្នាទានំ... កតោ មេ កាមេសុមិច្ឆាចារោ... កតោ មេ មុសាវាទោ... កតា មេ បិសុណវាចា... កតា មេ ផរុសវាចា... កតោ មេ សម្ផប្បលាបោ... កតា មេ អភិជ្ឈា... កតោ មេ ព្យាបាទោ... កតា មេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ, អកតា មេ សម្មាទិដ្ឋី”តិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ។ ឯវំ កតត្តា ច អកតត្តា ច ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ។

អថ វា “សីលេសុម្ហិ ន បរិបូរការី”តិ ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ, “ឥន្ទ្រិយេសុម្ហិ អគុត្តទ្វារោ”តិ...បេ... “ភោជនេ អមត្តញ្ញុម្ហី”តិ... “ជាគរិយំ អននុយុត្តោម្ហី”តិ... “ន សតិសម្បជញ្ញេន សមន្នាគតោម្ហី”តិ... “អភាវិតា មេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ... “អភាវិតា មេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា”តិ... “អភាវិតា មេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា”តិ... “អភាវិតានិ មេ បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ... “អភាវិតានិ មេ បញ្ច ពលានី”តិ... “អភាវិតា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា”តិ... “អភាវិតោ មេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ”តិ... “ទុក្ខំ មេ អបរិញ្ញាត”ន្តិ... “សមុទយោ មេ អប្បហីនោ”តិ... “មគ្គោ មេ អភាវិតោ”តិ... “និរោធោ មេ អសច្ឆិកតោ”តិ

ឧប្បជ្ជតិ កុក្កុច្ចំ ចេតសោ វិប្បដិសារោ មនោវិលេខោ។ វិរមេ កុក្កុច្ចាតិ កុក្កុច្ចា អារមេយ្យ វិរមេយ្យ បដិវិរមេយ្យ កុក្កុច្ចំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តឹ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ។ កុក្កុច្ចា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – វិរមេ កុក្កុច្ចា។

នប្បមជ្ជេយ្យាតិ សក្កច្ចការី អស្ស សាតច្ចការី អដ្ឋិតការី អនោលីនវុត្តិកោ អនិក្ខិត្តច្ឆន្ទោ អនិក្ខិត្តធុរោ អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ “កទាហំ អបរិបូរំ វា សីលក្ខន្ធំ បរិបូរេយ្យំ, បរិបូរំ វា សីលក្ខន្ធំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គណ្ហេយ្យ”ន្តិ? យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច ថាមោ ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច អាតប្បំ បធានំ អធិដ្ឋានំ អនុយោគោ អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ “កទាហំ អបរិបូរំ វា សមាធិក្ខន្ធំ…បេ… បញ្ញាក្ខន្ធំ… វិមុត្តិក្ខន្ធំ… វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ… កទាហំ អបរិញ្ញាតំ វា ទុក្ខំ បរិជានេយ្យំ, អប្បហីនេ វា កិលេសេ បជហេយ្យំ, អភាវិតំ វា មគ្គំ ភាវេយ្យំ, អសច្ឆិកតំ វា និរោធំ សច្ឆិករេយ្យ”ន្តិ? យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច ថាមោ ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច អាតប្បំ បធានំ អធិដ្ឋានំ អនុយោគោ អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ – វិរមេ កុក្កុច្ចា នប្បមជ្ជេយ្យ។

អថាសនេសុ សយនេសុ, អប្បសទ្ទេសុ ភិក្ខុ វិហរេយ្យាតិ។ អថាតិ បទសន្ធិ…បេ… អាសនំ វុច្ចតិ យត្ថ និសីទតិ – មញ្ចោ បីឋំ ភិសិ តដ្ដិកា ចម្មខណ្ឌោ តិណសន្ថារោ បណ្ណសន្ថារោ បលាលសន្ថារោ។ សយនំ វុច្ចតិ សេនាសនំ វិហារោ អឌ្ឍយោគោ បាសាទោ ហម្មិយំ គុហាតិ – អថាសនេសុ សយនេសុ។

អប្បសទ្ទេសុ ភិក្ខុ វិហរេយ្យាតិ។ អប្បសទ្ទេសុ អប្បនិគ្ឃោសេសុ វិជនវាតេសុ មនុស្សរាហស្សេយ្យកេសុ បដិសល្លានសារុប្បេសុ សេនាសនេសុ ចរេយ្យ វិហរេយ្យ ឥរិយេយ្យ វត្តេយ្យ បាលេយ្យ យបេយ្យ យាបេយ្យាតិ – អថាសនេសុ សយនេសុ អប្បសទ្ទេសុ ភិក្ខុ វិហរេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“ឈាយី ន បាទលោលស្ស, វិរមេ កុក្កុច្ចា នប្បមជ្ជេយ្យ;

អថាសនេសុ សយនេសុ, អប្បសទ្ទេសុ ភិក្ខុ វិហរេយ្យា”តិ។

១៩១។

និទ្ទំ ន ពហុលីករេយ្យ, ជាគរិយំ ភជេយ្យ អាតាបី;

ຕນ຺ທິໍ ມາຍໍ ຫສ຺ສໍ ຂິຑ຺ຑໍ, ເມຖຸນໍ ວິປ຺ປຊເຫ ສວິພູສໍ.

ນິທ຺ທໍ ນ ພາຫຸລີກເຣຍ຺ຍາຕິ. ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ຉ ໂກຏ຺ຐາເສ ກາເຣຕ຺ວາ ປຎ຺ຈໂກຏ຺ຐາເສ ປຏິປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ເອກໂກຏ຺ຐາສໍ ນິປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ – ນິທ຺ທໍ ນ ພາຫຸລີກເຣຍ຺ຍ.

ຊາຄຣິຍໍ ພເຊຍ຺ຍ ອາຕາປີຕິ. ອິທ ພິກ຺ຂຸ ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຍ຺ຍ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຐມໍ ຍາມໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຍ຺ຍ, ຣຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຌິມໍ ຍາມໍ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ ປາເທ ປາທໍ ອຈ຺ຈາຘາຍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອຸຏ຺ຐານສຎ຺ຎໍ ມນສິກຣິຕ຺ວາ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຉ຺ຉິມໍ ຍາມໍ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາຍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຍ຺ຍ.

ຊາຄຣິຍໍ ພເຊຍ຺ຍາຕິ ຊາຄຣິຍໍ ພເຊຍ຺ຍ ສມ຺ພເຊຍ຺ຍ ເສເວຍ຺ຍ ນິເສເວຍ຺ຍ ສໍເສເວຍ຺ຍ ປຏິເສເວຍ຺ຍາຕິ – ຊາຄຣິຍໍ ພເຊຍ຺ຍ.

ອາຕາປີຕິ. ອາຕປ຺ປໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວີຣິຍໍ [ວິຣິຍໍ (ສີ. ສ຺ຍາ.)]. ໂຍ ໂສ ເຈຕສິໂກ ວີຣິຍາຣມ຺ໂພ ນິກ຺ກໂມ ປຣກ຺ກໂມ ອຸຍ຺ຍາໂມ ວາຍາໂມ ອຸສ຺ສາໂຫ ອຸສ຺ໂສຬ຺ຫີ ຖາໂມ ຘິຕິ ອສິຖິລປຣກ຺ກມຕາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉນ຺ທຕາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣຕາ ຘຸຣສມ຺ປຄ຺ຄາໂຫ ວີຣິຍໍ ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວີຣິຍພລໍ ສມ຺ມາວາຍາໂມ. ອິມິນາ ອາຕາເປນ ອຸເປໂຕ ສມຸເປໂຕ ອຸປຄໂຕ ສມຸປຄໂຕ ອຸປປ຺ປນ຺ໂນ ສມຸປປ຺ປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ອາຕາປີຕິ – ຊາຄຣິຍໍ ພເຊຍ຺ຍ ອາຕາປີ.

ຕນ຺ທິໍ ມາຍໍ ຫສ຺ສໍ ຂິຑ຺ຑໍ, ເມຖຸນໍ ວິປ຺ປຊເຫ ສວິພູສນ຺ຕິ. ຕນ຺ທີຕິ [ຕນ຺ທິນ຺ຕິ (ສີ.)] ຕນ຺ທີ ຕນ຺ທິຍນາ ຕນ຺ທິມນຕາ [ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖຄວຸຕ຺ຕົນ຺ເທສ ລຸທ຺ທກວຕ຺ຖຸວິພງ຺ເຄປິ] ຕນ຺ທິມນກຕາ ອາລສ຺ຍໍ ອາລສ຺ຍາຍນາ ອາລສ຺ຍາຍິຕຕ຺ຕໍ. ມາຍາ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຎ຺ຈນິກາ ຈຣິຍາ. ອິເທກເຈ຺ຈາ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ...ເປ... ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຏິຉ຺ຉາທນເຫຕຸ ປາປິກໍ ອິຉ຺ຉໍ ປຓິທຫຕິ. ມາ ມໍ ຊຎ຺ຎາຕິ [ຊຎ຺ຎູຕິ (ກ.)] ອິຉ຺ຉຕິ, ມາ ມໍ ຊຎ຺ຎາຕິ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ, ມາ ມໍ ຊຎ຺ຎາຕິ ວາຈໍ ພາສຕິ, ມາ ມໍ ຊຎ຺ຎາຕິ ກາເຍນ ປຣກ຺ກມຕິ. ຍາ ເອວຣູປາ ມາຍາ ມາຍາວິຕາ ອຈ຺ຈສຣາ ວຎ຺ຈນາ ນິກຕິ ນິກິຣຓາ ປຣິຫຣຓາ ຄູຫນາ ປຣິຄູຫນາ ຉາທນາ ປຣິຉ຺ຉາທນາ [ປຏິຉ຺ຉາທນາ (ສີ. ກ.) ເອວມຸປຣິປິ] ອນຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ ອນາວິກມ຺ມໍ ໂວຉ຺ຉາທນາ ປາປກິຣິຍາ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມາຍາ. ຫສ຺ສນ຺ຕິ ອິເທກເຈ຺ຈາ ອຕິເວລໍ ທນ຺ຕວິທໍສກໍ ຫສຕິ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຫຕໍ ພຄວຕາ – "ໂກມາຣກມິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ຍທິທໍ ອຕິເວລໍ ທນ຺ຕວິທໍສກຫສິຕນ"຺ຕິ.

ຂິຑ຺ຑາຕິ ເທ຺ວ ຂິຑ຺ຑາ – ກາຍິກາ ຈ ຂິຑ຺ຑາ ວາຈສິກາ ຈ ຂິຑ຺ຑາ. ກຕມາ ກາຍິກາ ຂິຑ຺ຑາ? ຫຕ຺ຖີຫິປິ ກີຬນ຺ຕິ, ອເສ຺ສຫິປິ ກີຬນ຺ຕິ, ຣເຖຫິປິ ກີຬນ຺ຕິ, ຘນູຫິປິ ກີຬນ຺ຕິ, ອຏ຺ຐປເທຫິປິ ກີຬນ຺ຕິ, ທສປເທຫິປິ ກີຬນ຺ຕິ, ອາກາເສປິ ກີຬນ຺ຕິ, ປຣິຫາຣປເຖປິ ກີຬນ຺ຕິ, ສນ຺ຕິກາຍປິ ກີຬນ຺ຕິ, ຂລິກາຍປິ ກີຬນ຺ຕິ, ຆຏິກາຍປິ ກີຬນ຺ຕິ, ສລາກຫເຕ຺ຖນປິ ກີຬນ຺ຕິ, ອເກ຺ຂນປິ ກີຬນ຺ຕິ, ປງ຺ຄຈີເຣນປິ ກີຬນ຺ຕິ, ວງ຺ກເກນປິ

កិញអត្ថិ, ហេយាក្លចិកាយបិ កិញអត្ថិ, ចិក្ខលេកតបិ កិញអត្ថិ, បត្តាញហេកតបិ កិញអត្ថិ, រធរេកតបិ កិញអត្ថិ, ឆត្យេកតបិ កិញអត្ថិ, អក្លទិកាយបិ កិញអត្ថិ, យេតសិកាយបិ កិញអត្ថិ, ឃធាចេខ្ជូតបិ កិញអត្ថិ – អឃំ កាឃិកា លិដ្ឋា៑ ពតយា ចាចសិកា លិដ្ឋា? យុលេកទិកំ [យុលេកទិឃំ (ឃ្យា៑)] យុលាលប្អទំ យុលដិល្ហិយកំ [យុលេឌល្ហិយកំ (ឃី៑ ឃ្យា៑)] យុលចលិយកំ យុលេកទ្យញអកំ [យុលេកទ្យលកំ (ឃី៑)] យុលឆ្ផទិកំ តាដកំ លិបំ កឹតំ ឆចកយុំ – អឃំ ចាចសិកា លិដ្ឋា៑

ហេយធ្យតឆហេ្យា តាយ ហេឃា ហេឃា អឃឆ្តហេ្យា កាយឆហេ្យា ចឃលឆហេ្យា ឆ្ថេល្លា ឰឆកត្ថិហេកា រហេឃ្យា ខ្ចុំខ្ចឃឃយាបត្តិ៑ កិកាទណា ច្យុឆ្ផតិ ហេយធ្យតឆហេ្យា? ខ្កិត្ត រត្ថាត់ ឃារត្ថាត់ អចឃ្យុតាត់ បរិឃ្យខ្ជិតាត់ បរិឃាឌិត្តខិត្តាត់ ខ្កិត្ត ឃឌិឃាត់ ឆហេ្យាតិ, តំកាទណា ច្យុឆ្ផតិ ហេយធ្យតឆហេ្យា៑ ឃធា ខ្ហេកា ពលហកាទកា ហេយធ្យតកាតិ ច្យុឆ្ផត្តិ, ខ្ហេកា កល្ហតកាទកា…ហេប… ខ្ហេកា កឃ្យុកាទកា… ខ្ហេកា អឆឹកទណកាទកា… ខ្ហេកា ចិចាឆកាទកា… ខ្ហេកា ចាឌិហេតា… ខ្ហេកា ឃល្លាបកា ហេយធ្យតកាតិ ច្យុឆ្ផត្តិ ; ឲចហេយច ខ្កិត្ត រត្ថាត់ ឃារត្ថាត់ អចឃ្យុតាត់ បរិឃ្យខ្ជិតាត់ បរិឃាឌិត្តខិត្តាត់ ខ្កិត្ត ឃឌិឃាត់ ឆហេ្យាតិ, តំកាទណា ច្យុឆ្ផតិ ហេយធ្យតឆហេ្យា៑

ចិក្ខឃាតិ ទេ្វ ចិក្ខឃា – អត្ថិ អកាទិឃឃ្យ ចិក្ខឃា, អត្ថិ បឆ្ពាឌិតឃ្យ ចិក្ខឃា៑ ពតយា អកាទិឃឃ្យ ចិក្ខឃា? ហេកឃា ច យឃ្យុ ច យាលិ ច កត្តា ច ចិហេលបតា ច អាករណា ច បិលត្តា ច ចត្វ្ឆា ឃឃតាឃតឆា ហេចឆតឆា ខ្ឈ្ឆាឆត់ បរិយខ្ចត់ ត្យាបត់ ឃឆ្ពាហត់ អាគាឃំ អឆ្ជាត់ យាលិចិហេលបត់ យុលទ្យល្លកំ យុលហេលបំ ហត្វខាត្ត ឃិលាខាត្ត [ចឃិក្លាខាត្ត (ឃ្យា៑)] ឆល្ហតាញត្ថឃំ លក្កុ លត្តិ ចិត្រា ខ្បិហតា ខ្ហឹហ្សំ យហិ ចាញអខឹឌតិ ឰគាតាតិ ចត្វាតិ ឌិឈឆឃាតិ ត្តតិ ចា – អឃំ អកាទិឃឃ្យ ចិក្ខឃា៑ ពតយា បឆ្ពាឌិតឃ្យ ចិក្ខឃា? ឌិចហេយល្ហតា បត្តយល្ហតា ហេឃតាឃតយល្ហតា ត្តឃឃ្យ ចា ឰ្ទតិកាយឃ្យ ខាហិទាត់ ចា បរិក្លាទាត់ យល្ហតា ចិក្ខឃតា ហេកញអតា បរិហេកញអតា ហេកឆិតតា ហេកឆិតត្តំ ចបលតា ចាបល្យំ – អឃំ បឆ្ពាឌិតឃ្យ ចិក្ខឃា៑

តត្ថ៏ យាឃំ ហឃ្យំ លិឆ្ហំ, ហេយធ្យត់ ចិប្យឌហេហ ឃចិក្ខឃត្តិ៑ តត្ថ៏ឆា យាឃឆា ហឃ្យឆា លិឆ្ហឆា ហេយធ្យតឆយុឆា ឃចិក្ខឃំ ឃបទិចាទំ ឃបទិកល្ហំ ឃបទិក្លាទំ បឌហេហឃ្យ ចិហេតាហេឆឃ្យ ញត្តិ៏ កហេទឃ្យ អតកាចំ កហេយឃ្យាតិ – តត្ថ៏ យាឃំ ហឃ្យំ លិឆ្ហំ, ហេយធ្យត់ ចិប្យឌហេហ ឃចិក្ខឃំ៑

ហេតតាហ ភកចា –

“តិខ្ចំ ត ខាហ្យលឹកហេឃ្យ, ឌាកទិឃំ ភហេឌឃ្យ អាតាបឹ;

តត្ថ៏ យាឃំ ហឃ្យំ លិឆ្ហំ, ហេយធ្យត់ ចិប្យឌហេហ ឃចិក្ខឃ”ត្តិ៑

អាថព្វណំ សុបិនំ លក្ខណំ, នោ វិទហេ អថោបិ នក្ខត្តំ;

វិរុតញ្ច គព្ភករណំ, តិកិច្ឆំ មាមកោ ន សេវេយ្យ។

អាថព្វណំ សុបិនំ លក្ខណំ, នោ វិទហេ អថោបិ នក្ខត្តន្តិ។ អាថព្វណិកា អាថព្វណំ បយោជេន្តិ, នគរេ វា រុទ្ធេ [រុន្ធេ (ក.)] សង្គាមេ វា បច្ចុបដ្ឋិតេ បរសេនបច្ចត្ថិកេសុ បច្ចាមិត្តេសុ ឦតឹ ឧប្បាទេន្តិ, ឧបទ្ទវំ ឧប្បាទេន្តិ, រោគំ ឧប្បាទេន្តិ, បជ្ជរកំ ករោន្តិ, សូលំ ករោន្តិ, វិសូចិកំ ករោន្តិ, បក្ខន្ទិកំ ករោន្តិ។ ឯវំ អាថព្វណិកា អាថព្វណំ បយោជេន្តិ។

សុបិនបាឋកា សុបិនំ អាទិសន្តិ, យោ បុព្វណ្ហសមយំ សុបិនំ បស្សតិ, ឯវំ វិបាកោ ហោតិ។ យោ មជ្ឈន្ហិកសមយំ [មជ្ឈន្តិកសមយំ (ពហូសុ)] សុបិនំ បស្សតិ, ឯវំ វិបាកោ ហោតិ។ យោ សាយន្ហសមយំ សុបិនំ បស្សតិ, ឯវំ វិបាកោ ហោតិ។ យោ បុរិមេ យាមេ…បេ… យោ មជ្ឈិមេ យាមេ… យោ បច្ឆិមេ យាមេ… យោ ទក្ខិណេន បស្សេន និបន្នោ… យោ វាមេន បស្សេន និបន្នោ… យោ ឧត្តានំ និបន្នោ… យោ អវកុជ្ជ និបន្នោ… យោ ចន្ទំ បស្សតិ… យោ សូរិយំ បស្សតិ… យោ មហាសមុទ្ទំ បស្សតិ… យោ សិនេរុំ បព្វតរាជានំ បស្សតិ… យោ ហត្ថិំ បស្សតិ… យោ អស្សំ បស្សតិ… យោ រថំ បស្សតិ… យោ បត្តិំ បស្សតិ… យោ សេនាព្យូហំ បស្សតិ… យោ អារាមរាមណេយ្យកំ បស្សតិ… យោ វនរាមណេយ្យកំ បស្សតិ… យោ ភូមិរាមណេយ្យកំ បស្សតិ… យោ បោក្ខរណីរាមណេយ្យកំ [បោក្ខរណិរាមណេយ្យកំ (ស្យា.)] បស្សតិ, ឯវំ វិបាកោ ហោតីតិ។ ឯវំ សុបិនបាឋកា សុបិនំ អាទិសន្តិ។

លក្ខណបាឋកា លក្ខណំ អាទិសន្តិ – មណិលក្ខណំ ទណ្ឌលក្ខណំ វត្ថលក្ខណំ អសិលក្ខណំ ឧសុលក្ខណំ ធនុលក្ខណំ អាវុធលក្ខណំ ឥត្ថិលក្ខណំ បុរិសលក្ខណំ កុមារិកាលក្ខណំ កុមារលក្ខណំ ទាសិលក្ខណំ ទាសលក្ខណំ ហត្ថិលក្ខណំ អស្សលក្ខណំ មហិំសលក្ខណំ ឧសភលក្ខណំ គោណលក្ខណំ អជលក្ខណំ មេណ្ឌលក្ខណំ កុក្កុដលក្ខណំ វដ្ដលក្ខណំ គោធាលក្ខណំ កណ្ណិកាលក្ខណំ កច្ឆបលក្ខណំ មិគលក្ខណំ ឥតិ វា។ ឯវំ លក្ខណបាឋកា លក្ខណំ អាទិសន្តិ។

នក្ខត្តបាឋកា នក្ខត្តំ អាទិសន្តិ។ អដ្ឋវីសតិ នក្ខត្តានិ។ ឥមិនា នក្ខត្តេន ឃរប្បវេសោ កត្តព្វោ, ឥមិនា នក្ខត្តេន មកុដំ ពន្ធិតព្វំ, ឥមិនា នក្ខត្តេន វារេយ្យំ ការេតព្វំ, ឥមិនា នក្ខត្តេន ពីជនីហារោ [ពីជនិហារោ (ស្យា. ក.)] កត្តព្វោ, ឥមិនា នក្ខត្តេន សំវាសោ [ឃរវាសោ (ស្យា.)] កត្តព្វោតិ។ ឯវំ នក្ខត្តបាឋកា នក្ខត្តំ អាទិសន្តិ។

អាថព្វណំ សុបិនំ លក្ខណំ, នោ វិទហេ អថោបិ នក្ខត្តន្តិ។ អាថព្វណញ្ច សុបិនញ្ច លក្ខណញ្ច នក្ខត្តញ្ច នោ វិទហេយ្យ ន ចរេយ្យ ន សមាចរេយ្យ ន សមាទាយ វត្តេយ្យ។ អថ វា ន គណ្ហេយ្យ ន ឧគ្គណ្ហេយ្យ ន ធារេយ្យ ន ឧបធារេយ្យ ន ឧបលក្ខេយ្យ នប្បយោជេយ្យាតិ – អាថព្វណំ សុបិនំ លក្ខណំ, នោ វិទហេ អថោបិ នក្ខត្តំ។

ວິຣຸຕຎ຺ຈ ຄພ຺ຠກຣຓໍ, ຕິກິຈ຺ຉໍ ມາມໂກ ນ ເສເວຍ຺ຍາຕິ. ວິຣຸຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມິຄຈກ຺ກໍ. ມິຄຈກ຺ກປາຐກາ [ມິຄຈກ຺ກໍ ມິຄຈກ຺ກປາຐກາ (ສ຺ຍາ.)] ມິຄຈກ຺ກໍ ອາທິສນ຺ຕິ – ສກຸນ຺ຕານຎ຺ຈ ຈຕຸປ຺ປທານຎ຺ຈ ຣຸຕໍ [ຣຸທໍ (ສ຺ຍາ.)] ວສ຺ສິຕໍ ຊານນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ມິຄຈກ຺ກປາຐກາ ມິຄຈກ຺ກໍ ອາທິສນ຺ຕິ. ຄພ຺ຠກຣຓີຍາ ຄພ຺ຠໍ ສຓ຺ຐາເປນ຺ຕິ. ທ຺ວີຫິ ກາຣເຓຫິ ຄພ຺ໂຠ ນ ສຓ຺ຐາຕິ – ປາຓເກຫິ ວາ ວາຕກຸປ຺ເປຫິ ວາ. ປາຓການໍ ວາ ວາຕກຸປ຺ປານໍ ວາ ປຏິຆາຕາຍ ໂອສຘໍ ເທນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ຄພ຺ຠກຣຓີຍາ ຄພ຺ຠໍ ສຓ຺ຐາເປນ຺ຕິ. ຕິກິຈ຺ຉາຕິ ປຎ຺ຈ ຕິກິຈ຺ຉາ – ສາລາກິຍໍ, ສລ຺ລກຕ຺ຕິຍໍ, ກາຍຕິກິຈ຺ຉໍ, ຠູຕິຍໍ, ໂກມາຣຠຈ຺ຈໍ. ມາມໂກຕິ ພຸທ຺ຘມາມໂກ ຘມ຺ມມາມໂກ ສງ຺ຄມາມໂກ, ໂສ ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ມມາຍຕິ ຠຄວາ ວາ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ – "ເຍ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ກຸຫາ ຖທ຺ຘາ ລປີ ສິງ຺ຄີ ອຸນ຺ນຬາ ອສມາຫິຕາ ນ ເມ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ມາມກາ, ອປຄຕາ ຈ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມາ ຘມ຺ມວິນຍາ, ນ ຈ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ວຸທ຺ຘິໍ ວິຣູຬ຺ຫິໍ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເຍ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ນິກ຺ກຸຫາ ນິລ຺ລປາ ຘີຣາ ອຕ຺ຖທ຺ຘາ ສຸສມາຫິຕາ ເຕ ໂຂ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ມາມກາ ນ ຈ ອປຄຕາ ເຕ , ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມາ ຘມ຺ມວິນຍາ, ເຕ ຈ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ວຸທ຺ຘິໍ ວິຣູຬ຺ຫິໍ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິ.

"ກຸຫາ ຖທ຺ຘາ ລປີ ສິງ຺ຄີ, ອຸນ຺ນຬາ ອສມາຫິຕາ;

ນ ເຕ ຘມ຺ເມ ວິຣູຫນ຺ຕິ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘເທສິເຕ.

"ນິກ຺ກຸຫາ ນິລ຺ລປາ ຘີຣາ, ອຕ຺ຖທ຺ຘາ ສຸສມາຫິຕາ;

ເຕ ເວ ຘມ຺ເມ ວິຣູຫນ຺ຕິ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘເທສິເຕ".

ວິຣຸຕຎ຺ຈ ຄພ຺ຠກຣຓໍ, ຕິກິຈ຺ຉໍ ມາມໂກ ນ ເສເວຍ຺ຍາຕິ. ວິຣຸຕຎ຺ຈ ຄພ຺ຠກຣຓຎ຺ຈ ຕິກິຈ຺ຉຎ຺ຈ ມາມໂກ ນ ເສເວຍ຺ຍ ນ ນິເສເວຍ຺ຍ ນ ສໍເສເວຍ຺ຍ ນ ປຏິເສເວຍ຺ຍ ນ ຈເຣຍ຺ຍ ນ ສມາຈເຣຍ຺ຍ ນ ສມາທາຍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ອຖ ວາ ນ ຠເຊຍ຺ຍ ນ ສມ຺ຠເຊຍ຺ຍ ນ ເສເວຍ຺ຍ ນ ນິເສເວຍ຺ຍ ນ ສໍເສເວຍ຺ຍ ນ ປຏິເສເວຍ຺ຍາຕິ – ວິຣຸຕຎ຺ຈ ຄພ຺ຠກຣຓໍ ຕິກິຈ຺ຉໍ ມາມໂກ ນ ເສເວຍ຺ຍ.

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

"ອາຖພ຺ພຓໍ ສຸປິນໍ ລກ຺ຂຓໍ, ໂນ ວິທເຫ ອໂຖປິ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ;

ວິຣຸຕຎ຺ຈ ຄພ຺ຠກຣຓໍ, ຕິກິຈ຺ຉໍ ມາມໂກ ນ ເສເວຍ຺ຍາ"ຕິ.

໑໙໑.

តិត្ថាយតប្បេចនេយ្យ, ត ថ្កត្តយេយ្យ បង់ងិតោ កិច្ច;

លោកំ វត យច្ឆទិតេយត, កោតំ បេឃុលិយឡា បត្តេឝេយ្យ៎

តិត្ថាយ តប្បេចនេយ្យាតិ៎ ត្តនេកច្ចេ កិច្ច តិត្ថត្តិ ឌាតិយា ចា កោរេតូត ចា កោលបុត្តិយេត ចា ចណ្ណបេក្ខុទោតាយ ចា ឆតេត ចា អន្ត្រេតេត ចា កព្វាយតតេត ចា នីប្បាយតតេត ចា ចិន្តាឋ្វារេតេត ចា ឃុទោត ចា បដិការេតេត ចា អន្ត្រាតទន្ត្រាតទេត ចា ចត្វតា តិត្ថត្តិ ករហត្តិ ថ្កបចគត្តិ, តិត្ថិតោ ករហិតោ ថ្កបចគិតោ តិត្ថាយ ករហាយ ថ្កបចារគេត អកិត្តិយា អចណ្ណហារិកាយ ត ចេទនេយ្យ តប្បេចនេយ្យ ត វប្បេចនេយ្យ ត តវេយ្យ ត ថ្កត្តវេយ្យ ត បទិតវេយ្យ ត កាវេយ្យ ត វត្តាងំ អាបន្ទេយ្យ, អកិទ្ធ អឃ្ស អលម្ពី អត្រោតាឃឹ អបលិយឹ, បហឹតកយកេទចោ ចិកតលោយហំសោ ចិហទេយ្យាតិ – តិត្ថាយ តប្បេចនេយ្យ៎

ទិតាត្តយេយ្យ បង់ងិតោ កិច្ចតិ៎ ត្តនេកច្ចេ កិច្ច បង់ងត្តិ ឌាតិយា ចា កោរេតូត ចា កោលបុត្តិយេត ចា ចណ្ណបេក្ខុទោតាយ ចា ឆតេត ចា អន្ត្រេតេត ចា កព្វាយតតេត ចា នីប្បាយតតេត ចា ចិន្តាឋ្វារេតេត ចា ឃុទោត ចា បដិការេតេត ចា អន្ត្រាតទន្ត្រាតទេត ចា ចត្វតា បង់ងត្តិ ទោយេត្តិ កិទេត្តិ ចណ្ណិត្តិ, បង់ងិតោ ទោយិតោ កិត្តិតោ ចណ្ណិតោ បង់ងាយ ទោយតេត កិត្តិយា ចណ្ណហារិកាយ ថ្កត្តិ ត កទេយ្យ ថ្កត្តំ ត កទេយ្យ យាតំ ត កទេយ្យ ឆម្ពុំ ត កទេយ្យ, ត តោត យាតំ ឌតេយ្យ ត តោត ឆន្ទោ អឃ្ស បត្វន្ទោ បក្កហិតវិទោតិ – ត ថ្កត្តយេយ្យ បង់ងិតោ កិច្ច៎

លោកំ វត យច្ឆទិតេយត, កោតំ បេឃុលិយឡា បត្តេឝេយ្យាតិ៎ លោកោតិ យោ លោកោ លុត្តតា លុត្តិតត្វំ វារាកោ វារន្តតា វារន្តិតត្វំ អកិន្លា លោកោ អក្បលប្បល់៎ យច្ឆទិយត្តិ បត្លា យច្ឆទិយាតិ – អាចាវយច្ឆទិយំ...បេ... ករហោ ទុច្ចតិ យច្ឆទិយំ៎ កោតេតាតិ យោ ចិត្តស្ស អាឈារតោ បដិឈារតោ បដិឈំ បដិចិទោទោតា, កោបេ បកោបេ វប្បកោបេ, តេទេវា បតេទេវា វប្បតេទេវា, ចិត្តស្ស ឮាបត្តិ យតោបតេទេវា, កោតោ កូត្តតា កូត្តិតត្វំ, តេទេវា ទុស្សតា ទុស្សិតត្វំ, ឮាបត្តិ ឮាបន្តតា ឮាបន្តិតត្វំ, ចិទោទោ បដិចិទោទោ ចណ្ណិក្ក អឃុទោបេ អតត្តមតតា ចិត្តស្ស៎ បេឃុក្ខត្តិ ត្តនេកច្ចោ បិឃុលចាទចោ ហោតិ ត្តតោ ឃុត្វា អយុត្រ អក្ខាតោ ត្តយេងំ កេឝាយ, អយុត្រ ចា ឃុត្វា ត្តយេងំ អក្ខាតោ អយុងំ កេឝាយ៎ ត្តតិ វយក្កាតំ ចា កេត្តា កិត្តាតំ ចា អត្តប្បតាតា, ចក្កាទេយា ចក្កទោតា ចក្កត្តឹ ចក្កកលំ ចាងំ កាងិតា ហោតិ – ត្តតំ ទុច្ចតិ បេឃុក្ខា៎

អបិ ត ន្ទីហិ កាទេណហិ បេឃុក្ខា ថ្កបង់ហទតិ – បិយកប្បតាយ ចា កេតាឌិប្បាយេត ចា៎ កតំ បិយកប្បតាយ បេឃុក្ខា ថ្កបង់ហទតិ? ត្តយស្ស បិយោ កចិឃ្សាបិ យតាបេ កចិឃ្សាបិ ចិឃ្សាងិកោ កចិឃ្សាបិ អត្តត្តទិកោ កចិឃ្សាបិ ឃុហតយោ កចិឃ្សាបីតិ៎ ឲចំ បិយកប្បតាយ បេឃុក្ខា ថ្កបង់ហទតិ៎ កតំ កេតាឌិប្បាយេត បេឃុក្ខា ថ្កបង់ហទតិ? កតំ ត្តយេ តាតា អឃ្ស ចិតា អឃ្ស ចក្កា អឃ្ស ទេវទោ អឃ្ស ទេវន្លា អឃ្ស ទេវ បក្កា អឃ្ស កិត្តេយ្យំ ត វយាកត្តេយ្យំ ឮក្ខ ត ចាឃុ ចិហទេយ្យត្តិ៎ ឲចំ កេតាឌិប្បាយេត បេឃុក្ខា ថ្កបង់ហទតិ៎ លោកំ វត យច្ឆទិតេយត,

កោធំ បេសុណិយញ្ច បនុទេយ្យាតិ។ លោភញ្ច មច្ឆរិយញ្ច កោធញ្ច បេសុញ្ញញ្ច នុទេយ្យ បនុទេយ្យ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ – លោភំ សហ មច្ឆរិយេន, កោធំ បេសុណិយញ្ច បនុទេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“និន្ទាយ នប្បវេធេយ្យ, ន ឧណ្ណមេយ្យ បសំសិតោ ភិក្ខុ;

លោភំ សហ មច្ឆរិយេន, កោធំ បេសុណិយញ្ច បនុទេយ្យា”តិ។

១៩៣។

កយវិក្កយេ ន តិដ្ឋេយ្យ, ឧបវាទំ ភិក្ខុ ន ករេយ្យ កុហិញ្ចិ;

គាមេ ច នាភិសជ្ជេយ្យ, លាភកម្យា ជនំ ន លបយេយ្យ។

កយវិក្កយេន តិដ្ឋេយ្យាតិ។ យេ កយវិក្កយា វិនយេ បដិក្ខិត្តា ន តេ ឥមស្មិំ អត្ថេ អធិប្បេតា។ កថំ កយវិក្កយេ តិដ្ឋតិ? បញ្ចន្នំ សទ្ធិំ បត្តំ វា ចីវរំ វា អញ្ញំ វា កិញ្ចិ បរិក្ខារំ វញ្ចនិយំ វា ករោន្តោ ឧទយំ វា បត្ថយន្តោ បរិវត្តេតិ។ ឯវំ កយវិក្កយេ តិដ្ឋតិ។ កថំ កយវិក្កយេ ន តិដ្ឋតិ? បញ្ចន្នំ សទ្ធិំ បត្តំ វា ចីវរំ វា អញ្ញំ វា កិញ្ចិ បរិក្ខារំ ន វញ្ចនិយំ វា ករោន្តោ ន ឧទយំ វា បត្ថយន្តោ បរិវត្តេតិ។ ឯវំ កយវិក្កយេ ន តិដ្ឋតិ។ កយវិក្កយេ ន តិដ្ឋេយ្យាតិ។ កយវិក្កយេ ន តិដ្ឋេយ្យ ន សន្តិដ្ឋេយ្យ, កយវិក្កយំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, កយវិក្កយា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – កយវិក្កយេ ន តិដ្ឋេយ្យ។

ឧបវាទំ ភិក្ខុ ន ករេយ្យ កុហិញ្ចីតិ។ កតមេ ឧបវាទករា កិលេសា? សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា ឥទ្ធិមន្តោ ទិព្វចក្ខុកា បរចិត្តវិទុនោ, តេ ទូរតោបិ បស្សន្តិ អាសន្នាបិ ន ទិស្សន្តិ ចេតសាបិ ចិត្តំ បជានន្តិ, ទេវតាបិ ខោ សន្តិ ឥទ្ធិមន្តិនិយោ ទិព្វចក្ខុកា បរចិត្តវិទុនិយោ, តា ទូរតោបិ បស្សន្តិ, អាសន្នាបិ ន ទិស្សន្តិ ចេតសាបិ ចិត្តំ បជានន្តិ។ តេ ឱឡារិកេហិ វា កិលេសេហិ មជ្ឈិមេហិ វា កិលេសេហិ សុខុមេហិ វា កិលេសេហិ ឧបវទេយ្យុំ។ កតមេ ឱឡារិកា កិលេសា? កាយទុច្ចរិតំ វចីទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ – ឥមេ វុច្ចន្តិ ឱឡារិកា កិលេសា។ កតមេ មជ្ឈិមា កិលេសា? កាមវិតក្កោ ព្យាបាទវិតក្កោ វិហិំសាវិតក្កោ – ឥមេ វុច្ចន្តិ មជ្ឈិមា កិលេសា។ កតមេ សុខុមា កិលេសា? ញាតិវិតក្កោ, ជនបទវិតក្កោ, អមរវិតក្កោ, បរានុទ្ទយតា បដិសញ្ញុត្តោ វិតក្កោ , លាភសក្ការសិលោកបដិសញ្ញុត្តោ វិតក្កោ, អនវញ្ញត្តិបដិសញ្ញុត្តោ វិតក្កោ – ឥមេ វុច្ចន្តិ សុខុមា កិលេសា។ តេ ឱឡារិកេហិ វា កិលេសេហិ មជ្ឈិមេហិ វា កិលេសេហិ

សុខុមេហិ ច កិលេសេហិ ន ឧបវទេយ្យ ឧបវាទំ ន ករេយ្យ ឧបវាទករេ កិលេសេ ន ករេយ្យ ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្វត្តេយ្យ នាភិនិព្វត្តេយ្យ, ឧបវាទករេ កិលេសេ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តីករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, ឧបវាទករេហិ កិលេសេហិ អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យ។ កុហិញ្ចីតិ កុហិញ្ចិ កិម្ហិចិ កត្ថចិ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វាតិ – ឧបវាទំ ភិក្ខុ ន ករេយ្យ កុហិញ្ចិ។

គាមេ ច នាភិសជ្ជេយ្យាតិ។ កថំ គាមេ សជ្ជតិ? ឥធ ភិក្ខុ គាមេ គិហីហិ សំសដ្ឋោ វិហរតិ សហនន្ទី សហសោកី សុខិតេសុ សុខិតោ ទុក្ខិតេសុ ទុក្ខិតោ, ឧប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ អត្តនា វោយោគំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ គាមេ សជ្ជតិ។

អថ វា ភិក្ខុ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសតិ អរក្ខិតេនេវ កាយេន អរក្ខិតាយ វាចាយ អរក្ខិតេន ចិត្តេន អនុបដ្ឋិតាយ សតិយា អសំវុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ។ សោ តត្ថ តត្ថ សជ្ជតិ តត្ថ តត្ថ គណ្ហាតិ តត្ថ តត្ថ ពជ្ឈតិ តត្ថ តត្ថ អនយព្យសនំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ គាមេ សជ្ជតិ។

កថំ គាមេ ន សជ្ជតិ? ឥធ ភិក្ខុ គាមេ គិហីហិ អសំសដ្ឋោ វិហរតិ ន សហនន្ទី ន សហសោកី ន សុខិតេសុ សុខិតោ ន ទុក្ខិតេសុ ទុក្ខិតោ, ឧប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ ន អត្តនា វោយោគំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ គាមេ ន សជ្ជតិ។

អថ វា ភិក្ខុ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសតិ រក្ខិតេនេវ កាយេន រក្ខិតាយ វាចាយ រក្ខិតេន ចិត្តេន ឧបដ្ឋិតាយ សតិយា សំវុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ។ សោ តត្ថ តត្ថ ន សជ្ជតិ តត្ថ តត្ថ ន គណ្ហាតិ តត្ថ តត្ថ ន ពជ្ឈតិ តត្ថ តត្ថ ន អនយព្យសនំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ គាមេ ន សជ្ជតិ។ គាមេ ច នាភិសជ្ជេយ្យាតិ គាមេ ន សជ្ជេយ្យ ន គណ្ហេយ្យ ន ពជ្ឈេយ្យ ន បលិពជ្ឈេយ្យ, អគិទ្ធោ អស្ស អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈោសន្នោ វីតគេធោ វិគតគេធោ ចត្តគេធោ...បេ... ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរេយ្យាតិ – គាមេ ច នាភិសជ្ជេយ្យ។

លាភកម្យា ជនំ ន លបយេយ្យាតិ។ កតមា លបនា? លាភសក្ការសិលោកសន្និស្សិតស្ស បាបិច្ឆស្ស ឥច្ឆាបកតស្ស អាមិសចក្ខុកស្ស លោកធម្មគរុកស្ស យា បរេសំ អាលបនា លបនា សល្លបនា ឧល្លបនា សមុល្លបនា ឧន្នហនា សមុន្នហនា ឧក្កាចនា សមុក្កាចនា [ឧក្កាបនា សមុក្កាបនា (ស្យា.)] អនុប្បិយភាណិតា ចាដុកម្យតា មុគ្គសូប្យតា បារិភដ្យតា បរបិដ្ឋិមំសិកតា [បិដ្ឋិមំសិកតា (ក.) វិសុទ្ធិមគ្គេ សីលនិទ្ទេសេ បស្សិតព្វា], យា តត្ថ សណ្ហវាចតា សខិលវាចតា សិថិលវាចតា [សេវិតវាចកតា (ស្យា.)] អផរុសវាចតា – អយំ វុច្ចតិ លបនា។

អបិ ច ទ្វីហិ ការណេហិ ជនំ លបតិ – អត្តានំ វា នីចំ ឋបេន្តោ បរំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ ជនំ លបតិ, អត្តានំ វា ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បរំ នីចំ ឋបេន្តោ ជនំ លបតិ។ កថំ អត្តានំ នីចំ ឋបេន្តោ បរំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ ជនំ លបតិ? “តុម្ហេ មេ ពហូបការា, អហំ តុម្ហេ និស្សាយ លភាមិ

ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ, យេបិ មេ អញ្ញេ ទាតុំ វា កាតុំ វា មញ្ញន្តិ, តុម្ហេ និស្សាយ តុម្ហេ សម្បស្សន្តា។ យម្បិ មេ បុរាណំ មាតាបេត្តិកំ នាមធេយ្យំ តម្បិ មេ អន្តរហិតំ។ តុម្ហេហិ អហំ ញាយាមិ អសុកស្ស កុលុបកោ អសុកាយ កុលុបកោ”តិ។ ឯវំ អត្តានំ នីចំ ឋបេត្វា បរំ ឧច្ចំ ឋបេត្វា ជនំ លបតិ។

កថំ អត្តានំ ឧច្ចំ ឋបេត្វា បរំ នីចំ ឋបេត្វា ជនំ លបតិ? “អហំ តុម្ហាកំ ពហូបការោ, តុម្ហេ មំ អាគម្ម ពុទ្ធំ សរណំ គតា, ធម្មំ សរណំ គតា, សង្ឃំ សរណំ គតា, បាណាតិបាតា បដិវិរតា, អទិន្នាទានា បដិវិរតា, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា, មុសាវាទា បដិវិរតា, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា។ អហំ តុម្ហាកំ ឧទ្ទេសំ ទេមិ, បរិបុច្ឆំ ទេមិ, ឧបោសថំ អាចិក្ខាមិ, នវកម្មំ អធិដ្ឋាមិ។ អថ បន តុម្ហេ មំ ឧជ្ឈិត្វា អញ្ញេ សក្ករោថ គរុំ ករោថ មានេថ បូជេថា”តិ។ ឯវំ អត្តានំ ឧច្ចំ ឋបេត្វា បរំ នីចំ ឋបេត្វា ជនំ លបតិ។

លាភកម្យាជនំ ន លបយេយ្យាតិ។ លាភហេតុ លាភបច្ចយា លាភការណា លាភាភិនិព្ពត្តិយា លាភំ បរិបាចេន្តោ ជនំ ន លបយេយ្យ, លបនំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, លបនា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – លាភកម្យា ជនំ ន លបយេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“កយវិក្កយេ ន តិដ្ឋេយ្យ, ឧបវាទំ ភិក្ខុ ន ករេយ្យ កុហិញ្ចិ;

គាមេ ច នាភិសជ្ជេយ្យ, លាភកម្យា ជនំ ន លបយេយ្យា”តិ។

១៩៥។

ន ច កត្ថិកោ[កត្ថិតា (ស្យា។ ក។)]សិយា ភិក្ខុ, ន ច វាចំ បយុត្តំ ភាសេយ្យ;

បាគព្ភិយំ ន សិក្ខេយ្យ, កថំ វិគ្គាហិកំ ន កថយេយ្យ។

នច កត្ថិកោ សិយា ភិក្ខូតិ។ ឥធេកច្ចោ កត្ថី ហោតិ វិកត្ថី។ សោ កត្ថតិ វិកត្ថតិ អហមស្មិ សីលសម្បន្នោតិ វា វតសម្បន្នោតិ វា សីលព្ពតសម្បន្នោតិ វា ជាតិយា វា គោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា វណ្ណបោក្ខរតាយ វា ធនេន វា អជ្ឈេនេន វា កម្មាយតនេន វា សិប្បាយតនេន វា វិជ្ជាដ្ឋានេន វា សុតេន វា បដិភានេន វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា។ ឧច្ចា កុលា បព្ពជិតោតិ វា មហាកុលា បព្ពជិតោតិ វា មហាភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា ឧឡារភោគកុលា បព្ពជិតោតិ វា សុត្តន្តិកោតិ វា វិនយធរោតិ វា ធម្មកថិកោតិ វា

អារញ្ញិកោតិ វា...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា លាភីតិ វា កត្ថតិ វិកត្ថតិ។ ឯវំ ន កត្ថេយ្យ ន វិកត្ថេយ្យ, កត្ថំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តឹ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, កត្ថនា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – ន ច កត្ថិកោ សិយា កិញ្ចិ។

ន ច វាចំ បយុត្តំ ភាសេយ្យាតិ។ កតមា បយុត្តវាចា? ឥធេកច្ចោ ចីវរបយុត្តំ វាចំ ភាសតិ, បិណ្ឌបាតបយុត្តំ វាចំ ភាសតិ, សេនាសនបយុត្តំ វាចំ ភាសតិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារបយុត្តំ វាចំ ភាសតិ – អយម្បិ វុច្ចតិ បយុត្តវាចា។

អថ វា ចីវរហេតុ បិណ្ឌបាតហេតុ សេនាសនហេតុ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ សច្ចម្បិ ភណតិ មុសាបិ ភណតិ, បិសុណម្បិ ភណតិ អបិសុណម្បិ ភណតិ, ផរុសម្បិ ភណតិ អផរុសម្បិ ភណតិ, សម្ផប្បលាបម្បិ ភណតិ អសម្ផប្បលាបម្បិ ភណតិ, មន្តាបិ វាចំ ភាសតិ – អយម្បិ វុច្ចតិ បយុត្តវាចា។ អថ វា បសន្នចិត្តោ បរេសំ ធម្មំ ទេសេតិ – “អហោ វត មេ ធម្មំ សុណេយ្យុំ, សុត្វា ច ធម្មំ បសីទេយ្យុំ, បសន្នា ច មេ បសន្នាការំ ករេយ្យុ”ន្តិ – អយំ វុច្ចតិ បយុត្តវាចា។ ន ច វាចំ បយុត្តំ ភាសេយ្យាតិ។ អន្តមសោ ធម្មទេសនំ វាចំ ឧបាទាយ បយុត្តវាចំ ន ភាសេយ្យ ន ភណេយ្យ ន កថេយ្យ ន ទីបយេយ្យ ន វោហរេយ្យ, បយុត្តំ វាចំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តឹ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, បយុត្តវាចាយ អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – ន ច វាចំ បយុត្តំ ភាសេយ្យ។

បាគព្ភិយំ ន សិក្ខេយ្យាតិ។ បាគព្ភិយន្តិ តីណិ បាគព្ភិយានិ – កាយិកំ បាគព្ភិយំ, វាចសិកំ បាគព្ភិយំ, ចេតសិកំ បាគព្ភិយំ។ កតមំ កាយិកំ បាគព្ភិយំ? ឥធេកច្ចោ សង្ឃគតោបិ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ, គណគតោបិ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ, ភោជនសាលាយម្បិ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ, ជន្តាឃរេបិ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ, ឧទកតិត្ថេបិ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ, អន្តរឃរំ បវិសន្តោបិ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ, អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោបិ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ។

កថំ សង្ឃគតោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ សង្ឃគតោ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឃដ្ដយន្តោបិ តិដ្ឋតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ និសីទតិ, បុរតោបិ តិដ្ឋតិ, បុរតោបិ និសីទតិ, ឧច្ចេបិ អាសនេ និសីទតិ, សសីសំ បារុបិត្វា និសីទតិ , ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ សង្ឃគតោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ។

កថំ គណគតោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ គណគតោ អចិត្តីការកតោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អនុបាហនានំ ចង្កមន្តានំ សឧបាហនោ ចង្កមតិ , នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តានំ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមតិ, ឆមាយ ចង្កមន្តានំ ចង្កមេ ចង្កមតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ តិដ្ឋតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ និសីទតិ, បុរតោបិ តិដ្ឋតិ, បុរតោបិ និសីទតិ, ឧច្ចេបិ អាសនេ និសីទតិ, សសីសំ បារុបិត្វាបិ និសីទតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ គណគតោ កាយិកំ បាគព្ភិយំ ទស្សេតិ។

កថំ ភោជនសាលាយ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ ភោជនសាលាយ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទតិ, នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ តិដ្ឋតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ និសីទតិ, បុរតោបិ តិដ្ឋតិ, បុរតោបិ និសីទតិ, ឧច្ចេបិ អាសនេ និសីទតិ, សសីសំ បារុបិត្វា និសីទតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ ភោជនសាលាយ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ។

កថំ ជន្តាឃរេ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ ជន្តាឃរេ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឃដ្ដយន្តោបិ តិដ្ឋតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ និសីទតិ, បុរតោបិ តិដ្ឋតិ, បុរតោបិ និសីទតិ, ឧច្ចេបិ អាសនេ និសីទតិ, អនាបុច្ឆាបិ កដ្ឋំ បក្ខិបតិ, អនាបុច្ឆាបិ ទ្វារំ បិទហតិ។ ឯវំ ជន្តាឃរេ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ។

កថំ ឧទកតិត្ថេ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ ឧទកតិត្ថេ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឃដ្ដយន្តោបិ ឱតរតិ, បុរតោបិ ឱតរតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ ន្ហាយតិ, បុរតោបិ ន្ហាយតិ, ឧបរិតោបិ ន្ហាយតិ, ឃដ្ដយន្តោបិ ឧត្តរតិ, បុរតោបិ ឧត្តរតិ។ ឯវំ ឧទកតិត្ថេ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ។

កថំ អន្តរឃរំ បវិសន្តោ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ អន្តរឃរំ បវិសន្តោ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឃដ្ដយន្តោបិ គច្ឆតិ, បុរតោបិ គច្ឆតិ, វោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ គច្ឆតិ។ ឯវំ អន្តរឃរំ បវិសន្តោ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ។

កថំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ “ន បវិស, ភន្តេ”តិ វុច្ចមានោ បវិសតិ, “ន តិដ្ឋ, ភន្តេ”តិ វុច្ចមានោ តិដ្ឋតិ, “ន និសីទ, ភន្តេ”តិ វុច្ចមានោ និសីទតិ, អនោកាសម្បិ បវិសតិ, អនោកាសេបិ តិដ្ឋតិ, អនោកាសេបិ និសីទតិ, យានិបិ តានិ ហោន្តិ កុលានំ ឱវរកានិ គូឡ្ហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ ច, យត្ថ កុលិត្ថិយោ កុលធីតរោ កុលសុណ្ហាយោ កុលកុមារិយោ និសីទន្តិ តត្ថបិ សហសា បវិសតិ, កុមារកស្ស សីសម្បិ បរាមសតិ។ ឯវំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ – ឥទំ កាយិកំ វិញ្ញត្តិំ។

កតមំ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ? ឥធេកច្ចោ សង្ឃគតោបិ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ, គណគតោបិ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ, អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោបិ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ។ កថំ សង្ឃគតោ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ សង្ឃគតោ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ អនាបុច្ឆា វា អនជ្ឈិដ្ឋោ វា អារាមគតានំ ភិក្ខូនំ ធម្មំ ភណតិ, បញ្ហំ វិស្សជ្ជេតិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ សង្ឃគតោ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ។

កថំ គណគតោ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ? ឥធេកច្ចោ គណគតោ អចិត្តីការកតោ ថេរេ ភិក្ខូ អនាបុច្ឆា វា អនជ្ឈិដ្ឋោ វា អារាមគតានំ ភិក្ខូនំ ធម្មំ ភណតិ, បញ្ហំ វិស្សជ្ជេតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ; អារាមគតានំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ ធម្មំ ភណតិ, បញ្ហំ វិស្សជ្ជេតិ, ឋិតកោបិ ភណតិ, ពាហាវិក្ខេបកោបិ ភណតិ។ ឯវំ គណគតោ វាចសិកំ វិញ្ញត្តិំ ទស្សេតិ។

ពធំ អត្តូរឈទំ បចិរដ្ឋោ ចាធរិពំ បិរាកន្ដិយំ ជរយ្យុតិ? ត្ថុរធេពរច្ឆា អត្តូរឈទំ បចិរដ្ឋោ ត្ថុត្តិ ចា ក្យាទិ ចា ខុចយាហ – “ត្ថុត្តត្តារេយ ត្ថុត្តិរោពរត្តូ ពិ អត្ថិ? ឃាក្យ អត្ថិ, កត្តូ អត្ថិ, ឈាធតិឃំ អត្ថិ? ពិ បិចិយ្យាយ , ពិ ក្យឌ្ឋិយ្យាយ, ពិ ឈាឌិយ្យាយ, ពិ ចា អត្ថិ, ពិ ចា រេយ ជរយ្យុចា”តិ ចិប្យលបតិៈ ខុចំ អត្តូរឈទំ បចិរដ្ឋោ ចាធរិពំ បិរាកន្ដិយំ ជរយ្យុតិ – ត្ថុធំ ចាធរិពំ បិរាកន្ដិយំៈ

ពតយំ រេចតរិពំ បិរាកន្ដិយំ? ត្ថុរធេពរច្ឆា ត ក្ខុច្ឆា ក្យលិ បត្តុឌិរតោ រយារតោ ក្ខុច្ឆា ក្យលិ បត្តុឌិរតត រដ្ឋិ រជិរំ អត្តាតំ ពរទាតិ ចិរត្តុត, ត យហារករាកក្យលិ បត្តុឌិរតោ រយារតោ យហារករាកក្យលិ បត្តុឌិរតត រដ្ឋិ រជិរំ អត្តាតំ ពរទាតិ ចិរត្តុត, ត ក្ខុឡអាររកោកក្យលិ បត្តុឌិរតោ រយារតោ ក្ខុឡអាររកោកក្យលិ បត្តុឌិរតត រដ្ឋិ រជិរំ អត្តាតំ ពរទាតិ ចិរត្តុត, ត រ្យុត្តត្ថិរពោ រយារតោ រ្យុត្តត្ថិរពត រដ្ឋិ រជិរំ អត្តាតំ ពរទាតិ ចិរត្តុត, ត ចិតឃធរទោ រយារតោ ចិតឃធរទត... ត ធរ្យូពទិរពោ រយារតោ ធរ្យូពទិរពត... ត អារត្ថិរពោ រយារតោ អារត្ថិរពត... ត បិណ្ឌបាតិរពោ រយារតោ បិណ្ឌបាតិរពត... ត បំរ្យុក្យលិរពោ រយារតោ បំរ្យុក្យលិរពត... ត រតឌិចរិរពោ រយារតោ រតឌិចររពត... ត រយធាតធាទិរពោ រយារតោ រយធាតធាទិរពត... ត ឈល្យបឆ្នាកត្តិរពោ រយារតោ ឈល្យបឆ្នាកត្តិរពត... ត រតរដ្ឋិរពោ រយារតោ រតរត្ថិរពត... ត ឃធារត្តូតិរពោ រយារតោ ឃធារត្តូតិរពត រដ្ឋិ រជិរំ អត្តាតំ ពរទាតិ ចិរត្តុត, ត បធយរ្យ ឈរាតរ្យ លាភី រយារតោ បធយរ្យ ឈរាតរ្យ លាភិតា រដ្ឋិ រជិរំ អត្តាតំ ពរទាតិ ចិរត្តុត, ត ទុតិឃរ្យ ឈរាតរ្យ លាភី រយារតោ ទុតិឃរ្យ... ត តតិឃរ្យ ឈរាតរ្យ លាភី រយារតោ តតិឃរ្យ... ត ចតុត្តរ្យ ឈរាតរ្យ លាភី រយារតោ លាភី រយារតោ ចតុត្តរ្យ... ត អាពាររាតច្ចាឃតតរយាបត្តិឃា លាភី រយារតោ អាពាររតច្ចាឃតតរយាបត្តិឃា... ត ចិត្តាណច្ចាឃតតរយាបត្តិឃា លាភី រយារតោ ចិត្តាណច្ចាឃតត រយាបត្តិឃា... ត អាពិញ្ចត្តាឃតតរយាបត្តិឃា លាភី រយារតោ អាពិញ្ចត្តាឃតត រយាបត្តិឃា... ត រតចរត្តាតារត្តាឃតតរយាបត្តិឃា លាភី រយារតោ រតចរត្តាតារត្តាឃតតរយាបត្តិឃា លាភិតា រដ្ឋិ រជិរំ អត្តាតំ ពរទាតិ ចិរត្តុត – ត្ថុធំ រេចតរិពំ បិរាកន្ដិយំៈ ត រិរក្លយ្យាតិ បិរាកន្ដិយំ ត រិរក្លយ្យ ត ធររយ្យ ត អាធររយ្យ ត រយាធររយ្យ ត រយាធាយ ធរត្តយ្យ, បិរាកន្ដិយំ បជរហយ្យ ចិរតារជយ្យ ព្យត្តិ ពររយ្យ អតកាធំ ករយយ្យ, បិរាកន្ដិយា អាររតោ អរ្យ ចិររតោ បដិចិររតោ តិក្លរត្តា តិរ្យរជោ ចិប្យយុត្តា ចិរត្តុរត្តា ចិយទិឃាឌិពរតត រេចតរា ចិហររយ្យាតិ – បិរាកន្ដិយំ ត រិរក្លយ្យៈ

ពធំចិក្កាហិពំ ត ពធរយេយ្យាតិៈ ពតយា ចិក្កាហិពា ពធា? ត្ថុរធេពរច្ឆា ខុចទ្ធុបិ ពធំ ពត្តា រហាតិ – “ត ត្វំ ត្ថុយំ ធរ្យូចិតឃំ អាឌាតាតិ... រេប... តិរត្តរជហិ ចា រធធ បរហាឌី”តិៈ ទុត្តរញ្ចាញ៉ំ កពចតា – “ចិក្កាហិពាឃ រតោ, រយាក្កុលាត, ពធាឃ រតិ ពធាធាហ្យល្ល បាឌិពន្ធ, ពធាធាហ្យល្ល រតិ ក្ខុន្ទំ, ក្ខុន្ទតរ្យ អរំធររោ, អរំទុតរ្យ អារា ចិត្តូ រយាធិយ្យ”តិៈ ពធំ ចិក្កាហិពំ ត ពធរយេយ្យាតិៈ ចិក្កាហិពំ ពធំ ត ពរធយ្យ ត ករណាយ្យ ត ឌីរបយ្យ ត រចាហររយ្យ, ចិក្កាហិពំ ពធំ បជរហយ្យ ចិរតារជយ្យ ព្យត្តិ ពររយ្យ អតកាធំ ករយយ្យ, ចិក្កាហិពពធាឃ អាររតោ អរ្យ ចិររតោ បដិចិររតោ តិក្លរត្តា តិរ្យរជោ ចិប្យយុត្តា ចិរត្តុរត្តា ចិយទិឃាឌិពរតត រេចតរា ចិហររយ្យាតិ – ពធំ ចិក្កាហិពំ ត ពធរយេយ្យៈ

រតតាហ កពចា –

"ន ច កត្ថិកោ សិយា ភិក្ខុ, ន ច វាចំ បយុត្តំ ភាសេយ្យ;

បាគព្ភិយំ ន សិក្ខេយ្យ, កថំ វិគ្គាហិកំ ន កថយេយ្យា"តិ។

១៩៩។

មោសវជ្ជេ ន និយ្យេថ, សម្បជានោ សឋានិ ន កយិរា;

អថ ជីវិតេន បញ្ញាយ, សីលព្ពតេន នាញ្ញមតិមញ្ញេ។

មោសវជ្ជេ ន និយ្យេថាតិ។ មោសវជ្ជំ វុច្ចតិ មុសាវាទោ។ ឥធេកច្ចោ សភគ្គតោ [សភាគគ្គតោ (សី។ ក។)] វា បរិសគ្គតោ [បរិសគតោ (សី។ ក។)] វា...បេ... អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតុ វា សម្បជានមុសា ភាសិតា ហោតិ – ឥទំ វុច្ចតិ មោសវជ្ជំ។ អបិ ច តីហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ – បុព្ពេវស្ស ហោតិ "មុសា ភណិស្ស"ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ "មុសា ភណាមី"តិ, ភណិតស្ស ហោតិ "មុសា មយា ភណិត"ន្តិ, ឥមេហិ តីហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ អបិ ច ចតូហាការេហិ... បញ្ចហាការេហិ... ឆហាការេហិ... សត្តហាការេហិ... អដ្ឋហាការេហិ... មុសាវាទោ ហោតិ – បុព្ពេវស្ស ហោតិ "មុសា ភណិស្ស"ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ "មុសា ភណាមី"តិ, ភណិតស្ស ហោតិ "មុសា មយា ភណិត"ន្តិ វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ វិនិធាយ ខន្តិំ វិនិធាយ រុចិំ វិនិធាយ សញ្ញំ វិនិធាយ ភាវំ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ មោសវជ្ជេ ន និយ្យេថាតិ។ មោសវជ្ជេ ន យាយេយ្យ ន និយ្យាយេយ្យ ន វហេយ្យ [ន វុយ្ហេយ្យ (សី។ ក។), នត្ថិ ស្យា។ បោត្ថកេ] ន សំហរេយ្យ, មោសវជ្ជំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តីករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, មោសវជ្ជា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – មោសវជ្ជេ ន និយ្យេថ។

សម្បជានោ សឋានិ ន កយិរាតិ។ កតមំ សាឋេយ្យំ? ឥធេកច្ចោ សឋោ ហោតិ បរិសឋោ, យំ តត្ថ សឋំ សឋតា សាឋេយ្យំ កក្ករតា កក្ករិយំ បរិក្ខត្តតា បារិក្ខត្តិយំ – ឥទំ វុច្ចតិ សាឋេយ្យំ។ សម្បជានោ សឋានិ ន កយិរាតិ។ សម្បជានោ ហុត្វា សាឋេយ្យំ ន ករេយ្យ ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្ពត្តេយ្យ នាភិនិព្ពត្តេយ្យ, សាឋេយ្យំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តីករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, សាឋេយ្យា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – សម្បជានោ សឋានិ ន កយិរា។

អថ ជីវិតេន បញ្ញាយ, សីលព្ពតេន នាញ្ញមតិមញ្ញេតិ។ អថាតិ បទសន្ធិ...បេ... បទានុបុព្ពតាមេតំ – អថាតិ។ ឥធេកច្ចោ លូខជីវិតំ

ຊີວເນ຺ຕາ ປນ ປຓ຺ຑິຕຊີວິຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອຕິມຍ຺ຍຕິ – “ກິໍ ປນາຍໍ ພາຫຸລິເກາ ສພ຺ພໍ ສໍພກ຺ເຂຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ມູລພີຊໍ ຂນ຺ຘພີຊໍ ຜຫຼຸພີຊໍ ອຄ຺ຄພີຊໍ ພີຊພີຊເມວ ປຍ຺ຈມໍ ອສນິວິຈກ຺ກທນ຺ຕກູເຎນ ສມຓປ຺ປວາເທນາ”ຕິ [ອສນີວ ຈກ຺ກໍ ທນ຺ຕກູເຎນ ສມຓປ຺ປວາເທນາຕິ (ສີ.)]. ເສາ ຕາຍ ລູຂຊີວິຕາຍ ປນ ປຓ຺ຑິຕຊີວິຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອຕິມຍ຺ຍຕິ.

ເອກເຈ຺ຈາ ປຓ຺ຑິຕຊີວິຕໍ ຊີວເນ຺ຕາ ປນ ລູຂຊີວິຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອຕິມຍ຺ຍຕິ – “ກິໍ ປນາຍໍ ອປ຺ປປຸເຍ຺ຍາ ອເປ຺ປສເກ຺ຂາ ນ ລາພີ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານ”ນ຺ຕິ. ເສາ ຕາຍ ປຓ຺ຑິຕຊີວິຕາຍ ປນ ລູຂຊີວິຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອຕິມຍ຺ຍຕິ. ເອກເຈ຺ຈາ ປຍ຺ຍາສມ຺ປເນ຺ນາ ເຫາຕິ. ເສາ ປຸເຎ຺ຖາ ປຍ຺ຫໍ ວິສເຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ເຫາຕິ – “ອຫມສ຺ມິ ປຍ຺ຍາສມ຺ປເນ຺ນາ, ອຍໍ ປນຍ຺ເຍາ ນ ປຍ຺ຍາສມ຺ປເນ຺ນາ”ຕິ. ເສາ ຕາຍ ປຍ຺ຍາສມ຺ປທາຍ ປນ ອຕິມຍ຺ຍຕິ. ເອກເຈ຺ຈາ ສີລສມ຺ປເນ຺ນາ ເຫາຕິ, ປາຕິເມາກ຺ຂສໍວຣສໍວຸເຕາ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣເຄາຈຣສມ຺ປເນ຺ນາ, ອຓຸມເຕ຺ຕສຸ ວເຊ຺ຊສຸ ພຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ເຫາຕິ – “ອຫມສ຺ມິ ສີລສມ຺ປເນ຺ນາ, ອຍໍ ປນຍ຺ເຍາ ທຸສ຺ສີເລາ ປາປຘເມ຺ມາ”ຕິ. ເສາ ຕາຍ ສີລສມ຺ປທາຍ ປນ ອຕິມຍ຺ຍຕິ. ເອກເຈ຺ຈາ ຘຸຕສມ຺ປເນ຺ນາ ເຫາຕິ ອາຣຍ຺ຍິເກາ ວາ ປິຓ຺ຑປາຕິເກາ ວາ ປໍສຸກູລິເກາ ວາ ເຕຈີວຣິເກາ ວາ ສປທານຈາຣິເກາ ວາ ຂລຸປເຈ຺ຉາພຕ຺ຕິເກາ ວາ ເນສຊ຺ຊິເກາ ວາ ຍຖາສນ຺ຖຕິເກາ ວາ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ເຫາຕິ – “ອຫມສ຺ມິ ຘຸຕສມ຺ປເນ຺ນາ, ອຍໍ ປນຍ຺ເຍາ ນ ຘຸຕສມ຺ປເນ຺ນາ”ຕິ. ເສາ ຕາຍ ຘຸຕສມ຺ປທາຍ ປນ ອຕິມຍ຺ຍຕິ. ອຖ ຊີວິເຕນ ປຍ຺ຍາຍ, ສີລພ຺ພເຕນ ນາຍ຺ຍມຕິມຍ຺ເຍຕິ. ລູຂຊີວິຕາຍ ວາ ປຓ຺ຑິຕຊີວິຕາຍ ວາ ປຍ຺ຍາສມ຺ປທາຍ ວາ ສີລສມ຺ປທາຍ ວາ ຘຸຕສມ຺ປທາຍ ວາ ປນ ນາຕິມຍ຺ເຍຍ຺ຍ, ນາວຊາເນຍ຺ຍ, ນ ເຕນ ມານໍ ຊເນຍ຺ຍ, ນ ເຕນ ຖເທ຺ຘາ ອສ຺ສ, ປຕ຺ຖເທ຺ຘາ ປຄ຺ຄຫິຕສິເຣາຕິ – ອຖ ຊີວິເຕນ ປຍ຺ຍາຍ, ສີລພ຺ພເຕນ ນາຍ຺ຍມຕິມຍ຺ເຍ.

ເຕນາຫ ພຄວາ –

“ເມາສວເຊ຺ຊ ນ ນີເຍຖ, ສມ຺ປຊາເນາ ສຐານິ ນ ກຍິຣາ;

ອຖ ຊີວິເຕນ ປຍ຺ຍາຍ, ສີລພ຺ພເຕນ ນາຍ຺ຍມຕິມຍ຺ເຍ”ຕິ.

໑໙.

ສຸຕ຺ວາຣູສິເຕາ[ທູສິເຕາ (ສີ. ສ຺ຍາ.)]ພຫຸໍ ວາຈໍ, ສມຓານໍ ວາ ປຸຖຸຊນານໍ[ປຸຖຸວຈນານໍ (ສີ. ສ຺ຍາ.)];

ຜຣຸເສນ ເນ ນ ປຕິວຊ຺ຊາ, ນ ຫິ ສເນ຺ຕາ ປຕິເສນິໍ ກເຣານ຺ຕິ[ປຕິເສນີ ກເຣານ຺ຕິ (ສ຺ຍາ.)].

ສຸຕ຺ວາຣູສິເຕາ ພຫຸໍ ວາຈນ຺ຕິ. ຣູສິເຕາຕິ ທູສິເຕາ ຂຸໍສິເຕາ ວມ຺ພິເຕາ ຆເຎ຺ຎາ ຄຣຫິເຕາ ອຸປວທິເຕາ. ສມຓານນ຺ຕິ

ເຍ ເກຈິ ອິໂຕ ພຫິທ຺ທາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ປຣິພ຺ພາຊສມາປນ຺ນາຯ ປຸຖຸຊ຺ຊນານນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈ ເວສ຺ສາ ຈ ສຸທ຺ທາ ຈ ຄຫຏ຺ຐາ ຈ ປພ຺ພຊິຕາ ຈ ເທວາ ຈ ມນຸສ຺ສາ ຈ, ເຕ ພຫຸກາຫິ ວາຈາຫິ ອນິຏ຺ຐາຫິ ອກນ຺ຕາຫິ ອມນາປາຫິ ອກ຺ໂກເສຍ຺ຍຸໍ ປຣິຠາເສຍ຺ຍຸໍ ໂຣເສຍ຺ຍຸໍ ວິໂຣເສຍ຺ຍຸໍ ຫິໍເສຍ຺ຍຸໍ ວິຫິໍເສຍ຺ຍຸໍ ເຫເຐຍ຺ຍຸໍ ວິເຫເຐຍ຺ຍຸໍ ຆາເຕຍ຺ຍຸໍ ອຸປຆາເຕຍ຺ຍຸໍ ອຸປຆາຕໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ເຕສໍ ພຫຸໍ ວາຈໍ ອນິຏ຺ຐໍ ອກນ຺ຕໍ ອມນາປໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸຓິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄຫິຕ຺ວາ ອຸປຘາຣຍິຕ຺ວາ ອຸປລກ຺ຂຍິຕ຺ວາຕິ – ສຸຕ຺ວາ ຣຸສິໂຕ ພຫຸໍ ວາຈໍ, ສມຓານໍ ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍຯ

ຜຣຸເສນ ເນ ນ ປຏິວຊ຺ຊາຕິຯ ຜຣຸເສນາຕິ ຜຣຸເສນ ກກ຺ຂເຬນ ນ ປຏິວຊ຺ຊາ ນປ຺ປຏິຠເຓຍ຺ຍ, ອກ຺ໂກສນ຺ຕໍ ນ ປຈ຺ຈກ຺ໂກເສຍ຺ຍ, ໂຣສນ຺ຕໍ ນປ຺ປຏິໂຣເສຍ຺ຍ, ຠຓ຺ຑນ຺ຕໍ ນປ຺ປຏິຠຓ຺ເຑຍ຺ຍ ນ ກລຫໍ ກເຣຍ຺ຍ ນ ຠຓ຺ຑນໍ ກເຣຍ຺ຍ ນ ວິຄ຺ຄຫໍ ກເຣຍ຺ຍ ນ ວິວາທໍ ກເຣຍ຺ຍ ນ ເມຘຄໍ ກເຣຍ຺ຍ, ກລຫຠຓ຺ຑນວິຄ຺ຄຫວິວາທເມຘຄໍ ປຊເຫຍ຺ຍ ວິໂນເທຍ຺ຍ ພ຺ຍນ຺ຕິໍ ກເຣຍ຺ຍ ອນຠາວໍ ຄເມຍ຺ຍ, ກລຫຠຓ຺ຑນວິຄ຺ຄຫວິວາທເມຘຄາ ອາຣໂຕ ອສ຺ສ ວິຣໂຕ ປຏິວິຣໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ນິສ຺ສໂຏ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສຎ຺ຎຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທິກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ – ຜຣຸເສນ ເນ ນ ປຏິວຊ຺ຊາຯ

ນ ຫິ ສນ຺ໂຕ ປຏິເສນິໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິຯ ສນ຺ໂຕຕິ ຣາຄສ຺ສ ສນ຺ຕຕ຺ຕາ ສນ຺ໂຕ, ໂທສສ຺ສ... ໂມຫສ຺ສ... ໂກຘສ຺ສ... ອຸປນາຫສ຺ສ...ເປ... ສພ຺ພາກຸສລາຠິສງ຺ຂາຣານໍ ສນ຺ຕຕ຺ຕາ ສມິຕຕ຺ຕາ ວູປສມິຕຕ຺ຕາ ວິຊ຺ຌາຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພຸຕຕ຺ຕາ ວິຄຕຕ຺ຕາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕາ ສນ຺ໂຕ ອຸປສນ຺ໂຕ ວູປສນ຺ໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ປຏິປ຺ປສ຺ສໂທ຺ຘຕິ – ສນ຺ໂຕຯ ນ ຫິ ສນ຺ໂຕ ປຏິເສນິໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິຯ ສນ຺ໂຕ ປຏິເສນິໍ ປຏິມລ຺ລໍ ປຏິກຓ຺ຏກໍ [ປຏິພນ຺ຘໍ (ສີຯ)] ປຏິປກ຺ຂໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ ນ ຊເນນ຺ຕິ ນ ສຎ຺ຊເນນ຺ຕິ ນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕິ ນາຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິ – ນ ຫິ ສນ຺ໂຕ ປຏິເສນິໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ

ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ສຸຕ຺ວາ ຣຸສິໂຕ ພຫຸໍ ວາຈໍ, ສມຓານໍ ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ;

ຜຣຸເສນ ເນ ນ ປຏິວຊ຺ຊາ, ນ ຫິ ສນ຺ໂຕ ປຏິເສນິໍ ກໂຣນ຺ຕີ”ຕິຯ

໑໙໕ຯ

ເອຕຎ຺ຈ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ, ວິຈິນໍ ຠິກ຺ຂຸ ສທາ ສໂຕ ສິກ຺ເຂ;

ສນ຺ຕີຕິ ນິພ຺ພຸຕິໍ ຎຕ຺ວາ, ສາສເນ ໂຄຕມສ຺ສ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ

ເອຕຎ຺ຈ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍາຕິຯ ເອຕນ຺ຕິ ອາຈິກ຺ຂິຕໍ ເທສິຕໍ ປຎ຺ຎປິຕໍ ປຏ຺ຐປິຕໍ ວິວຏໍ ວິຠຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕານີກຕໍ ປກາສິຕໍ ຘມ຺ມໍ ອຎ຺ຎາຍ ຊານິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ

តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ។ ឯវម្បិ ឯតញ្ច ធម្មមញ្ញាយ។ អថ វា សមញ្ច វិសមញ្ច បថញ្ច វិបថញ្ច សាវជ្ជញ្ច អនវជ្ជញ្ច ហីនញ្ច បណីតញ្ច កណ្ហញ្ច សុក្កញ្ច វិញ្ញូគរហិតញ្ច វិញ្ញូបសត្ថញ្ច ធម្មំ អញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ។ ឯវម្បិ ឯតញ្ច ធម្មមញ្ញាយ។ អថ វា សម្មាបដិបទំ អនុលោមបដិបទំ អបច្ចនីកបដិបទំ អវិរុទ្ធបដិបទំ អន្វត្ថបដិបទំ ធម្មានុធម្មបដិបទំ សីលេសុ បរិបូរការិតំ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតំ ភោជនេ មត្តញ្ញុតំ ជាគរិយានុយោគំ សតិសម្បជញ្ញំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ ធម្មំ អញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ។ ឯវម្បិ តញ្ច ធម្មមញ្ញាយ។

វិចិនំ ភិក្ខុ សទា សតោ សិក្ខេតិ។ វិចិនន្តិ វិចិនន្តោ បវិចិនន្តោ តុលយន្តោ តីរយន្តោ វិភាវយន្តោ វិភូតំ ករោន្តោ។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ វិចិនន្តោ បវិចិនន្តោ តុលយន្តោ តីរយន្តោ វិភាវយន្តោ វិភូតំ ករោន្តោតិ – វិចិនំ ភិក្ខុ។ សទាតិ សទា សព្ពទា សព្ពកាលំ...បេ... បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោ។ សិក្ខេតិ តិស្សោ សិក្ខាយោ – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា...បេ... អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជេន្តោ សិក្ខេយ្យ...បេ... សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – វិចិនំ ភិក្ខុ សទា សតោ សិក្ខេ។

សន្តីតិ និព្ពុតិំ ញត្វាតិ។ រាគស្ស និព្ពុតិំ សន្តីតិ ញត្វា, ទោសស្ស... មោហស្ស...បេ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ និព្ពុតិំ សន្តីតិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – សន្តីតិ និព្ពុតិំ ញត្វា។

សាសនេ គោតមស្ស នប្បមជ្ជេយ្យាតិ។ គោតមស្ស សាសនេ ពុទ្ធសាសនេ ជិនសាសនេ តថាគតសាសនេ ទេវសាសនេ អរហន្តសាសនេ។ នប្បមជ្ជេយ្យាតិ សក្កច្ចការី អស្ស សាតច្ចការី អដ្ឋិតការី អនោលីនវុត្តិកោ អនិក្ខិត្តច្ឆន្ទោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ “កទាហំ អបរិបូរំ វា សីលក្ខន្ធំ បរិបូរេយ្យំ...បេ... អបរិបូរំ វា សមាធិក្ខន្ធំ... បញ្ញាក្ខន្ធំ... វិមុត្តិក្ខន្ធំ... វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ? កទាហំ អបរិញ្ញាតំ វា ទុក្ខំ បរិជានេយ្យំ, អប្បហីនេ វា កិលេសេ បជហេយ្យំ, អភាវិតំ វា មគ្គំ ភាវេយ្យំ, អសច្ឆិកតំ វា និរោធំ សច្ឆិករេយ្យ”ន្តិ? យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច ថាមោ ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច អាតប្បំ បធានំ អធិដ្ឋានំ អនុយោគោ អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ – សាសនេ គោតមស្ស នប្បមជ្ជេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“ឯតញ្ច ធម្មមញ្ញាយ, វិចិនំ ភិក្ខុ សទា សតោ សិក្ខេ;

សន្តីតិ និព្ពុតិំ ញត្វា, សាសនេ គោតមស្ស នប្បមជ្ជេយ្យា”តិ។

អភិភូហិ សោ អនភិភូតោ, សក្ខិធម្មមនីតិហមទស្សិ;

តស្មា ហិ តស្ស ភគវតោ សាសនេ, អប្បមត្តោ សទា នមស្សមនុសិក្ខេ។ [ឥតិ ភគវា]

អភិភូហិ សោ អនភិភូតោតិ។ អភិភូតិ រូបាភិភូ [អភិភូតរូបេ (ស្យា។) ឯវមុបរិបិ] សទ្ទាភិភូ គន្ធាភិភូ រសាភិភូ ផោដ្ឋព្ពាភិភូ ធម្មាភិភូ, អនភិភូតោ កេហិចិ កិលេសេហិ, អភិភោសិ នេ បាបកេ [អភិភូ ហិ នេ ហិត្វា បាបកេ (សី។ ក។), អភិភូ ហិ បាបកេ (ស្យា។)] អកុសលេ ធម្មេ សំកិលេសិកេ បោនោភវិកេ សទរេ ទុក្ខវិបាកេ អាយតិំ ជាតិជរាមរណិយេតិ – អភិភូ ហិ សោ អនភិភូតោ។

សក្ខិធម្មមនីតិហមទស្សីតិ។ សក្ខិធម្មន្តិ ន ឥតិហិតិហំ ន ឥតិកិរិយាយ ន បរម្បរាយ ន បិដកសម្បទាយ ន តក្កហេតុ ន នយហេតុ ន អាការបរិវិតក្កេន ន ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា សាមំ សយមភិញ្ញាតំ អត្តបច្ចក្ខធម្មំ អទ្ទសិ អទ្ទក្ខិ អបស្សិ បដិវិជ្ឈីតិ – សក្ខិធម្មមនីតិហមទស្សិ។

តស្មា ហិ តស្ស ភគវតោ សាសនេតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា។ តស្ស ភគវតោ សាសនេតិ។ តស្ស ភគវតោ សាសនេ គោតមសាសនេ ពុទ្ធសាសនេ ជិនសាសនេ តថាគតសាសនេ ទេវសាសនេ អរហន្តសាសនេតិ – តស្មា តស្ស ភគវតោ សាសនេ។

អប្បមត្តោសទា នមស្សមនុសិក្ខេ (ឥតិ ភគវា)តិ។ អប្បមត្តោតិ សក្កច្ចការី...បេ... អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ សទាតិ សទា សព្វកាលំ...បេ... បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ។ នមស្សន្តិ កាយេន វា នមស្សមានោ វាចាយ វា នមស្សមានោ ចិត្តេន វា នមស្សមានោ អន្វត្ថបដិបត្តិយា វា នមស្សមានោ ធម្មានុធម្មបដិបត្តិយា វា នមស្សមានោ សក្ករុយមានោ គរុករុយមានោ [សក្ការយមានោ គរុការយមានោ (ស្យា។)] មានយមានោ បូជយមានោ អបចយមានោ។ អនុសិក្ខេតិ តិស្សោ សិក្ខាយោ – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា...បេ... អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខេយ្យ...បេ... សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខេយ្យ ចរេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ភគវាតិ – អប្បមត្តោ សទា នមស្សមនុសិក្ខេ។ (ឥតិ ភគវា)។

តេនាហ ភគវា –

“អភិភូ ហិ សោ អនភិភូតោ, សក្ខិធម្មមនីតិហមទស្សិ;

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨴᩣ ᨶᨾᩔᨾᨶᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩮ”᪨ [ᩍᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ]

ᨲᩩᩅᨭ᩠ᨭᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ [ᨲᩩᩅᨭᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨷᩣᨲᩮᨷᩥ] ᨧᩩᨴ᩠ᨴᩈᨾᩮᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៥។ អត្តទណ្ឌសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ អត្តទណ្ឌសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

១៥០។

អត្តទណ្ឌាភយំ ជាតំ, ជនំ បស្សថ មេធគំ;

សំវេគំ កិត្តយិស្សាមិ, យថា សំវិជិតំ មយា។

អត្តទណ្ឌា ភយំ ជាតន្តិ។ ទណ្ឌាតិ តយោ ទណ្ឌា – កាយទណ្ឌោ, វចីទណ្ឌោ, មនោទណ្ឌោ។ តិវិធំ កាយទុច្ចរិតំ កាយទណ្ឌោ, ចតុព្ពិធំ វចីទុច្ចរិតំ វចីទណ្ឌោ, តិវិធំ មនោទុច្ចរិតំ មនោទណ្ឌោ។ ភយន្តិ ទ្វេ ភយានិ – ទិដ្ឋធម្មិកញ្ច ភយំ សម្បរាយិកញ្ច ភយំ។ កតមំ ទិដ្ឋធម្មិកំ ភយំ? ឥធេកច្ចោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ, បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, សន្ធិម្បិ ឆិន្ទតិ, និល្លោបម្បិ ហរតិ, ឯកាគារិកម្បិ ករោតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ។ តមេនំ គហេត្វា រញ្ញោ ទស្សេន្តិ – “អយំ, ទេវ, ចោរោ អាគុចារី។ ឥមស្ស យំ ឥច្ឆសិ តំ ទណ្ឌំ បណេហី”តិ។ តមេនំ រាជា បរិភាសតិ។ សោ បរិភាសបច្ចយាបិ ភយម្បិ ឧប្បាទេតិ, ទុក្ខំ ទោមនស្សំ [ទុក្ខទោមនស្សំ (ស្យា។)] បដិសំវេទេតិ។ ឯតំ ភយំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ តស្ស? អត្តទណ្ឌតោ ជាតំ សញ្ជាតំ និព្ពត្តំ អភិនិព្ពត្តំ បាតុភូតំ។

ឯត្តកេនបិ រាជា ន តុស្សតិ។ តមេនំ រាជា ពន្ធាបេតិ អន្ទុពន្ធនេន វា រជ្ជុពន្ធនេន វា សង្ខលិកពន្ធនេន វា វេត្តពន្ធនេន វា លតាពន្ធនេន វា បក្ខេបពន្ធនេន វា [បេក្ខពន្ធនេន វា (ស្យា។)] បរិក្ខេបពន្ធនេន វា គាមពន្ធនេន វា និគមពន្ធនេន វា នគរពន្ធនេន វា រដ្ឋពន្ធនេន វា ជនបទពន្ធនេន វា អន្តមសោ សវចនីយម្បិ ករោតិ – “ន តេ លព្ភា ឥតោ បក្កមិតុ”ន្តិ។ សោ ពន្ធនបច្ចយាបិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯតំ ភយំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ តស្ស? អត្តទណ្ឌតោ ជាតំ សញ្ជាតំ និព្ពត្តំ អភិនិព្ពត្តំ បាតុភូតំ។

ឯត្តកេនបិ រាជា ន តុស្សតិ។ រាជា តស្ស ធនំ អាហរាបេតិ – សតំ វា សហស្សំ វា សតសហស្សំ វា។ សោ ធនជានិបច្ចយាបិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯតំ ភយំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ តស្ស? អត្តទណ្ឌតោ ជាតំ សញ្ជាតំ និព្ពត្តំ អភិនិព្ពត្តំ បាតុភូតំ។

ឯត្តកេនបិ រាជា ន តុស្សតិ។ តមេនំ រាជា វិវិធា កម្មការណា ការាបេតិ – កសាហិបិ តាឡេតិ, វេត្តេហិបិ តាឡេតិ,

អឌ្ឍទណ្ឌកេហិបិ តាឡេតិ, ហត្ថម្បិ ឆិន្ទតិ, បាទម្បិ ឆិន្ទតិ, ហត្ថបាទម្បិ ឆិន្ទតិ, កណ្ណម្បិ ឆិន្ទតិ, នាសម្បិ ឆិន្ទតិ, កណ្ណនាសម្បិ ឆិន្ទតិ, ពិលង្គថាលិកម្បិ ករោតិ, សង្ខមុណ្ឌិកម្បិ ករោតិ, រាហុមុខម្បិ ករោតិ, ជោតិមាលិកម្បិ ករោតិ, ហត្ថបជ្ជោតិកម្បិ ករោតិ, ឯរកវត្តិកម្បិ ករោតិ, ចីរកវាសិកម្បិ ករោតិ, ឯណេយ្យកម្បិ ករោតិ, ពឡិសមំសិកម្បិ ករោតិ, កហាបណិកម្បិ ករោតិ, ខារាបតច្ឆិកម្បិ ករោតិ, បលិឃបរិវត្តិកម្បិ ករោតិ, បលាលបីឋកម្បិ ករោតិ, តត្តេនបិ តេលេន ឱសិញ្ចតិ, សុនខេហិបិ ខាទាបេតិ, ជីវន្តម្បិ សូលេ ឧត្តាសេតិ, អសិនាបិ សីសំ ឆិន្ទតិ។ សោ កម្មការណបច្ចយាបិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឥទំ កិំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ តស្ស? អត្តទណ្ឌតោ ជាតំ សញ្ជាតំ និព្វត្តំ អភិនិព្វត្តំ បាតុភូតំ។ រាជា ឥមេសំ ចតុន្នំ ទណ្ឌានំ ឥស្សរោ។

សោ សកេន កម្មេន កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ។ តមេនំ និរយបាលា បញ្ចវិធពន្ធនំ នាម កម្មការណំ ការេន្តិ – តត្តំ អយោខិលំ ហត្ថេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ ទុតិយេ ហត្ថេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ បាទេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ ទុតិយេ បាទេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ មជ្ឈេ ឧរស្មិំ គមេន្តិ។ សោ តត្ថ ទុក្ខា តិព្វា [តិប្បា (ស្យា។)] កដុកា វេទនា វេទេតិ; ន ច តាវ កាលំករោតិ យាវ ន តំ បាបកម្មំ ព្យន្តីហោតិ។ ឥទំ កិំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ តស្ស? អត្តទណ្ឌតោ ជាតំ សញ្ជាតំ និព្វត្តំ អភិនិព្វត្តំ បាតុភូតំ។

តមេនំ និរយបាលា សំវេសេត្វា [សំវេសិត្វា (ស្យា។) ម។ និ។ ៣។២៦៧] កុឋារីហិ [កុធារីហិ (ស្យា។ ក។)] តច្ឆន្តិ។ សោ តត្ថ ទុក្ខា តិព្វា កដុកា វេទនា វេទេតិ; ន ច តាវ កាលំករោតិ យាវ ន តំ បាបកម្មំ ព្យន្តីហោតិ។ តមេនំ និរយបាលា ឧទ្ធំបាទំ [ឧទ្ធបាទំ (សី។)] អធោសិរំ គហេត្វា វាសីហិ តច្ឆន្តិ។ តមេនំ និរយបាលា រថេ យោជេត្វា អាទិត្តាយ បថវិយា សម្បជ្ជលិតាយ សជោតិភូតាយ សារេន្តិបិ បច្ចាសារេន្តិបិ [ហារេន្តិបិ បច្ចាហារេន្តិបិ (សី។ ក។)] ...បេ... តមេនំ និរយបាលា មហន្តំ អង្គារបព្វតំ អាទិត្តំ សម្បជ្ជលិតំ សជោតិភូតំ អារោបេន្តិបិ ឱរោបេន្តិបិ...បេ... តមេនំ និរយបាលា ឧទ្ធំបាទំ អធោសិរំ គហេត្វា តត្តាយ លោហកុម្ភិយា បក្ខិបន្តិ អាទិត្តាយ សម្បជ្ជលិតាយ សជោតិភូតាយ។ សោ តត្ថ ផេណុទ្ទេហកំ បច្ចតិ។ សោ តត្ថ ផេណុទ្ទេហកំ បច្ចមានោ សកិម្បិ ឧទ្ធំ គច្ឆតិ, សកិម្បិ អធោ គច្ឆតិ, សកិម្បិ តិរិយំ គច្ឆតិ។ សោ តត្ថ ទុក្ខា តិព្វា កដុកា វេទនា វេទេតិ; ន ច តាវ កាលំករោតិ យាវ ន តំ បាបកម្មំ ព្យន្តីហោតិ។ ឥទំ កិំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ តស្ស? អត្តទណ្ឌតោ ជាតំ សញ្ជាតំ និព្វត្តំ អភិនិព្វត្តំ បាតុភូតំ។ តមេនំ និរយបាលា មហានិរយេ បក្ខិបន្តិ។ សោ ខោ បន មហានិរយោ –

“ចតុក្កណ្ណោ ចតុទ្វារោ, វិភត្តោ ភាគសោ មិតោ;

អយោបាការបរិយន្តោ [... បរិយត្តោ (ស្យា។ ក។)], អយសា បដិកុជ្ជិតោ។

“តស្ស អយោមយា ភូមិ, ជលិតា តេជសា យុតា;

សមន្តា យោជនសតំ, ផរិត្វា តិដ្ឋតិ សព្ពទា។

“កទរិយាតបនា ឃោរា, អច្ចិមន្តា មហព្ភយា;

លោមហំសនរូបា ច, ភេស្មា បដិភយា ទុខា។

“បុរត្ថិមាយ ភិត្តិយា, អច្ចិក្ខន្ធោ សមុដ្ឋិតោ;

ទហន្តោ បាបកម្មន្តេ, បច្ឆិមាយ បដិហញ្ញតិ។

“បច្ឆិមាយ ច ភិត្តិយា, អច្ចិក្ខន្ធោ សមុដ្ឋិតោ;

ទហន្តោ បាបកម្មន្តេ, បុរត្ថិមាយ បដិហញ្ញតិ។

“ឧត្តរាយ ច ភិត្តិយា, អច្ចិក្ខន្ធោ សមុដ្ឋិតោ;

ទហន្តោ បាបកម្មន្តេ, ទក្ខិណាយ បដិហញ្ញតិ។

“ទក្ខិណាយ ច ភិត្តិយា, អច្ចិក្ខន្ធោ សមុដ្ឋិតោ;

ទហន្តោ បាបកម្មន្តេ, ឧត្តរាយ បដិហញ្ញតិ។

“ហេដ្ឋតោ ច សមុដ្ឋាយ, អច្ចិក្ខន្ធោ ភយានកោ;

ទហន្តោ បាបកម្មន្តេ, ឆទនស្មិំ បដិហញ្ញតិ។

“ឆទនម្ហា សមុដ្ឋាយ, អច្ចិក្ខន្ធោ ភយានកោ;

ទហន្តោ បាបកម្មន្តេ, ភូមិយំ បដិហញ្ញតិ។

“ອເຍາກປາລມາທິຕ຺ຕໍ, ສນ຺ຕຕ຺ຕໍ ຊລິຕໍ ຍຖາ;

ເອວໍ ອວີຈິນິຣເຍາ, ເຫຏ຺ຐາ ອຸປຣິ ປສ຺ສເຕາ.

“ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາ ມຫາລຸທ຺ທາ, ມຫາກິພ຺ພິສກາຣິເນາ;

ອຈ຺ຈນ຺ຕປາປກມ຺ມນ຺ຕາ, ປຈ຺ຈນ຺ຕິ ນ ຈ ມິຍ຺ຍເຣ [ມີຍເຣ (ສີ.)].

“ຊາຕເວທສເມາ ກາເຍາ, ເຕສໍ ນິຣຍວາສິນໍ;

ປສ຺ສ ກມ຺ມານໍ ທຬ຺ຫຕ຺ຕໍ, ນ ຠສ຺ມາ ເຫາຕິ ນປິ ມສິ.

“ປຸຣຕ຺ຖິເມນປິ ຘາວນ຺ຕິ, ຕເຕາ ຘາວນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິມໍ;

ອຸຕ຺ຕເຣນປິ ຘາວນ຺ຕິ, ຕເຕາ ຘາວນ຺ຕິ ທກ຺ຂິຓໍ.

“ຍໍ ຍໍ ທິສໍ ປຘາວນ຺ຕິ [ທິສມ຺ປິ ຘາວນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ.)], ຕໍ ຕໍ ທ຺ວາຣໍ ປິຘີຍຕິ [ປິຖີຍຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ.)];

ອຠິນິກ຺ຂມິຕາສາ ເຕ, ສຕ຺ຕາ ເມາກ຺ຂຄເວສິເນາ.

“ນ ເຕ ຕເຕາ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ, ລຠນ຺ຕິ ກມ຺ມປຈ຺ຈຍາ;

ເຕສຎ຺ຈ ປາປກມ຺ມນ຺ຕໍ, ອວິປກ຺ກໍ ກຕໍ ພຫຸ”ນ຺ຕິ.

ເອຕໍ ຠຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ເທາມນສ຺ສໍ ກຸເຕາ ຕສ຺ສ? ອຕ຺ຕທຓ຺ຑເຕາ ຊາຕໍ ສຎ຺ຊາຕໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ປາຕຸຠູຕໍ. ຍານິ ຈ ເນຣຍິການິ ທຸກ຺ຂານິ ຍານິ ຈ ຕິຣຈ຺ຉານເຍານິການິ ທຸກ຺ຂານິ ຍານິ ຈ ເປຕ຺ຕິວິສຍິການິ ທຸກ຺ຂານິ ຍານິ ຈ ມານຸສິການິ ທຸກ຺ຂານິ; ຕານິ ກຸເຕາ ຊາຕານິ ກຸເຕາ ສຎ຺ຊາຕານິ ກຸເຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ກຸເຕາ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ກຸເຕາ ປາຕຸຠູຕານິ? ອຕ຺ຕທຓ຺ຑເຕາ ຊາຕານິ ສຎ຺ຊາຕານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ປາຕຸຠູຕານີຕິ – ອຕ຺ຕທຓ຺ຑາ ຠຍໍ ຊາຕໍ.

ᨩᨶᩴ ᨸᩔᨳ ᨾᩮᨵᨣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨧ ᩅᩮᩔᩣ ᨧ ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨧ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ ᨧ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨩᨶᩴ ᨠᩃᩉᩴ ᨩᨶᩴ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᨶᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᨶᩴ ᩋᩣᩉᨲᩴ ᨩᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᨲᩴ ᨩᨶᩴ ᩋᩣᨥᩣᨲᩥᨲᩴ ᨩᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨥᩣᨲᩥᨲᩴ ᨩᨶᩴ ᨸᩔᨳ ᨴᨠ᩠ᨡᨳ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨳ ᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨳ ᩏᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨳᩣᨲᩥ – ᨩᨶᩴ ᨸᩔᨳ ᨾᩮᨵᨣᩴ᪨

ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ᪨ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨣᩴ ᩏᨲᩕᩣᩈᩴ ᨽᨿᩴ ᨸᩦᩊᨶᩴ ᨥᨭ᩠ᨭᨶᩴ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᩴ ᩏᨸᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨸᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩥ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᩔᩣᨾᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩔᩣᨾᩥ ᩅᩥᩅᩁᩥᩔᩣᨾᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᩔᩣᨾᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ ᨸᨠᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ – ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩥ᪨

ᨿᨳᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩᩥᨲᩴ ᨾᨿᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨾᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩴᩅᩮᨩᩥᨲᩮᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨩᩥᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩮᨣᨾᩣᨸᩣᨴᩥᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨿᨳᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩᩥᨲᩴ ᨾᨿᩣ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩋᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᩣ ᨽᨿᩴ ᨩᩣᨲᩴ, ᨩᨶᩴ ᨸᩔᨳ ᨾᩮᨵᨣᩴ;

ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨿᨳᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩᩥᨲᩴ ᨾᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪑᪨

ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨸᨩᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᨾᨧ᩠ᨨᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩣᨴᨠᩮ ᨿᨳᩣ;

ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮ, ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨾᩴ ᨽᨿᨾᩣᩅᩥᩈᩥ᪨

ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨸᨩᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨩᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨸᨩᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨹᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨹᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᨹᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᨹᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨸᨿᩮᩣᨣᨹᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᨹᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᨾᩮᩣᩉᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨶᩥᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨾᩣᨶᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨸᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨣᨲᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᨲᩴ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨳᩣᨾᨣᨲᩴ ᩋᨶᩩᩈᨿᩮᩉᩥ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩃᩣᨽᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩋᩃᩣᨽᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨿᩈᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩋᨿᩈᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨸᩈᩴᩈᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨩᩁᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨶᩣ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩉᩥ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨾᩣᨶᩩᩈᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨣᨻ᩠ᨽᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩮᨶ [ᨣᨻ᩠ᨽᩮᨮᩥᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩮᨶ (ᨠ᪨) ᨾᩉᩣᨶᩥ᪨ ᪑᪑]

ទុក្ខត... ពក្ខាចុដ្ឋាគម្ចលពោត ទុក្ខត... ខាតឃ្ស្សបតិឌត្ថពោត ទុក្ខត... ខាតឃ្ស បទាសេឃ្សពោត ទុក្ខត... អត្តបក្កយេត ទុក្ខត... បទ្មបក្កយេត ទុក្ខត... ទុក្ខទុក្ខត... បដ្ឋានទុក្ខត... ចិបរិណាយទុក្ខត... ចក្ខុទោពោត ទុក្ខត... សោតទោពោត ... ឈាតទោពោត... ខិច្ឆាទោពោត ... ពាយទោពោត... ឃឹបទោពោត ... ពណ្ណទោពោត... ម្ចលទោពោត... ឥត្ថទោពោត... ពាសេត... សាសេត... បិតាសេត... ឆាសេហត... ឌទេត... ពុន្ធិទោពោត... មុដ្ឋាឃ... បក្ខត្តិកាឃ... ឃ្វលិឃ... ចិឃ្វចិកាឃ... ពុទ្ទ្ធត... ពទណ្ឌត... ពិលិសេត... សោសេត... អបមាទេត... ឥទ្ទុឃា... ពណ្ណុឃា... ពន្ធុឃា... ទលសាឃ... ចិតន្ថិកាឃ... ទលិហិតត... បិទត្តុត... មឆុមេហត... អំសាឃ... បឺត្សអកាឃ... កពក្ខលេត... បិត្តុបដ្ឋានតេត អាធាទេឆត... សេមុរបដ្ឋានតេត អាធាទេឆត... ចាតបដ្ឋានតេត អាធាទេឆត... បត្តិបិតិពោត អាធាទេឆត... ដ្ឋុបរិណាយខេត អាធាទេឆត... ចិបយបរិហាទេខេត អាធាទេឆត ... ឌូបក្កមិពោត អាធាទេឆត... ពម្ខុចិបិពខេត អាធាទេឆត... ឃឹតត... ដ្ឋពេឃ្សត... ខិឈន្ថាឃ... បិបិសាឃ... ដ្ឋន្ធាទេត... បឃ្សាទេចត... ឆំបមពបចាតាតបបទឹបបមុឃ្សម្ហ្សត ទុក្ខត... មាតុមទពាត ទុក្ខត... បិតុមទពាត ទុក្ខត... ភាតុមទពាត ទុក្ខត... ភពិគិមទពាត ទុក្ខត... បុត្តមទពាត ទុក្ខត... ធឹតុមទពាត ទុក្ខត... ញាតិមទពាត ទុក្ខត... ទភាពឲ្យសេតត ទុក្ខត... ទទាពឲ្យសេតត ទុក្ខត... ឃឹលឲ្យសេតត ទុក្ខត... ទិដ្ឋិឲ្យសេតត ទុក្ខត ឲត្ថយាតំ បមុត្តយាតំ ចិបុត្តយាតំ ទេចឆយាតំ បទេចឆយាតំ បមុទេចឆយាតំ ទិដ្ឋាតិ ទិដ្ឋា បឃ្សិត្វា តុលយិត្វា តឹទយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ ពត្វាតិ – ឲត្ថយាតំ បឆំ ទិដ្ឋា៖

យទេន្ទ អបេប្បាគពោ ឃចាតិ ឃចា យន្ធា អបេប្បាគពោ ដ្ឋគពបរិឃាគាទេត ពាទពោហិ ចា ពុលទេលហិ ចា ឆាលិពាហិ ចា បរិបិតិឃយាតា ដ្ឋក្កិបិឃយាតា ឲខ្ចយាតា ឲត្ថត្តិ បមុត្តត្តិ ចិបុត្តត្តិ ទេចឆត្តិ បទេចឆត្តិ បមុទេចឆត្តិ; ឲុចមេច បឌា តល្សាឲត្ថតាឃ ឲត្ថត្តិ...បេ... ទិដ្ឋិឲ្យសេតត ទុក្ខត ឲត្ថត្តិ បមុត្តត្តិ ចិបុត្តត្តិ ទេចឆត្តិ បទេចឆត្តិ បមុទេចឆត្តីតិ – យទេន្ទ អបេប្បាគពោ ឃចា៖

អញ្ញាមញ្ញាហិ ឲ្យារុទ្ធេតិ អញ្ញាមញ្ញាំ សត្តា ចិរុទ្ធា បដិចិរុទ្ធា អាហតា បច្ចាហតា អាឈាតិតា បច្ចាឈាតិតា៖ ទាឌានោបិ ទាឌុហិ ចិចទត្តិ, ខត្តិឃាបិ ខត្តិយេហិ ចិចទត្តិ, ព្រាហ្មណាបិ ព្រាហ្មណេហិ ចិចទត្តិ, ពហបតីបិ ពហបតីហិ ចិចទត្តិ, មាតាបិ បុត្តេត ចិចទតិ, បុត្តាបិ មាតទា ចិចទតិ, បិតាបិ បុត្តេត ចិចទតិ, បុត្តាបិ បិតទា ចិចទតិ, ភាតាបិ ភាតទា ចិចទតិ, ភពិតិបិ ភពិតិឃា ចិចទតិ, ភាតាបិ ភពិតិឃា ចិចទតិ, ភពិតិបិ ភាតទា ចិចទតិ, សហាមេឃាបិ សហាមេឃត ចិចទតិ; តេ តត្ថ ពលហចិក្កហចិចាគាបត្តា អញ្ញាមញ្ញំ បាណីហិបិ ដ្ឋបក្កមត្តិ, លេឌ្ឌុហិបិ ដ្ឋបក្កមត្តិ, ឥណ្ឌេហិបិ ដ្ឋបក្កមត្តិ, សត្ថេហិបិ ដ្ឋបក្កមត្តិ, តេ តត្ថ មទណម្បិ តិពច្ឆត្តិ មទណមត្តម្បិ ទុក្ខត្តិ – អញ្ញាមញ្ញាហិ ឲ្យារុទ្ធេ៖

ទិដ្ឋាមំ ភឃមាចិឃឹតិ៖ ទិដ្ឋាតិ ទិដ្ឋា បឃ្សិត្វា តុលយិត្វា តឹទយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ ពត្វា ភឃំ បឹត្សអំ ឈដ្ឋតំ ដ្ឋបឌ្ឍចា ដ្ឋបសព្ពា អាចិឃឹតិ [អាចិឃឹតិ (ឃឹ៖), អាចិសតីតិ (ឃ្យា៖)] – ទិដ្ឋា មំ ភឃមាចិឃិ៖

ទេតាហ ភពចា –

“ចក្ខុយាតំ បឌ៌ ឌិស្វា, យឆ្ឆ អរប្យាឝរព ឃឆា;

អញ្ញាយញ្ញោហិ ញ្យារុឆ្ឆ, ឌិស្វា យំ កឃយាចិសិ”តិ៍

១សិ៧៍

សយត្តយសារទា លេរិកា, ឌិសា សត្តា សរេយរិតា;

ញ្ញន្ធិ កចតយត្តតោ, តាក្ខុសាសិ អតោសិតំ៍

សយត្តយសារទា លេរិកាតិ៍ លេរិកាតិ តិរឃលេរិកា តិរឆ្ឆាតឃាតិលេរិកា រេបត្តិចិសឃលេរិកា យតុស្សលេរិកា ឌេចលេរិកា, ឍត្តូលេរិកា ឆាតុលេរិកា អាឃតតលេរិកា, អឃំ លេរិកា បទោ លេរិកា, ព្រាហ្មលេរិកា ឌេចលេរិកា – អឃំ ចុឆ្ឆតិ លេរិកា៍ តិរឃលេរិកា អសាទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ តិច្ចសារសារេត ចា សុលសារសារេត ចា អត្តសារសារេត ចា តិច្ចេត ចា ឆុចេត ចា សស្សេតត ចា អចិបរិណាយឆម្មេត ចា៍ តិរឆ្ឆាតឃាតិលេរិកា…បេ… រេបត្តិចិសឃលេរិកា… យតុស្សលេរិកា… ឌេចលេរិកា… ឍត្តូលេរិកា… ឆាតុលេរិកា… អាឃតតលេរិកា… អឃំ លេរិកា… បទោ លេរិកា… ព្រាហ្មលេរិកា… ឌេចលេរិកា អសាទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ តិច្ចសារសារេត ចា សុលសារសារេត ចា អត្តសារសារេត ចា តិច្ចេត ចា ឆុចេត ចា សស្សេតត ចា អចិបរិណាយឆម្មេត ចា៍

ឃថា បត តឡញ្ញ អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ, ឃថា ឧរណ្ណោ អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ, ឃថា ខ្ញុម្ពូទោ អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ, ឃថា សេតពករន្ធា អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ, ឃថា បរិកត្តុពា អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ, ឃថា ឆេណបិណ្ឌោ អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ, ឃថា ខ្ចពបុព្ពុឡអំ [ញុព្ពុលកំ (សី៍), បុព្ពុឡអកំ (ស្យា៍)] អសារទំ តិស្សារទំ សារាបកតំ , ឃថា យរីចិ អសារា តិស្សារា សារាបកតា, ឃថា កទលិក្ខន្ធោ អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ, ឃថា យាឃា អសារា តិស្សារា សារាបកតា; ឧចរេយច តិរឃលេរិកា អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ តិច្ចសារសារេត ចា សុលសារសារេត ចា អត្តសារសារេត ចា តិច្ចេត ចា ឆុចេត ចា សស្សេតត ចា អចិបរិណាយឆម្មេត ចា៍

តិរឆ្ឆាតឃាតិលេរិកា… រេបត្តិចិសឃលេរិកា… យតុស្សលេរិកា… ឌេចលេរិកា អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ តិច្ចសារសារេត ចា សុលសារសារេត ចា អត្តសារសារេត ចា តិច្ចេត ចា ឆុចេត ចា សស្សេតត ចា អចិបរិណាយឆម្មេត ចា៍ ឍត្តូលេរិកា… ឆាតុលេរិកា… អាឃតតលេរិកា… អឃំ លេរិកា… បទោ លេរិកា… ព្រាហ្មលេរិកា… ឌេចលេរិកា អសារទោ តិស្សារទោ សារាបកតោ តិច្ចសារសារេត ចា សុលសារសារេត ចា អត្តសារសារេត ចា តិច្ចេត ចា ឆុចេត ចា សស្សេតត ចា អចិបរិណាយឆម្មេត

ចាតិ – សមន្តមសារោ លោកោ។

ទិសា សព្វា សមេរិតាតិ។ យេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ សង្ខារា, តេបិ ឯរិតា សមេរិតា ចលិតា ឃដ្ដិតា អនិច្ចតាយ ជាតិយា អនុគតា ជរាយ អនុសដា ព្យាធិនា អភិភូតា មរណេន អព្ភាហតា ទុក្ខេ បតិដ្ឋិតា អតាណា អលេណា អសរណា អសរណីភូតា។ យេ បច្ឆិមាយ ទិសាយ សង្ខារា...បេ... យេ ឧត្តរាយ ទិសាយ សង្ខារា... យេ ទក្ខិណាយ ទិសាយ សង្ខារា... យេ បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ សង្ខារា... យេ បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ សង្ខារា... យេ ឧត្តរាយ អនុទិសាយ សង្ខារា... យេ ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ សង្ខារា... យេ ហេដ្ឋិមាយ ទិសាយ សង្ខារា... យេ ឧបរិមាយ ទិសាយ សង្ខារា... យេ ទសសុ ទិសាសុ សង្ខារា, តេបិ ឯរិតា សមេរិតា ចលិតា ឃដ្ដិតា អនិច្ចតាយ ជាតិយា អនុគតា ជរាយ អនុសដា ព្យាធិនា អភិភូតា មរណេន អព្ភាហតា ទុក្ខេ បតិដ្ឋិតា អតាណា អលេណា អសរណា អសរណីភូតា។ ភាសិតម្បិ ហេតំ –

“កិញ្ចាបិ ចេតំ ជលតី វិមានំ, ឱភាសយំ ឧត្តរិយំ ទិសាយំ;

រូបេ រណំ ទិស្វា សទា បវេធិតំ, តស្មា ន រូបេ រមតី សុមេធោ។

“មច្ចុនាព្ភាហតោ លោកោ, ជរាយ បរិវារិតោ;

តណ្ហាសល្លេន ឱតិណ្ណោ, ឥច្ឆាធូបាយិតោ [ឥច្ឆាធូបាយិកោ (ស្យា.)] សទា។

“សព្វោ អាទីបិតោ លោកោ, សព្វោ លោកោ បធូបិតោ;

សព្វោ បជ្ជលិតោ លោកោ, សព្វោ លោកោ បកម្បិតោ”តិ។

ទិសា សព្វា សមេរិតា។

ឥច្ឆំ ភវនមត្តនោតិ។ អត្តនោ ភវនំ តាណំ លេណំ សរណំ គតិំ បរាយនំ ឥច្ឆន្តោ សាទិយន្តោ បត្ថយន្តោ បិហយន្តោ អភិជប្បន្តោតិ – ឥច្ឆំ ភវនមត្តនោ។ នាទ្ទសាសិំ អនោសិតន្តិ។ អជ្ឈោសិតំយេវ អទ្ទសំ, អនជ្ឈោសិតំ នាទ្ទសំ, សព្វំ យោព្វញ្ញំ ជរាយ ឱសិតំ, សព្វំ អារោគ្យំ ព្យាធិនា ឱសិតំ, សព្វំ ជីវិតំ មរណេន ឱសិតំ, សព្វំ លាភំ អលាភេន ឱសិតំ, សព្វំ យសំ អយសេន ឱសិតំ, សព្វំ បសំសំ និន្ទាយ ឱសិតំ, សព្វំ សុខំ ទុក្ខេន ឱសិតំ។

“លាភោ អលាភោ យសោ អយសោ ច, និន្ទា បសំសា ច សុខំ ទុក្ខញ្ច;

ឯតេ អនិច្ចា មនុជេសុ ធម្មា, អសស្សតា វិបរិណាមធម្មា”តិ។

នាទ្ទសាសិំ អនោសិតំ។

តេនាហ ភគវា –

“សមន្តមសារោ លោកោ, ទិសា សព្ពា សមេរិតា;

ឥច្ឆំ ភវនមត្តនោ, នាទ្ទសាសិំ អនោសិត”ន្តិ។

១៧៣។

ឱសានេ ត្វេវ ព្យារុទ្ធេ, ទិស្វា មេ អរតី អហុ;

អថេត្ថ សល្លមទ្ទក្ខិំ, ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតំ។

ឱសានេ ត្វេវ ព្យារុទ្ធេតិ។ ឱសានេ ត្វេវាតិ សព្ពំ យោព្ពញ្ញំ ជរា ឱសាបេតិ, សព្ពំ អារោគ្យំ ព្យាធិ ឱសាបេតិ, សព្ពំ ជីវិតំ មរណំ ឱសាបេតិ, សព្ពំ លាភំ អលាភោ ឱសាបេតិ, សព្ពំ យសំ អយសោ ឱសាបេតិ, សព្ពំ បសំសំ និន្ទា ឱសាបេតិ, សព្ពំ សុខំ ទុក្ខំ ឱសាបេតីតិ – ឱសានេ ត្វេវ។ ព្យារុទ្ធេតិ យោព្ពញ្ញកាមា សត្តា ជរាយ បដិវិរុទ្ធា, អារោគ្យកាមា សត្តា ព្យាធិនា បដិវិរុទ្ធា, ជីវិតុកាមា សត្តា មរណេន បដិវិរុទ្ធា, លាភកាមា សត្តា អលាភេន បដិវិរុទ្ធា, យសកាមា សត្តា អយសេន បដិវិរុទ្ធា, បសំសកាមា សត្តា និន្ទាយ បដិវិរុទ្ធា, សុខកាមា សត្តា ទុក្ខេន បដិវិរុទ្ធា អាហតា បច្ចាហតា អាឃាតិតា បច្ចាឃាតិតាតិ – ឱសានេ ត្វេវ ព្យារុទ្ធេ។

ទិស្វា មេ អរតី អហូតិ។ ទិស្វាតិ ទិស្វា បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – ទិស្វា។ មេ អរតីតិ យា អរតិ យា អនភិរតិ យា អនភិរមណា យា ឧក្កណ្ឋិតា យា បរិតសិតា អហូតិ – ទិស្វា មេ អរតី អហុ។

អថេត្ថ សល្លមទ្ទក្ខិន្តិ។ អថាតិ បទសន្ធិ...បេ... បទានុបុព្ពតាមេតំ – អថាតិ។ ឯត្ថាតិ សត្តេសុ។ សល្លន្តិ សត្ត សល្លានិ – រាគសល្លំ, ទោសសល្លំ, មោហសល្លំ, មានសល្លំ, ទិដ្ឋិសល្លំ, សោកសល្លំ, កថំកថាសល្លំ។ អទ្ទក្ខិន្តិ អទ្ទសំ អទក្ខិំ អបស្សិំ បដិវិជ្ឈិន្តិ – អថេត្ថ សល្លមទ្ទក្ខិំ។

ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតន្តិ។ ទុទ្ទសន្តិ ទុទ្ទសំ ទុទ្ទក្ខំ ទុប្បស្សំ ទុព្ពុជ្ឈំទុរនុពុជ្ឈំទុប្បដិវិជ្ឈន្តិ – ទុទ្ទសំ។ ហទយស្សិតន្តិ ហទយំ វុច្ចតិ ចិត្តំ។ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ ហទយស្សិតន្តិ ហទយនិស្សិតំ ចិត្តសិតំ ចិត្តនិស្សិតំ ចិត្តេន សហគតំ សហជាតំ សំសដ្ឋំ សម្បយុត្តំ ឯកុប្បាទំ ឯកនិរោធំ ឯកវត្ថុកំ ឯការម្មណន្តិ – ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតំ។

តេនាហ ភគវា –

“ឱសានេ ត្វេវ ព្យារុទ្ធេ, ទិស្វា មេ អរតី អហុ;

អថេត្ថ សល្លមទ្ទក្ខិំ, ទុទ្ទសំ ហទយស្សិត”ន្តិ។

១៥៣។

យេន សល្លេន ឱតិណ្ណោ, ទិសា សព្ពា វិធាវតិ;

តមេវ សល្លមព្ពុយ្ហ ន ធាវតិ ន សីទតិ។

យេនសល្លេន ឱតិណ្ណោ, ទិសា សព្ពា វិធាវតីតិ។ សល្លន្តិ។ សត្ត សល្លានិ – រាគសល្លំ, ទោសសល្លំ, មោហសល្លំ, មានសល្លំ, ទិដ្ឋិសល្លំ, សោកសល្លំ, កថំកថាសល្លំ។ កតមំ រាគសល្លំ? យោ រាគោ សារាគោ អនុនយោ អនុរោធោ នន្ទីរាគោ ចិត្តស្ស សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ – ឥទំ រាគសល្លំ។

កតមំ ទោសសល្លំ? “អនត្ថំ មេ អចរី”តិ អាឃាតោ ជាយតិ “អនត្ថំ មេ ចរតី”តិ អាឃាតោ ជាយតិ, “អនត្ថំ មេ ចរិស្សតី”តិ អាឃាតោ ជាយតិ...បេ... ចណ្ឌិក្កំ អសុរោបោ អនត្តមនតា ចិត្តស្ស – ឥទំ ទោសសល្លំ។

កតមំ មោហសល្លំ? ទុក្ខេ អញ្ញាណំ...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អញ្ញាណំ, បុព្ពន្តេ អញ្ញាណំ, អបរន្តេ អញ្ញាណំ, បុព្ពន្តាបរន្តេ អញ្ញាណំ , ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណំ។ យំ ឯវរូបំ អទស្សនំ អនភិសមយោ អននុពោធោ អសម្ពោធោ អប្បដិវេធោ អសង្គាហណា អបរិយោគាហណា [អសង្គាហតា អបរិយោគាហតា (ស្យា.), អសង្គាហនា អបរិយោគាហនា (ក.)] អសមបេក្ខនា អបច្ចវេក្ខនា អបច្ចក្ខកម្មំ ទុម្មេជ្ឈំពាល្យំ មោហោ បមោហោ សម្មោហោ អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាលង្គី មោហោ អកុសលមូលំ – ឥទំ មោហសល្លំ។

កតមំ មានសល្លំ? “សេយ្យោហមស្មី”តិ មានោ, “សទិសោហមស្មី”តិ មានោ, “ហីនោហមស្មី”តិ មានោ។ យោ ឯវរូបោ មានោ មញ្ញនា មញ្ញិតត្តំ ឧន្នតិ ឧន្នាមោ ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្ស – ឥទំ មានសល្លំ។

កតមំ ទិដ្ឋិសល្លំ? វីសតិវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា មិច្ឆាទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ យា ឯវរូបា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតំ ទិដ្ឋិគហនំ ទិដ្ឋិកន្តារោ ទិដ្ឋិវិសូកាយិកំ ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ គាហោ បដិគ្គាហោ អភិនិវេសោ បរាមាសោ កុម្មគ្គោ [កុមគ្គោ (ក.) មហានិ. ១២] មិច្ឆាបថោ មិច្ឆត្តំ តិត្ថាយតនំ វិបរិយាសគ្គាហោ វិបរីតគ្គាហោ វិបល្លាសគ្គាហោ មិច្ឆាគាហោ អយាថាវកស្មិំ “យាថាវក”ន្តិ គាហោ យាវតា ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ – ឥទំ ទិដ្ឋិសល្លំ។

កតមំ សោកសល្លំ? ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស សីលព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស ទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស សោកោ សោចនា សោចិតត្តំ អន្តោសោកោ អន្តោបរិសោកោ អន្តោឌាហោ អន្តោបរិឌាហោ ចេតសោ បរិជ្ឈាយនា ទោមនស្សំ – ឥទំ សោកសល្លំ។

កតមំ កថំកថាសល្លំ? ទុក្ខេ កង្ខា, ទុក្ខសមុទយេ កង្ខា, ទុក្ខនិរោធេ កង្ខា, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ កង្ខា, បុព្ពន្តេ កង្ខា, អបរន្តេ កង្ខា, បុព្ពន្តាបរន្តេ កង្ខា, ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខា។ យា ឯវរូបា កង្ខា កង្ខាយនា កង្ខាយិតត្តំ វិមតិ វិចិកិច្ឆា ទ្វេឡ្ហកំ ទ្វេធាបថោ សំសយោ អនេកំសគ្គាហោ អាសប្បនា បរិសប្បនា អបរិយោគាហណា ថម្ភិតត្តំ ចិត្តស្ស មនោវិលេខោ – ឥទំ កថំកថាសល្លំ។

យេន សល្លេន ឱតិណ្ណោ, ទិសា សព្វា វិធាវតីតិ។ រាគសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ, បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, សន្ធិម្បិ ឆិន្ទតិ, និល្លោបម្បិ ហរតិ, ឯកាគារិកម្បិ ករោតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ; ឯវម្បិ រាគសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ធាវតិ វិធាវតិ សន្ធាវតិ សំសរតិ។ អថ វា រាគសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ភោគេ បរិយេសន្តោ នាវាយ មហាសមុទ្ទំ បក្ខន្ទតិ។ សីតស្ស បុរក្ខតោ ឧណ្ហស្ស បុរក្ខតោ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេហិ បីឡិយមានោ [រិស្សមានោ (សី. ស្យា.)] ខុប្បិបាសាយ មិយ្យមានោ តិគុម្ពំ គច្ឆតិ, តក្កោលំ គច្ឆតិ, តក្កសីលំ គច្ឆតិ, កាលមុខំ គច្ឆតិ, បុរបូរំ គច្ឆតិ, វេសុង្គំ គច្ឆតិ, វេរាបថំ គច្ឆតិ, ជវំ គច្ឆតិ, តមលិំ គច្ឆតិ, វង្គំ គច្ឆតិ, ឯឡពន្ធនំ គច្ឆតិ, សុវណ្ណកូដំ គច្ឆតិ, សុវណ្ណភូមិំ គច្ឆតិ, តម្ពបណ្ណិំ គច្ឆតិ, សុប្បាទកំ [សុប្បារកំ (សី. ក.), សុប្បារំ (ស្យា.)] គច្ឆតិ, ភារុកច្ឆំ គច្ឆតិ, សុរដ្ឋំ គច្ឆតិ, អង្គណេកំ [អង្គនេកំ (សី.), អង្គលោកំ (ស្យា.)] គច្ឆតិ, គង្គណំ [គង្គនំ (សី. ស្យា.)] គច្ឆតិ, បរមគង្គណំ គច្ឆតិ, យោនំ គច្ឆតិ, បរមយោនំ គច្ឆតិ, វិនកំ គច្ឆតិ, មូលបទំ គច្ឆតិ, មរុកន្តារំ គច្ឆតិ, ជណ្ណុបថំ គច្ឆតិ, អជបថំ គច្ឆតិ , មេណ្ឌបថំ គច្ឆតិ, សង្កុបថំ គច្ឆតិ, ឆត្តបថំ គច្ឆតិ, វំសបថំ គច្ឆតិ, សកុណបថំ គច្ឆតិ, មូសិកបថំ គច្ឆតិ, ទរិបថំ គច្ឆតិ, វេត្តាចារំ គច្ឆតិ;

បរិឃេសន្តោ ត លភតិ, អលាភម្ពុលកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ, បរិឃេសន្តោ លភតិ, លទ្ធា អារក្ខម្ពុលកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ “កិន្តិ មេ ភោគេ នេវ រាជានោ ហរេយ្យុំ ត ចោរា ហរេយ្យុំ ត អគ្គិ ឌហេយ្យ ត ឧទកំ វហេយ្យ ត អប្បិយា ទាយាទា ហរេយ្យុំ”ន្តិ៍ តស្ស ឯវំ អារក្ខតោ គោបយតោ តេ ភោគា វិប្បលុជ្ជន្តិ , សោ វិប្បយោគម្ពុលកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ៍ ឥទម្បិ រាគសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ឆាចតិ វិឆាចតិ សន្ទាចតិ សំសរតិ៍

ទោសសល្លេន...បេ... មោហសល្លេន... មានសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ បរេ ឃេន ទុក្ខុរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុក្ខុរិតំ ចរតិ, មនសា ទុក្ខុរិតំ ចរតិ, បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិឃតិ, សន្ធិម្បិ ឆិន្ទតិ, និល្លោបម្បិ ហរតិ, ឯកាគារិកម្បិ ករោតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ៍ ឯវំ មានសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ឆាចតិ វិឆាចតិ សន្ទាចតិ សំសរតិ៍

ទិដ្ឋិសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ អចេលកោ ហោតិ មុត្តាចារោ ហត្ថាបលេខនោ [ហត្ថាវលេខនោ (ស្យា៍)], ត ឯហិភទន្តិកោ , ត តិដ្ឋភទន្តិកោ; នាភិហដំ, ត ឧទ្ទិស្សកតំ, ត និមន្តនំ សាទិឃតិ, សោ ត កុម្ភិមុខា បដិគ្គណ្ហាតិ, ត កឡោបិមុខា [ខឡោបិមុខា (សី៍)] បដិគ្គណ្ហាតិ, ត ឯឡកមន្តរំ, ត ទណ្ឌមន្តរំ, ត មុសលមន្តរំ, ត ទ្វិន្នំ ភុញ្ជមានានំ, ត គព្ភិនិយា, ត បាយមានាយ, ត បុរិសន្តរគតាយ, ត សំកិត្តីសុ, ត យត្ថ សា ឧបដ្ឋិតោ ហោតិ, ត យត្ថ មក្ខិកា សណ្ឌសណ្ឌចារិនី៍ ត មច្ឆំ ត មំសំ ត សុរំ ត មេរយំ ត ថុសោទកំ បិវតិ៍ សោ ឯកាគារិកោ វា ហោតិ ឯកាលោបិកោ, ទ្វាគារិកោ វា ហោតិ ទ្វាលោបិកោ...បេ... សត្តាគារិកោ វា ហោតិ សត្តាលោបិកោ៍ ឯកិស្សាបិ ទត្តិយា យាបេតិ, ទ្វីហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ...បេ... សត្តហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ៍ ឯកាហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ, ទ្វីហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ...បេ... សត្តាហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ៍ ឥតិ ឯវរូបំ អឌ្ឍមាសិកម្បិ បរិយាយភត្តភោជនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ៍ ឥទម្បិ ទិដ្ឋិសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ឆាចតិ វិឆាចតិ សន្ទាចតិ សំសរតិ៍

អថ វា ទិដ្ឋិសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ សោ សាកភក្ខោ វា ហោតិ, សាមាកភក្ខោ វា ហោតិ, នីវារភក្ខោ វា ហោតិ, ទទ្ទុលភក្ខោ វា ហោតិ, ហដភក្ខោ វា ហោតិ, កណភក្ខោ វា ហោតិ, អាចាមភក្ខោ វា ហោតិ, បិញ្ញាកភក្ខោ វា ហោតិ, តិណភក្ខោ វា ហោតិ, គោមយភក្ខោ វា ហោតិ, វនម្ពុលផលាហារោ យាបេតិ បវត្តផលភោជិ៍ សោ សាណានិបិ ធារេតិ, មសាណានិបិ ធារេតិ, ឆវទុស្សានិបិ ធារេតិ, បំសុកូលានិបិ ធារេតិ, តិរីដានិបិ ធារេតិ, អជិនម្បិ ធារេតិ, អជិនក្ខិបម្បិ ធារេតិ, កុសចីរម្បិ ធារេតិ, វាកចីរម្បិ ធារេតិ, ផលកចីរម្បិ ធារេតិ, កេសកម្ពលម្បិ ធារេតិ, វាឡកម្ពលម្បិ ធារេតិ, ឧលូកបក្ខម្បិ ធារេតិ, កេសមស្សុលោចកោបិ ហោតិ, កេសមស្សុលោចនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ៍ ឧព្ភដ្ឋកោបិ ហោតិ អាសនបដិក្ខិត្តោ, ឧក្កុដិកោបិ ហោតិ ឧក្កុដិកប្បធានមនុយុត្តោ, កណ្ដកាបស្សយិកោ ហោតិ, កណ្ដកាបស្សយេ សេយ្យំ កប្បេតិ, ផលកសេយ្យម្បិ កប្បេតិ, ថណ្ឌិលសេយ្យម្បិ កប្បេតិ, ឯកបស្សយិកោ ហោតិ រជោជល្លធរោ, អព្ភោកាសិកោបិ ហោតិ យថាសន្ថតិកោ, វេកដិកោបិ ហោតិ វិកដភោជនានុយោគមនុយុត្តោ, អបានកោបិ ហោតិ អបានកត្តមនុយុត្តោ, សាយតតិយកម្បិ

ក្ខុខេកាខេរាហនាត្វខេឃាកយត្យុខេត្តា ចិហខេតិ៍ ខ្ពតិ ខុចខ្វុបំ អខេតកចិហិតំ កាឃស្ស អាតាបតបរិតាបនាត្វខេឃាកយត្យុខេត្តា ចិហខេតិ៍ ខុចយ្បិ ខិខ្ចិ៍ សខេល្លូត ខ្ពតិខេណ្ណា ចិខេន្ធ ឞុខេដ្ឋ បខេខខេតា សខេយាហិខេតា សយត្ថាកខេតា ឆាចតិ ចិឆាចតិ សន្ធាចតិ សំសខេតិ៍

ខេសាកសខេល្លូត ខ្ពតិខេណ្ណា ចិខេន្ធ ឞុខេដ្ឋ បខេខខេតា សខេយាហិខេតា សយត្ថាកខេតា ខេសាចតិ កិលយតិ បរិខេឆចតិ ក្ខុខេត្តាឡាត្តំ កត្ថតិ សខេម្មាហំ អាបជ្ជតិ៍ ចុត្តខេញ្ញុំ ភកចតា –

“ក្វតបុត្តំ, ច្រាហ្វុលា, ខ្ពយិស្សាខេឃច សាចត្តិឃា អញ្ញាតទិស្សា ខ្ពត្តិឃា យាតា កាលយកាសិ៍ សា តស្សា កាលំ កិរិឃាឃ ក្ខុឡុត្តិកា លិត្តខិត្តា ខទិឃាឃ ខទិឃំ, សិឈ្លាខេពត សិឈ្លាខេកំ ក្ខុបសង្កយិត្វា ខុចយាហ – ‘អបិ ខេយ យាតខំ អទ្ទស្សច, អបិ ខេយ យាតខំ អទ្ទស្សចា’តិ៍

“ក្វតបុត្តំ, ច្រាហ្វុលា, ខ្ពយិស្សាខេឃច សាចត្តិឃា អញ្ញាតទិស្សា ខ្ពត្តិឃា បិតា កាលយកាសិ… ភាតា កាលយកាសិ… ភកិតី កាលយកាសិ… បុខេត្តា កាលយកាសិ… ឆីតា កាលយកាសិ… សាយិខេកា កាលយកាសិ៍ សា តស្ស កាលំ កិរិឃាឃ ក្ខុឡុត្តិកា លិត្តខិត្តា ខទិឃាឃ ខទិឃំ, សិឈ្លាខេពត សិឈ្លាខេកំ ក្ខុបសង្កយិត្វា ខុចយាហ – ‘អបិ ខេយ សាយិកំ អទ្ទស្សច, អបិ ខេយ សាយិកំ អទ្ទស្សចា’តិ៍

“ក្វតបុត្តំ, ច្រាហ្វុលា, ខ្ពយិស្សាខេឃច សាចត្តិឃា អញ្ញាតខេស្ស បុរិសស្ស យាតា កាលយកាសិ៍ ខេសា តស្សា កាលំ កិរិឃាឃ ក្ខុឡុត្តខេកា លិត្តខិខេត្តា ខទិឃាឃ ខទិឃំ, សិឈ្លាខេពត សិឈ្លាខេកំ ក្ខុបសង្កយិត្វា ខុចយាហ – ‘អបិ ខេយ យាតខំ អទ្ទស្សច, អបិ ខេយ យាតខំ អទ្ទស្សចា’តិ៍

“ក្វតបុត្តំ , ច្រាហ្វុលា, ខ្ពយិស្សាខេឃច សាចត្តិឃា អញ្ញាតខេស្ស បុរិសស្ស បិតា កាលយកាសិ… ភាតា កាលយកាសិ… ភកិតី កាលយកាសិ… បុខេត្តា កាលយកាសិ… ឆីតា កាលយកាសិ… បឌាបតិ កាលយកាសិ៍ ខេសា តស្សា កាលំ កិរិឃាឃ ក្ខុឡុត្តខេកា លិត្តខិខេត្តា ខទិឃាឃ ខទិឃំ, សិឈ្លាខេពត សិឈ្លាខេកំ ក្ខុបសង្កយិត្វា ខុចយាហ – ‘អបិ ខេយ បឌាបតិ អទ្ទស្សច, អបិ ខេយ បឌាបតិ អទ្ទស្សចា’តិ៍

“ក្វតបុត្តំ, ច្រាហ្វុលា, ខ្ពយិស្សាខេឃច សាចត្តិឃា អញ្ញាតទា ខ្ពត្តិ ខាតិកុលំ អកយាសិ៍ តស្សា ខេត ខាតកា សាយិកំ អច្ឆិន្ទិត្វា អញ្ញាស្ស ឌាតុកាយា, សា ច តំ ត ខ្ពច្ឆតិ៍ អឆ ខេលា សា ខ្ពត្តិ សាយិកំ ខុតឥខេចាច – ‘ខ្ពខេយ, អឃ្យបុត្ត, ខាតកា តច អច្ឆិន្ទិត្វា អញ្ញាស្ស ឌាតុកាយា, ក្ខុខេកា យឃំ យរិស្សាយា’តិ៍ អឆ ខេលា ខេសា បុរិខេសា តំ ខ្ពត្តិ ខ្ចិឆា ខេលត្វា អត្តាតំ ខ្ពបិខេតតិ – ‘ក្ខុខេកា ខេបច្ច កចិស្សាយា’”តិ៍ ខុចំ ខេសាកសខេល្លូត ខ្ពតិខេណ្ណា ចិខេន្ធ ឞុខេដ្ឋ បខេខខេតា សខេយាហិខេតា សយត្ថាកខេតា ឆាចតិ ចិឆាចតិ សន្ធាចតិ សំសខេតិ៍

កធំកឆាសខេល្លូត ខ្ពតិខេណ្ណា ចិខេន្ធ ឞុខេដ្ឋ បខេខខេតា សខេយាហិខេតា សយត្ថាកខេតា សំសឃបក្លខេន្ត ខេហាតិ ចិយតិបក្លខេន្ត ខេទ្វញ្ញហកឌាខេតា – “អខេហាសិំ ត្វ ខេលា អហំ អតីតយទ្ធាតំ, ភត្វ ខេលា អខេហាសិំ អតីតយទ្ធាតំ, កិំ ត្វ ខេលា អខេហាសិំ អតីតយទ្ធាតំ, កធំ ត្វ ខេលា អខេហាសិំ អតីតយទ្ធាតំ , កិំ ហុត្វា កិំ អខេហាសិំ ត្វ ខេលា អតីតយទ្ធាតំ, កចិស្សាយិ ត្វ ខេលា អហំ អភាកតយទ្ធាតំ, ភត្វ ខេលា កចិស្សាយិ អភាកតយទ្ធាតំ, កិំ ត្វ ខេលា កចិស្សាយិ អភាកតយទ្ធាតំ, កធំ ត្វ ខេលា កចិស្សាយិ អភាកតយទ្ធាតំ, កិំ ហុត្វា កិំ កចិស្សាយិ ត្វ ខេលា អភាកតយទ្ធាតំ, ខុតខេហិ ចា

បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធានំ អជ្ឈត្តំ កថំកថី ហោតិ, អហំ នុ ខោស្មិ, នោ នុ ខោស្មិ, កិំ នុ ខោស្មិ កថំ នុ ខោស្មិ, អយំ នុ ខោ សត្តោ កុតោ អាគតោ, សោ កុហិំ គាមី ភវិស្សតី”តិ។ ឯវំ កថំកថាសល្លេន ឱតិណ្ណោ វិទ្ធោ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ធាវតិ វិធាវតិ សន្ធាវតិ សំសរតិ។

ឯតេ សល្លេ អភិសង្ខរោតិ; ឯតេ សល្លេ អភិសង្ខរិត្វា សល្លាភិសង្ខារវសេន បុរត្ថិមំ ទិសំ ធាវតិ, បច្ឆិមំ ទិសំ ធាវតិ, ឧត្តរំ ទិសំ ធាវតិ, ទក្ខិណំ ទិសំ ធាវតិ។ ឯតេ សល្លាភិសង្ខារា អប្បហីនា; សល្លាភិសង្ខារានំ អប្បហីនត្តា គតិយា ធាវតិ, និរយេ ធាវតិ , តិរច្ឆានយោនិយា ធាវតិ, បេត្តិវិសយេ ធាវតិ, មនុស្សលោកេ ធាវតិ, ទេវលោកេ ធាវតិ, គតិយា គតិំ, ឧបបត្តិយា ឧបបត្តិំ, បដិសន្ធិយា បដិសន្ធិំ, ភវេន ភវំ, សំសារេន សំសារំ, វដ្ដេន វដ្ដំ ធាវតិ វិធាវតិ សន្ធាវតិ សំសរតីតិ – យេន សល្លេន ឱតិណ្ណោ ទិសា សព្ពា វិធាវតិ។

តមេវ សល្លមព្ពុយ្ហ ន ធាវតិ ន សីទតីតិ។ តមេវ រាគសល្លំ ទោសសល្លំ មោហសល្លំ មានសល្លំ ទិដ្ឋិសល្លំ សោកសល្លំ កថំកថាសល្លំ អព្ពុយ្ហ អព្ពហិត្វា ឧទ្ធរិត្វា សមុទ្ធរិត្វា ឧប្បាដយិត្វា សមុប្បាដយិត្វា [ឧប្បាដិយិត្វា សមុប្បាដិយិត្វា (ស្យា។ ក។)] បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា នេវ បុរត្ថិមំ ទិសំ ធាវតិ ន បច្ឆិមំ ទិសំ ធាវតិ ន ឧត្តរំ ទិសំ ធាវតិ ន ទក្ខិណំ ទិសំ ធាវតិ។ ឯតេ សល្លាភិសង្ខារា បហីនា; សល្លាភិសង្ខារានំ បហីនត្តា គតិយា ន ធាវតិ, និរយេ ន ធាវតិ, តិរច្ឆានយោនិយា ន ធាវតិ, បេត្តិវិសយេ ន ធាវតិ, មនុស្សលោកេ ន ធាវតិ, ទេវលោកេ ន ធាវតិ, ន គតិយា គតិំ, ន ឧបបត្តិយា ឧបបត្តិំ, ន បដិសន្ធិយា បដិសន្ធិំ, ន ភវេន ភវំ, ន សំសារេន សំសារំ, ន វដ្ដេន វដ្ដំ ធាវតិ វិធាវតិ សន្ធាវតិ សំសរតីតិ – តមេវ សល្លមព្ពុយ្ហ ន ធាវតិ។ ន សីទតីតិ កាមោឃេ ន សីទតិ, ភវោឃេ ន សីទតិ, ទិដ្ឋោឃេ ន សីទតិ, អវិជ្ជោឃេ ន សីទតិ, ន សំសីទតិ ន ឱសីទតិ ន អវសីទតិ ន គច្ឆតិ ន អវគច្ឆតីតិ – តមេវ សល្លមព្ពុយ្ហ ន ធាវតិ ន សីទតិ។

តេនាហ ភគវា –

“យេន សល្លេន ឱតិណ្ណោ, ទិសា សព្ពា វិធាវតិ;

តមេវ សល្លមព្ពុយ្ហ ន ធាវតិ ន សីទតី”តិ។

១៧៩។

តត្ថ សិក្ខានុគីយន្តិ, យានិ លោកេ គធិតានិ;

ន តេសុ បសុតោ សិយា, និព្ពិជ្ឈ សព្ពសោ កាមេ;

សិក្ខេ និព្ពានមត្តនោ។

តត្ថ សិក្ខានុគីយន្តិ, យានិ លោកេ គធិតានីតិ។ សិក្ខាតិ ហត្ថិសិក្ខា អស្សសិក្ខា រថសិក្ខា ធនុសិក្ខា សាលាកិយំ សល្លកត្តិយំ កាយតិកិច្ឆំ ភូតិយំ កោមារភច្ចំ [កោមារតិកិច្ឆំ (ស្យា។), កោមារវច្ចំ (ក។)]។ អនុគីយន្តីតិ គីយន្តិ និគីយន្តិ កថីយន្តិ ភណីយន្តិ ទីបីយន្តិ វោហរីយន្តិ។ អថ វា គីយន្តិ គណ្ហីយន្តិ ឧគ្គណ្ហីយន្តិ ធារីយន្តិ ឧបធារីយន្តិ ឧបលក្ខីយន្តិ គធិតបដិលាភាយ។ គធិតា ចរន្តិ បត្ថា កាមគុណា – ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា, សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា...បេ... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្ពា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា។ កិំការណា គធិតា ចរន្តិ បត្ថា កាមគុណា? យេភុយ្យេន ទេវមនុស្សា បញ្ច កាមគុណេ ឥច្ឆន្តិ សាទិយន្តិ បត្ថយន្តិ បិហយន្តិ អភិជប្បន្តិ តំការណា គធិតា ចរន្តិ បត្ថា កាមគុណា។ លោកេតិ មនុស្សលោកេតិ – តត្ថ សិក្ខានុគីយន្តិ, យានិ លោកេ គធិតានិ។

ន តេសុ បសុតោ សិយាតិ។ តាសុ វា សិក្ខាសុ តេសុ វា បញ្ចសុ កាមគុណេសុ ន បសុតោ សិយា, ន តន្និន្នោ អស្ស, ន តប្បោណោ, ន តប្បព្ភារោ, ន តទធិមុត្តោ, ន តទធិបតេយ្យោតិ – ន តេសុ បសុតោ សិយា។

និព្ពិជ្ឈ សព្វសោ កាមេតិ។ និព្ពិជ្ឈាតិ បដិវិជ្ឈិត្វា។ “សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ បដិវិជ្ឈិត្វា, “សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ បដិវិជ្ឈិត្វា...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ បដិវិជ្ឈិត្វា។ សព្វសោតិ សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ – សព្វសោតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមាតិ – និព្ពិជ្ឈ សព្វសោ កាមេ។

សិក្ខេ និព្ពានមត្តនោតិ។ សិក្ខាតិ តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា...បេ... អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ និព្ពានមត្តនោតិ អត្តនោ រាគស្ស និព្ពាបនាយ ទោសស្ស និព្ពាបនាយ មោហស្ស និព្ពាបនាយ...បេ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារានំ សមាយ ឧបសមាយ វូបសមាយ និព្ពាបនាយ បដិនិស្សគ្គាយ បដិបស្សទ្ធិយា អធិសីលម្បិ សិក្ខេយ្យ អធិចិត្តម្បិ សិក្ខេយ្យ អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខេយ្យ, ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខេយ្យ ជានន្តោ សិក្ខេយ្យ...បេ... សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – សិក្ខេ និព្ពានមត្តនោ។

តេនាហ ភគវា –

“តត្ថ សិក្ខានុគីយន្តិ, យានិ លោកេ គធិតានិ;

ត តេសុ បសុតោ សិឃា, តិត្តិញ្ញ្យបន្តោ ការេយ;

សិនេក្ខ តិត្ថាតយត្តនេតា”តិ។

១៤៩។

សេច្ចាសិឃា អប្បកត្ថូទា, អយាតេឃា ទិត្តនេបសុណោ;

អនេក្ខាឈនេតា លេកិបិបំ, ចេចិន្ត ចិតនេទ យុតិ។

សេច្ចា សិឃា អប្បកត្ថូទាតិ។ សេច្ចា សិឃាតិ សច្ចចាចាឃ សយត្តាកេតា សិឃា, សយ្យាឌិដ្ឋិឃា សយត្តាកេតា សិឃា, អទិនេឃត អដ្ឋិនេពាត យនេក្កត សយត្តាកេតា សិឃាតិ – សេច្ចា សិឃា។ អប្បកត្ថូទាតិ តីណិ បិកក្តិឃាតិ – កាឃិកំ បិកក្តិឃំ, ចាចសិកំ បិកក្តិឃំ, ចេតសិកំ បិកក្តិឃំ...បេ... ព្ពុទំ ចេតសិកំ បិកក្តិឃំ។ ឃស្សិយាតិ តីណិ បិកក្តិឃាតិ បហីតាតិ សយុច្ឆិន្នាតិ ចុបសត្តាតិ បដិបស្សទ្ធាតិ អភព្វុប្បត្តិកាតិ ញាណក្កិតា ឌឌ្ឍាតិ, នេសា ចុច្ចតិ អប្បកត្ថូទាតិ – សេច្ចា សិឃា អប្បកត្ថូទា។

អយាតេឃា ទិត្តនេបសុណោតិ។ យាឃា ចុច្ចតិ ចញ្ចតិកា ចទិឃា។ ព្ពនេធកេច្ចា កាតេឃត ទុច្ចទិតំ ចទិត្វា ចាចាឃ ទុច្ចទិតំ ចទិត្វា យតសា ទុច្ចទិតំ ចទិត្វា តស្ស បដិច្ឆាទនេហតុ បិបិកំ ព្ពុច្ឆំ បណិធហតិ, យា មំ ជញ្ញាតិ ព្ពុច្ឆតិ, យា មំ ជញ្ញាតិ សង្កេប្បតិ, យា មំ ជញ្ញាតិ ចាចំ ភាសតិ, យា មំ ជញ្ញាតិ កាតេឃត បទេក្កយតិ។ ឃា ឲចទូបិ យាឃា យាឃាចិតា អច្ចសទា ចញ្ចតា តិកតិ តិកិទេណា បទិហទេណា ក្ខហតា បទិក្ខហតា ឲាឝតា បទិច្ឆាឝតា អតុត្តាតិកម្ម អតាចិកម្ម ចេចាច្ឆាឝតា បិបកិទិឃា – អឃំ ចុច្ចតិ យាឃា។ ឃស្សេសា យាឃា បហីតា សយុច្ឆិន្នា ចុបសត្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្វុប្បត្តិកា ញាណក្កិតា ឌឌ្ឍា, នេសា ចុច្ចតិ អយាតេឃា។ ទិត្តនេបសុណោតិ នេបសុញ្ញាតិ ព្ពនេធកេច្ចា បិសុណចាចេចា ហោតិ...បេ... ឲចំ ភេឝាធិប្បាតេឃត នេបសុញ្ញំ ឧបសំហទេតិ។ ឃស្សេតំ នេបសុញ្ញំ បហីតំ សយុច្ឆិន្នំ ចុបសត្តំ បដិបស្សទ្ធំ អភព្វុប្បត្តិកំ ញាណក្កិតា ឌឌ្ឍំ, នេសា ចុច្ចតិ ទិត្តនេបសុណោ ចិចិត្តនេបសុណោ បចិចិត្តនេបសុណោតិ – អយាតេឃា ទិត្តនេបសុណោ។

អនេក្ខាឈនេតា លេកិបិបំ, ចេចិន្ត ចិតនេទ យុតីតិ។ អនេក្ខាឈនេតាតិ ហិ លោ ចុត្តំ, អបិ ច នេកាធេឈា តាច ចត្តនេព្វោ។ ឆសហាការេហិ នេកាធេឈា ឌាឃតិ “អតត្ថំ មេ អចទី”តិ នេកាធេឈា ឌាឃតិ...បេ... ឃស្សេសា នេកាធេឈា បហីនេតា សយុច្ឆិន្នេត្តា ចុបសន្តេតា បដិបស្សនេទ្ធា អភព្វុប្បត្តិនេកា ញាណក្កិតា ឌនេឌ្ឍា, នេសា ចុច្ចតិ អនេក្ខាឈនេតា។ នេកាធស្ស បហីតត្តា អនេក្ខាឈនេតា, នេកាធចត្ថុស្ស បទិញ្ញាតត្តា អនេក្ខាឈនេតា, នេកាធនេហតុស្ស ឧបច្ឆិន្នត្តា អនេក្ខាឈនេតា។ លេកិនេកាតិ នេឃា លេកិនេកា លុព្ភតា លុព្ភិតត្តំ...បេ... អភិជ្ឈា លេកិនេកា អកុសលមូលំ។ ចេចិន្តំ ចុច្ចតិ បញ្ចា យច្ឆទិឃាតិ – អាចាសយច្ឆទិឃំ...បេ... កាឃេហា ចុច្ចតិ យច្ឆទិឃំ។ យុតីតិ។ នេយាតំ ចុច្ចតិ ញាណំ...បេ... សង្កាលយតិច្ច នេសា យុតិ។ អនេក្ខាឈនេតា លេកិបិបំ, ចេចិន្ត ចិតនេទ យុតីតិ។ យុតិ លេកិបិបញ្ច ចេចិន្តញ្ច អតទិ ឧត្តទិ បតទិ សយតិក្កមិ ចីតិចត្តឃីតិ [ចីតិចត្តីតិ (ក។)] –

ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᨵᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨽᨷᩣᨷᩴ, ᩅᩮᩅᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᩥᨲᩁᩮ ᨾᩩᨶᩥ.

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ, ᩋᨾᩣᨿᩮᩣ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨷᩮᩈᩩᨱᩮᩣ;

ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᨵᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨽᨷᩣᨷᩴ, ᩅᩮᩅᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᩥᨲᩁᩮ ᨾᩩᨶᩦ”ᨲᩥ.

᪁᪄.

ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᨲᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᩈᩉᩮ ᨳᩦᨶᩴ, ᨷᨾᩣᨴᩮᨶ ᨶ ᩈᩴᩅᩈᩮ;

ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩮ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᨶᩈᩮᩣ ᨶᩁᩮᩣ.

ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᨲᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᩈᩉᩮ ᨳᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ. ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᩋᨠᩃ᩠ᨿᨲᩣ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩒᨶᩣᩉᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᩣᩉᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᨾᩮᩣᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᩴ ᨷᨧᩃᩣᨿᩥᨠᩣ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᩴ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨶᩣ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨶ᩠ᨴᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᨲᨶ᩠ᨴᩦ [ᨲᨶ᩠ᨴᩥ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᨲᨶ᩠ᨴᩥᨿᨶᩣ ᨲᨶ᩠ᨴᩥᨾᨶᨠᨲᩣ ᩋᩣᩃᩈ᩠ᨿᩴ ᩋᩣᩃᩈ᩠ᨿᩣᨿᨶᩣ ᩋᩣᩃᩈ᩠ᨿᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ. ᨳᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨠᩃ᩠ᨿᨲᩣ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩒᩃᩦᨿᨶᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩦᨿᨶᩣ ᩃᩦᨶᩴ ᩃᩦᨿᨶᩣ ᩃᩦᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨳᩥᨶᩴ ᨳᩥᨿᨶᩣ ᨳᩥᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ. ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᨲᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᩈᩉᩮ ᨳᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᨬ᩠ᨧ ᨲᨶ᩠ᨴᩥᨬ᩠ᨧ ᨳᩥᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩁᩥᩈᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨽᩥᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᨴ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᨲᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᩈᩉᩮ ᨳᩦᨶᩴ.

ᨷᨾᩣᨴᩮᨶ ᨶ ᩈᩴᩅᩈᩮᨲᩥ. ᨷᨾᩣᨴᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮ ᩅᩣ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮ ᩅᩣ ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮ ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩅᩣ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩮᩣᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩮᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᨶᩩᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᩴ [ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᩣᨶᩩᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᩴ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)] ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩣ ᩋᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩣ ᩋᨶᨭ᩠ᨮᩥᨲᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩣ ᩒᩃᩦᨶᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨨᨶ᩠ᨴᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨵᩩᩁᨲᩣ ᩋᨶᩣᩈᩮᩅᨶᩣ ᩋᨽᩣᩅᨶᩣ ᩋᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨷᨾᩣᨴᩮᩣ. ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᩣ ᨷᨾᩣᨴᩮᩣ ᨷᨾᨩ᩠ᨩᨶᩣ ᨷᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᨾᩣᨴᩮᩣ. ᨷᨾᩣᨴᩮᨶ ᨶ ᩈᩴᩅᩈᩮᨲᩥ ᨷᨾᩣᨴᩮᨶ ᨶ ᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩈᩴᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩋᩣᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨷᩁᩥᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᨾᩣᨴᩴ ᨷᨩᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᨾᩣᨴᩣ ᩋᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᩔ ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨭᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨷᨾᩣᨴᩮᨶ ᨶ ᩈᩴᩅᩈᩮ.

ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩮ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ. ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ...ᨷᩮ... ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ

យោ ឯវរូបោ មានោ មញ្ញនា មញ្ញិតត្តំ ឧន្នតិ ឧន្នាមោ ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្ស – អយំ វុច្ចតិ អតិមានោ។ អតិមានេ ន តិដ្ឋេយ្យាតិ។ អតិមានេ ន តិដ្ឋេយ្យ ន សន្តិដ្ឋេយ្យ, អតិមានំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, អតិមានា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – អតិមានេ ន តិដ្ឋេយ្យ។

និព្ពានមនសោ នរោតិ។ ឥធេកច្ចោ ទានំ ទេន្តោ សីលំ សមាទិយន្តោ ឧបោសថកម្មំ ករោន្តោ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋបេន្តោ បរិវេណំ សម្មជ្ជន្តោ ចេតិយំ វន្ទន្តោ ចេតិយេ គន្ធមាលំ អារោបេន្តោ ចេតិយំ បទក្ខិណំ ករោន្តោ យំ កិញ្ចិ តេធាតុកំ បុញ្ញាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តោ ន គតិហេតុ ន ឧបបត្តិហេតុ ន បដិសន្ធិហេតុ ន ភវហេតុ ន សំសារហេតុ ន វដ្ដហេតុ, សព្ពំ តំ វិសំយោគាធិប្បាយោ និព្ពាននិន្នោ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ អភិសង្ខរោតីតិ។ ឯវម្បិ និព្ពានមនសោ នរោ។ អថ វា សព្ពសង្ខារធាតុយា ចិត្តំ បដិវាបេត្វា [បដិវាសេត្វា (ក។)] អមតាយ ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហរតិ – “ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណីតំ យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពាន”ន្តិ។ ឯវម្បិ និព្ពានមនសោ នរោ។

“ន បណ្ឌិតា ឧបធិសុខស្ស ហេតុ, ទទន្តិ ទានានិ បុនព្ភវាយ;

កាមញ្ច តេ ឧបធិបរិក្ខយាយ, ទទន្តិ ទានំ អបុនព្ភវាយ។

“ន បណ្ឌិតា ឧបធិសុខស្ស ហេតុ, ភាវេន្តិ ឈានានិ បុនព្ភវាយ;

កាមញ្ច តេ ឧបធិបរិក្ខយាយ, ភាវេន្តិ ឈានំ អបុនព្ភវាយ។

“តេ និព្ពុតិំ អាសិសមានា [អាសិំសមានា (សី។), អធិមានា (ស្យា។)] ទទន្តិ, តន្និន្នចិត្តា [តន្និន្នា តគ្គរុត្តា (ក។)] តទធិមុត្តា;

នជ្ជោ យថា សាគរមជ្ឈុបេតា [សាគរមជ្ឈុបាតា (ស្យា។)], ភវន្តិ និព្ពានបរាយណា តេ”តិ។

និព្ពានមនសោ នរោ។ តេនាហ ភគវា –

“និទ្ទំ តន្ទិំ សហេ ថីនំ, បមាទេន ន សំវសេ;

អតិមានេ ន តិដ្ឋេយ្យ, និព្ពានមនសោ នរោ”តិ។

ເມາສວເຊ຺ຊ ນ ນິເຍ຺ຍຖ,[ນີເຍຖ (ກ.)]ຣູເປ ເສ຺ນຫໍ ນ ກຸພ຺ພເຍ;

ມານຎ຺ຈ ປຣິຊາເນຍ຺ຍ, ສາຫສາ ວິຣເຕາ ຈເຣ.

ເມາສວເຊ຺ຊ ນ ນິເຍ຺ຍຖາຕິ. ເມາສວເຊ຺ຊໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຸສາວາເທາ. ອິເທກ຺ເຈາ ສພຄ຺ຄເຕາ ວາ ປຣິສຄ຺ຄເຕາ ວາ ຎາຕິມຊ຺ຌຄເຕາ ວາ ປູຄມຊ຺ຌຄເຕາ ວາ ຣາຊກຸລມຊ຺ຌຄເຕາ ວາ ອພິນີເຕາ ສກ຺ຂິປຸຏ຺ເຐາ – “ເອຫມ຺ເພາ ປຸຣິສ, ຍໍ ຊານາສິ ຕໍ ວເທຫີ”ຕິ, ເສາ ອຊານໍ ວາ ອາຫ – “ຊານາມີ”ຕິ, ຊານໍ ວາ ອາຫ – “ນ ຊານາມີ”ຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ – “ປສ຺ສາມີ”ຕິ, ປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ – “ນ ປສ຺ສາມີ”ຕິ. ອິຕິ ອຕ຺ຕເຫຕຸ ວາ ປຣເຫຕຸ ວາ ອາມິສກິຎ຺ຈິກ຺ຂເຫຕຸ ວາ ສມ຺ປຊານມຸສາ ພາສິຕາ ເຫາຕິ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເມາສວເຊ຺ຊໍ. ອປິ ຈ ຕີຫາກາເຣຫິ...ເປ... ຈຕູຫາກາເຣຫິ... ປຎ຺ຈຫາກາເຣຫິ... ຉຫາກາເຣຫິ... ສຕ຺ຕຫາກາເຣຫິ... ອຏ຺ຐຫາກາເຣຫິ...ເປ... ອິເມຫິ ອຏ຺ຐຫາກາເຣຫິ ມຸສາວາເທາ ເຫາຕິ. ເມາສວເຊ຺ຊ ນ ນິເຍ຺ຍຖາຕິ ເມາສວເຊ຺ຊ ນ ຍາເຍຍ຺ຍ ນ ນີເຍຍ຺ຍ ນ ວຸຍ຺ເຫຍ຺ຍ ນ ສໍຫເຣຍ຺ຍ, ມຸສາວາທໍ ປເຊເຫຍ຺ຍ ວິເນາເທຍ຺ຍ ພ຺ຍນ຺ຕິໍ ກເຣຍ຺ຍ ອນພາວໍ ຄເມຍ຺ຍ, ມຸສາວາທາ ອາຣເຕາ ອສ຺ສ ວິຣເຕາ ປຏິວິຣເຕາ ນິກ຺ຂນ຺ເຕາ ນິສ຺ສເຏາ ວິປ຺ປມຸຕ຺ເຕາ ວິສຎ຺ຎຸຕ຺ເຕາ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ – ເມາສວເຊ຺ຊ ນ ນິເຍ຺ຍຖ.

ຣູເປເສ຺ນຫໍ ນ ກຸພ຺ພເຍຕິ. ຣູປນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາເຣາ ຈ ມຫາພູຕາ , ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ມຫາພູຕານໍ ອຸປາທາຍ ຣູປໍ. ຣູເປ ເສ຺ນຫໍ ນ ກຸພ຺ພເຍຕິ. ຣູເປ ເສ຺ນຫໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ ຉນ຺ທໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ ເປມໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ ຣາຄໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ ນ ຊເນຍ຺ຍ ນ ສຎ຺ຊເນຍ຺ຍ ນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ ນາພິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ – ຣູເປ ເສ຺ນຫໍ ນ ກຸພ຺ພເຍ.

ມານຎ຺ຈປຣິຊາເນຍ຺ຍາຕິ. ມາເນາຕິ ເອກວິເທນ ມາເນາ – ຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸນ຺ນຕິ. ທຸວິເທນ ມາເນາ – ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນມາເນາ, ປຣວມ຺ພນມາເນາ. ຕິວິເທນ ມາເນາ – “ເສຍ຺ເຍາຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນາ, “ສທິເສາຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນາ, “ຫີເນາຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນາ. ຈຕຸພ຺ພິເທນ ມາເນາ – ລາເພນ ມານໍ ຊເນຕິ, ຍເສນ ມານໍ ຊເນຕິ, ປສໍສາຍ ມານໍ ຊເນຕິ, ສຸເຂນ ມານໍ ຊເນຕິ. ປຎ຺ຈວິເທນ ມາເນາ – “ລາພິມ຺ຫິ ມນາປິການໍ ຣູປານ”ນ຺ຕິ ມານໍ ຊເນຕິ, “ລາພິມ຺ຫິ ມນາປິການໍ ສທ຺ທານໍ...ເປ... ຄນ຺ທານໍ... ຣສານໍ... ເຜາຏ຺ຐພ຺ພານ”ນ຺ຕິ ມານໍ ຊເນຕິ. ຉພ຺ພິເທນ ມາເນາ – ຈກ຺ຂຸສມ຺ປທາຍ ມານໍ ຊເນຕິ, ເສາຕສມ຺ປທາຍ...ເປ... ຄານສມ຺ປທາຍ... ຊິວ຺ຫາສມ຺ປທາຍ... ກາຍສມ຺ປທາຍ... ມເນາສມ຺ປທາຍ ມານໍ ຊເນຕິ. ສຕ຺ຕວິເທນ ມາເນາ – ມາເນາ, ອຕິມາເນາ, ມານາຕິມາເນາ, ເອາມາເນາ, ອທິມາເນາ, ອສ຺ມິມາເນາ, ມິຉ຺ຉາມາເນາ. ອຏ຺ຐວິເທນ ມາເນາ – ລາເພນ ມານໍ ຊເນຕິ, ອລາເພນ ເອາມານໍ ຊເນຕິ, ຍເສນ ມານໍ ຊເນຕິ, ອຍເສນ ເອາມານໍ ຊເນຕິ, ປສໍສາຍ ມານໍ ຊເນຕິ, ນິນ຺ທາຍ ເອາມານໍ ຊເນຕິ, ສຸເຂນ ມານໍ ຊເນຕິ, ທຸກ຺ເຂນ ເອາມານໍ ຊເນຕິ. ນວວິເທນ ມາເນາ – ເສຍ຺ຍສ຺ສ “ເສຍ຺ເຍາຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນາ, ເສຍ຺ຍສ຺ສ “ສທິເສາຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນາ, ເສຍ຺ຍສ຺ສ “ຫີເນາຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນາ, ສທິສສ຺ສ “ເສຍ຺ເຍາຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນາ, ສທິສສ຺ສ “ສທິເສາຫມສ຺ມີ”ຕິ

មានោ, សទិសស្ស “ហីនោហមស្មី”តិ មានោ, ហីនស្ស “សេយ្យោហមស្មី”តិ មានោ, ហីនស្ស “សទិសោហមស្មី”តិ មានោ, ហីនស្ស “ហីនោហមស្មី”តិ មានោ។ ទសវិធេន មានោ – ឥធេកច្ចោ មានំ ជនេតិ ជាតិយា វា គោត្តេន វា...បេ... អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា។ យោ ឯវរូបោ មានោ មញ្ញនា មញ្ញិតត្តំ ឧន្នតិ ឧន្នាមោ ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្ស – អយំ វុច្ចតិ មានោ។

មានញ្ច បរិជានេយ្យាតិ។ មានំ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានេយ្យ – ញាតបរិញ្ញាយ, តីរណបរិញ្ញាយ, បហានបរិញ្ញាយ។ កតមា ញាតបរិញ្ញា? មានំ ជានាតិ អយំ ឯកវិធេន មានោ – យា ចិត្តស្ស ឧន្នតិ។ អយំ ទុវិធេន មានោ – អត្តុក្កំសនមានោ បរវម្ភនមានោ...បេ... អយំ ទសវិធេន មានោ – ឥធេកច្ចោ មានំ ជនេតិ ជាតិយា វា គោត្តេន វា...បេ... អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ ជានាតិ បស្សតិ – អយំ ញាតបរិញ្ញា។

កតមា តីរណបរិញ្ញា? ឯវំ ញាតំ កត្វា មានំ តីរេតិ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ...បេ... និស្សរណតោ តីរេតិ – អយំ តីរណបរិញ្ញា។

កតមា បហានបរិញ្ញា? ឯវំ តីរយិត្វា មានំ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ – អយំ បហានបរិញ្ញា។ មានញ្ច បរិជានេយ្យាតិ មានំ ឥមាហិ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានេយ្យាតិ – មានញ្ច បរិជានេយ្យ។

សាហសា វិរតោ ចរេតិ។ កតមា សាហសា ចរិយា? រត្តស្ស រាគចរិយា សាហសា ចរិយា, ទុដ្ឋស្ស ទោសចរិយា សាហសា ចរិយា, មូឡ្ហស្ស មោហចរិយា សាហសា ចរិយា, វិនិពទ្ធស្ស មានចរិយា សាហសា ចរិយា, បរាមដ្ឋស្ស ទិដ្ឋិចរិយា សាហសា ចរិយា, វិក្ខេបគតស្ស ឧទ្ធច្ចចរិយា សាហសា ចរិយា, អនិដ្ឋង្គតស្ស វិចិកិច្ឆាចរិយា សាហសា ចរិយា, ថាមគតស្ស អនុសយចរិយា សាហសា ចរិយា – អយំ សាហសា ចរិយា។ សាហសា វិរតោ ចរេតិ សាហសា ចរិយាយ អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យ ចរេយ្យ វិចរេយ្យ ឥរិយេយ្យ វត្តេយ្យ បាលេយ្យ យបេយ្យ យាបេយ្យាតិ – សាហសា វិរតោ ចរេ។

តេនាហ ភគវា –

“មោសវជ្ជេ ន និយ្យេថ, រូបេ ស្នេហំ ន កុព្ពយេ;

មានញ្ច បរិជានេយ្យ, សាហសា វិរតោ ចរេ”តិ។

១៩៨។

បុរាណំ នាភិនន្ទេយ្យ, នវេ ខន្តិំ ន កុព្ពយេ[ខន្តិមកុព្ពយេ (ពហូសុ)];

ហិយ្យមានេ ន សោចេយ្យ, អាកាសំ[អាកាស (ស្យា.)]ន សិតោ សិយា។

បុរាណំនាភិនន្ទេយ្យាតិ។ បុរាណំ វុច្ចតិ អតីតា រូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណា។ អតីតេ សង្ខារេ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន នាភិនន្ទេយ្យ នាភិវទេយ្យ ន អជ្ឈោសេយ្យ, អភិនន្ទន្តំ អភិវទន្តំ អជ្ឈោសាយន្តំ គាហំ បរាមាសំ អភិនិវេសំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ – បុរាណំ នាភិនន្ទេយ្យ។

នវេ ខន្តិំ ន កុព្ពយេតិ។ នវា វុច្ចន្តិ បច្ចុប្បន្នា រូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណា។ បច្ចុប្បន្នេ សង្ខារេ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន ខន្តិំ ន ករេយ្យ បេមំ ន ករេយ្យ រាគំ ន ករេយ្យ ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្ពត្តេយ្យ នាភិនិព្ពត្តេយ្យាតិ – នវេ ខន្តិំ ន កុព្ពយេ។

ហិយ្យមានេន សោចេយ្យាតិ។ ហិយ្យមានេ ហាយមានេ បរិហាយមានេ វេមានេ វិគច្ឆមានេ អន្តរធាយមានេ ន សោចេយ្យ ន កិលមេយ្យ ន បរិទេវេយ្យ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទេយ្យ ន សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យ។ ចក្ខុស្មិំ ហិយ្យមានេ ហាយមានេ បរិហាយមានេ វេមានេ វិគច្ឆមានេ អន្តរធាយមានេ, សោតស្មិំ...បេ... ឃានស្មិំ... ជិវ្ហាយ... កាយស្មិំ... រូបស្មិំ... សទ្ទស្មិំ... គន្ធស្មិំ... រសស្មិំ... ផោដ្ឋព្ពស្មិំ... កុលស្មិំ... គណស្មិំ... អាវាសស្មិំ... លាភស្មិំ... យសស្មិំ... បសំសាយ... សុខស្មិំ... ចីវរស្មិំ... បិណ្ឌបាតស្មិំ... សេនាសនស្មិំ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារស្មិំ ហិយ្យមានេ ហាយមានេ បរិហាយមានេ វេមានេ វិគច្ឆមានេ អន្តរធាយមានេ ន សោចេយ្យ ន កិលមេយ្យ ន បរិទេវេយ្យ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទេយ្យ ន សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យាតិ – ហិយ្យមានេ ន សោចេយ្យ។

អាកាសំ ន សិតោ សិយាតិ។ អាកាសំ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ កិំការណា អាកាសំ វុច្ចតិ តណ្ហា? យាយ តណ្ហាយ រូបំ អាកស្សតិ សមាកស្សតិ គណ្ហាតិ បរាមសតិ អភិនិវិសតិ, វេទនំ...បេ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... គតិំ... ឧបបត្តិំ... បដិសន្ធិំ... ភវំ... សំសារំ... វដ្ដំ អាកស្សតិ សមាកស្សតិ គណ្ហាតិ បរាមសតិ អភិនិវិសតិ; តំការណា អាកាសំ វុច្ចតិ តណ្ហា។ អាកាសំ ន សិតោ សិយាតិ។ តណ្ហានិស្សិតោ ន សិយា។ តណ្ហំ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ, តណ្ហាយ អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – អាកាសំ ន សិតោ សិយា។

តេនាហ ភគវា –

“បុរាណំ នាភិនន្ទេយ្យ, នវេ ខន្តិំ ន កុព្ពយេ;

ហីយមានេ ន សោចេយ្យ, អាកាសំ ន សិតោ សិយា”តិ។

១៥០។

គេធំ ព្រូមិ មហោឃោតិ, អាជវំ[អាចយំ (ស្យា។ ក។)] ព្រូមិ ជប្បនំ;

អារម្មណំ បកប្បនំ,[បកម្បនំ (ស្យា។ ក។)] កាមបង្កោ ទុរច្ចយោ។

គេធំ ព្រូមិ មហោឃោតិតិ។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ មហោឃោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ គេធំ ព្រូមិ មហោឃោតិតិ។ គេធំ “មហោឃោ”តិ ព្រូមិ អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – គេធំ ព្រូមិ មហោឃោតិ។

អាជវំ ព្រូមិ ជប្បនន្តិ។ អាជវោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ ជប្បនាបិ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ អាជវំ ព្រូមិ ជប្បនន្តិ អាជវំ “ជប្បនា”តិ ព្រូមិ អាចិក្ខាមិ...បេ... ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – អាជវំ ព្រូមិ ជប្បនំ។

អារម្មណំ បកប្បនន្តិ។ អារម្មណម្បិ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ បកប្បនាបិ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលន្តិ – អារម្មណំ បកប្បនំ។

កាមបង្កោ ទុរច្ចយោតិ។ កាមបង្កោ កាមកទ្ទមោ កាមកិលេសោ កាមបលិបោ កាមបលិពោធោ [កាមបលិរោធោ (សី។ ក។)] ទុរច្ចយោ ទុរតិក្កមោ ទុត្តរោ ទុប្បតរោ ទុស្សមតិក្កមោ ទុព្វីតិវត្តោតិ – កាមបង្កោ ទុរច្ចយោ។

តេនាហ ភគវា –

“គេធំ ព្រូមិ មហោឃោតិ, អាជវំ ព្រូមិ ជប្បនំ;

អារម្មណំ បកប្បនំ, កាមបង្កោ ទុរច្ចយោ”តិ។

សទ្ធា អវេចាគ្គយំ យុតិ, ឆេល តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ;

សព្ពំ សោ បដិនិស្សជ្ជ, ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតិ។

សទ្ធា អវេចាគ្គយំ យុតីតិ។ សទ្ធាចាចាយ អវេចាគ្គយេន្តោ, សយ្ហាឌិដ្ឋិយា អវេចាគ្គយេន្តោ, អរិយា អដ្ឋង្គិកា មគ្គា អវេចាគ្គយេន្តោ។ យុតីតិ។ វេយាតំ វុច្ចតិ ភោគោ...បេ... សក្កាយាលយតិទ្ធ សោ យុតីតិ – សទ្ធា អវេចាគ្គយំ យុតិ។

ឆេលតិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោតិ។ ឆលំ វុច្ចតិ អយតំ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ ព្រាហ្មណោតិ សត្តន្នំ ធម្មានំ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណោ...បេ... អសិតោ តាទិ បវុច្ចតេ ស ព្រហ្មា។ ឆេល តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោតិ។ ឆេល តិដ្ឋតិ ឌីវេ តិដ្ឋតិ តាណេ តិដ្ឋតិ លេណេ តិដ្ឋតិ សរណេ តិដ្ឋតិ អភយេ តិដ្ឋតិ អច្ចុតេ តិដ្ឋតិ អមតេ តិដ្ឋតិ និព្ពានេ តិដ្ឋតីតិ – ឆេល តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ។

សព្ពំ សោ បដិនិស្សជ្ជាតិ។ សព្ពំ វុច្ចតិ ទ្វាទសាយតនានិ – ចក្ខុ ចេវ រូបា ច ...បេ... មនោ ចេវ ធម្មា ច។ យតោ អជ្ឈត្តិកពាហិរេសុ អាយតនេសុ ឆន្ទរាគោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, ឯត្តាវតាបិ សព្ពំ ចត្តំ ហោតិ វន្តំ មុត្តំ បហីនំ បដិនិស្សដ្ឋំ។ យតោ តណ្ហា ច ទិដ្ឋិ ច មានោ ច បហីនា ហោន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, ឯត្តាវតាបិ សព្ពំ ចត្តំ ហោតិ វន្តំ មុត្តំ បហីនំ បដិនិស្សដ្ឋំ។ យតោ បុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អបុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អានេញ្ជាភិសង្ខារោ ច បហីនា ហោន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា , ឯត្តាវតាបិ សព្ពំ ចត្តំ ហោតិ វន្តំ មុត្តំ បហីនំ បដិនិស្សដ្ឋន្តិ – សព្ពំ សោ បដិនិស្សជ្ជ។

ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតីតិ។ សោ សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិបស្សទ្ធោតិ វុច្ចតិ ភណីយតិ កថីយតិ ទីបីយតិ វោហរីយតីតិ – ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតិ។

តេនាហ ភគវា –

“សទ្ធា អវេចាគ្គយំ យុតិ, ឆេល តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ;

សព្ពំ សោ បដិនិស្សជ្ជ, ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតី”តិ។

១៥៧។

សចេ វិទ្វា[វិទ្ធា (ស្យា។)]ស វេទគូ, ញត្វា ធម្មំ អនិស្សិតោ;

សម្មា សោ លោកេ ឥរិយានោ, ន បិហេតីធ កស្សចិ។

ស ចេ វិទ្វា ស វេទគូតិ។ វិទ្វាតិ វិទ្វា វិជ្ជាគតោ ញាណី វិភាវី មេធាវី។ វេទគូតិ។ វេទា វុច្ចន្តិ ចតូសុ មគ្គេសុ ញាណំ…បេ… សព្ពវេទនាសុ វីតរាគោ សព្ពវេទមតិច្ច វេទគូ សោតិ – ស ចេ វិទ្វា ស វេទគូ។

ញត្វា ធម្មំ អនិស្សិតោតិ។ ញត្វាតិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ អនិស្សិតោតិ ទ្វេ និស្សយា – តណ្ហានិស្សយោ ច ទិដ្ឋិនិស្សយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហានិស្សយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិនិស្សយោ។ តណ្ហានិស្សយំ បហាយ ទិដ្ឋិនិស្សយំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា ចក្ខុំ អនិស្សិតោ… សោតំ អនិស្សិតោ… ឃានំ អនិស្សិតោ…បេ… ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ ធម្មេ អនិស្សិតោ អនល្លីនោ អនុបគតោ អនជ្ឈោសិតោ អនធិមុត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – ញត្វា ធម្មំ អនិស្សិតោ។

សម្មា សោ លោកេ ឥរិយានោតិ។ យតោ អជ្ឈត្តិកពាហិរេសុ អាយតនេសុ ឆន្ទរាគោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, ឯត្តាវតាបិ សម្មា សោ លោកេ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ…បេ… យតោ បុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អបុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អានេញ្ជាភិសង្ខារោ ច បហីនា ហោន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, ឯត្តាវតាបិ សម្មា សោ លោកេ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – សម្មា សោ លោកេ ឥរិយានោ។

ន បិហេតីធ កស្សចីតិ។ បិហា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ យស្សេសា បិហា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ កស្សចិ ន បិហេតិ ខត្តិយស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា វេស្សស្ស វា សុទ្ទស្ស វា គហដ្ឋស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា ទេវស្ស វា មនុស្សស្ស វាតិ – ន បិហេតីធ កស្សចិ។

តេនាហ ភគវា –

“ន ចេ ចិន្តា ន ចេតេ, ញត្វា ធម្មំ អនិស្សិតោ;

សម្មា សោ លោកេ ឥរិយានោ, ន បិហេតីធ កស្សចី”តិ។

១៥៧។

យោធ កាមេ អច្ចតរិ, សង្គំ លោកេ ទុរច្ចយំ;

ន សោ សោចតិ នាជ្ឈេតិ, ឆិន្នសោតោ អពន្ធនោ។

យោធកាមេ អច្ចតរិ, សង្គំ លោកេ ទុរច្ចយន្តិ។ យោតិ យោ យាទិសោ យថាយុត្តោ យថាវិហិតោ យថាបការោ យំ ឋានប្បត្តោ យំ ធម្មសមន្នាគតោ ខត្តិយោ វា ព្រាហ្មណោ វា វេស្សោ វា សុទ្ទោ វា គហដ្ឋោ វា បព្ពជិតោ វា ទេវោ វា មនុស្សោ វា។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ សង្គាតិ សត្ត សង្គា – រាគសង្គោ, ទោសសង្គោ, មោហសង្គោ, មានសង្គោ, ទិដ្ឋិសង្គោ, កិលេសសង្គោ, ទុច្ចរិតសង្គោ។ លោកេតិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេ។ សង្គំ លោកេ ទុរច្ចយន្តិ។ យោ កាមេ ច សង្គេ ច លោកេ ទុរច្ចយេ ទុរតិក្កមេ ទុត្តរេ ទុប្បតរេ ទុស្សមតិក្កមេ ទុព្ពីតិវត្តេ អតរិ ឧត្តរិ បតរិ សមតិក្កមិ វីតិវត្តយីតិ – យោធ កាមេ អច្ចតរិ, សង្គំ លោកេ ទុរច្ចយំ។

នសោ សោចតិ នាជ្ឈេតីតិ។ វិបរិណតំ វា វត្ថុំ ន សោចតិ, វិបរិណតស្មិំ វា វត្ថុស្មិំ ន សោចតិ។ “ចក្ខុ មេ វិបរិណត”ន្តិ ន សោចតិ…បេ… សោតំ មេ… ឃានំ មេ… ជិវ្ហា មេ… កាយោ មេ… រូបា មេ… សទ្ទា មេ… គន្ធា មេ… រសា មេ… ផោដ្ឋព្ពា មេ… កុលំ មេ… គណោ មេ… អាវាសោ មេ… លាភោ មេ… យសោ មេ… បសំសា មេ… សុខំ មេ… ចីវរំ មេ… បិណ្ឌបាតោ មេ… សេនាសនំ មេ… គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា មេ… មាតា មេ… បិតា មេ… ភាតា មេ… ភគិនី មេ… បុត្តោ មេ… ធីតា មេ… មិត្តា មេ… អមច្ចា មេ… ញាតី មេ… “សាលោហិតា មេ វិបរិណតា”តិ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ – ន សោចតិ។ នាជ្ឈេតីតិ នជ្ឈេតិ ន អជ្ឈេតិ ន ឧបនិជ្ឈាយតិ ន និជ្ឈាយតិ ន បជ្ឈាយតិ។ អថ វា ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតីតិ – នាជ្ឈេតីតិ – ន សោ សោចតិ នាជ្ឈេតិ។

ឆិន្នសោតោ អពន្ធនោតិ។ សោតំ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ យស្សេសា សោតា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា…បេ… ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ ឆិន្នសោតោ។ អពន្ធនោតិ រាគពន្ធនំ ទោសពន្ធនំ មោហពន្ធនំ មានពន្ធនំ ទិដ្ឋិពន្ធនំ កិលេសពន្ធនំ ទុច្ចរិតពន្ធនំ, យស្សេតេ ពន្ធនា បហីនា សមុច្ឆិន្នា…បេ… ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ អពន្ធនោតិ –

ឆិន្នសោតោ អពន្ធនោ។

តេនាហ ភគវា –

“យោធ កាមេ អច្ចតរិ, សង្គំ លោកេ ទុរច្ចយំ;

ន សោ សោចតិ នាជ្ឈេតិ, ឆិន្នសោតោ អពន្ធនោ”តិ។

១៥៣។

យំ បុព្ពេ តំ វិសោធេហិ, បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនំ;

មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសិ, ឧបសន្តោ ចរិស្សសិ។

យំ បុព្ពេ តំ វិសោធេហីតិ។ អតីតេ សង្ខារេ អារព្ភ យេ កិលេសា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ តេ កិលេសេ សោសេហិ វិសោសេហិ សុក្ខាបេហិ វិសុក្ខាបេហិ អពីជំ ករោហិ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តិំ ករោហិ អនភាវំ គមេហីតិ។ ឯវម្បិ យំ បុព្ពេ តំ វិសោធេហិ។ អថ វា យេ អតីតា កម្មាភិសង្ខារា អវិបក្កវិបាកា តេ កម្មាភិសង្ខារេ សោសេហិ វិសោសេហិ សុក្ខាបេហិ វិសុក្ខាបេហិ អពីជំ ករោហិ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តិំ ករោហិ អនភាវំ គមេហីតិ។ ឯវម្បិ យំ បុព្ពេ តំ វិសោធេហិ។

បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនន្តិ។ បច្ឆា វុច្ចតិ អនាគតំ។ អនាគតេ សង្ខារេ អារព្ភ យានិ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ រាគកិញ្ចនំ ទោសកិញ្ចនំ មោហកិញ្ចនំ មានកិញ្ចនំ ទិដ្ឋិកិញ្ចនំ កិលេសកិញ្ចនំ ទុច្ចរិតកិញ្ចនំ, ឥមានិ កិញ្ចនានិ [ឥមេ កិញ្ចនា (ក។) បស្ស ទី។ និ។ ៣។៣០៥] តុយ្ហំ មា អហុ មា អកាសិ មា ជនេសិ មា សញ្ជនេសិ មា និព្វត្តេសិ មា អភិនិព្វត្តេសិ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តិំ ករោហិ អនភាវំ គមេហីតិ – បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនំ។

មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសីតិ។ មជ្ឈំ វុច្ចតិ បច្ចុប្បន្នា រូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណា។ បច្ចុប្បន្នេ សង្ខារេ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន ន គហេស្សសិ ន ឧគ្គហេស្សសិ ន គណ្ហិស្សសិ ន បរាមសិស្សសិ នាភិនន្ទិស្សសិ នាភិវទិស្សសិ ន អជ្ឈោសិស្សសិ, អភិនន្ទនំ អភិវទនំ អជ្ឈោសានំ គាហំ បរាមាសំ អភិនិវេសំ បជហិស្សសិ វិនោទេស្សសិ ព្យន្តិំ ករិស្សសិ អនភាវំ គមេស្សសីតិ – មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសិ។

ឧបសន្តោ ចរិស្សសីតិ។ រាគស្ស សន្តត្តា សមិតត្តា ឧបសមិតត្តា, ទោសស្ស សន្តត្តា សមិតត្តា ឧបសមិតត្តា...បេ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ

សន្តត្តា សមិតត្តា ឧបសមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា និព្ពុតត្តា វិគតត្តា បដិប្បស្សទ្ធត្តា សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិប្បស្សទ្ធោ ចរិស្សសិ វិហរិស្សសិ ឥរិយិស្សសិ វត្តិស្សសិ បាលិស្សសិ យបិស្សសិ យាបិស្សសីតិ – ឧបសន្តោ ចរិស្សសិ។

តេនាហ ភគវា –

“យំ បុព្ពេ តំ វិសោធេហិ, បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនំ;

មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសិ, ឧបសន្តោ ចរិស្សសី”តិ។

១៥៦។

សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ, យស្ស នត្ថិ មមាយិតំ;

អសតា ច ន សោចតិ, ស វេ លោកេ ន ជីយតិ។

សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ, យស្ស នត្ថិ មមាយិតន្តិ។ សព្ពសោតិ សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ – សព្ពសោតិ។ នាមន្តិ ចត្តារោ អរូបិនោ ខន្ធា។ រូបន្តិ ចត្តារោ ច មហាភូតា, ចតុន្នញ្ច មហាភូតានំ ឧបាទាយ រូបំ។ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ មមាយិតន្តិ ទ្វេ មមត្តា – តណ្ហាមមត្តញ្ច ទិដ្ឋិមមត្តញ្ច...បេ... ឥទំ តណ្ហាមមត្តំ...បេ... ឥទំ ទិដ្ឋិមមត្តំ។ សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ, យស្ស នត្ថិ មមាយិតន្តិ សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ យស្ស មមត្តា នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ, យស្ស នត្ថិ មមាយិតំ។

អសតា ច ន សោចតីតិ។ វិបរិណតំ វា វត្ថុំ ន សោចតិ, វិបរិណតស្មិំ វា វត្ថុស្មិំ ន សោចតិ។ “ចក្ខុ មេ វិបរិណត”ន្តិ ន សោចតិ, សោតំ មេ... ឃានំ មេ... ជិវ្ហា មេ... កាយោ មេ... រូបា មេ... សទ្ទា មេ... គន្ធា មេ... រសា មេ... ផោដ្ឋព្ពា មេ... កុលំ មេ... គណោ មេ... អាវាសោ មេ... លាភោ មេ...បេ... “សាលោហិតា មេ វិបរិណតា”តិ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ អសតា ច ន សោចតិ។

អថ វា អសតាយ ទុក្ខាយ វេទនាយ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ អសតា ច ន សោចតិ។ អថ វា ចក្ខុរោគេន ផុដ្ឋោ បរេតោ...បេ... ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ

កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ អសតា ច ន សោចតិ។ អថ វា អសន្តេ អសំវិជ្ជមានេ អនុបលព្ភមានេ “អហុ វត មេ, តំ វត មេ នត្ថិ, សិយា វត មេ, តំ វតាហំ ន លភាមី”តិ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ អសតា ច ន សោចតិ។

ស វេ លោកេ ន ជីយតីតិ។ យស្ស “មយ្ហំ វា ឥទំ បរេសំ វា ឥទ”ន្តិ កិញ្ចិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ អត្ថិ, តស្ស ជានិ អត្ថិ។

ភាសិតម្បិ ហេតំ –

“ជីរតោ [ជីរន្តំ (សី.), ជីរន្តា (ស្យា.)] រថស្សំ [រថស្ស (សី.) បច្ចាគតិបិតេ (អាជិម្បិ)មហិរញ្ញលជាតកដ្ឋកថា ឧទ្ទលោកតជ្ជា] មហិរញ្ញលោ ច, បុត្តោ ច ទារេ ច តថេវ ជីរតោ;

សន្តេសុ គោគេសុ អវេមិតេសុ, កស្មា ន សន្តប្បសិ សោកកាលេ។

“បុព្ពេវ មច្ចំ វិជហន្តិ ភោគា, មច្ចោ ធនេ បុព្ពតរំ ជហាតិ;

អសស្សតា [អសស្សកា (សី.), អស្សកា (ស្យា.)] ភាវិនោ កាមកាមី, តស្មា ន សោចាមហំ សោកកាលេ។

“ឧទេតិ អាបូរតិ វេតិ ចន្ទោ, អត្ថំ តបេត្វាន [អត្ថំ គមិត្វាន (ពហូសុ)] បលេតិ សូរិយោ;

វិទិតា មយា សត្តុក លោកធម្មា, តស្មា ន សោចាមហំ សោកកាលេ”តិ។

យស្ស “មយ្ហំ វា ឥទំ បរេសំ វា ឥទ”ន្តិ កិញ្ចិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ នត្ថិ, តស្ស ជានិ នត្ថិ។ ភាសិតម្បិ ហេតំ – “‘នន្ទសិ, សមណា’តិ។ ‘កិំ លទ្ធា, អាវុសោ’តិ? ‘តេន ហិ, សមណ, សោចសី’តិ។ ‘កិំ ជីយិត្ថ, អាវុសោ’តិ? ‘តេន ហិ, សមណ, នេវ នន្ទសិ ន សោចសី’តិ។ ‘ឯវមាវុសោ’”តិ។

“ចិរស្សំ វត បស្សាម, ព្រាហ្មណំ បរិនិព្ពុតំ;

អនន្ទិំ អនីឃំ ភិក្ខុំ, តិណ្ណំ លោកេ វិសត្តិក”ន្តិ។

ស វេ លោកេ ន ជីយតិ។ តេនាហ ភគវា –

“សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ, យស្ស នត្ថិ មមាយិតំ;

អសតា ច ន សោចតិ, ស វេ លោកេ ន ជីយតី”តិ។

១៥៩។

យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ វាបិ កិញ្ចនំ;

មមត្តំ សោ អសំវិន្ទំ, នត្ថិ មេតិ ន សោចតិ។

យស្សនត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ វាបិ កិញ្ចនន្តិ។ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ យស្ស “មយ្ហំ វា ឥទំ បរេសំ វា ឥទ”ន្តិ កិញ្ចិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតិ, បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ វូបសន្តំ បដិបស្សទ្ធំ អភព្ពុប្បត្តិកំ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍន្តិ។ ឯវម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ វាបិ កិញ្ចនំ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “នាយំ, ភិក្ខវេ, កាយោ តុម្ហាកំ, នបិ អញ្ញេសំ។ បុរាណមិទំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អភិសង្ខតំ អភិសញ្ចេតយិតំ វេទនិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ បដិច្ចសមុប្បាទំយេវ សាធុកំ យោនិសោ មនសិករោតិ – ‘ឥតិ ឥមស្មិំ សតិ ឥទំ ហោតិ ឥមស្សុប្បាទា ឥទំ ឧប្បជ្ជតិ, ឥមស្មិំ អសតិ ឥទំ ន ហោតិ ឥមស្ស និរោធា ឥទំ និរុជ្ឈតិ, យទិទំ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ…បេ… ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ។ អវិជ្ជាយត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ…បេ… ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតី’”តិ។ ឯវម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ វាបិ កិញ្ចនំ។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា –

“សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សុ, មោឃរាជ សទា សតោ;

អត្តានុទិដ្ឋិំ ឩហច្ច [ឧហច្ច (ក។) សុ។ និ។ ១១២៥], ឯវំ មច្ចុតរោ សិយា;

ឯវំ លោកំ អវេក្ខន្តំ, មច្ចុរាជា ន បស្សតី”តិ។

ឯតម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ ចាបិ កិញ្ចនំ។

វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា – “យំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ, តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ? រូបំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ, តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ ន តុម្ហាកំ, តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, យំ ឥមស្មិំ ជេតវនេ តិណកដ្ឋសាខាបលាសំ, តំ ជនោ ហរេយ្យ វា ឌហេយ្យ [ទហេយ្យ (សី. ក.) សំ. និ. ៣.៣៣] វា យថាបច្ចយំ វា ករេយ្យ, អបិ នុ តុម្ហាកំ ឯវមស្ស – ‘អម្ហេ ជនោ ហរតិ វា ឌហតិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោតី’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តំ កិស្ស ហេតុ”? “ន ហិ នោ ឯតំ, ភន្តេ, អត្តា វា អត្តនិយំ វា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យំ ន តុម្ហាកំ, តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ? រូបំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ, តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ ន តុម្ហាកំ, តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតី”តិ។ ឯតម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ ចាបិ កិញ្ចនំ។ ភាសិតម្បិ ហេតំ –

“សុទ្ធំ ធម្មសមុប្បាទំ, សុទ្ធំ សង្ខារសន្តតិំ;

បស្សន្តស្ស យថាភូតំ, ន ភយំ ហោតិ គាមណិ។

“តិណកដ្ឋសមំ លោកំ, យទា បញ្ញាយ បស្សតិ;

នាញ្ញំ បត្ថយតេ កិញ្ចិ, អញ្ញត្រ អប្បដិសន្ធិយា”តិ [អប្បដិសន្ធិយាតិ (សី.)]។

ឯតម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ ចាបិ កិញ្ចនំ។ វជិរា ភិក្ខុនី មារំ បាបិមន្តំ ឯតទវោច –

“កិំ នុ សត្តោតិ បច្ចេសិ, មារ ទិដ្ឋិគតំ នុ តេ;

សុទ្ធសង្ខារបុញ្ជោយំ, នយិធ សត្តុបលព្ភតិ។

“យថា ហិ [យថាបិ (ពហូសុ) សំ. និ. ១.១៧១] អង្គសម្ភារា, ហោតិ សទ្ទោ រថោ ឥតិ;

ឯវំ ខន្ធេសុ សន្តេសុ, ហោតិ សត្តោតិ សម្មុតិ [សម្មតិ (ស្យា.)]។

“ទុក្ខមេវ ហិ សម្ភោតិ, ទុក្ខំ តិដ្ឋតិ វេតិ ច;

នាញ្ញត្រ ទុក្ខា សម្ភោតិ, នាញ្ញំ ទុក្ខា និរុជ្ឈតី”តិ។

ឯវម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ វាបិ កិញ្ចនំ។ វុត្តម្បេតំ ភគវតា

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ រូបំ សមន្នេសតិ យាវតា រូបស្ស គតិ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ សមន្នេសតិ យាវតា វិញ្ញាណស្ស គតិ។ តស្ស រូបំ សមន្នេសតោ យាវតា រូបស្ស គតិ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ សមន្នេសតោ យាវតា វិញ្ញាណស្ស គតិ , យម្បិស្ស តំ ហោតិ ‘អហ’ន្តិ វា ‘មម’ន្តិ វា, ‘អស្មី’តិ វា, តម្បិ តស្ស ន ហោតី”តិ។ ឯវម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ វាបិ កិញ្ចនំ។

អាយស្មា, អានន្ទោ, ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘សុញ្ញោ លោកោ, សុញ្ញោ លោកោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតី”តិ? “យស្មា ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា, តស្មា សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតិ។ កិញ្ចានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា? ចក្ខុ ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ រូបា សុញ្ញា, ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញំ, ចក្ខុសម្ផស្សោ សុញ្ញោ, យម្បិទំ ចក្ខុសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ សុញ្ញំ... សោតំ សុញ្ញំ... សទ្ទា សុញ្ញា... ឃានំ សុញ្ញំ... គន្ធា សុញ្ញា... ជិវ្ហា សុញ្ញា... រសា សុញ្ញា... កាយោ សុញ្ញោ... ផោដ្ឋព្វា សុញ្ញា... មនោ សុញ្ញោ... ធម្មា សុញ្ញា... មនោវិញ្ញាណំ សុញ្ញំ... មនោសម្ផស្សោ សុញ្ញោ, យម្បិទំ មនោសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ យស្មា ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា, តស្មា សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតី”តិ។ ឯវម្បិ យស្ស នត្ថិ ឥទំ មេតិ, បរេសំ វាបិ កិញ្ចនំ។

មមត្តំ សោ អសំវិន្ទន្តិ។ មមត្តាតិ ទ្វេ មមត្តា – តណ្ហាមមត្តញ្ច ទិដ្ឋិមមត្តញ្ច...បេ... ឥទំ តណ្ហាមមត្តំ...បេ... ឥទំ ទិដ្ឋិមមត្តំ។ តណ្ហាមមត្តំ បហាយ ទិដ្ឋិមមត្តំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា មមត្តំ អវិន្ទន្តោ អសំវិន្ទន្តោ អនធិគច្ឆន្តោ អប្បដិលភន្តោតិ – មមត្តំ សោ អសំវិន្ទំ។

នត្ថិ មេតិ ន សោចតីតិ។ វិបរិណតំ វា វត្ថុំ ន សោចតិ, វិបរិណតស្មិំ វា វត្ថុស្មិំ ន សោចតិ។ “ចក្ខុ មេ វិបរិណត”ន្តិ ន សោចតិ, “សោតំ មេ...បេ... សាលោហិតា មេ វិបរិណតា”តិ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតីតិ – នត្ថិ មេតិ ន សោចតិ។

តេភាហ ភកចា –

“ឃស្ស៊្យ ភត្ថិ ញ្ញាធំ យេតិ, បេរសំ ចាបិ កិច្ចាតំ;

យបត្តំ សេា អសំចិត្តំ, ភត្ថិ យេតិ ភ សោចតី”តិ៍

១ប័ល៍

អតិដ្ឋីអភត្តកិន្ទោ, អនេភេខា សព្ទាឌឹ សយោ;

ពយាតិសំសំ បទ្វាយិ, បុន្និតោ អចិកយ្យិត៍

អតិដ្ឋី អភត្តកិន្ទោ អនេភេខា សព្ទាឌឹ សយោតិ៍ កពយំ តិដ្ឋទិឃំ? ញ្ញធេឆកេច្ចា តិដ្ឋទិឃោ ហោតិ,
បរលិកសក្កាកេក្រុការយាភភចត្តភប្ញជភាស្ ញ្ញស្សតិ ក្ដស្ញឃតិ [ក្ដស្ស៊្យឃ្យតិ (ស្យា៍), ក្ដស្ស្ញឃតិ (ក៍)] ញ្ញស្សំ ពាភ្ដតិ៍ ឃំ ឲចទ្ញបំ តិដ្ឋទិឃំ
តិដ្ឋទិឃកយុំ ញ្ញស្សា ញ្ញស្សាឃភា ញ្ញស្សាឃិតត្តំ ក្ដស្ញឃា ក្ដស្ញឃភា ក្ដស្ញឃិតត្តំ – ញ្ញធំ ចុច្ចតិ តិដ្ឋទិឃំ៍ ឃស្សេតំ តិដ្ឋទិឃំ បហឹភំ សយុឆ្ឆិត្តំ...េប...
ចាលហក្កិភា ឆឌ្ឍំ, សេា ចុច្ចតិ អតិដ្ឋីតិ៍ អភត្តកិន្ទោតិ៍ កេឆា ចុច្ចតិ តណ្យ៍ យោ រាកោ សារាកោ...េប... អភិជ្ឈា លោភោ
អក្សលមូល៍ ឃស្សេសា កេឆា បហឹនោ សយុឆ្ឆិន្នោ...េប... ចាលហក្កិភា ឆេឌ្ឍា, សេា ចុច្ចតិ អភត្តកិន្ទោ៍ សេា ទ្ញេប អកិន្ទោ សទ្ទ...
េប... ឌិដ្ឋស្តបុតចិញ្ញាតព្ពេស្ ឆម្មេស្ អកិន្ទោ អកឆិតោ អយុឆ្ឆិតោ អភជ្ឈោសន្នោ, ចឹតកេឆា ចិកតកេឆា ចត្តកេឆា ចត្តកេឆា
យុត្តកេឆា បហឹភកេឆា បជិតិស្សដ្ឋកេឆា, ចឹតរាកោ ចិកតរាកោ ចត្តរាកោ ចត្តរាកោ យុត្តរាកោ បហឹភរាកោ
បជិតិស្សដ្ឋរាកោ, តិឆ្ឆាតោ តិព្ញុតោ សីតិក្ញតោ ស្ខបជ្យំសំចេជី ព្រហ្មក្ញតេភ អត្តភា ចិហតីតិ – អតិដ្ឋី អភត្តកិន្ទោ៍

អនេភេខា សព្ទាឌឹ សយោតិ៍ ឲខា ចុច្ចតិ តណ្យ៍ យោ រាកោ សារាកោ...េប... អភិជ្ឈា លោភោ អក្សលមូល៍ ឃស្សេសា ឲខា តណ្យា
បហឹភា សយុឆ្ឆិន្នា...េប... ចាលហក្កិភា ឆឌ្ឍា, សេា ចុច្ចតិ អនេភេខា៍ ឲខាឃ បហឹភត្តា អនេភេខា៍ សេា លោកេបិ ភ ញ្ញច្ឆាតិ, អលោកេបិ ភ
ញ្ញច្ឆាតិ, ឃសេបិ ភ ញ្ញច្ឆាតិ, អឃសេបិ ភ ញ្ញច្ឆាតិ, បសំសាឃបិ ភ ញ្ញច្ឆាតិ, តិន្ទាឃបិ ភ ញ្ញច្ឆាតិ, ស្ខេលបិ ភ ញ្ញច្ឆាតិ, ឌុក្ខេបិ ភ ញ្ញច្ឆាតិ, ភ
ចលតិ ភ ចេឆតិ ភប្យចេឆតិ ភ សយ្យចេឆតីតិ – អនេភេខា៍ សព្ទាឌឹ សយោតិ សព្ទំ ចុច្ចតិ ក្ខាឆសាឃតភាតិ៍ ចក្ខ ចេច ទ្ញបំ ច...េប...
យភោ ចេច ឆម្មា ច៍ ឃតោ អជ្ឈត្តិកពាហិរេស្ អាឃតភេស្ ឆន្ទរាកោ បហឹភោ ហោតិ ក្ដឆ្ឆិន្នមូលោ តាលាចត្ថុកតោ អភភាចំកតោ
អាឃតិ៍ អភុប្បាឆធម្មោ, សេា ចុច្ចតិ សព្ទាឌំ សយោ៍ សេា សព្ទត្ថ តាឌំ សព្ទត្ថ យជ្ឈត្តា សព្ទត្ថ ក្ដបេក្ខកោតិ – អនេភេខា សព្ទាឌឹ សយោ៍

ຕມານິສໍສໍ ປພ຺ຣູມິ, ປຸຈ຺ຉິເຕາ ອວິກມ຺ປິນນ຺ຕິ. ອວິກມ຺ປິນໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຸຏ຺ເຐາ ປຸຈ຺ຉິເຕາ ຍາຈິເຕາ ອຊ຺ເຌສິເຕາ ປສາທິເຕາ ອິເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ ອານິສໍເສ ປພ຺ຣູມິ. ເຍາ ເສາ ອນຸຏ຺ຐຸຣີ ອນນຸຄິທ຺ເຘາ ອເນເຊາ ສພ຺ພຘິ ສເມາຕິ ພ຺ຣູມິ ອາຈິກ຺ຂາມິ...ເປ... ປກາເສມີຕິ – ຕມານິສໍສໍ ປພ຺ຣູມິ ປຸຈ຺ຉິເຕາ ອວິກມ຺ປິນໍ.

ເຕນາຫ ພຄວາ –

“ອນຸຏ຺ຐຸຣີ ອນນຸຄິທ຺ເຘາ, ອເນເຊາ ສພ຺ພຘີ ສເມາ;

ຕມານິສໍສໍ ປພ຺ຣູມິ, ປຸຈ຺ຉິເຕາ ອວິກມ຺ປິນ”ນ຺ຕິ.

໑໕໕.

ອເນຊສ຺ສ ວິຊານເຕາ, ນຕ຺ຖິ ກາຈິ ນິສງ຺ຂິຕິ[ນິສງ຺ຂຕີ (ພຫູສຸ)];

ວິຣເຕາ ເສາ ວິຍາຣພ຺ພາ,[ວິຍາຣມ຺ພາ (ພຫູສຸ)] ເຂມໍ ປສ຺ສຕິ ສພ຺ພຘິ.

ອເນຊສ຺ສ ວິຊານເຕາຕິ. ເອຊາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ. ເຍາ ຣາເຄາ ສາຣາເຄາ...ເປ... ອພິຊ຺ຌາ ເລາເພາ ອກຸສລມູລໍ. ຍສ຺ເສເສາ ເອຊາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ...ເປ... ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທທ຺ຒາ, ເສາ ວຸຈ຺ຈຕິ ອເນເຊາ. ເອຊາຍ ປຫີນຕ຺ຕາ ອເນເຊາ. ເສາ ລາເພປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ, ອລາເພປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ, ຍເສປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ, ອຍເສປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ, ປສໍສາຍປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ, ນິນ຺ທາຍປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ, ສຸເຂປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ, ທຸກ຺ເຂປິ ນ ອິຎ຺ຊຕິ ນ ຈລຕິ ນ ເວຘຕິ ນປ຺ປເວຘຕິ ນ ສມ຺ປເວຘຕີຕິ – ອເນຊສ຺ສ. ວິຊານເຕາຕິ ຊານເຕາ ອາຊານເຕາ ວິຊານເຕາ ປຏິວິຊານເຕາ ປຏິວິຊ຺ຌເຕາ. “ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ”ຕິ ຊານເຕາ ອາຊານເຕາ ວິຊານເຕາ ປຏິວິຊານເຕາ ປຏິວິຊ຺ຌເຕາ, “ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ”ຕິ...ເປ... “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິເຣາຘຘມ຺ມ”ນ຺ຕິ ຊານເຕາ ອາຊານເຕາ ວິຊານເຕາ ປຏິວິຊານເຕາ ປຏິວິຊ຺ຌເຕາຕິ – ອເນຊສ຺ສ ວິຊານເຕາ.

ນຕ຺ຖິ ກາຈິ ນິສງ຺ຂິຕີຕິ. ນິສງ຺ຂິຕິເຍາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາເຣາ ອປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາເຣາ ອາເນຎ຺ຊາພິສງ຺ຂາເຣາ. ຍເຕາ ປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາເຣາ ຈ ອປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາເຣາ ຈ ອາເນຎ຺ຊາພິສງ຺ຂາເຣາ ຈ ປຫີນາ ເຫານ຺ຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນພາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ນິສງ຺ຂິຕິເຍາ ນຕ຺ຖິ ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນຸປລພ຺ພນ຺ຕິ, ປຫີນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ວູປສນ຺ຕາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາ ອພພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທທ຺ຒາຕິ – ນຕ຺ຖິ ກາຈິ ນິສງ຺ຂິຕິ.

វិរតោ សោ វិយារម្ភោតិ។ វិយារម្ភោ វុច្ចតិ បុញ្ញាភិសង្ខារោ អបុញ្ញាភិសង្ខារោ អានេញ្ជាភិសង្ខារោ។ យតោ បុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អបុញ្ញាភិសង្ខារោ ច អានេញ្ជាភិសង្ខារោ ច បហីនា ហោន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, ឯត្តាវតា អារម្ភា វិយារម្ភា អារតោ អស្ស វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – វិរតោ សោ វិយារម្ភោ។

ខេមំ បស្សតិ សព្ពធីតិ។ ភយករោ រាគោ ភយករោ ទោសោ ភយករោ មោហោ...បេ... ភយករា កិលេសា។ ភយករស្ស រាគស្ស បហីនត្តា...បេ... ភយករានំ កិលេសានំ បហីនត្តា សព្ពត្ថ ខេមំ បស្សតិ សព្ពត្ថ អភយំ បស្សតិ សព្ពត្ថ អនីតិកំ បស្សតិ សព្ពត្ថ អនុបទ្ទវំ បស្សតិ សព្ពត្ថ អនុបសគ្គំ បស្សតិ សព្ពត្ថ អនុបទ្ទុតំ [បស្សទ្ធំ (ស្យា។)] បស្សតីតិ – ខេមំ បស្សតិ សព្ពធី។

តេនាហ ភគវា –

“អនេជស្ស វិជានតោ, នត្ថិ កាចិ និសង្ខតិ;

វិរតោ សោ វិយារម្ភោ, ខេមំ បស្សតិ សព្ពធី”តិ។

១៥៦។

ន សមេសុ ន ឱមេសុ, ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនិ;

សន្តោ សោ វីតមច្ឆរោ,[វីតមច្ឆេរោ (ស្យា។)]នាទេតិ ន និរស្សតិ។ [ឥតិ ភគវា]

ន សមេសុ ន ឱមេសុ, ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនីតិ។ មុនីតិ។ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ...បេ... សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ “សេយ្យោហមស្មី”តិ វា “សទិសោហមស្មី”តិ វា “ហីនោហមស្មី”តិ វា ន វទតិ ន កថេតិ ន ភណតិ ន ទីបយតិ ន វោហរតីតិ – ន សមេសុ ន ឱមេសុ, ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនិ។

សន្តោ សោ វីតមច្ឆរោតិ។ សន្តោតិ រាគស្ស សន្តត្តា សមិតត្តា សន្តោ, ទោសស្ស...បេ... មោហស្ស... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា និព្ពុតត្តា វិគតត្តា បដិបស្សទ្ធត្តា សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិបស្សទ្ធោតិ – សន្តោ។ សោ វីតមច្ឆរោតិ។ បញ្ច មច្ឆរិយានិ អាវាសមច្ឆរិយំ...បេ... គាហោ វុច្ចតិ មច្ឆរិយំ។ យស្សេតំ មច្ឆរិយំ បហីនំ សមុច្ឆិន្នំ...បេ... ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍំ, សោ វុច្ចតិ វីតមច្ឆរោ វិគតមច្ឆរោ ចត្តមច្ឆរោ វន្តមច្ឆរោ មុត្តមច្ឆរោ បហីនមច្ឆរោ បដិនិស្សដ្ឋមច្ឆរោតិ – សន្តោ សោ

វីតមច្ឆរោ។

នាទេតិ ន និរស្សតិ, ឥតិ ភគវាតិ។ នាទេតីតិ រូបំ នាទិយតិ ន ឧបាទិយតិ ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ នាភិនិវិសតិ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... គតិំ... ឧបបត្តិំ... បដិសន្ធិំ... ភវំ... សំសារំ... វដ្ដំ នាទិយតិ ន ឧបាទិយតិ ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ នាភិនិវិសតីតិ – នាទេតិ។ ន និរស្សតីតិ រូបំ ន បជហតិ ន វិនោទេតិ ន ព្យន្តិំ ករោតិ ន អនភាវំ គមេតិ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... គតិំ... ឧបបត្តិំ ... បដិសន្ធិំ... ភវំ... សំសារំ... វដ្ដំ ន បជហតិ ន វិនោទេតិ ន ព្យន្តិំ ករោតិ ន អនភាវំ គមេតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ... បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ភគវាតិ។

តេនាហ ភគវា –

“ន សមេសុ ន ឱមេសុ, ន ឧស្សេសុ វទតេ មុនិ;

សន្តោ សោ វីតមច្ឆរោ, នាទេតិ ន និរស្សតី”តិ។ [ឥតិ ភគវា]

អត្តទណ្ឌសុត្តនិទ្ទេសោ បន្នរសមោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៩។ សារិបុត្តសុត្តនិទ្ទេសោ

អថ សារិបុត្តសុត្តនិទ្ទេសំ វក្ខតិ –

១៩០។

ន មេ ទិដ្ឋោ ឥតោ បុព្ពេ, [ឥច្ចាយស្មា សារិបុត្តោ]

ន សុតោ ឧទ កស្សចិ;

ឯវំ វគ្គុវទោ សត្ថា, តុសិតា គណិមាគតោ។

ន មេ ទិដ្ឋោ ឥតោ បុព្ពេតិ។ ឥតោ បុព្ពេ មេ យោ ន ទិដ្ឋបុព្ពោ សោ ភគវា ឥមិនា ចក្ខុនា ឥមិនា អត្តភាវេន។ យទា ភគវា តាវតិំសភវនេ បារិច្ឆត្តកមូលេ បណ្ឌុកម្ពលសិលាយំ វស្សំវុត្ថោ [វស្សំវុដ្ឋោ (ស្យា.)] ទេវគណបរិវុតោ មជ្ឈេ មណិមយេន សោបានេន សង្កស្សនគរំ ឱតិណ្ណោ, ឥមំ ទស្សនំ បុព្ពេ ន ទិដ្ឋោតិ – ន មេ ទិដ្ឋោ ឥតោ បុព្ពេ។

ឥច្ចាយស្មា សារិបុត្តោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាមេតំ – ឥច្ចាតិ។ អាយស្មាតិ បិយវចនំ គរុវចនំ សគារវសប្បតិស្សាធិវចនមេតំ – អាយស្មាតិ។ សារិបុត្តោតិ តស្ស ថេរស្ស នាមំ សង្ខា សមញ្ញា បញ្ញត្តិ វោហារោ នាមំ នាមកម្មំ នាមធេយ្យំ និរុត្តិ ព្យញ្ជនំ អភិលាបោតិ – ឥច្ចាយស្មា សារិបុត្តោ។

ន សុតោ ឧទ កស្សចីតិ។ នាតិ បដិក្ខេបោ។ ឧទាតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាមេតំ – ឧទាតិ។ កស្សចីតិ ខត្តិយស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា វេស្សស្ស វា សុទ្ទស្ស វា គហដ្ឋស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា ទេវស្ស វា មនុស្សស្ស វាតិ – ន សុតោ ឧទ កស្សចិ។

ឯវំវគ្គុវទោ សត្ថាតិ។ ឯវំ វគ្គុវទោ មធុរវទោ បេមនីយវទោ ហទយង្គមវទោ ករវីករុតមញ្ជុឃោសោ [ករវីករុទមញ្ជុស្សរោ (ស្យា.)]។ អដ្ឋង្គសមន្នាគតោ ខោ បន តស្ស ភគវតោ មុខតោ ឃោសោ និច្ឆរតិ – វិស្សដ្ឋោ ច វិញ្ញេយ្យោ ច មញ្ជុ ច សវនីយោ ច ពិន្ទុ ច អវិសារី ច គម្ភីរោ ច និន្នាទី ច។ យថា បរិសំ ខោ បន សោ ភគវា សរេន វិញ្ញាបេតិ, ន អស្ស ពហិទ្ធា បរិសាយ ឃោសោ និច្ឆរតិ, ព្រហ្មស្សរោ ខោ បន សោ ភគវា ករវីកភាណីតិ – ឯវំ វគ្គុវទោ។

សត្ថាតិ សត្ថា ភគវា សត្ថវាហោ។ យថា សត្ថវាហោ សត្តេ កន្តារំ តារេតិ, ចោរកន្តារំ តារេតិ, វាឡកន្តារំ តារេតិ, ទុព្ភិក្ខកន្តារំ តារេតិ, និរុទកកន្តារំ តារេតិ ឧត្តារេតិ និត្តារេតិ បតារេតិ ខេមន្តភូមិំ សម្បាបេតិ; ឯវមេវ ភគវា សត្ថវាហោ សត្តេ កន្តារំ តារេតិ, ជាតិកន្តារំ តារេតិ, ជរាកន្តារំ តារេតិ, ព្យាធិកន្តារំ...បេ... មរណកន្តារំ... សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសកន្តារំ តារេតិ រាគកន្តារំ តារេតិ ទោសកន្តារំ... មោហកន្តារំ... មានកន្តារំ... ទិដ្ឋិកន្តារំ... កិលេសកន្តារំ... ទុច្ចរិតកន្តារំ តារេតិ, រាគគហនំ តារេតិ, ទោសគហនំ... មោហគហនំ... មានគហនំ... ទិដ្ឋិគហនំ... កិលេសគហនំ... ទុច្ចរិតគហនំ តារេតិ ឧត្តារេតិ និត្តារេតិ បតារេតិ ខេមំ អមតំ និព្ពានំ សម្បាបេតីតិ ។ ឯវម្បិ ភគវា សត្ថវាហោ។

អថ វា ភគវា នេតា វិនេតា អនុនេតា បញ្ញបេតា និជ្ឈាបេតា បេក្ខេតា បសាទេតាតិ។ ឯវម្បិ ភគវា សត្ថវាហោ។

អថ វា ភគវា អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា, អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជនេតា, អនក្ខាតស្ស មគ្គស្ស អក្ខាតា, មគ្គញ្ញូ មគ្គវិទូ មគ្គកោវិទោ មគ្គានុគា ច បន ឯតរហិ សាវកា វិហរន្តិ បច្ឆា សមន្នាគតាតិ។ ឯវម្បិ ភគវា សត្ថវាហោតិ – ឯវំ វគ្គុវទោ សត្ថា។

តុសិតា គណិមាគតោតិ។ ភគវា តុសិតកាយា ចវិត្វា សតោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កន្តោតិ។ ឯវម្បិ តុសិតា គណិមាគតោ។

អថ វា ទេវា វុច្ចន្តិ តុសិតា។ តេ តុដ្ឋា សន្តុដ្ឋា អត្តមនា បមុទិតា បីតិសោមនស្សជាតា ទេវលោកតោ គណិំ អាគតោតិ។ ឯវម្បិ តុសិតា គណិមាគតោ។ អថ វា អរហន្តោ វុច្ចន្តិ តុសិតា។ តេ តុដ្ឋា សន្តុដ្ឋា អត្តមនា បរិបុណ្ណសង្កប្បា អរហន្តានំ គណិំ អាគតោតិ។ ឯវម្បិ តុសិតា គណិមាគតោ។ គណីតិ គណី ភគវា។ គណាចរិយោតិ គណី, គណស្ស សត្ថាតិ គណី, គណំ បរិហរតីតិ គណី, គណំ ឱវទតីតិ គណី, គណមនុសាសតីតិ គណី, វិសារទោ គណំ ឧបសង្កមតីតិ គណី, គណស្ស [គណោស្ស (សី.)] សុស្សូសតិ សោតំ ឱទហតិ អញ្ញា ចិត្តំ ឧបដ្ឋបេតីតិ គណី, គណំ អកុសលា វុដ្ឋាបេត្វា កុសលេ បតិដ្ឋាបេតីតិ គណី, ភិក្ខុគណស្ស គណី, ភិក្ខុនិគណស្ស គណី, ឧបាសកគណស្ស គណី, ឧបាសិកាគណស្ស គណី , រាជគណស្ស គណី, ខត្តិយគណស្ស... ព្រាហ្មណគណស្ស... វេស្សគណស្ស... សុទ្ទគណស្ស... ទេវគណស្ស... ព្រហ្មគណស្ស គណី, សង្ឃី គណី គណាចរិយោ។ អាគតោតិ ឧបគតោ សមុបគតោ សមុបបន្នោ [សម្បត្តោ (ស្យា. ក.)] មនុស្សលោកន្តិ – តុសិតា គណិមាគតោ។

តេនាហ ថេរោ សារិបុត្តោ –

“ន មេ ទិដ្ឋោ ឥតោ បុព្ពេ, [ឥច្ចាយស្មា សារិបុត្តោ]

ន សុតោ ឧទ កស្សចិ;

ឯវំ វគ្គុវទោ សត្ថា, តុសិតា គណិមាគតោ”តិ។

១៥១។

សទេវកស្ស លោកស្ស, យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមា;

សព្វំ តមំ វិនោទេត្វា, ឯកោវ រតិមជ្ឈគា។

សទេវកស្សលោកស្សាតិ សទេវកស្ស លោកស្ស សមារកស្ស សព្រហ្មកស្ស សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយាតិ – សទេវកស្ស លោកស្ស។

យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមាតិ យថា ភគវន្តំ តាវតិំសភវនេ បារិច្ឆត្តកមូលេ បណ្ឌុកម្ពលសិលាយំ និសិន្នំ ធម្មំ ទេសេន្តំ ទេវតា បស្សន្តិ តថា មនុស្សា បស្សន្តិ ។ យថា មនុស្សា បស្សន្តិ តថា ទេវតា បស្សន្តិ។ យថា ទេវតានំ ទិស្សតិ តថា មនុស្សានំ ទិស្សតិ។ យថា មនុស្សានំ ទិស្សតិ តថា ទេវតានំ ទិស្សតីតិ។ ឯវម្បិ យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមា។ យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា អទន្តា ទន្តវណ្ណេន ទិស្សន្តិ, អសន្តា សន្តវណ្ណេន ទិស្សន្តិ, អនុបសន្តា ឧបសន្តវណ្ណេន ទិស្សន្តិ, អនិព្ពុតា និព្ពុតវណ្ណេន ទិស្សន្តិ។

“បតិរូបកោ មត្តិកាកុណ្ឌលោវ, លោហឌ្ឍមាសោវ [លោហមាសោវ (ស្យា.)] សុវណ្ណច្ឆន្នោ;

ចរន្តិ លោកេ បរិវារឆន្នា, អន្តោ អសុទ្ធា ពហិ សោភមានា”តិ [អយំ គាថា សំ. និ. ១.១២២ ទិស្សតិ]។

ន ភគវា ឯវំ ទិស្សតិ។ ភគវា ភូតេន តច្ឆេន តថេន យាថាវេន អវិបរីតេន សភាវេន ទន្តោ ទន្តវណ្ណេន ទិស្សតិ, សន្តោ សន្តវណ្ណេន ទិស្សតិ, ឧបសន្តោ ឧបសន្តវណ្ណេន ទិស្សតិ, និព្ពុតោ និព្ពុតវណ្ណេន ទិស្សតិ, អកប្បិតិរិយាបថា ច ពុទ្ធា ភគវន្តោ បណិធិសម្បន្នាតិ។ ឯវម្បិ យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមា។

អថ វា ភគវា វិសុទ្ធសទ្ទោ គតកិត្តិសទ្ទសិលោកោ [កតកិត្តិសទ្ទសិលោកោ (ស្យា.)] នាគភវនេ ច សុបណ្ណភវនេ ច យក្ខភវនេ ច អសុរភវនេ ច គន្ធព្ពភវនេ ច មហារាជភវនេ ច ឥន្ទភវនេ ច ព្រហ្មភវនេ ច ទេវភវនេ ច ឯទិសោ ច តាទិសោ ច តតោ ច ភិយ្យោតិ។ ឯវម្បិ យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមា។

អថ វា ភគវា ទសហិ ពលេហិ សមន្នាគតោ, ចតូហិ វេសារជ្ជេហិ, ចតូហិ បដិសម្ភិទាហិ, ឆហិ អភិញ្ញាហិ, ឆហិ ពុទ្ធធម្មេហិ, តេជេន ច ពលេន ច គុណេន ច វីរិយេន ច បញ្ញាយ ច ទិស្សតិ ភាសតិ បញ្ញាយតិ។

“ទូរេ សន្តោ បកាសេន្តិ, ហិមវន្តោវ បព្ពតោ;

អសន្តេត្ថ ន ទិស្សន្តិ, រត្តិំ ខិត្តា [រត្តិខិត្តា (សី.) ធ. ប. ៣០៤] យថា សរា”តិ។

ឯវម្បិ យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមា។

ចក្ខុមាតិ ភគវា បញ្ចហិ ចក្ខូហិ ចក្ខុមា – មំសចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, ទិព្វចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, បញ្ញាចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, ពុទ្ធចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, សមន្តចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា។

កថំ ភគវា មំសចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា? មំសចក្ខុម្ហិ ភគវតោ បញ្ច វណ្ណា សំវិជ្ជន្តិ – នីលោ ច វណ្ណោ, បីតកោ ច វណ្ណោ, លោហិតកោ ច វណ្ណោ, កណ្ហោ ច វណ្ណោ, ឱទាតោ ច វណ្ណោ។ អក្ខិលោមានិ ច ភគវតោ។ យត្ថ ច អក្ខិលោមានិ បតិដ្ឋិតានិ តំ នីលំ ហោតិ សុនីលំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ ឧមាបុប្ផសមានំ។ តស្ស បរតោ បីតកំ ហោតិ សុបីតកំ សុវណ្ណវណ្ណំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ កណិការបុប្ផសមានំ។ ឧភតោ ច អក្ខិកូដានិ ភគវតោ លោហិតកានិ ហោន្តិ សុលោហិតកានិ បាសាទិកានិ ទស្សនេយ្យានិ ឥន្ទគោបកសមានានិ។ មជ្ឈេ កណ្ហំ ហោតិ សុកណ្ហំ អលូខំ សិទ្ធំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ អទ្ទារិដ្ឋកសមានំ។ តស្ស បរតោ ឱទាតំ ហោតិ សុឱទាតំ សេតំ បណ្ឌរំ បាសាទិកំ ទស្សនេយ្យំ ឱសធិតារកសមានំ។ តេន ភគវា បាកតិកេន មំសចក្ខុនា អត្តភាវបរិយាបន្នេន បុរិមសុចរិតកម្មាភិនិព្វត្តេន សមន្តា យោជនំ បស្សតិ ទិវា ចេវ រត្តិញ្ច។ យទាបិ ចតុរង្គសមន្នាគតោ អន្ធការោ ហោតិ។ សូរិយោ ច អត្ថង្គតោ ហោតិ; កាឡបក្ខោ ច ឧបោសថោ ហោតិ, តិព្ពោ ច វនសណ្ឌោ ហោតិ, មហា ច កាឡមេឃោ អព្ភុដ្ឋិតោ ហោតិ។ ឯវរូបេបិ ចតុរង្គសមន្នាគតេ អន្ធការេ សមន្តា យោជនំ បស្សតិ។ នត្ថិ សោ កុដ្ដោ វា កវាដំ វា បាការោ វា បព្ពតោ វា គច្ឆោ វា លតា វា អាវរណំ រូបានំ ទស្សនាយ។ ឯកញ្ចេ តិលផលំ និមិត្តំ កត្វា តិលវាហេ បក្ខិបេយ្យ, តញ្ញេវ តិលផលំ ឧទ្ធរេយ្យ។ ឯវំ បរិសុទ្ធំ ភគវតោ បាកតិកមំសចក្ខុ។ ឯវំ ភគវា មំសចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា។

កថំ ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា? ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ; យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ – “ឥមេ វត ភោន្តោ សត្តា កាយទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា វចីទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា មនោទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ ឧបវាទកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា, តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបន្នា; ឥមេ វា បន ភោន្តោ សត្តា កាយសុចរិតេន សមន្នាគតា វចីសុចរិតេន សមន្នាគតា មនោសុចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ អនុបវាទកា សម្មាទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា, តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា

ស្ងកតិ សក្កំ លោកំ ក្ខបបត្តា”តិ៑ ប្អតិ ជិនេត្ថត ចក្ខុតា ចិស្ងេទ្ធត អតិក្កត្តយាត្ងសកោត សត្តេ បស្សតិ ចេយាតេ ក្ខបបត្តយាតេ ហិតេ បណិតេ ស្ងចណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ ស្ងកតេ ទុក្កតេ; យថាកម្ម្មបកេ សត្តេ បជាតាតិ៑ អាកង្ខមាតោ ច កកចា ឲកម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, ទ្វេបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, តិស្សោបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ចតស្សោបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, បញ្ចាបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ទសបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ចឹសម្បិ [ចឹសតិម្បិ (ឃិ៑)] លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, តិំសម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ចត្តាលិសម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, បញ្ញាសម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, សតម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, សហស្សិម្បិ ឆ្នូឡអតិកំ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, ទ្វិសហស្សិម្បិ មជ្ឈិមិកំ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, តិសហស្សិម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, មហាសហស្សិម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, យាចតកំ បត អាកង្ខេយ្យ តាចតកំ បស្សេយ្យ៑ ឲចំ បរិសុទ្ធំ កកចតោ ជិព្ពចក្ខុ៑ ឲចំ កកចា ជិនេត្ថត ចក្ខុតាបិ ចក្ខុមា៑

កថំ កកចា បញ្ញាចក្ខុតាបិ ចក្ខុមា? កកចា មហាបញ្ញោ បុធុបញ្ញោ ហាសបញ្ញោ ឌចតបញ្ញោ តិក្ខបញ្ញោ តិព្ពេធិកបញ្ញោ បញ្ញាបភេទក្ងសលោ បភិន្នញាណោ អធិកតបដិសម្ភិទោ ចតុវេចសារជ្ជប្បត្តោ ទសពលធារី បុរិសាសភោ បុរិសសីហោ បុរិសតាគោ បុរិសាជញ្ញោ បុរិសធោរយ្ហោ អតត្តញាណោ អតត្តតេជោ អតត្តយសោ អឌ្ឍោ មហទ្ធតោ ធតចា តេតា ចិតេតា អត្ងតេតា បញ្ញេបតា តិជ្ឈាបេតា បេក្ខេតា បសាទេតា៑ សោ ហិ កកចា អត្ងប្បត្តស្ស មក្គស្ស ក្ខប្បាទេតា, អសញ្ជាតស្ស មក្គស្ស សញ្ជនេតា, អតក្ខាតស្ស មក្គស្ស អក្ខាតា, មក្គញ្ញូ មក្គចិទូ មក្គកោចិទោ មក្គាត្ងកា ច បត ឲតរហិ សាចកា ចិហរន្តិ បច្ឆា សមន្នាកតា៑

សោ ហិ កកចា ជាតំ ជាតាតិ, បស្សំ បស្សតិ, ចក្ខុភូតោ ញាណភូតោ ធម្មភូតោ ព្រហ្មភូតោ ចត្តា បចត្តា អត្ថស្ស តិន្នេតា អមតស្ស ទាតា ធម្មស្សាមី តថាកតោ៑ តត្ថិ តស្ស កកចតោ អញ្ញាតំ អជិដ្ឋំ អចិជិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ បញ្ញាយ៑ អតីតំ អតាកតំ បច្ចុប្បន្នំ ក្ខបាទាយ សព្ពេ ធម្មា សព្ពាកាពេត ពុទ្ធស្ស កកចតោ ញាណមុខេ អាបាថំ អាកច្ឆន្តិ៑ យំ កិញ្ចិ តេយ្យំ តាម អត្ថិ ជាតិតព្ពំ [អត្ថិ ធម្មំ ជាតិតព្ពំ (ក៑) មហាតិ៑ ១៥៩] អត្តត្ថោ ចា, បរត្ថោ ចា, ក្ខភយត្ថោ ចា, ជិដ្ឋធម្មិកោ ចា អត្ថោ, សម្បរាយិកោ ចា អត្ថោ, ក្ខត្តាតោ ចា អត្ថោ, កម្ភិរោ ចា អត្ថោ, ក្ងឡ្ហោ ចា អត្ថោ, បដិច្ឆន្នោ ចា អត្ថោ, តេយ្យោ ចា អត្ថោ, តីតោ ចា អត្ថោ, អតចជ្ជោ ចា អត្ថោ, តិក្កិលេសោ ចា អត្ថោ, ចោទាតោ ចា អត្ថោ, បរមត្ថោ ចា អត្ថោ, សព្ពំ តំ អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិចត្តតិ៑

អតីតេ ពុទ្ធស្ស កកចតោ អប្បដិហតំ ញាណំ, អតាកតេ អប្បដិហតំ ញាណំ, បច្ចុប្បន្នេ អប្បដិហតំ ញាណំ៑ សព្ពំ កាយកម្មំ ពុទ្ធស្ស កកចតោ ញាណាត្ងបរិចត្តិ៑ សព្ពំ ចចីកម្មំ… សព្ពំ មតោកម្មំ ពុទ្ធស្ស កកចតោ ញាណាត្ងបរិចត្តិ៑ យាចតកំ តេយ្យំ តាចតកំ ញាណំ, យាចតកំ ញាណំ តាចតកំ តេយ្យំ; តេយ្យបរិយត្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយត្តិកំ តេយ្យំ; តេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ តប្បចត្តតិ, ញាណំ អតិក្កមិត្វា តេយ្យបថោ តត្ថិ; អញ្ញមញ្ញបរិយត្តដ្ឋាយិតោ តេ ធម្មា៑ យថា ទ្វិន្នំ សមុក្គបដលានំ សម្មាផុសិតានំ ហេដ្ឋិមំ សមុក្គបដលំ ក្ខបរិមំ តាតិចត្តតិ, ក្ខបរិមំ សមុក្គបដលំ ហេដ្ឋិមំ តាតិចត្តតិ, អញ្ញមញ្ញបរិយត្តដ្ឋាយិតោ; ឲចមេចំ ពុទ្ធស្ស កកចតោ តេយ្យញ្ច ញាណញ្ច អញ្ញមញ្ញបរិយត្តដ្ឋាយិតោ៑ យាចតកំ តេយ្យំ តាចតកំ ញាណំ, យាចតកំ ញាណំ តាចតកំ តេយ្យំ, តេយ្យបរិយត្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយត្តិកំ តេយ្យំ; តេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ ត បចត្តតិ, ញាណំ អតិក្កមិត្វា តេយ្យបថោ តត្ថិ; អញ្ញមញ្ញបរិយត្តដ្ឋាយិតោ តេ ធម្មា៑

សព្ពធម្មេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ· សព្ពេ ធម្មា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អាវជ្ជនបដិពទ្ធា អាកង្ខបដិពទ្ធា មនសិការបដិពទ្ធា ចិត្តុប្បាទបដិពទ្ធា· សព្ពសត្តេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ· សព្ពេសំ សត្តានំ ភគវា អាសយំ ជានាតិ, អនុសយំ ជានាតិ, ចរិតំ ជានាតិ, អធិមុត្តិំ ជានាតិ, អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ ភព្ពាភព្ពេ សត្តេ បជានាតិ· សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ·

យថា យេ កេចិ មច្ឆកច្ឆបា អន្តមសោ តិមិតិមិង្គលំ ឧបាទាយ អន្តោមហាសមុទ្ទេ បរិវត្តន្តិ; ឯវមេវ សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ· យថា យេ កេចិ បក្ខី អន្តមសោ គរុឡំ វេនតេយ្យំ ឧបាទាយ អាកាសស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ; ឯវមេវ យេបិ តេ សារិបុត្តសមា បញ្ញាយ តេបិ ពុទ្ធញាណស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ; ពុទ្ធញាណំ ទេវមនុស្សានំ បញ្ញំ ផរិត្វា អភិភវិត្វា តិដ្ឋតិ· យេបិ តេ ខត្តិយបណ្ឌិតា ព្រាហ្មណបណ្ឌិតា គហបតិបណ្ឌិតា សមណបណ្ឌិតា និបុណា កតបរប្បវាទា វាលវេធិរូបា វោភិន្ទន្តា មញ្ញេ ចរន្តិ បញ្ញាគតេន ទិដ្ឋិគតានិ, តេ បញ្ហំ អភិសង្ខរិត្វា អភិសង្ខរិត្វា តថាគតំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆន្តិ គូឡ្ហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ ច· កថិតា វិសជ្ជិតា ច តេ បញ្ហា ភគវតា ហោន្តិ និទ្ទិដ្ឋការណា ឧបក្ខិត្តកា ច· តេ ភគវតោ សម្បជ្ជន្តិ· អថ ខោ ភគវា តត្ថ អតិរោចតិ , យទិទំ បញ្ញាយាតិ· ឯវំ ភគវា បញ្ញាចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា·

កថំ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា? ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ [ឱលោកេន្តោ (សី·)] អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ អប្បេកច្ចេ នបរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ· សេយ្យថាបិ នាម ឧប្បលិនិយំ វា បទុមិនិយំ វា បុណ្ឌរីកិនិយំ វា អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុគ្គតានិ អន្តោនិមុគ្គបោសីនិ, អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ សមោទកំ ឋិតានិ, អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកា អច្ចុគ្គម្ម តិដ្ឋន្តិ អនុបលិត្តានិ ឧទកេន; ឯវមេវំ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ អប្បេកច្ចេ នបរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ· ជានាតិ ភគវា – “អយំ បុគ្គលោ រាគចរិតោ, អយំ ទោសចរិតោ, អយំ មោហចរិតោ, អយំ វិតក្កចរិតោ, អយំ សទ្ធាចរិតោ, អយំ ញាណចរិតោ”តិ· រាគចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស អសុភកថំ កថេតិ; ទោសចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស មេត្តាភាវនំ អាចិក្ខតិ; មោហចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ កាលេន ធម្មស្សវនេ កាលេន ធម្មសាកច្ឆាយ គរុសំវាសេ និវេសេតិ; វិតក្កចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស អានាបានស្សតិំ អាចិក្ខតិ; សទ្ធាចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស បសាទនីយំ និមិត្តំ អាចិក្ខតិ ពុទ្ធសុពោធិំ ធម្មសុធម្មតំ សង្ឃសុប្បដិបត្តិំ សីលានិ ច អត្តនោ; ញាណចរិតស្ស ភគវា បុគ្គលស្ស វិបស្សនានិមិត្តំ អាចិក្ខតិ អនិច្ចាការំ ទុក្ខាការំ អនត្តាការំ·

“សេលេ យថា បព្ពតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ, យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ;

តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ, បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ;

សោកាវតិណ្ណំ ជនតមបេតសោកោ, អវេក្ខស្សុ ជាតិជរាភិភូត”ន្តិ។

ឯវំ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា។

កថំ ភគវា សមន្តចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា? សមន្តចក្ខុ វុច្ចតិ សព្ពញ្ញុតញាណំ។ ភគវា សព្ពញ្ញុតញាណេន ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។

“ន តស្ស អទិដ្ឋមិធត្ថិ កិញ្ចិ, អថោ អវិញ្ញាតមជានិតព្ពំ;

សព្ពំ អភិញ្ញាសិ យទត្ថិ នេយ្យំ, តថាគតោ តេន សមន្តចក្ខូ”តិ។

ឯវំ ភគវា សមន្តចក្ខុនាបិ ចក្ខុមាតិ – យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមា។

សព្ពំតមំ វិនោទេត្វាតិ សព្ពំ រាគតមំ ទោសតមំ មោហតមំ មានតមំ ទិដ្ឋិតមំ កិលេសតមំ ទុច្ចរិតតមំ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិកំ វិឃាតបក្ខិកំ អនិព្ពានសំវត្តនិកំ នុទិត្វា បនុទិត្វា ជហិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – សព្ពំ តមំ វិនោទេត្វា។

ឯកោច រតិមជ្ឈគាតិ។ ឯកោតិ ភគវា បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ, អទុតិយដ្ឋេន ឯកោ, តណ្ហាយ បហានដ្ឋេន ឯកោ, ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ, ឯកន្តវីតទោសោតិ ឯកោ, ឯកន្តវីតមោហោតិ ឯកោ, ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ ឯកោ, ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ, អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ឯកោ។

កថំ ភគវា បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ? ភគវា ទហរោវ សមានោ សុសុ កាឡកេសោ ភទ្រេន [ភទ្ទេន (ស្យា.)] យោព្ពនេន សមន្នាគតោ បឋមេន វយសា អកាមកានំ មាតាបិតូនំ អស្សុមុខានំ រុទន្តានំ វិលបន្តានំ ញាតិសង្ឃំ បហាយ សព្ពំ ឃរាវាសបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា បុត្តទារបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា ញាតិបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា មិត្តាមច្ចបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា សន្និធិបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា អកិញ្ចនភាវំ ឧបគន្ត្វា ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ – ឯវំ ភគវា បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ។

កថំ ភគវា អទុតិយដ្ឋេន ឯកោ? សោ ឯវំ បព្ពជិតោ សមានោ ឯកោ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវតិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហសេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានិ។ សោ ឯកោ ចរតិ, ឯកោ គច្ឆតិ, ឯកោ តិដ្ឋតិ, ឯកោ និសីទតិ, ឯកោ សេយ្យំ កប្បេតិ, ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ, ឯកោ បដិក្កមតិ, ឯកោ រហោ និសីទតិ, ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ, ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ – ឯវំ ភគវា អទុតិយដ្ឋេន ឯកោ។

កថំ ភគវា តណ្ហាយ បហានដ្ឋេន ឯកោ? សោ ឯវំ ឯកោ អទុតិយោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នជ្ជា នេរញ្ជរាយ តីរេ ពោធិរុក្ខមូលេ មហាបធានំ បទហន្តោ មារំ សសេនំ កណ្ហនមុចិំ បមត្តពន្ធុំ វិធមិត្វា តណ្ហាជាលិនិំ វិសរិតំ វិសត្តិកំ បជហិ វិនោទេសិ ព្យន្តិំ អកាសិ អនភាវំ គមេសិ។

“តណ្ហាទុតិយោ បុរិសោ, ទីឃមទ្ធាន សំសរំ;

ឥត្ថភាវញ្ញថាភាវំ [ឥត្ថភាវញ្ញថាភាវំ (ក.) ឥតិវុ. ១៥, ១០៥], សំសារំ នាតិវត្តតិ។

“ឯតមាទីនវំ ញត្វា, តណ្ហំ ទុក្ខស្ស សម្ភវំ;

វីតតណ្ហោ អនាទានោ, សតោ ភិក្ខុ បរិព្ពជេ”តិ។

ឯវំ ភគវា តណ្ហាយ បហានដ្ឋេន ឯកោ។

កថំ ភគវា ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ? រាគស្ស បហីនត្តា ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ, ទោសស្ស បហីនត្តា ឯកន្តវីតទោសោតិ ឯកោ, មោហស្ស បហីនត្តា ឯកន្តវីតមោហោតិ ឯកោ, កិលេសានំ បហីនត្តា ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ ឯកោ។

កថំ ភគវា ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ? ឯកាយនមគ្គោ វុច្ចតិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។

“ឯកាយនំ ជាតិខយន្តទស្សី, មគ្គំ បជានាតិ ហិតានុកម្បី;

ឯតេន មគ្គេន តរិំសុ [អតរិំសុ (ស្យា.)] បុព្វេ, តរិស្សន្តិ យេ ច តរន្តិ ឱឃ”ន្តិ។

ឯវំ ភគវា ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ។

កថំ ភគវា ឯកោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ឯកោ? ពោធិ វុច្ចតិ ចតូសុ មគ្គេសុ ញាណំ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីមំសា វិបស្សនា សម្មាទិដ្ឋិ។ ភគវា តេន ពោធិញាណេន “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ពុជ្ឈិ “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ ពុជ្ឈិ “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ ពុជ្ឈិ “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ ពុជ្ឈិ..បេ... “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ ពុជ្ឈិ “អវិជ្ជានិរោធា សង្ខារនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ..បេ... “ជាតិនិរោធា ជរាមរណនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ ពុជ្ឈិ “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ ពុជ្ឈិ “អយំ ទុក្ខនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ ពុជ្ឈិ “ឥមេ អាសវា”តិ ពុជ្ឈិ..បេ... “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ ពុជ្ឈិ “ឥមេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា”តិ ពុជ្ឈិ.. បហាតព្ពាតិ... ភាវេតព្ពាតិ... សច្ឆិកាតព្ពាតិ ពុជ្ឈិ ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ពុជ្ឈិ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ពុជ្ឈិ ចតុន្នំ មហាភូតានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ពុជ្ឈិ “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ពុជ្ឈិ

អថ វា យំ កិញ្ចិ ពុជ្ឈិតព្ពំ អនុពុជ្ឈិតព្ពំ បដិពុជ្ឈិតព្ពំ សម្ពុជ្ឈិតព្ពំ អធិគន្តព្ពំ ផស្សិតព្ពំ សច្ឆិកាតព្ពំ, សព្ពំ តំ តេន ពោធិញាណេន ពុជ្ឈិ អនុពុជ្ឈិបដិពុជ្ឈិសម្ពុជ្ឈិសម្មាពុជ្ឈិអធិគច្ឆិ ផស្សេសិ សច្ឆាកាសិ។ ឯវំ ភគវា ឯកោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ឯកោ។

រតិមជ្ឈគាតិ។ រតិន្តិ នេក្ខម្មរតិំ វិវេករតិំ ឧបសមរតិំ សម្ពោធិរតិំ អជ្ឈគា សមជ្ឈគា អធិគច្ឆិ ផស្សេសិ សច្ឆាកាសីតិ – ឯកោវ រតិមជ្ឈគា។

តេនាហ ថេរោ សារិបុត្តោ –

“សទេវកស្ស លោកស្ស, យថា ទិស្សតិ ចក្ខុមា;

សព្ពំ តមំ វិនោទេត្វា, ឯកោវ រតិមជ្ឈគា”តិ។

១៥៧។

តំ ពុទ្ធំ អសិតំ តាទិំ, អកុហំ គណិមាគតំ;

ពហូនមិធ ពទ្ធានំ, អត្ថិ បញ្ហេន អាគមំ។

តំ ពុទ្ធំ អសិតំ តាទិន្តិ។ ពុទ្ធោតិ យោ សោ ភគវា សយម្ភូ អនាចរិយកោ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ សាមំ សច្ចានិ អភិសម្ពុជ្ឈិ តត្ថ ច សព្ពញ្ញុតំ បប្បោតិ [បត្តោ (ស្យា។)], ពលេសុ ច វសីភាវំ បប្បោតិ។ ពុទ្ធោតិ កេនដ្ឋេន ពុទ្ធោ? ពុជ្ឈិតា សច្ចានីតិ ពុទ្ធោ, ពោធេតា បជាយាតិ ពុទ្ធោ, សព្ពញ្ញុតាយ ពុទ្ធោ, សព្ពទស្សាវិតាយ ពុទ្ធោ, អនញ្ញនេយ្យតាយ ពុទ្ធោ, វិសវិតាយ ពុទ្ធោ, ខីណាសវសង្ខាតេន ពុទ្ធោ, និរុបក្កិលេសសង្ខាតេន ពុទ្ធោ, ឯកន្តវីតរាគោតិ ពុទ្ធោ, ឯកន្តវីតទោសោតិ ពុទ្ធោ, ឯកន្តវីតមោហោតិ ពុទ្ធោ, ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ ពុទ្ធោ, ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ពុទ្ធោ, ឯកោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ពុទ្ធោ, អពុទ្ធិវិហតត្តា ពុទ្ធិបដិលាភត្តា ពុទ្ធោ។ ពុទ្ធោតិ នេតំ នាមំ មាតរា កតំ, ន បិតរា កតំ, ន ភាតរា កតំ, ន ភគិនិយា កតំ, ន មិត្តាមច្ចេហិ កតំ, ន ញាតិសាលោហិតេហិ កតំ, ន សមណព្រាហ្មណេហិ កតំ, ន ទេវតាហិ កតំ។ វិមោក្ខន្តិកមេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ ពោធិយា មូលេ សហ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលាភា សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ពុទ្ធោតិ – តំ ពុទ្ធំ។ អសិតន្តិ ទ្វេ និស្សយា – តណ្ហានិស្សយោ ច ទិដ្ឋិនិស្សយោ ច។ កតមោ តណ្ហានិស្សយោ? យាវតា តណ្ហាសង្ខាតេន សីមកតំ ឱធិកតំ [បរិយន្តកតំ (ស្យា។)] បរិយន្តកតំ បរិគ្គហិតំ មមាយិតំ – ឥទំ មមំ, ឯតំ មមំ, ឯត្តកំ មមំ, ឯត្តាវតា មមំ, មម រូបា សទ្ទា គន្ធា រសា ផោដ្ឋព្ពា, អត្ថរណា បាវុរណា ទាសិទាសា អជេឡកា កុក្កុដសូករា ហត្ថិគវាស្សវឡវា, ខេត្តំ វត្ថុ ហិរញ្ញំ សុវណ្ណំ, គាមនិគមរាជធានិយោ រដ្ឋញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច, កេវលម្បិ មហាបថវិំ តណ្ហាវសេន មមាយតិ, យាវតា អដ្ឋសតំ តណ្ហាវិចរិតំ – អយំ តណ្ហានិស្សយោ។

កតមោ ទិដ្ឋិនិស្សយោ? វីសតិវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា មិច្ឆាទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ យា ឯវរូបា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតំ ទិដ្ឋិគហនំ ទិដ្ឋិកន្តារោ ទិដ្ឋិវិសូកាយិកំ ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ គាហោ បដិគ្គាហោ អភិនិវេសោ បរាមាសោ កុម្មគ្គោ មិច្ឆាបថោ មិច្ឆត្តំ តិត្ថាយតនំ វិបរិយាសគ្គាហោ វិបរីតគ្គាហោ វិបល្លាសគ្គាហោ មិច្ឆាគាហោ “អយាថាវកស្មិំ យាថាវក”ន្តិ គាហោ យាវតា ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ – អយំ ទិដ្ឋិនិស្សយោ។

ពុទ្ធស្ស ភគវតោ តណ្ហានិស្សយោ បហីនោ, ទិដ្ឋិនិស្សយោ បដិនិស្សដ្ឋោ; តណ្ហានិស្សយស្ស បហីនត្តា ទិដ្ឋិនិស្សយស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា ភគវា ចក្ខុំ អសិតោ, សោតំ... ឃានំ... ជិវ្ហំ... កាយំ... មនំ អសិតោ, រូបេ... សទ្ទេ... គន្ធេ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ... ធម្មេ... កុលំ... គណំ... អាវាសំ... លាភំ... យសំ... បសំសំ... សុខំ... ចីវរំ... បិណ្ឌបាតំ... សេនាសនំ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ... កាមធាតុំ... រូបធាតុំ... អរូបធាតុំ ... កាមភវំ... រូបភវំ... អរូបភវំ... សញ្ញាភវំ... អសញ្ញាភវំ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវំ... ឯកវោការភវំ... ចតុវោការភវំ... បញ្ចវោការភវំ... អតីតំ... អនាគតំ... បច្ចុប្បន្នំ... ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ ធម្មេ អសិតោ អនិស្សិតោ អនល្លីនោ អនុបគតោ អនជ្ឈោសិតោ អនធិមុត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – តំ ពុទ្ធំ អសិតំ។

តាទិន្តិ ពុទ្ធោ បញ្ចហាការេហិ តាទី – ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទី, ចត្តាវីតិ តាទី, តិណ្ណាវីតិ តាទី, មុត្តាវីតិ តាទី, តំនិទ្ទេសា តាទី។

កថំ ពុទ្ធោ ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទី? ពុទ្ធោ លាភេបិ តាទី, អលាភេបិ តាទី, យសេបិ តាទី, អយសេបិ តាទី, បសំសាយបិ តាទី និន្ទាយបិ តាទី,

ᩈᩩᨡᩮᨸᩥ ᨲᩣᨴᩦ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨸᩥ ᨲᩣᨴᩦ; ᩑᨠᨬ᩠ᨧᩮ ᨻᩣᩉᩴ ᨣᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩃᩥᨾ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩑᨠᨬ᩠ᨧᩮ ᨻᩣᩉᩴ ᩅᩣᩈᩥᨿᩣ ᨲᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩋᨾᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩋᨾᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨭᩥᨥᩴ, ᩋᨶᩩᨶᨿᨸᨭᩥᨥᩅᩥᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨥᩣᨲᩥᨶᩥᨣ᩠ᨥᩣᨲᩥᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᩁᩮᩣᨵᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩁᩉᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨲᩣᨴᩦ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᩁᩉᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩅᩦᨲᩥ ᨲᩣᨴᩦ? ᩋᩁᩉᨲᩣ [ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ...ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ... ᨠᩮᩣᨵᩮᩣ... ᩏᨸᨶᩣᩉᩮᩣ... ᨾᨠ᩠ᨡᩮᩣ... ᨸᩊᩣᩈᩮᩣ... ᩍᩔᩣ... ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ... ᨾᩣᨿᩣ... ᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᩴ... ᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ... ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣ... ᨾᩣᨶᩮᩣ... ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩮᩣ... ᨾᨴᩮᩣ... ᨸᨾᩣᨴᩮᩣ... ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ... ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣ... ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩁᨳᩣ... ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩣ... ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᩣ ... ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩁᩉᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩅᩦᨲᩥ ᨲᩣᨴᩦ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᩁᩉᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣᩅᩦᨲᩥ ᨲᩣᨴᩦ? ᩋᩁᩉᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣᨥᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨽᩅᩮᩣᨥᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨥᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣᨥᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᨸᨳᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨳᩅᩣᩈᩮᩣ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᨧᩁᨱᩮᩣ ᨣᨲᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨣᨲᨴᩥᩈᩮᩣ ᨣᨲᨠᩮᩣᨭᩥᨠᩮᩣ ᨸᩣᩃᩥᨲᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣᨠᩩᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ , ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩉᩦᨶᩴ, ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨸᩃᩥᨥᩮᩣ [ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨸᩊᩥᨥᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨) ᨾᩉᩣᨶᩥ᪨ ᪉] ᩈᩴᨠᩥᨱ᩠ᨱᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨻᩪᩊ᩠ᩉᩮᩈᩥᨠᩮᩣ ᨶᩥᩁᨣ᩠ᨣᩊᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨸᨶ᩠ᨶᨴ᩠ᨵᨩᩮᩣ ᨸᨶ᩠ᨶᨽᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᨨᩊᨦ᩠ᨣᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣᩁᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᨸᩔᩮᨶᩮᩣ ᨸᨶᩩᨱ᩠ᨱᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩈᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨾᩅᨿᩈᨭ᩠ᨮᩮᩈᨶᩮᩣ ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᩦ ᩅᩩᩈᩥᨲᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨸᩁᨾᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨸᩁᨾᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩋᩣᨧᩥᨶᩣᨲᩥ, ᨶ ᩋᨸᨧᩥᨶᩣᨲᩥ; ᩋᨸᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨸᨩᩉᨲᩥ, ᨶ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᨲᩥ; ᨸᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩈᩴᩈᩥᨻ᩠ᨻᨲᩥ, ᨶ ᩏᩔᩥᨶᩮᨲᩥ; ᩅᩥᩈᩥᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩅᩥᨵᩪᨸᩮᨲᩥ, ᨶ ᩈᨶ᩠ᨵᩪᨸᩮᨲᩥ; ᩅᩥᨵᩪᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨡᩮᨶ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨡᩮᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨡᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨡᩮᨶ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨡᩮᨶ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨴᩔᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨸᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩑᨩᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨠᩥᩃᩮᩈᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨸᩁᩥᨣᨾᨶᨲᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨠᨭᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᨲᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨠᩁᩩᨱᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨲᨾ᩠ᨾᨿᨲᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨡᨶ᩠ᨵᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨵᩣᨲᩩᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩣᨿᨲᨶᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨣᨲᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨽᩅᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩴᩈᩣᩁᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩅᨭ᩠ᨭᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᨽᩅᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᩈᨾᩩᩔᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᨴᩮᩉᨵᩁᩮᩣ ᩋᩁᩉᩣ᪨

“ᨲᩔᩣᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩮᩣ ᨽᩅᩮᩣ, ᨧᩁᩥᨾᩮᩣᨿᩴ ᩈᨾᩩᩔᨿᩮᩣ;

ᨩᩣᨲᩥᨾᩁᨱᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩔ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ឯវំ ភគវា តិណ្ណាវីតិ តាទី។

កថំ ភគវា មុត្តាវីតិ តាទី? ភគវតោ រាគា ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, ទោសា ចិត្តំ... មោហា ចិត្តំ... កោធា... ឧបនាហា... មក្ខា... បឡាសា... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយា... មាយាយ... សាឋេយ្យា... ថម្ភា... សារម្ភា... មានា... អតិមានា... មទា... បមាទា... សព្ពកិលេសេហិ... សព្ពទុច្ចរិតេហិ... សព្ពទរថេហិ... សព្ពបរិឡាហេហិ... សព្ពសន្តាបេហិ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ។ ឯវំ ភគវា មុត្តាវីតិ តាទី។

កថំ ភគវា តន្និទ្ទេសា តាទី? ភគវា សីលេ សតិ សីលវាតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, សទ្ធាយ សតិ សទ្ធោតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, វីរិយេ សតិ វីរិយវាតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, សតិយា សតិ សតិមាតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, សមាធិម្ហិ សតិ សមាហិតោតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, បញ្ញាយ សតិ បញ្ញវាតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, វិជ្ជាយ សតិ តេវិជ្ជោតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, អភិញ្ញាយ សតិ ឆឡភិញ្ញោតិ តន្និទ្ទេសា តាទី, ទសពលេ សតិ ទសពលោតិ តន្និទ្ទេសា តាទី។ ឯវំ ភគវា តន្និទ្ទេសា តាទីតិ – តំ ពុទ្ធំ អសិតំ តាទិំ។

អកុហំ គណិមាគតន្តិ។ អកុហោតិ តីណិ កុហនវត្ថូនិ – បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ, ឥរិយាបថសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ, សាមន្តជប្បនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ។

កតមំ បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ? ឥធ គហបតិកា ភិក្ខូ និមន្តេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ។ សោ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អត្ថិកោ [អតិត្តិកោ (សី.), ឥត្ថិកោ (ស្យា.), បុរាភេទសុត្តនិទ្ទេសេ បាឋនានត្តំ នត្ថិ] ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ ចីវរំ បច្ចក្ខាតិ, បិណ្ឌបាតំ បច្ចក្ខាតិ, សេនាសនំ បច្ចក្ខាតិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បច្ចក្ខាតិ។ សោ ឯវមាហ – “កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន ចីវរេន! ឯតំ សារុប្បំ, យំ សមណោ សុសានា វា សង្ការកូដា វា បាបណិកា វា នន្តកានិ ឧច្ចិនិត្វា សង្ឃាដិំ ករិត្វា ធារេយ្យ។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន បិណ្ឌបាតេន! ឯតំ សារុប្បំ, យំ សមណោ ឧញ្ឆាចរិយាយ បិណ្ឌិយាលោបេន ជីវិកំ កប្បេយ្យ។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន សេនាសនេន! ឯតំ សារុប្បំ, យំ សមណោ រុក្ខមូលិកោ វា អស្ស សោសានិកោ វា អព្ភោកាសិកោ វា។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន! ឯតំ សារុប្បំ, យំ សមណោ បូតិមុត្តេន ហរីតកីខណ្ឌេន ឱសធំ ករេយ្យា”តិ។ តទុបាទាយ លូខំ ចីវរំ ធារេតិ, លូខំ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជតិ, លូខំ សេនាសនំ បដិសេវតិ, លូខំ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បដិសេវតិ។ តមេនំ គហបតិកា ឯវំ ជានន្តិ – “អយំ សមណោ អប្បិច្ឆោ សន្តុដ្ឋោ បវិវិត្តោ អសំសដ្ឋោ អារទ្ធវីរិយោ ធុតវាទោ”តិ ភិយ្យោ ភិយ្យោ និមន្តេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ។ សោ ឯវមាហ – “តិណ្ណំ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, សទ្ធាយ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, ទេយ្យធម្មស្ស សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, ទក្ខិណេយ្យានំ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ តុម្ហាកញ្ចេវាយំ សទ្ធា អត្ថិ, ទេយ្យធម្មោ ច សំវិជ្ជតិ, អហញ្ច បដិគ្គាហកោ។ សចេ អហំ ន បដិគ្គហេស្សាមិ , ឯវំ តុម្ហេ បុញ្ញេន បរិពាហិរា [បដិពាហិរា (ក.)] ភវិស្សថ, ន មយ្ហំ ឥមិនា អត្ថោ, អបិ ច តុម្ហាកំយេវ អនុកម្បាយ បដិគ្គណ្ហាមី”តិ។ តទុបាទាយ ពហុម្បិ

ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ [ᨸᨭᩥᨡᩥᨸᨲᩥ (ᩈᩦ᪨)], ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨿᩴ ᨠᩩᩉᨶᩣ ᨠᩩᩉᩣᨿᨶᩣ ᨠᩩᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ – ᩍᨴᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨠᩩᩉᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

ᨠᨲᨾᩴ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨠᩩᩉᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩣᨸᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨸᨠᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ, “ᩑᩅᩴ ᨾᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨣᨾᨶᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᩈᨿᨶᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᩣᨳᨠᨩ᩠ᨫᩣᨿᩦᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩔ ᩋᩣᨮᨸᨶᩣ ᨮᨸᨶᩣ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᨶᩣ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨿᩴ ᨠᩩᩉᨶᩣ ᨠᩩᩉᩣᨿᨶᩣ ᨠᩩᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ – ᩍᨴᩴ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨠᩩᩉᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

ᨠᨲᨾᩴ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᨩᨸ᩠ᨸᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨠᩩᩉᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩣᨸᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨸᨠᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ “ᩑᩅᩴ ᨾᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ “ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ; “ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ... ᩃᩮᩣᩉᨳᩣᩃᨠᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ... ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᩴ [ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩁᨠᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) [illegible] [illegible]] ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ... ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ... ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ... ᩏᨸᩣᩉᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ... ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ... ᩋᩣᨿᩮᩣᨣᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ; “ᨿᩔ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩣ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ; “ᨿᩔ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ... ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᩈᨾᩣᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩣ... ᩈᨾᩣᨶᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩣ... ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ... ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ... ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩣ... ᩈᩉᩣᨿᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ; “ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ; “ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᨣᩩᩉᩣᨿᩴ ᩅᩈᨲᩥ... ᩃᩮᨱᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩅᩈᨲᩥ... ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᩋᨭ᩠ᨭᩮ ᩅᩈᨲᩥ ... ᨾᩣᩊᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᩏᨴ᩠ᨴᨱ᩠ᨯᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩣᩃᩣᨿᩴ ᩅᩈᨲᩥ... ᨾᨱ᩠ᨯᨸᩮ ᩅᩈᨲᩥ... ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᩅᩈᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᨠᩮᩣᩁᨩᩥᨠᨠᩮᩣᩁᨩᩥᨠᩮᩣ, ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩮᩣ, ᨠᩩᩉᨠᨠᩩᩉᨠᩮᩣ, ᩃᨸᨠᩃᨸᨠᩮᩣ, ᨾᩩᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ “ᩋᨿᩴ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩍᨾᩣᩈᩴ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᩃᩣᨽᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩴ ᨣᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᨶᩥᨸᩩᨱᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨿᩴ ᨠᩩᩉᨶᩣ ᨠᩩᩉᩣᨿᨶᩣ ᨠᩩᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ – ᩍᨴᩴ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᨩᨸ᩠ᨸᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨠᩩᩉᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨠᩩᩉᨶᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᨸᩉᩦᨶᩣᨶᩥ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩥ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨴᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨠᩩᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩋᨠᩩᩉᩮᩣ᪨

ᨣᨱᩥᨾᩣᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨱᩦᨲᩥ ᨣᨱᩦ ᨽᨣᩅᩣ᪨ ᨣᨱᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᨣᨱᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᨣᨱᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᨣᨱᩴ ᩒᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᨣᨱᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩮᩣ ᨣᨱᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩦᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᨣᨱᩔ ᩈᩩᩔᩪᩈᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩒᨴᩉᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᨣᨱᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨣᨱᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᩏᨸᩣᩈᨠᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᩁᩣᨩᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᩅᩮᩔᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᩈᩩᨴ᩠ᨴᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ, ᨴᩮᩅᨣᨱᩔ

ᨣᨱᩦ, ᩈᨦ᩠ᨥᩦ[ᩈᩴᨥᨣᨱᩔ ᨣᨱᩦ (ᩈᩦ᪨)] ᨣᨱᩦ ᨣᨱᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸᨣᨲᩴ ᩈᨾᩩᨸᨣᨲᩴ ᩈᨾᩩᨸᨸᨶ᩠ᨶᩴ [ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)] ᩈᨦ᩠ᨠᩔᨶᨣᩁᨶ᩠ᨲᩥ – ᩋᨠᩩᩉᩴ ᨣᨱᩥᨾᩣᨣᨲᩴ᪨

ᨻᩉᩪᨶᨾᩥᨵ ᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩪᨶᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩅᩮᩔᩣᨶᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ᪨ ᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨻᨴ᩠ᨵᨧᩁᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨠᩣᨶᩴ ᩈᩥᩔᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ᨻᩉᩪᨶᨾᩥᨵ ᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᩋᩣᨣᨾᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᩋᩣᨣᨲᨾ᩠ᩉᩣ[ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨾ᩠ᩉ ᩋᩣᨣᨲᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨) ᩑᩅᨾᩦᨴᩥᩈᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩮᨶ], ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩋᩣᨣᨲᨾ᩠ᩉᩣ, ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᩈᩮᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩋᩣᨣᨲᨾ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᩋᩣᨣᨾᩴ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᩈᩮᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨾᨶᩴ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᨸᨿᩥᩁᩩᨸᩣᩈᨶᩴ [ᨸᨿᩥᩁᩩᨸᩣᩈᨶᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᩋᩣᨣᨾᩴ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᨣᨾᩮᩣ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲ᩠ᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩉᩩ [ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ], ᨲ᩠ᩅᨾᩈᩥ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᨠᨳᩮᨲᩩᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩩᩴ “ᩅᩉᩔᩮᨲᩴ ᨽᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᩋᩣᨣᨾᩴ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ –

“ᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩈᩥᨲᩴ ᨲᩣᨴᩥᩴ, ᩋᨠᩩᩉᩴ ᨣᨱᩥᨾᩣᨣᨲᩴ;

ᨻᩉᩪᨶᨾᩥᨵ ᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᩋᩣᨣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪖᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ, ᨽᨩᨲᩮᩣ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᨶᩴ;

ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴ ᩈᩩᩈᩣᨶᩴ ᩅᩣ, ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣᨶᩴ ᨣᩩᩉᩣᩈᩩ ᩅᩣ᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩔ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ, ᨩᩁᩣᨿ… ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨶᩣ… ᨾᩁᨱᩮᨶ… ᩈᩮᩣᨠᩮᩉᩥ… ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩉᩥ… ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ… ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩮᩉᩥ… ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩉᩥ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ, ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨾᩣᨶᩩᩈᩥᨠᩮᨶ [ᨾᩣᨶᩩᩔᨠᩮᨶ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᨾᩉᩣᨶᩥ᪨ ᪑᪗᪑] ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨣᨻ᩠ᨽᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨣᨻ᩠ᨽᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨩᩣᨲᩔᩪᨸᨶᩥᨻᨶ᩠ᨵᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨩᩣᨲᩔ ᨸᩁᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᩋᨲ᩠ᨲᩪᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨸᩁᩪᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ … ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ… ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩁᩮᩣᨣᩮᨶ

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᩈᩮᩣᨲᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨥᩣᨶᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨠᩣᨿᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᩈᩦᩈᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨠᨱ᩠ᨱᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨾᩩᨡᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨠᩣᩈᩮᨶ... ᩈᩣᩈᩮᨶ... ᨷᩥᨶᩣᩈᩮᨶ... ᨯᩣᩉᩮᨶ... ᨩᩁᩮᨶ... ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩁᩮᩣᨣᩮᨶ... ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ... ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣᨿ... ᩈᩪᩃᩣᨿ... ᩅᩥᩈᩪᨧᩥᨠᩣᨿ... ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ... ᨣᨱ᩠ᨯᩮᨶ... ᨠᩥᩃᩣᩈᩮᨶ... ᩈᩮᩣᩈᩮᨶ... ᩋᨷᨾᩣᩁᩮᨶ... ᨴᨴ᩠ᨴᩩᨽᩣ... ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨽᩣ... ᨠᨧ᩠ᨨᩩᨽᩣ... ᩁᨡᩈᩣᨿ... ᩅᩥᨲᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨿ... ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩮᨶ... ᨷᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ... ᨾᨵᩩᨾᩮᩉᩮᨶ... ᩋᩴᩈᩣᨿ... ᨷᩥᩊᨠᩣᨿ... ᨽᨣᨶ᩠ᨴᩃᩮᨶ... ᨷᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᩈᩮᨾ᩠ᩉᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᩅᩣᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩥᨠᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᩏᨲᩩᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨩᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᩅᩥᩈᨾᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨩᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᩒᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᨠᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᨩᩮᨶ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᨶ... ᩈᩦᨲᩮᨶ... ᩏᨱ᩠ᩉᩮᨶ... ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨿ... ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨿ... ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩮᨶ ... ᨷᩈ᩠ᩈᩣᩅᩮᨶ... ᨯᩴᩈᨾᨠᩈᩅᩣᨲᩣᨲᨷᩈᩁᩦᩈᨷᩈᨾ᩠ᨹᩈ᩠ᩈᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨾᩣᨲᩩᨾᩁᨱᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨷᩥᨲᩩᨾᩁᨱᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ... ᨽᩣᨲᩩᨾᩁᨱᩮᨶ... ᨽᨣᩥᨶᩥᨾᩁᨱᩮᨶ... ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᨱᩮᨶ ... ᨵᩦᨲᩩᨾᩁᨱᩮᨶ... ᨬᩣᨲᩥᨻ᩠ᨿᩈᨶᩮᨶ... ᨽᩮᩣᨣᨻ᩠ᨿᩈᨶᩮᨶ... ᩁᩮᩣᨣᨻ᩠ᨿᩈᨶᩮᨶ... ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨿᩈᨶᩮᨶ... ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨻ᩠ᨿᩈᨶᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᨲᩮᩣ ᩉᩁᩣᨿᨲᩮᩣ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ᪨

ᨽᨩᨲᩮᩣ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ – ᨾᨬ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩦᨮᩴ ᨽᩥᩈᩥ ᨲᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ ᨧᨾ᩠ᨾᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨷᩃᩣᩃᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ [ᨷᩃᩣᩈᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨ ᨲᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩁᩪᨷᨴᩈ᩠ᩈᨶᩮᨶ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ , ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩈᨴ᩠ᨴᩈ᩠ᩈᩅᨶᩮᨶ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩴ ᨷᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨽᨩᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᨩᨲᩮᩣ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩈᩴᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨽᨩᨲᩮᩣ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᨶᩴ᪨

ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴ ᩈᩩᩈᩣᨶᩴ ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴᨿᩮᩅ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴ, ᩈᩩᩈᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩈᩩᩈᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴ ᩈᩩᩈᩣᨶᩴ ᩅᩣ᪨ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣᨶᩴ ᨣᩩᩉᩣᩈᩩ ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣᨿᩮᩅ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣ, ᨠᨶ᩠ᨴᩁᩣᨿᩮᩅ ᨠᨶ᩠ᨴᩁᩣ, ᨣᩥᩁᩥᨣᩩᩉᩣᨿᩮᩅ ᨣᩥᩁᩥᨣᩩᩉᩣ᪨ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨷᨻ᩠ᨽᩣᩁᩣᨲᩥ – ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣᨶᩴ ᨣᩩᩉᩣᩈᩩ ᩅᩣ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ –

“ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ, ᨽᨩᨲᩮᩣ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᨶᩴ;

ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴ ᩈᩩᩈᩣᨶᩴ ᩅᩣ, ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣᨶᩴ ᨣᩩᩉᩣᩈᩩ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨

᪁᪅᪃᪨

ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩮᩈᩩ ᩈᨿᨶᩮᩈᩩ, ᨠᩥᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ[ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ]ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᩁᩅᩣ;

ᨿᩮ ᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᩅᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮ ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᩮ᪨

ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩮᩈᩩᩈᨿᨶᩮᩈᩪᨲᩥ. ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩮᩈᩪᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩮᩈᩩ ᩉᩦᨶᨸ᩠ᨸᨱᩦᨲᩮᩈᩩ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮᩈᩩ. ᩈᨿᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᩴ ᨣᩩᩉᩣᨲᩥ – ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩮᩈᩩ ᩈᨿᨶᩮᩈᩩ. ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᩁᩅᩣᨲᩥ. ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ [ᨠᩩᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈᩦ.), ᨠᩥᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨠᩪᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ. ᩋᨳ ᩅᩣ ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨠᩦᩅᨲᨠᩣ ᨠᩦᩅᨻᩉᩩᨠᩣ ᨲᩮ. ᨽᩮᩁᩅᩣᨲᩥ ᩈᩦᩉᩣ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩣ ᨴᩦᨸᩦ ᩋᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᩁᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᩮᩣᨠᩣ ᨾᩉᩥᩴᩈᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩋᩉᩥ ᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᩈᨲᨷᨴᩦ, ᨧᩮᩣᩁᩣ ᩅᩣ ᩋᩔᩩ ᨾᩣᨱᩅᩣ ᩅᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩣ ᩋᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩣᨲᩥ – ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᩁᩅᩣ.

ᨿᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᩅᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ. ᨿᩮᩉᩦᨲᩥ ᨿᩮᩉᩥ ᨽᩮᩁᩅᩮ ᨷᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᨸ᩠ᨸᩅᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨲᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨽᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨽᩦᩁᩪ ᩋᩔ ᩋᨧ᩠ᨨᨾ᩠ᨽᩦ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᩁᩣᩈᩦ ᩋᨷᩃᩣᨿᩦ, ᨸᩉᩦᨶᨽᨿᨽᩮᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᨣᨲᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨿᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᩅᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿ.

ᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮ ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᩮᨲᩥ. ᩋᨷ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᩋᨷ᩠ᨸᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮ ᩅᩥᨩᨶᩅᩣᨲᩮ ᨾᨶᩩᩔᩁᩣᩉᩔᩮᨿ᩠ᨿᨠᩮ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩈᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩮ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮᨲᩥ – ᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮ ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᩮ.

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ –

"ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩮᩈᩩ ᩈᨿᨶᩮᩈᩩ, ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᩁᩅᩣ;

ᨿᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᩅᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮ ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᩮ"ᨲᩥ.

᪑᪙᪘.

ᨠᨲᩥ ᨷᩁᩥᩔᨿᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩋᨣᨲᩴ ᨴᩥᩈᩴ;

ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮ, ᨷᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᩮ.

ᨠᨲᩥ ᨷᩁᩥᩔᨿᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ. ᨠᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨠᩦᩅᨲᨠᩣ ᨠᩦᩅᨻᩉᩩᨠᩣ. ᨷᩁᩥᩔᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᩁᩥᩔᨿᩣ – ᨷᩣᨠᨭᨷᩁᩥᩔᨿᩣ ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨷᩁᩥᩔᨿᩣ ᨧ. ᨠᨲᨾᩮ ᨷᩣᨠᨭᨷᩁᩥᩔᨿᩣ? ᩈᩦᩉᩣ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩣ ᨴᩦᨸᩦ ᩋᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᩁᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᩮᩣᨠᩣ ᨾᩉᩥᩴᩈᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩋᩉᩥ ᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᩈᨲᨷᨴᩦ, ᨧᩮᩣᩁᩣ ᩅᩣ ᩋᩔᩩ ᨾᩣᨱᩅᩣ ᩅᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩣ ᩋᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩣ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨥᩣᨶᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨿᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩦᩈᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᨱᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨾᩩᨡᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᩈᩮᩣ ᩈᩣᩈᩮᩣ ᨷᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᨯᩣᩉᩮᩣ ᨩᩁᩮᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᩈᩪᩃᩣ ᩅᩥᩈᩪᨧᩥᨠᩣ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨣᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨠᩥᩃᩣᩈᩮᩣ

សោសោ អបមារោ ទទ្ទុ កណ្ឌុ កច្ឆុ រខសា វិតច្ឆិកា លោហិតំ បិត្តំ មធុមេហោ អំសា បិឡកា ភគន្ទលា, បិត្តសមុដ្ឋានា អាពាធា...បេ... សីតំ ឧណ្ហំជិឃច្ឆា បិបាសា ឧច្ចារោ បស្សាវោ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សា – ឥមេ វុច្ចន្តិ បាកដបរិស្សយា។

កតមេ បដិច្ឆន្នបរិស្សយា? កាយទុច្ចរិតំ វចីទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ ថិនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណំ រាគោ ទោសោ មោហោ កោធោ ឧបនាហោ មក្ខោ បឡាសោ ឥស្សា មច្ឆរិយំ មាយា សាឋេយ្យំ ថម្ភោ សារម្ភោ មានោ អតិមានោ មទោ បមាទោ, សព្ពេ កិលេសា សព្ពេ ទុច្ចរិតា សព្ពេ ទរថា សព្ពេ បរិឡាហា សព្ពេ សន្តាបា សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា – ឥមេ វុច្ចន្តិ បដិច្ឆន្នបរិស្សយា។

បរិស្សយាតិ កេនដ្ឋេន បរិស្សយា? បរិសហន្តីតិ បរិស្សយា, បរិហានាយ សំវត្តន្តីតិ បរិស្សយា, តត្រាសយាតិ បរិស្សយា។

កថំ បរិសហន្តីតិ បរិស្សយា? តេ បរិស្សយា តំ បុគ្គលំ សហន្តិ បរិសហន្តិ អភិភវន្តិ អជ្ឈោត្ថរន្តិ បរិយាទិយន្តិ មទ្ទន្តិ។ ឯវំ បរិសហន្តីតិ – បរិស្សយា។

កថំ បរិហានាយ សំវត្តន្តីតិ បរិស្សយា? តេ បរិស្សយា កុសលានំ ធម្មានំ អន្តរាយាយ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេសំ កុសលានំ ធម្មានំ? សម្មាបដិបទាយ អនុលោមបដិបទាយ អបច្ចនីកបដិបទាយ អវិរុទ្ធបដិបទាយ អន្វត្ថបដិបទាយ ធម្មានុធម្មបដិបទាយ សីលេសុ បរិបូរការិតាយ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតាយ ភោជនេ មត្តញ្ញុតាយ ជាគរិយានុយោគស្ស សតិសម្បជញ្ញស្ស ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនានុយោគស្ស ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ភាវនានុយោគស្ស – ឥមេសំ កុសលានំ ធម្មានំ អន្តរាយាយ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ។ ឯវំ បរិហានាយ សំវត្តន្តីតិ – បរិស្សយា។

កថំ តត្រាសយាតិ បរិស្សយា? តត្ថេតេ បាបកា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អត្តភាវសន្និស្សយា។ យថា ពិលេ ពិលាសយា បាណា សយន្តិ, ទកេ ទកាសយា បាណា សយន្តិ, វនេ វនាសយា បាណា សយន្តិ, រុក្ខេ រុក្ខាសយា បាណា សយន្តិ; ឯវមេវ តត្ថេតេ បាបកា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អត្តភាវសន្និស្សយាតិ។ ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“សាន្តេវាសិកោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សាចរិយកោ ទុក្ខំ ន ផាសុ វិហរតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សាន្តេវាសិកោ សាចរិយកោ ទុក្ខំ ន ផាសុ វិហរតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ឧប្បជ្ជន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មា សរសង្កប្បា សំយោជនិយា, ត្យាស្ស អន្តោ វសន្តិ អន្វាស្សវន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាន្តេវាសិកោតិ វុច្ចតិ។ តេ តំ សមុទាចរន្តិ, សមុទាចរន្តិ តំ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាចរិយកោតិ វុច្ចតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ឧប្បជ្ជន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មា សរសង្កប្បា សំយោជនិយា, ត្យស្ស អន្តោ វសន្តិ អន្វាស្សវន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាន្តេវាសិកោតិ វុច្ចតិ។ តេ នំ សមុទាចរន្តិ, សមុទាចរន្តិ នំ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាចរិយកោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សាន្តេវាសិកោ សាចរិយកោ ទុក្ខំ ន ផាសុ វិហរតី”តិ។ ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហិ ភគវតា –

“តយោមេ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលា អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា។ កតមេ តយោ? លោភោ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលោ អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ, ទោសោ, ភិក្ខវេ...បេ... មោហោ , ភិក្ខវេ, អន្តរាមលោ អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ អន្តរាមលា អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា”។

“អនត្ថជននោ លោភោ, លោភោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“លុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, លុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធន្តមំ [អន្ធតមំ (ស្យា· ក·) មហានិ· ១៥៩; ឥតិវុ· ៨៨] តទា ហោតិ, យំ លោភោ សហតេ នរំ។

“អនត្ថជននោ ទោសោ, ទោសោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“កុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, កុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធន្តមំ តទា ហោតិ, យំ ទោសោ សហតេ នរំ។

“អនត្ថជននោ មោហោ, មោហោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

“មូឡ្ហោ អត្ថំ ន ជានាតិ, មូឡ្ហោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធតមំ តទា ហោតិ, យំ មោហោ សហតេ នរ”ន្តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“តយោ មេ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ កតមេ តយោ? លោភោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ; ទោសោ ខោ , មហារាជ...បេ... មោហោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ ឥមេ ខោ, មហារាជ, តយោ បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយា”តិ។

“លោភោ ទោសោ ច មោហោ ច, បុរិសំ បាបចេតសំ;

ហិំសន្តិ អត្តសម្ភូតា, តចសារំវ សម្ផល”ន្តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“រាគោ ច ទោសោ ច ឥតោនិទានា, អរតី រតី លោមហំសោ ឥតោជា;

ឥតោ សមុដ្ឋាយ មនោវិតក្កា, កុមារកា ធង្កមិវោស្សជន្តី”តិ។

ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។ លោកេតិ មនុស្សលោកេតិ – ឥតិ បរិស្សយា លោកេ។

កង្ខេតា អកាតំ ជិនន្តិ៍ អកាតា ជិនា ចុទ្ធតិ អយតំ តិន្តាតិ៍ ទេយា ទេរា រន្តារន្លារនយទេធា រន្តាបសិបជិតិស្សក្កោ តាល្ហា្លទេយា ចិទាទេកា តិទេរាទេឆា តិន្តាតិ៍ អកាតបុន្តា រា ជិរា ត រា ជិរា កាតបុន្តា ក្ដយិតា ជិទេឈត អត្ថា៍

“រយតិត្តិកំ អតចទេរនំ, ទេតាលបត្តំ យធា បរិហទេរយ្យ;

៤ចំ រចិត្តយត្រុទេក្លា, បត្ថយាទេតា [បត្ថយយាទេតា (ឃ្យា៍)] ជិនំ អកាតបុន្តំ”៍

អកាតបុន្តំ ជិនំ ចខទេតា កង្ខេតា អភិក្កយទេតាតិ – កង្ខេតា អកាតំ ជិនំ៍

ទេយ ភិក្ខុ អភិរមុក្ខទេចតិ៍ ទេយតិ ទេយ បរិស្សទេយ អភិរមុក្ខទេចយ្យ អភិភទេចយ្យ អន្លោត្ថទេរយ្យ បរិយាជិទេយយ្យ មទ្ទេយ្យាតិ – ទេយ ភិក្ខុ អភិរមុក្ខទេច៍

បត្តបិប្បាយតាយទេតតិ៍ អទេត្ត បទេត្ត បរិយទេត្ត ទេរលទេត្ត ចា ចតទេត្ត ចា តខទេត្ត ចា ក្ខកទេត្ត ចា យត្ថ ត កាសឹយតិ ត ចបឹយតិ, ខតត្តិំ អតិក្កមិត្វា យត្រុស្សាតំ អត្របចាទេរ ទេរតាយទេតតិ – បត្តបិប្បាយតាយទេត៍

ទេតតាហ ទេធទេរា រារិបុទេត្តា –

“កតិ បរិស្សយា ទេលាទេក, កង្ខេតា អកាតំ ជិនំ;

ទេយ ភិក្ខុ អភិរមុក្ខទេច, បត្តបិប្បាយតាយទេត”តិ៍

១៥៩៍

ក្យាស្ស ឡាបបាចទេយា អស្សុ, ក្យាស្សស្សុ ក្ពឆ ទេកាចរា;

កាតិ រឹលត្តតាតាស្សុ, បហិតត្តស្ស ភិក្ខុទេតា៍

ក្យាស្ស ឡាបបាចទេយា អស្សូតិ៍ កឹជិទេរត ឡាបបទេចត រយត្តាកទេតា អស្ស កិរល្ហិទេតត កិបកាទេរត កិបជិភាទេកតាតិ ចជិបរិទិរុទ្ធិ បុច្ឆតិ៍ កតយា ចជិបរិទិរុទ្ធិ? ក្ពឆ ភិក្ខុ មុរាចាតំ បហាយ មុរាចាកា បដិចិទេតា ទេហាតិ រច្ចាជី រច្ចរទេន្លា ទេធទេតា បច្ចយិទេកា

អចិរំចាគេកោ លោកស្ស៑ បិឃុលំ ចាធំ បហាយ បិឃុលាយ ចាធាយ បដិចិរតោ ហោតិ, ប្ដតោ ឃុត្វា ត អយុត្រ អក្លាតា ប្ដយេរំ កេគាយ, អយុត្រ ចា ឃុត្វា ត ប្ដយេរំ អក្លាតា អយ្ឋំ កេគាយ, ប្ដតិ កិត្តាតំ ចា ឃត្ថាតា, ឃហិតាតំ ចា អត្យុប្បគាតា ឃយក្កាវយា ឃយក្កវតោ ឃយក្កត្តិ ឃយក្កវលំ ចាធំ កាឃិតា ហោតិ៑ ឋវុរំ ចាធំ បហាយ ឋវុឃាយ ចាធាយ បដិចិរតោ ហោតិ; ឃា ឃា ចាធា តេលិ កណ្ណឃុលា បេយតឹយា ហគឃក្ខយា បេរិ៍ ពាហុឌតកត្តា ពាហុឌតយតាបិ តចាវ្ទុបិ ចាធំ កាឃិតា ហោតិ៑ ឃយ្យុប្បលិបំ បហាយ ឃយ្យុប្បលិបិ បដិចិរតោ ហោតិ កាលចាឌឹ ក្វតចាឌឹ អត្វចាឌឹ ឆយុចាឌឹ ចិតឃចាឌឹ, តិឆាតចតិ ចាធំ កាឃិតា ហោតិ កាលេត ឃាបគេរំ បរិឃត្តចតិ អត្វរំហិតំ៑ ចត្បុហិ ចឹឃុចរិតេហិ ឃយត្តាកតោ ចតុគោឃាបកតំ ចាធំ កាឃតិ, ពាត្តិឃាយ តិវច្ឆាតកចាយ អាវតោ អឃ្ស ចិរតោ បដិចិរតោ តិក្លូត្តា តិឃ្សេបំ ចិប្បយុត្តា ចិឃញ្ញុត្តា ចិយរិយាឌិកតេត តេចតឃា ចិហវតិ៑ គឃ កចាចត្វុតិ កតេតិ, សេឃ្យថិធំ – អប្បិច្ឆកថំ ឃត្តុដ្ឋិកថំ បចិវេចកកថំ អរំឃក្កកថំ ចិរិយារម្ភកថំ ឃឹលកថំ ឃយាធិកថំ បញ្ញាកថំ ចិមុត្តិកថំ ចិមុត្តិញាណឈឃ្សតកថំ ឃតិបដ្ឋាតកថំ ឃម្មប្បឆាតកថំ ប្ដឌ្ឋិបាគកថំ ប្ដន្ទ្រិយកថំ ពាលកថំ ពោជ្ឈង្គកថំ យក្កកថំ ឋលកថំ តិព្វាតកថំ កតេតិ៍ ចាធាយ ឃតោ ឃត្វា បដិឃត្វា វុត្វា កោបិតោ វក្លូតោ រំចុតោ – អយំ ចឹបិរិឃុឌ្ឋិ៑ ៙ឌិឃាយ ចឹបិរិឃុឌ្ឋិយា ឃយត្តាកតោ អឃ្សាតិ – ញ្យាឃ្ស ញ្យប្បឆយោ អឃ្ស៑

ញ្យាឃ្សឃ្ស ប្ដឆ កោចរាតិ៑ គិឌិយេត កោចរេត ឃយត្តាកតោ អឃ្ស កិឃណ្ឌិតេត កិបកាវេត កិបដិកាវកតាតិ កោចវំ ឃុច្ឆតិ៑ អត្វិ កោចរោ, អត្វិ អកោចរោ៑

កតមោ អកោចរោ? ប្ដឆេកច្ចោ ចេឃិយាកោចរោ ចា ហោតិ, ចិឆចាកោចរោ ចា ហោតិ, ថុល្លកុមារិកោចរោ [ថុលកុមារិកោចរោ (ឃ្យា៑ ក៑)] ចា ហោតិ, បណ្ឌកកោចរោ ចា ហោតិ, កិក្ខុតិកោចរោ ចា ហោតិ, បិតាការកោចរោ ចា ហោតិ, រំឃដ្ឋោ ចិហវតិ វាឌ្វហិ វាឌយហាយត្តេហិ តិត្ថិយេហិ តិត្ថិយឃាចកេហិ អតត្វុលោមិកេត រំឃក្កេត៑ យាតិ ចា បត តាតិ កុលាតិ អឃ្សឌ្ឋាតិ អប្បឃត្តាតិ អតោបិតក្វតាតិ អតក្កាឃកបរិកាឃកាតិ អតត្ថកាមាតិ អហិតកាមាតិ អផាឃុកាមាតិ អយោកក្ខេមកាមាតិ កិក្ខុតំ កិក្ខុតិតំ ឧបាឃកាតំ ឧបាឃិកាតំ, តចាវ្ទុបាតិ កុលាតិ សេចតិ គជតិ បយិរុបាឃតិ – អយំ ចុច្ចតិ អកោចរោ៑

អថ ចា អត្ថរឈរំ បចិដ្ឋោ ចិថិ បដិបត្តោ អរំចុតោ កច្ឆតិ, ហត្វិំ ឋុលោកេត្វា, អឃ្សំ ឋុលោកេត្វា, វថំ ឋុលោកេត្វា, បត្តិំ ឋុលោកេត្វា, ប្ដត្វិយោ ឋុលោកេត្វា, បុរិសេ ឋុលោកេត្វា, កុមារិកាយោ ឋុលោកេត្វា, កុមារកេ ឋុលោកេត្វា, អត្តរាបណំ ឋុលោកេត្វា, ឈរមុលាតិ ឋុលោកេត្វា, ឧឌ្ឋំ ឋុលោកេត្វា [ឧល្លោកេត្វា (ឃិ៑ ក៑) យហាតិ៑ ៧រ័លិ តត្វិ បិធតាតត្វំ], អធោ ឋុលោកេត្វា, ឌិឃាចិឌិឃំ ចិបេក្ខមាតោ កច្ឆតិ – អយម្បិ ចុច្ចតិ អកោចរោ៑

អថ ចា ចក្ខុតា រូបំ ឌិស្វា តិមិត្តក្កាហី ហោតិ អត្យុញ្ជតក្កាហី៑ យត្វាធិករណមេតំ...បេ... មតិន្ទ្រិយំ អរំចុតំ ចិហវត្តំ អភិជ្ឈា ទោមតស្សា បាបកា អកុឃលា ធម្មា អត្វាឃ្សចេយ្យុំ, តឃ្ស ត រំចរាយ បដិបជ្ជតិ, ត រក្ខតិ មតិន្ទ្រិយំ មតិន្ទ្រិយេ ត រំចរំ អាបជ្ជតិ – អយម្បិ ចុច្ចតិ អកោចរោ៑

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា តេ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អនុយុត្តា វិហរន្តិ, សេយ្យថិទំ – នច្ចំ គីតំ វាទិតំ បេក្ខំ អក្ខានំ បាណិស្សរំ វេតាឡំ កុម្ភថូណំ សោភនកំ ចណ្ឌាលំ វំសំ ធោវនំ ហត្ថិយុទ្ធំ អស្សយុទ្ធំ មហិំសយុទ្ធំ ឧសភយុទ្ធំ អជយុទ្ធំ មេណ្ឌយុទ្ធំ កុក្កុដយុទ្ធំ វដ្ដកយុទ្ធំ ទណ្ឌយុទ្ធំ មុដ្ឋិយុទ្ធំ និព្ពុទ្ធំ ឧយ្យោធិកំ ពលគ្គំ សេនាព្យូហំ អនីកទស្សនំ ឥតិ វា ឥតិ, ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អនុយុត្តោ ហោតិ – អយម្បិ វុច្ចតិ អគោចរោ។

បញ្ចបិ កាមគុណា អគោចរោ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “មា, ភិក្ខវេ, អគោចរេ ចរថ បរវិសយេ។ អគោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរតំ បរវិសយេ លច្ឆតិ មារោ ឱតារំ, លច្ឆតិ មារោ អារម្មណំ។ កោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អគោចរោ បរវិសយោ? យទិទំ បញ្ច កាមគុណា។ កតមេ បញ្ច? ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា, សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្ពា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អគោចរោ បរវិសយោ” – អយម្បិ វុច្ចតិ អគោចរោ។

កតមោ គោចរោ? ឥធ ភិក្ខុ ន វេសិយាគោចរោ ហោតិ, ន វិធវាគោចរោ ហោតិ, ន ថុល្លកុមារិគោចរោ ហោតិ, ន បណ្ឌកគោចរោ ហោតិ, ន ភិក្ខុនីគោចរោ ហោតិ, ន បានាគារគោចរោ ហោតិ, អសំសដ្ឋោ វិហរតិ រាជូហិ រាជមហាមត្តេហិ តិត្ថិយេហិ តិត្ថិយសាវកេហិ អននុលោមិកេន សំសគ្គេន។ យានិ វា បន តានិ កុលានិ សទ្ធានិ បសន្នានិ ឱបានភូតានិ កាសាវបជ្ជោតានិ ឥសិវាតបដិវាតានិ អត្ថកាមានិ ហិតកាមានិ ផាសុកាមានិ យោគក្ខេមកាមានិ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ, តថារូបានិ កុលានិ សេវតិ ភជតិ បយិរុបាសតិ – អយម្បិ វុច្ចតិ គោចរោ។

អថ វា ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថិំ បដិបន្នោ សំវុតោ គច្ឆតិ, ន ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ, ន អស្សំ ឱលោកេន្តោ, ន រថំ ឱលោកេន្តោ, ន បត្តិំ ឱលោកេន្តោ...បេ... ន ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ គច្ឆតិ – អយម្បិ វុច្ចតិ គោចរោ។

អថ វា ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ...បេ... មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ – អយម្បិ វុច្ចតិ គោចរោ។

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា តេ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អននុយុត្តា វិហរន្តិ, សេយ្យថិទំ – នច្ចំ គីតំ វាទិតំ...បេ... អនីកទស្សនំ ឥតិ វា ឥតិ, ឯវរូបា វិសូកទស្សនា បដិវិរតោ ហោតិ – អយម្បិ វុច្ចតិ គោចរោ។

ចត្តារោបិ សតិបដ្ឋានា គោចរោ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “គោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរថ សកេ បេត្តិកេ វិសយេ។ គោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរតំ សកេ បេត្តិកេ វិសយេ ន លច្ឆតិ មារោ ឱតារំ, ន លច្ឆតិ មារោ អារម្មណំ។ កោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ គោចរោ សកោ បេត្តិកោ វិសយោ? យទិទំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ, វេទនាសុ...បេ។ ... ចិត្តេ...

បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ គោចរោ សកោ បេត្តិកោ វិសយោ – អយម្បិ វុច្ចតិ គោចរោ។ ឯតេន គោចរេន សមន្នាគតោ អស្សា”តិ – ក្យាស្សស្សុ ឥធ គោចរា។

កានិសីលព្ពតានាស្សូតិ។ កីទិសេន សីលព្ពតេន សមន្នាគតោ អស្ស កិំសណ្ឋិតេន កិំបការេន កិំបដិភាគេនាតិ សីលព្ពតបារិសុទ្ធិំ បុច្ឆតិ។ កតមា សីលព្ពតបារិសុទ្ធិ? អត្ថិ សីលញ្ចេវ វតញ្ច, អត្ថិ វតំ ន សីលំ។ កតមំ សីលញ្ចេវ វតញ្ច? ឥធ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ យោ តត្ថ សញ្ញមោ សំវរោ អវីតិក្កមោ – ឥទំ សីលំ។ យំ សមាទានំ – តំ វតំ។ សំវរដ្ឋេន សីលំ, សមាទានដ្ឋេន វតំ – ឥទំ វុច្ចតិ សីលញ្ចេវ វតញ្ច។

កតមំ វតំ ន សីលំ? អដ្ឋ ធុតង្គានិ – អារញ្ញិកង្គំ, បិណ្ឌបាតិកង្គំ, បំសុកូលិកង្គំ, តេចីវរិកង្គំ, សបទានចារិកង្គំ, ខលុបច្ឆាភត្តិកង្គំ, នេសជ្ជិកង្គំ, យថាសន្ថតិកង្គំ – ឥទំ វុច្ចតិ វតំ ន សីលំ។ វីរិយសមាទានម្បិ វុច្ចតិ វតំ ន សីលំ។ កាមំ តចោ ច ន្ហារុ ច អដ្ឋិ ច អវសិស្សតុ, សរីរេ ឧបសុស្សតុ មំសលោហិតំ, យំ តំ បុរិសថាមេន បុរិសពលេន បុរិសវីរិយេន បុរិសបរក្កមេន បត្តព្ពំ ន តំ អបាបុណិត្វា វីរិយស្ស សណ្ឋានំ ភវិស្សតីតិ – ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវរូបម្បិ វីរិយសមាទានំ វុច្ចតិ វតំ ន សីលំ។

“នាសិស្សំ ន បិវិស្សាមិ, វិហារតោ ន និក្ខមេ [ន និក្ខមិំ (ស្យា។) មហានិ។ ១៥];

នបិ បស្សំ និបាតេស្សំ, តណ្ហាសល្លេ អនូហតេ”តិ។

ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវរូបម្បិ វីរិយសមាទានំ វុច្ចតិ វតំ ន សីលំ។ ន តាវាហំ ឥមំ បល្លង្កំ ភិន្ទិស្សាមិ យាវ មេ ន អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិស្សតីតិ – ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវរូបម្បិ វីរិយសមាទានំ វុច្ចតិ វតំ, ន សីលំ។ ន តាវាហំ ឥមម្ហា អាសនា វុដ្ឋហិស្សាមិ... ន តាវាហំ ឥមម្ហា ចង្កមា ឱរោហិស្សាមិ... វិហារា និក្ខមិស្សាមិ... អឌ្ឍយោគា និក្ខមិស្សាមិ... បាសាទា និក្ខមិស្សាមិ... ហម្មិយា... គុហាយ... លេណា... កុដិយា... កូដាគារា... អដ្ដា... មាឡា... ឧទ្ទណ្ឌា... ឧបដ្ឋានសាលាយ... មណ្ឌបា... រុក្ខមូលា និក្ខមិស្សាមិ យាវ មេ ន អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិស្សតីតិ – ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវរូបម្បិ វីរិយសមាទានំ វុច្ចតិ វតំ, ន សីលំ។ ឥមស្មិំយេវ បុព្វណ្ហសមយំ អរិយធម្មំ អាហរិស្សាមិ សមាហរិស្សាមិ អធិគច្ឆិស្សាមិ ផស្សយិស្សាមិ សច្ឆិករិស្សាមីតិ – ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវរូបម្បិ វីរិយសមាទានំ វុច្ចតិ វតំ, ន សីលំ។ ឥមស្មិំយេវ មជ្ឈន្តិកសមយំ... សាយន្ហសមយំ ... បុរេភត្តំ... បច្ឆាភត្តំ... បុរិមយាមំ... មជ្ឈិមយាមំ... បច្ឆិមយាមំ... កាឡេ... ជុណ្ហេ. វស្សេ... ហេមន្តេ... គិម្ហេ... បុរិមេ វយោខន្ធេ... មជ្ឈិមេ វយោខន្ធេ... បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ អរិយធម្មំ អាហរិស្សាមិ សមាហរិស្សាមិ អធិគច្ឆិស្សាមិ ផស្សយិស្សាមិ សច្ឆិករិស្សាមីតិ – ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវរូបម្បិ វីរិយសមាទានំ វុច្ចតិ វតំ, ន សីលំ – អយំ សីលព្ពតបារិសុទ្ធិ។ ឯវំរូបាយ [កិំរូបាយ (សី។), តថារូបាយ (ស្យា។)] សីលព្ពតបារិសុទ្ធិយា

សមន្នាគតោ អស្សាតិ – កានិ សីលព្ពតានាស្សុ។

បហិតត្តស្ស ភិក្ខុនោតិ។ បហិតត្តស្សាតិ អារទ្ធវីរិយស្ស ថាមគតស្ស ទឡ្ហបរក្កមស្ស អនិក្ខិត្តច្ឆន្ទស្ស អនិក្ខិត្តធុរស្ស កុសលេសុ ធម្មេសុ។ អថ វា បេសិតត្តស្ស យស្សត្ថាយ បេសិតោ អត្ថោ ច ញាយោ ច លក្ខណោ ច ការណោ ច ឋានាឋានេ ច។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ បេសិតត្តស្ស, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ បេសិតត្តស្ស, “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ បេសិតត្តស្ស, “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ បេសិតត្តស្ស ...បេ... “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ បេសិតត្តស្ស, “អវិជ្ជានិរោធា សង្ខារនិរោធោ”តិ បេសិតត្តស្ស...បេ... “ជាតិនិរោធា ជរាមរណនិរោធោ”តិ បេសិតត្តស្ស, “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ បេសិតត្តស្ស...បេ... “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ បេសិតត្តស្ស, “ឥមេ អាសវា”តិ បេសិតត្តស្ស...បេ... “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ បេសិតត្តស្ស, “ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា”តិ បេសិតត្តស្ស...បេ... “ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពា”តិ បេសិតត្តស្ស, ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច បេសិតត្តស្ស, បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ... ចតុន្នំ មហាភូតានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច បេសិតត្តស្ស, “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ បេសិតត្តស្ស។ ភិក្ខុនោតិ បុថុជ្ជនកល្យាណកស្ស វា ភិក្ខុនោ សេក្ខស្ស វា ភិក្ខុនោតិ – បហិតត្តស្ស ភិក្ខុនោ។

តេនាហ ថេរោ សារិបុត្តោ –

“ក្យាស្ស ព្យប្បថយោ អស្សុ, ក្យាស្សស្សុ ឥធ គោចរា;

កានិ សីលព្ពតានាស្សុ, បហិតត្តស្ស ភិក្ខុនោ”តិ។

១៨៩។

កំ សោ សិក្ខំ សមាទាយ, ឯកោទិ និបកោ សតោ;

កម្មារោ រជតស្សេវ, និទ្ធមេ មលមត្តនោ។

កំសោ សិក្ខំ សមាទាយាតិ កំ សោ សិក្ខំ អាទាយ សមាទាយ អាទិយិត្វា សមាទិយិត្វា គណ្ហិត្វា បរាមសិត្វា អភិនិវិសិត្វាតិ – កំ សោ សិក្ខំ សមាទាយ។

ឯកោទិ និបកោ សតោតិ។ ឯកោទីតិ ឯកគ្គចិត្តោ អវិក្ខិត្តចិត្តោ អវិសាហដមានសោ សមថោ សមាធិន្ទ្រិយំ សមាធិពលំ...បេ...

សម្មាសមាធិ។ និបកោតិ និបកោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ។ សោ វុច្ចតិ សតោតិ – សតោ។ កំ សោ សិក្ខំ សមាទាយាតិ អធិសីលសិក្ខំ បុច្ឆតិ។ ឯកោទីតិ អធិចិត្តសិក្ខំ បុច្ឆតិ។ និបកោតិ អធិបញ្ញាសិក្ខំ បុច្ឆតិ។ សតោតិ បារិសុទ្ធិំ បុច្ឆតីតិ – កំ សោ សិក្ខំ សមាទាយ, ឯកោទិ និបកោ សតោ។

កម្មារោ រជតស្សេវ, និទ្ធមេ មលមត្តនោតិ។ កម្មារោ វុច្ចតិ សុវណ្ណការោ, រជតំ វុច្ចតិ ជាតរូបំ។ យថា សុវណ្ណការោ ជាតរូបស្ស ឱឡារិកម្បិ មលំ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ, មជ្ឈិមកម្បិ មលំ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ, សុខុមកម្បិ មលំ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ; ឯវមេវំ ភិក្ខុ អត្តនោ ឱឡារិកេបិ កិលេសេ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិំ ករោតិ អនភាវំ គមេតិ, មជ្ឈិមកេបិ កិលេសេ... សុខុមកេបិ កិលេសេ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិំ ករោតិ អនភាវំ គមេតិ។

អថ វា ភិក្ខុ អត្តនោ រាគមលំ ទោសមលំ មោហមលំ មានមលំ ទិដ្ឋិមលំ កិលេសមលំ ទុច្ចរិតមលំ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិកំ វិឃាតបក្ខិកំ អនិព្ពានសំវត្តនិកំ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិំ ករោតិ អនភាវំ គមេតិ។

អថ វា សម្មាទិដ្ឋិយា មិច្ឆាទិដ្ឋិំ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិំ ករោតិ អនភាវំ គមេតិ។ សម្មាសង្កប្បេន មិច្ឆាសង្កប្បំ...បេ... សម្មាវាចាយ មិច្ឆាវាចំ... សម្មាកម្មន្តេន មិច្ឆាកម្មន្តំ... សម្មាអាជីវេន មិច្ឆាអាជីវំ... សម្មាវាយាមេន មិច្ឆាវាយាមំ... សម្មាសតិយា មិច្ឆាសតិំ... សម្មាសមាធិនា មិច្ឆាសមាធិំ... សម្មាញាណេន មិច្ឆាញាណំ... សម្មាវិមុត្តិយា មិច្ឆាវិមុត្តិំ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិំ ករោតិ អនភាវំ គមេតិ។

អថ វា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សព្វេ កិលេសេ សព្វេ ទុច្ចរិតេ សព្វេ ទរថេ សព្វេ បរិឡាហេ សព្វេ សន្តាបេ សព្វាកុសលាភិសង្ខារេ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិំ ករោតិ អនភាវំ គមេតីតិ – កម្មារោ រជតស្សេវ, និទ្ធមេ មលមត្តនោ។

តេនាហ ថេរោ សារិបុត្តោ –

“កំ សោ សិក្ខំ សមាទាយ, ឯកោទិ និបកោ សតោ;

កម្មារោ រជតស្សេវ, និទ្ធមេ មលមត្តនោ”តិ។

១៩៦។

ចិឌិក្ឆ្ឋយាតស្ស ឃតិឥ ថាឞុ, [ឞារិបុត្តាតិ ភកចា]

រិត្តាឞត៌ ឞឃត៌ ឥឞចឥតា ឥច;

ឞឥឡ្ហាឥិកាយស្ស ឃឆាត្ុឆយ៉ុ, ត៌ ឥត បចក្លាយិ ឃឆា បឌាត៌៍

ចិឌិក្ឆ្ឋយាតស្សឃតិឥ ថាឞ្ុតិ៍ ចិឌិក្ឆ្ឋយាតស្សាតិ ឌាតិឃា ចិឌិក្ឆ្ឋយាតស្ស, ឌរាឃ... ញ្យាឥិតា... យឥឥលាត... ឥឞារកហិ ... បរិឥឆឥចហិ... ត្ុឥក្លហិ... ឥគាយតឥស្សហិ... ក្ខបិឃាឥឞហិ...ឥប... ឌិក្ខិ ញ្យឞឥតត ត្ុឥក្លត ចិឌិក្ឆ្ឋយាតស្ស អឌិ្ឃយាតស្ស [អឌិ្ឃយាតស្ស (ស្យា៍ ក៍)] ហរាឃយាតស្សាតិ – ចិឌិក្ឆ្ឋយាតស្ស៍ ឃតិឥ ថាឞ្ុតិ ឃំ ថាឞ្ុចិហារ៍ ត៌ កឆឃិស្សាយិ៍ កតឥយា ថាឞ្ុចិហារឥរា?
ឞយ្ុាបឌិបគា អត្ុឥលិយបឌិបគា អបច្ចត៌ិកបឌិបគា អចិរុទ្ធបឌិបគា អត្ថត្តបឌិបគា ឆយ្ុាត្ុឆយ្ុបឌិបគា ឞិឥលឞ្ុ បរិប្ុរការិតា
ឍ្លត្រ្គិឥឃឞ្ុ ក្ុត្តត្ថារឥតា ឥភាឌឥត យត្តញ្ញុតា ឌាករិឃាត្ុឥឃារកា ឞតិឞយ្យឌញ្ញ៉ា ឆត្តារឥរា ឞតិបដ្ឋាតា ឆត្តារឥរា ឞយ្ុប្បធាតា ឆត្តារឥរា ឍ្លឌ្ឋិបិគា បញ្ចិត្រ្គិឃាតិ បញ្ច ពលិតិ ឞត្ត ឥពាល្ឈង្គា អរិឥឃា អដ្ឋង្គិឥកា យឥក្កា តិញ្ញាតញ្ច តិញ្ញាតកាយិតិ ឆ បឌិបគា – អឃំ ថាឞ្ុចិហារឥរាតិ – ចិឌិក្ឆ្ឋយាតស្ស ឃតិឥ ថាឞ្ុ៍

ឞារិបុត្តាតិ ភកចាតិ៍ ត៌ ឥឆរ៍ តាឥយតាលបតិ៍ ភកចាតិ ការឥចាឥិចឆត៌៍ អបិ ឆ ភក្គារឥកាតិ ភកចា, ភក្គឥគាឥឞាតិ ភកចា, ភក្គឥយារឥហាតិ ភកចា, ភក្គយារឥតាតិ ភកចា, ភក្គឌិឌ្ឋិតិ ភកចា, ភក្គកណ្ឌឥកាតិ ភកចា, ភក្គកិឥលឥឞាតិ ភកចា, ភឌិ ចិភឌិ បចិភឌិ [បឌិភឌិ (ឞិ៍ ស្យា៍) យហាតិ៍ ៥០ តត្ថិ បិឍតាតត្តំ] ឆយ្ុឥតតត្តិ ភកចា, ភចាត៌ អត្តកឥរាតិ ភកចា, ភាចិតកាឥឃា ភាចិតឞិឥលិ ភាចិតចិឥត្តា ភាចិតបឥញ្ញាតិ ភកចា; ភឌិ ចា ភកចា អរឥញ្ញចតបត្ថាតិ បត្តាតិ ឥឞតាឞតាតិ អប្បឞទ្ទាតិ អប្បតិឥឃ្លាឞាតិ ចិឌតចាតាតិ យត្ុស្សរាហឥស្សឃ្យកាតិ បឌិឞល្លាតឞារុប្បាតិតិ ភកចា, ភាកិ ចា ភកចា ចិចរបិណ្ឌបាតឥឞតាឞតកិលាតបច្ចឃឥភឞជ្ជបរិក្ខារាតត្តិ ភកចា, ភាកិ ចា ភកចា អត្ថឥរឞស្ស ឆយ្ុឥរឞស្ស ចិយុត្តិរឞស្ស អឥិឞិលស្ស អឥិចិត្តស្ស អឥិបញ្ញាឃាតិ ភកចា, ភាកិ ចា ភកចា ឆត្ុត្តំ ឍឞាតាត៌ ឆត្ុត្តំ អប្បយញ្ញាត៌ ឆត្ុត្តំ អារុប្បឞយាបត្តិតត្តិ ភកចា, ភាកិ ចា ភកចា អដ្ឋត្តំ ចិឥយាក្ខាត៌ អដ្ឋត្តំ អភិញ្ញាឃតតាត៌ តចត្តំ អត្ុបុព្ពចិហារឞយាបត្តិតត្តិ ភកចា, ភាកិ ចា ភកចា ឥឞត្តំ ឞញ្ញាភាចតាត៌ ឥឞត្តំ កឞិណឞយាបត្តិត៌ អាតាបាតស្សតិឞយាឥិស្ស អឞុភឞយាបត្តិឃាតិ ភកចា, ភាកិ ចា ភកចា ឆត្ុត្តំ ឞតិបដ្ឋាតាត៌ ឆត្ុត្តំ ឞយ្ុប្បធាតាត៌ ឆត្ុត្តំ ឍ្លឌ្ឋិបិគាត៌ បញ្ចត្តំ ឍ្លត្រ្គិឃាត៌ បញ្ចត្តំ ពលិត៌ ឞត្តត្តំ ឥពាល្ឈង្គាត៌ អរិឃស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស យក្គស្សាតិ ភកចា, ភាកិ ចា ភកចា ឥឞត្តំ តឆាកតពលិត៌ ឆត្ុត្តំ ឥចឞារជ្ជាត៌ ឆត្ុត្តំ បឌិឞម្ភិគាត៌ លត្តំ អភិញ្ញាត៌ លត្តំ ពុទ្ធឆយ្ុាតត្តិ ភកចា ; ភកចាតិ ឥតត៌ តាយំ យាតរា កត៌, ត បិតរា កត៌, ត ភាតរា កត៌, ត ភកិតិឃា កត៌, ត យិត្តាយច្ចហិ កត៌, ត ញាតិឞាឥលាហិឥតហិ កត៌, ត ឞយណព្រាហ្ុឥណហិ កត៌, ត ឥគចតាហិ កត៌; ចិឥយាក្ខត្តិកឥយត៌ ពុទ្ធាត៌ ភកចត្តាត៌ ឥពាឥិឃា យូឥល ឞហ ឞព្ពញ្ញុតញាណស្ស បឌិលាភា ឞច្ឆិកា បញ្ញត្តិ ឃតិឥ ភកចាតិ – ឞារិបុត្តាតិ ភកចា៍

រិត្តាសនំ សយនំ សេវតោ ចេតិ។ អាសនំ វុច្ចតិ យត្ថ និសីទតិ – មញ្ចោ បីឋំ ភិសិ តដ្ដិកា ចម្មខណ្ឌោ តិណសន្ថារោ បណ្ណសន្ថារោ បលាលសន្ថារោ។ សយនំ វុច្ចតិ សេនាសនំ វិហារោ អឌ្ឍយោគោ បាសាទោ ហម្មិយំ គុហា។ តំ សយនាសនំ អសប្បាយរូបទស្សនេន រិត្តំ វិវិត្តំ បវិវិត្តំ, អសប្បាយសទ្ទស្សវនេន...បេ... អសប្បាយេហិ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ រិត្តំ វិវិត្តំ បវិវិត្តំ។ តំ សយនាសនំ សេវតោ និសេវតោ សំសេវតោ បដិសេវតោតិ – រិត្តាសនំ សយនំ សេវតោ ចេ។

សម្ពោធិកាមស្ស យថានុធម្មន្តិ។ សម្ពោធិ វុច្ចតិ ចតូសុ មគ្គេសុ ញាណំ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ...បេ... ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីមំសា វិបស្សនា សម្មាទិដ្ឋិ។ តំ សម្ពោធិំ ពុជ្ឈិតុកាមស្ស អនុពុជ្ឈិតុកាមស្ស បដិពុជ្ឈិតុកាមស្ស សម្ពុជ្ឈិតុកាមស្ស អធិគន្តុកាមស្ស ផស្សិតុកាមស្ស សច្ឆិកាតុកាមស្សាតិ – សម្ពោធិកាមស្ស។

យថានុធម្មន្តិ កតមេ ពោធិយា អនុធម្មា? សម្មាបដិបទា អនុលោមបដិបទា អបច្ចនីកបដិបទា អវិរុទ្ធបដិបទា អន្វត្ថបដិបទា ធម្មានុធម្មបដិបទា សីលេសុ បរិបូរការិតា ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា ភោជនេ មត្តញ្ញុតា ជាគរិយានុយោគោ សតិសម្បជញ្ញំ – ឥមេ វុច្ចន្តិ ពោធិយា អនុធម្មា។ អថ វា ចតុន្នំ មគ្គានំ បុព្ពភាគេ វិបស្សនា – ឥមេ វុច្ចន្តិ ពោធិយា អនុធម្មាតិ – សម្ពោធិកាមស្ស យថានុធម្មំ។

តំ តេ បវក្ខាមិ យថា បជានន្តិ។ តន្តិ ពោធិយា អនុធម្មំ។ បវក្ខាមីតិ បវក្ខាមិ អាចិក្ខិស្សាមិ ទេសេស្សាមិ បញ្ញបេស្សាមិ បដ្ឋបេស្សាមិ វិវរិស្សាមិ វិភជិស្សាមិ ឧត្តានីករិស្សាមិ បកាសិស្សាមិ។ យថា បជានន្តិ យថា បជានំ យថា បជានន្តោ អាជានន្តោ វិជានន្តោ បដិវិជានន្តោ បដិវិជ្ឈន្តោ ន ឥតិហិតិហំ ន ឥតិកិរាយ ន បរម្បរាយ ន បិដកសម្បទាយ ន តក្កហេតុ ន នយហេតុ ន អាការបរិវិតក្កេន ន ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា សាមំ សយមភិញ្ញាតំ អត្តបច្ចក្ខំ ធម្មំ, តំ កថយិស្សាមីតិ – តំ តេ បវក្ខាមិ យថា បជានំ។

តេនាហ ភគវា –

“វិជិគុច្ឆមានស្ស យទិទំ ផាសុ, [សារិបុត្តាតិ ភគវា]

រិត្តាសនំ សយនំ សេវតោ ចេ;

សម្ពោធិកាមស្ស យថានុធម្មំ, តំ តេ បវក្ខាមិ យថា បជាន”ន្តិ។

១៥៥។

បញ្ចន្នំ ធីរោ ភយានំ ន ភាយេ, ភិក្ខុ សតោ សបរិយន្តចារី;

ឌំសាធិបាតានំ សរីសបានំ [សិរិំសបានំ (ស្យា។ ក។)], មនុស្សផស្សានំ ចតុប្បទានំ។

បញ្ចន្នំ ធីរោ ភយានំ ន ភាយេតិ។ ធីរោតិ ធីរោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ ធីរោ បញ្ចន្នំ ភយានំ ន ភាយេយ្យ ន តសេយ្យ ន សន្តសេយ្យ ន ឧត្តសេយ្យ ន បរិត្តសេយ្យ ន សន្តាសំ អាបជ្ជេយ្យ, អភីរូ អស្ស អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី អបលាយី បហីនភយភេរវោ វិគតលោមហំសោ វិហរេយ្យាតិ – បញ្ចន្នំ ធីរោ ភយានំ ន ភាយេ។

ភិក្ខុ សតោ សបរិយន្តចារីតិ។ ភិក្ខូតិ បុថុជ្ជនកល្យាណកោ វា ភិក្ខុ សេក្ខោ វា ភិក្ខុ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ – សោ វុច្ចតិ សតោ។ សបរិយន្តចារីតិ ចត្តារោ បរិយន្តា – សីលសំវរបរិយន្តោ, ឥន្ទ្រិយសំវរបរិយន្តោ, ភោជនេ មត្តញ្ញុតាបរិយន្តោ, ជាគរិយានុយោគបរិយន្តោ។

កតមោ សីលសំវរបរិយន្តោ? ឥធ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ អន្តោបូតិភាវំ បច្ចវេក្ខមានោ អន្តោ សីលសំវរបរិយន្តេ ចរតិ, មរិយាទំ ន ភិន្ទតិ – អយំ សីលសំវរបរិយន្តោ។

កតមោ ឥន្ទ្រិយសំវរបរិយន្តោ? ឥធ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ…បេ… ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា… ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា… ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា… កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ, រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ, មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ អាទិត្តបរិយាយំ បច្ចវេក្ខមានោ អន្តោ ឥន្ទ្រិយសំវរបរិយន្តេ ចរតិ, មរិយាទំ ន ភិន្ទតិ – អយំ ឥន្ទ្រិយសំវរបរិយន្តោ។

កតមោ ភោជនេ មត្តញ្ញុតាបរិយន្តោ? ឥធ ភិក្ខុ បដិសង្ខា យោនិសោ អាហារំ អាហារេតិ នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ, យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហឹសូបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ។ ឥតិ បុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្បាទេស្សាមិ, យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចាតិ។ អក្ខព្ភញ្ជនវណបដិច្ឆាទនបុត្តមំសូបមំ បច្ចវេក្ខមានោ អន្តោ ភោជនេ មត្តញ្ញុតាបរិយន្តេ ចរតិ, មរិយាទំ ន ភិន្ទតិ – អយំ ភោជនេ មត្តញ្ញុតាបរិយន្តោ។

កតមោ ជាគរិយានុយោគបរិយន្តោ? ឥធ ភិក្ខុ ទិវសំ ចង្កមេន និសជ្ជាយ អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធេតិ, រត្តិយា បឋមំ

យាមំ ចង្កមេន និសជ្ជាយ អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធេតិ, រត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ ទក្ខិណេន បស្សេន សីហសេយ្យំ កប្បេតិ បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ សតោ សម្បជានោ ឧដ្ឋានសញ្ញំ មនសិ ករិត្វា, រត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ បច្ចុដ្ឋាយ ចង្កមេន និសជ្ជាយ អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ ភទ្ទេករត្តវិហារំ [ភទ្ទេករត្តិវិហារំ (សី។ ក។)] បច្ចវេក្ខមានោ អស្តោ ជាគរិយានុយោគបរិយន្តេ ចរតិ, មរិយាទំ ន ភិន្ទតិ – អយំ ជាគរិយានុយោគបរិយន្តោតិ – ភិក្ខុ សតោ សបរិយន្តចារី។

ឌំសាធិបាតានំ សរីសបានន្តិ។ ឌំសា វុច្ចន្តិ បិង្គលមក្ខិកាយោ។ អធិបាតកា វុច្ចន្តិ សព្ពាបិ មក្ខិកាយោ។ កិំការណា អធិបាតកា វុច្ចន្តិ សព្ពាបិ មក្ខិកាយោ? តា ឧប្បតិត្វា ឧប្បតិត្វា ខាទន្តិ; តំការណា អធិបាតកា វុច្ចន្តិ សព្ពាបិ មក្ខិកាយោ។ សរីសបា វុច្ចន្តិ អហីតិ – ឌំសាធិបាតានំ សរីសបានំ។

មនុស្សផស្សានំ ចតុប្បទានន្តិ។ មនុស្សផស្សា វុច្ចន្តិ ចោរា វា អស្សុ មាណវា វា កតកម្មា វា អកតកម្មា វា។ តេ ភិក្ខុំ បុច្ឆំ វា បុច្ឆេយ្យុំ វាទំ វា អារោបេយ្យុំ អក្កោសេយ្យុំ បរិភាសេយ្យុំ រោសេយ្យុំ វិរោសេយ្យុំ ហិំសេយ្យុំ វិហិំសេយ្យុំ ហេឋេយ្យុំ វិហេឋេយ្យុំ ឃាតេយ្យុំ ឧបឃាតេយ្យុំ ឧបឃាតំ វា ករេយ្យុំ។ យោ កោចិ មនុស្សតោ ឧបឃាតោ – មនុស្សផស្សា។ ចតុប្បទានន្តិ សីហា ព្យគ្ឃា ទីបិ អច្ឆា តរច្ឆា កោកា មហិំសា ហត្ថី។ តេ ភិក្ខុំ ហនេយ្យុំ ខាទេយ្យុំ ហិំសេយ្យុំ វិហិំសេយ្យុំ ហេឋេយ្យុំ វិហេឋេយ្យុំ ឃាតេយ្យុំ ឧបឃាតេយ្យុំ ឧបឃាតំ វា ករេយ្យុំ។ ចតុប្បទតោ ឧបឃាតោ យំ កិញ្ចិ ចតុប្បទភយន្តិ – មនុស្សផស្សានំ ចតុប្បទានំ។

តេនាហ ភគវា –

“បញ្ចន្នំ ធីរោ ភយានំ ន ភាយេ, ភិក្ខុ សតោ សបរិយន្តចារី;

ឌំសាធិបាតានំ សរីសបានំ, មនុស្សផស្សានំ ចតុប្បទានំ”ន្តិ។

១០០។

បរធម្មិកានម្បិ ន សន្តសេយ្យ, ទិស្វាបិ តេសំ ពហុភេរវានិ;

អថាបរានិ អភិសម្ភវេយ្យ, បរិស្សយានិ កុសលានុឯសី។

បរធម្មិកានម្បិ ន សន្តសេយ្យ, ទិស្វាបិ តេសំ ពហុភេរវានីតិ។ បរធម្មិកា វុច្ចន្តិ សត្ត សហធម្មិកេ ឋបេត្វា យេ កេចិ ពុទ្ធេ ធម្មេ សង្ឃេ អប្បសន្នា។ តេ ភិក្ខុំ បុច្ឆំ វា បុច្ឆេយ្យុំ វាទំ វា អារោបេយ្យុំ អក្កោសេយ្យុំ បរិភាសេយ្យុំ រោសេយ្យុំ វិរោសេយ្យុំ ហិំសេយ្យុំ វិហិំសេយ្យុំ

ហេឋេយ្យុំ វិហេឋេយ្យុំ ឃាតេយ្យុំ ឧបឃាតេយ្យុំ ឧបឃាតំ វា ករេយ្យុំ។ តេសំ ពហុភេរវេ បស្សិត្វា វា សុណិត្វា វា ន វេធេយ្យ ន បវេធេយ្យ ន សម្បវេធេយ្យ ន តសេយ្យ ន ឧត្តសេយ្យ ន បរិត្តសេយ្យ ន ភាយេយ្យ ន សន្តាសំ អាបជ្ជេយ្យ, អភីរុ អស្ស អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី អបលាយី បហីនភយភេរវោ វិគតលោមហំសោ វិហរេយ្យាតិ – បរធម្មិកានម្បិ ន សន្តសេយ្យ ទិស្វាបិ តេសំ ពហុភេរវានិ។

អថាបរានិ អភិសម្ភវេយ្យ, បរិស្សយានិ កុសលានុឯសីតិ។ អថាបរានិបិ អត្ថិ អភិសម្ភវិតព្វានិ អភិភវិតព្វានិ អជ្ឈោត្ថរិតព្វានិ បរិយាទិយិតព្វានិ មទ្ទិតព្វានិ។ បរិស្សយានីតិ ទ្វេ បរិស្សយា – បាកដបរិស្សយា ច បដិច្ឆន្នបរិស្សយា ច…បេ… ឯវម្បិ តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។ កុសលានុឯសីតិ សម្មាបដិបទំ អនុលោមបដិបទំ អបច្ចនីកបដិបទំ អវិរុទ្ធបដិបទំ អន្វត្ថបដិបទំ…បេ… អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ និព្វានគមនំ និព្វានគាមិនិំ បដិបទំ ឯសន្តោ គវេសន្តោ បរិយេសន្តោ បរិស្សយា អភិសម្ភវិតព្វា អភិភវិតព្វា អជ្ឈោត្ថរិតព្វា បរិយាទិយិតព្វា មទ្ទិតព្វាតិ – អថាបរានិ អភិសម្ភវេយ្យ បរិស្សយានិ កុសលានុឯសី។

តេនាហ ភគវា –

“បរធម្មិកានម្បិ ន សន្តសេយ្យ, ទិស្វាបិ តេសំ ពហុភេរវានិ;

អថាបរានិ អភិសម្ភវេយ្យ, បរិស្សយានិ កុសលានុឯសី”តិ។

១០៧។

អាតង្កផស្សេន ខុទាយ ផុដ្ឋោ, សីតំ អច្ចុណ្ហំ[អតុណ្ហំ (សី. ក.)]អធិវាសយេយ្យ;

សោ តេហិ ផុដ្ឋោ ពហុធា អនោកោ, វីរិយបរក្កមំ ទឡ្ហំ ករេយ្យ។

អាតង្កផស្សេន ខុទាយ ផុដ្ឋោតិ។ អាតង្កផស្សោ វុច្ចតិ រោគផស្សោ។ រោគផស្សេន ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ អស្ស; ចក្ខុរោគេន ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ អស្ស, សោតរោគេន… ឃានរោគេន… ជិវ្ហារោគេន… កាយរោគេន… បេ… ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេន ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ អស្ស។ ខុទា វុច្ចតិ ឆាតកោ។ ឆាតកេន ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ អស្សាតិ – អាតង្កផស្សេន ខុទាយ ផុដ្ឋោ។

សីតំ អច្ចុណ្ហំ អធិវាសយេយ្យាតិ។ សីតន្តិ ទ្វីហិ ការណេហិ សីតំ ហោតិ – អព្ភន្តរធាតុប្បកោបវសេន [អព្ភន្តរធាតុសង្ខោភវសេន

(ស្យា.)] វា សីតំ ហោតិ, ពហិទ្ធា ឧតុវសេន វា សីតំ ហោតិ។ ឧណ្ហន្តិ ទ្វីហិ ការណេហិ ឧណ្ហំ ហោតិ – អព្ភន្តរធាតុប្បកោបវសេន វា ឧណ្ហំ ហោតិ, ពហិទ្ធា ឧតុវសេន វា ឧណ្ហំ ហោតីតិ – សីតំ អច្ចុណ្ហំ អធិវាសេយ្យាតិ ខមោ អស្ស សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ [តិប្បានំ (សី. ស្យា.)] ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ អស្សាតិ – សីតំ អច្ចុណ្ហមធិវាសេយ្យ។

សោ តេហិ ផុដ្ឋោ ពហុធា អនោកោតិ។ សោ តេហីតិ អាតង្កផស្សេន ច ខុទាយ ច សីតេន ច ឧណ្ហេន ច ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ អស្សាតិ – សោ តេហិ ផុដ្ឋោ។ ពហុធាតិ អនេកវិធេហិ អាការេហិ ផុដ្ឋោ បរេតោ សមោហិតោ សមន្នាគតោ អស្សាតិ – សោ តេហិ ផុដ្ឋោ ពហុធា ។ អនោកោតិ អភិសង្ខារសហគតវិញ្ញាណស្ស ឱកាសំ ន ករោតីតិបិ – អនោកោ។ អថ វា កាយទុច្ចរិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស ឱកាសំ ន ករោតីតិបិ – អនោកោតិ – សោ តេហិ ផុដ្ឋោ ពហុធា អនោកោ។

វីរិយបរក្កមំ ទឡ្ហំ ករេយ្យាតិ។ វីរិយបរក្កមោ វុច្ចតិ យោ ចេតសិកោ វីរិយារម្ភោ និក្កមោ បរក្កមោ ឧយ្យាមោ វាយាមោ ឧស្សាហោ ឧស្សោឡ្ហី ថាមោ ធិតិ អសិថិលបរក្កមតា អនិក្ខិត្តឆន្ទតា អនិក្ខិត្តធុរតា ធុរសម្បគ្គាហោ វីរិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ វីរិយពលំ សម្មាវាយាមោ។ វីរិយបរក្កមំ ទឡ្ហំ ករេយ្យាតិ។ វីរិយំ បរក្កមំ ទឡ្ហំ ករេយ្យ ថិរំ ករេយ្យ, ទឡ្ហសមាទានោ អស្ស អវត្ថិតសមាទានោតិ – វីរិយបរក្កមំ ទឡ្ហំ ករេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“អាតង្កផស្សេន ខុទាយ ផុដ្ឋោ, សីតំ អច្ចុណ្ហមធិវាសេយ្យ;

សោ តេហិ ផុដ្ឋោ ពហុធា អនោកោ, វីរិយបរក្កមំ ទឡ្ហំ ករេយ្យា”តិ។

១០១។

ថេយ្យំ ន ការេ ន មុសា ភណេយ្យ, មេត្តាយ ផស្សេ តសថាវរានិ;

យទាវិលត្តំ មនសោ វិជញ្ញា, កណ្ហស្ស បក្ខោតិ វិនោទយេយ្យ។

ថេយ្យំ ន ការេ ន មុសា ភណេយ្យាតិ។ ថេយ្យំ ន ការេតិ ឥធ ភិក្ខុ អទិន្នាទានំ បហាយ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ អស្ស ទិន្នាទាយី ទិន្នបាដិកង្ខី, អថេនេន សុចិភូតេន អត្តនា វិហរេយ្យាតិ – ថេយ្យំ ន ការេ ។ ន មុសា ភណេយ្យាតិ ឥធ ភិក្ខុ មុសាវាទំ បហាយ

មុសាវាទា បដិវិរតោ អស្ស សច្ចវាទី សច្ចសន្ធោ ថេតោ បច្ចយិកោ អវិសំវាទកោ លោកស្សាតិ – ថេយ្យំ ន ការេ ន មុសា ភណេយ្យ។

មេត្តាយ ផស្សេ តសថាវរានីតិ។ មេត្តាតិ យា សត្តេសុ មេត្តិ មេត្តាយនា មេត្តាយិតត្តំ អនុទយា អនុទយនា អនុទយិតត្តំ [អនុទ្ទយា (សី។) ឯវមីទិសេសុ ទ្វីសុ បទេសុបិ ទ្វិកាវចនេសុ។ អនុទា អនុទាយនា អនុទាយិតត្តំ (ស្យា។ ក។)] ហិតេសិតា អនុកម្បា អព្យាបាទោ អព្យាបជ្ជោ [អព្យាបជ្ឈោ (ស្យា។ ក។)] អទោសោ កុសលមូលំ។ តសាតិ យេសំ តសិតា តណ្ហា អប្បហីនា, យេសញ្ច ភយភេរវា អប្បហីនា។ កិំការណា វុច្ចន្តិ តសា? តេ តសន្តិ ឧត្តសន្តិ បរិតសន្តិ ភាយន្តិ សន្តាសំ អាបជ្ជន្តិ; តំការណា វុច្ចន្តិ តសា។ ថាវរាតិ យេសំ តសិតា តណ្ហា បហីនា, យេសញ្ច ភយភេរវា បហីនា។ កិំការណា វុច្ចន្តិ ថាវរា? តេ ន តសន្តិ ន ឧត្តសន្តិ ន បរិតសន្តិ ន ភាយន្តិ សន្តាសំ ន អាបជ្ជន្តិ; តំការណា វុច្ចន្តិ ថាវរា។ មេត្តាយ ផស្សេ តសថាវរានីតិ។ តសេ ច ថាវរេ ច មេត្តាយ ផស្សេយ្យ ផរេយ្យ, មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរេយ្យាតិ – មេត្តាយ ផស្សេ តសថាវរានិ។

យទាវិលត្តំ មនសោ វិជញ្ញាតិ។ យទាតិ យទា។ មនសោតិ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ កាយទុច្ចរិតេន ចិត្តំ អាវិលំ ហោតិ លុឡិតំ ឯរិតំ ឃដ្ដិតំ ចលិតំ ភន្តំ អវូបសន្តំ។ វចីទុច្ចរិតេន...បេ... មនោទុច្ចរិតេន... រាគេន... ទោសេន... មោហេន... កោធេន... ឧបនាហេន... មក្ខេន... បឡាសេន... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយេន... មាយាយ... សាឋេយ្យេន... ថម្ភេន... សារម្ភេន... មានេន... អតិមានេន... មទេន... បមាទេន... សព្ពកិលេសេហិ... សព្ពទុច្ចរិតេហិ... សព្ពទរថេហិ... សព្ពបរិឡាហេហិ... សព្ពសន្តាបេហិ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារេហិ ចិត្តំ អាវិលំ ហោតិ លុឡិតំ ឯរិតំ ឃដ្ដិតំ ចលិតំ ភន្តំ អវូបសន្តំ។ យទាវិលត្តំ មនសោ វិជញ្ញាតិ។ ចិត្តស្ស អាវិលភាវំ ជានេយ្យ អាជានេយ្យ វិជានេយ្យ បដិវិជានេយ្យ បដិវិជ្ឈេយ្យាតិ – យទាវិលត្តំ មនសោ វិជញ្ញា។

កណ្ហស្ស បក្ខោតិ វិនោទយេយ្យាតិ។ កណ្ហោតិ យោ សោ មារោ កណ្ហោ អធិបតិ អន្តគូ នមុចិ បមត្តពន្ធុ។ កណ្ហស្ស បក្ខោ មារបក្ខោ មារបាសោ មារពឡិសំ មារាមិសំ មារវិសយោ មារនិវាសោ មារគោចរោ មារពន្ធនន្តិ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ។ ឯវម្បិ កណ្ហស្ស បក្ខោតិ វិនោទយេយ្យ។ អថ វា កណ្ហស្ស បក្ខោ មារបក្ខោ អកុសលបក្ខោ ទុក្ខុទ្រយោ ទុក្ខវិបាកោ និរយសំវត្តនិកោ តិរច្ឆានយោនិសំវត្តនិកោ បេត្តិវិសយសំវត្តនិកោតិ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ។ ឯវម្បិ កណ្ហស្ស បក្ខោតិ វិនោទយេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“ថេយ្យំ ន ការេ ន មុសា ភណេយ្យ, មេត្តាយ ផស្សេ តសថាវរានិ;

យទាវិលត្តំ មនសោ វិជញ្ញា, កណ្ហស្ស បក្ខោតិ វិនោទយេយ្យា”តិ។

២០៩។

កោធាតិមានស្ស វសំ ន គច្ឆេ, មូលម្បិ តេសំ បលិខញ្ញ តិដ្ឋេ;

អថប្បិយំ វា បន អប្បិយំ វា, អទ្ធា ភវន្តោ អភិសម្ភវេយ្យ។

កោធាតិមានស្ស វសំ ន គច្ឆេតិ។ កោធោតិ យោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិឃាតោ...បេ... ចណ្ឌិក្កំ អសុរោបោ អនត្តមនតា ចិត្តស្ស។ អតិមានោតិ ឥធេកច្ចោ បរំ អតិមញ្ញតិ ជាតិយា វា គោត្តេន វា...បេ... អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនា។ កោធាតិមានស្ស វសំ ន គច្ឆេតិ។ កោធស្ស ច អតិមានស្ស ច វសំ ន គច្ឆេយ្យ, កោធញ្ច អតិមានញ្ច បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ – កោធាតិមានស្ស វសំ ន គច្ឆេ។

មូលម្បិតេសំ បលិខញ្ញ តិដ្ឋេតិ។ កតមំ កោធស្ស មូលំ? អវិជ្ជា មូលំ, អយោនិសោ មនសិការោ មូលំ, អស្មិមានោ មូលំ, អហិរិកំ មូលំ, អនោត្តប្បំ មូលំ, ឧទ្ធច្ចំ មូលំ – ឥទំ កោធស្ស មូលំ។ កតមំ អតិមានស្ស មូលំ? អវិជ្ជា មូលំ, អយោនិសោ មនសិការោ មូលំ, អស្មិមានោ មូលំ, អហិរិកំ មូលំ , អនោត្តប្បំ មូលំ, ឧទ្ធច្ចំ មូលំ – ឥទំ អតិមានស្ស មូលំ។ មូលម្បិ តេសំ បលិខញ្ញ តិដ្ឋេតិ។ កោធស្ស ច អតិមានស្ស ច មូលំ បលិខណិត្វា ឧទ្ធរិត្វា សមុទ្ធរិត្វា ឧប្បាដយិត្វា សមុប្បាដយិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តិំ ករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា តិដ្ឋេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យាតិ – មូលម្បិ តេសំ បលិខញ្ញ តិដ្ឋេ។

អថប្បិយំ វា បន អប្បិយំ វា, អទ្ធា ភវន្តោ អភិសម្ភវ◌ៀយ្យាតិ។ អថាតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាបេតំ – អថាតិ។ បិយាតិ ទ្វេ បិយា – សត្តា វា សង្ខារា វា។ កតមេ សត្តា បិយា? ឥធ យាស្ស [យស្ស (ស្យា។) សុត្តមាលិ ទុលិកេតន្តា] តេ ហោន្តិ អត្ថកាមា ហិតកាមា ផាសុកាមា យោគក្ខេមកាមា មាតា វា បិតា វា ភាតា វា ភគិនី វា បុត្តា វា ធីតា វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា – ឥមេ សត្តា បិយា។ កតមេ សង្ខារា បិយា? មនាបិកា រូបា មនាបិកា សទ្ទា... គន្ធា... រសា... ផោដ្ឋព្ពា – ឥមេ សង្ខារា បិយា។ អប្បិយាតិ ទ្វេ អប្បិយា – សត្តា វា សង្ខារា វា។ កតមេ សត្តា អប្បិយា? ឥធ យស្ស តេ ហោន្តិ អនត្ថកាមា អហិតកាមា អផាសុកាមា អយោគក្ខេមកាមា ជីវិតា វោរោបេតុកាមា – ឥមេ សត្តា អប្បិយា។ កតមេ សង្ខារា អប្បិយា? អមនាបិកា រូបា អមនាបិកា សទ្ទា, គន្ធា... រសា... ផោដ្ឋព្ពា – ឥមេ សង្ខារា អប្បិយា។ អទ្ធាតិ ឯកំសវចនំ និស្សំសយវចនំ និក្កង្ខវចនំ អទ្វេជ្ឈវចនំ អទ្វេឡ្ហកវចនំ និយ្យានិកវចនំ អបណ្ណកវចនំ អវត្ថាបនវចនមេតំ – អទ្ធាតិ។ អថប្បិយំ វា បន អប្បិយំ វា, អទ្ធា ភវន្តោ អភិសម្ភវេយ្យាតិ។ បិយាប្បិយំ សាតាសាតំ សុខទុក្ខំ សោមនស្សទោមនស្សំ ឥដ្ឋានិដ្ឋំ អភិសម្ភវន្តោ វា អភិភវេយ្យ អធិភវន្តោ វា អភិសម្ភវេយ្យាតិ – អថប្បិយំ វា បន អប្បិយំ វា អទ្ធា ភវន្តោ អភិសម្ភវេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“កោធាតិមានស្ស វសំ ន គច្ឆេ, មូលម្បិ តេសំ បលិខញ្ញ តិដ្ឋេ;

អថប្បិយំ វា បន អប្បិយំ វា, អទ្ធា ភវន្តោ អភិសម្ភវេយ្យា”តិ។

១០៣។

បញ្ញំ បុរក្ខត្វា កល្យាណបីតិ, វិក្ខម្ភយេ តានិ បរិស្សយានិ;

អរតិំ សហេថ សយនម្ហិ បន្តេ, ចតុរោ សហេថ បរិទេវធម្មេ។

បញ្ញំ បុរក្ខត្វា កល្យាណបីតីតិ។ បញ្ញាតិ យា បញ្ញា បជាននា វិចយោ បវិចយោ ធម្មវិចយោ...បេ... អមោហោ សម្មាទិដ្ឋិ។ បញ្ញំ បុរក្ខត្វាតិ បញ្ញំ បុរតោ កត្វា ចរតិ បញ្ញាធជោ បញ្ញាកេតុ បញ្ញាធិបតេយ្យោ វិចយពហុលោ បវិចយពហុលោ បេក្ខាយនពហុលោ [ឱក្ខាយនពហុលោ (ពហូសុ)] សមបេក្ខាយនពហុលោ [សមោក្ខាយនពហុលោ (សី. ស្យា.)] វិភូតវិហារី តច្ចរិតោ តគ្គរុកោ តព្ពហុលោ តន្និន្នោ តប្បោណោ តប្បព្ភារោ តទធិមុត្តោ តទាធិបតេយ្យោតិ។ ឯវម្បិ បញ្ញំ បុរក្ខត្វា។

អថ វា គច្ឆន្តោ វា “គច្ឆាមី”តិ បជានាតិ, ឋិតោ វា “ឋិតោម្ហី”តិ បជានាតិ, និសិន្នោ វា “និសិន្នោម្ហី”តិ បជានាតិ, សយានោ វា “សយានោម្ហី”តិ បជានាតិ, យថា យថា វា បនស្ស កាយោ បណិហិតោ ហោតិ តថា តថា នំ បជានាតីតិ។ ឯវម្បិ បញ្ញំ បុរក្ខត្វា។

អថ វា អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតិ, អាលោកិតេ វិលោកិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សមិញ្ជិតេ បសារិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណេ សម្បជានការី ហោតិ, អសិតេ បីតេ ខាយិតេ សាយិតេ សម្បជានការី ហោតិ, ឧច្ចារបស្សាវកម្មេ សម្បជានការី ហោតិ, គតេ ឋិតេ និសិន្នេ សុត្តេ ជាគរិតេ ភាសិតេ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី ហោតីតិ។ ឯវម្បិ បញ្ញំ បុរក្ខត្វា។

កល្យាណបីតីតិ ពុទ្ធានុស្សតិវសេន ឧប្បជ្ជតិ បីតិ បាមោជ្ជំ [បាមុជ្ជំ (ស្យា.)] – កល្យាណបីតីតិ។ ធម្មានុស្សតិ សង្ឃានុស្សតិ សីលានុស្សតិ ចាគានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អានាបានស្សតិ មរណស្សតិ កាយគតាសតិវសេន ឧបសមានុស្សតិវសេន ឧប្បជ្ជតិ បីតិ បាមោជ្ជំ – កល្យាណបីតីតិ – បញ្ញំ បុរក្ខត្វា កល្យាណបីតិ។

ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨿᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨶᩦᨲᩥ. ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ – ᨸᩣᨠᨭᨸᩁᩥᩔᨿᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩔᨿᩣ ᨧ...ᨸᩮ... ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨠᨭᨸᩁᩥᩔᨿᩣ...ᨸᩮ... ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩔᨿᩣ...ᨸᩮ... ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᩈᨿᩣᨲᩥ – ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ. ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨿᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨶᩦᨲᩥ. ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨶᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨽᩥᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᨴ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨿᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨶᩥ.

ᩋᩁᨲᩥᩴ ᩈᩉᩮᨳ ᩈᨿᨶᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ. ᩋᩁᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᩋᩁᨲᩥ ᩋᩁᨲᩥᨲᩣ ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩥ ᩋᨶᨽᩥᩁᨾᨱᩣ [ᩋᨶᨽᩥᩁᨾᨲᩣ (ᨻᩉᩪᩈᩩ) ᩅᩥᨽ. ᪘᪕᪖] ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨸᩁᩥᨲᩔᩥᨲᩣ. ᩈᨿᨶᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨸᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩋᩁᨲᩥᩴ ᩈᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨽᩥᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᨴ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩋᩁᨲᩥᩴ ᩈᩉᩮᨳ ᩈᨿᨶᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨶ᩠ᨲᩮ.

ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ ᩈᩉᩮᨳ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨵᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ. ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨶᩦᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩁᩥᩈᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨽᩥᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᨴ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ ᩈᩉᩮᨳ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨵᨾ᩠ᨾᩮ.

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

"ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨸᩦᨲᩥ, ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨿᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨶᩥ;

ᩋᩁᨲᩥᩴ ᩈᩉᩮᨳ ᩈᨿᨶᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨶ᩠ᨲᩮ, ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ ᩈᩉᩮᨳ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨵᨾ᩠ᨾᩮ"ᨲᩥ.

᪑᪐᪕.

ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩋᩈᩥᩔᩴ ᨠᩩᩅ ᩅᩣ[ᨠᩩᩉᩥᩴ ᩅᩣ (ᩈᩦ.), ᨠᩩᨳ ᩅᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᨠᩩᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ (ᨠ.)]ᩋᩈᩥᩔᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᨲ ᩈᩮᨲ᩠ᨳ ᨠ᩠ᩅᨩ᩠ᨩ ᩈᩮᩔᩴ;

ᩑᨲᩮ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮ, ᩅᩥᨶᨿᩮᨳ ᩈᩮᨡᩮᩣ ᩋᨶᩥᨠᩮᨲᨧᩣᩁᩦ[ᩋᨶᩥᨠᩮᨲᩈᩣᩁᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)].

ᨠᩥᩴᩈᩩᩋᩈᩥᩔᩴ ᨠᩩᩅ ᩅᩣ ᩋᩈᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ. ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩋᩈᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨠᩥᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩥ ᩋᩮᩣᨴᨶᩴ ᩅᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᩣᩈᩴ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᩣ ᨾᩴᩈᩴ ᩅᩣᨲᩥ – ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩋᩈᩥᩔᩴ. ᨠᩩᩅ ᩅᩣ ᩋᩈᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᩅᩮᩔᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨴᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣᨲᩥ – ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩋᩈᩥᩔᩴ ᨠᩩᩅ ᩅᩣ ᩋᩈᩥᩔᩴ.

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᨲ ᩈᩮᨲ᩠ᨳ ᨠ᩠ᩅᨩ᩠ᨩ ᩈᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨿᩥᨲ᩠ᨳ ᨹᩃᨠᩮ ᩅᩣ ᨲᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨧᨾ᩠ᨾᨡᨱ᩠ᨯᩮ ᩅᩣ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᨸᩃᩣᩃᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᩅᩣ. ᩋᩣᨣᩣᨾᩥᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ [ᩋᩣᨣᨾᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨠᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᩅᩣ ᨸᩦᨮᩮ ᩅᩣ ᨽᩥᩈᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩮ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᩮ ᩅᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᩅᩣ ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᩮ ᩅᩣ ᨣᩩᩉᩣᨿ ᩅᩣᨲᩥ – ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᨲ ᩈᩮᨲ᩠ᨳ ᨠ᩠ᩅᨩ᩠ᨩ ᩈᩮᩔᩴ.

ឯតេវិតក្កេ បរិទេវនេយ្យេតិ។ ឯតេ វិតក្កេតិ ទ្វេ បិណ្ឌបាតបដិសំយុត្តេ វិតក្កេ, ទ្វេ សេនាសនបដិសំយុត្តេ វិតក្កេ។ បរិទេវនេយ្យេតិ អាទេវនេយ្យេ បរិទេវនេយ្យេតិ – ឯតេ វិតក្កេ បរិទេវនេយ្យេ។

វិនយេថ សេខោ អនិកេតចារីតិ។ សេខោតិ កិំការណា វុច្ចតិ សេខោ? សិក្ខតីតិ – សេខោ។ កិញ្ច សិក្ខតិ? អធិសីលម្បិ សិក្ខតិ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខតិ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខតិ។ កតមា អធិសីលសិក្ខា...បេ... អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខតិ, ជានន្តោ បស្សន្តោ បច្ចវេក្ខន្តោ ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តោ សិក្ខតិ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តោ សិក្ខតិ, វីរិយំ បគ្គណ្ហន្តោ, សតិំ ឧបដ្ឋបេន្តោ, ចិត្តំ សមាទហន្តោ, បញ្ញាយ បជានន្តោ សិក្ខតិ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តោ សិក្ខតិ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តោ, បហាតព្ពំ បជហន្តោ, ភាវេតព្ពំ ភាវេន្តោ, សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខតិ អាចរតិ សមាចរតិ សមាទាយ សិក្ខតិ។ តំការណា វុច្ចតិ – សេខោ។ វិនយាយ បដិវិនយាយ បហានាយ វូបសមាយ បដិនិស្សគ្គាយ បដិប្បស្សទ្ធិយា អធិសីលម្បិ សិក្ខេយ្យ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខេយ្យ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខេយ្យ។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខេយ្យ ជានន្តោ...បេ... សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – វិនយេថ សេខោ។

អនិកេតចារីតិ ។ កថំ និកេតចារី ហោតិ? ឥធេកច្ចោ កុលបលិពោធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, គណបលិពោធេន... អាវាសបលិពោធេន... ចីវរបលិពោធេន... បិណ្ឌបាតបលិពោធេន... សេនាសនបលិពោធេន... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារបលិពោធេន សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯវំ និកេតចារី ហោតិ។ កថំ អនិកេតចារី ហោតិ? ឥធ ភិក្ខុ ន កុលបលិពោធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន គណបលិពោធេន... ន អាវាសបលិពោធេន... ន ចីវរបលិពោធេន... ន បិណ្ឌបាតបលិពោធេន... ន សេនាសនបលិពោធេន... ន គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារបលិពោធេន សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯវំ អនិកេតចារី ហោតិ។

“មគធំ គតា កោសលំ គតា, ឯកច្ចិយា បន វជ្ជិភូមិយា;

មិគា វិយ អសង្គចារិនោ [មាគធា វិសង្គចារិនោ (ស្យា.)], អនិកេតា វិហរន្តិ ភិក្ខវោ។

“សាធុ ចរិតកំ សាធុ សុចរិតំ, សាធុ សទា អនិកេតវិហារោ;

អត្ថបុច្ឆនំ បទក្ខិណំ កម្មំ, ឯតំ សាមញ្ញំ អកិញ្ចនស្សា”តិ។

វិនយេថ សេខោ អនិកេតចារី។ តេនាហ ភគវា –

“ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩋᩈᩥᩔᩴ ᨠᩩᩅ ᩅᩣ ᩋᩈᩥᩔᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᨲ ᩈᩮᨲ᩠ᨳ ᨠ᩠ᩅᨩ᩠ᨩ ᩈᩮᩔᩴ;

ᩑᨲᩮ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮ, ᩅᩥᨶᨿᩮᨳ ᩈᩮᨡᩮᩣ ᩋᨶᩥᨠᩮᨲᨧᩣᩁᩦ”ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪙᪨

ᩋᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩈᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩃᩮ, ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩈ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ[ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᩣ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]ᩍᨵ ᨲᩮᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ;

ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᨲᨧᩣᩁᩥ ᨣᩣᨾᩮ, ᩁᩩᩈᩥᨲᩮᩣᨸᩥ[ᨴᩪᩈᩥᨲᩮᩣᨸᩥ (ᨠ᪨)]ᩅᩣᨧᩴ ᨹᩁᩩᩈᩴ ᨶ ᩅᨩ᩠ᨩᩣ᪨

ᩋᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩈᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩃᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩒᨴᨶᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᩣᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨾᩴᩈᩴ᪨ ᩅᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨨ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ – ᨡᩮᩣᨾᩴ, ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩥᨠᩴ, ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩴ, ᩈᩣᨱᩴ, ᨽᩘ᩠ᨣᩴ᪨ ᩋᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩈᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩃᩮᨲᩥ᪨ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨠᩩᩉᨶᩣᨿ, ᨶ ᩃᨸᨶᩣᨿ, ᨶ ᨶᩮᨾᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩣᨿ, ᨶ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥᨠᨲᩣᨿ, ᨶ ᩃᩣᨽᩮᨶ ᩃᩣᨽᩴ ᨶᩥᨩᩥᨣᩥᩴᩈᨶᨲᩣᨿ, ᨶ ᨴᩣᩁᩩᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᩅᩮᩊᩩᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨸᨲ᩠ᨲᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨹᩃᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᩈᩥᨶᩣᨶᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨧᩩᨱ᩠ᨱᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨾᩩᨡᩮᩣᨴᨠᨴᩣᨶᩮᨶ, ᨶ ᨧᩣᨭᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ, ᨶ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩈᩪᨸ᩠ᨿᨲᩣᨿ, ᨶ ᨸᩣᩁᩥᨽᨭ᩠ᨿᨲᩣᨿ, ᨶ ᨸᩦᨮᨾᨴ᩠ᨴᩥᨠᨲᩣᨿ, ᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ, ᨶ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ, ᨶ ᩋᩘ᩠ᨣᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ, ᨶ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ, ᨶ ᨴᩪᨲᨣᨾᨶᩮᨶ, ᨶ ᨸᩉᩥᨱᨣᨾᨶᩮᨶ, ᨶ ᨩᩘ᩠ᨥᨸᩮᩈᨶᩥᨠᩮᨶ, ᨶ ᩅᩮᨩ᩠ᨩᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᨶ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᨭᩥᨸᩥᨱ᩠ᨯᨠᩮᨶ, ᨶ ᨴᩣᨶᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᨴᩣᨶᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ – ᩋᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩈᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩃᩮ᪨

ᨾᨲ᩠ᨲᩴᩈ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᩍᨵ ᨲᩮᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩈ ᨩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ – ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ? ᨳᩮᩣᨠᩮᨸᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮ ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᨴᨿᩣᨿ [ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᨴ᩠ᨴᨿᩣᨿ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩣᨿ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨻᩉᩩᨠᩮᨸᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ?

ᨸᨭᩥᩈᩘ᩠ᨡᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩥ ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᩈᩦᨲᩔ ᨸᨭᩥᨥᩣᨲᩣᨿ ᩏᨱ᩠ᩉᩔ ᨸᨭᩥᨥᩣᨲᩣᨿ ᨯᩴᩈᨾᨠᩈᩅᩣᨲᩣᨲᨸᩈᩁᩦᩈᨸᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨥᩣᨲᩣᨿ, ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᩉᩥᩁᩥᨠᩮᩣᨸᩦᨶᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨

ᨸᨭᩥᩈᩘ᩠ᨡᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩥ ᨶᩮᩅ ᨴᩅᩣᨿ ᨶ ᨾᨴᩣᨿ ᨶ ᨾᨱ᩠ᨯᨶᩣᨿ ᨶ ᩅᩥᨽᩪᩈᨶᩣᨿ, ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᩍᨾᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᨿᩣᨸᨶᩣᨿ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩪᨸᩁᨲᩥᨿᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿ᪨ ᩍᨲᩥ ᨸᩩᩁᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨸᨭᩥᩉᩘ᩠ᨡᩣᨾᩥ ᨶᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩥ, ᨿᩣᨲᩕᩣ ᨧ ᨾᩮ

កថិស្សតិ អភចជ្ជតា ច ឋាយុចិហារោ ច។

បដិសង្ខា យោនិសោ សេនាសនំ បដិសេវតិ យាវទេវ សីតស្ស បដិឃាតាយ ឧណ្ហស្ស បដិឃាតាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ បដិឃាតាយ, យាវទេវ ឧតុបរិស្សយវិនោទនបដិសល្លានារាមត្ថំ។

បដិសង្ខា យោនិសោ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បដិសេវតិ យាវទេវ ឧប្បន្នានំ វេយ្យាព្យាធិកានំ [វេយ្យាពាធិកានំ (សី។ ស្យា។)] វេទនានំ បដិឃាតាយ អព្យាបជ្ជបរមតាយ។

១៦. បរិភោគតោ យត្ថ ជានាតិ។ យត្ថ ន ជញ្ញាតិ។ ទ្វីហិ តីហិ ការណេហិ យត្ថ ជានេយ្យ អាជានេយ្យ បដិវិជានេយ្យ បដិវិជ្ជេយ្យាតិ – យត្ថ ន ជញ្ញា។

ឥធ ទោវសតត្ថិ។ ឥធ ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន ចីវរេន ឥតរីតរចីវរសន្តុដ្ឋិយា ច វណ្ណវាទី, ន ច ចីវរហេតុ អនេសនំ អប្បតិរូបំ អាបជ្ជតិ; អលទ្ធា ច ចីវរំ ន បរិតស្សតិ, លទ្ធា ច ចីវរំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ, អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ; តាយ ច បន ឥតរីតរចីវរសន្តុដ្ឋិយា នេវត្តានុក្កំសេតិ, ន បរំ វម្ភេតិ។ យោ ហិ តត្ថ ទក្ខោ អនលសោ សម្បជានោ បដិស្សតោ – អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុ បោរាណេ អគ្គញ្ញេ អរិយវំសេ ឋិតោ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន បិណ្ឌបាតេន ឥតរីតរបិណ្ឌបាតសន្តុដ្ឋិយា ច វណ្ណវាទី, ន ច បិណ្ឌបាតហេតុ អនេសនំ អប្បតិរូបំ អាបជ្ជតិ, អលទ្ធា ច បិណ្ឌបាតំ ន បរិតស្សតិ, លទ្ធា ច បិណ្ឌបាតំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ, អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ; តាយ ច បន ឥតរីតរបិណ្ឌបាតសន្តុដ្ឋិយា នេវត្តានុក្កំសេតិ, ន បរំ វម្ភេតិ។ យោ ហិ តត្ថ ទក្ខោ អនលសោ សម្បជានោ បដិស្សតោ – អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុ បោរាណេ អគ្គញ្ញេ អរិយវំសេ ឋិតោ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន សេនាសនេន ឥតរីតរសេនាសនសន្តុដ្ឋិយា ច វណ្ណវាទី, ន ច សេនាសនហេតុ អនេសនំ អប្បតិរូបំ អាបជ្ជតិ , អលទ្ធា ច សេនាសនំ ន បរិតស្សតិ, លទ្ធា ច សេនាសនំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ, អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ; តាយ ច បន ឥតរីតរសេនាសនសន្តុដ្ឋិយា នេវត្តានុក្កំសេតិ, ន បរំ វម្ភេតិ។ យោ ហិ តត្ថ ទក្ខោ អនលសោ សម្បជានោ បដិស្សតោ – អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុ បោរាណេ អគ្គញ្ញេ អរិយវំសេ ឋិតោ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន, ឥតរីតរគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារសន្តុដ្ឋិយា ច វណ្ណវាទី, ន ច គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ អនេសនំ អប្បតិរូបំ អាបជ្ជតិ, អលទ្ធា ច គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ ន បរិតស្សតិ, លទ្ធា ច គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ, អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ; តាយ ច បន

ᩍᨲᩁᩦᨲᩁᨣᩥᩃᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈᩮᨲᩥ, ᨶ ᨷᩁᩴ ᩅᨾ᩠ᨽᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨶᩃᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᩔᨲᩮᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᩁᩥᨿᩅᩴᩈᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᩣ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᩍᨵ ᨲᩮᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨

ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᨲᨧᩣᩁᩥ ᨣᩣᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩮ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩋᩣᨿᨲᨶᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᨿᨲᨧᩣᩁᩥ ᨣᩣᨾᩮᨲᩥ ᨣᩣᨾᩮ ᨿᨲᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᨲᨧᩣᩁᩥ ᨣᩣᨾᩮ᪨

ᩁᩩᩈᩥᨲᩮᩣᨷᩥ ᩅᩣᨧᩴ ᨹᩁᩩᩈᩴ ᨶ ᩅᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩩᩈᩥᨲᩮᩣ ᨡᩩᩴᩈᩥᨲᩮᩣ ᩅᨾ᩠ᨽᩥᨲᩮᩣ ᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩣ ᨣᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᩏᨷᩅᨴᩥᨲᩮᩣ ᨹᩁᩩᩈᩮᨶ ᨠᨠ᩠ᨡᩊᩮᨶ ᨶᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᨱᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᩁᩮᩣᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨭᩥᩁᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨽᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨷᨭᩥᨽᨱ᩠ᨯᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨠᩃᩉᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩃᩉᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᨾᩮᨵᨣᩴ ᨷᨩᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩃᩉᨽᨱ᩠ᨯᨶᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩅᩥᩅᩣᨴᨾᩮᨵᨣᩣ ᩋᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᩔ ᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨭᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩁᩩᩈᩥᨲᩮᩣᨷᩥ ᩅᩣᨧᩴ ᨹᩁᩩᩈᩴ ᨶ ᩅᨩ᩠ᨩᩣ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

"ᩋᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩈᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩃᩮ, ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᩣ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᩍᨵ ᨲᩮᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ;

ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᨲᨧᩣᩁᩥ ᨣᩣᨾᩮ, ᩁᩩᩈᩥᨲᩮᩣᨷᩥ ᩅᩣᨧᩴ ᨹᩁᩩᩈᩴ ᨶ ᩅᨩ᩠ᨩᩣ"ᨲᩥ᪨

᪁᪀᪇᪨

ᩒᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᨧ ᨷᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩮᩣ, ᨫᩣᨶᩣᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩉᩩᨩᩣᨣᩁᩔ;

ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩈᨿᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩥᨿᩪᨷᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮ[ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩥᨿᩩᨷᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨

ᩒᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᨧ ᨷᩣᨴᩃᩮᩣᩃᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩃᩮᩣᩃᩮᩣ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩃᩮᩣᩃᩥᨿᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, "ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᨶ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮᨶ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨣᩣᨾᩮᨶ ᨣᩣᨾᩴ ᨶᩥᨣᨾᩮᨶ ᨶᩥᨣᨾᩴ ᨶᨣᩁᩮᨶ ᨶᨣᩁᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᨩᨶᨷᨴᩮᨶ

ជនបទំ ទីឃចារិកំ អនវត្ថចារិកំ អនុយុត្តោ ច ហោតិ រូបទស្សនាយ។ ឯវម្បិ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

អថ វា ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថិំ បដិបន្នោ អសំវុតោ គច្ឆតិ ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ, អស្សំ ឱលោកេន្តោ, រថំ ឱលោកេន្តោ, បត្តិំ ឱលោកេន្តោ, ឥត្ថិយោ ឱលោកេន្តោ, បុរិសេ ឱលោកេន្តោ, កុមារកេ ឱលោកេន្តោ, កុមារិកាយោ ឱលោកេន្តោ, អន្តរាបណំ ឱលោកេន្តោ, ឃរមុខានិ ឱលោកេន្តោ, ឧទ្ធំ ឱលោកេន្តោ, អធោ ឱលោកេន្តោ, ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ [បេក្ខមានោ (ពហូសុ)] គច្ឆតិ។ ឯវម្បិ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

អថ វា ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា និមិត្តគ្គាហី ហោតិ អនុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ នប្បដិបជ្ជតិ, ន រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ, ចក្ខុន្ទ្រិយេ ន សំវរំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា តេ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អនុយុត្តា វិហរន្តិ, សេយ្យថិទំ – នច្ចំ គីតំ វាទិតំ បេក្ខំ អក្ខានំ បាណិស្សរំ វេតាឡំ កុម្ភថូណំ សោភនកំ ចណ្ឌាលំ វំសំ ធោវនំ ហត្ថិយុទ្ធំ អស្សយុទ្ធំ មហិំសយុទ្ធំ ឧសភយុទ្ធំ អជយុទ្ធំ មេណ្ឌយុទ្ធំ កុក្កុដយុទ្ធំ វដ្ដកយុទ្ធំ ទណ្ឌយុទ្ធំ មុដ្ឋិយុទ្ធំ និព្ពុទ្ធំ ឧយ្យោធិកំ ពលគ្គំ សេនាព្យូហំ អនីកទស្សនំ ឥតិ វា។ ឯវម្បិ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

កថំ ន ខិត្តចក្ខុ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ ន ចក្ខុលោលោ ន ចក្ខុលោលិយេន សមន្នាគតោ ហោតិ “អទិដ្ឋំ ទក្ខិតព្ពំ ទិដ្ឋំ សមតិក្កមិតព្ព”ន្តិ ន អារាមេន អារាមំ ន ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ ន គាមេន គាមំ ន និគមេន និគមំ ន នគរេន នគរំ ន រដ្ឋេន រដ្ឋំ ន ជនបទេន ជនបទំ ទីឃចារិកំ អនវត្ថចារិកំ អននុយុត្តោ ច ហោតិ រូបទស្សនាយ។ ឯវម្បិ ន ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

អថ វា ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថិំ បដិបន្នោ សំវុតោ គច្ឆតិ ន ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ…បេ… ន ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ គច្ឆតិ។ ឯវម្បិ ន ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

អថ វា ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ…បេ… ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ ន ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា…បេ… អនីកទស្សនំ ឥតិ វា។ ឯវរូបា វិសូកទស្សនានុយោគា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឯវម្បិ ន ខិត្តចក្ខុ ហោតីតិ – ឱក្ខិត្តចក្ខុ។

ន ច បាទលោលោតិ។ កថំ បាទលោលោ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ បាទលោលោ បាទលោលិយេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អារាមេន

អារាមំ...បេ... ឌីឈចារិកំ អតចដ្ឋិ៍តចារិកំ អត្យុឃុទេត្វា ហោតិ ទ្វបគយ្យុតាឃ៉ ឧចយ្យិ បិឥលេិលេិ ហោតិ៉

អឆ ចា កិក្ឋុ អទេក្ខាបិ សដ្ឋារាទេ បិឥលេិលេិ បិឥលេិលិយេត សេក្ខាកេតា ហោតិ, ត អត្ថេហេត្យ ត ការណេហេត្យ ដ្ឋេឌ្ឋតា អច្ឆបសត្តចិទេត្វា បរិចេលតា បរិចេលំ កច្ឆតិ៉ ចិហារេតា...បេ... ត្លតិ កចាកចកឆំ កទេឆតិ៉ ឧចយ្យិ បិឥលេិលេិ ហោតិ៉

ត ច បិឥលេិលេិតិ៉ បិឥលេិលិឃំ បឌទេហយ្យ ចិទេតាឥយ្យ ញូត្តិ៍ កទេរយ្យ អតកាចំ កទេយយ្យ, បិឥលេិលិឃា អារទេតា អយ្យ ចិរទេតា បឋិចិរទេតា តិក្លទេក្តា តិយ្យទេរ ចិប្យយុទេត្វា ចិសេក្ខាទេត្វា ចិយរិឃាឌិកទេតត ចេតសា ចិហទេរយ្យ, បឋិសេល្លាតារាទេយា អយ្យ បឋិសេល្លាតរទេតា អដ្ឋាត្តំ ចេទេតាសេមថមត្យឃុទេត្វា អតិរាកតដ្ឋាទេតា ចិបយ្យុតាឃ សេក្ខាកេតា ត្រូទេហតា យុត្តាកាទំ ឥសាឃឹ ឥសាតរទេតា ឧកត្តាមត្យឃុទេត្វា សទត្តាក្យទេកាតិ – ឌូក្លិត្តចក្កុ ត ច បិឥលេិលេិ៉

ឥសាតាត្យឃុទេត្វា ពាហុឌាកទេយ្យាតិ៉ ឥសាតាត្យឃុទេត្វាតិ ឌ្ហិហិ ការណេហិ ឥសាតាត្យឃុទេត្វា – អត្យប្យត្តយ្យ ចា បឆមយ្យ ឥសាតយ្យ ដ្ឋប្យាឥាឃ ឃុទេត្វា បឃុទេត្វា អាឃុទេត្វា សេយាឃុទេត្វា, អត្យប្យត្តយ្យ ចា ទុតិឃយ្យ ឥសាតយ្យ... តតិឃយ្យ ឥសាតយ្យ... ចត្យត្ថយ្យ ឥសាតយ្យ ដ្ឋប្យាឥាឃ ឃុទេត្វា បឃុទេត្វា អាឃុទេត្វា សេយាឃុទេត្វាតិ៉ ឧចយ្យិ ឥសាតាត្យឃុទេត្វា៉ អឆ ចា ដ្ឋប្យត្តិ ចា បឆមំ ឥសាតំ អាទេសចតិ ការេចតិ ពាហុលីកទេរាតិ [ពាហុលិំ កទេរាតិ (ក៉)], ដ្ឋប្យត្តិ ចា ទុតិឃំ ឥសាតំ ... តតិឃំ ឥសាតំ... ចត្យត្ថំ ឥសាតំ អាទេសចតិ ការេចតិ ពាហុលីកទេរាតីតិ៉ ឧចយ្យិ ឥសាតាត្យឃុទេត្វា៉

ពាហុឌាកទេយ្យាតិ ត្លឆ កិក្ឋុ ឌិចសំ ចង្កទេមត តិសដ្ឋាឃ អាចរណីយេហិ ធទេម្មហិ ចិត្តំ បរិសេធាទេឆតិ, រត្តិឃា បឆមំ ឃាមំ ចង្កទេមត តិសដ្ឋាឃ អាចរណីយេហិ ធទេម្មហិ ចិត្តំ បរិសេធាទេឆតិ, រត្តិឃា មដ្ឈិមំ ឃាមំ ឥក្លិណេត បទេយ្យត សីហសេយ្យំ កប្យេតិ បិទេឥ បិឥំ អច្ចាឥាឃ សេតា សេប្យឌាទេតា ដ្ឋដ្ឋាតសេដ្ឋា មតសិ កត្វា, រត្តិឃា បច្ឆិមំ ឃាមំ បច្ចុដ្ឋាឃ ចង្កទេមត តិសដ្ឋាឃ អាចរណីយេហិ ធទេម្មហិ ចិត្តំ បរិសេធាទេឆតីតិ – ឥសាតាត្យឃុទេត្វា ពាហុឌាកទេយ្យ៉

ដ្ឋទេបក្លយារទេក្ខ សេយាហិតទេត្វាតិ៉ ដ្ឋទេបក្លាតិ ឃា ចត្យទេត្ថ ឥសាទេត ដ្ឋទេបក្លា ដ្ឋទេបក្លតា អដ្ឋ្យុបក្លតា ចិត្តសេមតា ចិត្តប្យយ្យទ្ធតា មដ្ឋាត្តតា ចិត្តយ្យ៉ សេយាហិតទេត្វាតិ ឃា ចិត្តយ្យ ឋិតិ សណ្ឋិតិ អចដ្ឋិតិ អចិសាហារទេរា អចិក្ខេបិ អចិសាហដមាតសតា សមទេថា សេយាធិន្ទ្រិយំ សេយាធិពលំ សម្មាសេយាធិ៉ ដ្ឋទេបក្លយារទេក្ខ សេយាហិតទេត្វាតិ៉ ចត្យទេត្ថ ឥសាទេត ដ្ឋទេបក្លំ អារទេក្ខ ឧកក្កចិទេត្វា អចិក្លិត្តចិទេត្វា អចិសាហដមាតទេសាតិ – ដ្ឋទេបក្លយារទេក្ខ សេយាហិតទេត្វា៉

តក្កាសេយំ ក្យក្កច្ចាបច្ឆិទេត្តតិ៉ តក្កាតិ តច ចិតក្កា – កាមចិតទេក្កា, ព្យាបិឥចិតទេក្កា, ចិហិំសាចិតទេក្កា, ញាតិចិតទេក្កា, ឌតបឥចិតទេក្កា, អមរចិតទេក្កា, បរាត្យឥយតាបឋិសេក្ខាទេត្វា ចិតទេក្កា, លាកសក្ការសិលេកបឋិសេក្ខាទេត្វា ចិតទេក្កា, អតចញ្ញត្តិបឋិសេក្ខាទេត្វា ចិតទេក្កា – ត្លទេម ចុច្ចត្តិ តច ចិតក្កា៉ កាមចិតក្កាតំ កាមសេក្ខាសេឃា, ព្យាបិឥចិតក្កាតំ ព្យាបិឥសេក្ខាសេឃា, ចិហិំសាចិតក្កាតំ

ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩈᨿᩮᩣ, ᩋᩈ᩠ᨾᩥᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩣᩈᨿᩮᩣ, ᩋᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᩣᩈᨿᩮᩣ, ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᩣᩈᨿᩮᩣ᪨

ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨸᩣᨴᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᩋᩅᨩ᩠ᨩᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᩅᨩ᩠ᨩᩮ ᩋᩅᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ᪨ ᨿᩴ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ – ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ – ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨠᨳᩴ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ? “ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ, ᩋᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨ “ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ… ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ… ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮᩣ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨ “ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩴ… ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩮᩣ… ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ… ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣ ᩅᩣᨧᩣ… ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨹᩁᩩᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ… ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨹᨸ᩠ᨸᩃᩣᨸᩮᩣ… ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ… ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ… ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ”ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ “ᩈᩦᩃᩮᩈᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨠᩣᩁᩦ”ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ; “ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩈᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨣᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ… “ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᩋᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ… “ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩴ ᩋᨶᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ… “ᨶ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ… “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ”ᨲᩥ… “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ”ᨲᩥ… “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩣ”ᨲᩥ… “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ… “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩦ”ᨲᩥ… “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ”ᨲᩥ… “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥ… “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩮ ᩋᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ… “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ”ᨲᩥ… “ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ… “ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩈᨿᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩥᨿᩪᨸᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩈᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩏᨸᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᨩᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩈᨿᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩥᨿᩪᨸᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮ᪨

ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩒᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᨧ ᨸᩤᨴᩃᩮᩣᩃᩮᩣ, ᨫᩣᨶᩣᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩉᩩᨩᩣᨣᩁᩔ;

ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩈᨿᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩥᨿᩪᨸᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮ”ᨲᩥ᪨

ចុទិតោចជីកិ សតិមាភិតន្ទេ, សព្រហ្មចារីសុ ខិលំ បភិន្ទេ;

ចាចំ បមុញ្ចេ កុសលំ តាតិវេលំ, ជតចាទធម្មាយ ត ចេតយេយ្យ។

ចុទិតោ ចជីកិ សតិមាភិតន្ទេតិ។ ចុទិតោតិ ឧបជ្ឈាយា ចា អាចរិយា ចា សមានុបជ្ឈាយកា ចា សមានាចរិយកា ចា មិត្តា ចា សន្ទិដ្ឋា ចា សម្ភត្តា ចា សហាយា ចា ចោទេន្តិ – “ឆ្គងំ តេ, អាចុសោ, អយុត្តំ, ឆ្គងំ តេ អប្បត្តំ, ឆ្គងំ តេ អសារុប្បំ, ឆ្គងំ តេ អសីលដ្ឋ”ន្តិ។ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា តំ ចោទតំ តន្ទេយ្យ អភិតន្ទេយ្យ មោទេយ្យ អនុមោទេយ្យ ឆ្គន្ទេយ្យ សាទិយេយ្យ បត្ថេយ្យ បិហយេយ្យ អភិជប្បេយ្យ។ យថា ឆ្គត្ថី ចា បុរិសោ ចា ទហរោ យុចា មណ្ឌតជាតិកោ សីសំន្ហាតោ ឧប្បលមាលំ ចា ចស្សិកមាលំ ចា អធិមុត្តកមាលំ ចា លភិត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បដិគ្គហេត្វា ឧត្តមង្គេ សិរស្មិំ បតិដ្ឋាបេត្វា តន្ទេយ្យ អភិតន្ទេយ្យ មោទេយ្យ អនុមោទេយ្យ ឆ្គន្ទេយ្យ សាទិយេយ្យ បត្ថេយ្យ បិហយេយ្យ អភិជប្បេយ្យ; ឲចមេច សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា តំ ចោទតំ តន្ទេយ្យ អភិតន្ទេយ្យ មោទេយ្យ អនុមោទេយ្យ ឆ្គន្ទេយ្យ សាទិយេយ្យ បត្ថេយ្យ បិហយេយ្យ អភិជប្បេយ្យ។

“តិធីតំច [តិធិតំច (ក។) ឆ។ ប។ លិ៩] បចត្តារំ, យំ បស្សេ ចជ្ជទស្សិតំ;

តិគ្គយ្ហចាទិំ មេធាចិំ, តាទិសំ បណ្ឌិតំ ភជេ។

“តាទិសំ ភជមានស្ស, សេយ្យោ ហោតិ ត បាបិយោ;

ឱចទេយ្យានុសាសេយ្យ, អសព្ភា ច តិចារយេ;

សតញ្ហិសោ បិយោ ហោតិ, អសតំ ហោតិ អប្បិយោ”តិ។

ចុទិតោ ចជីកិ សតិមាភិតន្ទេ, សព្រហ្មចារីសុ ខិលំ បភិន្ទេតិ។ សព្រហ្មចារីតិ ឲកកម្មំ ឲកុទ្ទេសោ សមសិក្ខតា។ សព្រហ្មចារីសុ ខិលំ បភិន្ទេតិ។ សព្រហ្មចារីសុ អាហតចិត្តតំ ខិលជាតតំ បភិន្ទេយ្យ , បញ្ចបិ ចេតោខិលេ ភិន្ទេយ្យ, តយោបិ ចេតោខិលេ ភិន្ទេយ្យ, រាគខិលំ ទោសខិលំ មោហខិលំ ភិន្ទេយ្យ បភិន្ទេយ្យ សម្ភិន្ទេយ្យាតិ – សព្រហ្មចារីសុ ខិលំ បភិន្ទេ។

ចាចំបមុញ្ចេ កុសលំ តាតិចេលន្តិ។ ញាណសមុដ្ឋិតំ ចាចំ មុញ្ចេយ្យ, អត្ថូបសំហិតំ ធម្មូបសំហិតំ កាលេត សាបទេសំ បរិយន្តចតិំ ចាចំ

មុញ្ចេយ្យ បមុញ្ចេយ្យាតិ – វាចំ បមុញ្ចេ កុសលំ នាតិវេលន្តិ។ វេលាតិ ទ្វេ វេលា – កាលវេលា ច សីលវេលា ច។ កតមា កាលវេលា? កាលាតិក្កន្តំ វាចំ ន ភាសេយ្យ, វេលាតិក្កន្តំ វាចំ ន ភាសេយ្យ, កាលវេលាតិក្កន្តំ វាចំ ន ភាសេយ្យ, កាលំ អសម្បត្តំ វាចំ ន ភាសេយ្យ, វេលំ អសម្បត្តំ វាចំ ន ភាសេយ្យ, កាលវេលំ អសម្បត្តំ វាចំ ន ភាសេយ្យ។

“យោ វេ [ច (ស្យា។)] កាលេ អសម្បត្តេ, អតិវេលញ្ច ភាសតិ;

ឯវំ សោ និហតោ សេតិ, កោកិលាយេវ [កោកិលាយាវ (ស្យា។)] អត្រជោ”តិ។

អយំ កាលវេលា។ កតមា សីលវេលា? រត្តោ វាចំ ន ភាសេយ្យ, ទុដ្ឋោ វាចំ ន ភាសេយ្យ, មូឡ្ហោ វាចំ ន ភាសេយ្យ, មុសាវាទំ ន ភាសេយ្យ, បិសុណវាចំ ន ភាសេយ្យ, ផរុសវាចំ ន ភាសេយ្យ, សម្ផប្បលាបំ ន ភាសេយ្យ ន កថេយ្យ ន ភណេយ្យ ន ទីបយេយ្យ ន វោហរេយ្យ។ អយំ សីលវេលាតិ – វាចំ បមុញ្ចេ កុសលំ នាតិវេលំ។

ជនវាទធម្មាយ ន ចេតយេយ្យាតិ។ ជនាតិ ខត្តិយា ច ព្រាហ្មណា ច វេស្សា ច សុទ្ទា ច គហដ្ឋា ច បព្ពជិតា ច ទេវា ច មនុស្សា ច។ ជនស្ស វាទាយ ឧបវាទាយ និន្ទាយ គរហាយ អកិត្តិយា អវណ្ណហារិកាយ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា ន ចេតយេយ្យ ចេតនំ ន ឧប្បាទេយ្យ ចិត្តំ ន ឧប្បាទេយ្យ សង្កប្បំ ន ឧប្បាទេយ្យ មនសិការំ ន ឧប្បាទេយ្យាតិ – ជនវាទធម្មាយ ន ចេតយេយ្យ។

តេនាហ ភគវា –

“ចុទិតោ វចីភិ សតិមាភិនន្ទេ, សព្រហ្មចារីសុ ខិលំ បភិន្ទេ;

វាចំ បមុញ្ចេ កុសលំ នាតិវេលំ, ជនវាទធម្មាយ ន ចេតយេយ្យា”តិ។

១០៨។

អថាបរំ បញ្ច រជានិ លោកេ, យេសំ សតីមា វិនយាយ សិក្ខេ;

រូបេសុ សទ្ទេសុ អថោ រសេសុ, គន្ធេសុ ផស្សេសុ សហេថ រាគំ។

អថាបរំ បញ្ច រជានិ លោកេតិ។ អថាតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាមេតំ – អថាតិ។ បញ្ច រជានីតិ រូបរជោ, សទ្ទរជោ, គន្ធរជោ, រសរជោ, ផោដ្ឋព្ពរជោ។

“រាគោ រជោ ន ច បន រេណុ វុច្ចតិ, រាគស្សេតំ អធិវចនំ រជោតិ;

ឯតំ រជំ វិប្បជហិត្វា [បដិវិនោទិត្វា (ក។)] បណ្ឌិតា, វិហរន្តិ តេ វិគតរជស្ស សាសនេ។

“ទោសោ រជោ ន ច បន រេណុ វុច្ចតិ…បេ…;

វិហរន្តិ តេ វិគតរជស្ស សាសនេ។

“មោហោ រជោ ន ច បន រេណុ វុច្ចតិ…បេ…;

វិហរន្តិ តេ វិគតរជស្ស សាសនេ”។

លោកេតិ អបាយលោកេ មនុស្សលោកេ ទេវលោកេ ខន្ធលោកេ ធាតុលោកេ អាយតនលោកេតិ – អថាបរំ បញ្ច រជានិ លោកេ។

យេសំ សតីមា វិនយាយ សិក្ខេតិ។ យេសន្តិ រូបរាគស្ស សទ្ទរាគស្ស គន្ធរាគស្ស រសរាគស្ស ផោដ្ឋព្ពរាគស្ស។ សតីមាតិ យា សតិ អនុស្សតិ បដិស្សតិ សតិ សរណតា ធារណតា អបិលាបនតា អសម្មុស្សនតា សតិ សតិន្ទ្រិយំ សតិពលំ សម្មាសតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឯកាយនមគ្គោ – អយំ វុច្ចតិ សតិ។ ឥមាយ សតិយា ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបគតោ សមុបគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។ សោ វុច្ចតិ សតិមា។ សិក្ខេតិ តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា។ កតមា អធិសីលសិក្ខា…បេ… អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ យេសំ សតីមា វិនយាយ សិក្ខេតិ។ សតិមា បុគ្គលោ យេសំ រូបរាគស្ស សទ្ទរាគស្ស គន្ធរាគស្ស រសរាគស្ស ផោដ្ឋព្ពរាគស្ស វិនយាយ បដិវិនយាយ បហានាយ វូបសមាយ បដិនិស្សគ្គាយ បដិបស្សទ្ធិយា អធិសីលម្បិ សិក្ខេយ្យ អធិចិត្តម្បិ សិក្ខេយ្យ អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខេយ្យ, ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជេន្តោ សិក្ខេយ្យ, ជានន្តោ សិក្ខេយ្យ…បេ… សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខេយ្យ អាចរេយ្យ សមាចរេយ្យ សមាទាយ វត្តេយ្យាតិ – យេសំ សតីមា វិនយាយ សិក្ខេ។

រូបេសុ សទ្ទេសុ អថោ រសេសុ, គន្ធេសុ ផស្សេសុ សហេថ រាគន្តិ។ រូបេសុ សទ្ទេសុ គន្ធេសុ រសេសុ ផោដ្ឋព្ពេសុ រាគំ សហេយ្យ បរិសហេយ្យ អភិភវេយ្យ អជ្ឈោត្ថរេយ្យ បរិយាទិយេយ្យ មទ្ទេយ្យាតិ – រូបេសុ សទ្ទេសុ អថោ រសេសុ គន្ធេសុ ផស្សេសុ សហេថ រាគំ។

តេនាហ ភគវា –

“អថាបរំ បញ្ច រជានិ លោកេ, យេសំ សតីមា វិនយាយ សិក្ខេ;

រូបេសុ សទ្ទេសុ អថោ រសេសុ, គន្ធេសុ ផស្សេសុ សហេថ រាគ”ន្តិ។

១១០។

ឯតេសុ ធម្មេសុ វិនេយ្យ ឆន្ទំ, ភិក្ខុ សតិមា សុវិមុត្តចិត្តោ;

កាលេន សោ សម្មា ធម្មំ បរិវីមំសមានោ, ឯកោទិភូតោ វិហនេ តមំ សោ។ [ឥតិ ភគវា]

ឯតេសុ ធម្មេសុ វិនេយ្យ ឆន្ទន្តិ។ ឯតេសូតិ រូបេសុ សទ្ទេសុ គន្ធេសុ រសេសុ ផោដ្ឋព្ពេសុ។ ឆន្ទោតិ យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមតណ្ហា កាមស្នេហោ កាមបរិឡាហោ កាមមុច្ឆា កាមជ្ឈោសានំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមុបាទានំ...បេ... កាមច្ឆន្ទនីវរណំ។ ឯតេសុ ធម្មេសុ វិនេយ្យ ឆន្ទន្តិ។ ឯតេសុ ធម្មេសុ ឆន្ទំ វិនេយ្យ បដិវិនេយ្យ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ – ឯតេសុ ធម្មេសុ វិនេយ្យ ឆន្ទំ។

ភិក្ខុ សតិមា សុវិមុត្តចិត្តោតិ។ ភិក្ខូតិ បុថុជ្ជនកល្យាណកោ វា ភិក្ខុ, សេក្ខោ វា ភិក្ខុ។ សតិមាតិ យា សតិ អនុស្សតិ...បេ... សម្មាសតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឯកាយនមគ្គោ – អយំ វុច្ចតិ សតិ។ ឥមាយ សតិយា ឧបេតោ សមុបេតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតិមា។

ភិក្ខុ សតិមា សុវិមុត្តចិត្តោតិ។ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នីវរណេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វិតក្កវិចារេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, តតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស បីតិយា ច ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស សុខទុក្ខេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ; អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញាយ បដិឃសញ្ញាយ នានត្តសញ្ញាយ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ; សោតាបន្នស្ស សក្កាយទិដ្ឋិយា វិចិកិច្ឆាយ សីលព្វតបរាមាសា ទិដ្ឋានុសយា វិចិកិច្ឆានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច កិលេសេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, សកទាគាមិស្ស ឱឡារិកា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច កិលេសេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ , អនាគាមិស្ស អនុសហគតា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា អនុសហគតា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច កិលេសេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, អរហតោ រូបរាគា អរូបរាគា មានា ឧទ្ធច្ចា អវិជ្ជាយ មានានុសយា ភវរាគានុសយា អវិជ្ជានុសយា តទេកដ្ឋេហិ ច

ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᨻᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥᨿᩥᨲᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ – ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᩩᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨭᩥᨷᩣᨴᨿᨾᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩣᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨾᨳᩔ [ᩈᨾᩣᨵᩥᩔ (ᩈᩦ᪨)] ᨠᩣᩃᩮᩣ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨿ ᨠᩣᩃᩮᩣ᪨

“ᨠᩣᩃᩮ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨷᩩᨶᩣᨷᩁᩮ [ᩋᨳᩣᨷᩁᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)];

ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᨲᩥ ᨠᩣᩃᩮᨶ, ᨠᩣᩃᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᩮ᪨

“ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨷᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨠᩣᩃᩮᨶ, ᩈᩮᩣ ᨿᩮᩣᨣᩦ ᨠᩣᩃᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩣ;

ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨠᩣᩃᨾ᩠ᩉᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ, ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨠᩣᩃᩮ ᩅᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨

“ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨷᩉᩴᩈᨶᩣᨠᩣᩃᩮᩣ, ᩈᨾᨳᨠᩣᩃᩮᩣ ᨧ ᨠᩦᨴᩥᩈᩮᩣ;

ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᩃᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ, ᨠᨳᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ᪨

“ᩃᩦᨶᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ, ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ;

ᨶᩥᩁᩔᩣᨴᨣᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᨿᩮ ᨲᩣᩅᨴᩮ᪨

“ᩈᨾ᩠ᨷᩉᨭ᩠ᨮᩴ ᨿᨴᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩃᩦᨶᩴ ᨽᩅᨲᩥᨶᩩᨴ᩠ᨵᨲᩴ;

ᩈᨾᨳᩔ ᨧ ᩈᩮᩣ [ᩈᨾᨳᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨠᩣᩃᩮᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᨾᨿᩮ ᨾᨶᩮᩣ᪨

“ᩑᨲᩮᨶ ᨾᩮᩅᩩᨷᩣᨿᩮᨶ, ᨿᨴᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ;

ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᩣᩅᨴᩮ᪨

“ឯវំ កាលវិទូ ធីរោ, កាលញ្ញូ កាលកោវិទោ;

កាលេន កាលំ ចិត្តស្ស, និមិត្តមុបលក្ខយេ”តិ។

កាលេន សោ សម្មា ធម្មំ បរិវីមំសមានោតិ។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ សម្មា ធម្មំ បរិវីមំសមានោ, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ សម្មា ធម្មំ បរិវីមំសមានោ, “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ សម្មា ធម្មំ បរិវីមំសមានោ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ – សម្មា ធម្មំ បរិវីមំសមានោ។

ឯកោទិភូតោ វិហនេ តមំ សោ, តិ ភគវាតិ។ ឯកោទីតិ ឯកគ្គចិត្តោ អវិក្ខិត្តចិត្តោ អវិសាហដមានសោ សមថោ សមាធិន្ទ្រិយំ សមាធិពលំ សម្មាសមាធីតិ – ឯកោទិភូតោ។ វិហនេ តមំ សោតិ រាគតមំ ទោសតមំ មោហតមំ ទិដ្ឋិតមំ មានតមំ កិលេសតមំ ទុច្ចរិតតមំ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិកំ វិឃាតបក្ខិកំ អនិព្ពានសំវត្តនិកំ ហនេយ្យ វិហនេយ្យ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តិំ ករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យ។

ភគវាតិ គារវាធិវចនំ។ អបិ ច ភគ្គរាគោតិ ភគវា, ភគ្គទោសោតិ ភគវា, ភគ្គមោហោតិ ភគវា, ភគ្គមានោតិ ភគវា, ភគ្គទិដ្ឋីតិ ភគវា, ភគ្គកណ្ឌកោតិ ភគវា, ភគ្គកិលេសោតិ ភគវា, ភជិ វិភជិ បវិភជិ ធម្មរតនន្តិ ភគវា, ភវានំ អន្តករោតិ ភគវា, ភាវិតកាយោ ភាវិតសីលោ ភាវិតចិត្តោ ភាវិតបញ្ញោតិ ភគវា, ភជិ វា ភគវា អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានីតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានន្តិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា អត្ថរសស្ស ធម្មរសស្ស វិមុត្តិរសស្ស អធិសីលស្ស អធិចិត្តស្ស អធិបញ្ញាយាតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ចតុន្នំ ឈានានំ ចតុន្នំ អប្បមញ្ញានំ ចតុន្នំ អរូបសមាបត្តីនន្តិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា អដ្ឋន្នំ វិមោក្ខានំ អដ្ឋន្នំ អភិភាយតនានំ នវន្នំ អនុបុព្ពវិហារសមាបត្តីនន្តិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ទសន្នំ សញ្ញាភាវនានំ ទសន្នំ កសិណសមាបត្តីនំ អានាបានស្សតិសមាធិស្ស អសុភសមាបត្តិយាតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្សាតិ ភគវា, ភាគី វា ភគវា ទសន្នំ តថាគតពលានំ ចតុន្នំ វេសារជ្ជានំ ចតុន្នំ បដិសម្ភិទានំ ឆន្នំ អភិញ្ញានំ ឆន្នំ ពុទ្ធធម្មានន្តិ ភគវា , ភគវាតិ នេតំ នាមំ មាតរា កតំ ន បិតរា កតំ ន ភាតរា កតំ ន ភគិនិយា កតំ ន មិត្តាមច្ចេហិ កតំ ន ញាតិសាលោហិតេហិ កតំ ន សមណព្រាហ្មណេហិ កតំ ន ទេវតាហិ កតំ; វិមោក្ខន្តិកមេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ ពោធិយា មូលេ សហ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលាភា សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ភគវាតិ – ឯកោទិភូតោ វិហនេ តមំ សោ តិ ភគវា។

តេនាហ ភគវា –

“ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ;

ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩁᩥᩅᩦᨾᩴᩈᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩪᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᨶᩮ ᨲᨾᩴ ᩈᩮᩣ”᪨ [ᩍᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ]

ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣᩊᩈᨾᩮᩣ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨠᩅᨣ᩠ᨣᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨾᩉᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨷᩣᩊᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨